FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON PROGRAMI

EDİRNE KALEİÇİ'NDEKİ SİVİL MİMARLIK ÖRNEKLERİ VE İLHAN KOMAN EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATİH AYGÜL

İSTANBUL, 2022

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON PROGRAMI

EDİRNE KALEİÇİ'NDEKİ SİVİL MİMARLIK ÖRNEKLERİ VE İLHAN KOMAN EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

FATİH AYGÜL
(170211019)

Danışman
(Dr. Öğretim Üyesi Ruba Kasmo)

DÜZELTİLMİŞ TEZ

İSTANBUL, 2022

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
TEZ ONAY FORMU

06/10/2022

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Koruma ve Restorasyon Tezli yüksek lisans programı öğrencisi 170211019 numaralı Fatih AYGÜL'ün hazırladığı "Edirne İlhan Koman Evi Restorasyon Önerisi" konulu Yüksek Lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 06/10/2022 günü saat 14:00'te yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **Kabulüne Oy Birliği** ile karar verilmiştir.

Tez adı değişikliği yapılması halinde: Tez adının "Edirne Kaleiçi'ndeki Sivil Mimarlık Örnekleri ve İlhan Koman Evi Restorasyon Önerisi" şeklinde değiştirilmesi uygundur.

	Jüri Üyesi	**Karar**
1.	(Danışman) Dr. Öğr. Üyesi Ruba KASMO	Kabul
2.	Doç. Dr. Mine ESMER	Kabul
3.	Prof. Dr. Fatma Zeynep AYGEN	Kabul
4.	.....	.....
5.	.....	.....
6.	(İkinci Danışman)*.....	.....

**2. Danışman varsa doldurulması gerekmektedir.*

ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Fatih Aygül

DÜZELTME METNİ

1. Eski adı Edirne İlhan Koman Evi Restorasyon Önerisi olan tez başlığı değiştirildi.

2. Dış kapak ve iç kapak değişiklikler doğrultusunda düzenlendi.

3. İçindekiler düzenlendi, şekil listesine eklemeler yapıldı.

4. Önsöz, giriş ve sonuç düzenlendi; eklemeler yapıldı.

5. Bölümler düzenlendi, eklemeler yapıldı.

6. Çizim listesi düzenlendi, çizimlerde düzeltmeler ve eklemeler yapıldı.

7. Ekler düzenlendi, röportaj metni eklendi.

EDİRNE KALEİÇİ'NDEKİ SİVİL MİMARLIK ÖRNEKLERİ VE İLHAN KOMAN EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

Fatih Aygül

ÖZET

Bu tez çalışmasında, Edirne Kaleiçi'ndeki sivil mimarlık örnekleri incelenmiş, Maarif Caddesi ve Türk Ocağı Caddesi ile Gazeteci Mehmet Karagöz Sokağın çevrelediği İlhan Koman Evi ele alınmıştır. Bu tezin temel amacı, söz konusu yapının günümüzdeki durumunun ortaya konması, yapının inşa edildiği dönemden günümüze değin geçirmiş olduğu değişimlerin bilgi-belge ışığında tespit edilmesi ve yapının bilimsel ilkeler çerçevesinde tarihsel süreç içerisinde geçirmiş olduğu dönüşümler dikkate alınarak yeni işlevi doğrultusunda hazırlanan restorasyon projesi ile yapının kültür varlığı olarak geleceğe aktarılmasıdır.

Edirne Kaleiçi'nde 1905 yılında Edirne Büyük Yangını'ndan (Harik-i Kebir) sonra 1908 yılında Dr. Dimsa tarafından Rum mimar ve ressamlarına yaptırılan yapı muayeneli doktor evi olarak tasarlanmış, daha sonra İlhan Koman'ın babası Fuat Koman tarafından da muayeneli doktor evi olarak kullanılmaya devam etmiştir. 1990 yılında alınan kamulaştırma kararı ile Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu binası olarak hizmet etmeye başlamış ve günümüzde EKVKBK hizmet binası olarak kullanılmaktadır.

Hazırlanan tez yedi bölümden oluşmaktadır. Tezin ilk bölümünde amaç, kapsam ve yöntemden bahsedilmektedir. İkinci bölümde Edirne'nin coğrafi konumu, Edirne'nin tarihsel gelişimi, yapının içinde yer aldığı Kaleiçi bölgesi ve yapının yakın çevresinin analizi ele alınmıştır. Üçüncü bölümde eklektik bir yapı olan İlhan Koman Evi'nin mimari ve sanatsal üslubu ve koruma kavramı incelenmiştir. Dördüncü bölümde yapının

tarihi ve yasal durumundan, konumu ve çevresel özelliklerinden bahsedilmiş; yapının plan özellikleri ve cepheleri, yapım teknikleri, malzeme özellikleri, mimari ve süsleme öğeleri incelenmiş; yapıdaki bozulma ve nedenleri araştırılmıştır. Beşinci bölümde restitüsyon sorunları tespit edilmiş, güvenirlilik analizleri yapılmış ve bu çerçevede restitüsyon kararları alınmıştır. Altıncı bölümde yeni kullanıma ilişkin öneriler ve onarıma yönelik müdahaleler çerçevesinde restorasyon projesi önerilmiştir. Yedinci bölümde ise yapılan tüm çalışmalar ışığında değerlendirme ve sonuçlar ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Koruma, Edirne, Kaleiçi, Neoklasik Mimari, Neogrek

EXAMPLES OF CIVIL ARCHITECTURE IN EDİRNE KALEİÇİ AND İLHAN KOMAN HOUSE RESTORATION PROPOSAL

Fatih Aygül

ABSTRACT

In this thesis, civil architecture examples from Edirne Kaleiçi and İlhan Koman House, surrounded by Maarif Street and Türk Ocağı Street and Gazeteci Mehmet Karagöz Street in Edirne Kaleiçi, are studied. The main purpose of this study is to demontstrate the current state of the building in question, to examine the changes that the building has undergone from the time it was built to the present day based on the related documents, and within the framework of scientific principles and taking into account the transformations that the building has undergone in the historical process, to being transferred the building to the future as a cultural entitiy with the restoration project proposed in line with its new function.

The building was built by Greek Doctor Dimsa to Greek architects and painters as a doctor’s home and office after the great fire (Harik-i Kebir) in 1905 in Edirne Kaleiçi. After it had continued to be used with same function by İlhan Koman's father Fuat Koman. With the expropriation taken in 1990, it started to serve as the building of Edirne Cultural and Natural Heritage Protection Council (Edirne Kültür ve Doğa Varlıklarını Koruma Kurulu) and today it continue to be used as EKVKBK service building.

The thesis consists of seven chapters. In the first chapter, purpose, scope and method of the study are presented. In the second chapter, the geography and the history

of Edirne, Kaleiçi region in which the building is located and its immediate surroundings are examined. In the third chapter, the architectural and artistic style of İlhan Koman House, which is an eclectic building, and the concept of conservation are examined. In the fourth chapter, the historical and legal status of the building, its location and environmental features are expressed, the plan features, facades, the construction techniques, material properties and architectural elements of the building are examined, and finally the deteriorations of the building and its causes are investigated. In the fifth section, restitution problems are identified, reliability analyzes are made, and restitution decisions are taken within this framework. In the sixth chapter, a restoration project is proposed based on the suggestions for new usage of the building and the interventions for its repair. In the seventh chapter, evaluations and results are presented in the light of the information and analysis in the previous chapters.

Keywords: Conservation, Edirne, Kaleiçi, Neoclassical Architecture, Greek Revival

ÖNSÖZ

Tez çalışmasına konu olan İlhan Koman Evi, mimar olarak çalışmış olduğum kurumun hizmet binasıdır. Bu çalışma; karakteristik mimari ve sanatsal özellikleri ile nadir bir yapı olan İlhan Koman Evi'nin bilimsel ilkeler ışığında kültürel mirasın bir parçası olarak geleceğe aktarılmasını amaçlamaktadır.

Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün müdürü Yusuf Şamiloğlu ve diğer çalışanlarına, Edirne Çevre Koruma Vakfı'ndan Mimar Burak Hesapçıoğlu'na, Edirne Rölöve ve Anıtlar Müdürü Tahir Yalçın'a teşekkürlerimi sunarım.

Tez danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Ruba Kasmo Hocama sabrı, anlayışı ve bilgeliğiyle şahsıma yol gösterici olmasından ötürü minnettarlığımı sunarım. Tez jüri üyeleri, Doç. Dr. Mine Esmer ve Prof. Dr. Fatma Zeynep Aygen Hocalarıma tez sürecindeki ufuk açıcı tespitlerinden dolayı minnettarlığımı sunarım. Bilime olan heyecanı ve merakından etkilendiğim FSM Vakıf Üniversitesi Bilim Tarihi programından Prof. Dr. Atilla Bir Hocama, FSM Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün özverili çalışanlarına, tez konusu çalışma yapısı olan İlhan Koman Evi'nin sanatsal yönünü kavramam noktasındaki katkılarından ötürü EKVKBK üyesi Doç. Dr. Mesut Dündar'a teşekkürlerimi sunarım. Tez konusu yapıdaki yaşam ve şahsiyetler üzerine, Koman ailesinin Karaağaç'taki çiftlik evinde, röportaj yaptığımız Bahar Koman Kiper'e zerafeti, misafirperverliği ve aktardığı bilgiler için teşekkürlerimi sunarım.

Sevgisi ve şefkati ile dünyamı aydınlatan annem Ümmühan Aygül'e, desteğini ve gücünü hep yanımda hissettiğim babam Hasan Ali Aygül'e, kıymetli anneannem Zekiye Yazıcı'ya, edebiyatçı kişiliği ile teze dil yönünden katkı sağlayan kardeşim H. İbrahim Aygül'e, abim Ömer Aygül'e, ablam Zübeyde Aygül Öner'e, sevimli kardeşlerim Z. Kübra Aygül ve H. Sümeyye Aygül'e, tez süresince akademisyen kişiliği ile şahsımı cesaretlendiren, desteğini hissettiren, oğlum Han Alp'in annesi, sevgili eşim Merve'ye minnettarlığımı sunarım.

Ekim 2022 Fatih Aygül

İÇİNDEKİLER

ÖZET ..... **İV**
ABSTRACT ..... **Vİ**
ÖNSÖZ ..... **Vİİİ**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **XV**
ÇİZİM LİSTESİ ..... **XXVİİ**
KISALTMALAR ..... **XXX**
GİRİŞ **1**
BİRİNCİ BÖLÜM **5**
1.EDİRNE VE KALEİÇİ **5**
1.1.EDİRNE'NİN COĞRAFİ KONUMU 5
1.2.EDİRNE'NİN TARİHSEL GELİŞİMİ 5
1.3.EDİRNE'NİN SOSYAL, KÜLTÜREL VE EKONOMİK YAPISI 8
1.4.KALEİÇİ BÖLGESİ 9
1.4.1.Kaleiçi **9**
1.4.2.Kaleiçi'nin Edirne Koruma Amaçlı İmar Planı Çerçevesinde Fiziksel Analizi **13**
1.4.3.Kaleiçi ve Çevresinde Yer Alan Anıtsal ve Sivil Mimarlık Örnekleri **14**
1.4.4.İlhan Koman Evi Çevresinde Yer Alan Sivil Mimarlık Örnekleri **24**
1.4.4.1.Devlet Türk Müziği Topluluğu Müdürlüğü Hizmet Binası 25
1.4.4.2.Türk Ocağı Caddesi No: 19, 61 Ada, 1-2 Parsel 26
1.4.4.3.Türk Ocağı Caddesi No:15, 61 Ada, 4 Parsel 26
1.4.4.4.Türk Ocağı Caddesi No:11, 61 Ada, 5 Parsel 26
1.4.4.5.Oral Onur Evi, 61 Ada, 7 Parsel 28
1.4.4.6.Melek Anne Evi, 61 Ada, 13 Parsel 31
1.4.4.7.Maarif Caddesi No:37, 52 Ada, 2 Parsel 33
1.4.4.8.Oral Onur Sokak No:10, 52 Ada, 5 Parsel 35
1.4.4.9.Maarif Caddesi No:31-33, 62 Ada, 2-3 Parsel 35
1.4.4.10.Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak No:3, 62 Ada, 6 Parsel 37
1.4.4.11.Orhaniye Caddesi No:14, 64 Ada, 1 Parsel 41
1.4.4.12.Şair İbrahim Koman Evi, 64 Ada, 3 Parsel 42
1.4.4.13.Orta Kapı Caddesi No:9, 64 Ada, 5 Parsel 44
1.4.4.14.İlhan Koman Evi Müştemilat Binası, 65 Ada, 2 Parsel 44
1.4.4.15.Maarif Caddesi No:18, 65 Ada, 5 Parsel 47
1.4.4.16.Orta Kapı Caddesi No:19, 66 Ada, 4 Parsel 48
1.4.4.17.Orta Kapı Caddesi No:12, 72 Ada, 1 Parsel 48
1.4.4.18.Maarif Caddesi No:16, 73 Ada, 5 Parsel 53
1.4.4.19.Orta Kapı Caddesi No:6, 74 Ada, 1 Parsel 53
1.4.4.20.Orta Kapı Caddesi No:8, 74 Ada, 2 Parsel 55

1.4.4.21.Maarif Caddesi No:11, 74 Ada, 5 Parsel....57
İKİNCİ BÖLÜM....60
2.TÜRK EVİ, NEOKLASİK ÜSLUP VE KORUMA KAVRAMI....60
2.1.TÜRK EVİ MİMARİSİ....60
2.1.1.Türk Evi Kavramı....60
2.1.2.Türk Evi Plan Elemanları....61
2.1.2.1.Oda....62
2.1.2.2.Sofa....62
2.1.2.3.Geçit ve Merdiven....62
2.1.2.4.Eyvan, Köşk ve Sekilik....63
2.1.3.Türk Evi Plan Tipleri....63
2.1.3.1.Sofasız Plan Tipi....63
2.1.3.2.Dış Sofalı Plan Tipi....63
2.1.3.3.İç Sofalı Plan Tipi....64
2.1.3.4.Orta Sofalı Plan Tipi....64
2.1.4.Edirne Evi Mimarisi....64
2.2.NEOKLASİSİZM VE 19. YÜZYIL BATI SEÇMECİ ÜSLUPLARI....70
2.2.1.Neoklasisizm....70
2.2.2.Neoklasik Üslup Özellikleri....74
2.2.2.1.Neoklasik Üslup Özellikleri Gösteren Konut Örnekleri....**75**
2.2.2.1.1.İstanbul Örnekleri....75
2.2.2.1.2.Edirne Örnekleri....80
2.2.2.1.3.Kırklareli Örnekleri....80
2.2.2.1.4.Batı Trakya Örnekleri....84
2.2.3.Batılılaşma ve 19. Yüzyıl Batı Seçmeci Üsluplar....86
2.2.4.Kaleiçi Evleri Batılılaşma Dönemi Üslupları....88
2.3.KALEİÇİ EVLERİ....89
2.3.1.Yerleşim ve Vaziyet Planı....90
2.3.2.Plan Özellikleri....92
2.3.3.Yapım Tekniği....95
2.3.4.Girişler....95
2.3.5.Pencereler....96
2.3.6.Çıkmalar ve Balkonlar, Çatı ve Saçak Düzenleri....97
2.3.7.Mimari Süsleme Öğeleri....99
2.3.8.Döşeme ve Tavanlar....100
2.3.9.Merdivenler....101
2.4.KALEİÇİ EVLERİ İLE EDİRNE TÜRK EVİ'NİN PLAN KURGULARI VE CEPHE ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI....104
2.5.KORUMA KAVRAMI....106
2.5.1.Koruma Tanımı....106
2.5.2.Koruma Düşüncesinin Tarihsel Gelişimi....108
2.5.3.Ulusal ve Uluslararası Yasal Düzenlemeler....109
2.5.4.Kurul Kararları Kapsamında Edirne'de Koruma Faaliyetleri....113

2.5.4.1.Tescil ve Grup Tayini....113
2.5.4.2.Planlama....115
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM....122
3. İLHAN KOMAN EVİ....122
3.1.TARİHİ VE YASAL DURUMU....122
3.2.PLAN ÖZELLİKLERİ....127
3.2.1.Bodrum Kat....129
3.2.1.1.B-01 Hol....130
3.2.1.2.B-02 Kazan Dairesi....130
3.2.1.3.B-03 Depo....131
3.2.1.4.B-04 Arşiv....132
3.2.1.5.B-05 Arşiv....133
3.2.1.6.B-06 Mutfak....133
3.2.1.7.B-07 WC....134
3.2.1.8.B-08 Kazan Dairesi....135
3.2.2.Zemin Kat....135
3.2.2.1.Z-01 Sofa....137
3.2.2.2.Z-02 Dinlenme Salonu....138
3.2.2.3.Z-03 Giriş Holü....139
3.2.2.4.Z-04 Memur Odası....141
3.2.2.5.Z-05 Raportör Odası 1....142
3.2.2.6.Z-05A Balkon....143
3.2.2.7.Z-06 Merdiven....143
3.2.2.8.Z-07 Raportör Odası 2....145
3.2.2.9.Z-07A Balkon....146
3.2.2.10.Z-08 Mutfak-WC Holü....146
3.2.2.11.Z-09 WC....147
3.2.2.12.Z-10 Mutfak....148
3.2.3.Üst Kat....149
3.2.3.1.1-01 Sofa....150
3.2.3.2.1-02 Toplantı Salonu....152
3.2.3.3.1-02A Balkon....154
3.2.3.4.1-02B Balkon....154
3.2.3.5.1-03 Raportör Odası 3....155
3.2.3.6.1-04 Müdür Odası....155
3.2.3.7.1-04A Balkon....157
3.2.3.8.1-05 Merdiven....157
3.2.3.9.1-06 Raportör Odası 4....159
3.2.3.10.1-07 WC....160
3.2.3.11.1-08 Depo....160
3.3.CEPHELER....161
3.3.1.Doğu Ön Cephe (Ana Giriş Cephesi)....163
3.3.2.Güney Sol Yan Cephe....169

3.3.3.Batı Arka Cephe **172**
3.3.4.Kuzey Sağ Yan Cephe **175**
3.4.YAPIM TEKNİĞİ VE MALZEME ÖZELLİKLERİ 179
3.4.1.Temel **179**
3.4.2.Duvar **180**
3.4.3.Döşeme **181**
3.4.4.Merdiven **183**
3.4.5.Çatı **187**
3.5.MİMARİ ÖĞELER 189
3.5.1.Kapılar **189**
3.5.1.1.Bahçe Kapıları 189
3.5.1.2.Dış Kapılar 190
3.5.1.3.Balkon Kapıları 194
3.5.1.4.İç Kapılar 194
3.5.2.Pencereler **198**
3.5.3.Kepenkler **203**
3.6.MİMARİ SÜSLEME ÖĞELERİ 204
3.7.KALEM İŞİ 204
3.7.1.Zemin Kat **204**
3.7.1.1.Z-01 Sofa 204
3.7.1.2.Z-02 Dinlenme Salonu 207
3.7.1.3.Z-03 Giriş Holü 210
3.7.1.4.Z-04 Memur Odası 211
3.7.1.5.Z-05 Raportör Odası 1 213
3.7.1.6.Z-06 Merdiven Holü 216
3.7.2.Üst Kat **217**
3.7.2.1.1-01 Sofa 217
3.7.2.2.1-02 Toplantı Salonu 218
3.7.2.3.1-03 Raportör Odası 3 220
3.7.2.4.1-04 Müdür Odası 221
3.7.2.5.1-05 Merdiven Holü 222
3.7.2.6.1-06 Raportör Odası 4 223
3.8.BOZULMALAR 224
3.8.1.Mekânsal (İşlev) ve Kullanıcı Kaynaklı Bozulmalar **224**
3.8.2.Strüktürel Bozulmalar **224**
3.8.3.Malzeme Bozulmaları **225**

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **229**

4. RESTİTÜSYON **229**
4.1. RESTİTÜSYONA İLİŞKİN BELGELER 231
4.1.1.Tescil ve Grup Tayini **231**
4.1.2.Kamulaştırma **239**
4.1.3.Onarım ve Restorasyon **249**
4.2.ANALOJİ ARAŞTIRMALARI 303

4.2.1.Edirne Kaleiçi Örnekleri 304
4.2.1.1.Tzarfatiler Evi – Madam Rosa Evi 304
4.2.1.2.Eski Vali Konağı 308
4.2.1.3.Cumhuriyet Caddesi No:36 311
4.2.1.4.Edirne Baro Binası 313
4.2.1.5.Türk Ocağı Caddesi No:11 317
4.2.1.6.Türk Ocağı Caddesi No:15 319
4.2.2.İstanbul Adalar Örnekleri 323
4.2.2.1.Büyükada Kalvokoresis Köşkü 333
4.2.2.2.Heybeliada Hacopoulo Köşkü 336
4.2.2.3.Burgazada Burgaz Palas 337
4.2.3.Diğer Yapı Örnekleri 342
4.2.3.1.Büyükdere İspanyol Sefareti Binası 342
4.3.RESTİTÜSYON KARARLARI 345
4.3.1.Vaziyet Planı 345
4.3.2.Plan 350
4.3.2.1.Bodrum Kat 351
4.3.2.2.Zemin Kat 352
4.3.2.3.Üst Kat 352
4.3.2.4.Çatı 354
4.3.3.Cepheler 354
4.3.3.1.Doğu Ana Giriş Cephesi 355
4.3.3.2.Güney Sol Yan Cephe 356
4.3.3.3.Batı Arka Cephe 357
4.3.3.4.Kuzey Sağ Yan Cephe 359
4.3.4.Kalem İşi 361

BEŞİNCİ BÖLÜM 363

5.RESTORASYON 363
5.1.YENİ KULLANIMA İLİŞKİN ÖNERİLER 363
5.1.1.Vaziyet Planı 365
5.1.2.Bodrum Kat 366
5.1.3.Zemin Kat 367
5.1.4.Üst Kat 368
5.1.5.Çatı 368
5.2.ONARIMA İLİŞKİN ÖNERİLER 369
5.2.1.Temizleme 370
5.2.1.1.Eklerden Arındırma 370
5.2.1.2.Yüzey Temizliği 370
5.2.1.2.1.Cephe Temizliği 370
5.2.1.2.2.Duvarların Temizliği 371
5.2.1.2.3.Ahşap Elemanların Temizliği 371
5.2.1.2.4.Metal ve Çinko Elemanların Temizliği 372
5.2.1.2.5.Kalemişi Temizliği 372

5.2.2.Sağlamlaştırma 372
5.2.2.1.Zeminin Sağlamlaştırılması 373
5.2.2.2.Taşıyıcı Sistemin Sağlamlaştırılması 373
5.2.2.3.Malzemenin Sağlamlaştırılması 374
5.2.2.4.Kalemişi Sağlamlaştırılması 374
5.2.3.Bütünleme 375
5.2.4.Yeniden Yapım 375
5.2.5.Çağdaş Donanım ve Yeni Ekler 375
SONUÇ 377
KAYNAKÇA 386
EKLER 394

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1.1-1: 1905 "Harik-i Kebir'' Büyük Edirne Yangını sonrası, Kartpostal: B. Vafiadis, Arakelian Koleksiyonu, 2016 11
Şekil 1.1-2: 1905 "Harik-i Kebir'' Büyük Edirne Yangını sonrası, 2016, La Domenica Del Corriere 17 Eylül 1905 tarihli sayısının ilk sayfası, Arakelian Koleksiyonu 11
Şekil 1.2 Sit Alanları Haritası, Edirne KAİP Raporu, Cilt 1, s.18 14
Şekil 1.3: Makedonya Kulesi (Url-2) 16
Şekil 1.4: İtalyan Kilisesi (Url-3) 16
Şekil 1.5: Büyük Sinagog (Url-4) 17
Şekil 1.6: Maarif Su Terazisi (Url-5) 17
Şekil 1.7: I. Murat Lisesi (Url-6) 18
Şekil 1.8: İstiklal Okulu (Url-8) 18
Şekil 1.9: Türk Ocağı Caddesi No:16 (EKVKBK Arşivi) 19
Şekil 1.10: Devlet Türk Müzik Topluluğu Hizmet Binası (Url-9) 19
Şekil 1.11: Mihran Hanım Konağı (Url-10) 20
Şekil 1.12: Rabia Sultan Konağı, Meriç, 2019; s.31 20
Şekil 1.13: Antik Otel, Meriç, 2019; s.35 21
Şekil 1.14: Aksaray Otel, Meriç, 2019; s.43 21
Şekil 1.15: İlhan Tüdeş Evi, Meriç, 2019; s.39 22
Şekil 1.16: Aşiyan Konağı, Meriç, 2019; s.57 22
Şekil 1.17: Nezih Atsız Evi, Meriç, 2019; s.70 23
Şekil 1.18: Pembe Konak (Url-11) 23
Şekil 1.19 İlhan Koman Evi Çevresi, Edirne KAİP Raporu, (EKVKBK Arşivi) 24
Şekil 1.20: Türk Ocağı Caddesi No:19 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 27
Şekil 1.21: Türk Ocağı Caddesi No:19, Meriç, 2019; s.69 28
Şekil 1.22:Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.71 29
Şekil 1.23: Türk Ocağı Caddesi No:11, Meriç, 2019; s.73 29
Şekil 1.24: Oral Onur Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 30
Şekil 1.25: Oral Onur Evi, Meriç, 2019; s.63 31
Şekil 1.26: Maarif Caddesi Silüeti, Ulusaraç Kepsutlu, 1990 31
Şekil 1.27: Melek Anne Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 32
Şekil 1.28: Melek Anne Evi, Meriç, 2019; s.55 33
Şekil 1.29: Maarif Caddesi No:37 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 34
Şekil 1.30: Maarif Caddesi No:37, Meriç, 2019; s.67 35
Şekil 1.31: Oral Onur Sokak No:10 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 36
Şekil 1.32: Oral Onur Sokak No:10, Meriç, 2019; s.65 37
Şekil 1.33: Maarif Caddesi No:31-33 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 38
Şekil 1.34: Maarif Caddesi No:31-33 Meriç, 2019; s.61 39
Şekil 1.36: Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak No:3 (EKVKBK Arşivi) 39
Şekil 1.35: Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak No:3 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 40
Şekil 1.37: Orhaniye Caddesi No:14 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 41

Şekil 1.38: Orhaniye Caddesi No:14 (EKVKBK Arşivi) 42
Şekil 1.39: Şair İbrahim Koman Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 43
Şekil 1.40: Şair İbrahim Koman Evi, Meriç, 2019; s.51 44
Şekil 1.41: Orta Kapı Caddesi No:9 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 45
Şekil 1.42: Orta Kapı Caddesi No:9 (EKVKBK Arşivi) 46
Şekil 1.43: İlhan Koman Evi Müştemilat Binası (EKVKBK Arşivi) 46
Şekil 1.44: Maarif Caddesi No:18 Tescil Fişi, EKVKBK Arşivi 47
Şekil 1.45: Maarif Caddesi No:18, EKVKBK Arşivi 48
Şekil 1.46: Orta Kapı Caddesi No:19 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 49
Şekil 1.47: Orta Kapı Caddesi No:19 (EKVKBK Arşivi) 50
Şekil 1.49: Orta Kapı Caddesi No:12 (EKVKBK Arşivi) 50
Şekil 1.48: Orta Kapı Caddesi No:12 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 51
Şekil 1.50: Maarif Caddesi No:16 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 52
Şekil 1.51: Maarif Caddesi No:16 (EKVKBK Arşivi) 53
Şekil 1.52: Orta Kapı Caddesi No:6 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 54
Şekil 1.53: Orta Kapı Caddesi No:6, Meriç, 2019; s.45 55
Şekil 1.54: Orta Kapı Caddesi No:8 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 56
Şekil 1.55: Orta Kapı Caddesi No:8, Meriç, 2019; s.43 57
Şekil 1.56: Maarif Caddesi No:11 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 58
Şekil 1.57: Maarif Caddesi No:11 Meriç, 2019; s.41 59
Şekil 2.1: Tarihsel Gelişim, Edirne KAİP Raporu, Cilt 1, s.11 (EKVKBK Arşivi) 65
Şekil 2.2-1: Edirne Evleri, Ünver, 1983; Resim 37 68
Şekil 2.2-2: Edirne Evleri, Ünver, 1983; Resim 2 68
Şekil 2.2-3: Edirne Kalesi, Ünver, 1983; Resim 5 68
Şekil 2.2-4: Edirne Kalesi, Ünver, 1983; Resim 6 69
Şekil 2.2-5: Necmi İge Evi (Url- 12) 69
Şekil 2.3: Londra İngiltere Bankası, Akın, 2019; s.333 71
Şekil 2.4: İspanya Prado Müzesi (Url-13) 71
Şekil 2.5: Yunanistan Eski Kraliyet Sarayı (Url-14) 72
Şekil 2.6: Macaristan Vac Katedrali (Url-15) 72
Şekil 2.7: Amerika Beyaz Saray, Akın, 2019; s.436 73
Şekil 2.8: İstanbul Rus Konsolosluğu Binası, Özerdem, 2014; s.146 73
Şekil 2.9: Darülfünün BinasI, Özerdem, 2014; s.146 74
Şekil 2.10: İstanbul Arkeoloji Müzesi Binası, Özerdem, 2014; s.147 74
Şekil 2.11: Abut Efendi Yalısı, Özerdem, 2014; s.148 76
Şekil 2.12: Ahmet Mithat Efendi Yalısı (Url-16) 76
Şekil 2.13: Burgaz Palas (Url-17) 76
Şekil 2.14: Çavuşoğlu Köşkü (Url-18) 77
Şekil 2.15: Hulusi Bey Köşkü, Özerdem, 2014; s.152 77
Şekil 2.16: Halit Ethem Paşa Yalısı, Özerdem, 2014; s.153 78
Şekil 2.17: İsmail Bey Yalısı (Url-19) 78
Şekil 2.18: Kalendar Kasrı (Url-20) 78
Şekil 2.19: Köçeoğlu Yalı Köşkü (Url-21) 79
Şekil 2.20: Sabuncakis Köşkü (Url-22) 79

Şekil 2.21: Gusto Celepoğlu Konağı (Url-23) 81
Şekil 2.22: Fuat Umay Caddesi No:1, Google Maps, 2014 81
Şekil 2.23: Fuat Umay Caddesi No:2, Google Maps, 2014 82
Şekil 2.24: Eski Vali Faik Üstün İlkokulu - Konak Otel (Aya Sarende Kilisesi), 2020 82
Şekil 2.25: Eski Vali Konağı (Url-24) 83
Şekil 2.26: Kırklareli Eski Türk Ocağı Binası (Url-25) 83
Şekil 2.27: Dodoğlu Konağı (Trakya Kalkınma Ajansı Binası) (Url-26) 84
Şekil 2.28: Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi, Nezntet Oglou, 2021; s.51 85
Şekil 2.29: Chasirtzoglou Evi, Nezntet Oglou, 2021, s.77 85
Şekil 2.30 Kaleiçi Sınırları ve Alanı, 2021 91
Şekil 2.31 Kaleiçi Sokak Silüetleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.53,55 92
Şekil 2.32 Kat Adedine Göre Cephe Düzenlemesi**,** Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.48 94
Şekil 2.33 Giriş Kapısı Düzenlemeleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.67 96
Şekil 2.34 Giriş Sahanlığı Düzenlemeleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.68 96
Şekil 2.35 Pencere Seçenekleri, Akansel, 1990; s.46 97
Şekil 2.36 Balkon ve Çıkma Düzenlemeleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.73 98
Şekil 2.37 Saçak Düzenlemeleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.78 98
Şekil 2.38 Tavan Bezeme Örnekleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.80 101
Şekil 2.39 İç Merdiven Formları, Çoşgun, 1992; s.38 102
Şekil 2.40 Merdiven Formu, Çoşgun, 1992; s.39 103
Şekil 2.41 Süpürgelik Detayı, Çoşgun, 1992; s.77 103
Şekil 2.42-1: EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı 116
Şekil 2.42-2: EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı 117
Şekil 2.42-3: EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı 118
Şekil 2.43-1: EKTVKK'nin 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararı 119
Şekil 2.43-2: EKTVKK'nin 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararı 120
Şekil 2.44: EKTVKK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi) 121
Şekil 3.1-1: Fransız Hastanesi, Arakelian Koleksiyonu (2016) 123
Şekil 3.1-2: Arka bahçede çekilmiş fotoğraf, Kiper Fotoğraf Albümü 124
Şekil 3.1-3: Yapının arka cephesinde sağdaki balkon önünde çekilmiş aile fotoğrafı, Kiper Fotoğraf Albümü 125
Şekil 3.1-4: İlhan Koman'ın doğumunu 98.yılı anısına yapılan "doodle'', Google (2019) 126
Şekil 3.2-1: Ortofoto, A-A Kesiti (2021) 128
Şekil 3.2-2: Ortofoto, B-B Kesiti (2021) 128
Şekil 3.3-1: Bodrum Kat Rölöve Çizimi, 2021 129
Şekil 3.3-2: Kısmi Bodrum Kat Planı (2021 129
Şekil 3.4: B-01 Hol (2021) 130
Şekil 3.5: B-02 Kazan Dairesi (2021) 131
Şekil 3.6: B-03 Depo (2021) 132
Şekil 3.7: B-04 Arşiv (2021) 132
Şekil 3.8: B-05 Arşiv (2021) 133
Şekil 3.9: B-06 Mutfak (2021 134
Şekil 3.10: B-07 WC (2021) 134

Şekil 3.11: B-08 Kazan Dairesi (2021).....135
Şekil 3.12-1: Zemin Kat Rölöve Çizimi (2021) 136
Şekil 3.12-2: Kısmi Zemin Kat Planı (2021).....136
Şekil 3.13: Z-01 Sofa (2021) 137
Şekil 3.14: Z-01 Sofa (2021) 138
Şekil 3.15: Z-02 Dinlenme Salonu (2021).....138
Şekil 3.16: Z-02 Dinlenme Salonu (2021).....139
Şekil 3.17: Z-03 Giriş Holü (2021).....140
Şe**kil 3.18:** Z-03 Giriş Holü (2021).....140
Şekil 3.19: Z-04 Memur Odası (2021).....141
Şekil 3.20: Z-04 Memur Odası (2021).....141
Şekil 3.21: Z-05 Raportör Odası (2021) 142
Şekil 3.22: Z-05 Raportör Odası (2021) 142
Şekil 3.23: Z-05A Balkon (2022) 143
Şekil 3.24: Z-06 Merdiven (2021) 144
Şekil 3.25: Z-06 Merdiven (2021) 144
Şekil 3.26: Z-07 Raportör Odası (2021) 145
Şekil 3.27: Z-07 Raportör Odası (2021) 145
Şekil 3.28: Z-07A Balkon (2021) 146
Şekil 3.29: Z-08 Mutfak-WC Holü (2021) 147
Şekil 3.30: Z-09 WC (2021) 147
Şekil 3.31: Z-10 Mutfak (2021).....148
Şekil 3.32: Z-10 Mutfak (2021).....148
Şekil 3.33-1: Üst Kat Rölöve Çizimi (2021) 149
Şekil 3.33-2: Kısmi Üst Kat Planı (2021).....149
Şekil 3.34: 1-01 Sofa (2021).....150
Şekil 3.35: 1-01 Sofa (2021).....151
Şekil 3.36: 1-01 Sofa (2021).....151
Şekil 3.37: 1-02 Toplantı Salonu (2021).....152
Şekil 3.38: 1-02 Toplantı Salonu (2021).....153
Şekil 3.39: 1-02 Toplantı Salonu (2021).....153
Şekil 3.40: 1-02A Balkon (2022).....154
Şekil 3.41: 1-02B Balkon (2022).....154
Şekil 3.42: 1-03 Raportör Odası (2021).....155
Şekil 3.43: 1-04 Müdür Odası (2021).....156
Şekil 3.44: 1-04 Müdür Odası (2021).....156
Şekil 3.45: 1-04A Balkon (2022).....157
Şekil 3.46: 1-05 Merdiven (2021).....158
Şekil 3.47: 1-05 Merdiven (2021).....158
Şekil 3.48: 1-06 Raportör Odası (2021).....159
Şekil 3.49: 1-06 Raportör Odası (2021).....159
Şekil 3.50: 1-07 WC (2021).....160
Şekil 3.51: 1-08 Depo (2021).....161
Şekil 3.52: Ortofoto, Doğu Ana Giriş Cephesi (2021) 162

Şekil 3.53: Ortofoto, Batı Arka Cephe (2021) 162
Şekil 3.54: Ortofoto, Güney Sol Yan Cephe (2021) 163
Şekil 3.55: Ortofoto, Kuzey Sağ Yan Cephe (2021) 163
Şekil 3.56: Doğu Ana Giriş Cephesi Genel Görünümü (2021) 164
Şekil 3.57-1: Doğu Ana Giriş Cephesi Rölöve Çizimi (2021) 164
Şekil 3.57-2: Kısmi Ön Görünüş Sistem Detayı-1 (2021) 165
Şekil 3.57-3: Kısmi Ön Görünüş Sistem Detayı-2 (2021) 165
Şekil 3.57-4: Süsleme Öğeleri, Nokta Detayı (2021) 166
Şekil 3.58: Doğu Ana Giriş Cephesi, Üçgen Alınlık-Proton (2021) 167
Şekil 3.59: Doğu Ana Giriş Cephesi, Eliböğründe (2021) 167
Şekil 3.60: Doğu Ana Giriş Cephesi, Korint Sütun Başlığı (2021) 168
Şekil 3.61: Doğu Ana Giriş Cephesi, Geisipodes Dizisi, Çiçek Rozeti (2021) 168
Şekil 3.62: Güney Sol Yan Cephe Genel Görünüm (2021) 169
Şekil 3.63: Güney Sol Yan Cephe Rölöve Çizimi (2021) 170
Şekil 3.64: Güney Sol Yan Cephe, Cumba (2021) 170
Şekil 3.65: Güney Sol Yan Cephe, Plastır ve Korint Sütun Başlığı (2021) 171
Şekil 3.66: Güney Sol Yan Cephe, Süsleme Öğeleri (2021) 171
Şekil 3.67: Batı Arka Cephe Genel Görünüm (2021) 172
Şekil 3.68: Batı Arka Cephe Rölöve Çizimi, 2021 173
Şekil 3.69: Batı Arka Cephe (2021) 174
Şekil 3.70: Batı Arka Cephe, Sütunçe, Sütun Başlığı ve Furuş (2021) 174
Şekil 3.71: Batı Arka Cephe (2021) 175
Şekil 3.72: Kuzey Sağ Yan Cephe Genel Görünüm (2021) 176
Şekil 3.73: Kuzey Sağ Yan Cephe Rölöve Çizimi (2021) 177
Şekil 3.74: Kuzey Sağ Yan Cephe (2021) 177
Şekil 3.75: Kuzey Sağ Yan Cephe, Işıklık (2021) 178
Şekil 3.76: Kuzey Sağ Yan Cephe (2021) 178
Şekil 3.77: Temel Uygulamaları (2005-2007) 180
Şekil 3.78: Taşıyıcı Sistem (2005-2007) 180
Şekil 3.79: Ahşap Karkas ve Bağdadi Çıta (2005-2007) 181
Şekil 3.80: Volta Döşeme , 2021 181
Şekil 3.81: Ahşap Kirişleme Sistemi, Döşeme (2005-2007) 182
Şekil 3.82: Ahşap Kirişleme Sistemi (2005-2007) 182
Şekil 3.83:Bodrum Kat Merdiveni (2021) 183
Şekil 3.84: Orta Sahanlıklı Düz Merdiven (2021) 184
Şekil 3.85: Ana Giriş Merdiveni (2021) 184
Şekil 3.86: Giriş Holü Merdiveni (2021) 185
Şekil 3.87: Arka Bahçe Merdiveni (2022) 185
Şekil 3.88: Yan Yürüme Yolu Merdiveni (2022) 185
Şekil 3.89: Ahşap Korkuluk ve Küpeşte Detayı (2021) 186
Şekil 3.90: Ahşap Korkuluk Lale Motifi (2021) 187
Şekil 3.91: Çatı (2005-2007) 187
Şekil 3.92: Çatı Planı Rölöve Çizimi (2021) 188
Şekil 3.93: Ön Bahçe Kapısı (2021) 189

Şekil 3.94: Arka Bahçe Kapısı (2021) 190
Şekil 3.95: Ana Giriş Kapısı (2021) 191
Şekil 3.96-1: K1 Ahşap Kapı Sistem Detayı (2021) 192
Şekil 3.96-2: K1 Ahşap Kapı Nokta Detayı (2021) 192
Şekil 3.97: Arka Cephe Giriş Kapısı (2021) 193
Şekil 3.98: Bodrum Kat Giriş Kapısı (2022) 193
Şekil 3.99: Balkon Kapısı (2021) 194
Şekil 3.100: Bodrum Kat İç Kapıları, Klasik Tablalı Ahşap Kapı (2021) 195
Şekil 3.101: Kazan Dairesi Kapısı (2021) 196
Şekil 3.102: Sofa Kapısı (2021) 196
Şekil 3.103: K2 Ahşap Kapı (2021) 196
Şekil 3.104: K2 Ahşap Kapı Detayı (2021) 197
Şekil 3.105: Mutfak ve WC Kapısı (2021) 197
Şekil 3.106: Pencere, Bodrum Kat (2021) 199
Şekil 3.107: İç Pencere, Bodrum Kat (2021) 199
Şekil 3.108: P1 Ahşap Pencere (2021) 200
Şekil 3.109-1: P1 Ahşap Pencere Sistemi Detayı (2021) 200
Şekil 3.109-2: P1 Ahşap Pencere Nokta Detayı (2021) 201
Şekil 3.110: Mutfak ve WC Penceresi (2021) 201
Şekil 3.111: Merdivenlik Penceresi (2021) 202
Şekil 3.112: Pencere Kepenkleri (2021) 203
Şekil 3.113: Pencere Kepenkleri, Sistem Detayı (2021) 203
Şekil 3.114: Balkon Kapısı Kepenkleri (2021) 203
Şekil 3.115: Zemin Kat Tavan Planı (2021) 205
Şekil 3.116: Tavan Göbeği (2021) 206
Şekil 3.117: Thesion Tapınağı (2021) 206
Şekil 3.118: Erechtheion Tapınağı (2021) 206
Şekil 3.119: Sofa Tavan Süsleme Öğeleri (2021) 207
Şekil 3.120: Sofa Tavanı (2021) 207
Şekil 3.121: Dinlenme Salonu Tavanı Genel Görünüm (2021) 208
Şekil 3.122: Fenerbahçe Burnu (2021) 208
Şekil 3.123: Manzara Tasviri (2021) 209
Şekil 3.124: Manzara Tasviri (2021) 209
Şekil 3.125: Manzara Tasviri (2021) 209
Şekil 3.126: Dinlenme Salonu Tavanı (2021) 210
Şekil 3.127: Giriş Holü Tavanı Genel Görünüm (2021) 210
Şekil 3.128: Giriş Holü Tavanı Süsleme Öğeleri (2021) 211
Şekil 3.129: Memur Odası Tavanı Genel Görünüm (2021) 212
Şekil 3.130: Gülbezek Motifi (2021) 212
Şekil 3.131: Rumeli Hisarı (2021) 212
Şekil 3.132: Boğaziçi'nden Bir Görünüm (2021) 213
Şekil 3.133: Memur Odası Tavanı, Süsleme Öğeleri (2021) 213
Şekil 3.134: Z-05 Tavanı Genel Görünüm (2021) 214
Şekil 3.135: Kadın Portresi (2021) 215

Şekil 3.136: Homeros (2021).....215
Şekil 3.137: Sokrates (2021).....215
Şekil 3.138: Belirsiz Tasvir (2021).....216
Şekil 3.139: Z-05 Raportör Odası Tavanı, Süsleme Öğeleri (2021) 216
Şekil 3.140: Z-06 Tavanı Merdiven Holü Genel Görünüm (2021) 216
Şekil 3.141: Üst Kat Tavan Planı (2021).....217
Şekil 3.142: 101 Sofa Tavanı, Genel Görünüm (2021) 218
Şekil 3.143: 102 Toplantı Salonu Tavanı Genel Görünümü (2021).....219
Şekil 3.144: Apollon (2021) 219
Şekil 3.145: Aphrodite (2021) 219
Şekil 3.146: Mitolojik Sahne (2021).....220
Şekil 3.147: 102 Toplantı Salonu, Süsleme Öğeleri (2021) 220
Şekil 3.148: 103 Raportör Odası Tavan Göbeği (2021) 221
Şekil 3.149: 104 Müdür Odası Tavan Eteği Süslemesi (2021).....221
Şekil 3.150: 105 Merdiven Holü Tavanı Genel Görünüm (2021).....222
Şekil 3.151: 105 Merdiven Holü Tavanı (2021).....222
Şekil 3.152: Parthenon Tapınağı (2021) 223
Şekil 3.153: Hadrian Kapısı (2021) 223
Şekil 3.154: 106 Raportör Odası Tavan Eteği Süslemesi (2021) 223
Şekil 3.155: Boya Kabarması, Cephede Kararma (2021).....225
Şekil 3.156: Sıva dökülmesi, Malzeme kaybı (2021).....226
Şekil 3.157: Pas Lekelenmesi (2021) 226
Şekil 3.158: Döşemede Aşınma, Malzeme Kaybı (2021) 227
Şekil 3.159: Paslanma, Çiçeklenme (2021).....227
Şekil 3.160: Malzeme Bozulmaları (2021).....228
Şekil 3.161: Duvarda Çürüme, Sıva Dökülmesi (2021) 228
Şekil 4.1: Tabela, 1990 (EKVKBK Arşivi).....230
Şekil 4.2: Müştemilat Binası (Hemşire Evi), 65 Ada 2 Parsel (EKVKBK Arşivi).....230
Şekil 4.3: 16.10.1975 tarihli rapor (EKVKBK Arşivi).....232
Şekil 4.4: GEEAYK 'nin 18.10.1975 tarih ve 8635 sayılı tescil kararı (EKVKBK Arşivi) 233
Şekil 4.5: EKTVKK'nin 08.11.1996 tarih ve 1235 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi)....234
Şekil 4.6: İlhan Koman Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 235
Şekil 4.7-1: EKVKBK'nin 20.02.2014 tarih ve 234 sayılı grup tayini hakkında kararı (EKVKBK Arşivi) 236
Şekil 4.7-2: EKVKBK'nin 20.02.2014 tarih ve 234 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi) ..237
Şekil 4.8: EKVKBK'nin 13.03.2014 tarih ve 1580 sayılı grup tayini hakkında kararı, (EKVKBK Arşivi) 238
Şekil 4.9: Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün 26.12.1989 tarih ve 261 sayılı yazısı **(**EKVKBK Arşivi).....239
Şekil 4.10: EKTVKK Müdürlüğünün 08.01.1990 tarih ve 90 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi) 240
Şekil 4.11: EKTVKK'nin 09.04.1990 tarih ve 670 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi)....241
Şekil 4.12: EKTVKK'nin 10.05.1990 tarih ve 671 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi**)**...242

Şekil 4.13: 30.12.1990 tarihli Eşya Teslim Tutanağı Yazısı **(**EKVKBK Arşivi).....243
Şekil 4.14: Eşya Teslim Tutanağı Eki (EKVKBK Arşivi**)**.....244
Şekil 4.15: Edirne İl İdare Kurulunun 31.10.1990 tarih ve 2214 sayılı kamulaştırma kararı (EKVKBK Arşivi**)**.....245
Şekil 4.16: 02.04.1991 tarih ve 312 sayılı rapor (EKVKBK Arşivi**)** 246
Şekil 4.17: 65 Ada, 2 Parsel Genel Görünüm, 1991 (EKVKBK Arşivi**)** 247
Şekil 4.18: 65 Ada, 2 Parsel Çevresi, 1991 (EKVKBK Arşivi**)**.....248
Şekil 4.19: EKTVKK Müdürlüğü'nün 13.02.1995 tarih ve 120 sayılı yazısı (EKVKBKArşivi**)** 250
Şekil 4.20: Edirne Defterdarlığı Milli Emlak Müdürlüğü'nün 03.09.2002 tarih ve 6654 sayılı tahsis hakkındaki yazısı (EKVKBK Arşivi**)** 251
Şekil 4.21:EKTVKK'nin 19.10.1990 tarih ve 789 sayılı onarım kararı (EKVKBK Arşivi**)** 252
Şekil 4.22: 10.10.1990 tarihli onarım hakkındaki rapor (EKVKBK Arşivi**)** 253
Şekil 4.23: EKTVKK'nin 02.01.1991 tarihli yazısı (EKVKBK Arşivi**)**.....254
Şekil 4.24: Halihazır Harita, 1991 (EKVKBK Arşivi**)**.....255
Şekil 4.25: İmar Durumu, 1991 (EKVKBK Arşivi**)**.....255
Şekil 4.26: Vaziyet Planı, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**.....256
Şekil 4.27: Bodrum Kat Planı, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)** 256
Şekil 4.28: Zemin Kat Planı, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**.....257
Şekil 4.29: 1.Kat Planı, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)** 257
Şekil 4.30: A-A Kesiti, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**.....258
Şekil 4.31: Ön (Doğu) Cephe Görünüşü, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**.....258
Şekil 4.32: Sol Yan (Güney) Cephe Görünüşü, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)** 259
Şekil 4.33: Arka (Batı) Cephe Görünüşü, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)** 259
Şekil 4.34: Sağ Yan (Kuzey) Cephe Görünüşü, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**260
Şekil 4.35: EKTVKK Müdürlüğü'nün 27.02.1992 tarih ve 579 sayılı kalorifer tesisatı hakkındaki yazısı (EKVKBK Arşivi**)** 262
Şekil 4.36: EKTVKK Müdürlüğünün 18.03.1992 tarih ve 170 sayılı kalem işi onarımı hakkındaki yazısı **(**EKVKBK Arşivi**)** 263
Şekil 4.37-1: 27.08.1992 tarihli onarım hakkındaki rapor (EKVKBK Arşivi) 264
Şekil 4.37-2: 27.08.1992 tarihli onarım hakkındaki rapor (EKVKBK Arşivi) 264
Şekil 4.38: Elektrik tesisatı projesi, 1991 (EKVKBK Arşivi).....265
Şekil 4.39: EKTVKK Müdürlüğü 06.12.1993 tarihli "Bebek Koyu'' adlı tasvir hakkında tutanak (EKVKBK Arşivi).....266
Şekil 4.40: EKTVKK'nin 28.09.1994 tarih ve 1920 sayılı kararı, Maarif Caddesi'nde ağır vasatı geçişi hakkında (EKVKBK Arşivi).....267
Şekil 4.41: EKTVKK'nin 05.12.1997 tarih ve 4370 sayılı kalem işi onarımı hakkında kararı (EKVKBK Arşivi**)**.....268
Şekil 4.42: EKTVKK'nin 15.01.1999 tarih ve 5140 sayılı onarım hakkındaki kararı (EKVKBK Arşivi**)** 270
Şekil 4.43: EKTVKBK'nin 14.07.2005 tarih ve 467 sayılı kararı, Rölöve (EKVKBK Arşivi) 271

Şekil 4.44: Rölöve, 1/200 Ölçek Vaziyet Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 272
Şekil 4.45: Rölöve, 1/50 Ölçek Bodrum Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 272
Şekil 4.46: Rölöve, 1/50 Ölçek Zemin Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK 273
Şekil 4.47: Rölöve, 1/50 Ölçek 1. Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 273
Şekil 4.48: Rölöve, 1/50 Ölçek A-A Kesiti, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi**)** 274
Şekil 4.49: Rölöve, 1/50 Ölçek B-B Kesiti 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 274
Şekil 4.50: Rölöve, 1/50 Ölçek Sağ Yan Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 275
Şekil 4.51: Rölöve, 1/50 Ölçek Sol Yan Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 275
Şekil 4.52: Rölöve, 1/50 Ölçek Arka Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 276
Şekil 4.53: Rölöve, 1/50 Ölçek Ön Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi**)** 276
Şekil 4.54: İç Kapı Detayı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi).....277
Şekil 4.55: EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi) .278
Şekil 4.56: EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi) .278
Şekil 4.57: EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi) .279
Şekil 4.58: Restorasyon, 1/200 Ölçek Vaziyet Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 279
Şekil 4.59: Restorasyon, 1/50 Ölçek Bodrum Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 280
Şekil 4.60: Restorasyon, 1/50 Ölçek Zemin Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 280
Şekil 4.61: Restorasyon, 1/50 Ölçek 1. Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 281
Şekil 4.62: Restorasyon, 1/50 Ölçek A-A Kesiti, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi**)** 281
Şekil 4.63: Restorasyon, 1/50 Ölçek B-B Kesiti 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 282
Şekil 4.64: Restorasyon, 1/50 Ölçek Sağ Yan Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi 282
Şekil 4.65: Restorasyon, 1/50 Ölçek Sol Yan Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi**)** 283
Şekil 4.66: Restorasyon, 1/50 Ölçek Arka Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 283
Şekil 4.67: Restorasyon, 1/50 Ölçek Ön Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi) 284

Şekil 4.68-1: Restorasyon (2005-2007), Çatı Onarımı.....285
Şekil 4.68-2: Restorasyon (2005-2007), Çatı Onarımı.....286
Şekil 4.68-3: Restorasyon (2005-2007), Çatı Onarımı.....286
Şekil 4.69-1: Restorasyon (2005-2007), Ahşap Kaplamaların Onarımı ve Yenilemesi286
Şekil 4.69-2: Restorasyon (2005-2007), Ahşap Kaplamaların Onarımı ve Yenilemesi287
Şekil 4.70-1: Restorasyon (2005-2007), Süsleme Öğeleri Onarımı ve Yenilemesi.....287
Şekil 4.70-2: Restorasyon (2005-2007), Süsleme Öğeleri Onarımı ve Yenilemesi.....287
Şekil 4.70-3: Restorasyon (2005-2007), Süsleme Öğeleri Onarımı ve Yenilemesi.....288
Şekil 4.71: Restorasyon (2005-2007), Bağdadi Sıvaların Onarımı 288
Şekil 4.72: Restorasyon (2005-2007), Kapı ve Pencere Doğramalarının Onarımı 288
Şekil 4.73: Restorasyon (2005-2007), İç Merdiven Onarımı 289
Şekil 4.74: Restorasyon (2005-2007), Kuzey Cephe Onarımı 289
Şekil 4.75: Restorasyon (2005-2007), Bezeme Onarımı 290
Şekil 4.76: Restorasyon (2005-2007), Tavan Kalem İşi Onarımı 290
Şekil 4.77: Restorasyon (2005-2007), Duvar Onarımı.....291
Şekil 4.78: Restorasyon (2005-2007), Bodrum Kat Merdiven Yenilemesi.....291
Şekil 4.79: Restorasyon (2005-2007), Bodrum Kat Döşeme Onarımı.....292
Şekil 4.80: Restorasyon (2005-2007), Bahçe Duvarı ve Korkulukları Onarımı 292
Şekil 4.81-1: Restorasyon (2005-2007), Duvar ve Bağdadi Çıta Onarımı.....293
Şekil 4.81-2: Restorasyon (2005-2007), Duvar ve Bağdadi Çıta Onarımı.....293
Şekil 4.82-1: EKTVKBK'nin 23.09.2005 tarih ve 570 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi**)** 295
Şekil 4.82-2: EKTVKBK'nin 23.09.2005 tarih ve 570 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi) 296
Şekil 4.83: EKTVKBK Müdürlüğü'nün 28.11.2005 tarih ve 1185 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi) 297
Şekil 4.84: Kalorifer Tesisatı ve Sıhhı Tesisat Projeleri (EKVKBK Arşivi**)** 298
Şekil 4.85: Kalorifer Tesisatı ve Sıhhı Tesisat Projeleri (EKVKBK Arşivi**)** 298
Şekil 4.86: İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün 12.01.2007 tarih ve 64 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi) 299
Şekil 4.87: EKTVKBK'nin 01.02.2007 tarih ve 1241 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi) 300
Şekil 4.88: EKVKBK'nin 13.11.2014 tarih ve 2031 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi) .301
Şekil 4.89: Kurulun 04.12.2014 tarih ve 2061 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi) 302
Şekil 4.90: İBB Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı Kültürel Miras Koruma Şube Müdürlüğünün yazısı 303
Şekil 4.91-1: Tzarfatiler Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 305
Şekil 4.91-2: Madam Rosa Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi).....306
Şekil 4.92: Tzarfatiler Evi – Madam Rosa Evi, Google Maps, 2018 307
Şekil 4.93: Tzarfatiler Evi – Madam Rosa Evi, Google Maps, 2018 307
Şekil 4.94: Eski Vali Konağı Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 309
Şekil 4.95: Eski Vali Konağı (2021) 310
Şekil 4.96: Eski Vali Konağı (2021) 310
Şekil 4.97: Cumhuriyet Caddesi No:36 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi).....311

Şekil 4.98: Cumhuriyet Caddesi No:36, Google Maps, 2014 312
Şekil 4.99: Cumhuriyet Caddesi No:36, Google Maps, 2018 313
Şekil 4.100: Edirne Baro Binası Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi) 315
Şekil 4.101: Edirne Baro Binası (2021).....316
Şekil 4.102: Edirne Baro Binası, Google Maps, 2018.....316
Şekil 4.103: Türk Ocağı Caddesi No:11 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi).....317
Şekil 4.104: Türk Ocağı Caddesi No:11, Meriç, 2019; s.215 318
Şekil 4.105: Türk Ocağı Caddesi No:11, Meriç, 2019; s.215 319
Şekil 4.106: Türk Ocağı Caddesi No:15 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi).....320
Şekil 4.107: Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.214 321
Şekil 4.108: Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.214 322
Şekil 4.109: Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.214 322
Şekil 4.110: Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.214 322
Şekil 4.111: Apostolidi Köşkü**,** Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.19 324
Şekil 4.112: Selahaddin Bey Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.32 324
Şekil 4.113: Mavromatis Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.12 325
Şekil 4.114: Triandafilidis Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.36.....325
Şekil 4.115: Adalı Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kuruyazıcı (2015) 326
Şekil 4.116: Bendiç Evi II, Burgazada, İstanbul (Url-29) 326
Şekil 4.117: Andriomenos İkiz Köşkleri, Burgazada, İstanbul (Url-30).....327
Şekil 4.118: Lalahatun Caddesi No:26, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.331....328
Şekil 4.119: Kadıyoran Caddesi No:2, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.332.....328
Şekil 4.120: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul (Url-31) 328
Şekil 4.121: Hacı İstefani Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kuruyazıcı (2011) 329
Şekil 4.123: Hüseyin Rahmi Evi, Heybeliada, İstanbul, Kuruyazıcı (2011).....329
Şekil 4.124: İliasko Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kuruyazıcı (2011) 329
Şekil 4.125: Voridis Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.37 330
Şekil 4.126: Dimitrakopulo Köşkü II, Burgazada, İstanbul, Tuğlacı (1992) 330
Şekil 4.127: Mehmet Nazif Bey Köşkü, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.309 ..331
Şekil 4.128: Spanudis Köşkü, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.327 331
Şekil 4.129: Yediç Evleri, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.329.....332
Şekil 4.130: Berberyan Evi, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.338 332
Şekil 4.131: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.219 334
Şekil 4.132: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.220 334
Şekil 4.133: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.257 335
Şekil 4.134: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.262 335
Şekil 4.135: Hacopoulo Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.21 337
Şekil 4.136: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.342 338
Şekil 4.137: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.343 339
Şekil 4.138: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.345 339
Şekil 4.139: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.347 340
Şekil 4.140: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.348 340
Şekil 4.141: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.344 341
Şekil 4.142: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.346 341

Şekil 4.143: İspanyol Sefareti Binası, Büyükdere, İstanbul, Uğur Selçuk, 2009; s.99 .342
Şekil 4.144: İspanyol Sefareti Binası, Büyükdere, İstanbul, Uğur Selçuk, 2009; s.99 .342
Şekil 4.145: İspanyol Sefareti Binası, Büyükdere, İstanbul, Uğur Selçuk, 2009; s.99 .343
Şekil 4.146: İspanyol Sefareti Binası, Büyükdere, İstanbul, Uğur Selçuk, 2009; s.98 .344
Şekil 4.147-1: Harita (1854) 346
Şekil 4.147-2: Harita (1855) 346
Şekil 4.147-3: Harita (1918), EKVKBK Arşivi 347
Şekil 4.147-4: Harita (1918), EKVKBK Arşivi 347
Şekil 4.148-1: İlhan Koman Evi (1908), EKVKBK Arşivi 348
Şekil 4.148-2: İlhan Koman Evi (1908), EKVKBK Arşivi 349
Şekil 4.149: İlhan Koman Evi (1960'lar), EKVKBK Arşivi 349
Şekil 4.150: Restitüsyon, Vaziyet Planı, 2021 350
Şekil 4.151: Restitüsyon, Bodrum Kat Planı (2021) 351
Şekil 4.152: Restitüsyon, Zemin Kat Planı (2021) 352
Şekil 4.153: Restitüsyon, Üst Kat Planı (2021) 353
Şekil 4.154: Restitüsyon, Çatı Planı (2021) 354
Şekil 4.155: Restitüsyon, Doğu Ana Giriş Cephesi Görünüşü (2021) 356
Şekil 4.156: Restitüsyon, Güney Sol Yan Cephe Görünüşü, 2021 357
Şekil 4.157: Restitüsyon, Batı Arka Cephe Görünüş (2021) 359
Şekil 4.158: Restitüsyon, Kuzey Sağ Yan Cephe Görünüşü (2021) 360
Şekil 4.159: Restitüsyon, Zemin Kat Kalem İşi Tavan Planı (2021) 361
Şekil 4.160: Restitüsyon, Üst Kat Kalem İşi Tavan Planı (2021) 362
Şekil 5.1: İlhan Koman Evi, Z05 numaralı mekan, 2002 (EKVKBK Arşivi) 364
Şekil 5.2: İlhan Koman Evi (1991) 364
Şekil 5.3: Restorasyon, Silüet-1, Türk Ocağı Caddesi'den (2022) 365
Şekil 5.4: Restorasyon, Silüet-2, Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak'tan (2022) 366
Şekil 5.5: Restorasyon, Vaziyet Planı (2021) 366
Şekil 5.6: Restorasyon, Bodrum Kat Planı (2021) 367
Şekil 5.7: Restorasyon, Zemin Kat Planı (2021) 367
Şekil 5.8: Restorasyon, Üst Kat Planı (2021) 368
Şekil 5.9: Restorasyon, Çatı Planı (2021) 369

ÇİZİM LİSTESİ

Çizim 1: Vaziyet Planı / Rölöve
Çizim 2: Bodrum Kat Planı / Rölöve
Çizim 3: Zemin Kat Planı / Rölöve
Çizim 4: Üst Kat Planı / Rölöve
Çizim 5: Çatı Planı / Rölöve
Çizim 6: Bodrum Kat Tavan Planı / Rölöve
Çizim 7: Zemin Kat Tavan Planı / Rölöve
Çizim 8: Üst Kat Tavan Planı / Rölöve
Çizim 9: A-A Kesiti / Rölöve
Çizim 10: B-B Kesiti / Rölöve
Çizim 11: Doğu Ana Giriş Cephesi / Rölöve
Çizim 12: Güney Sol Yan Cephe / Rölöve
Çizim 13: Kuzey Sağ Yan Cephe / Rölöve
Çizim 14: Batı Arka Cephe / Rölöve
Çizim 15: Vaziyet Planı / Restitüsyon
Çizim 16: Bodrum Kat Planı / Restitüsyon
Çizim 17: Zemin Kat Planı / Restitüsyon
Çizim 18: Üst Kat Planı / Restitüsyon
Çizim 19: Çatı Planı / Restitüsyon
Çizim 20: Bodrum Kat Tavan Planı / Restitüsyon
Çizim 21: Zemin Kat Tavan Planı / Restitüsyon
Çizim 22: Üst Kat Tavan Planı / Restitüsyon
Çizim 23: A-A Kesiti / Restitüsyon
Çizim 24: B-B Kesiti / Restitüsyon
Çizim 25: Doğu Ana Giriş Cephesi / Restitüsyon
Çizim 26: Güney Sol Yan Cephe / Restitüsyon
Çizim 27: Kuzey Sağ Yan Cephe / Restitüsyon
Çizim 28: Batı Arka Cephe / Restitüsyon
Çizim 29: Restorasyon Kararları / Restorasyon
Çizim 30: Vaziyet Planı / Restorasyon
Çizim 31: Bodrum Kat Planı / Restorasyon
Çizim 32: Zemin Kat Planı / Restorasyon
Çizim 33: Üst Kat Planı / Restorasyon
Çizim 34: Çatı Planı / Restorasyon
Çizim 35: Bodrum Kat Tavan Planı / Restorasyon
Çizim 36: Zemin Kat Tavan Planı / Restorasyon
Çizim 37: Üst Kat Tavan Planı / Restorasyon
Çizim 38: A-A Kesiti / Restorasyon

Çizim 39: B-B Kesiti / Restorasyon
Çizim 40: Doğu Ana Giriş Cephesi / Restorasyon
Çizim 41: Güney Sol Yan Cephe / Restorasyon
Çizim 42: Kuzey Sağ Yan Cephe / Restorasyon
Çizim 43: Batı Arka Cephe / Restorasyon
Çizim 44: Sistem Detayı-1 / Restorasyon Detayı
Çizim 45: Sistem Detayı-2 / Restorasyon Detayı
Çizim 46: Bahçe Duvarı ve Parmaklık Detayı / Restorasyon Detayı
Çizim 47: Ahşap Korkuluk-Merdiven-Küpeşte Detayı / Restorasyon Detayı
Çizim 48: Sistem Detayı-3 / Restorasyon Detayı
Çizim 49: Nokta Detay / Restorasyon Detayı
Çizim 50: K-1 Ahşap Kapı Sistem Detayı / Restorasyon Detayı
Çizim 51: K-1 Ahşap Kapı Nokta Detayı / Restorasyon Detayı
Çizim 52: P-1 Ahşap Pencere Sistem Detayı / Restorasyon Detayı
Çizim 53: P-1 Ahşap Pencere Nokta Detayı / Restorasyon Detayı
Çizim 54: K-2 Ahşap Kapı Sistem ve Nokta Detayı / Restorasyon Detayı
Çizim 55: Bodrum Kat Planı / Malzeme Analizi
Çizim 56: Zemin Kat Planı / Malzeme Analizi
Çizim 57: Üst Kat Planı / Malzeme Analizi
Çizim 58: Çatı Planı / Malzeme Analizi
Çizim 59: Bodrum Kat Tavan Planı / Malzeme Analizi
Çizim 60: Zemin Kat Tavan Planı / Malzeme Analizi
Çizim 61: Üst Kat Tavan Planı / Malzeme Analizi
Çizim 62: A-A Kesiti / Malzeme Analizi
Çizim 63: B-B Kesiti / Malzeme Analizi
Çizim 64: Doğu Ana Giriş Cephesi / Malzeme Analizi
Çizim 65: Güney Sol Yan Cephe / Malzeme Analizi
Çizim 66: Kuzey Sağ Yan Cephe / Malzeme Analizi
Çizim 67: Batı Arka Cephe / Malzeme Analizi
Çizim 68: Bodrum Kat Planı / Bozulma Analizi
Çizim 69: Zemin Kat Planı / Bozulma Analizi
Çizim 70: Üst Kat Planı / Bozulma Analizi
Çizim 71: Çatı Planı / Bozulma Analizi
Çizim 72: Bodrum Kat Tavan Planı / Bozulma Analizi
Çizim 73: Zemin Kat Tavan Planı / Bozulma Analizi
Çizim 74: Üst Kat Tavan Planı / Bozulma Analizi
Çizim 75: A-A Kesiti / Bozulma Analizi
Çizim 76: B-B Kesiti / Bozulma Analizi
Çizim 77: Doğu Ana Giriş Cephesi / Bozulma Analizi
Çizim 78: Güney Sol Yan Cephe / Bozulma Analizi
Çizim 79: Kuzey Sağ Yan Cephe / Bozulma Analizi
Çizim 80: Batı Arka Cephe / Bozulma Analizi
Çizim 81: Bodrum Kat Planı / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 82: Zemin Kat Planı / Restorasyon Müdahale Analizi

Çizim 83: Üst Kat Planı / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 84: Çatı Planı / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 85: Bodrum Kat Tavan Planı / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 86: Zemin Kat Tavan Planı / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 87: Üst Kat Tavan Planı / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 88: A-A Kesiti / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 89: B-B Kesiti / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 90: Doğu Ana Giriş Cephesi / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 91: Güney Sol Yan Cephe / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 92: Kuzey Sağ Yan Cephe / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 93: Batı Arka Cephe / Restorasyon Müdahale Analizi
Çizim 94: Öneri Vaziyet Planı/ Restorasyon
Çizim 95: Silüet-1 Türk Ocağı Caddesi
Çizim 96: Silüet-1 Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak

KISALTMALAR

a.e.	Aynı eser/yer
a.g.e.	Adı geçen eser
bkz.	Bakınız
C.	Cilt
çev.	Çeviren
ed. veya haz.	Editör/yayına hazırlayan
s.	Sayfa/sayfalar
t.y.	Basım tarihi yok
EKVKBK	Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
EKTVKK	Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu
GEEAYK	Gayrimenkul Eski Eserler Anıtlar Yüksek Kurulu
KAİP	Koruma Amaçlı İmar Planı

GİRİŞ

Bu tezin konusu, Edirne'nin Kaleiçi bölgesinde yer alan sivil mimarlık örneklerinin incelenmesi ve özgünlüğünü büyük ölçüde koruyan İlhan Koman Evi'nin diğer sivil mimarlık örneklerinden daha zengin bir yapı olması nedeniyle yapıldığı dönemden günümüze değin tanıklık ettiği değişimlerin belgelenmesidir. Bunun yanında, tipoloji ve analoji yöntemleri ile karşılaştırmalı olarak özgün halinin ortaya konulması, yapıda görülen işlev, strüktür ve malzeme bozulmalarına karşı belirlenen müdahale kararlarının belirlenmesi, yapıdaki yaşanmışlıkların sosyal, siyasal ve toplumsal etkileri ile fiziksel ortamda ifade edilebilmesini sağlayan restorasyon önerisinin hazırlanmasıdır. Bu bütünlük içerisinde tezin temel amacı, eklektisist akımlardan Grek ve Antik sanatın dirilmesi iddiasında olan Neogrek üslubun ve Türk evinin özelliklerini gösteren, Neoklasik ve Barok üsluplarının ise etkilerin görüldüğü, inşa edildiği dönemde ve konumda özgün bir yapı örneği olan İlhan Koman Evi'nin ortak kültürel miras olarak korunarak geleceğe aktarılmasıdır.

Tez çalışması, Edirne Kaleiçi'nin mekânsal, tarihi, kültürel, sosyal ve siyasal etkileşimleri göz önünde bulundurularak Kaleiçi'nde yer alan sivil mimarlık örnekleri ile günümüzde EKVKBK Müdürlüğü hizmet binası olarak kullanılan İlhan Koman Evi çerçevesinde yapılmıştır. Tez çalışması ile ilgili en önemli arşiv araştırması EKVKBK'nin fiziki ve dijital arşivden faydalanılarak yapılmıştır. Yapının 2021 yılındaki görünümü fotoğraflar ile belgelenmiş ve üç boyutlu lazer (nokta bulutu) tarama yöntemi ile fotogrametrik görüntüleri ortaya çıkmıştır. Sonrasında bu görüntülerin Cad ortamına aktarılması ile rölöve çizimleri yapılmıştır. Analoji ve tipoloji yöntemleri kulanılarak yapılan arşiv çalışmalarından elde edilen eski fotoğraf, bilgi-belgeler, kadastro ve tapu tahrirleri, sözlü tanıklıklar sonucunda restitüsyon projesi hazırlanmıştır. Yapıda tespit edilen bozulmalara müdahaleler önerilmiştir. Yapının mevcut işlevi korunarak yeni programların önerildiği restorasyon projesi hazırlanmıştır.

Tez çalışması kapsamında yapılan literatür çalışmalarında; Edirne'nin tarihsel gelişimi ve sosyal, kültürel ve ekonomik yapısı hakkında Prof. Dr. Nevnihal Erdoğan'ın

“Osmanlı Payitahtı Edirne; Mimari, Tarihi, Kültürel Kent Rehberi” ile “Edirne Kentinde Konut Yerleşimlerinin Fiziksel ve Sosyal Yapısının Kültür Bağlamında Değerlendirilmesi” eserlerinden faydalanılmıştır.

Tez konusu yapının içinde yer aldığı Kaleiçi bölgesi çerçevesinde hazırlanmış olan; Gülay Ulusaraç Kepsutlu’nun “Edirne-Kaleiçi’ndeki Tarihsel Konutların Korunma ve Kullanım Olanakları Açısından Değerlendirilmesi’’ (1990), Sennur Akansel’in “Edirne Kaleiçi Geleneksel Konutlarında Plan ve Cephe Analizi’’ (1990), Nilay Coşgun’un “Edirne Kaleiçi Geleneksel Konutlarında Merdiven Tasarım ve Konstrüksüyonun İncelenmesi’’ (1992), Fatma Tatlı Işılay Yıldırım’ın “Edirne Kaleiçi Evlerinde Cephe Bezemeleri’’ (2004), Goncagül Meriç’in “Edirne Kaleiçi Evleri 1903 Sonrası’’ (2019) tezleri incelenmiştir. Bu tezlerde Kaleiçi Evlerinin analizleri, tipoloji çalışmaları, sanatsal ve mimari açısından incelemeleri yapılmıştır. Tez çalışması içerisinde analoji ve tipoloji araştırmaları kapsamında bu tezlerden faydalanılmıştır.

Koruma kavramının tanımı, tarihsel gelişimi ve koruma hususunda ulusal – uluslararası yasal düzenlemeler ile Edirne’de koruma faaliyetlerinin incelenmesi hakkında; Prof. Dr. Fatma Zeynep Aygen’in “International Heritage and Historic Building Conservation” (2013), Prof. Dr. Zeynep Ahunbay’ın “Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon’’ (2017), Cevat Erder’in “Tarihi Çevre Algısı’’ (2018), Lory Zakar ve Kemal Kutgün Eyüpgiller’in “Mimari Restorasyon Koruma Teknik ve Yöntemleri: Restorasyon Uygulamalarında Kullanılan Çağdaş Teknikler’’ (2020) eserleri incelenmiştir.

Analoji araştırmaları kapsamında; Yeşil Özerdem’in “Büyükada Kalvokoresis Köşkü Restorasyon Projesi’’ (2014), Sevgi Gel’in “Heybeliada Konut Mimarlığı’’ (2006), Zeynep Aydemir’in “Burgazada Konutlarında Cephe Düzenlemeleri ve Bezemeleri’’ (2007), Büşra Çelik Bay’ın “Heybeliada’da Tescilli Konut Mimarisinin Fiziksel Veri Analizi’’ (2017), Eda Uğur Selçuk’un “İstanbul’daki Sefarethanelerin Oluşumu, Günümüzdeki Mevcut Durumları, Koruma Sorunları ve Önerileri’’ (2009) tezleri incelenmiş ve tespit edilen yapı örnekleri üzerinden karşılaştırmalar yapılmıştır.

Türk Evi kavramı araştırmaları kapsamında başlıca Sedad Hakkı Eldem'in "Türk Evi Plan Tipleri'' (1954) ve Doğan Kuban'ın "Türk 'Hayatlı' Evi'' (1995) eserleri incelenmiştir. Bu eserlerde Edirne evi üzerine yapılan tespitler, Edirne evinin geleneksel Türk evi içerisindeki yerini belirleme noktasında yardımcı olmuştur.

Tez çalışmasında konut kavramı; Türk evi, Edirne evi, Kaleiçi evleri, geleneksel konut, tarihsel konut gibi farklı kavramlar ile ifade edilmiştir. Türk evi Sedad Hakkı Eldem'e göre; Osmanlı Devleti sınırları içinde, Rumeli ve Anadolu'da yerleşmiş, gelişim göstermiş ve beş yüzyıl kadar yer almış, kendi özellikleri ile yaşamış bir ev tipidir. Türk evi oluşumunda; geleneklerin, toplumsal özelliklerin, ekonomik yapının, iklim ve coğrafyanın, göçebeliğin ve İslamiyet ile etkileşimde olunan yakın kültürlerin etkileri görülmektedir. Edirne evi ise Türk Evi tanımı içerisinde bulunduğu coğrafyada kendi has özellikleri ile farklılaşan konut kavramıdır. Eldem, klasik Edirne evlerinin yerleşim alanlarının büyük tutularak geniş bahçelere sahip olduklarını, konut karakterinin şehir evinden ziyade kır evine benzediğini, Edirne evlerinin en karakteristik olanın ise tek katlı, bahçe ortasında yer alan ve sokak ile doğrudan bağlantısı olamayan, fakat zeminin üstünde bulunan alçak hizmet katına sahip, asıl kata çift merdivenle çıkılan ev olduğunu belirtmiştir. Türk evi ve bu kavram altında değerlendirebileceğimiz Edirne Evi kavramları ile nitelendirilen, Eldem'in de ifade ettiği, kendine has özellikler geliştiren bu konutlar geneksel konut olarak ifade edilebilecektir.

Tez çalışmasının konusu olan İlhan Koman Evi Edirne (Hadrianapolis) Kalesi sınırları içerisinde yer almakta ve bu bölge Kaleiçi olarak tanımlanmaktadır. Kaleiçi'nde yer alan konutlar sınırları itibari ile çevresinden mekânsal olarak ayrışmaktadır. Gayrimüslim tebaanın (Rum, Ermeni, Yahudi, Bulgar vs.) ağırlıklı olarak yaşadığı bu bölgedeki konutlar 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra batılılaşma hareketleri ile geleneksel Türk konutunda farklılaşmaya başlamış, 1905 Büyük Edirne Yangını'ndan "Harik-i Kebir'' sonra geleneksel Türk Evi özellikleri göstermekle birlikte batı seçmeci üslupların etkisi ile inşa edilmiştir. 1908'de Fransız uzmanlarca tanımlanan yerleşim planına göre Kaleiçi'nin yeni düzeni "hippotomos" plan şemasına göre tasarlanmış, 1905-1910 yılları arasındaki imar faaliyetleri ile Kaleiçi'nin konutları ortaya çıkmıştır.

Mekânsal olarak Kaleiçi sınırları içerinde yer alan konutlar Kaleiçi evleri olarak tanımlanmakla birlikte; 20. yüzyıl başında, 5-10 yıl gibi kısa bir zaman aralığında inşa edilen yapılar Kaleiçi tarihsel konutları olarak da ifade edilmektedir. Kaleiçinde yer alan konutlar bahsedilen durumlar nedeniyle geleneksel Türk evi ile farklılaşsa da plan kurgusu, yapım tekniği ve mimari unsurlar yönünden benzerlikleri nedeniyle Türk Evi kavramı altında değerlendirilmektedir.

Tez çalışmasında konut kavramı; 3. Bölümde “3.1.1 Türk Evi Kavramı’’, “3.1.4 Edirne Evi Mimarisi’’, “3.3 Kaleiçi Evleri’’ başlıkları altında detaylı olarak incelenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.EDİRNE VE KALEİÇİ

1.1.Edirne'nin Coğrafi Konumu

Edirne, Marmara Bölgesi'nin Ergene bölümünde yer alan bir sınır şehridir. Edirne şehir merkezi Türkiye'nin batı komşularından Yunanistan'a 7 km, Bulgaristan'a ise 17 km uzaklıktadır. Doğusunda Kırklareli, güneydoğusunda Tekirdağ, güneybatısında Çanakkale yer almaktadır. Nüfusu 404.226, merkez ilçesinin nüfusu ise 185.408'dir. Yüzölçümü 6.098 km², merkez ilçesinin yüzölçümü 955 km²'dir (Url-1).

Edirne ili genellikle geniş düzlükler ve basık tepelerden oluşur. Ortalama rakım 41 m'dir. İlin büyük bir kısmı ovalarla kaplıdır. Kazanova, Meriç, İpsala ve Ergene ovaları alüvyonlu ve çok verimli topraklara sahiptir. İlin en önemli akarsuyu Yunanistan ile doğal sınırı oluşturan Meriç nehridir. Arda, Tunca ve Ergene nehirleri Meriç nehrine Edirne'de katılmaktadır. Enez ilçesinin kuzey ve güneyi ile Lalapaşa ve Süloğlu ilçelerinde daha yoğun olmakla beraber bölgede yer yer ormanlık alanlar mevcuttur. Merkezinde dağ yoktur. Büyük kısmı yaylalıktır. Vadileri sığ, bunların yamaçları az eğimlidir. Ovalarının çoğu, Meriç nehri vadi tabanındadır (Erdoğan, 2019; s. 22).

Akdeniz ikliminin Trakya geçiş tipi alanındadır. Rüzgârlar daha çok kuzey yönlerden, orta şiddette eser. Yağış bakımından yarı nemlidir. Doğal bitki örtüsü, kuru ormandır. Ortadan kalkan ormanların yerinde bozkır oluşmuştur. Bozkır, tarla ve otlak olarak kullanılır.

1.2.Edirne'nin Tarihsel Gelişimi

Edirne'ye yerleştiği bilinen ilk topluluk Trak kabileleridir ve Edirne'nin günümüzde bulunduğu yerde Trak kabilelerinin en büyüğü olan Odrislerin yerleşim yeri kurdukları düşünülmektedir (Erdoğan, 2019; s.14). Trakya bölgesi M.Ö. 513'te Perslerin egemenliği altına girmiş, sonrasında Makendonya hükümdarı Filip tarafından fethedilen bölge Orestia adını almış ve 150 yıl boyunca Makedonya hâkimiyetinde kalmıştır. Galatların akın yolları üzerinde kalan Trakya M.Ö. 270-280 yılları arasında Galatların

hâkimiyetine girmiş ve yüzyılın sonuna kadar Galatların egemenliği altında kalmaya devam etmiştir. Makedonya Krallığı'nın Roma tarafından ortadan kaldırılması ile birlikte Trakya M.Ö. 168'de Roma hâkimiyetine girmiştir (Erdoğan, 2019; s.14).

Trakya M.S. 46'da resmi olarak Roma vilayeti haline gelmiştir. Roma İmparatoru Hadrian'ın Trakya'yı ziyareti (M.S. 123-124) sonrasında Edirne yeniden imar edilmiş ve kentin statüsü artmıştır. Orestia bölgesinin, özellikle de Orestia kasabasının stratejik açıdan önemini fark etmiş olan Roma İmparatoru Hadrianus kasabaya şehir hukuk sistemini miras bırakmış ve kent Hadrianapolis adıyla anılmaya başlamıştır. Roma döneminde, Orestia kasabasına inşa edilen kale önemli yapılardandır (Erdoğan, 2019: s.14).

395 yılında Roma İmparatorluğu bölünmüş, Trakya ve Edirne Bizans İmparatorluğu'nun (Doğu Roma İmparatorluğu) hâkimiyeti altında kalmıştır. Bizans dönemi yaklaşık 1000 yıl sürmüştür. Edirne stratejik konumu nedeniyle farklı tarihlerde Gotların, Avarların, Peçeneklerin, Haçlıların ve Latin Ordularının saldırılarına ve kuşatmalarına uğramıştır. Kent 6. yüzyılda Avarların saldırısı ve -Bizans ve Bulgarlar arasında 814 tarihli anlaşmaya kadar birkaç defa el değiştirdikten sonra- 10. yüzyılda Bulgarların kuşatması nedeniyle büyük zarara uğramıştır. XVI. yüzyılda Bizans'ta isyanlar yaşanmış ve otorite boşluğu oluşmuştur. Bizans imparatoru III. Andronikus'un kâtibi, aynı zamanda danışmanı olan Kantakuzenos 1346'dan itibaren desteklenmiş, imparatorun ölümüyle birlikte Trakya'ya yerleşmiş ve taç giymiştir. Kantakuzenos bölgedeki hâkimiyetini Aydınoğlu Ömer Bey ve Osmanlı Beyi Orhan Bey'den destek alarak sürdürmüştür (Akansel, 1990; s.5).

Edirne, Murat Hüdavendigar döneminde 1362 yılında savaş yapılmadan Osmanlı topraklarına katılmış ve 1365'te Osmanlı'nın başkenti olmuştur. Edirne, Osmanlı'nın batıya yapmış olduğu seferlerde askeri üs görevi görmüş olmakla birlikte siyasi bir merkez olma niteliği de göstermiştir. XIII. yüzyılda önemli bir ticaret merkezi olan Edirne'nin gelişimi II. Murat ile başlamış, oluşturulan yeni imar alanları ile kent gelişmiş ve büyümüştür. II. Murat'ın ardından tahta çıkan II. Mehmet İstanbul'un alınması hazırlıklarını Edirne'den sürdürmüştür. İstanbul'un alınışından sonra Edirne,

ekonomik, kültürel, ticari ve idari bir kent olarak gelişmesini hızlandırmış, XV. yüzyıl başlarında, batı yönünde ve kuzeyde yeni imaret faaliyetleriyle gelişmiştir. II. Selim zamanında Mimar Sinan'ın ustalık eserim dediği Selimiye Camisi yaptırılmıştır.

Osmanlı döneminde başkentlik yapmış, idari ve siyasi anlamda önemli bir yere sahip olmuş, İstanbul'un alınışından sonra batıya yapılan seferlerde asker bir üs görevi ile ön plana çıkmış olan Edirne aynı zamanda doğal felaketler ve siyasi karışıklıklarla da gündeme gelmiştir. 1509'daki sel baskını ve deprem, 1745'teki büyük yangın, 1751'deki depremin vermiş olduğu tahribatların yanı sıra çeşitli dönemlerde istila hareketlerinin hedefi olmuştur. 1828-1829 ve 1878 yıllarında iki kez Rusların, 1912-1913 yıllarında Balkan Savaşları esnasında Bulgarların saldırılarına uğramış, Balkan Savaşları sonrasında ve I. Dünya Savaşı sırasında egemenlik hakkı ile ilgili üzerinde konuşulan bir toprak parçası olmuştur. 1. Dünya Savaşı'nın ardından 1920-1922 yıllarında iki yıl Yunan işgali altında kaldıktan sonra 11 Ekim 1922'de imzalanan Mudanya Mütarekesi ile kent Türk güçlerine bırakılmış, Lozan Antlaşması ile bu durum kesinleşmiştir (Akansel, 1990; s.8).

Cumhuriyet Dönemi'nde Edirne'nin gelişimini belirleyen en önemli faktör sınır kenti oluşudur. Cumhuriyet ile birlikte savaşları geride bırakan az nüfuslu Edirne kentinin toplumsal ve kültürel gelişimi, bu dönemde başlatılan eğitim ve kültür seferberliğinin yanı sıra Edirne kentinin Genel Müfettişlik Merkezi oluşu nedeniyle Trakya'nın kültür faaliyetlerin merkezi olmuştur. II. Dünya Savaşı sırasında Almanların Balkanları işgal etmesiyle Edirne'nin eğitim, kültür hayatını oluşturan kişiler İstanbul ve Anadolu'ya göç etmiştir. 1950 sonrası yaşanan ekonomik canlanma, 1965 sonrası karayolu taşımacılığının önem kazanması, 1969 yılında "kalkınma öncelikli yöreler'' kapsamına alınması gibi faktöreler ile 1970 sonrası Edirne'nin sosyal yaşamını canlanmaya başlamıştır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.17).

1.3.Edirne’nin Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Yapısı

Edirne, Bizanslılardan Osmanlı yönetimine geçtiğinde, şehir nüfusunun çoğu kültür olarak Rumlaşmış, Yunanca konuşan, Hıristiyan Ortodoks Traklardan oluşmaktadır. Osmanlı tebaasına girmiş olan bu halk Kaleiçi’nde ikamet etmiştir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.13). I. Murat döneminde (1359-89) Anadolu’daki Türklerin bir kısmı ile birlikte Ermeniler de Trakya’ya yerleştirilmiştir. Hıristiyanlar tarafından İber Yarımadası, İtalya ve Akdeniz adalarından göç etmeye zorlanan Museviler II. Bayezid (1484-1512) zamanında Osmanlı topraklarına sığınmış, birçoğu Edirne’de yaşamaya başlamıştır. Edirne; Müslüman, Hıristiyan ve Musevilerin beraber yaşadığı kozmopolit bir şehir olmuştur. Osmanlı’da 19. yüzyıl ile başlayan siyasi gelişmeler Edirne’nin nüfus yapısı, sosyal ve iktisadi dengelerini değiştirmeye başlamıştır. Edirne’nin alınışı ile Müslüman nüfusu artan Edirne’de 1828-1829 Rus işgali ile Müslüman nüfusun bir kısmı bölgeyi terk etmiş ve yerlerine civar köylerden Hıristiyanlar yerleştirilmiştir. Milli Mücadele dönemi sonrasında mübadele sözleşmesi ile Türkler ve Rumlar yer değişimi yapmış, İsrail Devleti’nin kurulması ile Musevi nüfusunun önemli bir kısmı İsrail’e göç etmiştir. Cumhuriyet sonrasında Balkan ülkelerinde gerçekleşen siyasi gelişmeler nedeniyle bu ülkelerden Türkiye’ye gelen Türk nüfusun bir kısmı Edirne’ye yerleşmiştir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.8-17)

Osmanlı’ya yaklaşık bir asır başkentlik yapan Edirne, Anadolu ile Rumeli arasında bir geçiş noktasında olması ve yüzyıllar boyunca kozmopolit bir nüfus yapısına sahip olması nedeniyle; el sanatları, halk ve edebiyat müziği, halk oyunları, yemek ve yiyecekleri, şenlik ve eğlenceleri ile zengin bir kültür sanat birikimine sahip olmuştur. İstanbul ve Avrupa etkilerini yansıtan “Edirnekari’’ adlı bir üslup yaratılmış, bu üslup ağaç işlemeciliği ve süpürgecilikte kentin simgesi olmuştur. Rumeli Türklüğünün halk müziği olan Rumeli Türkülerinin yaşatıldığı yer olmuştur. Baharın gelişini müjdeleyen Kakava ve Hıdrellez şenlikleri ile Kırkpınar Yağlı Güreşleri’ne ev sahipliği yapmaktadır (Erdoğan, 2019; s.15-21).

1.4.Kaleiçi Bölgesi

1.4.1.Kaleiçi

Edirne tarihi kent merkezi olan Kaleiçi, batı ve güneyde Tunca Nehri, güneybatıda Talatpaşa Bulvarı, kuzeyde Londra Asfaltı Caddesi, doğuda Saraçlar Caddesi ile sınırlanmaktadır. Edirne'nin en eski yerleşim çekirdeğini oluşturan Kaleiçi'nin etrafı surlarla çevrilidir. Günümüzde ayakta olan Makedonya kulesi dışındaki kısmı sur kalıntıları mevcuttur. Kaleiçi bölgesi, dikdörtgene yakın bir şema çerçevesinde şekillenmiş, Roma Castrum'u planına sahiptir (Kurtuluş, 2020; s.161). Kaleiçi, tarihsel süreçte, kentsel odakta bulunmasından, büyük çarşıların bu bölge etrafında kurulmuş olmasından, duvarların ve burçların zamanla evlerle çevrilmesinden ve sayısız yangın nedeniyle defalarca zarar görmüştür. Kaleyi ve kapılarını yok eden en büyük yangınlardan biri 1702 yılında meydana gelmiştir. Kalenin büyük zarar görmesine neden olan en büyük depremlerden biri ise 1751 yılında olmuştur. Peremeci, 1751 yılında olan büyük depremde pek çok konut ve anıtsal yapının yıkıldığını, bunlardan birçoğunun onarılamadığını belirtmiştir (Meriç, 2019; s.9-10).

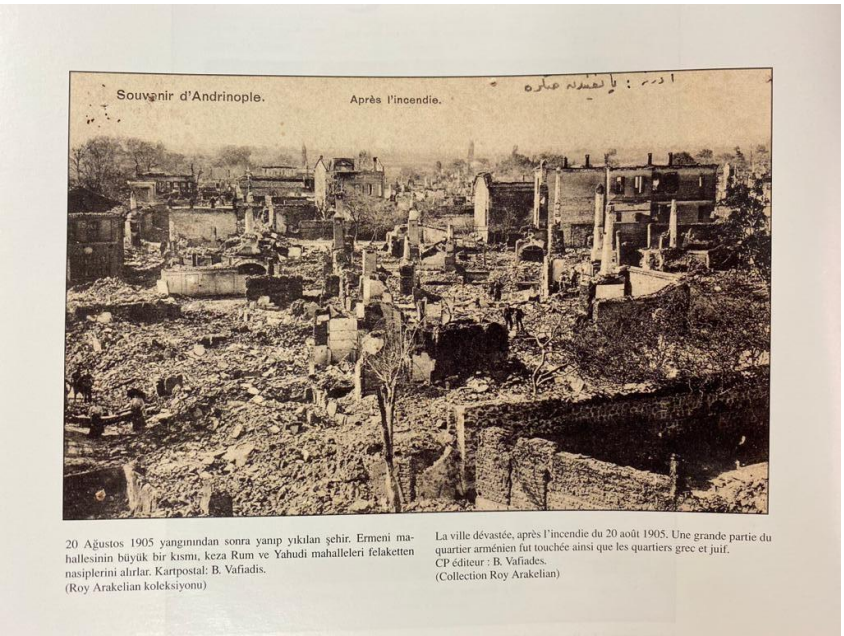
19. yüzyılda Edirne'nin, özellikle Kaleiçi'nin mimari ve konut dokusunu etkileyen 1828-1829 yılında Rus işgali, 1845 yılında bin kadar ev, dükkân gibi yapıların yıkıldığı, Edirne'deki üç nehrin taşarak meydana getirdiği Büyük Sel, 1851 Üç Şerefli ve 1852 Melzilhane yangınları, 1858 ve 1864 yıllarındaki nehir taşkınları, 1877-1878 Rus Savaşı, 1894 ve 1895 nehir taşkınlarının ardından 1897 yılındaki büyük sel gibi olaylar meydana gelmiştir (Yıldırım, 2004; s.31).

1905'de Kaleiçi'nde çıkan yangın sonucu Kaleiçi bölgesinde Eski Vali Konağı'nın içinde bulunduğu Yahşi Fakih (Hristos), Sinagog'un içinde bulunduğu Dilaverbey (Panaiye) mahalleleri ile Mimar Sinan ve Doğan mahalleleri ciddi tahribata uğramıştır (**Şekil 1.1-1, Şekil 1.1-2).** Panaiya Mahallesi'nde 281 ev, 11 sinagog, Aya Strati Mahallesi'nde 280 ev, Aya Nikola Mahallesi'nde 122 ev, Aya Hristos Mahallesi'nde 162 ev, Metrolopit Mahallesi'nde 123 ev, İbn Arap Mahallesi'nde 27 ev,

Mumcular Mahallesi'nde 2 ev, Ali Paşa Çarşısı çıkmazında 23 mağaza ve bunların dışındakilerle birlikte toplam 1451 yapı yanmıştır (Yıldırım, 2004; s.32).

1908'de Fransız uzmanlarca tanımlanan yerleşim planına göre Kaleiçi'nin yeni düzeni "hippotomos" plan şemasına göre tasarlanmıştır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.14-15). Dilaver Bey'in Fransız uzmanlara hazırlattığı planın Osmanlı'daki ilk uygulaması, 19. Yüzyıl ortalarında Üsküdar Selimiye bölgesindeki uygulamadır. 19. Yüzyıl batılılaşma hareketleri ile yapı örgütlenmeleri, şehir, sokak ve yol düzenlemeleri kanunlara bağlanmış, ilki 1848 ve devamında 1864, 1869, 1877-1878 tarihli Ebniye Nizamnamelerinde (Yapılar Tüzüğü) yanmış mahalleler ve evler hakkında düzenlemeler yapılmıştır. Bu nizamnamelerde yapım tekniği, cephe düzeni, kat sayısı gibi hususların yanı sıra, yangın duvarı yapılması ve halkın kâgir yapılara özendirilmesi hususları yer almıştır. 1864 tarihli ilk kesin ızgara planının olduğu nizamnamede taksim edilecek arsaların kare ve dikdörtgen olması, yanmış mahallerde yol genişliklerinin artırılması gibi hususlar yer almıştır (Yıldırım, 2004; s. 38-39).

Dilaverbey tarafından hazırlatılan plan şemasına göre 1905-1910 yılları arasında inşa edilen evlerde gayrimüslim burjuvazisi yaşamıştır. Aynı tarihlerde Edirne'nin sayfiye yeri olan Karaağaç ise renkli sosyal ve kültürel yaşantısında ötürü küçük Paris anlamına gelen "Le Petit Paris'' adıyla anılmaktadır. Milli mücadele sonrasında gayrimüslimlerden metruk olan bu yapılar, İlhan Koman Evi'nde olduğu gibi Türk burjuvazisinin mülkü olmuştur. Koman ailesi 1938 yılında satın almış olduğu, Kaleiçi'nde Rum tebaadan Dr. Dimsa'dan metruk olan yapıda ikamet etmekte olduğu, aynı zamanda Karaağaç Tren İstasyonu'nun arkasında yer alan Ermeni tebaadan metruk olan yapıyı sayfiye-bağ evi olarak kullandığı bilinmektedir. Karaağaç'taki yapı günümüzde Koman ailesi üyeleri mülkiyetindedir (Kiper, 2021).

20 Ağustos 1905 yangınından sonra yanıp yıkılan şehir. Ermeni mahallesinin büyük bir kısmı, keza Rum ve Yahudi mahalleleri felaketten nasiplerini alırlar. Kartpostal: B. Vafiadis.
(Roy Arakelian koleksiyonu)

La ville dévastée, après l'incendie du 20 août 1905. Une grande partie du quartier arménien fut touchée ainsi que les quartiers grec et juif.
CP éditeur : B. Vafiades.
(Collection Roy Arakelian)

Şekil 1.1-1: 1905 "Harik-i Kebir'' Büyük Edirne Yangını sonrası, Kartpostal: B. Vafiadis, Arakelian Koleksiyonu, 2016

İtalyan gazetesi *La Domenica del Corriere*'nin 17 Eylül 1905 tarihli sayısının ilk sayfası: 20 Ağustos 1905 yangınından kaçan halk.
(Roy Arakelian koleksiyonu)

Première page du journal italien *La Domenica del Corriere*, du 17 septembre 1905, avec le dessin de la fuite de la population devant l'incendie du 20 août 1905.
(Collection Roy Arakelian)

Şekil 1.1-2: 1905 "Harik-i Kebir'' Büyük Edirne Yangını sonrası, 2016, La Domenica Del Corriere 17 Eylül 1905 tarihli sayısının ilk sayfası, Arakelian Koleksiyonu

Kaleiçi ve Karaağaç bölgelerinde yoğunlaşan gayrimüslimler 19. Yüzyılın ikinci yarısında hızlanan batılılaşma hareketleri çerçevesinde yapılan reformlardan etkilenmiştir. Tanzimat Fermanı (1839) ve Islahat Fermanı (1856) ile Osmanlı toplumu içindeki gayrimüslimler, ulusal ve dinsel eğitim özerkliği, kamu görevlerine ve askere alınma, özel izin almadan kilise tamiri ve yenisinin yapılması serbestisi, okul inşası gibi haklar kazanmıştır. Bu reformlar ile Edirne'de gayrimüslimler birçok kilise ve okul inşa etmişlerdir. Kaleiçi'nde; Fransız Katolik Kilisesi, Ermeni Surp Toros Kilisesi ile Hagios Georgi, Hagios Dimitri, Hagios Strati, Hagios Paraskevi, Hagios Nikola, Hagios Apostol, Hagios Stefanos, Panaiye, Hristas, Metropolit ve Tur-i Sina Rum Kiliseleri olmak üzere on dört kilise yer almaktaydı. Fransızlar ve İngilizlerin açtığı kilise, hastane, okul ve kolejlerin yanı sıra Osmanlı tebaası gayrimüslimler de, Tanzimat ve Islahat fermanlarının kendilerine sağladığı haklar haklar sayesinde, batılı tarzda eğitim veren okullar açmışlardır. Bunlar; Fransız zengin Yahudilerin kurduğu Alliance İsraelite Universelle (Evrensel Musevi Birliği), Fransa'da Soeure Charite topluluğunun yaptırdığı Hristıyan Kız Okulu, Bulgar çocuklar için 1912 yılında yaptırılan okul gibi kent merkezinde yer alan okullardır. Ayrıca Karaağaç'ta Fransız misyonerler tarafından kurulan St. Basil Fransız Koleji, Fransız Ecol Richard Erkek Ticaret Okulu, Rum Hagia Teodoron gibi okullar açılmıştır. (Yıldırım, 2004; s.14-22)

19. yüzyılda gerçekleşen reform hareketleri ile eğitim alanında görülen değişimin bir benzeri ticari yaşamda da görülmüştür. Bu reformlar ile ticari yaşamda serbestiyet kazanan ve resmi kuruluşlarda görev yapabilme hakkı kazanan gayrimüslimler diplomatik misyonlarda bulundukları görevler sayesinde ticari etkinliklerde yabancı misyonlarla işbirliği yapma imkânı bulmuşlardır. Rus, Fransız ve Avusturyalı tüccarlar Yahudilerle; İsviçreli tüccarler Rumlarla; İngilizler de Ermeni ve Yahudilerle çalışmayı tercih etmişlerdir. Eğitim ve ticaret alanında meydana gelen bu gelişmeler gayrimüslimlerin ekonomik ve sosyal hayatta güçlenmeleri sağlamıştır (Yıldırım, 2004; s.22-27).

Anlaşıldığı üzere; Kaleiçi Bölgesi'nin sınırlarını belirleyen Edirne (Hadrianapolis) Kalesidir. Kaleiçi'nin mekânsal ortamını oluşturan ise 19. Yüzyıl

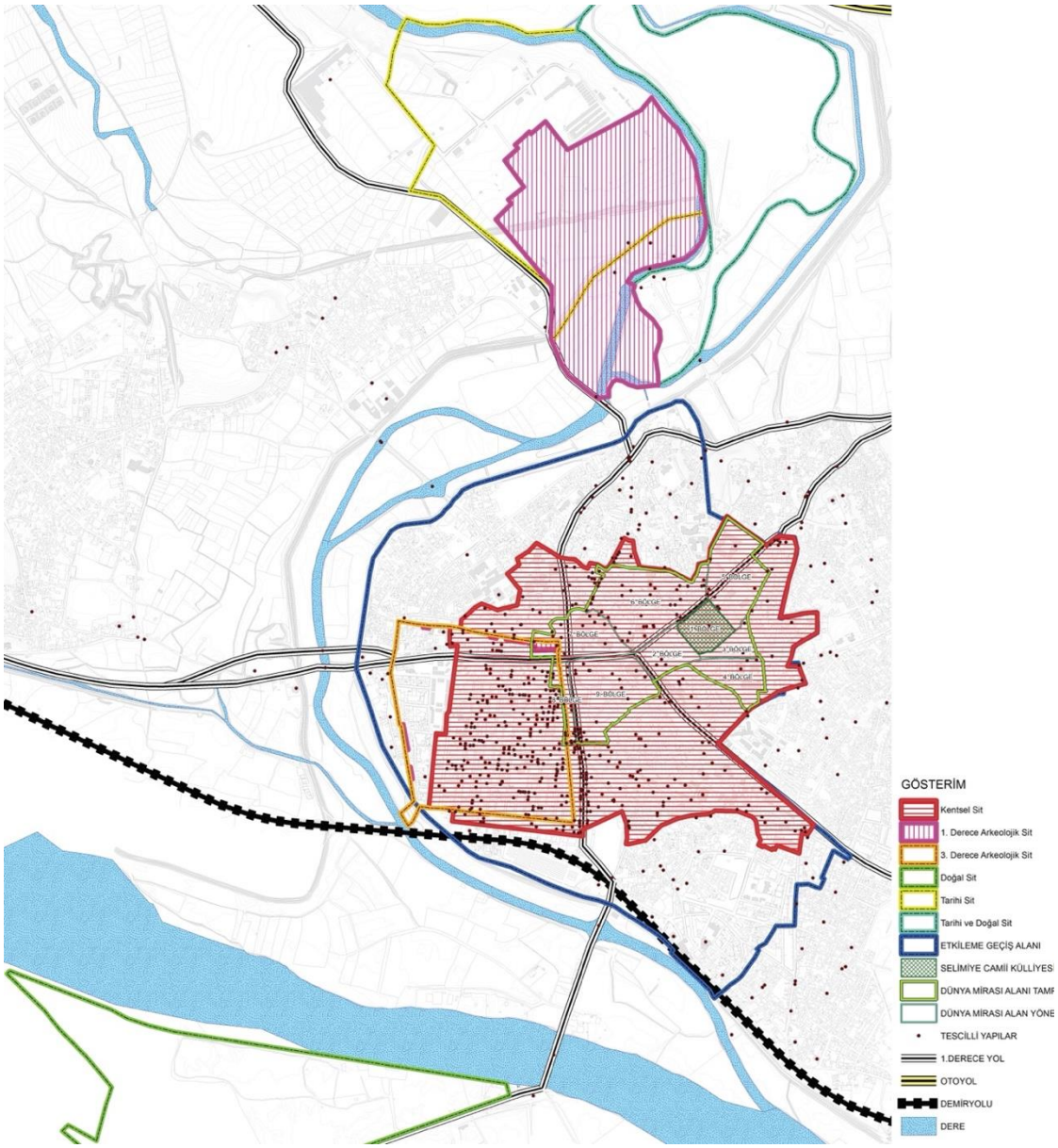
Osmanlısı'nda gerçekleşen reform hareketleri ile desteklenen batılılaşma sürecinden etkilenen başat grup olan gayrimüslimlerin mimariye ve sanata bakışı ve özellikle gayrimüslimlerin Levantenlerle geliştirdikleri Edirne'deki ticari yaşamdır. Bu etkenlerin yanında Edirne'nin geçirmiş olduğu yangınlar ve doğal afetler, özellikle 1905 Büyük Edirne Yangını Kaleiçi mekânsal ortamını değiştiren önemli unsurlardandır.

1.4.2.Kaleiçi'nin Edirne Koruma Amaçlı İmar Planı ÇerçevesindeFiziksel Analizi

Günümüzde yürürlükte olan Edirne Koruma Amaçlı İmar Planı, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 29.03.2007 tarih ve 1354 sayılı, 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararları ile Edirne Belediye Meclisinin 07.11.2007 tarihli onayı ile yürürlüğe girmiştir. Bu plan Kentsel Sit Alanı, 1. Derece ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanı, Etkileme Geçiş Alanı ile Tarihi ve Doğal Sitleri kapsamaktadır (Edirne Koruma Amaçlı İmar Planı Araştırma Raporu, Cilt 1, s.14). EKTVKB Kurulunun 31.05.2007 tarih ve 1469 sayılı kararı ile 45 hektar alan 1. Derece ve 3. Derece Arkeolojik sit alanı olarak tescillenmiştir. Kaleiçi bölgesi, 1. Derece ve 3. Derece Arkeolojik sit alanı sınırları ile çevrelenmektedir. Kaleiçi bölgesinde yer alan sur kalıntıları 1. Derece Arkeolojik sit alanlarını oluştururken, Edirne (Hadrianapolis) kalesinin izlerinin çevrelediği alan ise III. Derece Arkeolojik sit alanını oluşturmaktadır. Kaleiçi bölgesinde geleneksel konutlarının yoğunlaştığı bölgeler Kentsel sit alanı ile çakışmaktadır. Kaleiçi bölgesinin kuzey-güney doğrultusunda uzanan Kamber Baba Tekke Sokak ve Topkapı Caddesinin doğusu ile III. Derece Arkeolojik Sit sınırları arasında kalan bölge Kentsel Sit alanında sınırları içerisindedir. Kaleiçi bölgesinin batısında yer alan Ali Paşa Çarşısı ile bölgenin kuzeydoğusunda yer alan Makedonya Kulesi ve Üç Şerefeli Cami ile etkileşime girdiği alanlar Dünya Mirası Alanı Tampon Bölgeleri ile kesişmektedir. **(Şekil 1.2)**

1.4.3.Kaleiçi ve Çevresinde Yer Alan Anıtsal ve Sivil Mimarlık Örnekleri

Edirne M.Ö. 12. yüzyıldan beri, özellikle Meriç ile Tunca nehirlerinin birleştiği yerin tarih boyunca yerleşim yeri olması ile Pers ve Makedonya hâkimiyetinde kalması,

Şekil 1.2 Sit Alanları Haritası, Edirne KAİP Raporu, Cilt 1, s.18

(EKVKBK Arşivi)

Roma döneminde vilayet haline gelmesi ve Osmanlı Dönemi'nde başkent olmasından dolayı kültürel miras açısından zengin bir şehirdir. Anıtsal ve sivil mimarlık örneklerine sahip olan şehrin sembollerinden Mimar Sinan'ın ustalık eseri olan Selimiye Camii ve Külliyesi (1568-1575) 2011 yılında UNESCO Dünya Miras Komitesi'nin kararı ile Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilmiştir. Selimiye Camii ve Külliyesi dışında Edirne'de; Edirne (Hadrianapolis) Kalesi ve Makedonya Kulesi, Eski Cami (1403-1414), Muradiye Külliyesi (1435-1436) Üç Şerefeli Cami (1438-1447), II. Beyazıt Külliyesi ve Darüşşifası (1484-1488), Deveci Han (1497), Rüstem Paşa Kervansarayı (1554), Ali Paşa Çarşısı (1561-1565), Ekmekçizade Kervansarayı (1609-1610), Hıdırlık Tabyası (1829 -…), Sveti Konstantin-Helena Kilisesi (1869), Sveti Georgi Bulgar Kilisesi (1880), Karaağaç Tren İstasyonu (1873) ve Karaağaç Mahallesi, Büyük Sinagog (1907) gibi kültürel miras örnekleri bulunmaktadır. Bu yapılardan Selimiye Camii ve Külliyesi, Rüstem Paşa Kervansarayı ve Ali Paşa Çarşısı, Mimar Sinan'ın eserleridir.

Kaleiçi bölgesi tarihsel ve coğrafi olarak Edirne'nin çekirdeği olma özelliği göstermekte ve Edirne'nin merkezi konumunda yer almaktadır. İlhan Koman Evi'nin içinde bulunduğu Kaleiçi bölgesi yerleşim planının farklılaşması ve gayrimüslim tebaanın yaşaması ile Edirne'nin diğer yerleşim yerlerinden ayrılmaktadır. Kaleiçi bölgesi yerleşim planı "3.3.1 Yerleşim ve Vaziyet Planı'' başlığı altında incelenmiştir.

Kaleiçi bölgesinde anıtsal ve sivil mimarlık örnekleri yer almaktadır. Bunlar; Kaleiçi bölgesini çevreleyen Kale ile Makedonya Kulesi **(Şekil 1.3)**, İlhan Koman Evi'nin güneybatısında yer alan İtalyan Kilisesi (1852) **(Şekil 1.4)**, Kaleiçi'nin güneydoğusunda Maarif Caddesi üzerinde yer alan Büyük Sinagog (1907) **(Şekil 1.5)**, Maarif Caddesi üzerinde Kaleiçi'nin kuzeyinde yer alan Maarif Su Terazisi (1906) **(Şekil 1.6)** gibi anıtsal mimarlık örnekleri, gayrimüslim okulları olarak inşa edilen I. Murat Lisesi **(Şekil 1.7)**, İstiklal Okulu **(Şekil 1.8)** gibi resmi (kamu) yapı örnekleri ile 1905-1910 yılları arasında yapıldığı düşünülen Türk Ocağı Caddesi No:16 -Koman ailesinin 1920'li yıllardan 1938 yılına kadar yaşadığı ev-**(Şekil 1.9)**, İlhan Koman

Evi'nin güneybatısında yer alan Devlet Türk Müzik Topluluğu Müdürlüğü Hizmet Binası **(Şekil 1.10)**, Mihran Hanım Konağı -İlhan Koman Evi gibi bu yapıda muayehaneli doktor evi olarak tasarlanmıştır- **(Şekil 1.11)**, Rabia Sultan Konağı **(Şekil 1.12)**, Antik Otel **(Şekil 1.13)**, Aksaray Otel **(Şekil 1.14)**, İlhan Tüdeş Evi **(Şekil 1.15)**, Aşiyan Konağı **(Şekil 1.16)**, Nezih Atsız Evi **(Şekil 1.17)**, Pembe Konak **(Şekil 1.18)** -günümüzde Edirne kırmızısı rengindedir- gibi sivil mimarlık örnekleridir.

Kaleiçi'nin çeperinde ise güneyde Darülhadis Camii (1435), doğuda Ali Paşa Çarşısı ve bitişiğinde Saraçlar Caddesi ticari yapı dizisi, kuzeydoğuda Sokollu Mehmet Paşa Hamamı ve Üç Şerefeli Cami (1438-1447), kuzeybatıda Şah Melek Camii ve Gazi Mihal Bey Hamamı kalıntısı yer almaktadır.

Şekil 1.3: Makedonya Kulesi (Url-2)

Şekil 1.4: İtalyan Kilisesi (Url-3)

Şekil 1.5: Büyük Sinagog (Url-4)

Şekil 1.6: Maarif Su Terazisi (Url-5)

Şekil 1.7: I. Murat Lisesi (Url-6)

Şekil 1.8: İstiklal Okulu (Url-8)

Şekil 1.9: Türk Ocağı Caddesi No:16 (EKVKBK Arşivi)

Şekil 1.10: Devlet Türk Müzik Topluluğu Hizmet Binası (Url-9)

Şekil 1.11: Mihran Hanım Konağı (Url-10)

Şekil 1.12: Rabia Sultan Konağı, Meriç, 2019; s.31

Şekil 1.13: Antik Otel, Meriç, 2019; s.35

Şekil 1.14: Aksaray Otel, Meriç, 2019; s.43

Şekil 1.15: İlhan Tüdeş Evi, Meriç, 2019; s.39

Şekil 1.16: Aşiyan Konağı, Meriç, 2019; s.57

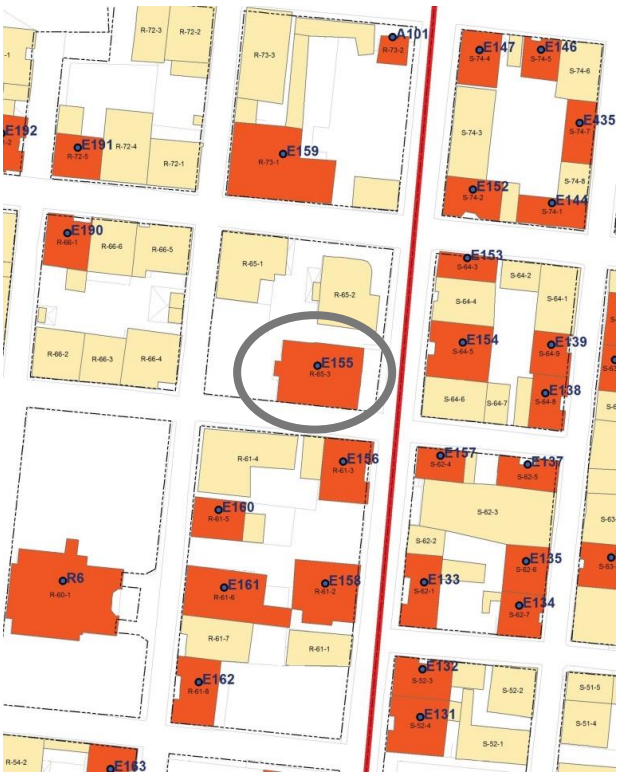
Şekil 1.17: Nezih Atsız Evi, Meriç, 2019; s.70

Şekil 1.18: Pembe Konak (Url-11)

1.4.4.İlhan Koman Evi Çevresinde Yer Alan Sivil Mimarlık Örnekleri

Kaleiçi'nde yer alan İlhan Koman Evi'nin bulunduğu ada; ön cephe tarafındaki Maarif Caddesi, arka cephe tarafındaki Türk Ocağı Caddesi, sol yan cephe tarafında yer alan Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak, sağ yan cephe tarafında ise Orta Kapı Caddesi ile çevrelenmiştir. İlhan Koman Evi'nin bulunduğu çevrede, yapının inşa edildiği dönemde Rum tebaanın yaşadığı bilinmekte, Rumların yaşadığı yerlerde Neogrek üslubun özelliklerini tercih ettikleri görülmektedir. Aynı zamanda bu evlerin plan kurgularında Türk evi özelliği olan sofalı plan tipleri görülmektedir. Bu çevredeki yapı tipolojisini anlamak ve yapının çevresinin analiz etmek amacıyla, yapının bulunduğu adaya cephe veren 52, 60, 61, 62, 64, 66, 72, 73 ve 74 adalardaki Maarif Caddesi, Türk Ocağı Caddesi, Orta Kapı Caddesi ve Gazeteci Mehmet Karagöz Sokağa bakan tescilli yapılar ile İlhan Koman Evi'nin bulunduğu 65 adada yer alan tescilli yapılar olmak üzere 21 tescilli yapı incelenmiştir **(Şekil 1.19).**

Şekil 1.19 İlhan Koman Evi Çevresi, Edirne KAİP Raporu, (EKVKBK Arşivi)

Yapılarda yarım bodrum üzeri zemin kat, bodrum üzeri zemin kat, bodrum üzeri iki kat, zemin üzeri bir kat görülmüş olup, en yaygın görülen uygulama İlhan Koman Evi'nde olduğu gibi bodrum üzeri iki kattır. Yapılar, kâgir bodrum üzeri ahşap karkas, kâgir bodrum üzeri kerpiç ve tuğla dolgulu ahşap karkas, taş bodrum üzeri yığma taş, taş ve tuğla ile kâgir olarak inşa edilmiş olup, yaygın görülen uygulama kâgir bodrum üzeri kerpiç ve tuğla dolgulu ahşap karkastır. Söz konusu yapılarda iç sofalı, orta sofalı ve sofasız plan tipleri görülmüş olup, yaygın olan plan tipi orta sofalı plan tipidir. Yapıların neredeyse tamamında çıtalı ahşap tavan görülmüş, duvarlarda ise bağdadi tekniğinin uygulandığı tespit edilmiştir. Yapıların cephelerinde görülen baskın üslup neoklasik olmakla birlikte; Neogrek, Neorönesans, Art-Nouveau, Barok gibi üslupların etkileri de görülmüştür.

1.4.4.1.Devlet Türk Müziği Topluluğu Müdürlüğü Hizmet Binası

Yapı 1905 yılında Rum Kültür Merkezi olarak inşa edilmiş, daha sonra sırasıyla Türk Ocağı binası, devlet hastanesi, şehir kulübü ve kız yetiştirme yurdu olarak kullanılmıştır. 1997 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsisi yapılan bina Edirne Devlet Türk Müzik Topluluğu Müdürlüğü hizmet binası olarak kullanılmaktadır (EKVKBK Arşivi, 22.00.872-13984)**.**

Yapı, kâgir bodrum üzerine ahşap karkas olarak inşa edilmiştir. Yapının iç duvarları bağdadi sıvalıdır. Yapı karnıyarık (iç sofalı) plan tipindedir. Yapının cephelerinde Neoklasik üslup özellikleri, yapının ana giriş cephesinde Neogrek etkiler görülmektedir. Yapı ana giriş cephesinde yer alan çıkma iyon başlıklı sütunlarla, üst kat ise korint başlıklı sütunlarla desteklenmektedir. Kat silmesi altında geisipodes dizisi frizler bulunmakta, çatı silmesi boyunca geisipodes dizisi friz ve furuşlar devam etmekte, çatı silmesinin üzerinde içi geisipodes dizisi frizle süslenmiş üçgen alınlık bulunmaktadır. Cephede korint başlıklı plastırlar görülmektedir. **(Şekil 1.10).**

Yapının İlhan Koman Evi'nde olduğu gibi Büyük Edirne Yangını'ndan (Harik-i Kebir) sonra yapıldığı düşünülmektedir. Yapı, plan tipi, yapım tekniği, cephe özellikleri, mimari süsleme öğeleri ve üslubu yönüyle İlhan Koman Evi ile benzeşmektedir. Yapı,

İlhan Koman Evi'nin 2005-2007 yılları arasında geçirmiş olduğu esaslı onarımda, EKVKBK Müdürlüğüne ev sahipliği yapmıştır.

1.4.4.2.Türk Ocağı Caddesi No: 19, 61 Ada, 1-2 Parsel

Edirne Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Binası olarak kullanılan yapı, Devlet Türk Müziği Topluluğu Müdürlüğü Hizmet Binası'nın karşısında yer almaktadır. Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 126 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.20).**

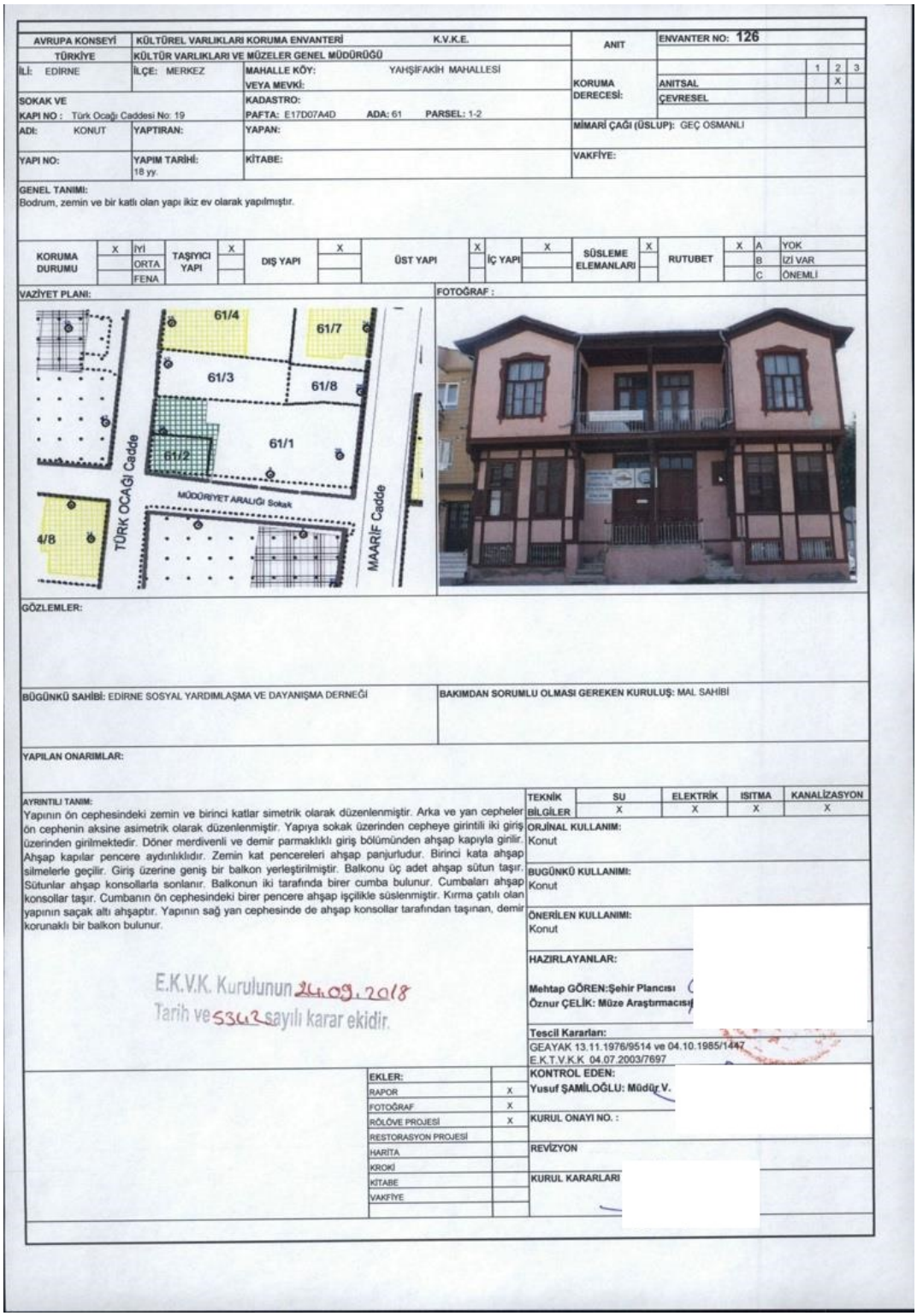
Yapı, ikiz yapı tipinde, kâgir bodrum üzerine iki katlı kerpiç dolgulu ahşap karkastan oluşmaktadır (Meriç, 2019; s.70). Yapının ön cephesi simetrik olarak düzenlenmiştir. Yapıya Türk Ocağı Caddesi'nden yedi basamaklı iki farklı merdivenden giriş yapılmaktadır. Yapının girişi geriye doğru çekilmiştir. Zemin katta yer alan pencereleri panjurlu, üst katta sağda ve solda yer alan cumbaları ise ahşap konsollarla desteklenmektedir **(Şekil 1.21).**

1.4.4.3.Türk Ocağı Caddesi No:15, 61 Ada, 4 Parsel

Yapı, "5.2 Analoji Araştırmaları'' başlığı altında "5.2.1 Edirne Kaleiçi Örnekleri'' kısmında detaylı olarak incelenmiştir **(Şekil 1.22).**

1.4.4.4.Türk Ocağı Caddesi No:11, 61 Ada, 5 Parsel

Yapı, "5.2 Analoji Araştırmaları'' başlığı altında "5.2.1 Edirne Kaleiçi Örnekleri'' kısmında detaylı olarak incelenmiştir **(Şekil 1.23).**

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 126

TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:

SOKAK VE KAPI NO: Türk Ocağı Caddesi No: 19 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 61 PARSEL: 1-2

ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN:

YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18 yy. | KİTABE:

KORUMA DERECESİ:	1	2	3
ANITSAL		X	
ÇEVRESEL			

MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI

VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Bodrum, zemin ve bir katlı olan yapı ikiz ev olarak yapılmıştır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A YOK
		ORTA													B İZİ VAR
		FENA													C ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: EDİRNE SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Yapının ön cephesindeki zemin ve birinci katlar simetrik olarak düzenlenmiştir. Arka ve yan cepheler ön cephenin aksine asimetrik olarak düzenlenmiştir. Yapıya sokak üzerinden cepheye girintili iki giriş üzerinden girilmektedir. Döner merdivenli ve demir parmaklıklı giriş bölümünden ahşap kapıyla girilir. Ahşap kapılar pencere aydınlıklıdır. Zemin kat pencereleri ahşap panjurludur. Birinci kata ahşap silmelerle geçilir. Giriş üzerine geniş bir balkon yerleştirilmiştir. Balkonu üç adet ahşap sütun taşır. Sütunlar ahşap konsollarla sonlanır. Balkonun iki tarafında birer cumba bulunur. Cumbaları ahşap konsollar taşır. Cumbanın ön cephesindeki birer pencere ahşap işçilikle süslenmiştir. Kırma çatılı olan yapının saçak altı ahşaptır. Yapının sağ yan cephesinde de ahşap konsollar tarafından taşınan, demir korunaklı bir balkon bulunur.

E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018
Tarih ve 5363 sayılı karar ekidir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIM:
Konut

ÖNERİLEN KULLANIM:
Konut

HAZIRLAYANLAR:

Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacısı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K. 04.07.2003/7697

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	X
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

Şekil 1.20: Türk Ocağı Caddesi No:19 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 1.21: Türk Ocağı Caddesi No:19, Meriç, 2019; s.69

1.4.4.5. Oral Onur Evi, 61 Ada, 7 Parsel

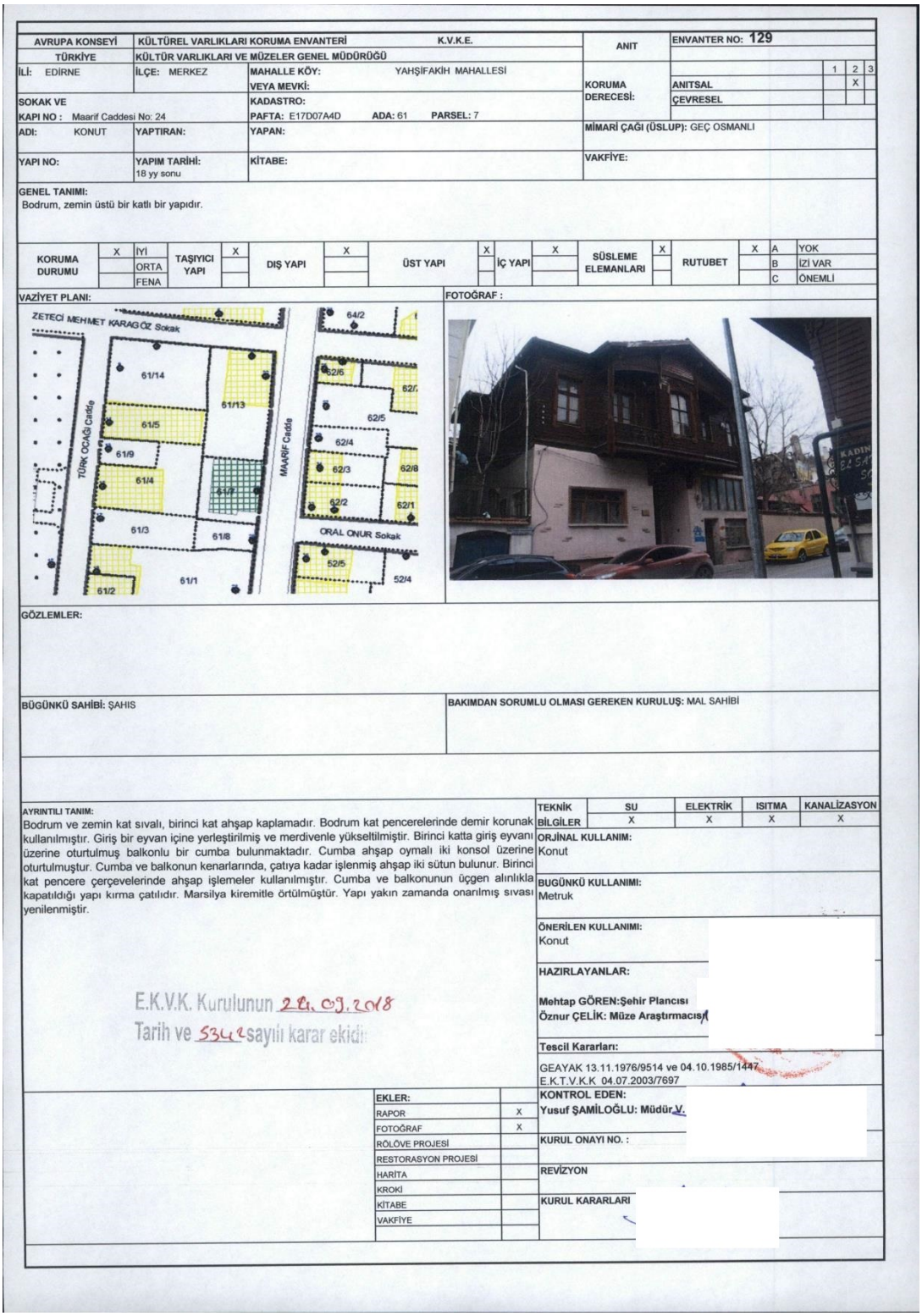
Maarif Caddesi No:24'te yer alan yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 129 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir. **(Şekil 1.24)** Yapının 1905-1910 yılları arasında inşa edildiği düşünülmektedir (Meriç, 2019; s.63). Yapı, bodrum kâgir üzerine ahşap karkas olarak inşa edilmiştir. Yapı, iç sofalı plan tipindedir (Yıldırım, 2004; s.203). Yapının ön cephesi zemin kat kısmı özgünlüğünü büyük ölçüde kaybetmiştir. Yapının girişi bir eyvan içine yerleştirilmiş ve yapıya merdiven ile girilmektedir. Giriş eyvanının üzerinde üst katta balkonlu cumba bulunmaktadır **(Şekil 1.25).**

Şekil 1.22:Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.71

Şekil 1.23: Türk Ocağı Caddesi No:11, Meriç, 2019; s.73

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 129

TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:

KORUMA DERECESİ: 1 2 3 — ANITSAL X — ÇEVRESEL

SOKAK VE KAPI NO: Maarif Caddesi No: 24 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 61 PARSEL: 7

ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN: | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI

YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18 yy sonu | KİTABE: | VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Bodrum, zemin üstü bir katlı bir yapıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET			
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A	YOK
		ORTA													B	İZİ VAR
		FENA													C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

AYRINTILI TANIM:
Bodrum ve zemin kat sıvalı, birinci kat ahşap kaplamadır. Bodrum kat pencerelerinde demir korunak kullanılmıştır. Giriş bir eyvan içine yerleştirilmiş ve merdivenle yükseltilmiştir. Birinci katta giriş eyvanı üzerine oturtulmuş balkonlu bir cumba bulunmaktadır. Cumba ahşap oymalı iki konsol üzerine oturtulmuştur. Cumba ve balkonun kenarlarında, çatıya kadar işlenmiş ahşap iki sütun bulunur. Birinci kat pencere çerçevelerinde ahşap işlemeler kullanılmıştır. Cumba ve balkonunun üçgen alınlıkla kapatıldığı yapı kırma çatılıdır. Marsilya kiremitle örtülmüştür. Yapı yakın zamanda onarılmış sıvası yenilenmiştir.

E.K.V.K. Kurulunun 26.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORİJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Metruk

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Konut

HAZIRLAYANLAR:

Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacısı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

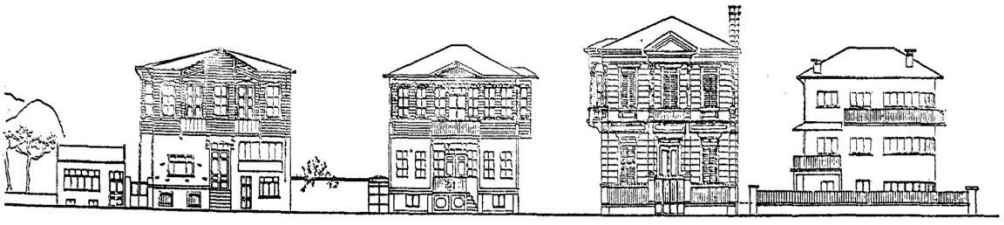
Şekil 1.24: Oral Onur Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

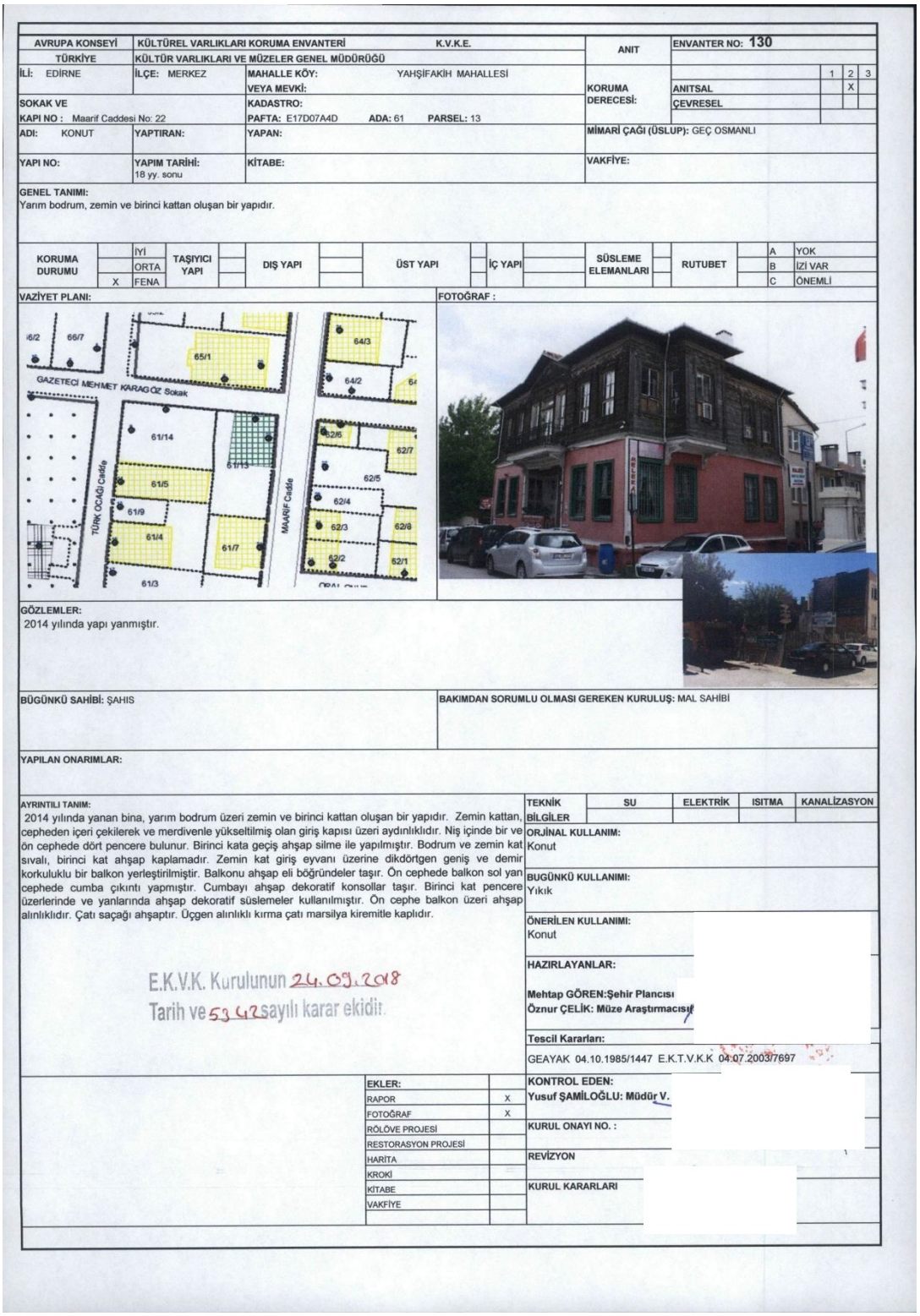
Şekil 1.25: Oral Onur Evi, Meriç, 2019; s.63

1.4.4.6. Melek Anne Evi, 61 Ada, 13 Parsel

Maarif Caddesi No:22'de, İlhan Koman Evi'nin sol yan cephesinin karşısındaki parselde yer alan yapı 2014 yılında geçirmiş olduğu yangın sonucu günümüze ulaşamamıştır. **(Şekil 1.26)** Yapı, GEEAYK'nin 04.10.1985 tarih ve 1447 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 130 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.27).** Yapının XX. yüzyıl başlarında inşa edildiği düşünülmektedir (Yıldırım, 2004; s.139).

Şekil 1.26: Maarif Caddesi Silüeti, Ulusaraç Kepsutlu, 1990

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 130

TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:

KORUMA DERECESİ: ANITSAL 1 | ÇEVRESEL 2 X | 3

SOKAK VE KAPI NO : Maarif Caddesi No: 22 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 61 PARSEL: 13

ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN: | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI

YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18 yy. sonu | KİTABE: | VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Yarım bodrum, zemin ve birinci kattan oluşan bir yapıdır.

KORUMA DURUMU		TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET	
İYİ												A	YOK
ORTA												B	İZİ VAR
X	FENA											C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:
2014 yılında yapı yanmıştır.

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS | BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
2014 yılında yanan bina, yarım bodrum üzeri zemin ve birinci kattan oluşan bir yapıdır. Zemin kattan, cepheden içeri çekilerek ve merdivenle yükseltilmiş olan giriş kapısı üzeri aydınlıklıdır. Niş içinde bir ve ön cephede dört pencere bulunur. Birinci kata geçiş ahşap silme ile yapılmıştır. Bodrum ve zemin kat sıvalı, birinci kat ahşap kaplamadır. Zemin kat giriş eyvanı üzerine dikdörtgen geniş ve demir korkuluklu bir balkon yerleştirilmiştir. Balkonu ahşap eli böğründeler taşır. Ön cephede balkon sol yan cephede cumba çıkıntı yapmıştır. Cumbayı ahşap dekoratif konsollar taşır. Birinci kat pencere üzerlerinde ve yanlarında ahşap dekoratif süslemeler kullanılmıştır. Ön cephe balkon üzeri ahşap alınlıklıdır. Çatı saçağı ahşaptır. Üçgen alınlıklı kırma çatı marsilya kiremitle kaplıdır.

E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Yıkık

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Konut

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacısı

Tescil Kararları:
GEAYAK 04.10.1985/1447 E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

Şekil 1.27: Melek Anne Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Yapı, kâgir bodrum üzeri iki katlı kerpiç ve tuğla dolgulu ahşap karkas olarak inşa edilmiştir. Zemin katı kerpiç üzeri sıvalı, üst katı ahşap kaplamadır. Yapının zemin ve üst katı iç sofalı plan tipindedir (Yıldırım, 2004; s.139). Zemin katta cepheden içeri çekilerek ve merdivenle yükseltilmiş olan giriş kapısı üzeri aydınlıklıdır. Zemin kat giriş eyvanının üzerinde balkon yer almakta, balkonu ahşap konsollar (eliböğründeler) taşımaktadır. Çatı saçağı ahşap, kırma çatı üçgen alınlıklıdır **(Şekil 1.28).** Yapının cephe süslemelerinde Neorönesans, Art Nouveau ve Barok etkiler görülmektedir (Yıldırım, 2004; s.141).

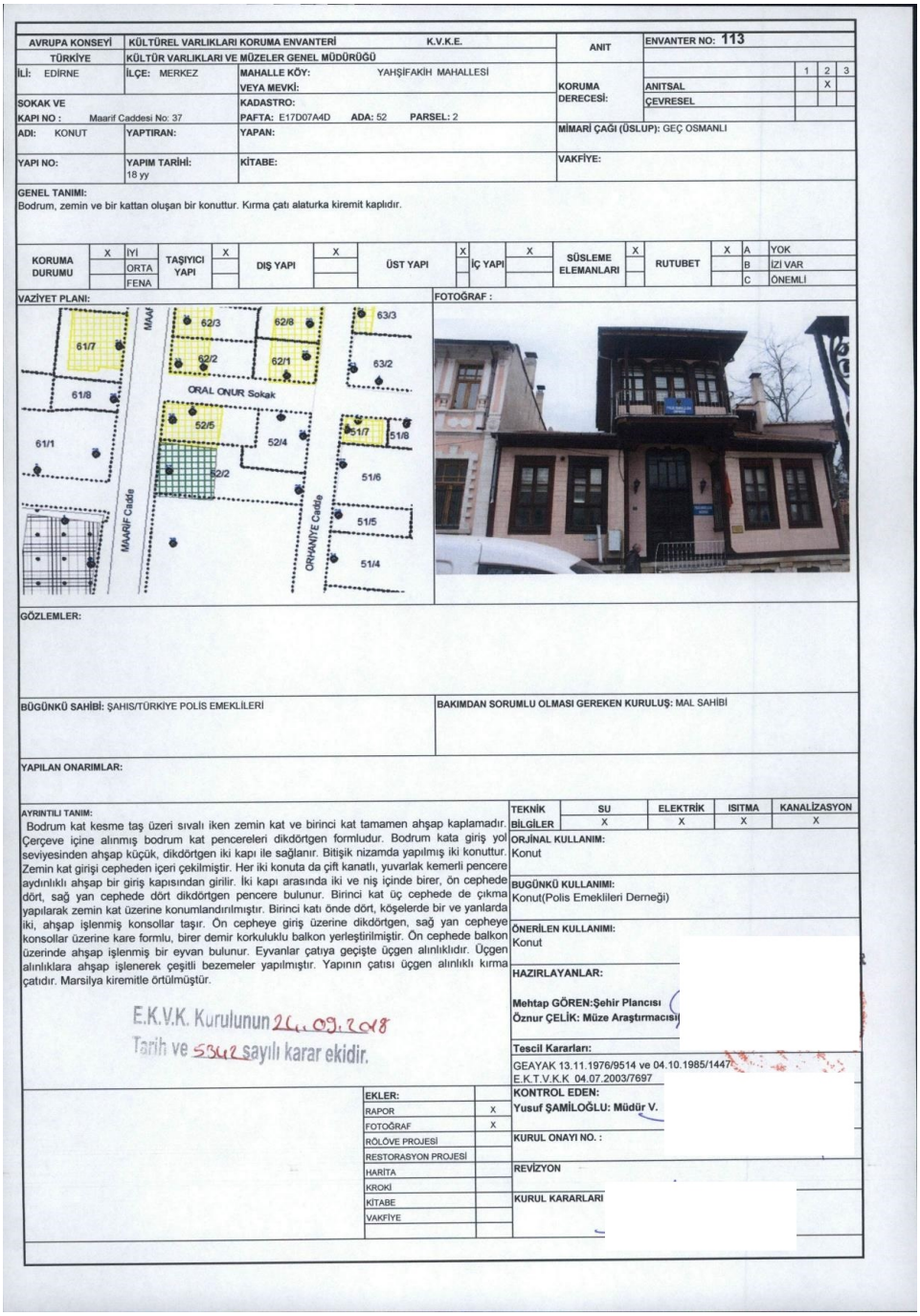

Şekil 1.28: Melek Anne Evi, Meriç, 2019; s.55

1.4.4.7.Maarif Caddesi No:37, 52 Ada, 2 Parsel

Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 113 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.29).** Yapının 1905-1910 yılları arasında inşa edildiği düşünülmektedir (Meriç, 2019; s.67). Yapı Polis Emeklileri Derneği tarafından kullanılmaktadır **(Şekil 1.30).**

Yapının bodrum katı kesme taş ve sıvalı, zemin katı ve cihannüması ahşap kaplamadır. Orta sofa plan tipinde olan yapının giriş eyvanının üzerinde cihannüma yer almaktadır (Meriç, 2019; s.68).

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 113
TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:
SOKAK VE KAPI NO: Maarif Caddesi No: 37 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 52 PARSEL: 2
ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN: | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI
YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18 yy | KİTABE: | VAKFİYE:

KORUMA DERECESİ: 1 2 3 — ANITSAL X — ÇEVRESEL

GENEL TANIMI:
Bodrum, zemin ve bir kattan oluşan bir konuttur. Kırma çatı alaturka kiremit kaplıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A YOK
		ORTA													B İZİ VAR
		FENA													C ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS/TÜRKİYE POLİS EMEKLİLERİ
BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Bodrum kat kesme taş üzeri sıvalı iken zemin kat ve birinci kat tamamen ahşap kaplamadır. Çerçeve içine alınmış bodrum kat pencereleri dikdörtgen formludur. Bodrum kata giriş yol seviyesinden ahşap küçük, dikdörtgen iki kapı ile sağlanır. Bitişik nizamda yapılmış iki konuttur. Zemin kat girişi cepheden içeri çekilmiştir. Her iki konuta da çift kanatlı, yuvarlak kemerli pencere aydınlıklı ahşap bir giriş kapısından girilir. İki kapı arasında iki ve niş içinde birer, ön cephede dört, sağ yan cephede dört dikdörtgen pencere bulunur. Birinci kat üç cephede de çıkma yapılarak zemin kat üzerine konumlandırılmıştır. Birinci katı önde dört, köşelerde bir ve yanlarda iki, ahşap işlenmiş konsollar taşır. Ön cepheye giriş üzerine dikdörtgen, sağ yan cepheye konsollar üzerine kare formlu, birer demir korkuluklu balkon yerleştirilmiştir. Ön cephede balkon üzerinde ahşap işlenmiş bir eyvan bulunur. Eyvanlar çatıya geçişte üçgen alınlıklıdır. Üçgen alınlıklara ahşap işlenerek çeşitli bezemeler yapılmıştır. Yapının çatısı üçgen alınlıklı kırma çatıdır. Marsilya kiremitle örtülmüştür.

E.K.V.K. Kurulunun 26.09.2018
Tarih ve 5942 sayılı karar ekidir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Konut(Polis Emeklileri Derneği)

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Konut

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacısı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K. 04.07.2003/7697

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

Şekil 1.29: Maarif Caddesi No:37 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 1.30: Maarif Caddesi No:37, Meriç, 2019; s.67

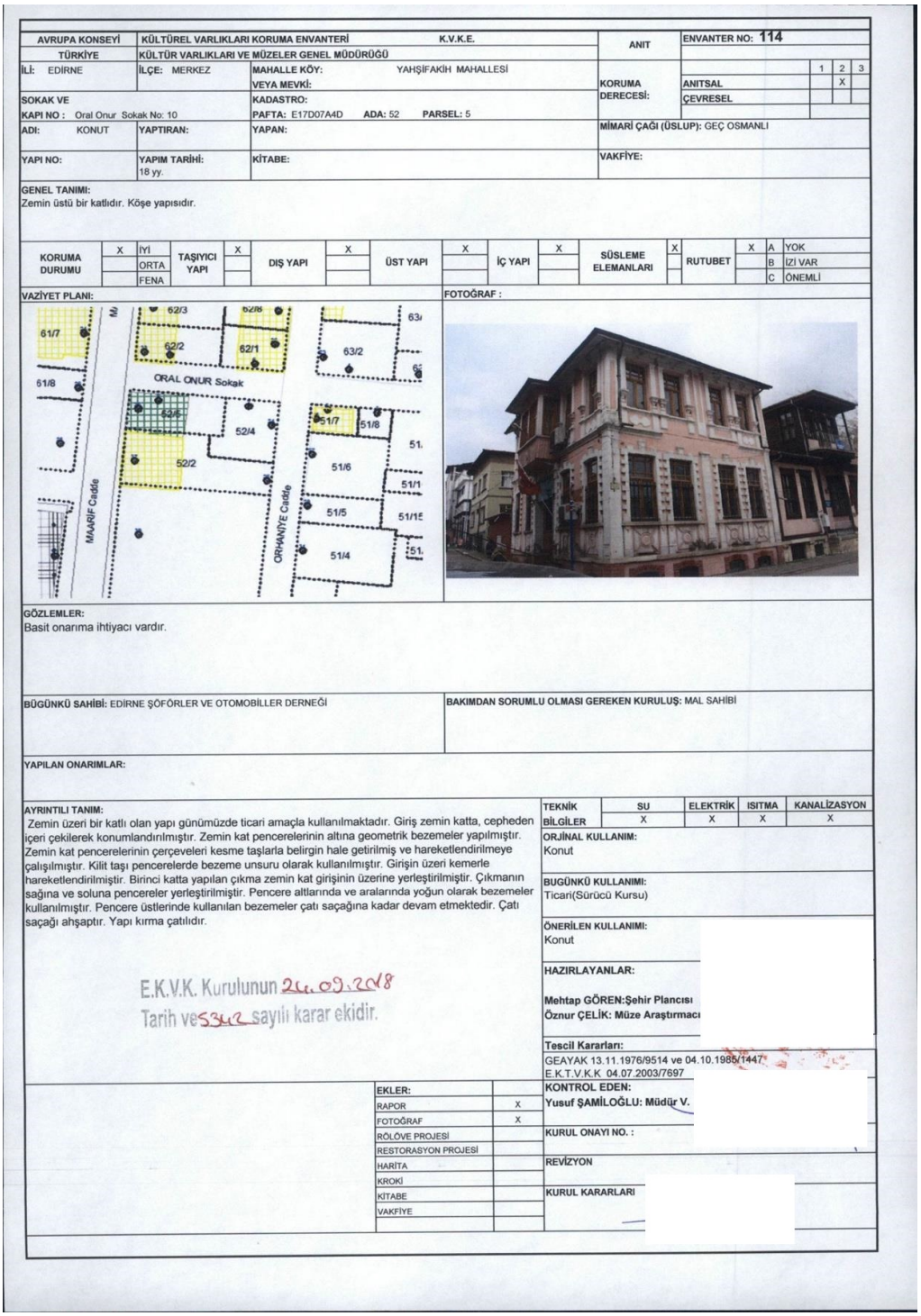
1.4.4.8.Oral Onur Sokak No:10, 52 Ada, 5 Parsel

Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 114 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.31).** 1905-1910 yılları arasında inşa edildiği düşünülmektedir (Meriç, 2019; s.65). Yapı, Edirne Şöforler ve Otomobilciler Derneği tarafından kullanılmaktadır.

Yapı, orta sofalı plan tipinde, bodrum üzeri iki katlı olarak taş ve tuğladan yapılmıştır. Girişi, girintili bir eyvan şeklinde oluşturulmuş, giriş üzerinde cumba yer almaktadır. Cepheleri ise süsleme öğeleri açısından oldukça zengindir **(Şekil 1.32).**

1.4.4.9.Maarif Caddesi No:31-33, 62 Ada, 2-3 Parsel

Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 132 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.33).** Yapının 1905-1910 yılları arasında inşa edildiği düşünülmektedir (Meriç, 2019; s.61). Yapı, Edirne Esnaf ve Sanatkârlar Odası Birliği'ne tahsis edilmiştir.

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 114

TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:

KORUMA DERECESİ: 1 2 3 — ANITSAL X — ÇEVRESEL

SOKAK VE KAPI NO: Oral Onur Sokak No: 10 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 52 PARSEL: 5

ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN: | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI

YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18 yy. | KİTABE: | VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Zemin üstü bir katlıdır. Köşe yapısıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A YOK
		ORTA													B İZİ VAR
		FENA													C ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:
Basit onarıma ihtiyacı vardır.

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: EDİRNE ŞÖFÖRLER VE OTOMOBİLLER DERNEĞİ

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Zemin üzeri bir katlı olan yapı günümüzde ticari amaçla kullanılmaktadır. Giriş zemin katta, cepheden içeri çekilerek konumlandırılmıştır. Zemin kat pencerelerinin altına geometrik bezemeler yapılmıştır. Zemin kat pencerelerinin çerçeveleri kesme taşlarla belirgin hale getirilmiş ve hareketlendirilmeye çalışılmıştır. Kilit taşı pencerelerde bezeme unsuru olarak kullanılmıştır. Girişin üzeri kemerle hareketlendirilmiştir. Birinci katta yapılan çıkma zemin kat girişinin üzerine yerleştirilmiştir. Çıkmanın sağına ve soluna pencereler yerleştirilmiştir. Pencere altlarında ve aralarında yoğun olarak bezemeler kullanılmıştır. Pencere üstlerinde kullanılan bezemeler çatı saçağına kadar devam etmektedir. Çatı saçağı ahşaptır. Yapı kırma çatılıdır.

E.K.V.K. Kurulunun 26.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Ticari(Sürücü Kursu)

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Konut

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

Şekil 1.31: Oral Onur Sokak No:10 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

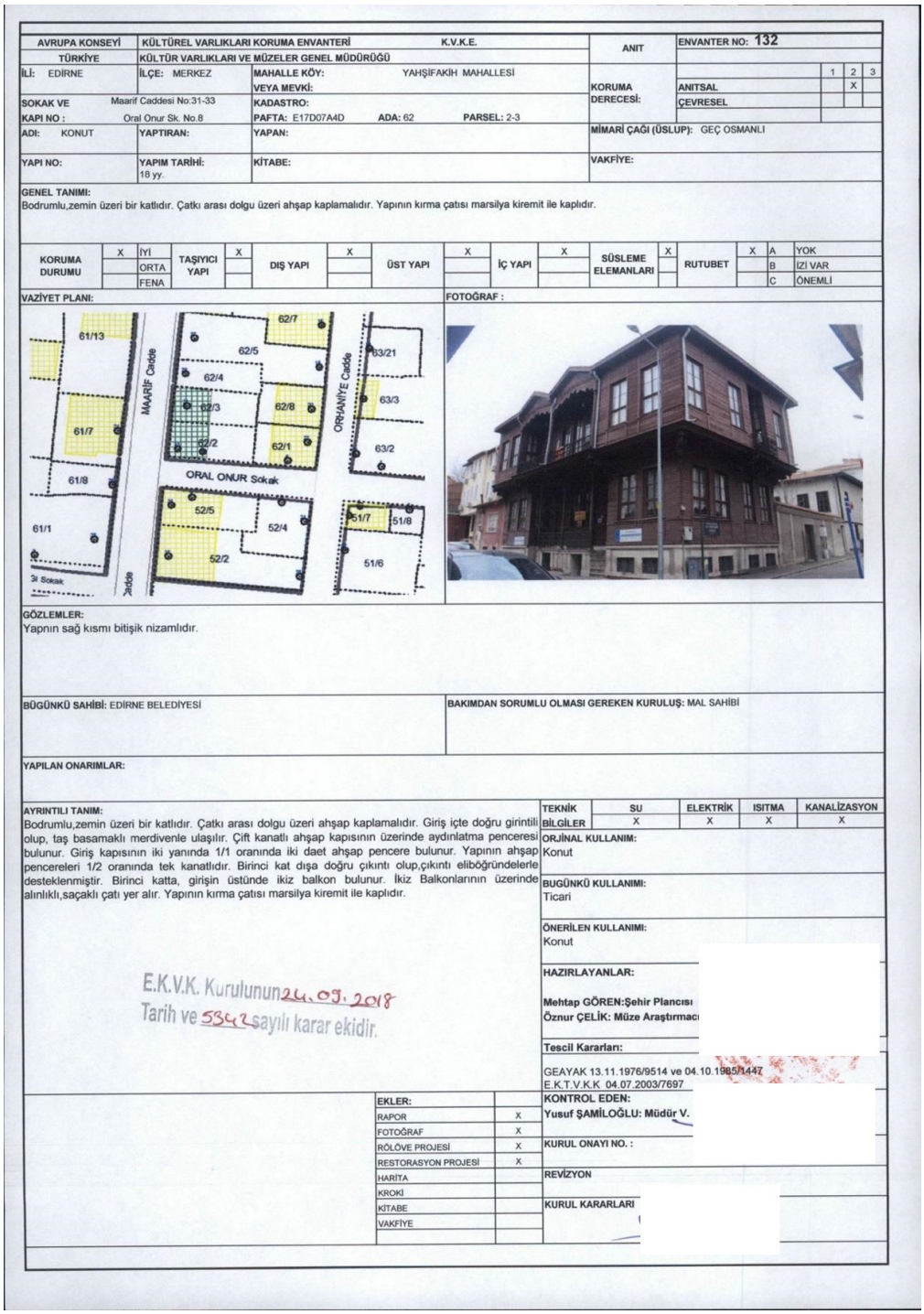
Şekil 1.32: Oral Onur Sokak No:10, Meriç, 2019; s.65

Yapı, ikiz tip konut örneğidir. Plan şeması aynı olan bu yapılar arasında geçiş yoktur. Yapı, kesme taştan bodrum üzeri ahşap karkas olarak inşa edilmiş, cepheleri ahşap kaplamadır (Meriç, 2019; s.62). İkiz yapıların girişleri geriye çekilmiş ve yapılara merdivenler vasıtası ile girilmektedir. Giriş eyvanının üzerinde simetrik olarak konumlanmış balkonlar bulunmakta, çatı silmesinin üzerinde üçgen alınlıklar yer almaktadır **(Şekil 1.34).**

1.4.4.10. Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak No:3, 62 Ada, 6 Parsel

Yapı, EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 133 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.35).**

Bodrum üzeri bir kattan oluşan yapının zemin katı ahşap kaplamadır. Girişinin üzerinde "L" şeklinde dönen balkon bulunmaktadır **(Şekil 1.36).**

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO: 132
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ		
İLİ: EDİRNE	İLÇE: MERKEZ	MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ	
		VEYA MEVKİ:	KORUMA DERECESİ: 1 2 3
SOKAK VE KAPI NO :	Maarif Caddesi No:31-33 / Oral Onur Sk. No.8	KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 62 PARSEL: 2-3	ANITSAL X
			ÇEVRESEL
ADI: KONUT	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI
YAPI NO:	YAPIM TARİHİ: 18 yy.	KİTABE:	VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Bodrumlu,zemin üzeri bir katlıdır. Çatkı arası dolgu üzeri ahşap kaplamalıdır. Yapının kırma çatısı marsilya kiremit ile kaplıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A YOK
		ORTA													B İZİ VAR
		FENA													C ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:
Yapının sağ kısmı bitişik nizamlıdır.

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: EDİRNE BELEDİYESİ

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Bodrumlu,zemin üzeri bir katlıdır. Çatkı arası dolgu üzeri ahşap kaplamalıdır. Giriş içte doğru girintili olup, taş basamaklı merdivenle ulaşılır. Çift kanatlı ahşap kapısının üzerinde aydınlatma penceresi bulunur. Giriş kapısının iki yanında 1/1 oranında iki daet ahşap pencere bulunur. Yapının ahşap pencereleri 1/2 oranında tek kanatlıdır. Birinci kat dışa doğru çıkıntı olup,çıkıntı eliböğründelerle desteklenmiştir. Birinci katta, girişin üstünde ikiz balkon bulunur. İkiz Balkonlarının üzerinde alınlıklı,saçaklı çatı yer alır. Yapının kırma çatısı marsilya kiremit ile kaplıdır.

E.K.V.K. Kurulunun 26.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM: Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI: Ticari

ÖNERİLEN KULLANIMI: Konut

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	X
RESTORASYON PROJESİ	X
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

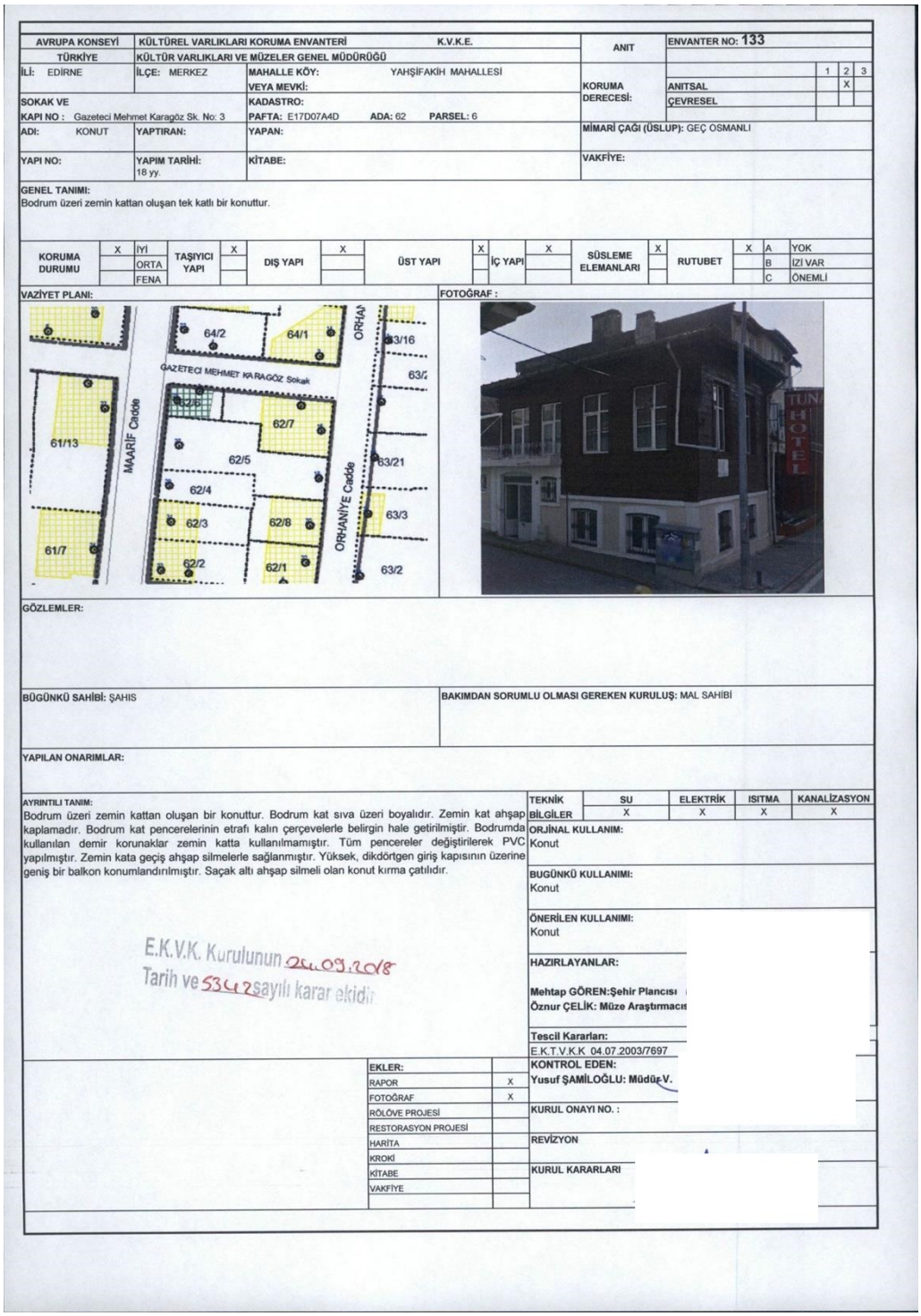
Şekil 1.33: Maarif Caddesi No:31-33 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 1.34: Maarif Caddesi No:31-33 Meriç, 2019; s.61

Şekil 1.36: Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak No:3 (EKVKBK Arşivi)

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 133

TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:

KORUMA DERECESİ: ANITSAL X | ÇEVRESEL

SOKAK VE KAPI NO: Gazeteci Mehmet Karagöz Sk. No: 3 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 62 PARSEL: 6

ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN: | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI

YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18 yy. | KİTABE: | VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Bodrum üzeri zemin kattan oluşan tek katlı bir konuttur.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A YOK
		ORTA													B İZİ VAR
		FENA													C ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS | BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Bodrum üzeri zemin kattan oluşan bir konuttur. Bodrum kat sıva üzeri boyalıdır. Zemin kat ahşap kaplamadır. Bodrum kat pencerelerinin etrafı kalın çerçevelerle belirgin hale getirilmiştir. Bodrumda kullanılan demir korunaklar zemin katta kullanılmamıştır. Tüm pencereler değiştirilerek PVC yapılmıştır. Zemin kata geçiş ahşap silmelerle sağlanmıştır. Yüksek, dikdörtgen giriş kapısının üzerine geniş bir balkon konumlandırılmıştır. Saçak altı ahşap silmeli olan konut kırma çatılıdır.

E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Konut

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Konut

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacısı

Tescil Kararları:
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

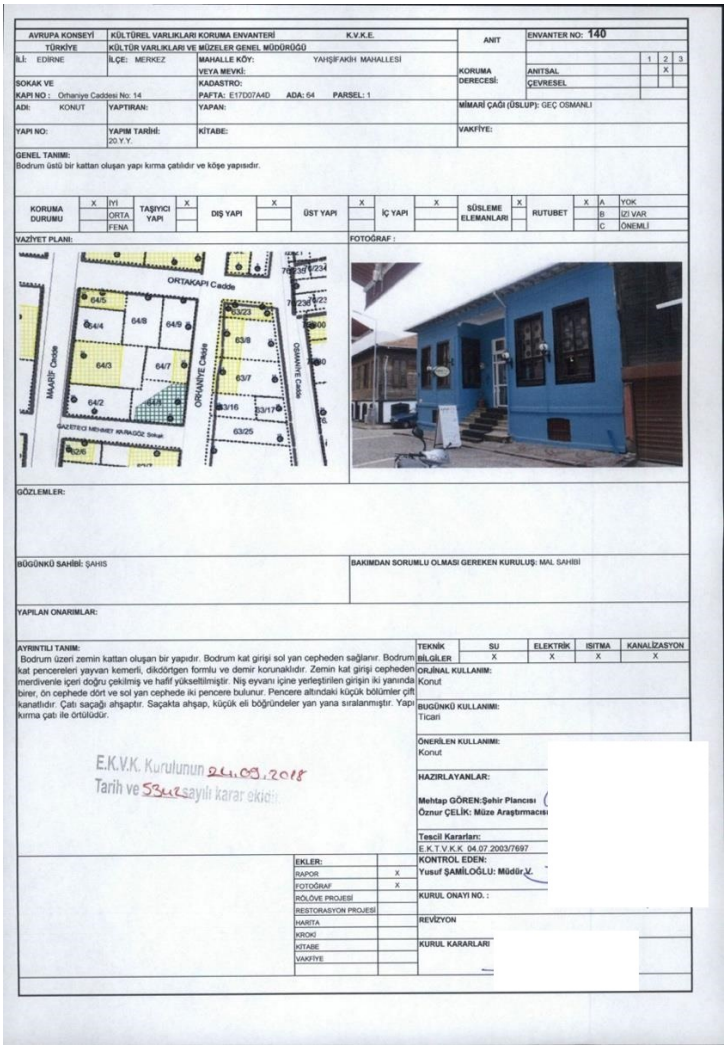
EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

Şekil 1.35: Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak No:3 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

1.4.4.11.Orhaniye Caddesi No:14, 64 Ada, 1 Parsel

Yapı, EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 140 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.37).**

Bodrum üzeri zemin kattan oluşan yapının girişi sol yan cepheden sağlanmaktadır. Zemin kat girişi cepheden merdivenle içeriye doğru çekilmiş ve yükseltilmiştir. Yapı kırma çatı ile örtülüdür. Çatı saçağında sıralanmış ahşap eliböğründeler bulunmaktadır **(Şekil 1.38).**

Şekil 1.37: Orhaniye Caddesi No:14 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

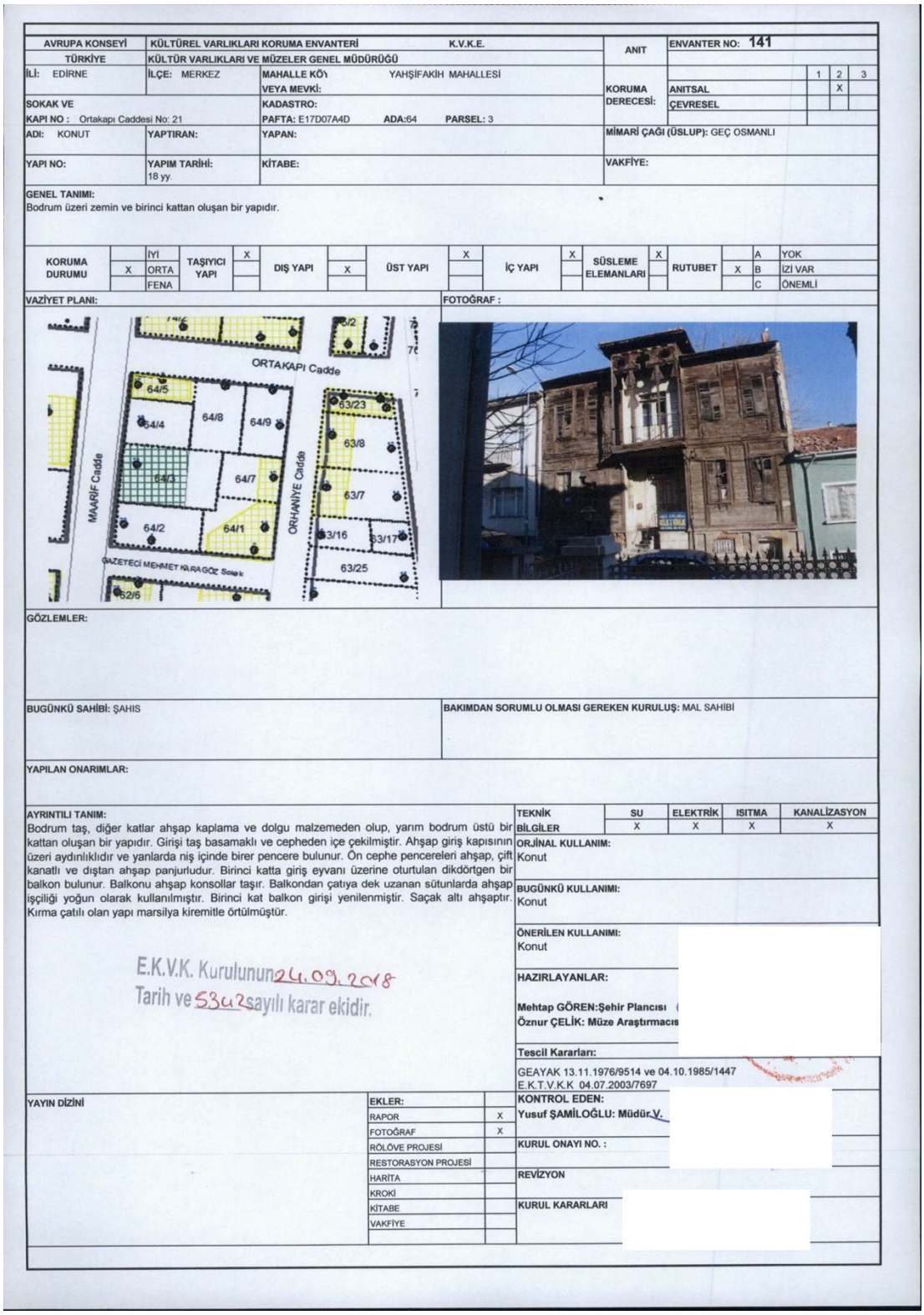

Şekil 1.38: Orhaniye Caddesi No:14 (EKVKBK Arşivi)

1.4.4.12.Şair İbrahim Koman Evi, 64 Ada, 3 Parsel

Yapı, Maarif Caddesi No:21'de, İlhan Koman Evi'nin ana giriş cephesinin karşısında yer almaktadır. GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 141 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.39).** Yapının 1905-1910 yılları arasında inşa edildiği düşünülmektedir (Meriç, 2019; s.51).

Yapı, kâgir bodrum üzeri kerpiç ve tuğla dolgulu ahşap karkastan oluşmaktadır. Ahşap karkasın üzeri ise ahşap kaplamadır. Orta sofa plan tipinde olan yapının girişi içeriye doğru çekilerek yol kotundan yükseltilmiştir. Yapının girişinin üzerinde ahşap direklerle desteklenen balkon bulunmaktadır **(Şekil 1.40).** Balkon süsleme özellikleri ile Kaleiçi'nde özgün bir yere sahiptir. Balkon, yapısal ve bezeme özellikleri ile oryantalist bir ifade taşımaktadır (Yıldırım, 2004; s.228-229).

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E.		ANIT	ENVANTER NO: 141
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ			
İLİ: EDİRNE	İLÇE: MERKEZ	MAHALLE KÖY VEYA MEVKİ: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ	KORUMA DERECESİ:	1 2 3 — ANITSAL X — ÇEVRESEL
SOKAK VE KAPI NO : Ortakapı Caddesi No: 21		KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA:64 PARSEL: 3		
ADI: KONUT	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI	
YAPI NO:	YAPIM TARİHİ: 18 yy.	KİTABE:	VAKFİYE:	

GENEL TANIMI:
Bodrum üzeri zemin ve birinci kattan oluşan bir yapıdır.

KORUMA DURUMU		TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
İYİ		X				X		X		X			A	YOK
X ORTA			X								X	B	İZİ VAR
FENA												C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BUGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Bodrum taş, diğer katlar ahşap kaplama ve dolgu malzemeden olup, yarım bodrum üstü bir kattan oluşan bir yapıdır. Girişi taş basamaklı ve cepheden içe çekilmiştir. Ahşap giriş kapısının üzeri aydınlıklıdır ve yanlarda niş içinde birer pencere bulunur. Ön cephe pencereleri ahşap, çift kanatlı ve dıştan ahşap panjurludur. Birinci katta giriş eyvanı üzerine oturtulan dikdörtgen bir balkon bulunur. Balkonu ahşap konsollar taşır. Balkondan çatıya dek uzanan sütunlarda ahşap işçiliği yoğun olarak kullanılmıştır. Birinci kat balkon girişi yenilenmiştir. Saçak altı ahşaptır. Kırma çatılı olan yapı marsilya kiremitle örtülmüştür.

E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Konut

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Konut

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacısı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

YAYIN DİZİNİ

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

Şekil 1.39: Şair İbrahim Koman Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

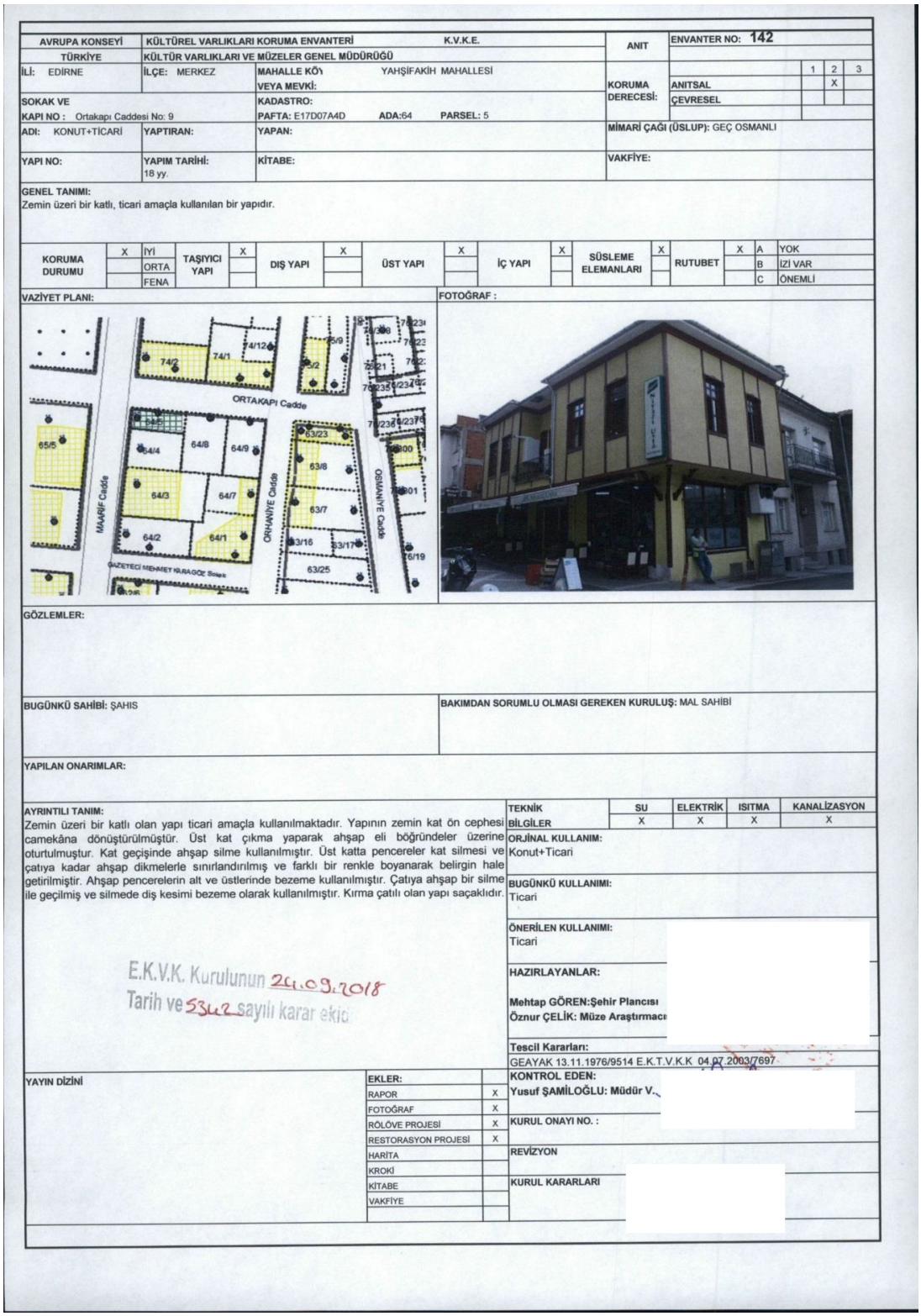
Şekil 1.40: Şair İbrahim Koman Evi, Meriç, 2019; s.51

1.4.4.13. Orta Kapı Caddesi No:9, 64 Ada, 5 Parsel

Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 142 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.41).** Yapılan müdahaleler nedeniyle yapının plan şemasının özgünlüğü bozulmuştur. Yapının ahşap karkas olan duvarlarında bağdadi sıva dökülmüş, bağdadi çıtalar ortay çıkmıştır. Zemin kat ve bir kattan oluşan yapı günümüzde ticari amaçlı kullanılmaktadır **(Şekil 1.42).**

1.4.4.14. İlhan Koman Evi Müştemilat Binası, 65 Ada, 2 Parsel

Yapı " 5. Restitüsyon" bölümünde ele alınmıştır **(Şekil 1.43).**

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 142
TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY VEYA MEVKİ: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ

KORUMA DERECESİ: 1 2 3 — ANITSAL X — ÇEVRESEL

SOKAK VE KAPI NO : Ortakapı Caddesi No: 9 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA:64 PARSEL: 5

ADI: KONUT+TİCARİ | YAPTIRAN: | YAPAN: | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI

YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18 yy. | KİTABE: | VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Zemin üzeri bir katlı, ticari amaçla kullanılan bir yapıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET			
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A	YOK
		ORTA													B	İZİ VAR
		FENA													C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BUGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS | BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Zemin üzeri bir katlı olan yapı ticari amaçla kullanılmaktadır. Yapının zemin kat ön cephesi camekâna dönüştürülmüştür. Üst kat çıkma yaparak ahşap eli böğründeler üzerine oturtulmuştur. Kat geçişinde ahşap silme kullanılmıştır. Üst katta pencereler kat silmesi ve çatıya kadar ahşap dikmelerle sınırlandırılmış ve farklı bir renkle boyanarak belirgin hale getirilmiştir. Ahşap pencerelerin alt ve üstlerinde bezeme kullanılmıştır. Çatıya ahşap bir silme ile geçilmiş ve silmede diş kesimi bezeme olarak kullanılmıştır. Kırma çatılı olan yapı saçaklıdır.

E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekid

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM: Konut+Ticari

BUGÜNKÜ KULLANIMI: Ticari

ÖNERİLEN KULLANIMI: Ticari

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

YAYIN DİZİNİ

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	X
RESTORASYON PROJESİ	X
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

Şekil 1.41: Orta Kapı Caddesi No:9 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 1.42: Orta Kapı Caddesi No:9 (EKVKBK Arşivi)

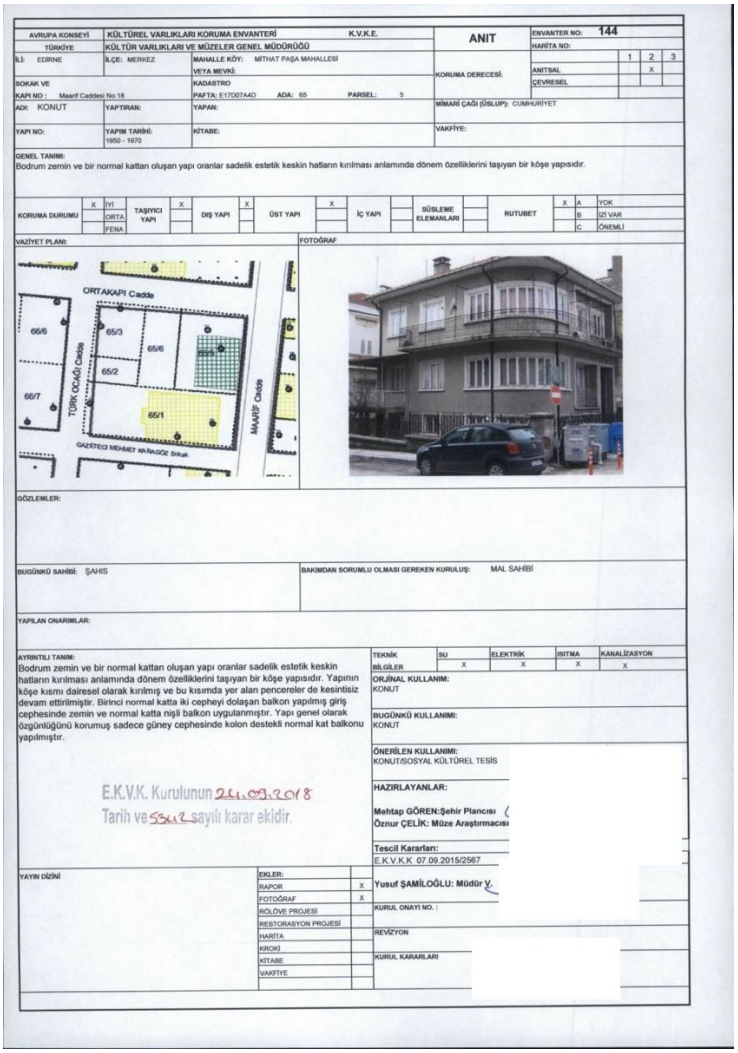

Şekil 1.43: İlhan Koman Evi Müştemilat Binası (EKVKBK Arşivi)

1.4.4.15. Maarif Caddesi No:18, 65 Ada, 5 Parsel

Yapı, EKVKBK'nin 07.09.2015 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 144 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir. Yapı İlhan Koman Evi'nin kuzey sağ yan cephesi tarafında, bitişik parselindedir. Yapının 1950-1970 yılları arasında yapıldığı düşünülmektedir **(Şekil 1.44).**

Yapı; bodrum, zemin ve bir normal kattan oluşmaktadır. Yapının oranları sadelik, estetik ve keskin hatların kırılması yönleriyle dönem özelliklerini yansıtmaktadır **(Şekil 1.45).**

Şekil 1.44: Maarif Caddesi No:18 Tescil Fişi, EKVKBK Arşivi

Şekil 1.45: Maarif Caddesi No:18, EKVKBK Arşivi

1.4.4.16. Orta Kapı Caddesi No:19, 66 Ada, 4 Parsel

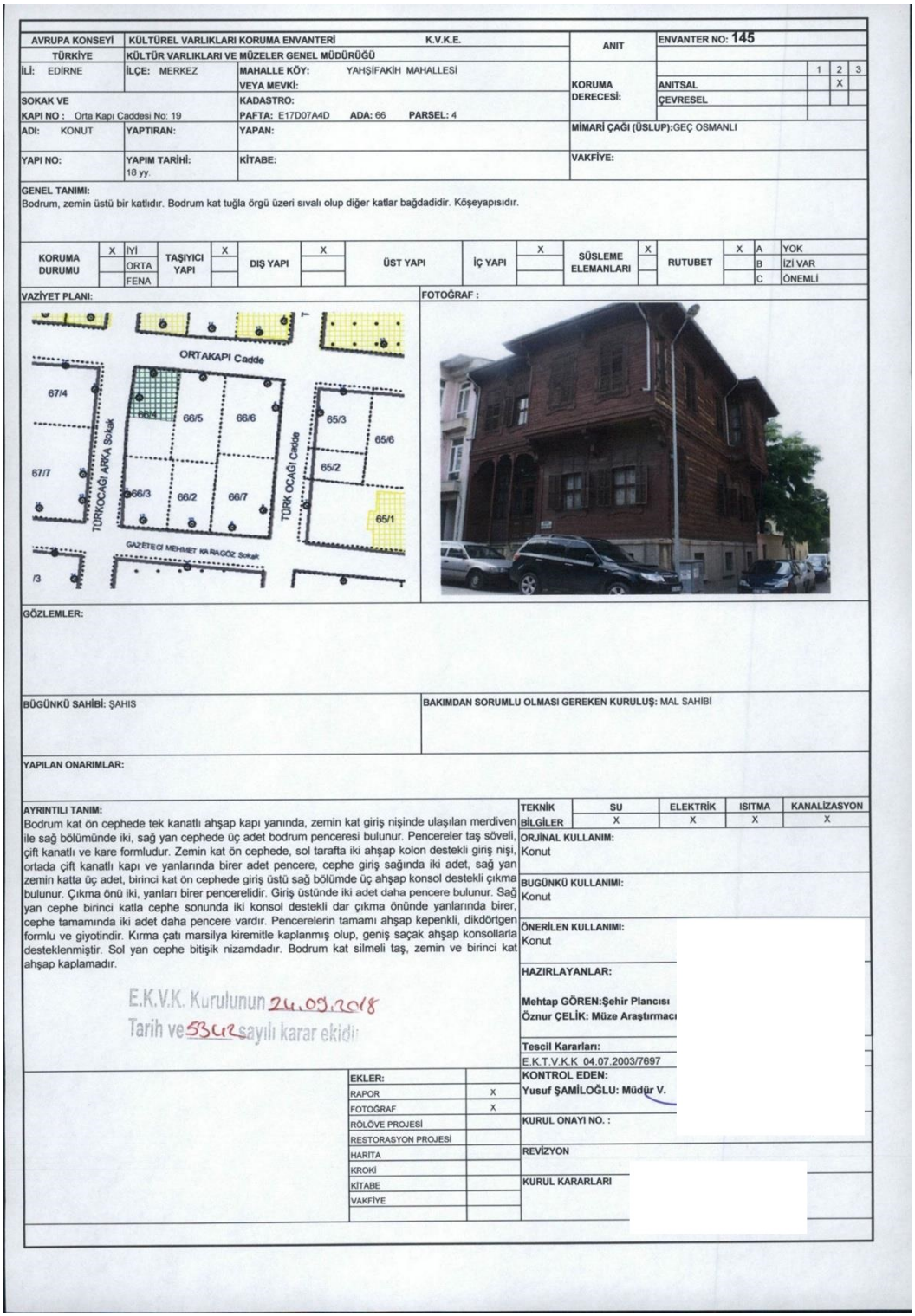
Yapı, EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 145 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.46).** 1905-1910 yılları arasında inşa edildiği düşünülmektedir (Meriç, 2019; s.79).

Yapı, taştan yapılmış bodrum üzerine iki kat ahşap karkas olarak inşa edilmiştir. Cepheleri ahşap kaplamadır **(Şekil 1.47).** İç sofalı plan tipine sahip olan yapının girişi eyvan şeklinde oluşturulmuş, girişe çift taraflı yedi basamakla ulaşılmaktadır (Meriç, 2019; s.80).

1.4.4.17. Orta Kapı Caddesi No:12, 72 Ada, 1 Parsel

Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 161 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.48).**

Yapı, taş zemin üzerinde yer alan kâgir yapıdır. Sofasız plan tipi örneğinde olan yapının cephe düzeni simetriktir. Giriş eyvanının üzerinde üçgen alınlık yer almaktadır **(Şekil 1.49).**

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 145

TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:

KORUMA DERECESİ: 1 2 3 — ANITSAL X — ÇEVRESEL

SOKAK VE KAPI NO: Orta Kapı Caddesi No: 19 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 66 PARSEL: 4

ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN: | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI

YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18 yy. | KİTABE: | VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Bodrum, zemin üstü bir katlıdır. Bodrum kat tuğla örgü üzeri sıvalı olup diğer katlar bağdadidir. Köşeyapısıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI	İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET			
	X	İYİ		X		X			X		X		X	A	YOK
		ORTA												B	İZİ VAR
		FENA												C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Bodrum kat ön cephede tek kanatlı ahşap kapı yanında, zemin kat giriş nişinde ulaşılan merdiven ile sağ bölümünde iki, sağ yan cephede üç adet bodrum penceresi bulunur. Pencereler taş söveli, çift kanatlı ve kare formludur. Zemin kat ön cephede, sol tarafta iki ahşap kolon destekli giriş nişi, ortada çift kanatlı kapı ve yanlarında birer adet pencere, cephe giriş sağında iki adet, sağ yan zemin katta üç adet, birinci kat ön cephede giriş üstü sağ bölümde üç ahşap konsol destekli çıkma bulunur. Çıkma önü iki, yanları birer pencerelidir. Giriş üstünde iki adet daha pencere bulunur. Sağ yan cephe birinci katla cephe sonunda iki konsol destekli dar çıkma önünde yanlarında birer, cephe tamamında iki adet daha pencere vardır. Pencerelerin tamamı ahşap kepenkli, dikdörtgen formlu ve giyotindir. Kırma çatı marsilya kiremitle kaplanmış olup, geniş saçak ahşap konsollarla desteklenmiştir. Sol yan cephe bitişik nizamdadır. Bodrum kat silmeli taş, zemin ve birinci kat ahşap kaplamadır.

E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018
Tarih ve 5302 sayılı karar ekidir

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Konut

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Konut

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacı

Tescil Kararları:
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

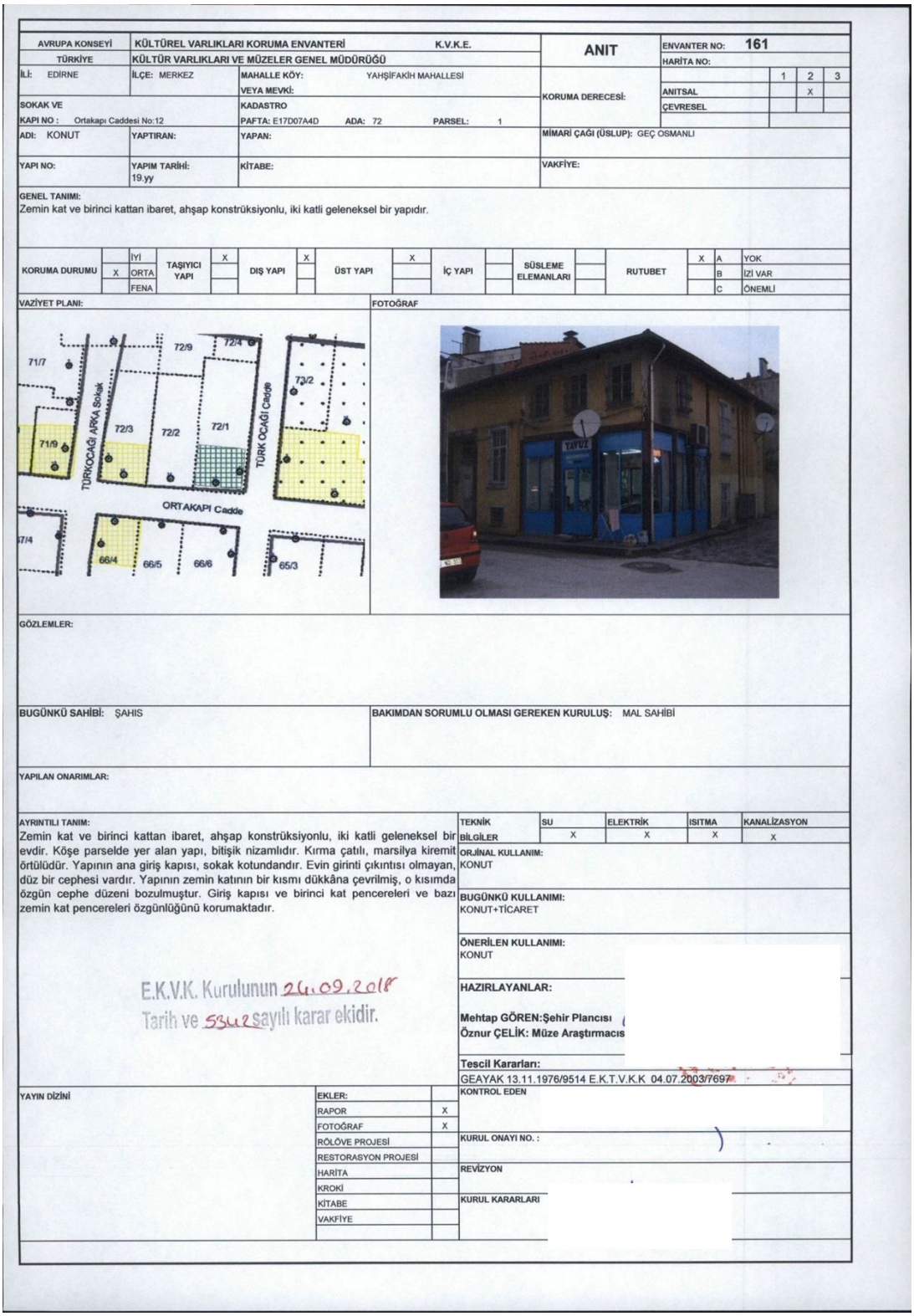
Şekil 1.46: Orta Kapı Caddesi No:19 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 1.47: Orta Kapı Caddesi No:19 (EKVKBK Arşivi)

Şekil 1.49: Orta Kapı Caddesi No:12 (EKVKBK Arşivi)

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E.		ANIT	ENVANTER NO: 161	
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ			HARİTA NO:	
İLİ: EDİRNE	İLÇE: MERKEZ	MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ VEYA MEVKİ:	KORUMA DERECESİ:	1 2 3	
				ANITSAL	X
SOKAK VE KAPI NO : Ortakapı Caddesi No:12		KADASTRO PAFTA: E17D07A4D ADA: 72 PARSEL: 1		ÇEVRESEL	
ADI: KONUT	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI		
YAPI NO:	YAPIM TARİHİ: 19.yy	KİTABE:	VAKFİYE:		

GENEL TANIMI:
Zemin kat ve birinci kattan ibaret, ahşap konstrüksiyonlu, iki katli geleneksel bir yapıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
İYİ			X	X		X						X	A	YOK
X	ORTA												B	İZİ VAR
FENA													C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:

BUGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Zemin kat ve birinci kattan ibaret, ahşap konstrüksiyonlu, iki katli geleneksel bir evdir. Köşe parselde yer alan yapı, bitişik nizamlıdır. Kırma çatılı, marsilya kiremit örtülüdür. Yapının ana giriş kapısı, sokak kotundandır. Evin girinti çıkıntısı olmayan, düz bir cephesi vardır. Yapının zemin katının bir kısmı dükkâna çevrilmiş, o kısımda özgün cephe düzeni bozulmuştur. Giriş kapısı ve birinci kat pencereleri ve bazı zemin kat pencereleri özgünlüğünü korumaktadır.

E.K.V.K. Kurulunun 26.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM:
KONUT

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
KONUT+TİCARET

ÖNERİLEN KULLANIMI:
KONUT

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacısı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

KONTROL EDEN

KURUL ONAYI NO. :

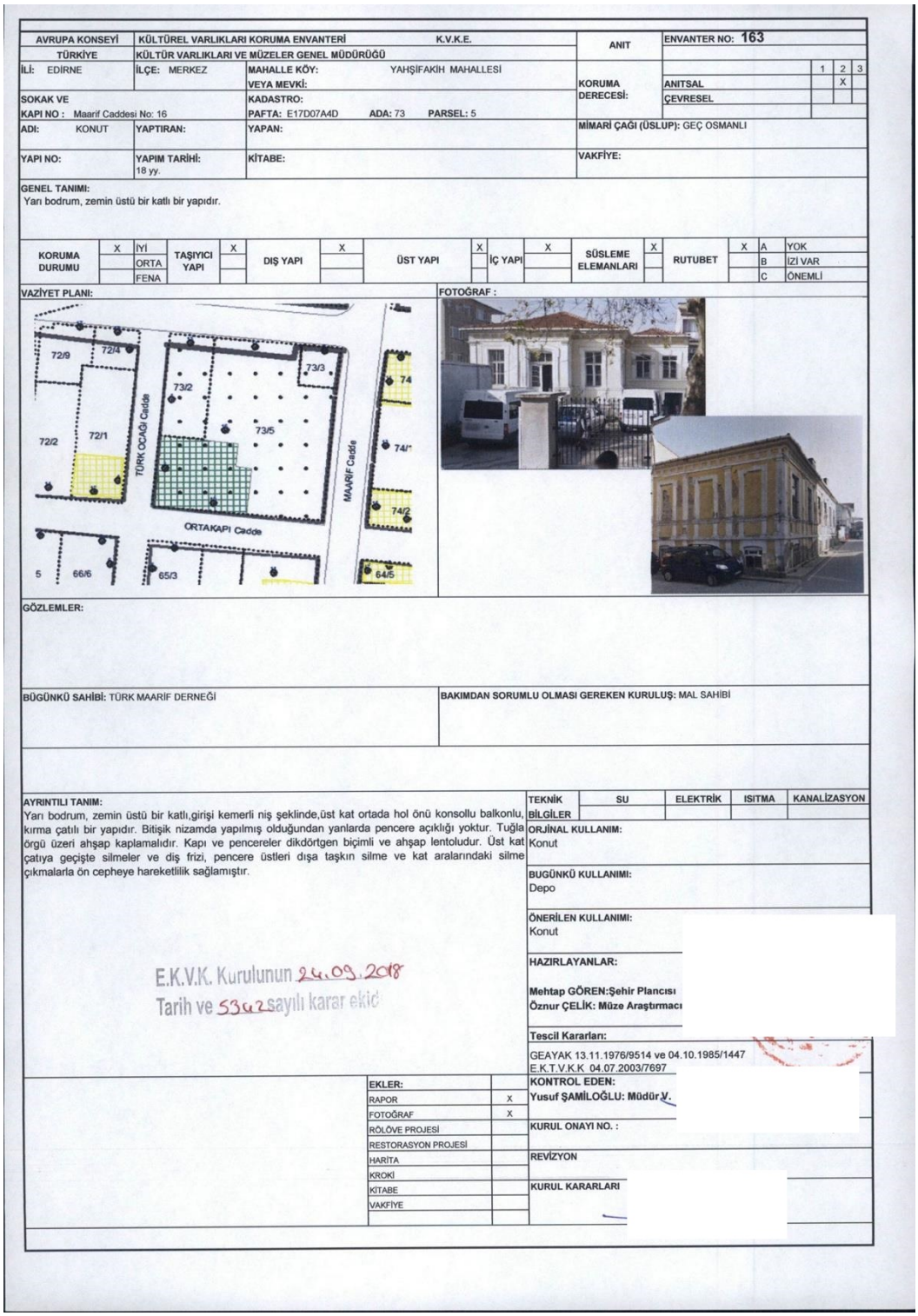
REVİZYON

KURUL KARARLARI

YAYIN DİZİNİ

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

Şekil 1.48: Orta Kapı Caddesi No:12 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 163

TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:

KORUMA DERECESİ: ANITSAL X | ÇEVRESEL

SOKAK VE KAPI NO: Maarif Caddesi No: 16 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 73 PARSEL: 5

ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN: | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI

YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18 yy. | KİTABE: | VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Yarı bodrum, zemin üstü bir katlı bir yapıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A YOK
		ORTA													B İZİ VAR
		FENA													C ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: TÜRK MAARİF DERNEĞİ

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

AYRINTILI TANIM:
Yarı bodrum, zemin üstü bir katlı,girişi kemerli niş şeklinde,üst kat ortada hol önü konsollu balkonlu, kırma çatılı bir yapıdır. Bitişik nizamda yapılmış olduğundan yanlarda pencere açıklığı yoktur. Tuğla örgü üzeri ahşap kaplamalıdır. Kapı ve pencereler dikdörtgen biçimli ve ahşap lentoludur. Üst kat çatıya geçişte silmeler ve diş frizi, pencere üstleri dışa taşkın silme ve kat aralarındaki silme çıkmalarla ön cepheye hareketlilik sağlamıştır.

E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018
Tarih ve 5362 sayılı karar ekid

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Depo

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Konut

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

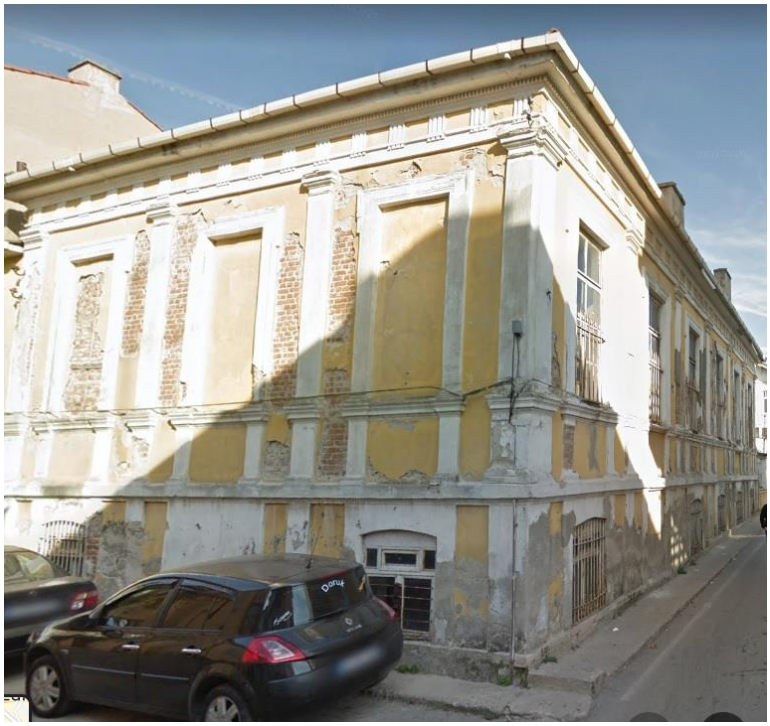
KURUL KARARLARI

Şekil 1.50: Maarif Caddesi No:16 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

1.4.4.18. Maarif Caddesi No:16, 73 Ada, 5 Parsel

Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 163 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.50).**

Yapı; yarı bodrum, zemin üzeri bir katlı, tuğla örgü üzeri ahşap kaplamadır. Üst kattan çatıya geçişte silmeler ve diş frizi bulunmaktadır. Günümüzde Türk Maarif Derneği tarafından kullanılmaktadır **(Şekil 1.51).**

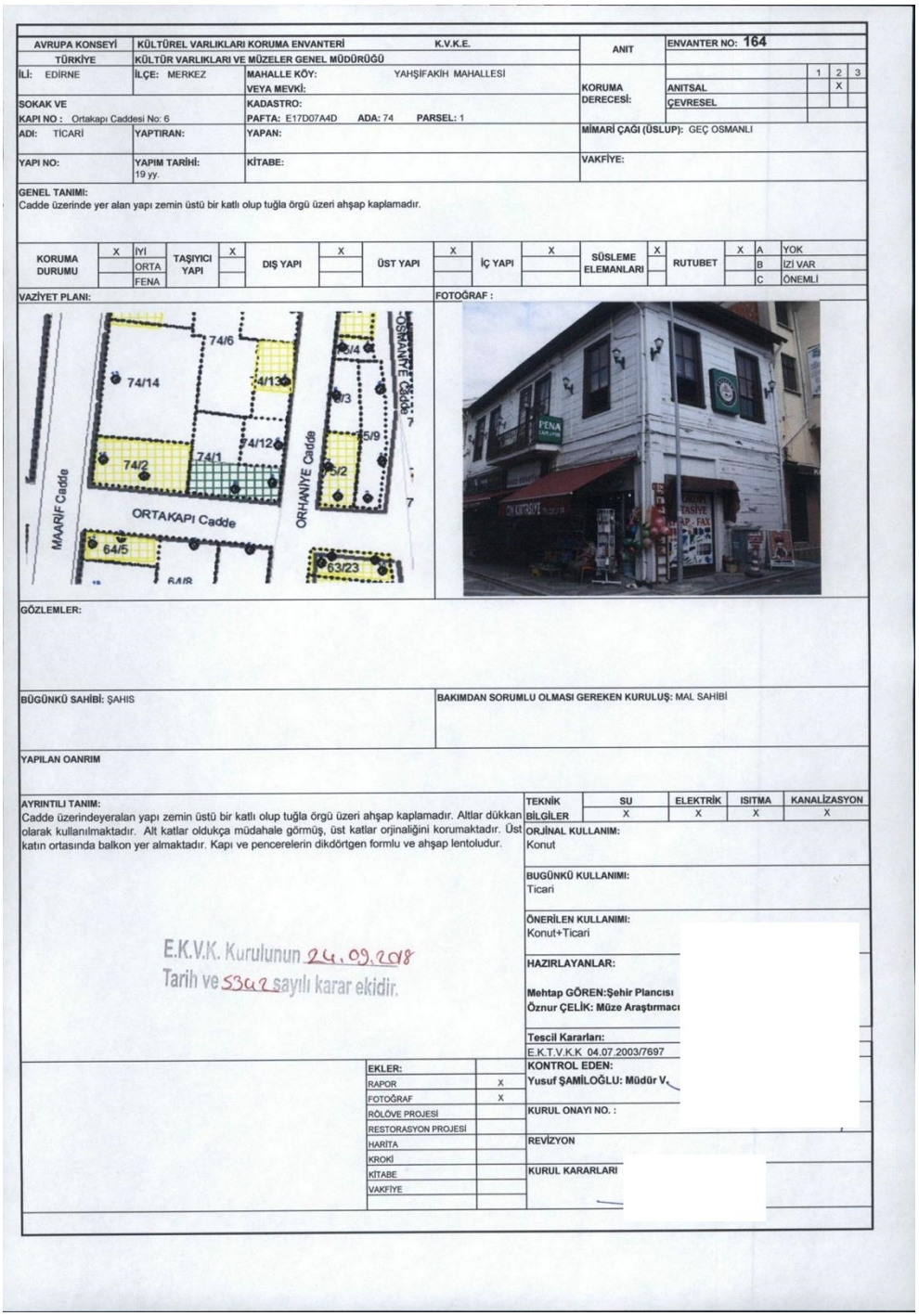
Şekil 1.51: Maarif Caddesi No:16 (EKVKBK Arşivi)

1.4.4.19. Orta Kapı Caddesi No:6, 74 Ada, 1 Parsel

Yapı, EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 164 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.52).**

Yapı, zemin üzeri bir katlı olup kerpiç dolgulu ahşap karkastır. Ahşap karkasın üzeri ahşap kaplamadır. Yapının plan şemasında köklü değişiklikler olmamasına karşın, dükkân olarak kullanılan zemin kat üst kata göre özgünlüğünü koruyamamıştır (Meriç,

2019; s.45-46). Özgün kullanımı konut olan yapı sofasız plan tipindedir. Yapının cephe süslemeleri az ve sadedir **(Şekil 1.53).**

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO: 164
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ		
İLİ: EDİRNE	İLÇE: MERKEZ	MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKIH MAHALLESİ VEYA MEVKİ:	KORUMA DERECESİ: 1 2 3 — ANITSAL X — ÇEVRESEL
SOKAK VE KAPI NO : Ortakapı Caddesi No: 6		KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 74 PARSEL: 1	
ADI: TİCARİ	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI
YAPI NO:	YAPIM TARİHİ: 19 yy.	KİTABE:	VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Cadde üzerinde yer alan yapı zemin üstü bir katlı olup tuğla örgü üzeri ahşap kaplamadır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A YOK
		ORTA													B İZİ VAR
		FENA													C ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN OANRIM

AYRINTILI TANIM:
Cadde üzerindeyeralan yapı zemin üstü bir katlı olup tuğla örgü üzeri ahşap kaplamadır. Altlar dükkan olarak kullanılmaktadır. Alt katlar oldukça müdahale görmüş, üst katlar orjinaliğini korumaktadır. Üst katın ortasında balkon yer almaktadır. Kapı ve pencerelerin dikdörtgen formlu ve ahşap lentoludur.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Ticari

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Konut+Ticari

E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir.

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacı

Tescil Kararları:
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

Şekil 1.52: Orta Kapı Caddesi No:6 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

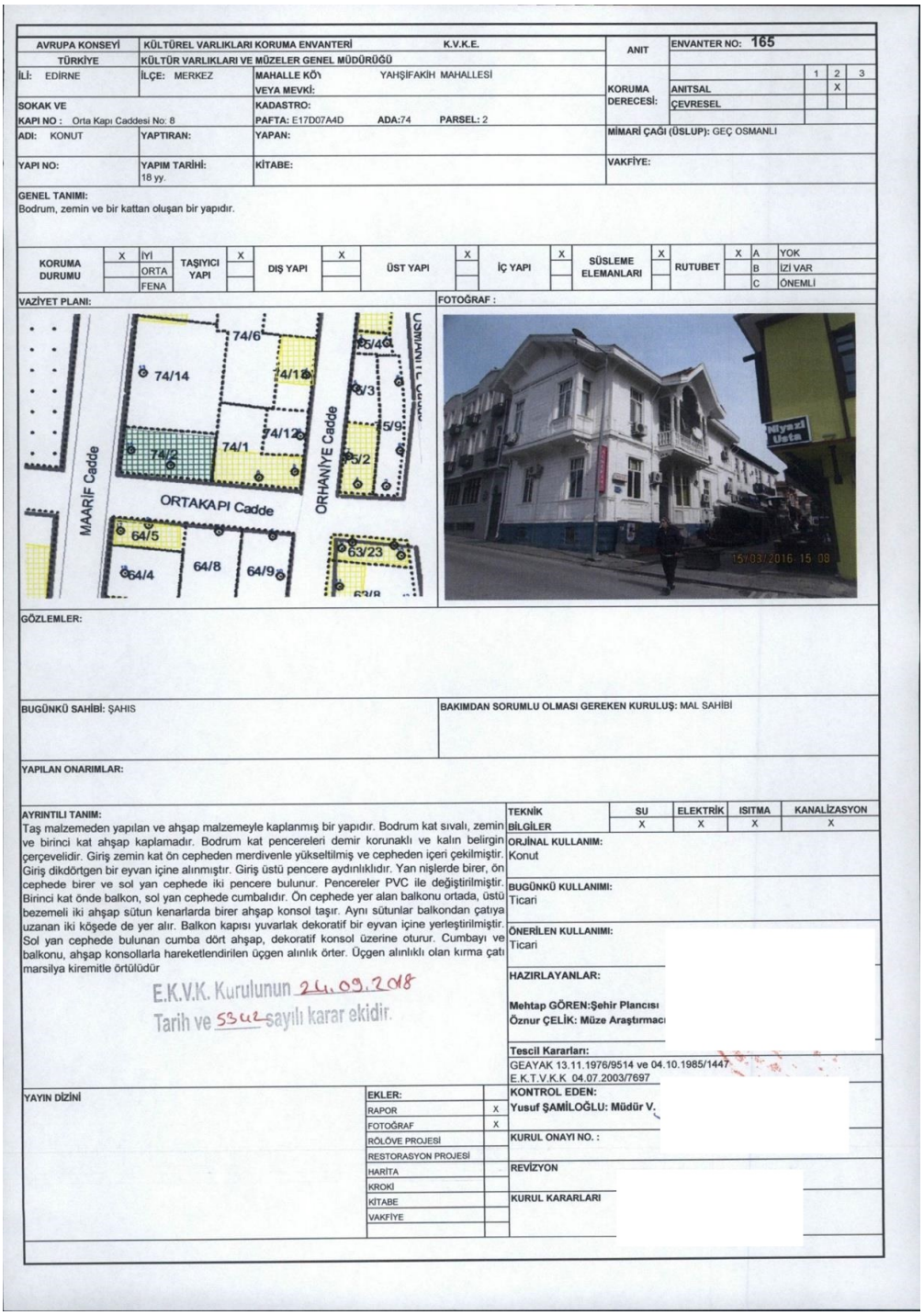
Şekil 1.53: Orta Kapı Caddesi No:6, Meriç, 2019; s.45

1.4.4.20. Orta Kapı Caddesi No:8, 74 Ada, 2 Parsel

Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nın 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 165 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.54).**

Yapı, Orta Kapı Caddesi'nin köşesinde yer almaktadır. Yapı yığma taştan yapılmış olup bodrum üzeri iki kattan oluşmaktadır. Yapının bodrum katı sıvalı, zemin ve üst katının cepheleri ahşap kaplamadır. Orta sofalı plan şemasına sahip olan yapının girişi geri çekilerek eyvan gibi oluşturulmuş, yapıya yedi basamaklı çift kollu basamakla girilmektedir (Meriç, 2019; s.43-44). Yapı sade cephelere sahiptir. Yapının cumbasını ve

balkonunu ahşap konsollarla hareketlendiren üçgen alınlık örter. Üçgen alınlıklı olan kırma çatı Marsilya kiremit ile örtülüdür **(Şekil 1.55).**

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E.		ANIT	ENVANTER NO: 165	
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ				
İLİ: EDİRNE	İLÇE: MERKEZ	MAHALLE KÖY VEYA MEVKİ: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ	KORUMA DERECESİ:	1 2 3	
SOKAK VE KAPI NO : Orta Kapı Caddesi No: 8		KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA:74 PARSEL: 2		ANITSAL X	
ADI: KONUT	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI	ÇEVRESEL	
YAPI NO:	YAPIM TARİHİ: 18 yy.	KİTABE:	VAKFİYE:		

GENEL TANIMI:
Bodrum, zemin ve bir kattan oluşan bir yapıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET		
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A YOK
		ORTA													B İZİ VAR
		FENA													C ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BUGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARIMLAR:

AYRINTILI TANIM:
Taş malzemeden yapılan ve ahşap malzemeyle kaplanmış bir yapıdır. Bodrum kat sıvalı, zemin ve birinci kat ahşap kaplamadır. Bodrum kat pencereleri demir korunaklı ve kalın belirgin çerçevelidir. Giriş zemin kat ön cepheden merdivenle yükseltilmiş ve cepheden içeri çekilmiştir. Giriş dikdörtgen bir eyvan içine alınmıştır. Giriş üstü pencere aydınlıklıdır. Yan nişlerde birer, ön cephede birer ve sol yan cephede iki pencere bulunur. Pencereler PVC ile değiştirilmiştir. Birinci kat önde balkon, sol yan cephede cumbalıdır. Ön cephede yer alan balkonu ortada, üstü bezemeli iki ahşap sütun kenarlarda birer ahşap konsol taşır. Aynı sütunlar balkondan çatıya uzanan iki köşede de yer alır. Balkon kapısı yuvarlak dekoratif bir eyvan içine yerleştirilmiştir. Sol yan cephede bulunan cumba dört ahşap, dekoratif konsol üzerine oturur. Cumbayı ve balkonu, ahşap konsollarla hareketlendirilen üçgen alınlık örter. Üçgen alınlıklı olan kırma çatı marsilya kiremitle örtülüdür

E.K.V.K. Kurulunun 26.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM:
Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Ticari

ÖNERİLEN KULLANIMI:
Ticari

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacı

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K. 04.07.2003/7697

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

YAYIN DİZİNİ

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

Şekil 1.54: Orta Kapı Caddesi No:8 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

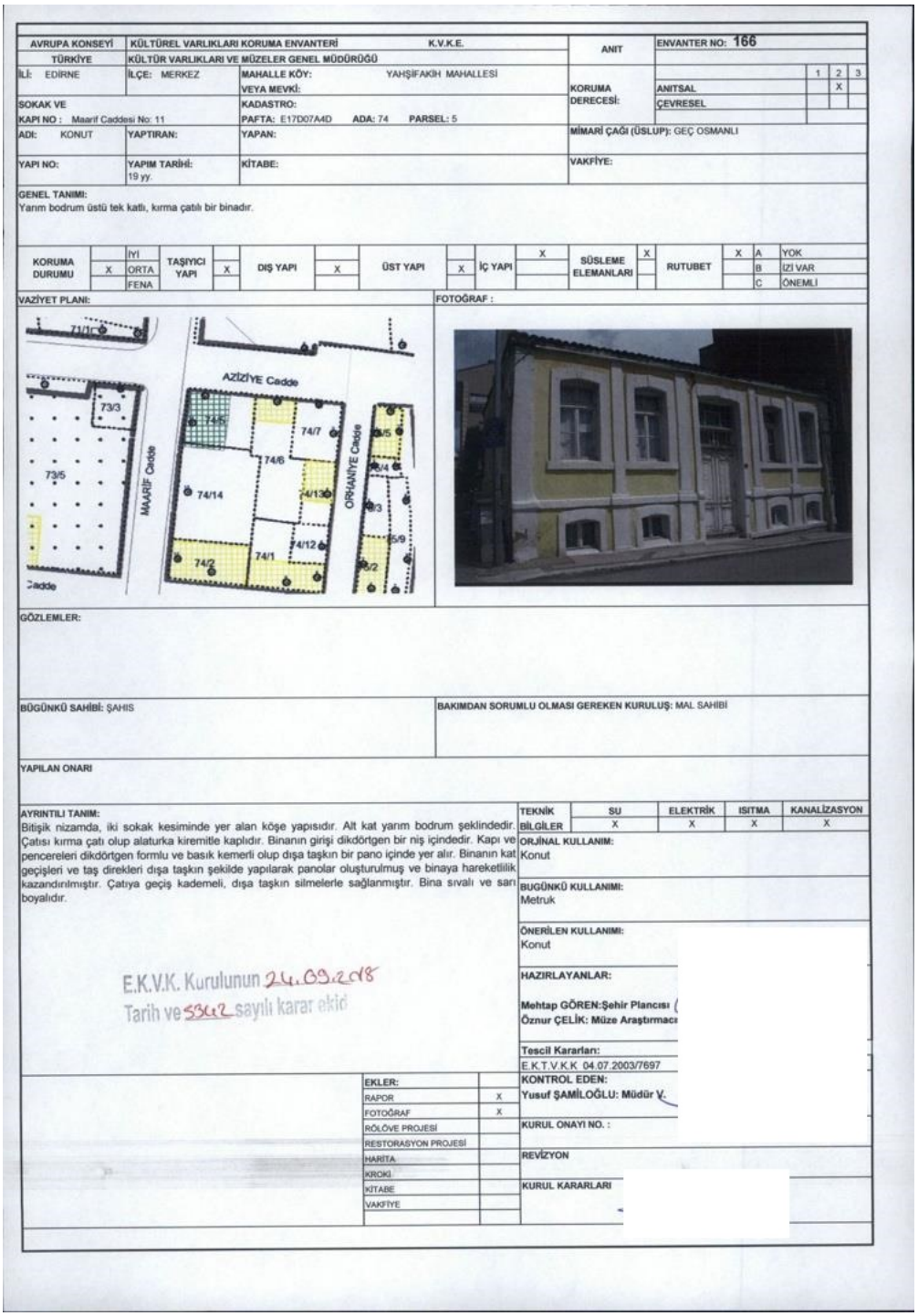
Şekil 1.55: Orta Kapı Caddesi No:8, Meriç, 2019; s.43

1.4.4.21. Maarif Caddesi No:11, 74 Ada, 5 Parsel

Yapı, EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 166 envanter numaralı 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 1.56).**

Yapı, yarım bodrum üzeri tek katlı, kırma çatılıdır. Yapıya zemin kotundan girilmekte, yapının girişi dikdörtgen bir niş içerisindedir. Taş ve tuğladan kâgir olarak inşa edilen yapı, orta sofa plan tipindedir (Meriç, 2019; s.41-42). Yapının giriş

cephesinde yer alan pencereler dikdörtgen formdadır ve yapının cephesi sade görünümdedir **(Şekil 1.57).**

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 166
TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:
SOKAK VE KAPI NO: Maarif Caddesi No: 11 | KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 74 PARSEL: 5
ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN:
YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 19 yy. | KİTABE:

KORUMA DERECESİ: ANITSAL 1 X 3 | ÇEVRESEL 1 2 3
MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI
VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Yarım bodrum üstü tek katlı, kırma çatılı bir binadır.

KORUMA DURUMU		İYİ	TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET			
	X	ORTA		X		X		X		X		X		X	A	YOK
		FENA													B	ÜZİ VAR
															C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BÜGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS | BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONARI

AYRINTILI TANIM:
Bitişik nizamda, iki sokak kesiminde yer alan köşe yapısıdır. Alt kat yarım bodrum şeklindedir. Çatısı kırma çatı olup alaturka kiremitle kaplıdır. Binanın girişi dikdörtgen bir niş içindedir. Kapı ve pencereleri dikdörtgen formlu ve basık kemerli olup dışa taşkın bir pano içinde yer alır. Binanın kat geçişleri ve taş direkleri dışa taşkın şekilde yapılarak panolar oluşturulmuş ve binaya hareketlilik kazandırılmıştır. Çatıya geçiş kademeli, dışa taşkın silmelerle sağlanmıştır. Bina sıvalı ve sarı boyalıdır.

E.K.V.K. Kurulunun 26.09.2018
Tarih ve 5362 sayılı karar ekidir

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM: Konut
BUGÜNKÜ KULLANIMI: Metruk
ÖNERİLEN KULLANIMI: Konut
HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacı
Tescil Kararları:
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697
KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.
KURUL ONAYI NO. :
REVİZYON
KURUL KARARLARI

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

Şekil 1.56: Maarif Caddesi No:11 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 1.57: Maarif Caddesi No:11 Meriç, 2019; s.41

İKİNCİ BÖLÜM

2. TÜRK EVİ, NEOKLASİK ÜSLUP VE KORUMA KAVRAMI

2.1. Türk Evi Mimarisi

2.1.1. Türk Evi Kavramı

Türk evi Sedad Hakkı Eldem'e göre; Osmanlı Devleti sınırları içinde, Rumeli ve Anadolu'da yerleşmiş, gelişim göstermiş ve beş yüzyıl kadar yer almış, kendi özellikleri ile yaşamış bir ev tipidir (Eldem, 1954; s.11). Türk evi oluşumunda geleneklerin, toplumsal özelliklerin, ekonomik yapının, iklim ve coğrafyanın, göçebeliğin ve İslamiyet ile etkileşimde olunan yakın kültürlerin etkileri görülmektedir (Akansel, 1990; s.17).

Eldem, Türk evini, zeminde yükseltilmiş tek katlı, plan şemasında oda ve sofanın konumunun ve sayısının belirleyiciliğine göre; dış sofalı, iç sofalı, orta sofalı ve sofasız plan tipi olarak sınıflandırmış, zamanla kat sayısının arttığını belirtmiş (Meriç, 2019; s.12), gelişimlerine göre üç devirde incelemiştir. Günümüze örneği ulaşmayan, 15. ve 16. yüzyıl evlerini kapsayan, tek katlı, dış sofalı plan tipinin yaygın kullanıldığı, evlerin avlu içinde olup, cephede masif kapı ve pencerelerin yer aldığı örnekler birinci devirdir. İkinci devirde, 18. yüzyılın tamamını kapsayan, evlerdeki ferahlığın ve şehir ile bağlantının arttığı, odaların ve sofaların büyüdüğü, orta ve merkezi sofaların ortaya çıktığı, balkonların ve çıkmaların arttığı, Türk evinin geliştiği ve olgunlaştığı dönemdir. Son olarak üçüncü devirde ise 19. yüzyılı kapsayan, sadeliğin görüldüğü, hareketli planların ve cephelerin yerini düz hatların aldığı, merkezi sofanın terkedildiği ve iç sofanın tercih edildiği, Ampir üslubunun hâkim olduğu son dönemdir (Meriç, 2019; s.26).

Türk evi özellikleri gösteren konutların yerleşim alanları geniş olduğu için, iklim tipleri ve coğrafi özelliklere göre malzeme kullanımı değişmiş; inşa edildikleri yerlere göre taş, tuğla, ahşap, kerpiç gibi malzemeler kullanılmıştır. Türk evi esas yayılım alanı olan Anadolu'nun kıyıları ile orta yayla arasında bir ikinci çember gibi dolanan ve Sivas

dolaylarından batıya ve iç Ege'den Torosların kuzey yamaçlarına kadar uzanan ve yer yer diğer bölgelerde, Balkanlar'da görülen hımış yapı tekniğinde, yani taşıyıcı sistemi ahşap, kerpiç dolgulu, zemin katı çokça taş olan, bir yapı tekniği ile inşa edilmiş olan konut mimarisi; Güneydoğu Anadolu ile Kuzey Suriye'de taş konut mimarisi; Kuzeydoğu Anadolu ile Güney Kafkasya ve Dağıstan'da ahşap hatıllı taş mimarisi; Doğu Karadeniz'de ahşap iskeletli ev mimarisi; Ege ve Akdeniz'de düz damlı kübik taş mimarisi; Orta Anadolu'da taş ve kerpiç mimarisi görülmektedir (Kuban, 1995; s.16).

İklim ve coğrafya dışında Türk evini şekillendiren önemli unsurlardan biri de sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapıdır (Yıldırım, 2004; s.62). Osmanlı toplumunda, konutların ana strüktür ve ana planlaması, yapıda oturacak olan kişilerin ekonomik durumlarında bakılmaksızın aynı şekilde korunmuş, konut büyüklüğü ve süslemeleri esasında farklılıklar oluşmuştur (Kazmanoğlu ve Tanyeli, 1979; s.30-31). Ayrıca Müslüman olan sınıfların gayrimüslim tebaadan farklı olarak, kültürel yapı ve yaşam felsefesinin getirdiği mahremiyet olgusundan ötürü Türk evi -yüzyıldan yüzyıla değişmekte, cumba gibi dışa dönük unsurlar İstanbul Süleymaniye ve Zeyrek evlerinden görülmekle birlikte- daha içe dönük bir görünüm gösterir. Türk evinde giriş kısımlarının sokakla direkt bağlantısı olmayıp yüksek duvarlarla çevrili avlu kapısından avluya- geleneksel Edirne evinde özellikle 17. ve 18. Yüzyıllarda görülmekte- ve buradan esas mekâna geçilmektedir. Evlerin zemin kat duvarları yüksek, penceresiz ya da sağır pencerelidir. Osmanlı toplumunda yaşayan gayrimüslim tebaada ise zıt olarak -Edirne Kaleiçi evlerinde görülmekte- , evler sokağa direkt açılabilmekte, ana cepheler sokağa bakabilmekte ve sayıca çok pencere bulunabilmektedir (Yıldırım, 2004; s.44).

2.1.2. Türk Evi Plan Elemanları

Türk evini oluşturan temel unsurlar bulunmaktadır. Bunlar; evlerin plan tiplerini belirleyen sofalar, sofalara göre konumlanmış odalar, merdiven, köşkler, mekânlar arasındaki geçiş yerleri ile eyvanlardır. İklim ve coğrafyaya göre malzeme kullanımı ve yapım tekniği değişse de bu temel unsurlarla oluşturulan plan kurgusu değişmemektedir.

2.1.2.1. Oda

Türk konut mimarisinin ana unsurlarından biri olan oda, konut içinde oturma, yemek yeme, çalışma, yatma gibi eylemleri karşılayan birimdir. Türk odası kuruluşunda yer alan çeşitli öğelerle kimlik kazanmış, Türk kimliği içinde yer alan göçebelik unsuru odaların biçimlenmesinde etkili olmuştur. Odaların içinde yüklük olması, oturma ya da yemek yeme için kullanılan odanın yerleşik bir yatış düzeni olmadan yatma birimine dönüşmesi göçebeliğin etkilerinden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir (Yıldırım, 2004; s.48).

Odalar plan kurgusunda sofadan sonra gelen en önemli birimdir. Odaya girilen kısım seki-altı veya pabuçluk adını taşır ve sedirlerle çevrili seki üstünden bir basamak alçaktadır (Kuban, 1995; s.110). Odaların yönelimi sofaya doğrudur ve kapılar sofa doğru açılmaktadır. Odalarda kullanım kolaylığı sağlamak için göme dolaplar, sergenler, çubukluklar, nişler, ocaklar ve gusülhaneler bulunabilmektedir (Yıldırım, 2004; s.48).

2.1.2.2. Sofa

Sofa, Doğan Kuban'göre, odalar arası ilişkilerin sağlandığı ortak alan olarak sergah, sergi, seyvan, çardak, divanhane, hayat gibi isimler almıştır. Sofa, ev içinde dolaşımı sağlamakla birlikte, bir toplanma alanıdır (Akansel, 1990; s.20-21). Üretim biçimlerine bağlı olarak, ekonomik aktivitenin üretildiği bir yer olarak da sayılabilecek, ortak bir yaşam mekânı olan sofa, yaşamın önemli bir kısmının geçtiği yer hayat olarak nitelendirilmiştir (Yıldırım, 2004; s.47-48). Sofanın işlevselliğinin yanı sıra; Türk evinde plan tiplerini belirleyen sofanın şekli olmuştur.

2.1.2.3. Geçit ve Merdiven

Geçitler, yüklükler içinden açılan gizli kapılarla, odaların arasında geçişi sağlayan unsurlardır. Geçitler zamanla koridor ve hole dönüşerek plan içerisinde yer edinmiş, geçiş mekânı özelliği kazanmıştır (Eldem, 1954; s.20).

Türk evinde merdivenler, plan kurgusunda sofa içinde çözümlendiklerinde plan üzerinde etkili olmamaktadır. Merdivenler sofa dışına çıkarak ayrı bir mekân

oluşturduklarında ise plan kurgusunu değiştirmektedir. Merdivenleri müstakil bir mekân olarak plan kurgusu içerisinde yer alması iç sofalı plan tipinde daha çok görülmektedir.

2.1.2.4. Eyvan, Köşk ve Sekilik

Türk evinde eyvan, üç tarafı sınırlı, hayata (sofa) açılan üstü kapalı bir mekândır. Eyvanlar işlevsel olarak oturma ve yaşama eylemlerini gerçekleştirmekle birlikte, eyvanın döşemesi sofanın döşemesinde sedirlerin olabileceği bir seki oluşturmaktadır (Eldem, 1954; s.16).

Köşkler, genellikle tek ve ortada olmakla birlikte sofanın iki ucuna da eklenebilen, içinde havuz ya da fıskiyenin bulanabildiği serinlenilen, havadar bir mekândır. Sekilik ve tahtlar ise zeminleri sofadan birkaç basamak yükseltilmiş ve bazen konsollar üzerine alınmış iki veya üç tarafı açık olan eklerdir. Manzaraya yönelik olarak kurgulanan bu unsurlardan sekiliğin bazı yerlerde ayrık bir köşk haline geldikleri görülmektedir (Akansel, 1990; s.21).

2.1.3. Türk Evi Plan Tipleri

Türk evinde odalar ve odalar arası ortak alan ilişkilerinin oluşturduğu plan kurgusu; sofasız plan tipi, iç sofalı plan tipi, dış sofalı plan tipi ve orta sofalı plan tipi olarak dört ana başlıkta incelenmektedir (Eldem, 1954; s.24).

2.1.3.1. Sofasız Plan Tipi

Eldem sofasız plan tipini, ev planının en ilkel ifade edecek şekilde oda veya odaların yan yana dizilmek suretiyle vücuda getirilmesi şeklinde tanımlamıştır. Sofasız plan tipi iklimin sıcak olduğu güney vilayetlerde tercih edilmiş, bu plan tipinin uygulaması yayılmamıştır (Eldem, 1954; s.25).

2.1.3.2. Dış Sofalı Plan Tipi

Dış sofalı plan tipi, oda sıralarının bir sofa ile birbirine bağlandığı, plan gelişiminin ilk basamağının görüldüğü plan tipidir. Hitit ve Helenistik dönem evlerinde bu plan şeklinin uygulandığı görülmektedir. İlk olarak sofanın yalnız bir tarafına odaların dizilmesi ile oluşan, sonra sofanın bir ucuna köşk eklenmesi ve köşkün oda

haline gelmesi ile gelişerek bu eklerin sofanın bir ya da iki ucuna yerleştirilmesi dış sofalı plan tipi meydana gelmiştir. Dış sofalı plan tipi bu gelişme ile L ve U şeklinde bir veya iki kollu plan tipi meydana getirmiştir (Eldem, 1954; s.20).

2.1.3.3. İç Sofalı Plan Tipi

Sofanın iki yanı oda sıraları ile çevrilmiş, karnıyarık olarak da adlandırılan plan tipidir. İç sofalı plan tipi; iki yüzlü iç sofalı -iki odalı plan tipi, iki yüzlü iç sofalı- ikiden fazla odalı iç sofalı plan tipi, bir yüzlü iç sofalı plan tipi, eyvanlı ve yan sofalı plan tipi olmak üzere dört başlıkta sınıflandırılmaktadır (Akansel, 1990; s.25).

İç sofalı plan tipi, plan gelişiminin ikinci basamağını oluşturmaktadır. Oda sıraları ile çevrilmiş olmasını yanı sıra yan sofa, eyvan ve merdiven sofası ilave edilerek ferahlatılmıştır. İç sofalı plan tipi ile odalar arasındaki bağlantı kolaylaşmış, dış duvardan tasarruf edilmiş olması ile birlikte, sofanın bahçe ile yakınlığı azalmıştır. Bu plan tipi oturma düzenini geliştirmiş ve Türk evine şehir evi karakteri kazandırmıştır (Eldem, 1954; s.25).

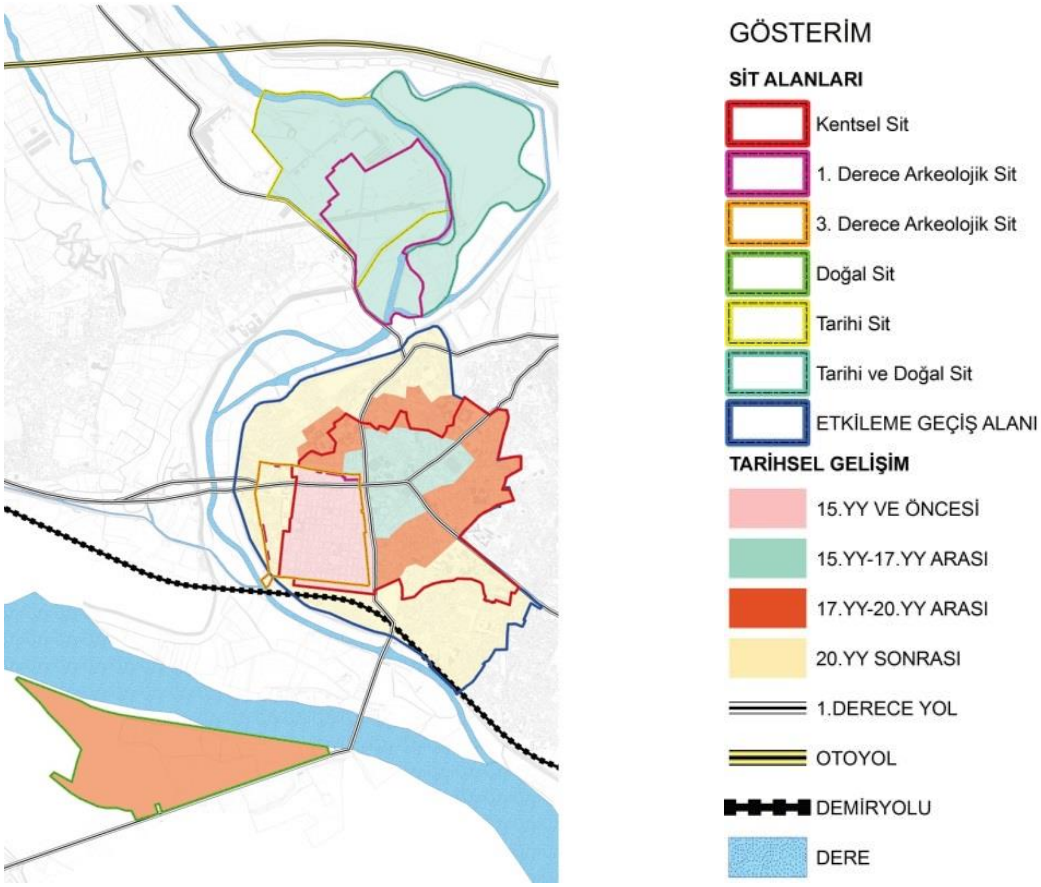
2.1.3.4. Orta Sofalı Plan Tipi

Türk evi plan gelişiminin son safhasını oluşturan orta sofalı plan tipinde, evin merkezinde olan sofanın dört tarafı da oda sıraları ile çevrilmekte, sofanın aydınlık olması için odaların arasında eyvan biçiminde boşluk bırakılmaktadır. Bu plan tipinin iç sofalı plan tipi ile olan benzerliği, orta sofalı plan tipinde eyvanların aynı eksen üzerinde oldukları durumlardan kaynaklanmaktadır. Orta sofalı plan tipinin dört eyvanlı örnekleri, bu plan tipinin zengin kompozisyonların oluşmasını sağlamıştır (Eldem, 1954; s.25).

2.1.4. Edirne Evi Mimarisi

15. yüzyıl öncesine kadar Edirne (Hadrianapolis) Kalesi içerisinde yoğunlaşan yerleşim alanları, 15. yüzyıldan sonra özellikle Edirne'nin fethi ile birlikte Müslüman tebaanın yerleşmesi ile Kaleiçi'nin çeperine doğru yayılmıştır **(Şekil 2.1).** Sur dışına doğru genişlemeye başlayan kent mekânı -diğer Türk şehirlerinde olduğu gibi- camiler çevresindeki mahallelerden oluşmuştur. 20. yy. Kaleiçi yeni yerleşim düzenine kadar,

Edirne'nin kent dokusu dar ve düzensiz sokaklar ile çıkmaz sokaklarla organik bir biçimde oluşmuştur. Konutlar ise sokaktan kapalı bir avlu ile oluşmuştur (Eldem, 1954; s.29).

Şekil 2.1: Tarihsel Gelişim, Edirne KAİP Raporu, Cilt 1, s.11 (EKVKBK Arşivi)

Osmanlı'ya başkentlik yapan Edirne'de karakteristik Edirne evlerinden günümüze ulaşılabilen örnek kalmamıştır. Eldem, hiçbir şehrin Edirne kadar düşmediğini, Edirne'deki Türk mahalle ve evlerinin yok edildiğini söylemiştir (Akansel, 1990; s.30). Eldem Türk evinin en büyük yayılma kabiliyetinin 17. ve 18. yüzyıllarda göstermiş olduğunu, bu zamanlarda İstanbul ve Edirne evlerinin, Yakın Şark ve Doğu Avrupa için her zaman taklid edilen bir ideal tip haline geldiğini, 19. yüzyılda bile durumun sona ermediğini, 20. yüzyıl ile birlikte Rumeli'de, Osmanlı'dan ayrılan

yerlerde Türk evlerinin yıkıldığını belirtmektedir (Eldem, 1954; s:12). Bu süreç içerisinde gelişmeler gösteren Türk evi, Osmanlı Devleti'nin yayıldığı geniş coğrafyada farklı tipler oluşturmuştur. 14. yüzyılın sonlarından itibaren Türklerin yerleştiği, Osmanlı'ya başkentlik yapmış Edirne ve çevresi; Rodop Dağları ile Ege Denizi arasını ve Batı Trakya olarak isimlendirilen Selanik ve çevresini etki alanı içine almıştır. Edirne bu özellikleri sebebi ile geleneksel Türk konutu içerisinde kendi özgün konut tiplerini oluşturmuş, 18. yüzyıl sonları ve 19. yüzyılda ise kültür, sanat, mimari ve teknik olarak etki alanı geniş ve merkez konumda olan İstanbul'un etkisi altında kalmıştır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.81).

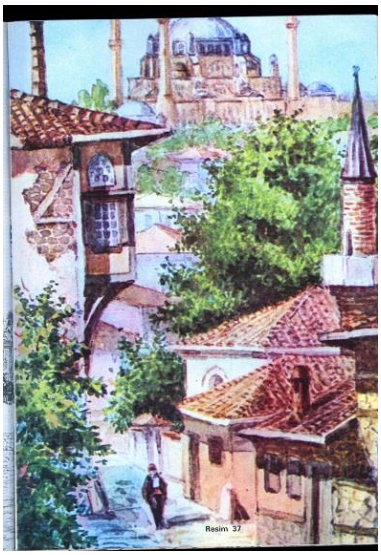
Eldem'e göre Edirne evleri, dış sofalı plan tipinde olup; dış sofa 4-6 ve daha çok odanın karşılığını oluşturacak kadar uzundur. Türk evinin diğer coğrafyalardaki örneklerinden farklı olarak cephesi erken tarihlerden itibaren camekânlı, köşk sekilikleri sofaya bağlı ilave bir unsur olarak değil kendi başına planlanmış ve büyük tutulmuşlardır. Eldem, klasik Edirne evlerinin yerleşim alanlarının büyük tutularak geniş bahçelere sahip olduklarını, konut karakterinin şehir evinden ziyade kır evine benzediğini, Edirne evlerinin en karakteristik olanın ise tek katlı, bahçe ortasında yer alan ve sokak ile doğrudan bağlantısı olamayan, fakat zeminin üstünde bulunan alçak hizmet katına sahip, asıl kata çift merdivenle çıkılan ev olduğunu belirtmiştir. Bu konut tipi, 17. yüzyılda Edirne Sarayı'nda yapılan ve son şeklini alan Kum, Sepetçiler Kasırları gibi binalardan örnek alınmış Saray'dan şehre, oradan Rumeli'ye "Sultan Yapısı'' ismi ile yayılmıştır. Ünver ise, Edirne evlerinin yazlık, kışlık, açık ve kapalı bölümleri ile tamamen bahçeli ev konak tipinde olduğunu, hamam, kiler ve çamaşırlığın olduğunu, kuyusuz ve çeşmesiz evin olmadığını, bir veya iki katta oluşan çiçeklerle donatılmış bahçelere sahip olduğunu belirtmiştir (Akansel, 1990; s.30).

Edirne ve çevresinde uygulanan diğer bir ev tipi ise öncüsünün ve ilk örneğinin Demirtaş Kasrı olduğu, planın bütünleşik, sofanın ortada ve çift merdivenleri arkada olması, tamamı yükseltilmiş bir zemin katından oluşmasına karşılık orta sofanın üstünde daha küçük planlı ikinci bir katın bulunmasıdır. Eldem, bu tip evin 19. yüzyılda yayıldığını, yapının orta kısmının yanlara kıyasla biraz daha yüksek tutulduğunu ve

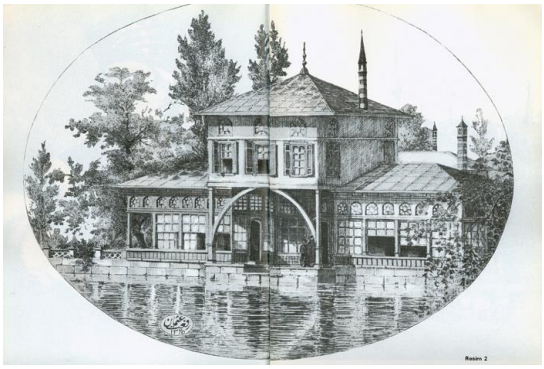
kıvrımlı olduğunu, İstanbul'da bu saçak hareketinin ölçülü olmasına karşın Edirne evlerinde bu uygulamanın çok oynak silme hareketlerine sebep olduğunu, Batı Trakya ve Rumeli'de bu uygulamanın rağbet gördüğü ve 19. yüzyılda yapılan Bulgar evlerinin özelliği haline geldiğini belirtmiştir (Akansel, 1990; s.32).

Eldem Edirne evlerinde, ısınmada ocak ve mangaldan başka bir -çini ya da alçıdan- soba şekli kullanıldığı, sobaların oda mimarisi içine katıldığı ve genellikle yüklüklerin arasında bulunduğunu; Edirnekari üslubu ile ahşap ve rugan üzerine süslemelerin yer aldığını; Edirne evleri ve konaklarının genellikle ahşap ve yayvan binalar olduğunu belirtmiştir (Akansel, 1990; s.32).

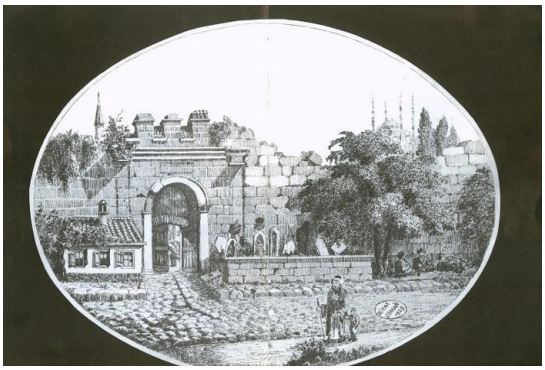
Lady Montague'nin 18. yüzyılda yazdığı mektuplardan, bu dönemde evlerin iki kısımda oluştuğu ve dar bir geçitle (mabeyn) birleştiğini, avluya bakan ve üstü örtülü olan galerinin (hayat) bulunduğunu, evlerin dışarıdan sade iken içeride ise süslü olduğunu görmekteyiz (Yıldırım, 2004; s.50). Rıfat Osman'ın "Edirne Evleri'' adlı eserinde; evin sokak kapılarının doğrudan doğruya evin alt katında yer alan taşlık denen mekâna açıldığını, taşlığın mermer ya da Arnavut kaldırımı ile döşendiğini, taşlıktan direkt olarak sofa merdivenine geçişi sağlayan mermerden yapılmış niyazlık denen bölümlerin bulunduğunu, niyazlıktan merdiven ile sofaya çıkıldığını, odaların (yatak odası, misafir odası, namaz odası) , haremlik ve selamlığın, kışlık ve yazlık divanhanelerin (köşkler) ya da köşk odalarının bulunduğunu belirtmiştir (Yıldırım, 2004; s.52-53). Bu eserde geçen 17 ile 19. yüzyıl arasına tarihlenen evlerin neredeyse tamamı günümüze ulaşamamıştır. 1866-1870'lerde Hurşid Mehmet Paşa tarafından sur duvarlarının büyük bir kısmı ile surların yakınına ve surların üzerine inşa edilen evler o dönem kışlalar ve okullar için taş malzemeye ihtiyaç duyulması sonucu yıkılmış, 1905 Büyük Edirne Yangını (Harik-i Kebir) ile Kaleiçi'nde yer alan evlerde yanmışlardır. Rıfat Osman aktardığına göre, Edirne evleri 1920'lerde yıkılmaya başlanmış ve kapı kanatları gibi önemli yapı öğeleri Amerika'ya satılmıştır (Yıldırım, 2004; s.52). Günümüzde 18. yüzyıla tarihlenip -evin çeşmesinde yer alan tarihe göre- ayakta kalmış en eski ev Edirne Müzesi eski müdürü Necmi İge'nin adıyla anılan evdir (**Şekil 2.2-1, Şekil 2.2-2, Şekil 2.2-3, Şekil 2.2-4, Şekil 2.2-5).**

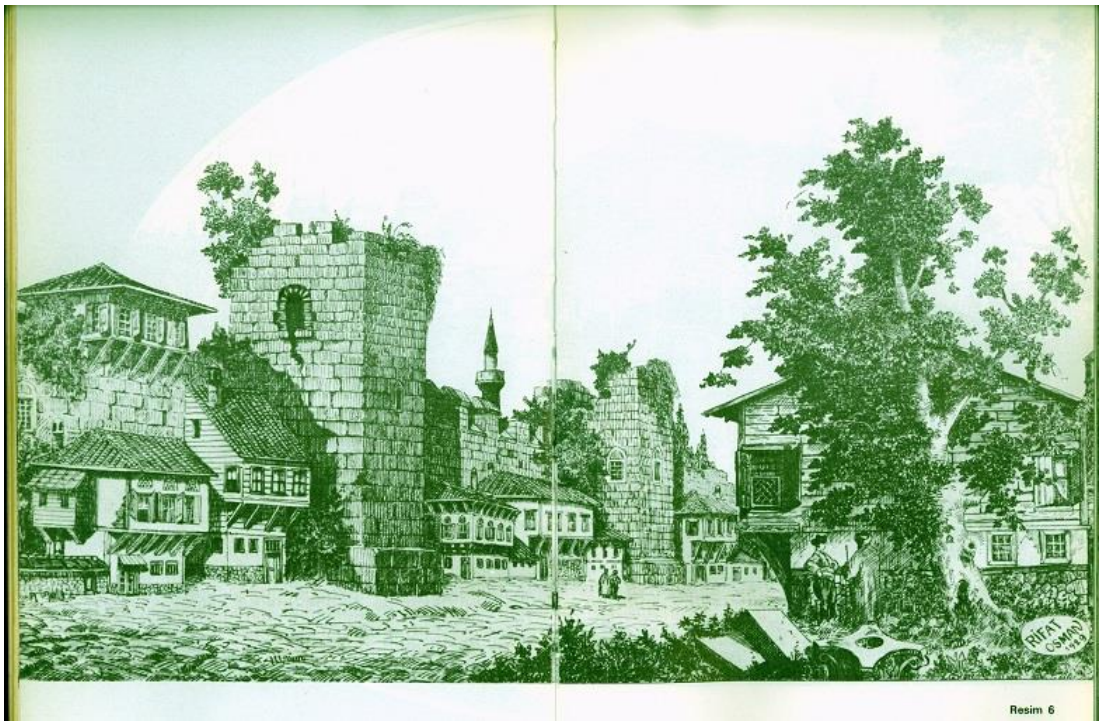
Şekil 2.2-1: Edirne Evleri, Ünver, 1983; Resim 37

Şekil 2.2-2: Edirne Evleri, Ünver, 1983; Resim 2

Şekil 2.2-3: Edirne Kalesi, Ünver, 1983; Resim 5

Şekil 2.2-4: Edirne Kalesi, Ünver, 1983; Resim 6

Şekil 2.2-5: Necmi İge Evi (Url- 12)

2.2. Neoklasisizm ve 19. Yüzyıl Batı Seçmeci Üslupları

2.2.1. Neoklasisizm

"Neos'' ve "classicus'' sözcüklerinin birleşiminden oluşan "Neoklasisizm'' kavramı, klasik kültürden ilham alan görsel sanatlar, edebiyat, tiyatro, müzik ve mimarideki gelişim hareketlerini ifade etmek için kullanılmaktadır (Akın, 2019; s.44). Yeni klasikçilik anlamına gelen neoklasisizm, klasik çağ sanatını temel alan, evrensellik, idealizm, akılcılık, uyum, estetik, açıklık, sınırlılık, denge ve ölçü gibi kavramları yeniden gündeme getiren, 18. yüzyılda ortaya çıkmış bir akımdır (İpek, 2019; s.27). Yunan ve Roma eserlerinin taklidi ile yaygınlaşmış, 18. yüzyılda Barok ve Rokoko stillerine tepki olarak ortaya çıkmış ve 19. yüzyılda Romantizm ile rekabet etmiş olan Neoklasik akımın etkisi günümüzde de sürmektedir (Akın, 2019; s.44).

Neoklasisizm'in en erken merkezinin Napoli olması, Napoli'nin Pompei gibi antik kentlere yakın olması sebeplerinden kaynaklanmaktadır. Napoli'nin bir Yunan koloni şehri olması ve antik şehirlerin keşfi mimarları etkilemiş, mimarlarda antikiteye dönüş arzusu oluşturmuştur. 1730'larda Mimar Luigi Vantielli Rokoko'nun aşırı süslemeci tavrına karşılık olarak, antik mimarlığı tekrar canlandırmak için çalışmalar yapmıştır (Akın, 2019; s.45). Neoklasik akım Fransa'da 16. Louis tarzı ve Napolyon'un başa geçmesinden sonra Ampir tarzı olmak üzere iki aşamaya ayrılmıştır (Akın, 2019; s.45). İngiltere'de Londra İngiltere Bankası (1697-1781) **(Şekil 2.3)**, İspanya'da Prado Müzesi (1785-1819) **(Şekil 2.4)**, Yunanistan'da Eski Kraliyet Sarayı (1836-1843) **(Şekil 2.5)**, Macaristan'da zafer takları ve Vac Katedralı **(Şekil 2.6)** -Barok tarzda inşa edilmiş olup cepheleri Neoklasiktir- , Amerika'da Beyaz Saray (1792-1800) **(Şekil 2.7)** Neoklasisizm'in en önemli örnekleridir (Akın, 2019; s.46-48)**.** Osmanlı'da İtalyan mimar Gaspare Fossati'nin tasarladığı, Rus Konsolosluğu Binası (1847) **(Şekil 2.8)** ve günümüze ulaşmayan Darülfünün Binası **(Şekil 2.9)**, Fransız mimar Vallaury'nin tasarladığı İstanbul Arkeoloji Müzesi Binası (1892) **(Şekil 2.10)** Neoklasik üslubun görüldüğü yapılardır (Özerdem, 2014; s.146-147).

Neoklasik mimaride; antik dönem tapınaklarından esinlenilen (kilise ve villa, müze, saray gibi modern işlevli yapılarda), sadece cephelere eklenen niteliğindeki portikolarla antik mimari etkisi oluşturulan, klasik blok olarak adlandırılan cephe yüzeylerine yerleştirilen ardışık plastırlar ve kemer dizileri ile antik mimariye atıfta bulunulan üç çeşit yapı planlaması görülmektedir (Akın, 2019; s.49).

Şekil 2.3: Londra İngiltere Bankası, Akın, 2019; s.333

Şekil 2.4: İspanya Prado Müzesi (Url-13)

Şekil 2.5: Yunanistan Eski Kraliyet Sarayı (Url-14)

Şekil 2.6: Macaristan Vac Katedrali (Url-15)

Şekil 2.7: Amerika Beyaz Saray, Akın, 2019; s.436

Şekil 2.8: İstanbul Rus Konsolosluğu Binası, Özerdem, 2014; s.146

Şekil 2.9: Darülfünün BinasI, Özerdem, 2014; s.146

Şekil 2.10: İstanbul Arkeoloji Müzesi Binası, Özerdem, 2014; s.147

2.2.2. Neoklasik Üslup Özellikleri

Neoklasik mimarinin ana özelliklerini görüldüğü yapı cephelerinde, saf geometriye dönülerek, yuvarlak ve kıvrımlı hatlar yerine birbirini dik açıyla kesen çizgiler ile antik mimarinin dor, iyon ve korint düzenlerinin süsleme öğeleri yer almakta, yapı cephelerinin köşeleri plastırlarla sınırlandırılmaktadır. Neoklasik akımın etkisinde inşa edilen yapıların cephe düzeninde hakim simetri görülmektedir.

Yalınlık ve simetrinin önemli bir özellik olduğu Neoklasik mimaride, yapılarda saçaklığı sütunlar taşımaktadır. Yapılar cephelerinde üçgen alınlık, kapı alınlığı, iyonik, dorik ve korinth sütun başlıkları, pencere yanlarında yivli gömme sütunlar, furuşlu korniş gibi öğeler bulunmaktadır. Neoklasik mimaride genellikle tablalı kapıların tercih edildiği kapı tasarımında alınlı saçak ve kemer üstlüklerinde ışınsal düzenlemeler uygulanmaktadır. Pencerelerde ise dikdörtgen sürme pencere en yaygın kullanılan pencere türüdür ve cephelerde farklı oran ve boyutlarda kullanılabilmektedir. Yapılarda iç mekanın cephelere göre süsleme öğeleri açısından daha zengin olduğu görülmektedir (Özerdem, 2014; s.147)**.**

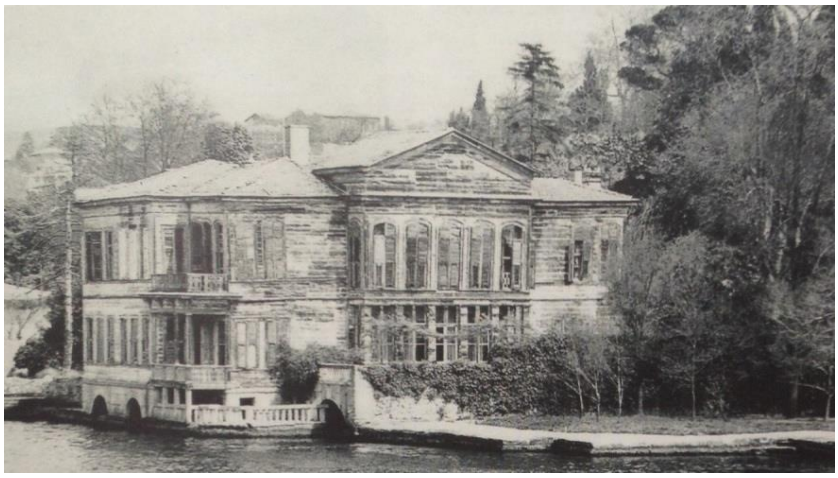
Ciner'e göre; "Neo- Yunan'' olarak sınıflandırdığı akım, kâgir konutlarda yaygın olarak kullanılmasına karşın ahşapta sınırlı sayıda olduğu, ahşap ve kâgir konutların girişlerinin "Neo-Yunan'' üslubu ile çok az sayıda düzenlendiği ve cephelerin plastır, üçgen alınlık ve sütun başlıkları ile süslendirildiği görülmektedir (Ciner, 1982; s.57).

2.2.2.1. Neoklasik Üslup Özellikleri Gösteren Konut Örnekleri

2.2.2.1.1. İstanbul Örnekleri

19. ve 20. yüzyıllarda İstanbul'da inşa edilen Abut Efendi Yalısı (Kandilli) **(Şekil 2.11)**, Ahmet Mithat Efendi Yalısı (Beykoz) **(Şekil 2.12)**, Burgaz Palas (Burgazada) **(Şekil 2.13)**, Çavuşoğlu Köşkü (Büyükada) **(Şekil 2.14)**, Hulusi Bey Köşkü (Heybeliada) **(Şekil 2.15)**, Halit Ethem Paşa Yalısı (Çubuklu) **(Şekil 2.16)**, İsmail Bey Yalısı (Beylerbeyi) **(Şekil 2.17)**, Kalender Kasrı (Sarıyer) **(Şekil 2.18)**, Köçeoğlu Yalı Köşkü (Bebek) **(Şekil 2.19)**, Sabuncakis Köşkü (Büyükada) **(Şekil 2.20)** gibi konutlar mekân kurguları ve cephe özellikleri açısından Neoklasik üslup -diğer üslupların özelliklerini de göstermekle birlikte- özellikleri göstermektedir (Özerdem, 2014; s.156).

İstanbul Adalar'da (Büyükada, Heybeliada ve Burgazada) yer alan Neoklasik üslup özellikleri gösteren yapı örnekleri "5.2.2. İstanbul Adalar Örnekleri'' başlığı altında incelenmiştir.

Şekil 2.11: Abut Efendi Yalısı, Özerdem, 2014; s.148

Şekil 2.12: Ahmet Mithat Efendi Yalısı (Url-16)

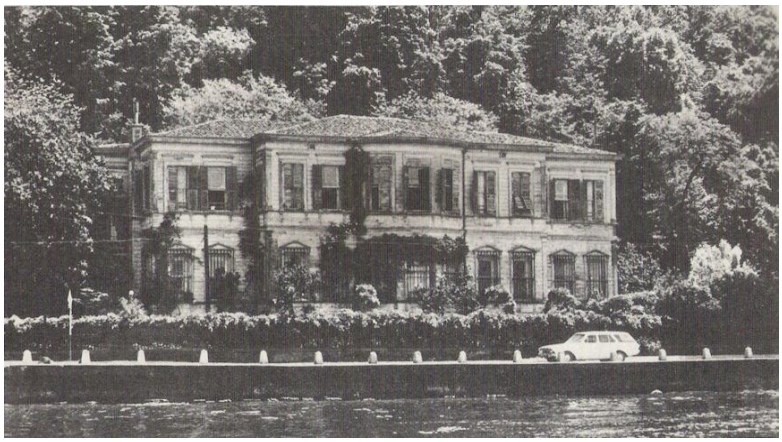
Şekil 2.13: Burgaz Palas (Url-17)

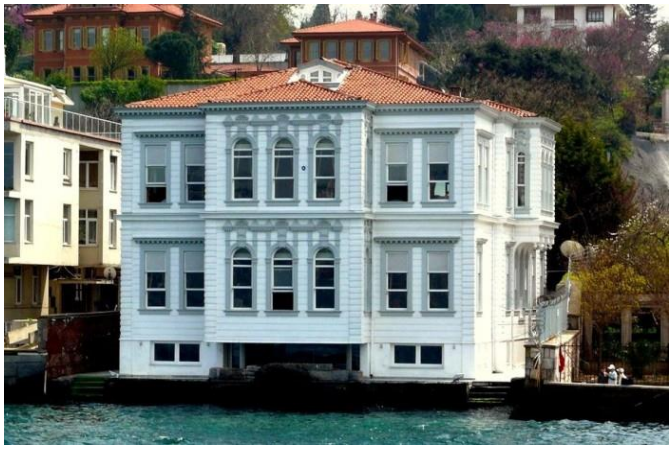
Şekil 2.14: Çavuşoğlu Köşkü (Url-18)

Şekil 2.15: Hulusi Bey Köşkü, Özerdem, 2014; s.152

Şekil 2.16: Halit Ethem Paşa Yalısı, Özerdem, 2014; s.153

Şekil 2.17: İsmail Bey Yalısı (Url-19)

Şekil 2.18: Kalendar Kasrı (Url-20)

Şekil 2.19: Köçeoğlu Yalı Köşkü (Url-21)

Şekil 2.20: Sabuncakis Köşkü (Url-22)

2.2.2.1.2. Edirne Örnekleri

19. yüzyılda Osmanlı'da Batılılaşma hareketleri ile birlikte Türk mimarisinde ve sanatında Batı etkisinin arttığı görülmektedir. İstanbul'da kâgir ve ahşap yapılarda karşılaşılan Neoklasik, Neobarok, Neorönesans, Art-Nouveau ve Osmanlı Neoklasiği gibi üslupların etkisi aynı dönem Edirne konutlarında da görülmekle birlikte, özellikle Kaleiçi bölgesinde yer alan -gayrimüslim, levantenler ve Batıcı Türk aydınları tarafından yaptırılan- sivil mimarlık örneklerinde daha çok görülmektedir (Ciner, 1982; s.25-29).

Edirne Kaleiçi'nde yer alan Neoklasik üslup özellikleri gösteren yapı örnekleri "2.4.4 İlhan Koman Evi Çevresinde Yer Alan Sivil Mimarlık Örnekleri'' ve "5.2.1 Edirne Kaleiçi Örnekleri'' başlıkları altında incelenmiştir.

2.2.2.1.3. Kırklareli Örnekleri

Kırklareli, Osmanlı Dönemi'nde Edirne'ye bağlı bir kaza olarak küçük bir yerleşim yeri olmasına rağmen, Kırklareli'nde İstanbul ve Edirne'de yer alan geleneksel konutlar ile benzeşen oldukça zengin konut örnekleri görülmektedir (Apa Kurtişoğlu, 2014; s.187). Kırklareli geleneksel konutlarının cepheleri Neoklasik karakter taşımakla birlikte, cephelerde görülen etki -Edirne Kaleiçi evlerinde olduğu gibi- iç mekânda ve plan kurgusunda görülmemektedir. Kırklareli geleneksel konutları plan tipi olarak iç sofalı ve orta sofalı plan tipi olarak düzenlenmiştir (Apa Kurtişoğlu, 2014; s.192,197).

Kırklareli geleneksel konutlarının cephelerinde görülen Neoklasik etki, Edirne Kaleiçi evlerinde olduğu gibi İstanbul'dan başlayarak Rumeli ve Anadolu'ya yayılan Barok, Rokoko, Ampir gibi Batı'dan gelen etkilerle oluşan değişimler içinde olduğu düşünülmektedir (Apa Kurtişoğlu, 2014; s.192,197).

19. ve 20. yüzyıllarda Kırklareli'nde inşa edilen; Gusto - Celepoğlu Konağı **(Şekil 2.21)**, Fuat Umay Caddesi No:1 **(Şekil 2.22)**, Fuat Umay Caddesi No:2 **(Şekil 2.23)**, Eski Vali Faik Üstün İlkokulu - Konak Otel (Aya Sarende Kilisesi) **(Şekil 2.24)**, Eski Vali Konağı **(Şekil 2.25)**, Eski Türk Ocağı Binası **(Şekil 2.26)**, Dodoğlu Konağı (Trakya Kalkınma Ajansı Binası) **(Şekil 2.27)** gibi yapılar özellikle cephelerinde yer alan süsleme öğelerinde Neoklasik üslup özellikleri göstermektedir.

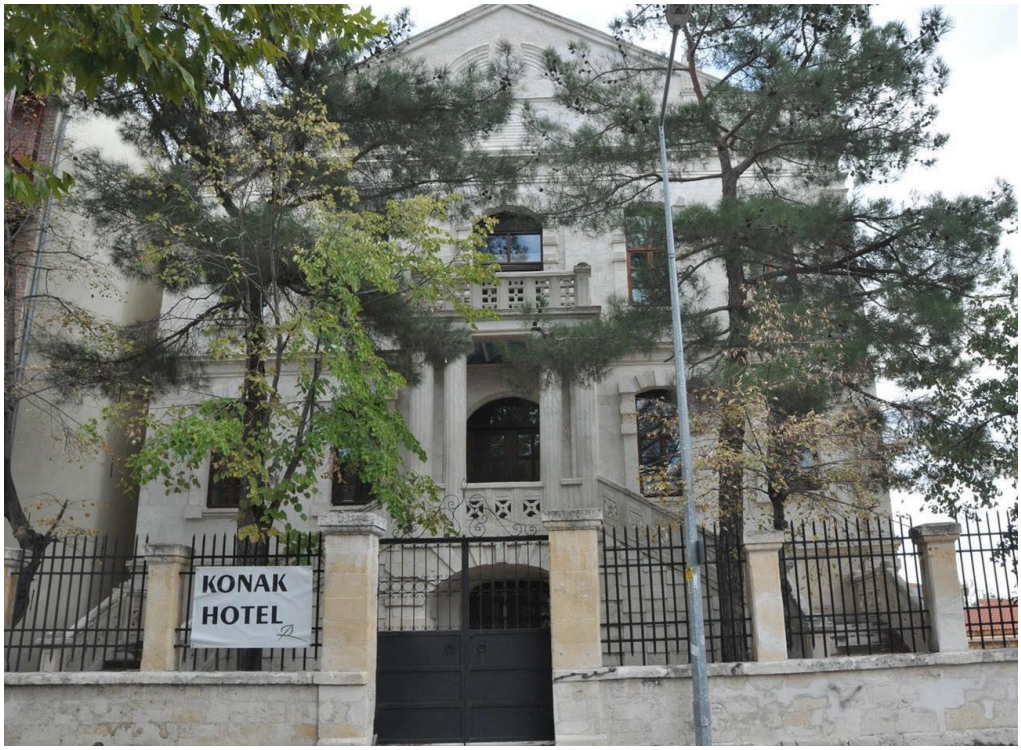
Şekil 2.21: Gusto Celepoğlu Konağı (Url-23)

Şekil 2.22: Fuat Umay Caddesi No:1, Google Maps, 2014

Şekil 2.23: Fuat Umay Caddesi No:2, Google Maps, 2014

Şekil 2.24: Eski Vali Faik Üstün İlkokulu - Konak Otel (Aya Sarende Kilisesi), 2020

Şekil 2.25: Eski Vali Konağı (Url-24)

Şekil 2.26: Kırklareli Eski Türk Ocağı Binası (Url-25)

Şekil 2.27: Dodoğlu Konağı (Trakya Kalkınma Ajansı Binası) (Url-26)

2.2.2.1.4. Batı Trakya Örnekleri

Eldem Türk evini, Rumeli ve Anadolu'da yerleşmiş, gelişim göstermiş ve beş yüz yıl kadar yer almış, kendi özellikleri ile yaşamış bir ev tipi olarak tanımlamaktadır (Eldem,1954; s.11). Eldem, Edirne ve çevresinin öncüsü olduğu ve ilk örneğinin Edirne'de inşa edilmiş Demirtaş Kasrı olan ev tipinin Batı Trakya ve Rumeli'de rağbet gördüğü ve 19. yüzyılda yapılan Bulgar evlerinin özelliği haline geldiğini belirtmiştir (Akansel, 1990; s.32).

İstanbul ile birlikte Edirne'nin Batı Trakya ve Rumeli geleneksel konut mimarlığı üzerine yüzyıllar boyunca etkileri olmuştur. Edirne'nin Batı Trakya üzerindeki etkisi ve Rumeli bölgesindeki etkileşiminden dolayı, Kaleiçi Evleri ile benzer dönem ve üslupta inşa edilmiş iki yapıdan örnek verilmiştir. Batı Trakya, İskeçe'de (Xanthi)'de yer alan Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi **(Şekil 2.28)** ve Chasirtzoglou Evi **(Şekil 2.29)** sofalı plan tipi ile inşa edilmiş olup cephelerinde Neoklasik üslup özellikleri göstermektedir. 20. yüzyıl başı Edirne Kaleiçi'nde inşa edilen yapılarda plan şeması ve cephelerde bu özellikler görülmektedir.

Şekil 2.28: Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi, Nezntet Oglou, 2021; s.51

Şekil 2.29: Chasirtzoglou Evi, Nezntet Oglou, 2021, s.77

2.2.3. Batılılaşma ve 19. Yüzyıl Batı Seçmeci Üsluplar

Osmanlı'da Lale Devri (1718-1730) ile başlayarak 20. yüzyılın ilk yirmi yılına kadar devam eden dönemde Batı'nın etkisinin arttığı görülmektedir. Batılılaşma Dönemi olarak da adlandırılan bu dönemde, Batılı devletlerle kurulan ilişkiler Osmanlı yöneticilerinde ve toplumunda değişimlere yol açmıştır (Yıldırım, 2004; s.57).

Barok ve Rokoko, Türk-İslam toplumundaki ilk ve en büyük Batılılaşma akımıdır. 18. yüzyılda Barok ve Rokoko üslupları Osmanlı'da görülmeye başlanmış, ilk Rokoko bezeme 1740 tarihli Mehmet Emin Ağa Sebilinde görülmüştür. Rokoko üslubunda çokça kullanılan bezeme motiflerinden olan kartuş motifi kullanılmış, sonrasında kemerler S ve C kıvrımları, akantüs yaprakları, deniz kabuğu motifleri, korinth ve kompozit başlıklı sütunlar, iç bükey ve dış bükey yüzeyler, madalyonlar, volütler gibi bezemeler de dönem yapılarında görülmüştür.

19. yüzyıl Avrupa'sı, sürekli değişim içerisinde olan toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak yapılar için mimarlık kavramını yeniden tanımlamış, mimarlığı salt sanatsal bir olgu gibi gören bakış açısına karşıt olarak antik dönemin mimarlık anlayışını kullanmayı tercih etmiştir. Osmanlı toplumundaki değişim ve dönüşüm süreci Batı toplumlarındakine benzememesine rağmen -endüstrileşmemiş toplum olarak-, batıdan gelen hareketler Türk mimarlık biçimleri üzerinde seçmeci ve biçimci yanı ile Batı örneklerinin tekrarı olmuştur (Özerdem, 2014; s.143).

Ampir (Empire) üslubu, Napolyon'un İtalya ve Mısır'ı ele geçirmesinden sonra, Fransa devletinin etkisi ile oluşturulmuştur. Roma ve Mısır sanatı öğelerinden beslenen, birçok antik öğenin diriltildiği Ampir Üslubu, Osmanlı mimari ve sanatını da etkilemiştir. Ampir üslubunda asker ve soylulukla ilgili kılıçlar, çatılmış silahlar, bayrak demetleri, girland, davullar, perde motifleri, yivli plastırlar görülmektedir. Özellikle resmi yapılarda kullanılan ampir üslubu batılı anlamda merkezci bir devlet olma yolundaki Osmanlı'da da benimsenmiştir (Yıldırım, 2004; s.58).

Eklektik üslup, 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra, daha önce var olan üslupların yeniden canlandırılması ile ortaya çıkmıştır. Endüstri devrimi sonrası, Batı'da görülen sıkıntılara karşı geçmişe sığınma hali Avrupa'da eklektisist anlayışı

geliştirmiştir. Osmanlı'da üslubun özellikleri birebir alınarak kullanılmış, 1920'li yıllara kadar İstanbul başta olmak üzere birçok yerde tatbiki uygulanmıştır (Özer, 1964; s.19-21). Tanzimat Fermanı (1839) ve Islahat Fermanı (1856) ile gayrimüslimlere istedikleri yerde mülkiyet sahibi olma, yapılarını inşa ederken malzeme serbestisi gibi haklar verilmiştir. Zenginleşen gayrimüslim tebaa yapılan yasal düzenlemeler ve kısıtlamaların kaldırılması ile evlerini yeni üsluplara göre inşa etmiştir. Ciner'e göre Batı seçmeci (eklektik) üsluplar Neogotik, Neogrek, Neorönesans, Neoklasik Osmanlı ve Art Nouveau olarak sınıflandırılmaktadır (Özerdem, 2014; s.144).

Neogrek üslup, diğer adları ile "Greek Revival'', "Classical Revival'', Grek ve Antik sanatın dirilmesi iddiası ile ortaya çıkmaktadır (Özer, 1964; s.22). Anlamı itibari ile evrenselci anlayışın ifadesi olan Neogrek üslubunda, Yunan ve Roma mimarlığı öğelerinden üçgen alınlıklar, volütlü, dorik, korinth, kompozit başlıklı sütunlar, balüstradlar, antefiksler, kasetli tavanlar, yivli sütunlar kullanılmıştır. Noegrek üslupta kullanılan öğeler ile yapılara Yunan tapınağı havası verilmiştir (Yıldırım, 2004; s.59). Bu tezin çalışma konusu olan İlhan Koman Evi'nin Neogrek üsluba örnektir.

Neogotik, 19. yüzyıl romantik anlayışı içerisinde Neoklasik'e karşı İngiliz kuramcılar tarafından savunulmuştur. Neogotik üslup genellikle diğer üsluplar ile birlikte kendine yer edinmiştir. Konutlarda Neogotik etkisini, ahşap köşklerde sivri ve yüksek kuleler, eğimli çatılar, mahya yeleleri gibi öğeler göstermektedir (Özerdem, 2014; s.144).

Oryantalizm üslubu, Batı'nın kurduğu egzotik Doğu tasvirlerinin mimariye uyarlandığı hali ile uygulandığı üsluptur. Osmanlı padişahlarından Abdülaziz döneminde görülen üslup; Çırağan Sarayı, Beylerbeyi Sarayı Deniz Köşkü ve Ahır Binası, Sirkeci Garı, Taksim Topçular Kışlası gibi yapılarda batının doğuyu tasvir ettiği tarzda kopya edilerek Osmanlı biçimselliğini göstermektedir (Yıldırım, 2004; s.60).

Neorönesans ve Neoklasik eğilimlerin gösterildiği Ampir üslubunda; yalın bezeme, anıtsallık, klasik ve simetrik biçimler, pencere alınlıklarında üçgen, basık kemerli, kırık yuvarlak kemerli alınlıklar, kilit taşı ve üzengi noktalarının belirginleştirilmesi, duvara gömülü plastırlar, katlar arası düz silmeler dikkat

çekmektedir (Ciner, 1982; s.54). Saray ve malikâne türü yapılarda uygulanmış olan, yüksek profilli cepheler ve bezemesel yorum ise Neorönesans üslubunun etkilerinden kaynaklanmaktadır (Özerdem, 2014; s.145).

Art-Nouveau, 19. yüzyılın sonunda, eklektisist akıma tepki olarak doğmuş, Batı Avrupa ülkelerinden, Orta Avrupa ülkelerine, Amerika ve Uzak Doğu'ya yayılmıştır. Her şeyde sanat ve her şey için sanat anlayışı ile mimarlık, mobilya, kitap resimleri, takı, cam, afiş gibi alanlarda ifade edilmiştir. Art-Nouveau üslubunun en tipik özelliği simetrik olmayan dalgalı çizgiler olmuştur. Bu üslupta Brüksel, Paris, Nancy ve İtalya'da gelişen eğrisel ve floreal üslup, Orta Avrupa'da geometrik çizgilerin egemen olduğu "seccession'' olmak üzere iki farklı yaklaşım ortaya çıkmıştır. Art- Nouveau, diğer üsluplarda olduğu gibi Osmanlı'da yer alan Levantenler, ticaret ile uğraşan gayrimüslimler, Osmanlı yüksek yöneticileri, Osmanlı zengin aileleri ve diplomatik temsilciler tarafından benimsenmiştir. Bahsi geçen kişilerin ikamet ettiği yerlerde ve 20. yüzyılın başlarında gelişme gösteren ve demiryolu ulaşım hatlarında banliyö denebilecek bölgelerle, sayfiye konutlarında eklektik üslup içinde kullanılmıştır (Yıldırım, 2004; s.61-62). Osmanlı başkenti İstanbul'da ise Art-Nouveau bir konut üslubudur. Kâgir örnekleri Sirkeci, Sultanhamamı, Bebek, Tarabya, Büyükdere, Beyoğlu-Şişli güzergâhı, İstiklal Caddesi ve yan sokakları'nda; ahşap örnekleri ise Bebek, Arnavutköy, Büyükdere, Bakırköy, Yeşilköy, Göztepe, Bostancı, Beylerbeyi, Beykoz, Moda ve Adalar gibi çoğunluğu kentin 20. yüzyıl başında gelişme gösteren sayfiye bölgelerinde yayılmaktadır (Özerdem, 2014; s.145).

2.2.4. Kaleiçi Evleri Batılılaşma Dönemi Üslupları

Kaleiçi evleri, Batılılaşma ve 19. yüzyıl seçmeci üslupların etkisi ile şekillenmiştir. 1905 Büyük Edirne Yangını (Harik-i Kebir) ile Kaleiçi'nde yer alan konutların büyük bir kısmı yok olmuştur. Bu konutların ağırlıklı olarak geleneksel Türk Evi mimarlığından etkilenilerek yapıldığı düşünülmektedir. Yangın sonrası, 1905-1910 yılları arasında büyük bir imar faaliyeti olarak "hippodomos'' plan düzeni içerisinde inşa edilen yapıların mimarileri 19. yüzyıl Batı seçmeci üslupların etkisi altındadır. Edirne Kaleiçi 1905 yılından sonraki imar faaliyetleri ile daha çok İstanbul ahşap konut

mimarlığı ekseninde gelişmiş, başkent üslubuna daha yakın görünümlü bir semte dönüşmüştür. Yangın sonrası Kaleiçi'nde yaşanan değişim sebebi, burada yaşayanların gayrimüslim tebaadan ve Avrupalı yabancılardan oluşması ile Batı seçmeci üslupların moda olmasından kaynaklanmaktadır (Yıldırım, 2004; s.62). Kaleiçi evlerinde Batı seçmeci üslupların etkisinin yanısıra geleneksel Türk evi plan özellikleri de görülmektedir.

Kaleiçi evleri incelendiğinde yapıların neredeyse tümünde 20. yüzyılın ikinci yarısından 1920'lere kadar etkili olan eklektik üslubun hâkim olduğu görülmektedir. Kaleiçi evlerinde, Neogrek üslup özellikleri, Barok akımın öğeleri, Ampir üslup bezeme öğeleri görülmekle birlikte, sayıları az olan Oryantalist süsleme öğelerine ve Art-Nouveau bezemelere de rastlanmaktadır. Katları ayıran silmeler, düz lentolar, süsleme amaçlı kilit taşı ve kilit taşında vurgulu akantus yapraklar, kapı aynalarındaki ışınsal dağılımlar gibi Neoklasik eğilim gösteren elemanları ile Ampir üslup özellikleri cephelerde görülmektedir. Neogrek üslupta ise üçgen alınlıklar, konsollu geisonlar, geisipodes dizisi, iyonik, korint, kompozit ve dorik başlıklı sütunlar kullanılmıştır. Neogrek üslubun özelliklerini gösterdiği İlhan Koman Evi ve Edirne Türk Musiki Binası'na Yunan tapınağı atmosferi verilmiştir (Yıldırım, 2004; s.63).

Edirne Kaleiçi evlerinde Barok sanatı ve Art-Nouveau üslubunun özellikleri görülmektedir. Konutlarda barok karakterli konsollar, furuşlarda kıvrımlı bitkisel kaynaklı sarmal kıvrım dallar, kapı aynalarında S ve C kıvrımları, yuvarlak kemerler ve madalyon görülmektedir. Art-Nouveau bezeme özellikleri ise; furuşlarda, balkon köşeliklerinde, kapı aynalarında ve nadir olarak balkon korkuluğunda görülmektedir. Oryantalist bezeme öğelerine çok az rastlanılmakla birlikte; soğan boğumlu bezeme öğeleri ile çıtalı kafes, bitkisel kaynaklı ajurlu ahşap bezeme görülmektedir (Yıldırım, 2004; s.63-64).

2.3. Kaleiçi Evleri

Kaleiçi'nde yer alan tarihsel konutlar Rum, Ermeni, Yahudi ve Bulgar ustalar tarafından gayrimüslim tebaa için inşa edilmişlerdir. Konutların gayrimüslim ustalar

tarafından inşa edildiği yapıların kitabelerinden ve tasarım karakterlerinden anlaşılabilmektedir (Çoşgun, 1992; s.7).

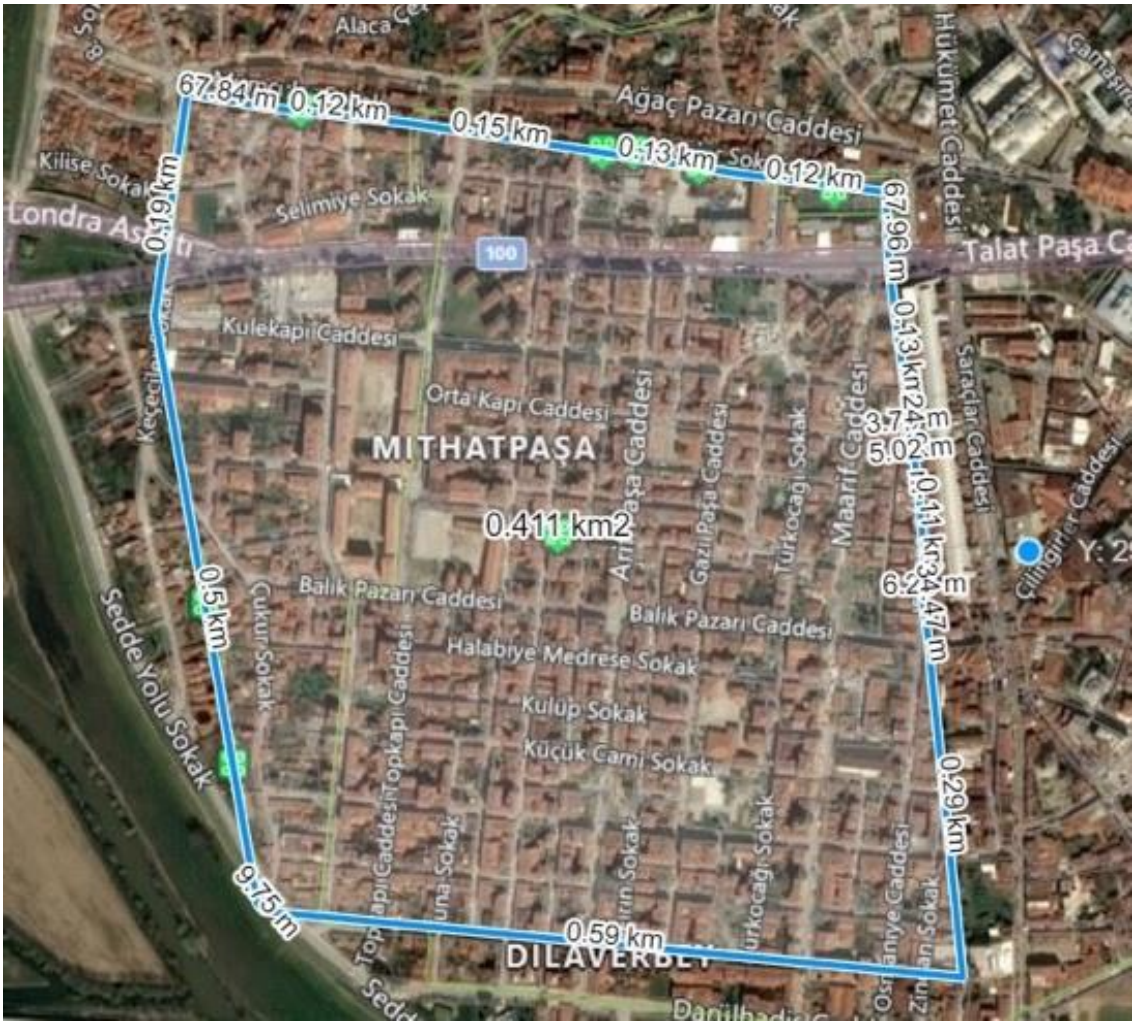
Kaleiçi konutları 1905 Büyük Edirne Yangını'nda büyük ölçüde yok olmuş ve 1905-1910 tarihleri arasında yeni yerleşim planına göre yeniden inşa edilmiştir. Konutların inşa ediliş süreçlerinde farklı kimliklerden belirli sayıda usta ve kalfaların bulunması, ayrı kimliklerden olmasına karşın aralarında bir organizasyonun kurulmuş olabileceği, yapıların bu kadar kısa zaman içinde inşa edilmiş olmaları, benzer form ve detayların uygulanması sonucu getirmiştir. Aynı zamanda Kaleiçi konutları, aynı dönem Türk evinde yer alan form, detay ve malzeme bakımında benzerlikler içermektedir. Bu durum Sedad Hakkı Eldem'in belirttiği gibi gayrimüslim ustalar ile Türk ustaların birbirinden etkilenmiş olabileceğini göstermektedir. (Çoşgun, 1992; s.125).

2.3.1. Yerleşim ve Vaziyet Planı

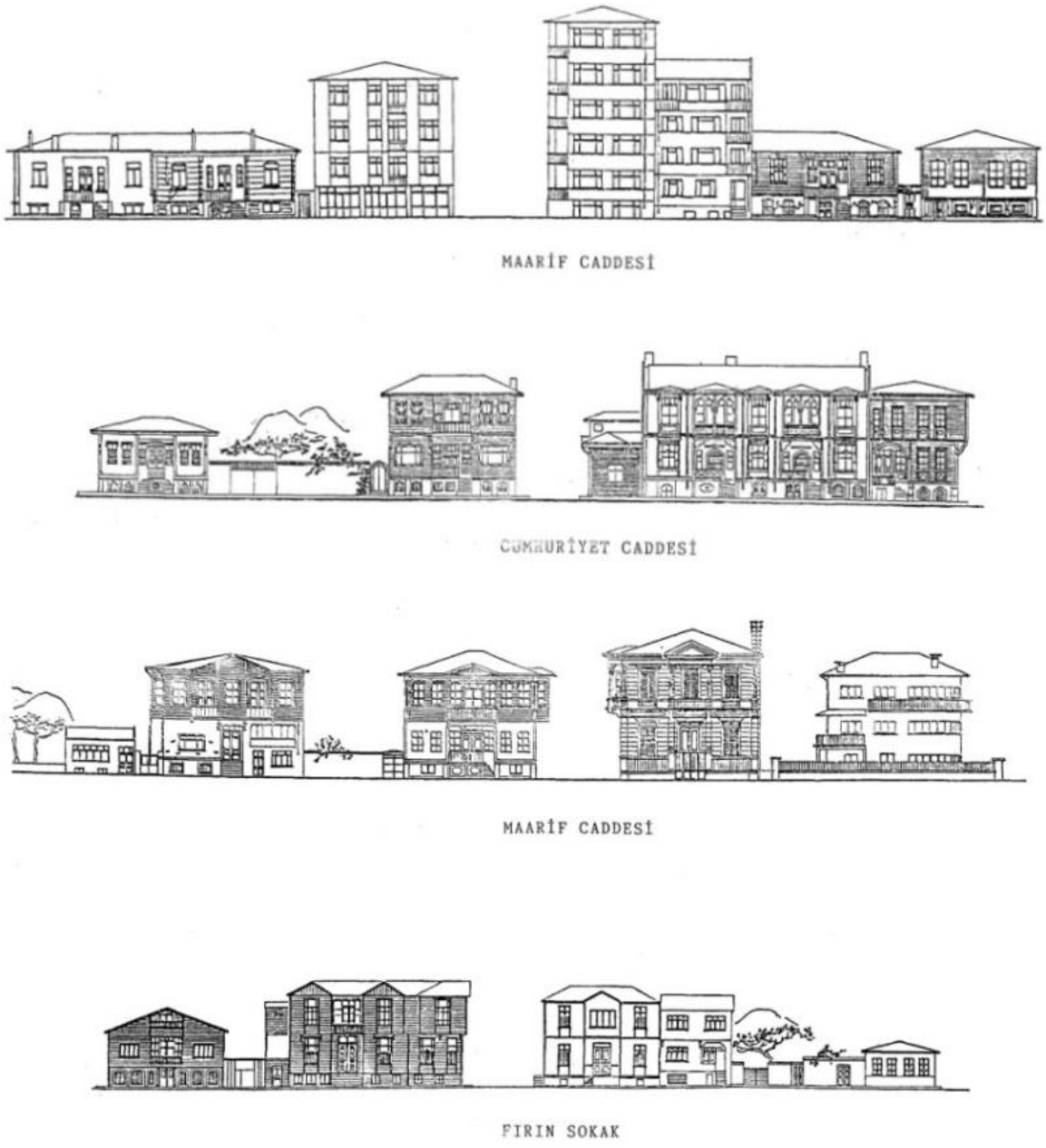
Kaleiçi yerleşiminde yer alan parsellerin özgün şekilleri 1908 yılında Edirne Belediye Başkanı Dilaver Bey tarafından Fransız uzmanlara yaptırılmış, mevzi imar planına göre belirlenmiş (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.45), bu düzen günümüze değin gelen süreçte büyük ölçüde korunmuştur. Yerleşme alanı içerinde 1990 yılında yapılan çalışma sonucu varlığı saptanan 224 adet tarihsel konutun 75 m² ile 450 m² arasında değişen parseller üzerinde konumlandığı görülmektedir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.45). Tescilli Kültür Varlıkları Taşınmaz Ulusal Envanter Sistemi'nde, ortaya çıkan yeni verilere göre güncelleştirilen ve sayısallaştırılan III. Derece Arkeolojik Sit Alanı sınırlarının - Kaleiçi bölgesinin sınırlarının belirlendiği -tespit edilmesi ve EKVKBK'nın 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı toplu tescil hakkında karar eki listesi incelenmesi sonucunda; tez çalışması kapsamında 2021 yılında Kaleiçi bölgesinin 411.000 m² - kaynaklarda 460 hektar, 360.000 m² gibi farklı sayısal veriler olarak geçmekte- olduğu ve 252 adet tescilli anıtsal ve sivil mimarlık örneği yapının olduğu belirlenmiştir **(Şekil 2.30).**

Kaleiçi yerleşimi, etrafında yer alan yerleşimlere nazaran düz bir alanda kaldığı için algılanması zorlaşmakta, Kaleiçi bölgesine girildiği zaman kendi bünyesi içersinde algılanmaya başlamaktadır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.53). Kaleiçi ızgara plan tipinde,

dik akslardan oluşmakta ve organik karakterli, topoğrafyanın dokusuna göre şekil alan ve farklı perspektifler sunan tipik Anadolu-Türk sokak dokusu özellikleri göstermemesine karşın; sokakların birbirini sık kesmesi, konutların parsellerde öne ve arkaya çekilerek hareketlendirilmesi, konutların mimarisinin bölgede yaşamış farklı kimliklerin kültürel mirası ile zenginleştirilmiş olması gibi unsurlar nedeniyle sokak silüetleri farklı perspektifler sunmaktadır **(Şekil 2.31)** (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.48).

Şekil 2.30 Kaleiçi Sınırları ve Alanı, 2021

Şekil 2.31 Kaleiçi Sokak Silüetleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.53,55

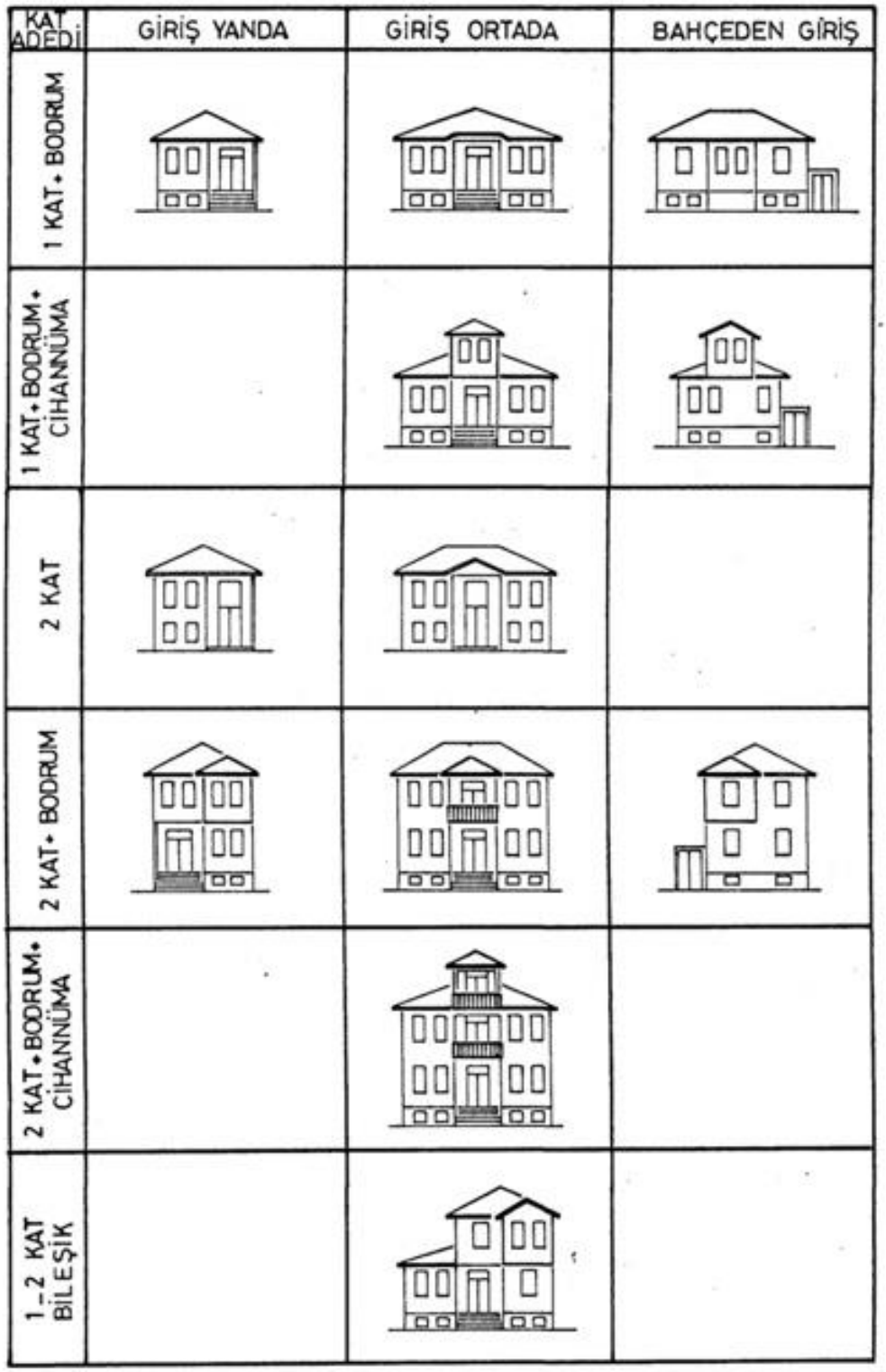
2.3.2. Plan Özellikleri

Kaleiçi konutlarının farklı yapım tekniklerinde inşa edilmiş olup, genel bir plan şemasına göre tasarlandıkları görülmektedir. Kaleiçi konutlarda, geleneksel Türk evinde olduğu gibi ana mekânsal birimler oda ve sofadır. Kaleiçi konutları, genel olarak iç

sofalı plan (karnıyarık) tipinin özelliklerini yansıtmaktadır (Akansel, 1990; s.36). Kaleiçi konutlarında görülen iç sofalı plan tipinin geleneksel Türk konutunda görülen plan şeması ile benzerliğinin yanı sıra mekânsal örgütlenme açısından farklılıklar da taşımaktadır. Yapıların tasarımlarında tespit edilen yaygın özellik, iki oda ve aralarında ya da bunların önünde uzanan sofada oluşan ortak bir plan şemasının varlığıdır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.57). Bu durum; Kaleiçi konutlarının geleneksel Türk konutundaki iç sofalı plan tipi ile bire bir aynı olmadığını göstermekte, Kaleiçi'nde yer alan tarihi konutların "sofanın ortada'' ve "sofanın yanda'' yer aldığı plan tipleri olarak incelenebileceği belirtilmiştir. İlhan Koman Evi'nin zemin katı iç sofalı plan tipi, üst katı ise orta sofalı plan özellikleri göstermektedir.

Kaleiçi bölgesinde yer alan geleneksel konutların plan şeması konutun parsel içindeki düzeni, oda sayısı ve yerleşimi, sofa biçimi, sofanın odalar ve girişler ile kurduğu ilişki, merdivenin yeri gibi unsurlara göre oluşmuştur. Konutların girişi, sokak ya da bahçeden, sofanın dar ucundan sofaya açılmakta olup, bu düzen bahçeden tek girişli konutlarda bozulmaktadır. Konutlarda farklı düzenlerde oluşturulan giriş nişleri vardır. (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.59) Konutlarda giriş ile sofayı ayıran giriş holü yer almakta, bu holden basamaklar vasıtası ile sofaya geçilmektedir. Giriş holü giyinme-soyunma, bekleme gibi işlevlerin yapıldığı mekândır. İlhan Koman Evi'nde olduğu gibi bazı konutlarda giriş holü ile sofa mekân bölücü olarak kapı ile de ayrılmıştır.

Kaleiçi bölgesinde yer alan tarihi konutlar, kat adedi sayısı olarak bodrum üzeri bir katlı, bodrum üzeri bir kat ve cihannümalı, iki katlı, bodrum üzer iki katlı, bodrum üzeri iki katlı ve cihannümalı, bir ve iki katlı (bileşik) olarak; giriş aksı, giriş yanda, giriş ortada ve bahçeden giriş olarak sınıflandırıldığında ve bu iki unsur yönüyle değerlendirildiğinde, 12 tip cephe düzeninden oluşmaktadır **(Şekil 2.32)** (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.48). İlhan Koman Evi bodrum üzeri iki kat ve ortadan giriş tipine uymaktadır.

Şekil 2.32 Kat Adedine Göre Cephe Düzenlemesi**,** Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.48

2.3.3. Yapım Tekniği

Kaleiçi konutlarının yapım tekniği yaygın olarak kâgir bodrum üzeri ahşap karkas -İlhan Koman Evi'nde görülmekte- olmakla birlikte tamamen kâgir olarak inşa edilmiş örneklerde mevcuttur. Ahşap karkas yapılarda kerpiç ve tuğla dolgu malzemesi -İlhan Koman Evi'nde görülmemekte- kullanılmıştır. 1905 Büyük Edirne Yangın yarattığı tahribattan dolayı, yangına karşı tedbir olarak Ebniye Kanunları çerçevesinde tuğla dolgu malzemesi kullanılmıştır (Yıldırım, 2004; s.54). Yangın sonrası -21 Kasım 1907 tarihli belgede, bkz.: BOA.BEO.2931/219830- bölge halkının durumunun kötü olması nedeniyle ahşap bina yapımına izin istenmiştir (Kirpi, 2020; s.228). Bitişik nizam olarak inşa edilen yapılarda yangın duvarı da görülmektedir. Ahşap karkas yapılarda bağdadi sıvalı, ahşap kaplamalı ve dolgu üzeri sıvalı örnekler mevcuttur. Çalışma konusu İlhan Koman Evi'nin cepheleri ahşap kaplama -kuzey cephesi ahşap kaplama üzeri sıvalıdır- ve iç duvarları bağdadi sıvalıdır.

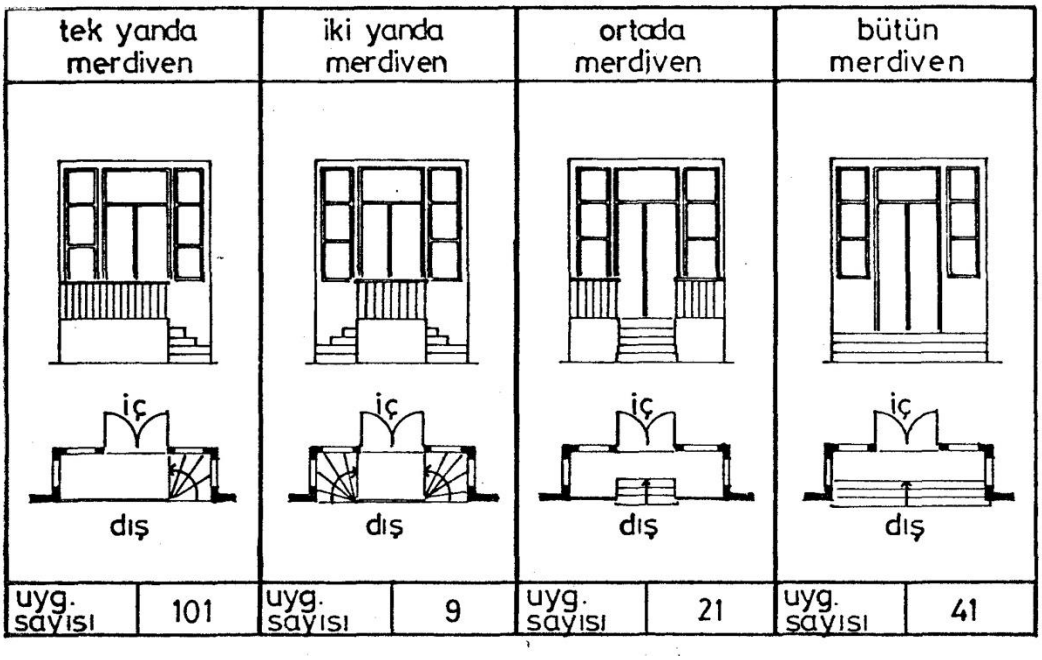
2.3.4. Girişler

Kaleiçi tarihsel konutlarının genelinde yapının girişi içeriye çekilerek, girişte niş oluşturulmuştur (Akansel, 1990; s.43). Girişler; giriş kapısı düzenlemeleri yönüyle beş tip, giriş sahanlığı düzenlemeleri olarak dört tip olarak incelenmiştir. (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.67-68)

Giriş kapısı düzenlemelerinde; penceresiz, kapı üstü pencereli, kapı iki yanı pencereli, kapı üstü ve iki yanı pencereli, kapı üstü ve tek yanı pencereli uygulamaları görülmektedir **(Şekil 2.33)** (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.67). İlhan Koman Evi giriş kapısı düzenlemesi en yaygın görülen kapı üstü pencereli düzenindedir. Giriş sahanlığı düzenlemeleri; tek yanda merdiven, iki yanda merdiven, ortada merdiven ve bütün merdiven olarak sınıflandırılmıştır **(Şekil 2.34)** (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.68)**.** İlhan Koman Evi giriş sahanlığı düzenlemesi ise bütün merdiven biçimindedir.

Şekil 2.33 Giriş Kapısı Düzenlemeleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.67

Şekil 2.34 Giriş Sahanlığı Düzenlemeleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.68

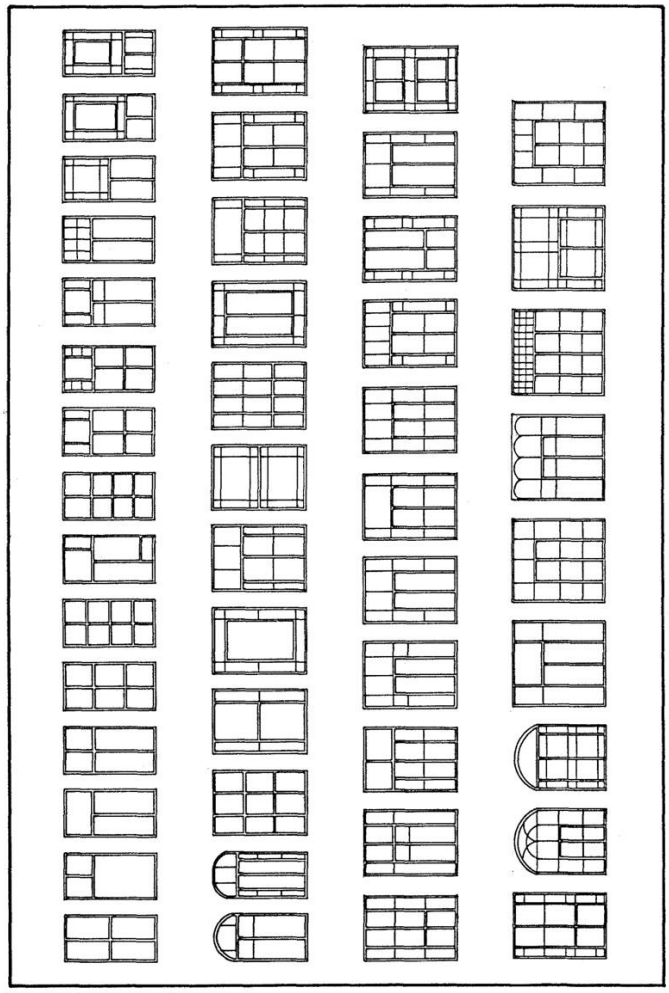
2.3.5. Pencereler

Kaleiçi konutları planlama anlayışında dışa dönüklük görülmekte, cephelerde sokağa bakan büyük ve süslü pencereler yer almakta, bodrum katlarda dışardan görülen küçük pencereler yer almaktadır (Yıldırım, 2004; s.54). Yapıların giriş kapısı üzerinde ve yanlarında yer alan pencereler İstanbul'un son dönem uygulamalarına benzemektedir. Yapıların girişleri içeriye çekilerek düzenlenmiştir. (Yıldırım, 2004; s.54). Giriş kapısı pencereleri; tepe pencereli, tepe pencereli olmayan, kapı yanında tekli veya çiftli, penceresiz gibi çeşitler mevcuttur (Akansel, 1990; s.42-44). Kaleiçi'nde yer alan tarihsel

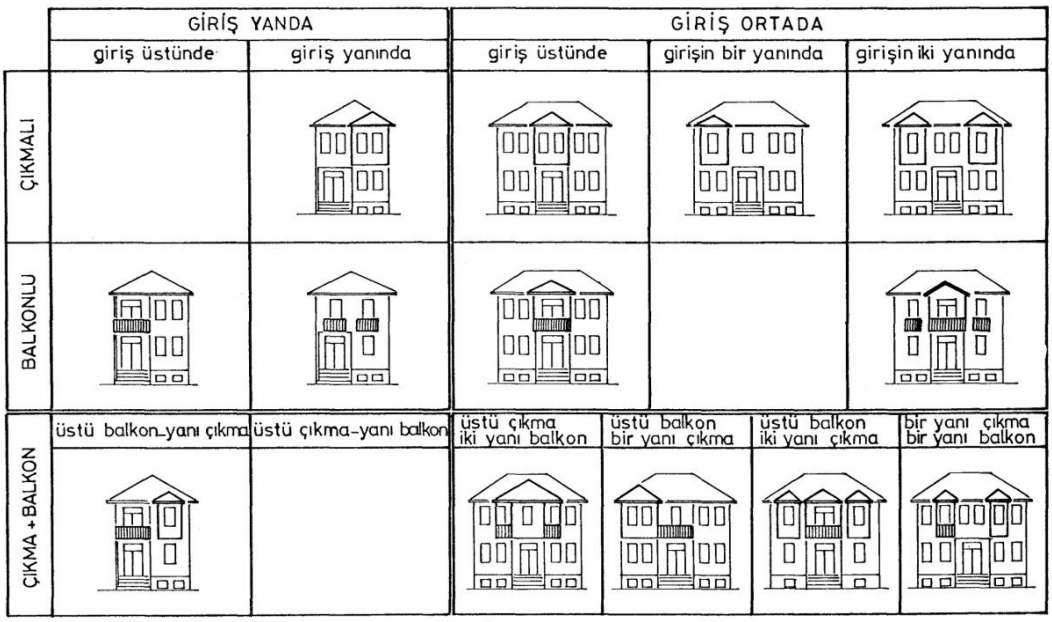
konutlardaki pencerelerin genellikle ahşap olup farklı tasarım ve boyutlarda olduğu görülmektedir **(Şekil 2.35)** (Akansel, 1990; s.46).

2.3.6. Çıkmalar ve Balkonlar, Çatı ve Saçak Düzenleri

Kaleiçi'nde yer alan konutlarda yer alan çıkma ve balkonlar, iç mekân-dış mekan ilişkisini sağlamak, ışık, havalandırma ve manzara gibi fiziksel ihtiyaçları karşılamak, bulundukları mekanı vurgulamak gibi işlevleri icra etmektedir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.72). Çıkma ve balkon tasarımları, girişi vurgulamak ve işlevsel olarak güvenliği sağlamak amacıyla yapılan giriş nişi ile birlikte cephe düzenini belirleyen konumlarına göre sınıflandırılmıştır **(Şekil 2.36)** (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.73).

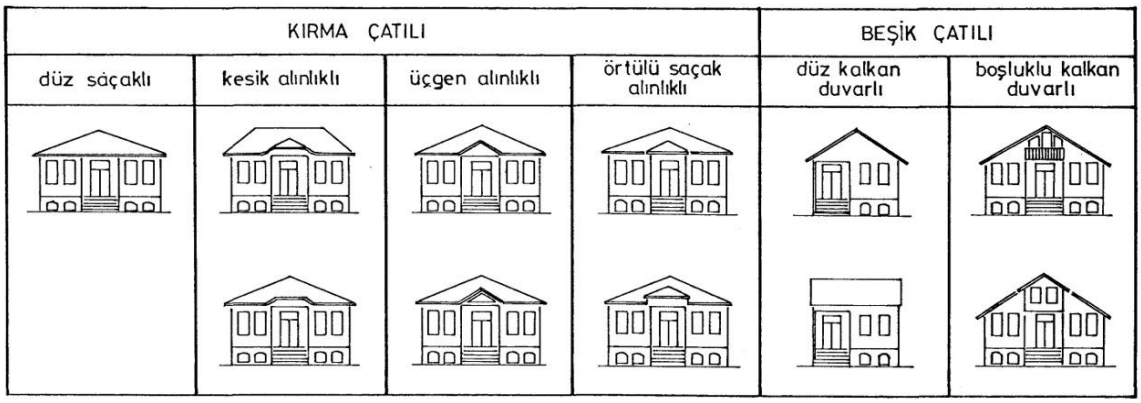

Şekil 2.35 Pencere Seçenekleri, Akansel, 1990; s.46

Şekil 2.36 Balkon ve Çıkma Düzenlemeleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.73

Kaleiçi'nde yer iki katlı yapılarda çıkma ve balkonların üzerindeki saçak düzenlerinde çatının biçim değiştirmesi ile farklı düzenler oluşmaktadır. Beşik ve kırma çatının her ikisinde de uygulanabilen saçak düzenlemelerinde çatı, çıkma ve balkonla birlikte yapıya paralel olarak devam etmekte, saçak genişliği en fazla 50 cm olmaktadır. Çatı biçimlenişleri ise parselde yerleşme durumu ve yapının bahçeli olup olmamasına göre değişmektedir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.77,79). Bu veriler doğrultusunda Kaleiçi'nde yer alan tarihsel konutlarda 6 ayrı türde saçak düzenleme seçeneği saptanmıştır **(Şekil 2.37)** (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.78).

Şekil 2.37 Saçak Düzenlemeleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.78

2.3.7. Mimari Süsleme Öğeleri

Edirne Kaleiçi evleri 1905 yangınından sonra bölgede yaşayan gayrimüslimler, Levantenler ve Batıcı Osmanlı aydınları gibi farklı kimliklere sahip insanların 19. yüzyıl Batı seçmeci üslupların etkisinde ve Türk evi plan kurgusu içinde şekillenerek inşa ettikleri yapılardan oluşmaktadır (Meriç, 2019; s.31).

İstanbul kâgir ve ahşap konutlarının cephelerinde görülen Neoklasik, Neogrek, Neogotik, Neobarok, Neorönesans, Art-Nouveau ve Osmanlı Neoklasiği Edirne Kaleiçi evlerinde de görülmektedir. Kaleiçi evlerinin balkon korkulukları, saçaklar, çıkma ve saçak furuşları, giriş kapıları ve pencerelerinde Neoklasik ve Neogrek etkiler diğer Batı seçmeci üsluplara göre daha çok görülmektedir. Antik mimari düzen öğeleri sütun ve sütun başlıklarının taklidi hali sütunçeler ile üçgen alınlıklar gibi Neogrek süsleme öğeleri kâgir yapılarda daha çok görülmekle birlikte ahşap yapılarda da az sayıda görülmektedir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.74-75).

Kaleiçi evlerinde zengin süsleme öğeleri bulunmaktadır. Kaleiçi evlerinin iç mekânları cephelerine göre daha zengin ve süslü bezeme öğeleri ile dekore edilmiştir. Yapıların iç mekânlarında başta tavanlar olmak üzere, duvarlar, merdivenler, kapı alınlıkları ve aplikeler süslenmiştir. Yapılarda, 19. ve 20. yüzyıl süsleme anlayışı ile uyuşan ahşap üzerinde gelişen bezemeler bulunmaktadır. Süslemelerde “S’’ ve “C’’ kıvrımlı dallar, istiridye formlu bezemeler, geometrik desenler, natüralist çiçek motifleri ve bitkisel motifleri ile tavanlarda dekoratif göbekler yer almaktadır. Süslemelerde Edirnekari üslubunun etkisi görülmekte; sümbül, lale, palmet, rumi gibi Türk motifleri de görülmektedir (Meriç, 2019; s.17).

Yapıların cephelerinde cumbalar, kapılar, pencereler, giriş sahanlıkları, saçaklar, cephe alınlıkları, balkonlar ve kaleiçi konutlarının balkon ve çıkmalarının altında taşıyıcı olmaktan öte süsleme öğesi olarak değişik motiflere sahip, konutların görsel zenginliğini artıran farklı furuşlar bulunmaktadır. (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.75).

Kaleiçi konutlarında kapıların geleneksel Türk evlerinde olduğu gibi iki kanatlı ahşap kapı olduğu, cephe düzenini ve plan şemasını belirleyen, yapının büyüklüğü ve süsleme öğeleri açısından zenginliğini ifade eden ana öğelerden biri olduğu

görülmektedir. Kaleiçi evlerinin giriş kapıları genelde plan düzleminde içeriye alınarak, cephede bir niş oluşturmakta, kapıda mekânı aydınlatmak için yan pencere ya da tepe pencereleri bulunmaktadır. Kaleiçi evlerinin yuvarlak kemerli kapılarında yapım tarihi ya da kitabesinin yazılı olduğu madolyon ya da kilit taşı, bazılarında ise kare, dikdörtgen ve çokgen gibi geometrik desenler bulunmaktadır. Edirne Kaleiçi kapı kanatlarında; kemer kapı süsleme, geometrik desenli kapı süsleme, barok üslupta istridye formunda kapı süsleme, Neoklasik üslupta üçgen alınlıklı kapı süsleme ve kıvrımlı kapı süsleme örnekleri bulunmaktadır (Meriç, 2019; s.19)**.** İlhan Koman Evi geometrik desenli kapı süsleme özelliği göstermektedir.

Kaleiçi konutlarında ahşap pencerelerde oyma tekniği ile yapılan ahşap kabartmalı süsleme iken, taş ve kâgir yapılarda alçı ve taştan yapılan süslemeler yer almaktadır. Yapıların pencere formları dikdörtgen, pencere süslemelerinin ise sade olduğu, pencere süslemelerinde -İlhan Koman Evi'nde görülmekte olan- çerçevenin düz ya da kemerli yapılarak her iki yanında plastırın yer almasının en yaygın uygulama olduğu görülmektedir (Meriç, 2019; s.19)**.**

2.3.8. Döşeme ve Tavanlar

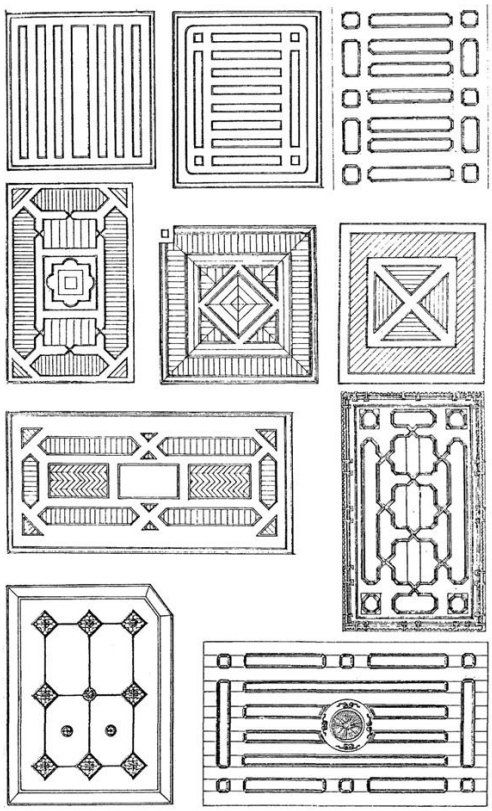
Kaleiçi'nde yer alan tarihsel konutların bodrum kat döşemeleri taş ya da toprak iken, diğer kat döşemeleri genellikler ahşaptır. Türk konutunun karakteristik özelliği olan sekialtı, eşik ve döşeme ile bütünleşmiş olan sedir gibi uygulamalar Kaleiçi konutlarında görülmemekte, giriş nişi ile sofanın ayrıldığı bölümlerde kot farkı görülmektedir. İlhan Koman Evi'nde giriş holü döşemesi mermer, diğer döşemeler (mutfak ve wc hariç) ise ahşaptır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.79).

Kaleiçi konutlarının tavanları geleneksel Türk konutunda olduğu gibi bezeme alanı olarak görülmüştür. Kaleiçi tarihsel konutlarının sofa gibi önemli mekânlarında yalın olarak düz ahşap kaplama tahtalarının yan yana çakılması, biçim ve boyutları değişen ahşapların değişik şekilde düzenlenmesi, geometrik biçimlerin kullanılarak boş bırakılan derzlerin çizgisel düzeninin bezeme öğesi olarak kullanılması, çıta ve pervazların kullanılması gibi yöntemlerle tavanlar tasarlanmıştır **(Şekil 2.38)** (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.80). Ahşap tavanlar dışında İlhan Koman Evi'nde olduğu gibi alçı

bezemeli tavanlar da görülmektedir. Alçı bezemeli tavanlarda yer alan göbekler içinde manzara, çiçek, insan figürü ve soyut öğeler gibi unsurlar resmedilmiş, tavanlar kalemişi motifler ve gometrik şekillerle bezenmiştir.

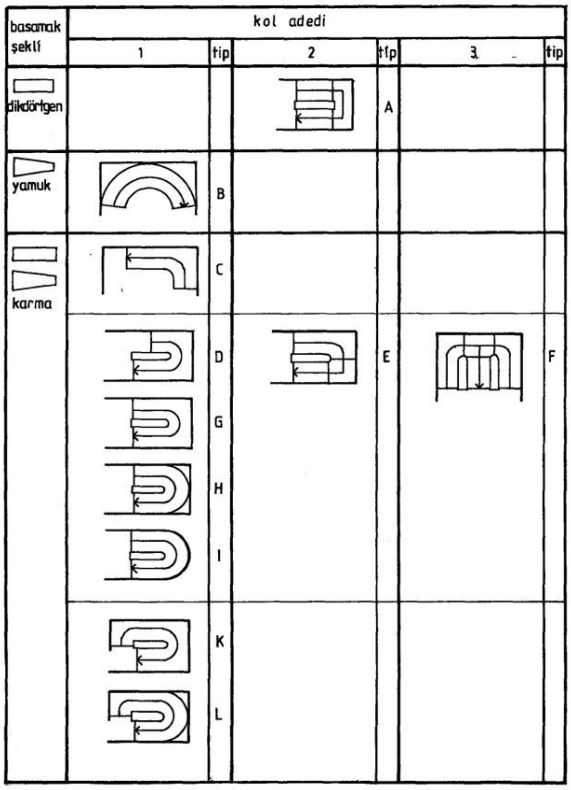
2.3.9. Merdivenler

Merdivenler sofa içinde olduğu zaman plan şemasına etkileri sınırlı kalmaktadır. Ancak sofa dışında yer aldıkları zaman plan şemasına olan etkileri artmaktadır. 19. yüzyıl sonlarında doğru merdiven sofası geleneksel Türk evinde önemli bir hale gelmiştir. Merdivenler, sofa ile olan konumlarına göre ortadan ve yandan olarak sınıflandırılabilir. Ortadan merdivenli konutlarda -İlhan Koman Evi'nde görülmekte- üst kata çıkışı sağlayan merdiven konutu simetrik olarak ikiye ayırmakta olduğu gibi, farklı şekillerde de bölebilmektedir. Ortadan merdivenli konutlarda, merdivenin geriye doğru sokulan bir orta sofadan çıkması ve yapının arka duvara yaslanmış olması karakteristiktir. Bu tip merdivenler "U'' şeklinde döner ve ahşaptır (Çoşgun, 1992; s.7).

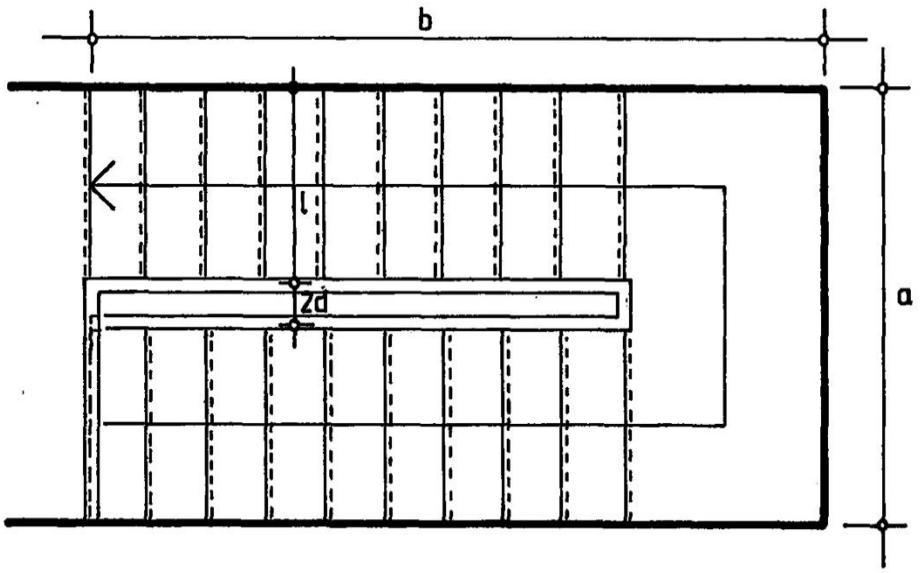

Şekil 2.38 Tavan Bezeme Örnekleri, Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.80

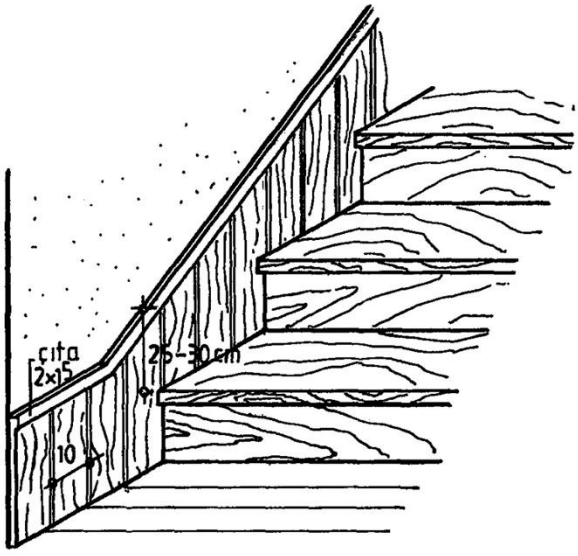
Kaleiçi'nde yer alan bodrum üzeri bir katlı, bodrum üzeri iki katlı ve iki katlı olan 53 adet geleneksel konutun incelenmesi sonucu on bir adet merdiven formu belirlenmiştir **(Şekil 2.39)** (Çoşgun, 1992; s.38). İki kollu, sahanlıklı dikdörtgen basamaklı, A tipi merdiven formu -İlhan Koman Evi'nde görülmekte- üç adet konutta görülmüştür. Tespit edilen yapılardaki merdiven ölçüleri; a (160, 265, 300) , b (390, 445, 450), basamak boyu (80, 120), kova genişliği 2d (25, 60), sahanlık ölçüleri ise 95/160, 120/265, 120/300 cm'dir **(Şekil 2.40)** (Çoşgun, 1992; s.39). İncelenen yapılardan ikincisinin boyutları İlhan Koman Evi ile örtüşmektedir. Bu yapıların iç merdivenlerinde üç tip süpürgelik detayı tespit edilmiştir. B tipi süpürgelik detayı -İlhan Koman Evi'nde görülmekte-, merdiven eğimi doğrultusunda 10 cm ahşap malzeme arasına 2-3 mm derz olacak şekilde uygulanmıştır. İncelenen konutların otuz bir tanesinde görülen bu süpürgelik detayında; basamak kenar yüksekliği 25-30 cm, sıva ile süpürgelik birleşimi 2x1 cm çıta ile kapatılmıştır **(Şekil 2.41)** (Çoşgun, 1992; s.77).

Şekil 2.39 İç Merdiven Formları, Çoşgun, 1992; s.38

Şekil 2.40 Merdiven Formu, Çoşgun, 1992; s.39

Şekil 2.41 Süpürgelik Detayı, Çoşgun, 1992; s.77

Kaleiçi geleneksel konutlarının iç merdiven korkulukları oyma tekniği ile işlenmiştir. İstanbul'dan ve Avrupa'dan etkilenilerek yaratılmış olan Edirnekari üslubu kullanılmış olan iç merdiven korkuluklarında genellikle lale -İlhan Koman Evi'nde görülmekte-, sümbül gibi bitkisel motifler kullanılmıştır. Merdiven küpeştelerinde genişlik olarak 6-8 cm, kalınlık olarak 5-7, korkuluk yükseklikleri 70-105 cm arasında değişmektedir (Çoşgun, 1992; s.95).

Kaleiçi konutlarında giriş merdivenleri; düz girişli merdivenler -İlhan Koman Evi'nde görülmekte- tek yandan sağdan girişli merdivenler, tek yandan soldan girişli merdivenler ve Barok etkili olan iki yandan girişli merdivenler olarak düzenlenmiştir (Yıldırım, 2004; s.55).

2.4. Kaleiçi Evleri ile Edirne Türk Evi'nin Plan Kurguları ve Cephe Özellikleri Açısından Karşılaştırılması

Geleneksel Türk evinin gelişim süreci safhalarında kendi konut tipini yaratan Edirne'de 18. yüzyıl sonları ve 19. yüzyılda sanat, teknik ve kültürün merkezi olan ve yakın çevresini de etkisi altına alan İstanbul'un etkileri görülmektedir. 18. yüzyıldan sonra geçirdiği doğal afetler ve saldırılar nedeni ile Edirne'nin kendine özgü geleneksel konutların yok olmasına neden olmuştur (Bkz: 2.4.1 Kaleiçi, 3.1.4 Edirne Evi Mimarisi**).** 1905 yılındaki Büyük Edirne Yangını (Harik-i Kebir) sonra Kaleiçi'nde yer alan geleneksel Edirne evlerinin neredeyse tamamı yok olmuştur. Yangın sonrası Kaleiçi'nde inşa edilen konutlarda geleneksel Türk konutu etkisinden ziyade, 19. yüzyıl İstanbul ahşap konut mimarlığının etkileri görülmektedir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.83).

Kuban'a göre, gelişen azınlık burjuvazisi ve eğitim görmüş Osmanlılar Batı modasına uyan konutları tercih ederek mimari zevklerdeki büyük dönüşüme hizmet etmektedir. Orta Avrupa biçimlerine duyarlı, azınlık tüccarlarının sayısının fazla olduğu Balkanların kapısı Edirne; Batı Anadolu'da, Ege'de, Türk ve Yunan kıyıları ile adalarda yaygın olan ve zamanla, özellikle liman kentlerinden geleneksel mimarinin önüne geçen yeni bir bölgesel üslup oluşturmakta ve çok farklı bir ev tipolojisinin gelişmesine yol açmaktadır. Deniz ulaşımının yoğunlaşması ile de Samsun, Trabzon ve Batum gibi Doğu Karadeniz kıyılarındaki kentlere de Batı etkisine açmaktadır. Bu kentler ve

hinterlandları kâgir mimarinin ve buna bağlı olarak neoklasik bir fizyonominin gelişmesini sağlamaktadır (Kuban, 1995; s.90).

Edirne 19. yüzyılın ilk yarılarında ekonomik olarak önemli bir kent haline gelmiş, Rumeli'nin antrepo görevini üstlenmektedir. Edirne'de 19. yüzyıl ve 20. yüzyıl başlarında gelişen ticari, diplomatik ve sosyo-kültürel hayat ile birlikte; gayrimüslimler, levantenler, zenginleşmekte ve eğitim görmekte olan Osmanlılar Batılılaşma eksenli üslupları ve son dönem modaları tercih ederek yaşadıkları mekânda kullanılmasını istemektedir (Yıldırım, 2004; s.25,27).

Kuban Anadolu geleneksel konut mimarlığını, İstanbul ahşap konut mimarlığından ayırmaktadır. İstanbul evinin başkent ürünü olduğunu ve Anadolu'da konut mimarlığının niteliklerinin daha özgün kaldığını vurgulamış, Edirne gibi İstanbul'a yakın merkezlerde de İstanbul etkisinin olduğunu söylemiştir. Edirne Kaleiçi konutları ile İstanbul 19. yüzyıl ahşap konutları arasında yerleşim, tasarım ve süsleme öğeleri açısından benzeşme görülmektedir. Geleneksel Türk konutunun parçası olan Edirne evi plan kurgusu açısından, İstanbul konutlarında -Zeyrek ve Süleymaniye örnekleri vb.- olduğu gibi Anadolu'daki geleneksel konutlar ile aynı kökende olduğu görülmektedir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.82).s

Kaleiçi konutları ve Edirne Türk evinin her ikisinde plan kurgusunda yer alan ana öğeler; odalar ve sofadır. Geleneksel Türk konutunda mekân öğeleri organizasyonunda, odaların sayıları ve şekilleri ile sofanın yeri ve şekli plan tipini oluşturan en önemli etkendir. Kaleiçi konularında ise sofa ve odalardır. Kaleiçi konutlarında geleneksel Türk evinde görülen plan tiplerinden yaygın olarak iç sofalı plan tipi ile orta sofalı plan tipi görülmektedir. İç sofalı (karnıyarık) plan tipinin İstanbul ahşap konutlarında da yaygın olarak rastlanan plan tipi olduğu görülmektedir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.83). Geleneksel Türk konutunda iç sofalı plan tipinin oluşumu, dış sofalı plan tipinin daha gelişmiş hali olarak yerleşme koşullarına bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Kaleiçi konutlarında ise iç sofalı plan tipinin oluşturan etken, konutun bulunduğu parselin boyutlarıdır.

Kaleiçi konutlarında eyvan, sekilik, taht, köşk gibi -sofanın dolaşımı dışında kalan ve oturmaya ayrılan- mekânlara rastlanmamaktadır. Ancak geleneksel Türk konutunda ortak olarak kullanılan ve odalar arası ilişkiye sağlayan sofa aynı işlevini Kaleiçi konutlarında da sürdürmektedir. Geleneksel Türk konutunda görülen sofa köşkü, Kaleiçi konutlarında -İstanbul konutlarında da görülmekte- cihannüma adı ile üst katta oluşturulmaktadır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.84).

Kaleiçi konutlarında oda, geleneksel Türk evinde olduğu gibi oturma, dinlenme, çalışma, yeme-içme gibi eylemlerin karşılandığı yer olarak oluşturulmuştur. Geleneksel Türk evinde farklı olarak sedir, hamam, yüklük, ısıtma-ocak gibi öğeler odalar ile bütüncül olarak inşa edilmekte, geleneksel Türk konutunda ocak tüm öğelerin merkezinde yer almaktadır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.84,85).

Kaleiçi konutları ile geleneksel Türk evinin bahçe ya da avlu ile olan ilişki farklılaşmaktadır. Kaleiçi konutlarının mekân ve cephe düzeni sokağa doğru yönelimli ve açık iken, geleneksel Türk evinde genel olarak içe kapalılık-mahremiyet ön plandadır. Geleneksel Türk evi zeminden yükseltilerek oluşturulmuş, ana tek bir kattan oluşan, zemin katın altında yer alan kat ise ahır, arabalık, samanlık, taşlık olarak kullanılmıştır. Kaleiçi tarihsel konutlarında kat düzenleme ve kat ilişkileri 19. yüzyıl İstanbul konutları ile benzeşmekte, Kaleiçi ve İstanbul konutlarında cephe süsleme öğeleri, ara kat bulunmayışı, üst katta cihannümanın görülmesi bu duruma örnek oluşturmaktadır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.86,87).

2.5. Koruma Kavramı

2.5.1. Koruma Tanımı

Koruma, tarih ya da sanat değeri taşıyan yapıların, doğal değerlerin ya da kent parçalarının yaşamlarını sürdürebilmeleri için muhafaza, bakım ve onarıma ilişkin gerekli önlemleri alma faaliyetidir (Hasol, 2019; s.121). 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda koruma, taşınmaz kültür varlıklarında, muhafaza, bakım, onarım, restorasyon, fonksiyon değiştirme işlemleri; taşınır kültür varlıklarında ise muhafaza, bakım, onarım ve restorasyon işleridir. 1964 tarihli Venedik Tüzüğü'nün

koruma başlığa altında; korumanın kalıcı olması ve sürekliliğinin sağlanması gerektiği, koruma faydalı toplumsal amaç için anıtların kullanılmasını kolaylaştırdığı belirtilmiştir.

Koruma kavramının tek yapı ölçeğinde değerlendirme anlayışı yerini yapı ve çevresi bütününde ele alınmasına kapsayıcı bir nitelik kazanmıştır. UNESCO'nun 1976 tarihli "Tarihi Alanların Korunması ve Çağdaş Rolleri Konusunda Tavsiyeler'' adlı belgede koruma kavramı "tarihi ve geleneksel alanlar ve çevrelerinin tanımlanması, onarımları, sağlıklılaştırılmaları, bakımları ve yeniden canlandırılmaları anlamına gelir'' şeklinde tanımlanmıştır (Zakar ve Eyüpgiller, 2020; s.35).

Koruma kavramını John Earl (2003) gelecek vurgusu yapmış; Burden (2004) korumada bakım kısmını öne çıkararak özgünlük ve kültürel varlık kavramlarına değinmiş; Orbaşlı (2008) ise korumanın aynı zamanda sosyal ve ekonomik bir konu olduğu ve yapının geçmişi, şimdiki zamanı ve geleceği ile ilgili olduğu üzerinde durmuştur (Zakar ve Eyüpgiller, 2020; s.35-36).

Koruma kavramı (conservation/preservation/protection); bakım (maintenance), onarım (repair), bütünleme (reintegration), yenileme (renovation), iyileştirme (rehabilitation), restorasyon (restoration), yeniden yapım (reconstruction), taşıma (relocation), yeniden kullanım (reuse) gibi yöntemlerle somut olarak gerçekleştirilebilir. Uluslararası literatürde tarihi yapılarda koruma, conservation ve preservation kavramları ile ifade edilirken, yasal durumu ifade eden protection kavramıdır (Zakar ve Eyüpgiller, 2020; s.35-36). Koruma kavramının farklı ifade ediliş şekilleri koruma anlayışının tarihsel süreç içerisindeki tecrübe edilme şekillerinden kaynaklanmaktadır.

Bakım (maintance), korumanın sürdürülebilir olmasını sağlayan, mimari eserin yıpranmasını en aza indirecek, yapı veya yapı grubunun özgünlüğünü koruyarak ömrünü uzatacak koruma yöntemidir. Onarım (repair), restorasyonun temellerini oluşturarak mimari eserde; sağlamlaştırma, güçlendirme, bütünleme ve yenileme müdahalelerini içermekte ve özgünlük değerinin sürdürülmesini sağlamaktadır. Bütünleme (reintegration), hasar görmüş ya da yok olmuş yapı ve öğelerinin ilk inşa edildiği zamandaki bütünlüğünü sağlayacak şekilde tamamlama işlemidir. Yenileme (renovation), eskimiş, özgünlüğünü kaybetmiş bir yapı parçasının veya dokusunun yeni

malzeme ve/veya sistemler aracılığıyla onarılması ve yeni hale getirilmesidir. İyileştirme (rehabilitation), yetersiz olan yapı ve yapı gruplarının değiştirme ve uyarlama ile işlevsel hale getirilmesidir. Restorasyon (restoration), koruma anlayışının en kapsamlı koruma yöntemlerinden biri olarak Burra Kartası'na (1999) göre yapılan eklerin kaldırılarak ve yeni malzemeler eklemeksizin var olan elemanların bir araya toplanması şeklinde ifade edileceği gibi, Burden'a (2004)'a göre bir varlığın formunu, detaylarını ve belli bir dönemde birlikte var olduğu çevresini; sonradan yapılan eklerin kaldırılması ve önceki dönem durumuna göre var olan eksikliklerin tamamlanması yolu olarak da ifade edilebilir. Yeniden yapım (reconstruction), Burden'e göre "doğru biçimi, özgün malzeme ve detayları takip ederek yeni konstrüksiyonla yitirilmiş olanı yeniden inşa etmektir.'' Taşıma (relocation), bir kültür varlığının bulunduğu yerden başka bir alana götürülmesidir. Yeniden kullanım (reuse), restorasyonu tamamlanan bir yapının özgünlüğünü ve tasarımını bozmadan, yapıya uygun yeni bir işlev getirilerek kullanılmasıdır. (Zakar ve Eyüpgiller, 2020; s.37-44).

2.5.2. Koruma Düşüncesinin Tarihsel Gelişimi

Koruma düşüncesinin temelleri Aydınlanma düşüncesinin doğduğu 18. yüzyıldan çok daha önce Roma yasalarında oluşmuştur (Aygen, 2013; s.1). Koruma düşüncesi tarihsel süreç içinde gelişerek günümüz koruma anlayışını ortaya çıkarmıştır. Çağdaş restorasyon kuramı, öncesinde ortaya konan ve her biri ayrı bir bakış açısına sahip üslup birliği, romantik görüş ve tarihi rekompozisyon kuramlarının İtalyan Camillo Boito (1836-1914) tarafından çağdaş restorasyon anlayışı içerisinde birleştirmesidir. Üslup Birliği Emmanuel Viollet le Duc tarafından ortaya konmuş, restorasyon çalışmalarını mimarlık tarihi araştırmalarına dayamış ve kurumsal bir temele oturtmuştur. Duc'e göre; "Bir yapıyı restore etmek, onu korumak, onarmak veya yeniden yapmak değil, belirli bir zamanda, hiç var olmadığı biçimiyle tam bitmiş bir yapı haline getirmek demektir." Bu kuram Stilistik Rekompozisyon, "üslup birliğine varma'' ilkesi olarak anılmaktadır. Bu kuramın Orta çağ yapılarına uygulanması büyük hasarlara neden olmuştur (Ahunbay, 2017; s.8-9). Romantik görüş "üslup birliğine ulaşma'' kaygısı ile yapılan uygulamaları

eleştiren John Ruskin öncülüğünde ortaya çıkmıştır. Ruskin'e göre; "Restorasyon bir yapının başına gelebilecek en büyük felakettir.'' Ruskin'e göre bir yapıya müdahale edilmemeli, yapı dayanabileceği sürece ayakta tutulmalıdır. Romantik görüş sanat yapıtının dokunulmazlık ilkesini temele almıştır. Bu sebeple zamanında "Anti Restorasyon'' akımı olarak adlandırılmaktadır (Ahunbay,2017; s.14-15). Stilistik rekompozisyon ve romantik görüşe karşı çağdaş restorasyon kuramı ile birlikte "Tarihi Restorasyon'' kuramı da ortaya çıkmıştır. Tarihi restorasyon kuramı, anıtların tarihi belgelerden sağlanacak somut verilere dayandırılarak restore edilmesini önermektedir.

Boito'nun 1883 tarihinde açıkladığı çağdaş onarım kurallarının öncüsü kabul edilen ilkelerde; anıtların tüm insanlığın tarihini belgelediği ve bu sebeple anıtlara saygılı olunması gerektiği, mimari anıtlara minimum müdahale edilmesi gerektiği, anıta ek yapılması gerekirse somut verilere dayanması gerektiği ve bu müdahalelerin kayıt altına alınması gerektiği, yapıda yapılan dönem eklerinin yapıya zarar vermediği sürece korunması gerektiği, restorasyonda yapılan işlemlerin belgelenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Boito'nun belirlediği ilkelerin uluslararası düzeyde kabulü ve yayılması, onun kuramını geliştiren Gustavo Giovanni'nin büyük katkısının olduğu 1931'de Atina'da toplanan "Tarihi Korunması ile İlgili Mimar ve Teknisyenlerin 1. Ulusal Konferansı'' ile olmuştur. Bu konferansta belirlenen ilkelerin Gustavo Giovanni'nin daha ayrıntılı şekilde bir araya getirerek oluşturduğu ve 1932'de İtalya'da kabul edilen Carta Del Restaura (Restorasyon Tüzüğü) olarak yasal bir kimlik kazanmıştır. 1964 yılında "II. Uluslararası Tarihi Anıtlar Mimar ve Teknisyenleri Kongresi''nde 16 maddelik Venedik Tüzüğü kabul edilmiştir. Venedik Tüzüğü ile tarihi anıt kavramı "yalnız büyük sanat eserlerini değil, zamanın geçmesiyle kültürel anlam kazanmış basit eserleri'' de olacak şekilde yeniden tanımlanmış, korumanın sürekliliği ve kalıcılığı vurgulanmıştır (Ahunbay,2017; s.18-19)**.**

2.5.3. Ulusal ve Uluslararası Yasal Düzenlemeler

Koruma yasaları, tek yapı ölçeğindeki koruma anlayışı çerçevesinde oluşturulmaya başlanmış ise de sonrasında kentsel ölçekte değerlendirilmeye ve bu

doğrulta gelişim göstermeye başlamış ve daha sonra günümüz çağdaş modelleri ile güncellenmiştir.

Osmanlı'da Müze Müdürü Osman Hamdi Bey'in teşebbüsleri ile 1869 yılında kabul edilen eski eserlerin korunması ile ilgili ilk yasal düzenleme olan Asar-ı Atika Nizamnamesi'nden bu yana koruma anlayışında ciddi değişiklikler olmuştur (Dişli ve Günel, 2020; s.3). 2 Temmuz 1951 yılında yürürlüğe giren "Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Teşkiline ve Vazifelerine Dair Kanun''la Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu (GEEAYK) kurulmuştur. 1970'lerden itibaren kentsel ölçekte koruma sorunu ilgili yasalarda yer almıştır. 1964 yılında kabul edilen Venedik Tüzüğü ulusal alanda etkilerini göstermiş, 1967 yılında GEEAYK tarafından benimsenmiş, ancak ilkelerini tam olarak uygulamaya geçirmek mümkün olmamıştır (Kejanlı, Akın, Yılmaz, 2007; s.188).

GEEAYK 1951-1983 yılları arasında koruma alanında önemli kararlar almıştır. Korunması gerekli kültür varlıkları ile ilgili çıkarılmış kapsamlı ilk yasa ise 25.04.1973 tarih ve 1710 sayılı Eski Eserler Kanunudur. Bu kanun ile 1710 sayılı kanunla 1906 tarihli Asar-ı Atika Nizamnamesi yürürlükten kalkmış, taşınır ve taşınmaz eski eserlerden başka anıt, külliye, tarihi sit, arkeolojik sit, tabii sit kavramlarının ilk kez detaylı tanımları ve kapsamları belirtilmiştir.

Kentsel koruma çalışmalarında yeterli olmadığı düşünülen 1710 sayılı Eski Eserler Kanunu kaldırılarak, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu yürürlüğe girmiştir. 2863 sayılı kanunda "Anıt'' kavramı değiştirilerek daha kapsayıcı olan "Kültür Varlıkları'' kavramı kullanılmıştır. 2863 sayılı kanunda; ulusal ve uluslararası kurum, kuruluş ve fikir ortamlarında gelişen durumlara göre süreç içinde değişiklikler yapılmış, kanuna yeni ibareler eklenmiştir. 2863 sayılı kanununda; kentsel sit, arkeolojik sit, tarihi sit, tabii sit kavramları ile "Koruma Amaçlı İmar Planı'' gibi tanımlamalar yer almaktadır. Yasa ile Koruma Amaçlı İmar Planı yapma sorumluluğu ilgili belediyelere verilmiş, hazırlanacak olan Koruma Amaçlı İmar Planları ile kentlerin bütüncül şekilde ve koruma anlayışı içerisinde planlanmasının yapılması düşünülmüştür (Kejanlı, Akın, Yılmaz, 2007; s.191).

2863 sayılı kanun ile kültürel varlıkların korunması -doğal sitlerin korunması Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğü tarafından- sorumluluğu Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurullarına yüklenmiştir. Koruma yasasında tek yapı ölçeğinde korunması gerekli kültür varlıkları ve sitler olmak üzere iki kavram söz konusudur. Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri ve anıtsal mimarlık örnekleri ile sit (kentsel, arkeolojik, tarihi) alanlarında, 2863 sayılı yasa çerçevesinde karar alma yetkisine sahiptir. Günümüzde Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Bölge Kurulları, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışmalarını yürütmektedir.

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tespit ve Tescili Hakkında 1989 tarihli yönetmelikte "Taşınmaz Kültür Varlıkları'' ve "Taşınmaz Tabiat Varlıkları'' tanımlamaları yapılmıştır.

Koruma Yüksek Kurulu tarafından tek yapı ölçeğinde ve sit ölçeğinde ilke kararları alınmaktadır. Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı Taşınmaz Kültür Varlıklarının Gruplandırılması, Bakım ve Onarımı başlıklı ilke kararında; 1. ve 2. Yapı grupları tanımlamaları; bakım, onarım (basit onarım, esaslı onarım-restorasyon), yeniden yapma (rekonstrüksiyon), esaslı onarım ilkeleri, yok olan tescilli yapılara ilişkin işlemler, rölöve ile restitüsyon ve restorasyon projeleri hazırlama esasları belirlenmiştir. İlke kararında yer alan rölöve ile restitüsyon ve restorasyon projeleri hazırlama esaslarında; yapının mevcut durumunun belgelenmesi yanı sıra, sorunlarının saptanması, potansiyel ve yeni kullanım olanaklarının araştırılması, onarıma yönelik temel müdahale biçimlerinin belirlenmesi ile yeni kullanımın gerektirdiği müdahalelerin anlatımın sağlanması gerektiği belirtilmiştir. 660 sayılı ilke kararında, tek yapı ölçeğinde hazırlanacak olan projelerin teknik detayları ayrıntılı olarak belirtilmiştir (Url-27).

14.07.2004 tarihli ve 5226 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'' çağdaş koruma anlayışına uygun bir norm olarak tasarlanmıştır. 5226 sayılı yasa ile yönetim alanı, yönetim planı, bağlantı noktası gibi yeni tanımlar gündeme gelmiş, koruma planlaması

noktasında eylem alanlarının ve önceliklerinin belirlenmesi mümkün duruma getirilmeye çalışılmıştır (Kejanlı, Akın, Yılmaz, 2007; s.194).

UNESCO (The United Nations Organization for Education, Science and Culture), ICOMOS (İnternational Council on Monuments and Sites), ICCROM (International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property) ve Avrupa Konseyi gibi uluslararası kuruluşlar geleneksel malzemenin korunması, tarihi yapı ve çevrelerinin çağdaş yaşam içindeki yerleri, kültürel kimliğin tanıtımı konularında toplantılar yaparak, bu konular ile ilgili yol gösterici ilkeler belirtmektedirler (Ahunbay, 2017; s.20). 1973 yılında kurulan Avrupa Konseyi Milli Komitesi ülkenin ortak mimari miraslarına karşı farkındalık oluşturmak, tarihi ve estetik değer taşıyan mimari ve tarihi anıtları belirlemek ve bunları korumak için gerekli önlemleri almak, korunan eserlere uygun fonksiyonlar sağlamakla görevlendirilmiştir. ICOMOS (Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi), kültürel miras alanlarının korunması için çalışmakta, mimari ve arkeolojik mirasın korunmasına yönelik teori, metodoloji ve bilimsel tekniklerin uygulanmasını desteklemek ve teşvik etmek görevini yürütmektedir. ICOMOS Türkiye ulusal komitesi 1974 yılında kurulmuştur. ICCROM (Uluslararası Kültür Varlıklarının Korunması ve Restorasyonu Araştırma Merkezi) ise koruma ve restorasyon eğitimi, bilgilendirme, araştırma, işbirliği ve hukuk desteği gibi kategorilerde etkinlik göstermektedir.

1975 Amsterdam Bildirgesi (Avrupa Konseyi), 1976 Tarihi Alanların Korunması ve Çağdaş Rolleri Konusunda Tavsiyeler (UNESCO, Nairobi), 1987 Tarihi Kentlerin ve Kentsel Alanların Korunması Tüzüğü (ICOMOS, Washington Tüzüğü), 1990 ICOMOS'un Arkeolojik Mirasın Korunması ve Yönetim Konusundaki Tüzüğü (Arkeolojik Mirasın Yönetimi), 1993 Anıtların, Külliyelerin ve Sitlerin Korunması ile İlgili Eğitim ve Öğretim Kılavuzu (ICOMOS, Sri Lanka), 1994 Nara Özgünlük Belgesi (UNESCO, ICCROM ve ICOMOS, Japonya), 1996 Anıtların, Külliyelerin ve Sitlerin Belgelenmesi (ICOMOS, Sofya), 1996 Sualtı Kültür Mirasının Korunması ve Yönetimi ile İlgili Tüzük (ICOMOS, Sofya), 1999 Tarihi Ahşap Yapıların Korunması İçin İlkeler (ICOMOS, Meksika), 1999 Geleneksel Mimari Miras Tüzüğü (ICOMOS, Meksika),

2003 Mimari Mirasın Analizi, Korunması ve Strüktürel Restorasyonu İçin İlkeler (ICOMOS, Victoria Şelaleleri), 2003 Duvar Resimlerinin Korunması-Restorasyonu İçin ICOMOS İlkeleri (Zimbabwe), Tarihi Kentlerin ve Kentsel Alanların Korunması ve Yönetimi ile İlgili Valetta İlkeleri (ICOMOS, Paris) koruma çerçevesinde incelenmesi gereken uluslararası dokümanlardır.

2.5.4. Kurul Kararları Kapsamında Edirne'de Koruma Faaliyetleri

2.5.4.1. Tescil ve Grup Tayini

Edirne'de yapılan ilk koruma çalışmaları 1935 yılında anıt tescil listesi hazırlanması amacı ile Abide Koruma Heyeti tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma ile Edirne anıtları; fevkalede eserler (21 adet), birinci derece kıymete haiz olan abideler (19 adet), ikinci derecede kıymete haiz olanlar (40 adet), üçüncü derecede olup lüzumunda yıktırılması caiz görülen binalar (65 adet) olmak üzere dört gruba ayrılmış, ilerleyen yıllarda üçüncü derece yapıların bir kısmı yıktırılmıştır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.23).

Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu 1965 yılında anıt listesine eklemeler yapmış, 1973'te çıkarılan 1710 sayılı Eski Eserler Kanunu ile koruma bölgelerinin tesciline yasal olanak sağlanmıştır. GEEAYK 1973-1976 tarihleri arasında ilk kez Selimiye Camii ve çevresi ile Kaleiçi'nin doğu ve kuzeydeki tarihi kent dokusunu tescil etmiştir (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.23).

Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 10.04.1976 tarih ve 9015 sayılı kararı ile Kaleiçi bölgesinde yoğun bir şekilde bulunan, toplumun farklı kimlikleri ile sosyo-ekonomik ve kültürel değerlerinin yansıtıldığı sivil mimarlık örnekleri ve bunlarla bütünlük teşkil eden resmi-askeri-dini eserlerin kentsel siti oluşturduğuna karar verilerek harita ile sınırları belirlenmiştir. Aynı Kurulun 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile de sınırları belirlenen kentsel sitte yer alan 135 adet sivil mimarlık örneği ve 212 adet anıtsal mimarlık örneği tescil edilmiş, 11.06.1977 tarih ve 9884 sayılı kararı ile tescil edilmiş olan sivil mimarlık örneklerinin bir kısmının tespiti yapılmış ve yürürlükteki imar planı kaldırılmış, 14.05.1978 tarih ve 1370 sayılı kararı ile

97 adet anıtsal mimarlık örneği ile 163 adet sivil mimarlık örneği tescil edilmiş ve 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı karar ile tescil edilen taşınmazlar ile bütünleştirilmesine karar verilmiştir.

GEEAYK'nin 13 Temmuz 1979 tarihinde Edirne'de yaptığı toplantı sonucunda alınan kararla, sit alanı sınırları yeniden genişletilerek, nehir boyları, Sarayiçi ve çevresi, Karaağaç ile kent ilişkisini sağlayan bölge de sit alanı içine alınmıştır (Ulusaraç Kepsutlu, 1990; s.24).

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 04.10.1985 tarih ve 1447 sayılı kararı ile 190 adet tescilli sivil mimarlık örneğinin tescilinin devamına, 17 sivil mimarlık örneğinin yeni tesciline, 97 adet anıt eserin tescilinin devamına, 104 adet tescilli sivil mimarlık örneğinin tescil kaydının kaldırılmasına ve Edirne Tarihi Kentsel Sit Alanlarının 1/1000 ölçekli hâlihazır haritalarının sınırlarının belirtildiği şekilde kabulüne karar verilmiştir.

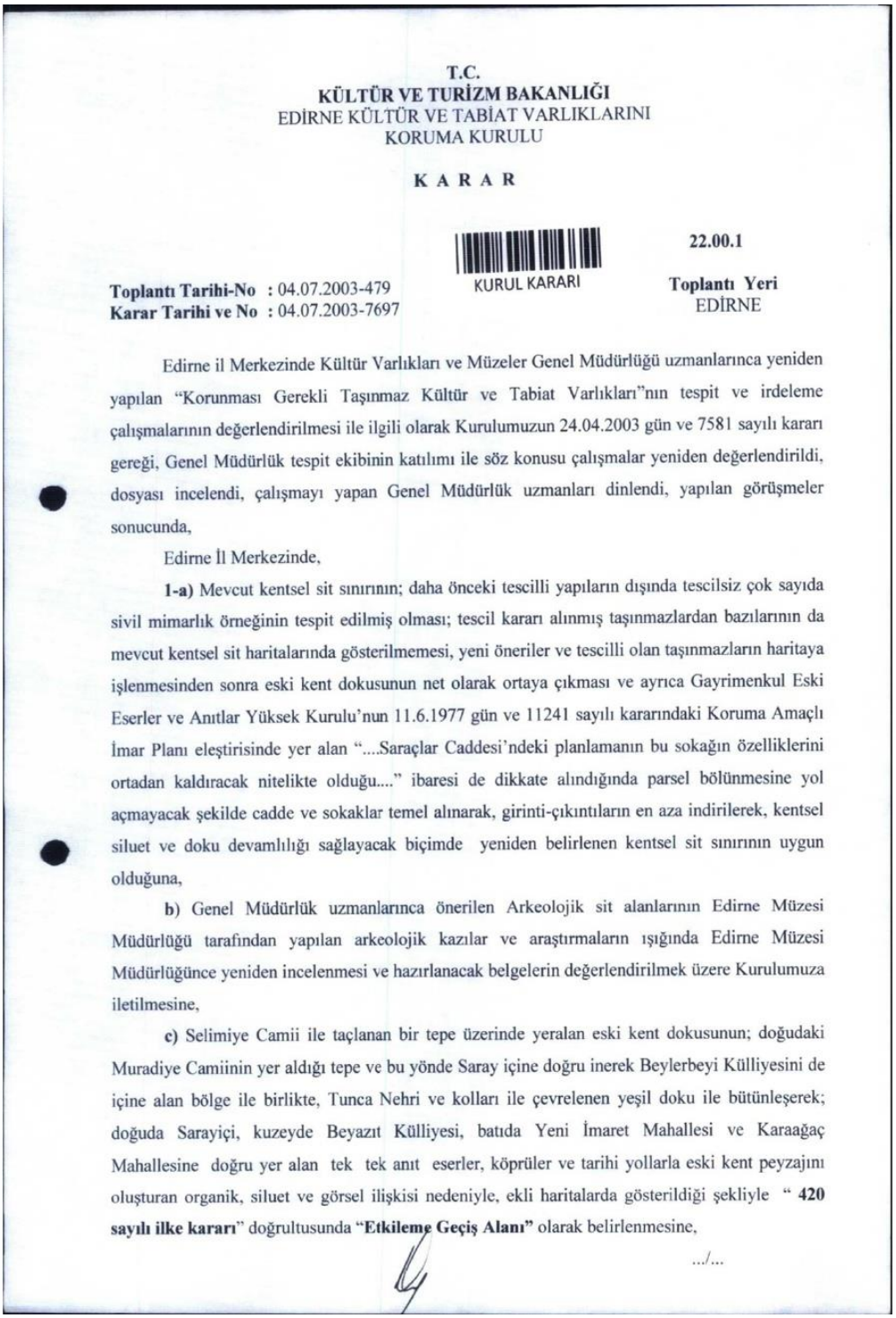
Günümüz adı ile Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, 1988 yılında çalışmalarına başlamıştır. Kurulun görev ve sorumluluk alanları; Edirne, Tekirdağ ve Kırklareli illerinin merkez ve ilçeleridir (Url-28). Kurulun 09.07.1988 tarih ve 80 sayılı kararı ile daha önce tespit ve tescil edilen ve Milli Savunma Bakanlığı idare ve denetiminde bulunan 13 adet anıtın tescilinin devamına karar verilmiş, Kurulun 05.06.1991 tarih ve 896 sayılı kararı ile Yüksek Kurulun daha önceki kararlarında tescil edilen 112 dini ve kültürel yapının 04.10.1985 tarih ve 1447 sayılı kararında tescillerinin devamı kaydı sehven unutulduğundan, tescil kayıtlarının devamına karar verilmiş, 24.10.1991 tarih ve 986 sayılı kararı ile Koruma Amaçlı İmar Planı'nın uygun olduğuna karar verilmiştir. Kurulun 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı ile 253 sivil mimarlık örneğinin tescilinin devamına, 132 adet sivil mimarlık örneğinin tescil edilmesine, 164 anıtsal mimarlık örneğinin tescilinin devamına, 14 adet anıtsal mimarlık örneğinin tescil edilmesine, 25 adet resmi yapının tescilinin devamına karar verilerek kentsel ile kentsel sit etkileme geçiş alanı sınırları belirlenmiş **(Şekil 2.42-1, Şekil 2.42-2, Şekil 2.42-3)**, 07.12.2006 tarih ve 1177 sayılı kararı ile de 27 adet sivil mimarlık örneği tescil edilmiştir. Kurulun 31.05.2007 tarih ve 1469 sayılı kararı ile I. ve III. Derece Arkeolojik

Sit Alanları belirlenerek tescil edilmiş, 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararı ile de Merkez Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planı uygun bulunmuştur. **(Şekil 2.43-1, Şekil 2.43-2)**, Kurulun 20.02.2012 tarih ve 234 sayılı kararı ile 238 adet anıt eserin, 29 adet resmi yapı ile 436 adet sivil mimarlık örneğinin grup tayini yapılmış. 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile 578 adet sivil mimarlık örneği taşınmazın 2863 sayılı yasanın 6. maddesi kapsamına giren özellikler taşıması nedeni ile 2. Grup yapı olarak tescil kayıtlarının devam etmesine karar verilmiştir **(Şekil 2.44).**

2.5.4.2. Planlama

Edirne planlama sınırları içerisinde hala yürürlükte olan Koruma Amaçlı İmar Planı, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 29.03.2007 tarih ve 1354 sayılı kararı ve belediye meclisinin 07.11.2007 tarihli kararı ile onaylanmıştır. Söz konusu plan, Kentsel Sit Alanı, I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanları, Etkileme Geçiş Alanı ile Tarihi ve Doğal Sit Alanlarını kapsamaktadır. Kentsel Sit Alanı, 27.05.1988 tarih ve 8 sayılı karar ile ilan edilmiş, 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı ile yeniden belirlenmiştir. Etkileme Geçiş Alanı, Kurulun 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı ile belirlenmiştir. Kurulun 31.05.2007 tarih ve 1469 sayılı kararı ile I. ve III. Derece Arkeolojik Sit Alanları belirlenmiştir. Tarihi Sit Alanı, Kurulun 04.04.1991 tarih ve 861 sayılı kararı ile saray kalıntılarının bulunduğu 52 hektarlık 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı ve Tarihi-Doğal Sit Alanı 21.03.1997 tarih ve 3822 sayılı kararı ile tescil edilmiştir.

Edirne Koruma Amaçlı İmar Planının yeniden değerlendirilerek revize edilme çalışmaları halen devam etmektedir. Konu hakkında Koruma Amaçlı İmar Planı Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

K A R A R

KURUL KARARI

22.00.1

Toplantı Tarihi-No : 04.07.2003-479
Karar Tarihi ve No : 04.07.2003-7697

Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne il Merkezinde Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü uzmanlarınca yeniden yapılan "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları"nın tespit ve irdeleme çalışmalarının değerlendirilmesi ile ilgili olarak Kurulumuzun 24.04.2003 gün ve 7581 sayılı kararı gereği, Genel Müdürlük tespit ekibinin katılımı ile söz konusu çalışmalar yeniden değerlendirildi, dosyası incelendi, çalışmayı yapan Genel Müdürlük uzmanları dinlendi, yapılan görüşmeler sonucunda,

Edirne İl Merkezinde,

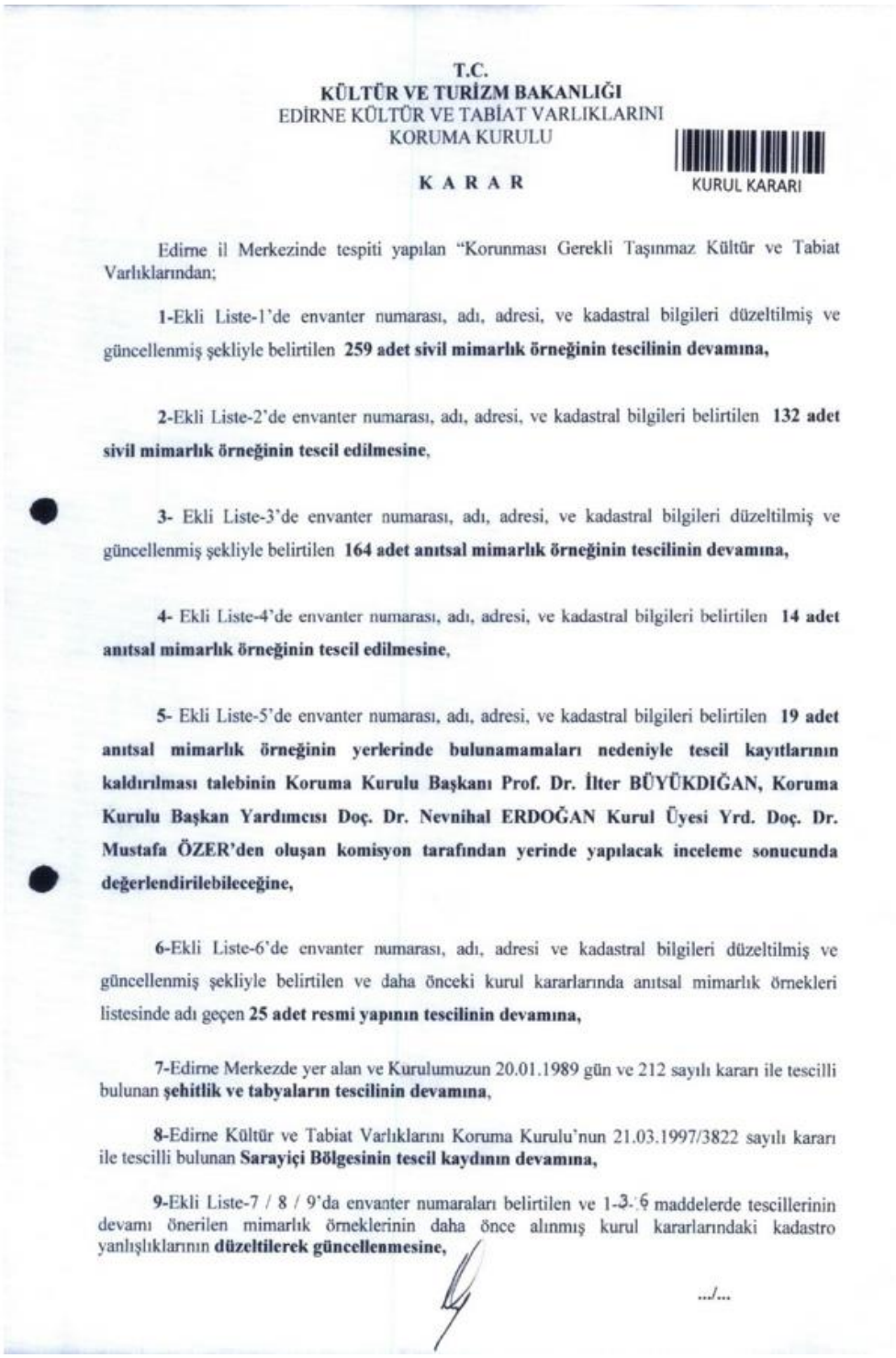
1-a) Mevcut kentsel sit sınırının; daha önceki tescilli yapıların dışında tescilsiz çok sayıda sivil mimarlık örneğinin tespit edilmiş olması; tescil kararı alınmış taşınmazlardan bazılarının da mevcut kentsel sit haritalarında gösterilmemesi, yeni öneriler ve tescilli olan taşınmazların haritaya işlenmesinden sonra eski kent dokusunun net olarak ortaya çıkması ve ayrıca Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 11.6.1977 gün ve 11241 sayılı kararındaki Koruma Amaçlı İmar Planı eleştirisinde yer alan "....Saraçlar Caddesi'ndeki planlamanın bu sokağın özelliklerini ortadan kaldıracak nitelikte olduğu...." ibaresi de dikkate alındığında parsel bölünmesine yol açmayacak şekilde cadde ve sokaklar temel alınarak, girinti-çıkıntıların en aza indirilerek, kentsel siluet ve doku devamlılığı sağlayacak biçimde yeniden belirlenen kentsel sit sınırının uygun olduğuna,

b) Genel Müdürlük uzmanlarınca önerilen Arkeolojik sit alanlarının Edirne Müzesi Müdürlüğü tarafından yapılan arkeolojik kazılar ve araştırmaların ışığında Edirne Müzesi Müdürlüğünce yeniden incelenmesi ve hazırlanacak belgelerin değerlendirilmek üzere Kurulumuza iletilmesine,

c) Selimiye Camii ile taçlanan bir tepe üzerinde yeralan eski kent dokusunun; doğudaki Muradiye Camiinin yer aldığı tepe ve bu yönde Saray içine doğru inerek Beylerbeyi Külliyesini de içine alan bölge ile birlikte, Tunca Nehri ve kolları ile çevrelenen yeşil doku ile bütünleşerek; doğuda Sarayiçi, kuzeyde Beyazıt Külliyesi, batıda Yeni İmaret Mahallesi ve Karaağaç Mahallesine doğru yer alan tek tek anıt eserler, köprüler ve tarihi yollarla eski kent peyzajını oluşturan organik, siluet ve görsel ilişkisi nedeniyle, ekli haritalarda gösterildiği şekliyle " **420 sayılı ilke kararı**" doğrultusunda "**Etkileme Geçiş Alanı**" olarak belirlenmesine,

.../...

Şekil 2.42-1: EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

KURUL KARARI

K A R A R

Edirne il Merkezinde tespiti yapılan "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarından;

1-Ekli Liste-1'de envanter numarası, adı, adresi, ve kadastral bilgileri düzeltilmiş ve güncellenmiş şekliyle belirtilen **259 adet sivil mimarlık örneğinin tescilinin devamına,**

2-Ekli Liste-2'de envanter numarası, adı, adresi, ve kadastral bilgileri belirtilen **132 adet sivil mimarlık örneğinin tescil edilmesine**,

3- Ekli Liste-3'de envanter numarası, adı, adresi, ve kadastral bilgileri düzeltilmiş ve güncellenmiş şekliyle belirtilen **164 adet anıtsal mimarlık örneğinin tescilinin devamına,**

4- Ekli Liste-4'de envanter numarası, adı, adresi, ve kadastral bilgileri belirtilen **14 adet anıtsal mimarlık örneğinin tescil edilmesine**,

5- Ekli Liste-5'de envanter numarası, adı, adresi, ve kadastral bilgileri belirtilen **19 adet anıtsal mimarlık örneğinin yerlerinde bulunamamaları nedeniyle tescil kayıtlarının kaldırılması talebinin Koruma Kurulu Başkanı Prof. Dr. İlter BÜYÜKDIĞAN, Koruma Kurulu Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Nevnihal ERDOĞAN Kurul Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZER'den oluşan komisyon tarafından yerinde yapılacak inceleme sonucunda değerlendirilebileceğine,**

6-Ekli Liste-6'de envanter numarası, adı, adresi ve kadastral bilgileri düzeltilmiş ve güncellenmiş şekliyle belirtilen ve daha önceki kurul kararlarında anıtsal mimarlık örnekleri listesinde adı geçen **25 adet resmi yapının tescilinin devamına,**

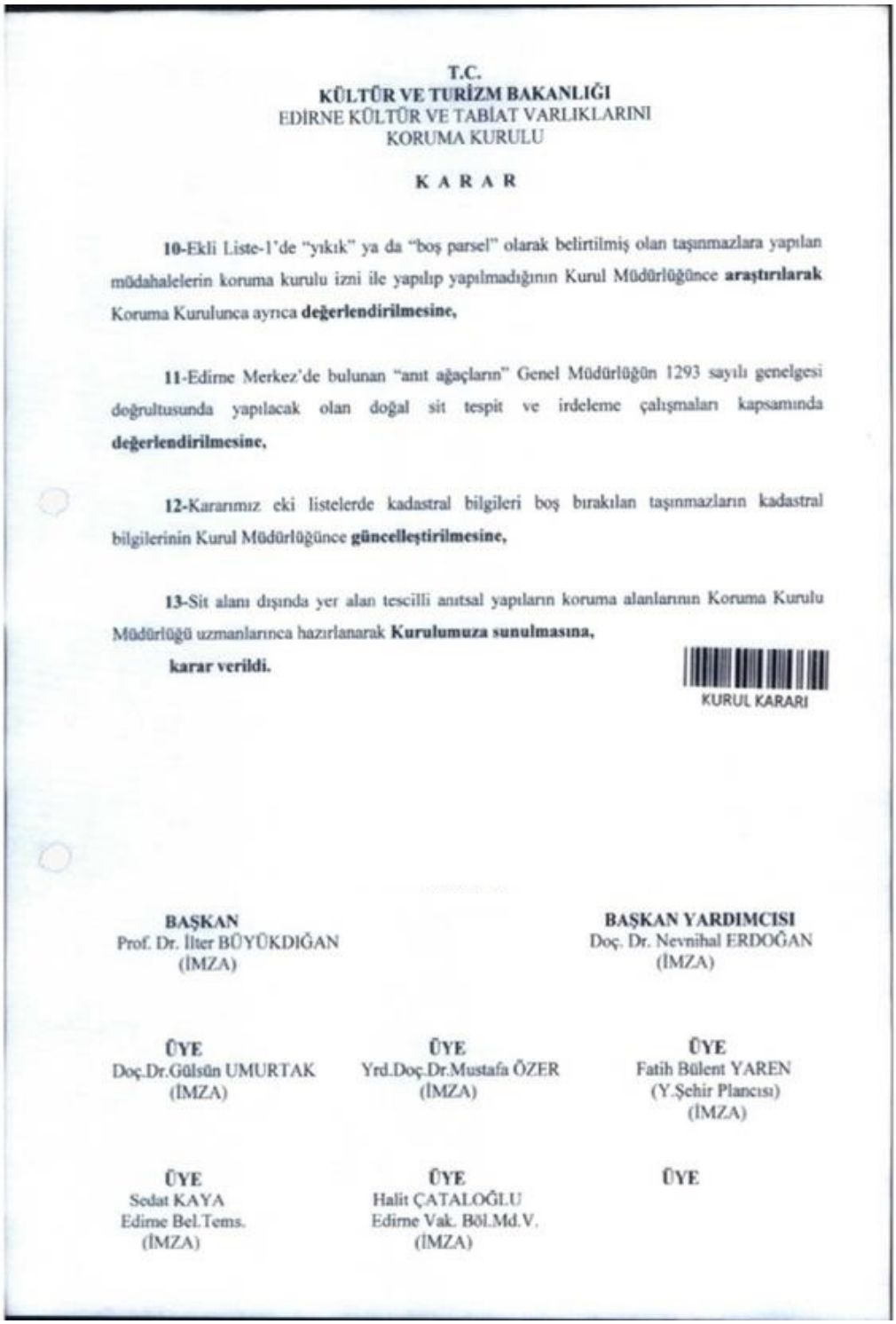
7-Edirne Merkezde yer alan ve Kurulumuzun 20.01.1989 gün ve 212 sayılı kararı ile tescilli bulunan **şehitlik ve tabyaların tescilinin devamına**,

8-Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 21.03.1997/3822 sayılı kararı ile tescilli bulunan **Sarayiçi Bölgesinin tescil kaydının devamına,**

9-Ekli Liste-7 / 8 / 9'da envanter numaraları belirtilen ve 1-3-6 maddelerde tescillerinin devamı önerilen mimarlık örneklerinin daha önce alınmış kurul kararlarındaki kadastro yanlışlıklarının **düzeltilerek güncellenmesine,**

.../...

Şekil 2.42-2: EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

K A R A R

10-Ekli Liste-1'de "yıkık" ya da "boş parsel" olarak belirtilmiş olan taşınmazlara yapılan müdahalelerin koruma kurulu izni ile yapılıp yapılmadığının Kurul Müdürlüğünce **araştırılarak** Koruma Kurulunca ayrıca **değerlendirilmesine,**

11-Edirne Merkez'de bulunan "anıt ağaçların" Genel Müdürlüğün 1293 sayılı genelgesi doğrultusunda yapılacak olan doğal sit tespit ve irdeleme çalışmaları kapsamında **değerlendirilmesine,**

12-Kararımız eki listelerde kadastral bilgileri boş bırakılan taşınmazların kadastral bilgilerinin Kurul Müdürlüğünce **güncelleştirilmesine,**

13-Sit alanı dışında yer alan tescilli anıtsal yapıların koruma alanlarının Koruma Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanarak **Kurulumuza sunulmasına,**

karar verildi.

KURUL KARARI

BAŞKAN
Prof. Dr. İlter BÜYÜKDİĞAN
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
Doç. Dr. Nevnihal ERDOĞAN
(İMZA)

ÜYE
Doç.Dr.Gülsün UMURTAK
(İMZA)

ÜYE
Yrd.Doç.Dr.Mustafa ÖZER
(İMZA)

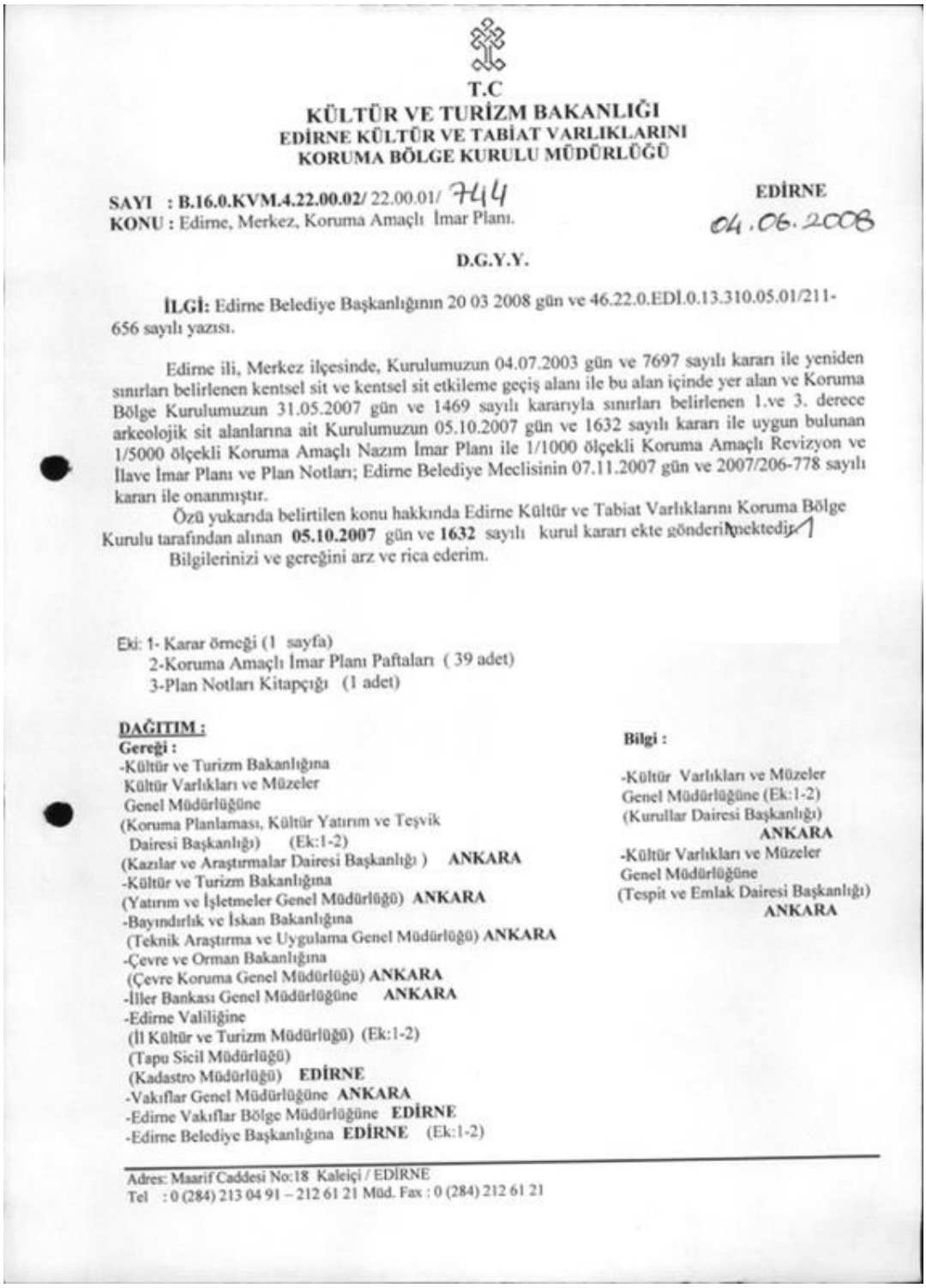
ÜYE
Fatih Bülent YAREN
(Y.Şehir Plancısı)
(İMZA)

ÜYE
Sedat KAYA
Edirne Bel.Tems.
(İMZA)

ÜYE
Halit ÇATALOĞLU
Edirne Vak. Böl.Md.V.
(İMZA)

ÜYE

Şekil 2.42-3: EKTVKK'nin 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

T.C
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI : B.16.0.KVM.4.22.00.02/ 22.00.01/ 744
KONU : Edirne, Merkez, Koruma Amaçlı İmar Planı.

EDİRNE
04.06.2008

D.G.Y.Y.

İLGİ: Edirne Belediye Başkanlığının 20 03 2008 gün ve 46.22.0.EDİ.0.13.310.05.01/211-656 sayılı yazısı.

Edirne ili, Merkez ilçesinde, Kurulumuzun 04.07.2003 gün ve 7697 sayılı kararı ile yeniden sınırları belirlenen kentsel sit ve kentsel sit etkileme geçiş alanı ile bu alan içinde yer alan ve Koruma Bölge Kurulumuzun 31.05.2007 gün ve 1469 sayılı kararıyla sınırları belirlenen 1.ve 3. derece arkeolojik sit alanlarına ait Kurulumuzun 05.10.2007 gün ve 1632 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Revizyon ve İlave İmar Planı ve Plan Notları; Edirne Belediye Meclisinin 07.11.2007 gün ve 2007/206-778 sayılı kararı ile onanmıştır.

Özü yukarıda belirtilen konu hakkında Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından alınan **05.10.2007** gün ve **1632** sayılı kurul kararı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Eki: 1- Karar örneği (1 sayfa)
2-Koruma Amaçlı İmar Planı Paftaları (39 adet)
3-Plan Notları Kitapçığı (1 adet)

DAĞITIM :

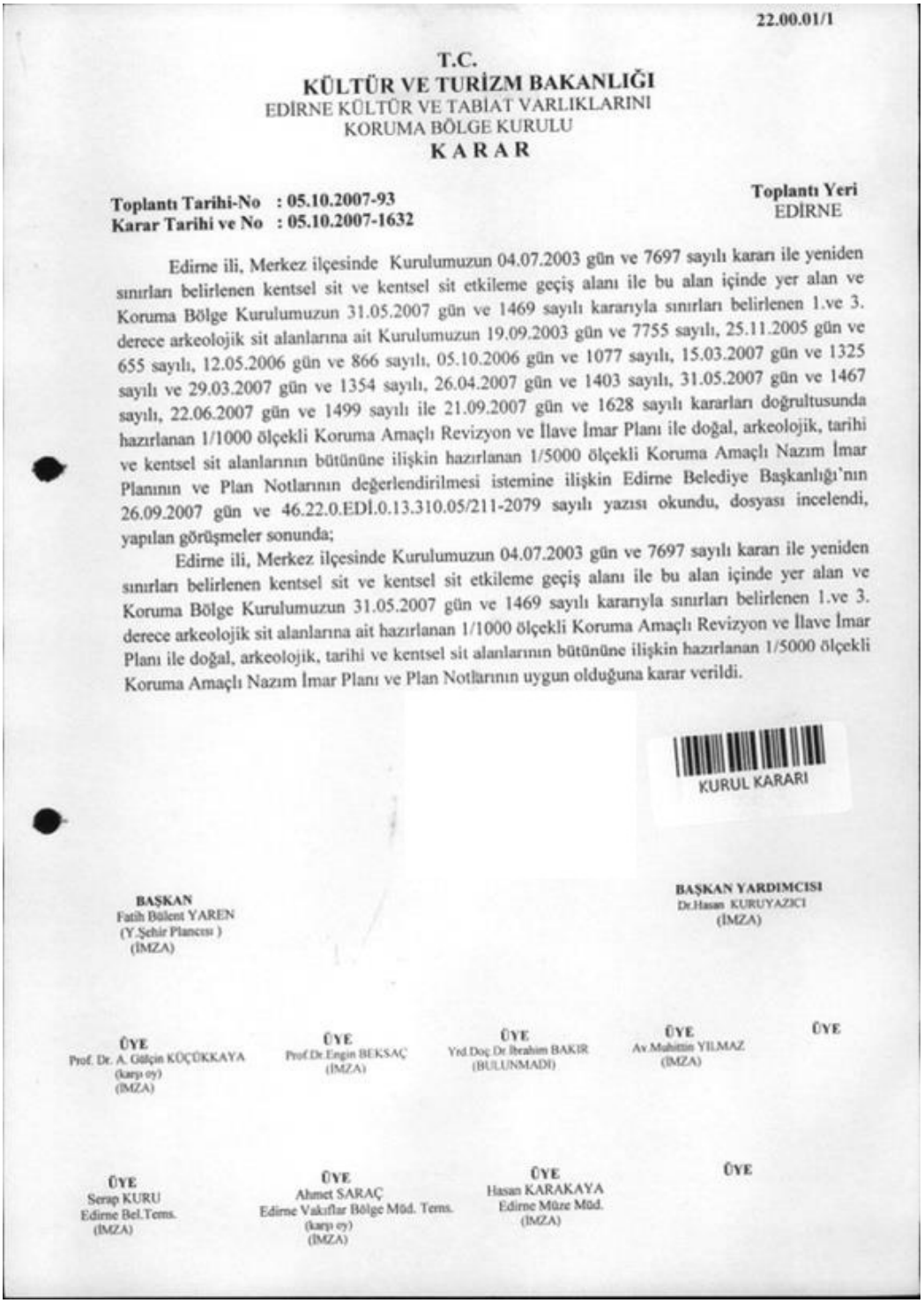
Gereği :
-Kültür ve Turizm Bakanlığına
Kültür Varlıkları ve Müzeler
Genel Müdürlüğüne
(Koruma Planlaması, Kültür Yatırım ve Teşvik
Dairesi Başkanlığı) (Ek:1-2)
(Kazılar ve Araştırmalar Dairesi Başkanlığı) **ANKARA**
-Kültür ve Turizm Bakanlığına
(Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü) **ANKARA**
-Bayındırlık ve İskan Bakanlığına
(Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü) **ANKARA**
-Çevre ve Orman Bakanlığına
(Çevre Koruma Genel Müdürlüğü) **ANKARA**
-İller Bankası Genel Müdürlüğüne **ANKARA**
-Edirne Valiliğine
(İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü) (Ek:1-2)
(Tapu Sicil Müdürlüğü)
(Kadastro Müdürlüğü) **EDİRNE**
-Vakıflar Genel Müdürlüğüne **ANKARA**
-Edirne Vakıflar Bölge Müdürlüğüne **EDİRNE**
-Edirne Belediye Başkanlığına **EDİRNE** (Ek:1-2)

Bilgi :

-Kültür Varlıkları ve Müzeler
Genel Müdürlüğüne (Ek:1-2)
(Kurullar Dairesi Başkanlığı)
ANKARA
-Kültür Varlıkları ve Müzeler
Genel Müdürlüğüne
(Tespit ve Emlak Dairesi Başkanlığı)
ANKARA

Adres: Maarif Caddesi No:18 Kaleiçi / EDİRNE
Tel : 0 (284) 213 04 91 – 212 61 21 Müd. Fax : 0 (284) 212 61 21

Şekil 2.43-1: EKTVKK'nin 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

22.00.01/1

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi-No : 05.10.2007-93
Karar Tarihi ve No : 05.10.2007-1632

Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne ili, Merkez ilçesinde Kurulumuzun 04.07.2003 gün ve 7697 sayılı kararı ile yeniden sınırları belirlenen kentsel sit ve kentsel sit etkileme geçiş alanı ile bu alan içinde yer alan ve Koruma Bölge Kurulumuzun 31.05.2007 gün ve 1469 sayılı kararıyla sınırları belirlenen 1.ve 3. derece arkeolojik sit alanlarına ait Kurulumuzun 19.09.2003 gün ve 7755 sayılı, 25.11.2005 gün ve 655 sayılı, 12.05.2006 gün ve 866 sayılı, 05.10.2006 gün ve 1077 sayılı, 15.03.2007 gün ve 1325 sayılı ve 29.03.2007 gün ve 1354 sayılı, 26.04.2007 gün ve 1403 sayılı, 31.05.2007 gün ve 1467 sayılı, 22.06.2007 gün ve 1499 sayılı ile 21.09.2007 gün ve 1628 sayılı kararları doğrultusunda hazırlanan 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Revizyon ve İlave İmar Planı ile doğal, arkeolojik, tarihi ve kentsel sit alanlarının bütününe ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının ve Plan Notlarının değerlendirilmesi istemine ilişkin Edirne Belediye Başkanlığı'nın 26.09.2007 gün ve 46.22.0.EDİ.0.13.310.05/211-2079 sayılı yazısı okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne ili, Merkez ilçesinde Kurulumuzun 04.07.2003 gün ve 7697 sayılı kararı ile yeniden sınırları belirlenen kentsel sit ve kentsel sit etkileme geçiş alanı ile bu alan içinde yer alan ve Koruma Bölge Kurulumuzun 31.05.2007 gün ve 1469 sayılı kararıyla sınırları belirlenen 1.ve 3. derece arkeolojik sit alanlarına ait hazırlanan 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Revizyon ve İlave İmar Planı ile doğal, arkeolojik, tarihi ve kentsel sit alanlarının bütününe ilişkin hazırlanan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve Plan Notlarının uygun olduğuna karar verildi.

KURUL KARARI

BAŞKAN
Fatih Bülent YAREN
(Y.Şehir Plancısı)
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
Dr.Hasan KURUYAZICI
(İMZA)

ÜYE
Prof. Dr. A. Gülçin KÜÇÜKKAYA
(karşı oy)
(İMZA)

ÜYE
Prof.Dr.Engin BEKSAÇ
(İMZA)

ÜYE
Yrd.Doç.Dr.İbrahim BAKIR
(BULUNMADI)

ÜYE
Av.Muhittin YILMAZ
(İMZA)

ÜYE

ÜYE
Serap KURU
Edirne Bel.Tems.
(İMZA)

ÜYE
Ahmet SARAÇ
Edirne Vakıflar Bölge Müd. Tems.
(karşı oy)
(İMZA)

ÜYE
Hasan KARAKAYA
Edirne Müze Müd.
(İMZA)

ÜYE

Şekil 2.43-2: EKTVKK'nin 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

22.00.01

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi ve No : 24.09.2018-278 **Toplantı Yeri**
Karar Tarihi ve No : 24.09.2018-5342 **EDİRNE**

Edirne ili Merkez İlçesinde yer alan;

Kurulumuzun 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararıyla uygun bulunan 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planında sınırları belirlenen kentsel sit ve kentsel sit etkileme geçiş alanı içerisinde bulunan,

Kurulumuzun 31.05.2007 tarih ve 1469 sayılı kararı ile sınırları belirlenen 1.ve 3.derece arkeolojik sit alanı içinde bulunan,

Sit alanı dışında bulunan,

2863 sayılı kanunun kapsamında tescilli 2.grup sivil mimarlık örneği taşınmazların zaman içerisinde kadastral bilgileri ile adres bilgilerinin değişmiş olması nedeni ile tescil listesi ile tescil fişlerinin tekrar değerlendirilmesi istemine ilişkin raportörün raporu okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

Edirne ili Merkez İlçesinde yer alan;

Kurulumuzun 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararıyla uygun bulunan 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planında sınırları belirlenen kentsel sit ve kentsel sit etkileme geçiş alanı içerisinde bulunan,

Kurulumuzun 31.05.2007 tarih ve 1469 sayılı kararı ile sınırları belirlenen 1.ve 3.derece arkeolojik sit alanı içinde bulunan,

Sit alanı dışında bulunan,

- Ekli Liste 1'de envanter numarası, adı, adresi ile kadastral bilgisi düzeltilmiş ve güncellenmiş şekliyle belirtilen 578 adet tescilli sivil mimarlık örneği taşınmazın 2863 sayılı yasanın 6.maddesi kapsamına giren özellikler taşıması nedeni ile 2.grup yapı olarak tescil kayıtlarının devam etmesine, tescil fişlerinin uygun olduğuna,
- Kadastral bilgilerinde yanlışlık olduğu tespit edilen 108 adet tescili yapının Ekli Liste 2 doğrultusunda düzenleme yapılması ve tapularına gerekli şerhlerin işlenmesine,

karar verildi.

BAŞKAN
Fikret BAYHAN
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
İsmet OSMANOĞLU
(İMZA)

ÜYE
Mesut DÜNDAR
(İMZA)

ÜYE
Nilgün OLGUN
(İMZA)

ÜYE
Akın YALÇINKAYA
(İMZA)

ÜYE
Sezai ÇİÇEK
(İMZA)

ÜYE
Bahar SARIKAYA ESEN
Edirne Beld. Tems.
(İMZA)

ÜYE
Osman GÜNEREN
Vakıflar Bölg. Müd.
(İMZA)

ÜYE
Deniz ŞAMİLOĞLU
Edirne Müze Müd.V.
(İMZA)

Şekil 2.44: EKTVKK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. İLHAN KOMAN EVİ

3.1. Tarihi ve Yasal Durumu

Edirne İlinin Merkez İlçesi, Yahşifakih (Dilaverbey) Mahallesi'nde Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak, 65 ada, 1 parselde yer alan, kentsel ve 3. derece arkeolojik sit alanında kalan, Kaleiçi'nde 1. Grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli İlhan Koman Evi, hâlihazırda Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü tarafından kullanılmaktadır. 1908 yılında Doktor Dimsa tarafından yaptırılmış olup, daha sonra İlhan Koman'ın babası Doktor Fuat Koman tarafından satın alınmış ve muayeneli doktor evi olarak kullanılmıştır.

Yapıyı inşa ettiren ve Mübadele dönemine kadar yapıyı kullanıdığı tahmin edilen Dr. Dimsa'nın 24 Temmuz 1908 tarihli Edirne Gazetesi'nden öğrendiğimiz bilgilere göre (Sarıoğlu, 2020; s.404); Edirne Kıyık -Selimiye Cami'nin yakın çevresi-semtindeki 45 yataklı Fransız Hastanesinin başhekimi ve dahiliye doktoru olduğu görülmektedir **(Şekil 3.1-1)**. Edirne'nin varlıklı kişilerinden olan Dr. Dimsa'nın sadece bir oğlunun olduğu, bu oğlunun savaşmak için Yunanista'a gittiği ve savaş sırasında öldüğü, oğlunu bulmak için Yunanistan'a giden Dimsa'nın oğlunun ölümünü öğrendikten sonra Edirne'den ayrıldığı düşünülmektedir (Kiper, 2021). Dr. Dimsa'nın Edirne'yi terk etmesinin akabinde yapı uzun yıllar metruk halde kalmıştır.

Maliye Hazinesi mülkiyetinde olan yapı 1938 yılında Milli Mücadele dönemi önemli şahsiyetlerinden Mehmet Şeref Aykut kızı Fatma Leman (Sevinç) Koman ve eşi Dr. Ahmet Fuat Koman tarafından satın alınmıştır. Yapı, bu tarihten 1990 yılına kadar Koman (Kuman) ailesi mülkiyetinde kalmıştır. İlhan Koman'ın dedesi olan Mehmet Şeref Aykut, Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Edirne Milletvekili olarak görev yapmış, meclisin en önemli çalışması olan Misak-ı Milli Beyannamesi'ni kürsüden okumuştur. Bu durumdan ötürü Malta'ya sürülen milletvekilleri arasında yer almış, Malta sürgününden kurtulduktan sonra 25 Nisan 1921'de TBMM Edirne Milletvekili

olmuştur (Sevgil, 2016; s.24). Mehmet Şeref Aykut Milletvekili olmasının yanında Edirne İttihat ve Terakki Şubesi kuruculuğu, Trakya-Paşaeli Cemiyeti kuruculuğu, Trakya-Paşaeli gazetesi sahipliği gibi önemli görevlerde bulunmuştur. (Sevgil, 2016; s.34).

Şekil 3.1-1: Fransız Hastanesi, Arakelian Koleksiyonu (2016)

Mehmet Şeref Aykut'un kızı Fatma Leman (Sevinç) ile -Osmanlı'nın toprak kaybetmesi ile Kumanovadan Lofça'ya, Lofça'dan Edirne'ye gelen- Kumanovalı Ahmet Ağa'nın oğlu Dr. Ahmet Fuat 1919 yılında evlenmiştir. Sevinç Hanım Fransız okullarında eğitim görmüş sanata düşkünlüğü ile bilinen bir kadınken, Dr. Fuat Bey ise Çanakkale Harbi'nde cephede sıhhıyeci olarak bulunmuş kulak-burun-boğaz ve göz mütehassısı bir doktordur (Kiper, 2021). Fuat Bey ve Sevinç Hanım Müslüman burjuvazisinin oturduğu Kurşunlu Fırın civarındaki Cezzarlar Konağına geçici olarak yerleşmiştir. İlhan Koman'ın 1921 yılında bu konakta doğduğu düşünülmektedir. Sonrasında, günümüzde Devlet Türk Müziği Topluluğu Hizmet Binasının -Rum Kültür Merkezi olarak inşa edilmiş- yakınında, Edirne Polis Evi'nin hemen arkasında yer alan Türk Ocağı Caddesi üzerindeki 10 numaralı konağı -1921 ile 1924 yılları arasında- satın

almışlardır (Kiper, 2021). İlhan Koman'ın kardeşleri Korhan (1924) ve Gönül (1926) bu konakta doğmuş, Koman Ailesi 1938 yılına kadar bu konakta yaşamıştır. 1938 yılında ise günümüzde EKVKBK Müdürlüğü Hizmet Binası olarak kullanılan bu yapıyı satın almışlardır. **(Şekil 3.1-2, Şekil 3.1-3).**

Yapıdaki yaşam ile ilgili detaylı bilgiler Bahar Koman Kiper'le yapılan röportajda ayrıntılı olarak verilmiştir **(Ek-6).**

Şekil 3.1-2: Arka bahçede çekilmiş fotoğrafta sağdan sola doğru; İlhan Koman, Vedia Hanım (Fuat Koman'ın kız kardeşi), oturan Leman Sevinç Koman (Fuat Koman'ın eşi), Dr. Fuat Koman, Şayan Hanım (evin ablası), Gönül Koman (İlhan Koman'ın kız kardeşi), üstte Korhan Koman (İlhan Koman'ın erkek kardeşi), 1930'lu yılların sonu, Kiper Fotoğraf Albümü

Şekil 3.1-3: Yapının arka cephesinde sağdaki balkon önünde çekilmiş aile fotoğrafı, Kiper Fotoğraf Albümü

Yapıya adı verilen İlhan Koman (1921-1986), bilinenin ve kaynaklarda geçenin aksine tez çalışmasına konu olan yapıda doğmamıştır (Kiper,2021). Çocukluğu Kaleiçi'nde geçen İlhan Koman Edirne'deki öğrenim hayatında, Kurtuluş İlkokulu ve Kaleiçi'nde yer alan İstiklal Okulu ile Edirne Lisesi'nde okumuştur. 1941 yılında İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi resim bölüm ile başladığı üniversite eğitimi; resim bölümü başındaki Leopold Levy, modlaj dersleri hocaları Hadi Bara ve Zühtü Müridoğlu'nun yönlendirmeleri sonucunda heykel bölümü ile devam etmiş, 1946'da Bellig'in öğrencisi olarak sonlanmıştır. Üniversite eğitimi sonrası Milli Eğitim Bakanlığı'nın açtığı sınavı kazanarak devlet bursu ile Paris'e gitmiştir. Fransa'da

Academia Julian ve I'Ecole du Louvre'de çalışmalar yaptıktan sonra İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistanlık görevine başlamış, 1958 yılına kadar öğretim üyeliği yapmıştır. İlhan Koman 1958 yılında Brüksel'de düzenlenen uluslararası bir sergide Türk pavyonunun yapımını üstlenmiş, burada tanıştığı mimar Ralp Erskine'nin davetine üzerine İsveç'e gitmiş, 1959 yılında İsveç'e yerleşmiş ve hayatının sonuna kadar orada yaşamıştır. 1965 yılında M/S Hulda adlı 1905 yapımı yelkenliyi satın alarak ev ve atölye olarak kullanmış, Hulda ile Baltık Denizi'nin koylarını gezmiştir. 1967 yılında ise Stockholm Uygulamalı Sanat Yüksek Okulu'na öğretim üyesi olarak kabul edilmiştir. 1986 yılında İsveç'in başkenti Stockholm'de hayatını kaybeden İlhan Koman'ın vasiyeti üzerine bedeni krematoryumda yakılarak külleri yaşamının önemli bir bölümünü geçirdiği Baltık Denizi üzerine atılmıştır (Tunca, 2008) (Kıranlar, 2007; s.10-11).

İlhan Koman'ın 1954 yılında Anıtkabir'in doğu kanadında yapmış olduğu rölyef ile 1980 yılında tasarladığı Akdeniz Heykeli ülkemizde vermiş olduğu ikonik eserlerin yanısıra; Demir Çağı (1957), Derviş (1970), Fran Leonardo, İsveç (1971), Endless Column (1975), Whirlpool (1975-1980), Pi Serisi (1980-1983), Yuvarlanan Kadın (1983), To İnfinity (1986) gibi önemli eserler vermiştir. Ailede "İlço'', Türk entelijansı arasında "Evliya'', "Türk Da Vinci'' ve "Edirne'nin Leonardo Da Vincisi'' diye adlandırılan İlhan Koman'ı sadece heykeltıraş olarak ele almak eksik olacaktır **(Şekil 3.1-4).**

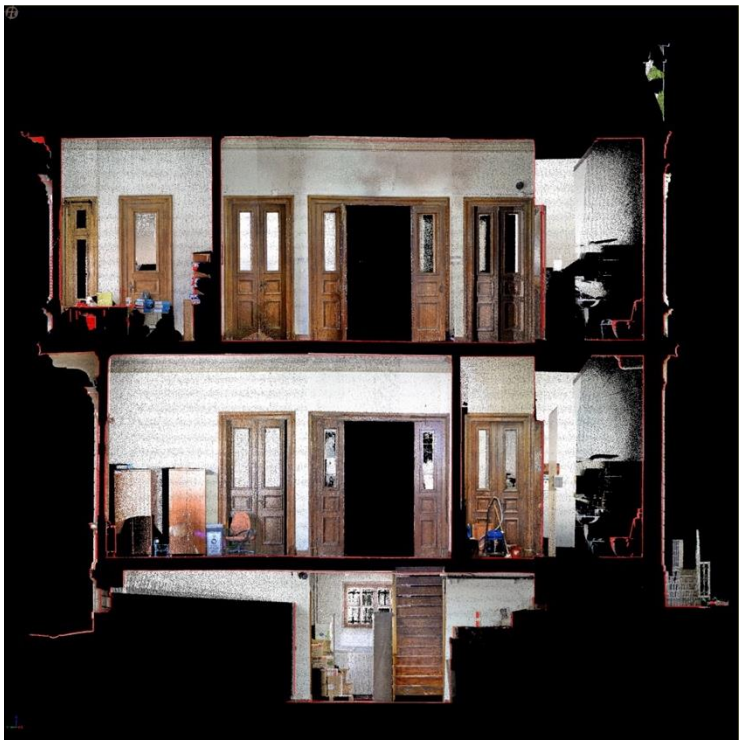
Şekil 3.1-4: İlhan Koman'ın doğumunu 98.yılı anısına yapılan "doodle'', Google (2019)

3.2. Plan Özellikleri

İlhan Koman Evi, 445 m² yüzölçümlü arsada 209,55 m² oturum alanına sahiptir. Yapı, bodrum kat, zemin kat ve 1 normal kat olmak üzere 3 kattan oluşmaktadır. Yapının ön ve arka olmak üzere iki bahçesi bulunmakta, yapıya giriş ön cepheden yapılmakla birlikte, arka cepheden de yapıya giriş yapılabilmektedir. Yapı muayeneli doktor evi olarak tasarlanmıştır. Kaleiçi'nde bu şekilde Mihran Hanım Konağı tasarlanmıştır.

Yapı inşa edildiği tarihten itibaren farklı fonksiyonlarda kullanılmıştır. Günümüzde Edirne Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Hizmet Binası olarak hizmet vermektedir. Yapının bodrum katında iki adet arşiv odası, üç adet depo olarak kullanılan oda, mutfak, hol ve zemin kata çıkışı sağlayan merdiven bulunmaktadır. Zemin katta giriş holü, dinlenme salonu, mutfak, wc, mutfak holü, sofa, raportör odası 1, raportör odası 2, memur odası, bahçeye çıkış holü ve üst kata çıkışı sağlayan merdiven bulunmaktadır. Üst katta müdür odası, raportör odası 3, toplantı odası, depo, wc, raportör odası 4 ve sofa bulunmaktadır. Bodrum kattan kuzey sağ yan cephe tarafındaki yürüme yoluna çıkan merdiven bulunmaktadır **(Şekil 3.2-1, Şekil 3.2-2).** Kaleiçi konutlarında yaygın olarak iç sofalı ve orta sofalı plan tipleri görülmekle birlikte; İlhan Koman Evi'nin zemin katında iç sofalı plan tipi, üst katında ise orta sofalı plan tipi özellikleri görülmektedir. Zemin kat sofası, Eldem'in bir cepheden kapı ve pencerelerle dışarı açılırken, diğer taraftan sağır duvar veya çeşitli mekânlarla dışa kapatılan diyerek tariflediği bir yüzlü iç sofalı plan tipinin özellikleri göstermektedir (Eldem, 1954; s.154). Bu plan tipi 18. ve 19. yüzyıllarda şehirlerde yaygın olarak görülmekle birlikte, İlhan Koman Evi'nde olduğu gibi dört köşe odalı olup sofanın bir yüzünü tali mekânlarla kapatıldığı örnekler sınırlıdır. Yapının zemin kat sofasının gösterdiği iç sofalı plan tipi özellikleri yanı sıra ön ve arka girişleri arasındaki sirkülasyon hattının merkezinde yer alan sofanın, plan düzleminde karşılıklı olarak oluşturulmuş eyvan şeklindeki giriş holü ve merdivenliğe açılması ile orta sofalı plan tipi özelliği de göstermektedir. Yapının üst kat sofası, Eldem'in en yaygın kullanımı dört köşe odalı olan, dört yandan oda ve diğer servis mekânları ile kuşatılan sofalı plan tipi olarak tanımladığı plan tipindedir (Eldem,

1954; s.127-128). İlhan Koman Evi'nde ise dört köşe odalı orta sofalı plan tipinden farklı olarak, sofaya paralel, ön cepheye bakan tarafta cephe boyunca tek oda yer almaktadır.

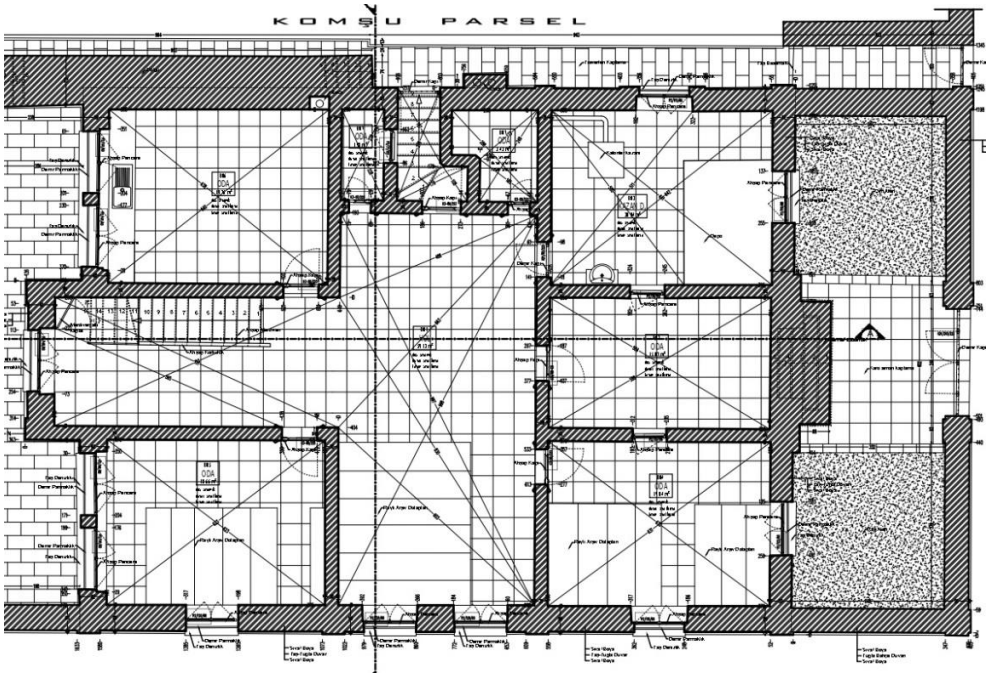
Şekil 3.2-1: Ortofoto, A-A Kesiti (2021)

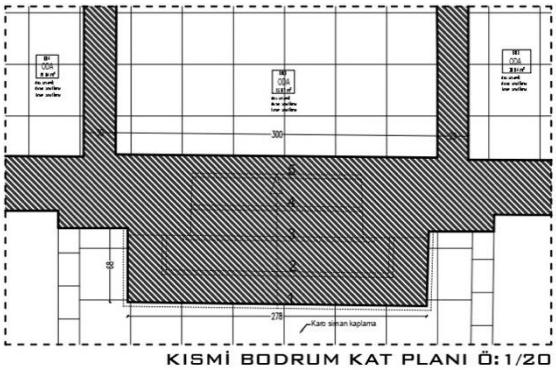
Şekil 3.2-2: Ortofoto, B-B Kesiti (2021)

3.2.1. Bodrum Kat

Bodrum kat, biri tek kollu ahşap merdiven ile zemin kata bağlanan diğeri kuzey sağ yan cephe tarafındaki yürüme yoluna çıkan iki ayrı giriş çıkışa sahiptir. Zemin kattan tek kollu ahşap merdiven ile "T'' planlı hole ve bu mahalden kazan dairesi, arşiv, depo, mutfak, wc ve kuzey cephe tarafındaki yürüme yoluna geçişi sağlayan merdivene ulaşılmaktadır. Bodrum katta yer alan ahşap kapı ve pencereler 2007 onarımında orjinaline uygun olarak yenilenmiştir (**Şekil 3.3-1, Şekil 3.3-2).**

Şekil 3.3-1: Bodrum Kat Rölöve Çizimi, 2021

Şekil 3.3-2: Kısmi Bodrum Kat Planı (2021

3.2.1.1. B-01 Hol

Simetrik olmayan “T’’ planlı holün alanı 59.12 m²’dir. Zemin kattan 15 basamaklı tek kollu ahşap merdiven ile hole ulaşılmaktadır. Mekânda arka cepheye açılan 140/60 boyutlarında ahşap pencere, sol yan cepheye açılan 120/60 boyutlarında iki adet ahşap pencere, sağ yan cepheye açılan 89/213 boyutlarında ahşap kapı bulunmaktadır. Holde 65/300 boyutlarında altı adet arşiv dolabı bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplıdır. Holün duvarları sıvalı-boyalıdır. Holün yükseliği 284 cm, tavan ahşap konstrüksiyonlu sıvalı ve boyalıdır. Holden B-02, B-03, B-04, B-05, B-06, B-07, B-08 mekanlarına geçiş yapılmaktadır **(Şekil 3.4).**

Şekil 3.4: B-01 Hol (2021)

3.2.1.2. B-02 Kazan Dairesi

Kazan Dairesi 396-504-398-505 cm ebatlarında, 284 cm yüksekliğinde olup alanı 20.04 m²’dir. Mekâna 80/223 boyutlarındaki demir kapı ile girilmekte, mekânda ön

cepheye açılan 118/60 boyutlarında, sağ yan cepheye açılan 115/60 boyutlarında ve B-03 mahaline açılan 78/115 ebatlarında üç adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekanın döşemeleri 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplı, mekanın duvarları sıvalı ve boyalı, mekanın tavanı ahşap konstrüksiyonlu sıvalı ve boyalıdır **(Şekil 3.5).**

Şekil 3.5: B-02 Kazan Dairesi (2021)

3.2.1.3. B-03 Depo

Mekân 300-504-296-504 cm ebatlarında olup alanı 15.07 m²'dir. Mekâna 80/223 boyutlarındaki ahşap kapı ile girilmekte, mekânda B-02 mahaline açılan 78/115 ebatlarında, B-04 mahaline açılan 78/115 ebatlarında iki adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekanın döşemeleri 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplı, mekanın duvarları sıvalı ve boyalı, mekanın tavanı volta döşeme, sıvalı ve boyalıdır (**Şekil 3.6).**

Şekil 3.6: B-03 Depo (2021)

3.2.1.4. B-04 Arşiv

Arşiv olarak kullanılan odanın ebatları 376-506-378-508 cm, alanı ise 19.04 m²'dir. Mekâna 80/223 cm boyutlarındaki ahşap kapı ile girilmekte, mekânda B-03 mahaline açılan 78/115 cm ebatlarında, ön cephe tarafında 122/60 cm ebatlarında, sol yan cephe tarafında 115/60 cm ebatlarında üç adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplı, mekanın duvarları sıvalı ve boyalı, mekanın tavanı volta döşeme, sıvalı ve boyalıdır. Mekanda yedi adet raylı arşiv dolabı bulunmaktadır (**Şekil 3.7).**

Şekil 3.7: B-04 Arşiv (2021)

3.2.1.5. B-05 Arşiv

Arşiv olarak kullanılan odanın ebatları 376-498-375-497 cm, alanı ise 18.66 m²'dir. Mekâna 80/223 cm boyutlarındaki ahşap kapı ile girilmekte, mekânın sol yan cephe tarafında 120/60 cm ebatlarında bir adet, arka cephede tarafında iki adet 141/60 cm ebatlarında ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplı, mekânın duvarları sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı volta döşeme, sıvalı ve boyalıdır. Mekanda beş adet raylı arşiv dolabı bulunmaktadır **(Şekil 3.8).**

Şekil 3.8: B-05 Arşiv (2021)

3.2.1.6. B-06 Mutfak

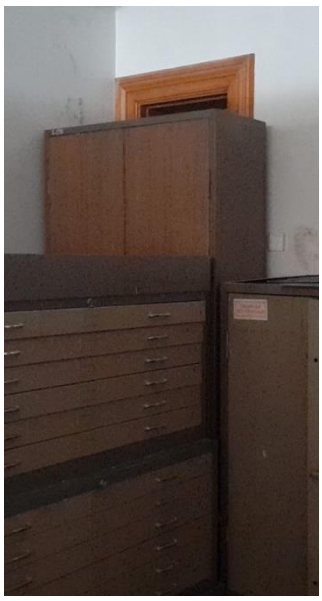
Mekân 398-502-395-500 cm ebatlarında olup alanı 19.76 m²'dir. Mekâna 80/223 cm boyutlarındaki ahşap kapı ile girilmekte, mekânın arka cephede tarafında iki adet 141/60 cm ebatlarında ahşap pencere bulunmaktadır. Mekanın döşemeleri 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplı, mekanın duvarları sıvalı ve boyalı, mekanın tavanı sıvalı ve boyalıdır **(Şekil 3.9).**

Şekil 3.9: B-06 Mutfak (2021

3.2.1.7. B-07 WC

Mekân 97-206-96-207 cm ebatlarında olup alanı 1.98 m²'dir. WC olarak kullanılan mekâna 50/223 boyutlarındaki ahşap kapı ile girilmekte, mekândan havalandırma boşluğuna açılan 77/115 cm ebatlarında ahşap pencere bulunmaktadır **(Şekil 3.10).**

Şekil 3.10: B-07 WC (2021)

3.2.1.8. B-08 Kazan Dairesi

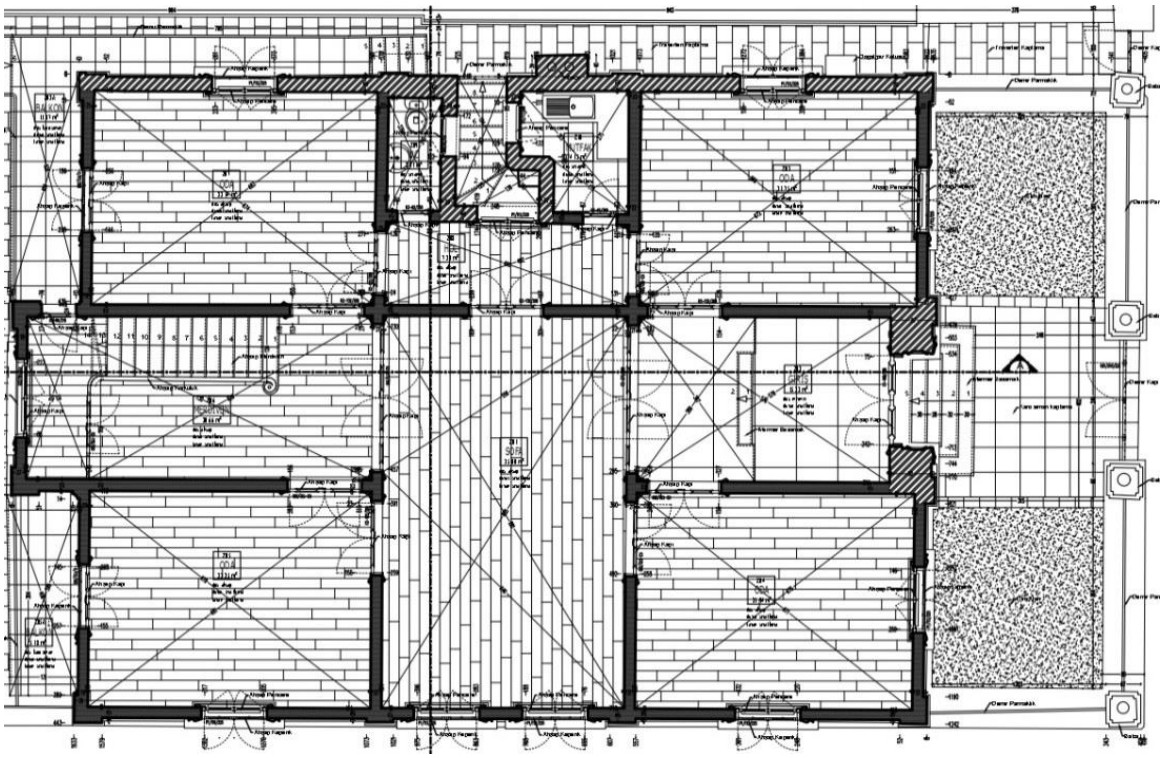
L planlı kazan dairesinin alanı 3.42 m²'dir. Mekâna 50/223 cm boyutlarındaki ahşap kapı ile girilmektedir. Mekânın döşemeleri ve duvarları 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplıdır. Mekânın tavanı sıvalı ve boyalıdır **(Şekil 3.11).**

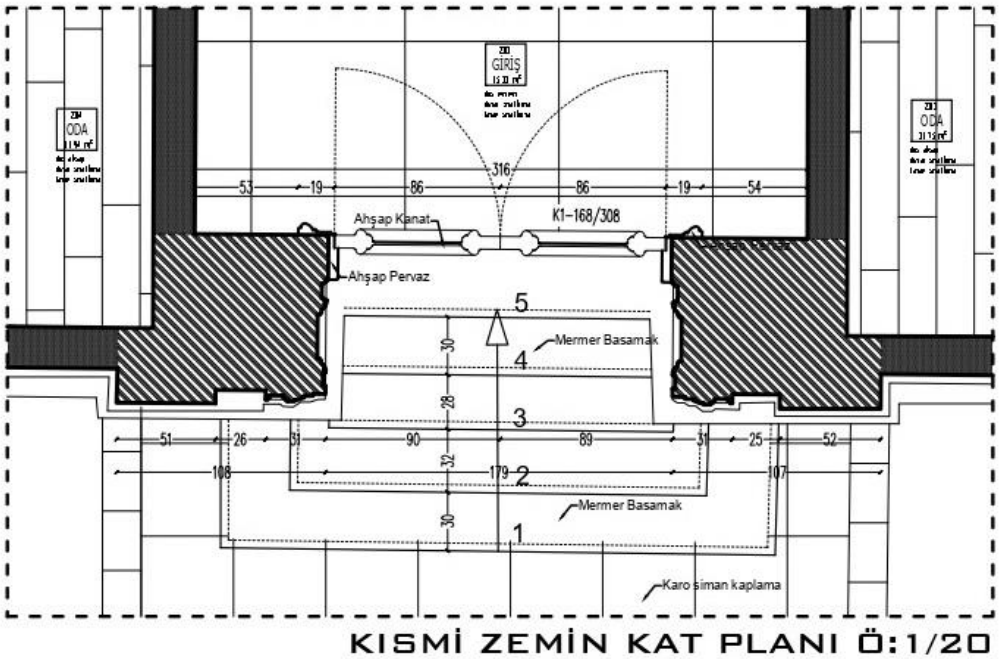
Şekil 3.11: B-08 Kazan Dairesi (2021)

3.2.2. Zemin Kat

Zemin kat, ön ve arka cepheden olmak üzere iki ayrı girişe sahiptir. Ön cepheden beş merdiven çıkılarak giriş yapılır. Zemin kat sofa, dinlenme salonu, giriş holü, memur odası, iki adet raportör odası, balkon, wc-mutfak holü, wc ve mutfaktan oluşmaktadır. Zemin kattan tek kollu ahşap merdiven ile üst kata ulaşılmaktadır **(Şekil 3.12-1, Şekil 3.12-2).**

Şekil 3.12-1: Zemin Kat Rölöve Çizimi (2021)

Şekil 3.12-2: Kısmi Zemin Kat Planı (2021)

3.2.2.1. Z-01 Sofa

Mekân 468-750-464-750 cm ebatlarında olup alanı 35.00 m²'dir. İç sofa plan tipli mekân ön cephedeki ana giriş ile arka cephedeki giriş arasında sirkülasyonu sağlamaktadır. Mekâna ana girişte yer alan giriş holünden 273-300 cm ebatlarında mil menteşeli ahşap çarpma kapı (Poussez) ile girilmektedir. Sofadan -zemin kat ile üst arasında sirkülasyonu sağlayan- merdivenin bulunduğu mekâna 273-300 cm ebatlarında ahşap kapı ile geçilmektedir. Sofada bu iki kapı dışında mutfak-wc holüne geçmek için 132/300 cm ebatlarında, memur odasına geçmek için 132/300 cm ebatlarında, raportör odasına geçmek için 132/300 cm ebatlarında toplam üç adet ahşap kapı bulunmaktadır. Mekânın sol yan cephe tarafında 112/225 cm ebatlarında iki adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi vardır **(Şekil 3.13, Şekil 3.14).**

Şekil 3.13: Z-01 Sofa (2021)

Şekil 3.14: Z-01 Sofa (2021)

3.2.2.2. Z-02 Dinlenme Salonu

Dinlenme salonu 411-530-409-511 cm ebatlarında olup 21.75 m²'dir. Mekâna ana giriş holünden ve mutfak-wc holünden girilmektedir. Ana giriş holüne 132/300 cm ebatlarında, mutfak-wc holüne 122/300 cm ebatlarında ahşap kapılar ile geçilmektedir. Mekânda ön ve sağ yan cepheye açılan 112/225 cm ebatlarında iki adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi vardır (**Şekil 3.15, Şekil 3.16).**

Şekil 3.15: Z-02 Dinlenme Salonu (2021)

Şekil 3.16: Z-02 Dinlenme Salonu (2021)

3.2.2.3. Z-03 Giriş Holü

Mekân 316-482-315-484 cm ebatlarında olup 15.23 m²'dir. Mekâna yapının ön cephesinden beş adet mermer basamak ile 168/308 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile girilmektedir. Mekândan dinlenme salonuna 132/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile memur odasına 132/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile sofaya ise 132/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile geçilmektedir. Mekânın zemini iki farklı kottan oluşmakta olup giriş kapısı ile yükseltilmiş alan arasındaki mesafe 259 cm'dir. Mekânda iki kot arasındaki geçiş 27/174 cm ebatlarında mermer basamakla ile sağlanmaktadır. Mekânın döşemeleri mermer kaplama, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi vardır (**Şekil 3.17, Şekil 3.18).**

Giriş holü mermer kaplı zemini ve mermer taklidi sıvalı duvarları ile diğer mekanlardan farklılaşmaktadır. Giriş holünun tavan eteğinde yer alan süsleme öğeleri Neoklasik cephelerdeki özellikleri yansıtmaktadır. Tavanda yer alan mimari süsleme ve bezeme öğeleri "4.7 Kalem İşi bölümünde Z03 Giriş Holü'' başlığı altında detaylı incelenmiştir.

Şekil 3.17: Z-03 Giriş Holü (2021)

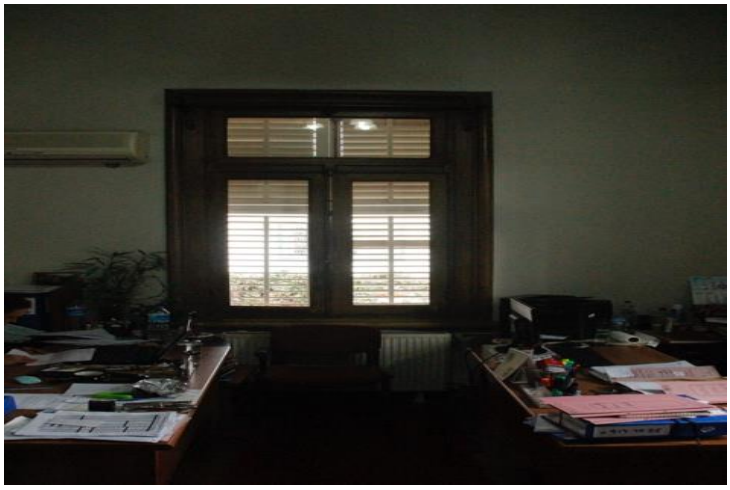
Şekil 3.18: Z-03 Giriş Holü (2021)

3.2.2.4. Z-04 Memur Odası

Mekân 412-531-413-532 cm ebatlarında olup 21.94 m²'dir. Memur odası olarak kullanılan mekâna giriş holünden 132/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile sofadan 132/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile girilmektedir. Mekânın ön cephe ve sol yan cephe tarafında 112/225 cm ebatlarında birer adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi vardır (**Şekil 3.19, Şekil 3.20).**

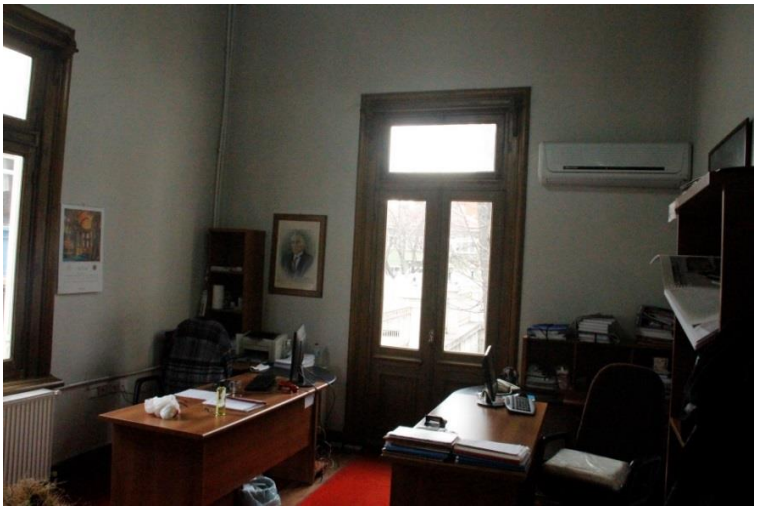
Şekil 3.19: Z-04 Memur Odası (2021)

Şekil 3.20: Z-04 Memur Odası (2021)

3.2.2.5. Z-05 Raportör Odası 1

Mekân 539-413-541-414 cm ebatlarında olup 22.35 m²'dir. Raportör odası olarak kullanılan mekâna merdiven holünden 132/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile sofadan 132/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile girilmekte, mekândan balkona 112/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile çıkılmaktadır. Mekânın sol yan cephe tarafında 118/225 cm ebatlarında bir adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi vardır (**Şekil 3.21, Şekil 3.22).**

Şekil 3.21: Z-05 Raportör Odası (2021)

Şekil 3.22: Z-05 Raportör Odası (2021)

3.2.2.6. Z-05A Balkon

Mekân 129-370-129-389 cm ebatlarında olup alanı 5.18 m²'dir. Mekândan Z-05 Raportör Odası'na 112/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile girilmektedir. Mekânın döşemeleri 20/20 boyutlarında karo-siman seramikle kaplıdır (**Şekil 3.23).**

Şekil 3.23: Z-05A Balkon (2022)

3.2.2.7. Z-06 Merdiven

Mekân 660-310-662-314 cm ebatlarında olup 20.66 m²'dir. Sofadan 273/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile mekâna girilmektedir. Zemin kat ile üst arasında sirkülasyonu sağlayan merdivenin bulunduğu mekânda, mekânı ikiye ayırıcı nitelikte 110/200 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı bulunmaktadır. Mekânın iç kısmında yer alan bölümünden yirmi sekiz basamaklı iki kollu orta sahanlıklı ahşap düz merdiven ile üst kata ulaşılmakta, mekânın arka cephe tarafında yer alan kısmından on dört basamaklı tek kollu ahşap merdiven ile bodrum kata ulaşılmaktadır. Mekânın arka cepheye bakan tarafında 140/225 cm ebatlarında ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın arka cepheye bakan bölümünden 66/215 cm ebatlarında ahşap kapı ile arka cephenin sol tarafında yer alan balkona çıkılmakta ve buradan arka bahçeye ulaşılmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi vardır (**Şekil 3.24, Şekil 3.25).**

Şekil 3.24: Z-06 Merdiven (2021)

Şekil 3.25: Z-06 Merdiven (2021)

3.2.2.8. Z-07 Raportör Odası 2

Mekân 408-542-410-540 cm ebatlarında olup 22.14 m²'dir. Merdiven holünden 132/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile mekâna girilmekte, mekândan 122/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile mutfak-wc holüne 112/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile Z-07A balkona geçilmektedir. Mekânda sağ yan cephe tarafına doğru 112/225 cm ebatlarında ahşap pencere açılmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır **(Şekil 3.26, Şekil 3.27).**

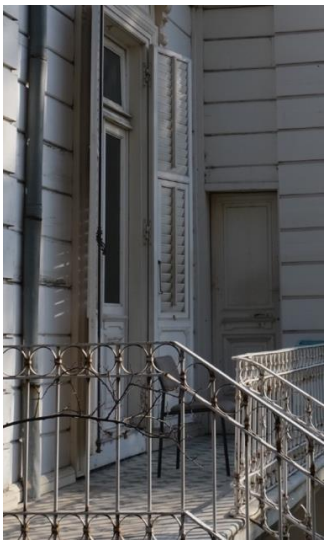
Şekil 3.26: Z-07 Raportör Odası (2021)

Şekil 3.27: Z-07 Raportör Odası (2021)

3.2.2.9. Z-07A Balkon

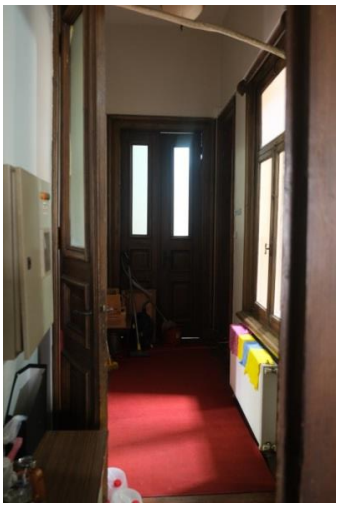
Mekândan zemin kata, ön ve arka bahçeye ulaşılmakta olup alanı 5.18 m²'dir. Balkondan beş basamak ile arka bahçeye inilmekte, balkondan sol yan cephe boyunca ön bahçeye ulaşılmaktadır. Balkondan Z-07 Raportör Odası'na 112/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile balkondan zemin kata 66/215 cm ebatlarında ahşap kapı ile girilmektedir. Mekânın döşemeleri 20/20 boyutlarında karo-siman seramikle kaplıdır. **(Şekil 3.28)**

Şekil 3.28: Z-07A Balkon (2021)

3.2.2.10. Z-08 Mutfak-WC Holü

Mekân 154-464-159-467 ebatlarında olup alanı 7.29 m²'dir. Sofadan 132/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile mekâna girilmektedir. Mekandan 122/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile Z-07 raportör odasına, 122/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile dinlenme salonuna, 62/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile WC'ye, 65/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile mutfağa geçilmektedir. Mekândan binanın sağ yan cephesinde yer alan havalandırma boşluğuna (ışıklık) doğru 112/225 cm ebatlarında ahşap pencere açılmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır (**Şekil 3.29)**

Şekil 3.29: Z-08 Mutfak-WC Holü (2021)

3.2.2.11. Z-09 WC

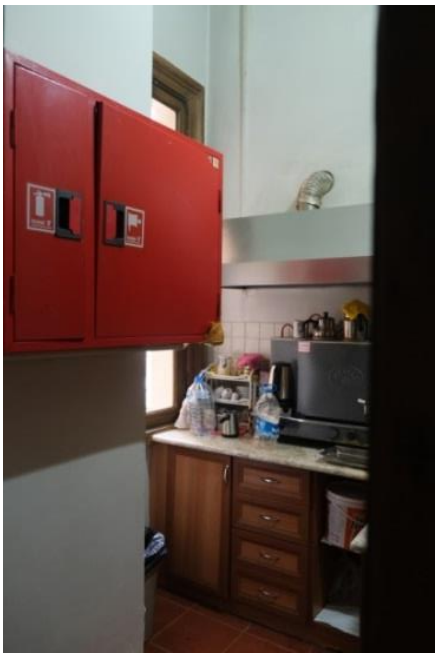
Mekân 102-216-102-217 ebatlarında olup alanı 2.11 m²'dir. WC'ye holden 62/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile girilmekte WC'den binanın sağ yan cephesinde yer alan havalandırma boşluğuna doğru 78/208 cm ebatlarında ahşap pencere açılmaktadır. WC'ye kapısının karşısında tuvalet, solda lavabo bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplı, mekânın duvarları ise +2.00 kotuna kadar 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplı olup, mekanın +2.00 kotu üstü duvarları ve tavanı sıvalı ve boyalıdır **(Şekil 3.30).**

Şekil 3.30: Z-09 WC (2021)

3.2.2.12. Z-10 Mutfak

Mekânın planı L şeklinde olup alanı 4.15 m²'dir. Mutfağa holden 65/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile girilmekte, mutfaktan binanın sağ yan cephesinde yer alan havalandırma boşluğuna doğru 77/208 cm ebatlarında ahşap pencere açılmaktadır. Mutfakta L şeklinde tezgâhı bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ve tavanı -volta döşeme- sıvalı ve boyalıdır **(Şekil 3.31, Şekil 3.32).**

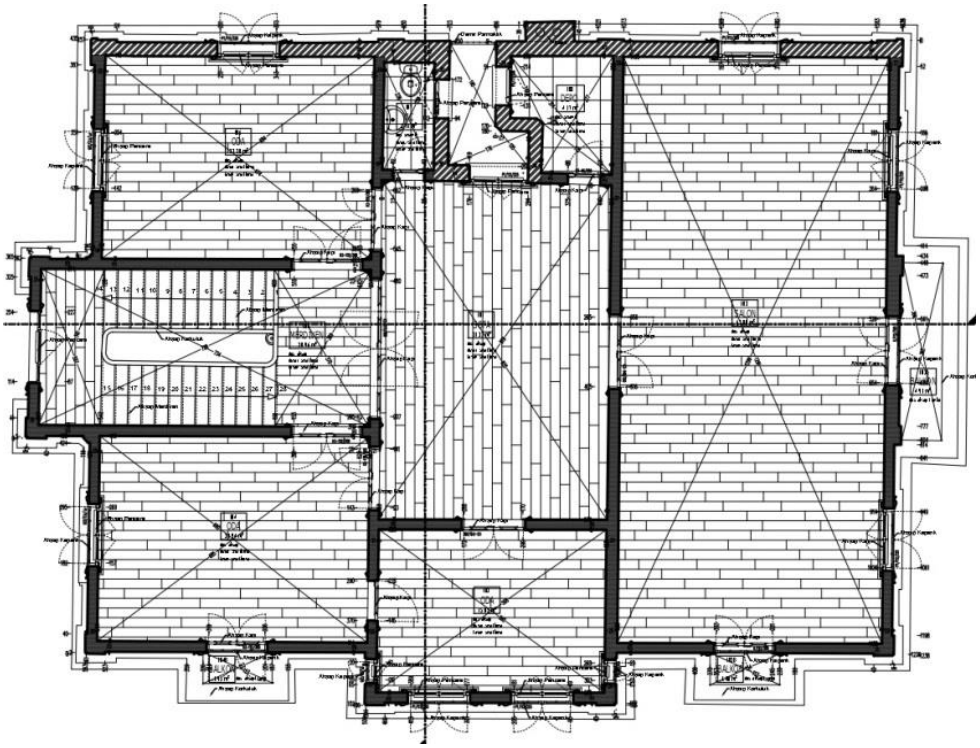
Şekil 3.31: Z-10 Mutfak (2021)

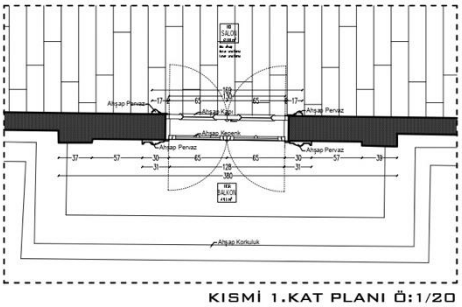
Şekil 3.32: Z-10 Mutfak (2021)

3.2.3. Üst Kat

Üst kata zemin kattan "U'' şeklindeki orta sahanlıklı ahşap düz merdivenle ulaşılmaktadır. Üst kat orta sofalı plan tipindedir. Merdiven biter bitmez sağda Müdür Odası solda Raportör Odası 4 yer almaktadır. Sofaya geçildikten sonra solda WC ve depo, sağda raportör odası 3, karşıda toplantı salonu yer almaktadır. Toplantı salonunda iki adet, müdür odasında bir adet olmak üzere toplam üç adet balkon bulunmaktadır **(Şekil 3.33-1, Şekil 3.33-2).**

Şekil 3.33-1: Üst Kat Rölöve Çizimi (2021)

Şekil 3.33-2: Kısmi Üst Kat Planı (2021)

3.2.3.1. 1-01 Sofa

Mekân 459-672-463-683 cm ebatlarında olup alanı 31.23 m²'dir. Orta sofalı mekâna merdiven holünden 273-300 cm ebatlarında mil menteşeli ahşap çarpma kapı (Poussez) ile girilmektedir. Sofadan 102 toplantı salonuna 140/300 cm ebatlarında, 103 raportör odasına 118/300 cm ebatlarında, 104 müdür odasına 273/300 cm ebatlarında, 106 raportör odasına 118/300 cm ebatlarında,107 WC'ye 65/300 cm ebatlarında,108 depoya 65/300 cm ebatlarında ahşap kapılar ile geçilmektedir. Sofadan binanın sağ yan cephesinde yer alan havalandırma boşluğuna doğru 112/225 cm ebatlarında ahşap pencere açılmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi vardır **(Şekil 3.34, Şekil 3.35, Şekil 3.36).**

Şekil 3.34: 1-01 Sofa (2021)

Şekil 3.35: 1-01 Sofa (2021)

Şekil 3.36: 1-01 Sofa (2021)

3.2.3.2. 1-02 Toplantı Salonu

Toplantı salonu 533-1180-535-1180 cm ebatlarında, alanı ise 63.00 m²'dir. Sofadan 140/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile mekâna girilmektedir. Mekânda yapının sağ yan cephe tarafına tarafında 112/225 cm ebatlarında bir adet, yapının ön cephe tarafına tarafında 112/225 cm ebatlarında iki adet olmak üzere toplam üç adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın ön cepheye ve sağ yan cepheye bakan kısmında iki adet balkon bulunmakta olup bu balkonlara 112/300 cm ebatlarında ahşap kapılar ile girilmektedir. Mekânda yer alan açıklıklar simetrik bir düzene göre planlanmıştır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi vardır (**Şekil 3.37, Şekil 3.38, Şekil 3.39).**

Şekil 3.37: 1-02 Toplantı Salonu (2021)

Şekil 3.38: 1-02 Toplantı Salonu (2021)

Şekil 3.39: 1-02 Toplantı Salonu (2021)

3.2.3.3. 1-02A Balkon

Mekânın alanı 4.91 m²'dir. Mekâna 112/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile toplantı salonundan girilmektedir. Mekânın döşemesi ile balkon küpeştelerinin üzeri çinko kaplıdır. Balkon korkulukları Barok tarzdadır **(Şekil 3.40).**

Şekil 3.40: 1-02A Balkon (2022)

3.2.3.4. 1-02B Balkon

Mekânın alanı 1.90 m²'dir. Mekâna 112/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile toplantı salonundan girilmektedir. Mekânın döşemesi ile balkon küpeştelerinin üzeri çinko kaplıdır. Balkon korkulukları Barok tarzdadır **(Şekil 3.41).**

Şekil 3.41: 1-02B Balkon (2022)

3.2.3.5. 1-03 Raportör Odası 3

Raportör odası 328-459-328-458 cm ebatlarında olup alanı 15.05 m²'dir. Mekâna 118/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile sofadan girilmektedir. Mekândan müdür odasına 82/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile geçilebilmektedir. Mekânda yapının sol yan cephesine bakan tarafında 112/225 cm ebatlarına iki adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi vardır **(Şekil 3.42).**

Şekil 3.42: 1-03 Raportör Odası (2021)

3.2.3.6. 1-04 Müdür Odası

Mekân 543-413-544-414 cm ebatlarında olup alanı 21.94 m²'dir. Mekâna 118/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile sofadan ve 132/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile merdiven holünden girilmektedir. Mekandan 103 raportör odasına

82/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile geçilebilmektedir. Mekândan yapının sol yan cephesine bakan tarafındaki balkona 112/300 cm ebatlarına ahşap kapı ile geçilmekte, mekânın arka cepheye bakan tarafında 112/225 cm ebatlarında ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavan eteğinde ve duvarda kalem işi bulunmaktadır **(Şekil 3.43, Şekil 3.44).**

Şekil 3.43: 1-04 Müdür Odası (2021)

Şekil 3.44: 1-04 Müdür Odası (2021)

3.2.3.7. 1-04A Balkon

Mekânın alanı 1.95 m²'dir. Mekâna 112/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile müdür odasından girilmektedir. Mekânın döşemesi ile balkon küpeştelerinin üzeri çinko kaplıdır. Balkon korkulukları Barok tarzdadır **(Şekil 3.45).**

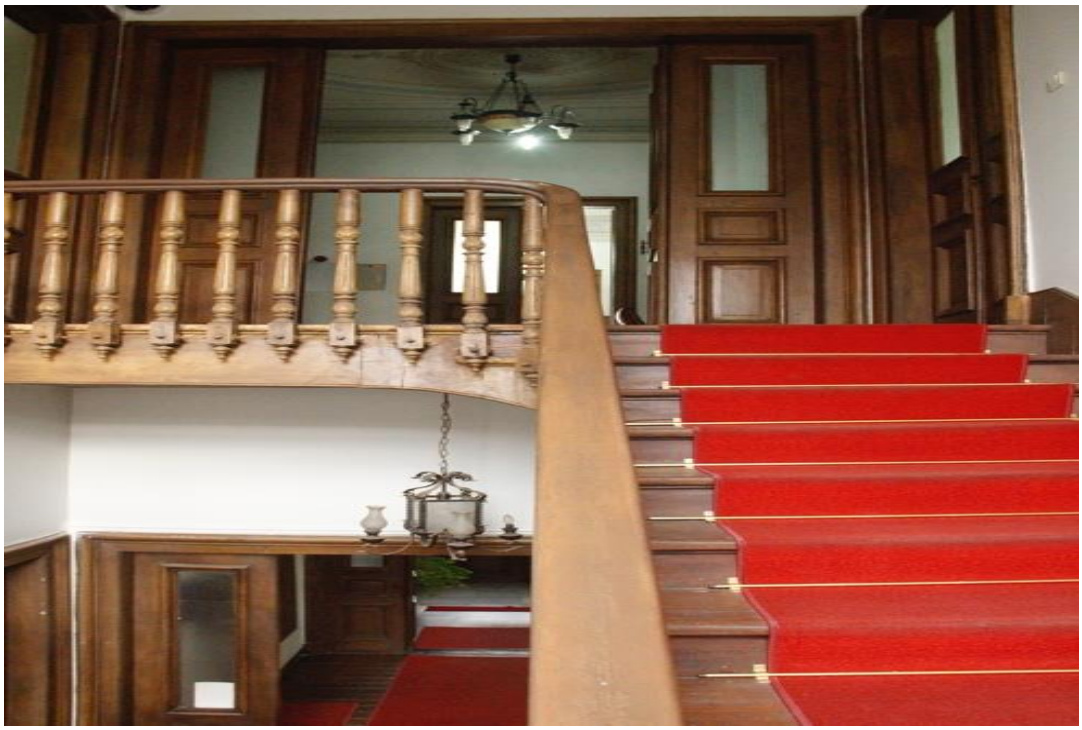
Şekil 3.45: 1-04A Balkon (2022)

3.2.3.8. 1-05 Merdiven

Mekân 660-310-664-314 cm ebatlarında olup 20.96 m²'dir. Mekândan 273/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile sofaya girilmektedir. Zemin kat ile üst arasında sirkülasyonu sağlayan merdivenin sahanlığında (zemin kattan on dört basamakla sahanlığa, sahanlıktan on dört basamakla üst kata) 140/225 cm ebatlarında ahşap pencere bulunmaktadır. Merdiven ile üst kata ulaşıldığında sağda yer alan müdür odasına 132/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile, solda yer alan 106 raportör odasına 132/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile, karşıda yer alan sofaya ise 273/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile girilmektedir. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavanında kalem işi görülmektedir **(Şekil 3.46, Şekil 3.47).**

Şekil 3.46: 1-05 Merdiven (2021)

Şekil 3.47: 1-05 Merdiven (2021)

3.2.3.9. 1-06 Raportör Odası 4

Mekân 409-541-410-542 cm ebatlarında olup alanı 22.20 m²'dir. Mekâna 118/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile sofadan ve 132/300 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap kapı ile merdiven holünden girilmektedir. Mekânın yapının sağ yan cephesine ve arka cephesine bakan taraflarında 112/225 cm ebatlarında birer adet ahşap pencere bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalı ve boyalı, mekânın tavanı ahşap çıta üzeri bağdadi sıvalıdır. Mekânın tavan eteğinde kalem işi bulunmaktadır **(Şekil 3.48, Şekil 3.49).**

Şekil 3.48: 1-06 Raportör Odası (2021)

Şekil 3.49: 1-06 Raportör Odası (2021)

3.2.3.10. 1-07 WC

Mekân 216-101-216-103 ebatlarında olup alanı 2.11 m²'dir. WC'ye sofadan 62/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile girilmekte, WC'den binanın sağ yan cephesinde yer alan havalandırma boşluğuna doğru 78/208 cm ebatlarında ahşap pencere açılmaktadır. WC kapısının karşısında tuvalet, solda lavabo bulunmaktadır. Mekânın döşemeleri seramik, mekânın duvarları +2.00 kotuna kadar 33/33 boyutlarında özgün olmayan karo seramikle kaplı olup, mekânın +2.00 kotu üstü duvarları ve tavanı sıvalı ve boyalıdır **(Şekil 3.50).**

Şekil 3.50: 1-07 WC (2021)

3.2.3.11. 1-08 Depo

Mekânın planı L şeklinde olup alanı 4.15 m²'dir. Depoya sofadan 65/300 cm ebatlarında ahşap kapı ile girilmekte, depodan binanın sağ yan cephesinde yer alan havalandırma boşluğuna (ışıklık) doğru 77/208 cm ebatlarında ahşap pencere açılmaktadır. Mekândan çatıya çıkış yapılmaktadır. Mekânın döşemeleri ahşap, mekânın duvarları ve tavanı sıvalı ve boyalıdır **(Şekil 3.51).**

Şekil 3.51: 1-08 Depo (2021)

3.3. Cepheler

İlhan Koman Evi üç tarafı sokakla çevrili olarak üzerinde bulunduğu parselde tek yapı olarak inşa edilmiştir. Yapının doğu cephesi Maarif Caddesi'ne, güney cephesi Gazeteci Mehmet Karagöz Sokağa, batı cephesi Türk Ocağı Caddesi'ne, kuzey cephesi bitişik parsele bakmaktadır. Yapının dört cephesi de net bir şekilde görülmektedir (**Şekil 3.52, Şekil 3.53, Şekil 3.54, Şekil 3.55).**

Neogrek (Greek Revival-Classic Revival, Yunan Canlandırmacılığı) üslubun özelliklerini gösteren ve tapınağı andıran yapının cephelerinde Neoklasik tarzda mimari öğeler görülmektedir.

Yapının tüm cephelerinde katlar, cepheleri dolanan silmeler ile ayrılmış ve saçak ile sonlanmıştır. Her cephesi farklı kompozisyonlarda oluşturulmuş cephelerde Neoklasik vurgu ve simetri hâkimdir. Yapıyı dolanan ara kat silmesi altında Antik Yunan mimarisinin arşitrav ve frizlerini andıran düzenleme yer almaktadır. Profilli silmeler ile düz kuşaklara yer verilen bu düzenleme pencere üstlerinde ve çatı saçağı altlarından da cepheyi dolanmaktadır. Cephelerde yatay bir etki oluşturan kat silmelerini dikeyde plastırlar dengelemektedir. Giriş katta Toskana başlıklı plastırlar, üst katta ise yivli ve kompozit plastırlar yer almaktadır. Cephede yer alan kat silmeleri ve plastırlar Neoklasik bir etki yaratmaktadır. Yapının cephelerinda yer alan cumba ve balkonlar ise yapıya hareketlilik kazandırmıştır.

Şekil 3.52: Ortofoto, Doğu Ana Giriş Cephesi (2021)

Şekil 3.53: Ortofoto, Batı Arka Cephe (2021)

Şekil 3.54: Ortofoto, Güney Sol Yan Cephe (2021)

Şekil 3.55: Ortofoto, Kuzey Sağ Yan Cephe (2021)

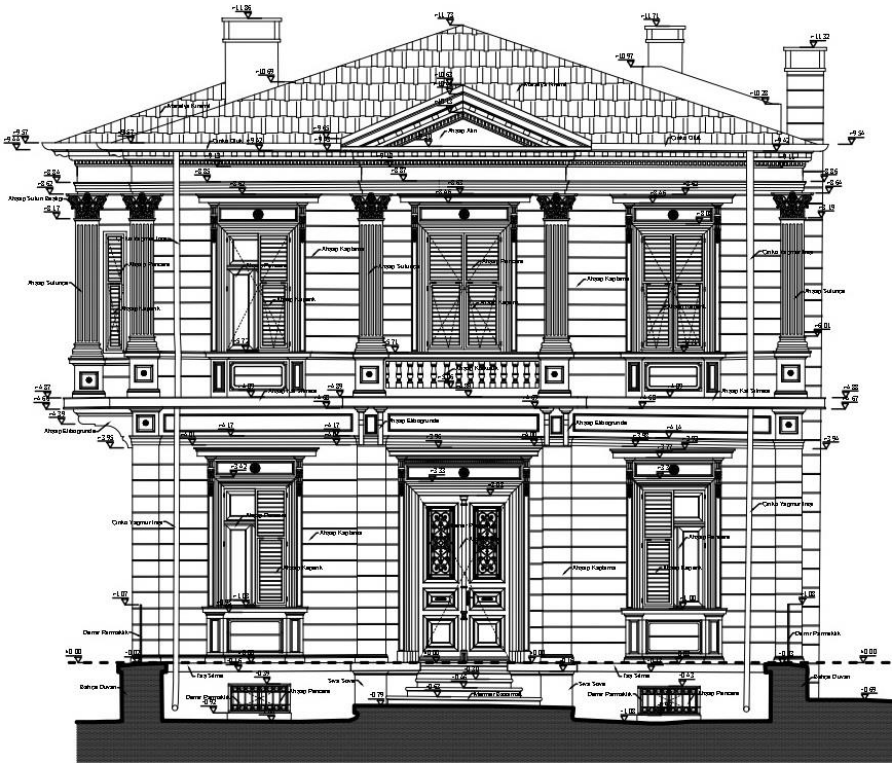
3.3.1. Doğu Ön Cephe (Ana Giriş Cephesi)

Yapının ön cephesi Maarif Caddesi üzerinden girilen doğu cephesidir. İlhan Koman Evi'nin ana girişi doğu cephesi üzerinde yer almaktadır. Yapının bu cephesi günümüzde çatıda yer almayan kalkan duvar dışında özgünlüğünü korumuştur (**Şekil 3.56).**

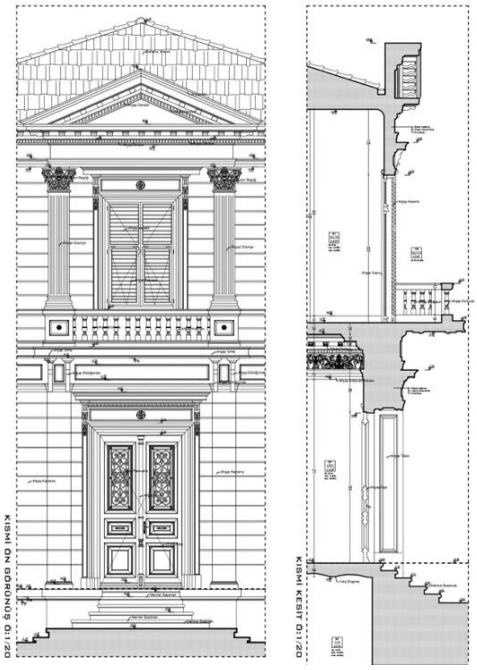
Maarif Caddesi üzerinden 243/223 cm ebatlarında demir kapı ile ön bahçeye girilmektedir. Yapının ön bahçesinin 0.79 kotundan beş adet mermer basamak vasıtasıyla yapının ana girişine ulaşılmaktadır.

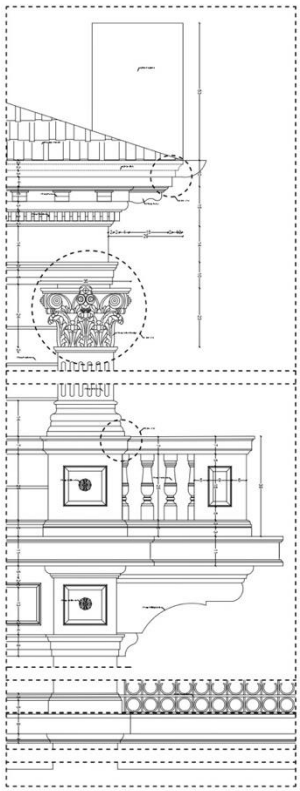
Şekil 3.56: Doğu Ana Giriş Cephesi Genel Görünümü (2021)

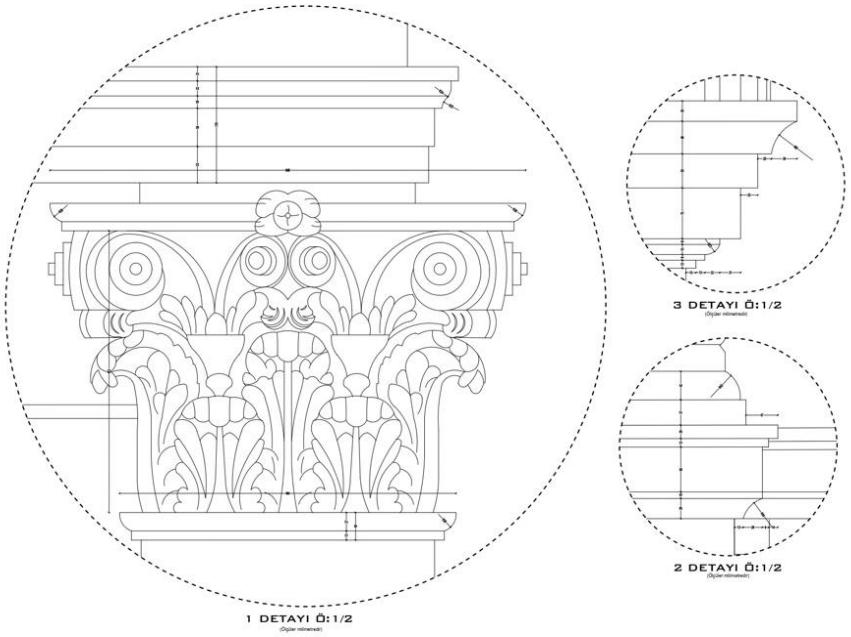
Şekil 3.57-1: Doğu Ana Giriş Cephesi Rölöve Çizimi (2021)

Şekil 3.57-2: Kısmi Ön Görünüş Sistem Detayı-1 (2021)

Şekil 3.57-3: Kısmi Ön Görünüş Sistem Detayı-2 (2021)

Şekil 3.57-4: Süsleme Öğeleri, Nokta Detayı (2021)

Yapının doğu cephesi kornişli silme ile yatay düzlemde ikiye ayrılmış, dikeyde ise cephede çıkıntı yaparak oluşturulmuş plasterlerle üç bölümlü kompozisyon oluşturulmuştur. Yatay ve dikey düzlemdeki bu kompozisyon ile Neoklasik üslubun simetrik cephe düzeni oluşturulmuştur. Cephede yataylığı vurgular şekilde çizgisel (lineer) olarak ahşap kaplama vardır. Dikeydeki üç bölümlü aksın ortasında mermer basamaklarla girilen ana giriş kapısı, giriş kapısının üzerinde eliböğründeler (konsol) ile desteklenen dorik tarzı parmaklıklı, köşede masif ayaklı korkuluğa sahip ahşap balkon ve her iki yanında ahşap görünümlü plasterler (sütunçe), en üstte işlevsel olmayan, çatı konstrüksiyonu ile bağdaşmayan üçgen bir alınlık (proton) yer almaktadır. Orta aksın sağ ve sol tarafında –alt ve üst katta- simetrik ahşap pencereler bulunmaktadır. Üst katın köşelerinde ahşap görünümlü plasterler, üçgen alınlığın altında yatayda sıralanmış ahşap füruş ve ahşap geisipodes dizisi (diş, dendan) yer almaktadır. Giriş kapısının üzerinde yer alan balkonu destekleyen "S'' kıvrımlı ahşap konsolların (eliböğründe) yumurta dizisi, akantus ve kıvrım dallarla bezeli olduğu görülmektedir. **(Şekil 3.57-1, Şekil 3.57-2, Şekil 3.57-3, Şekil 3.57-4, Şekil 3.58, Şekil 3.59, Şekil 3.60).**

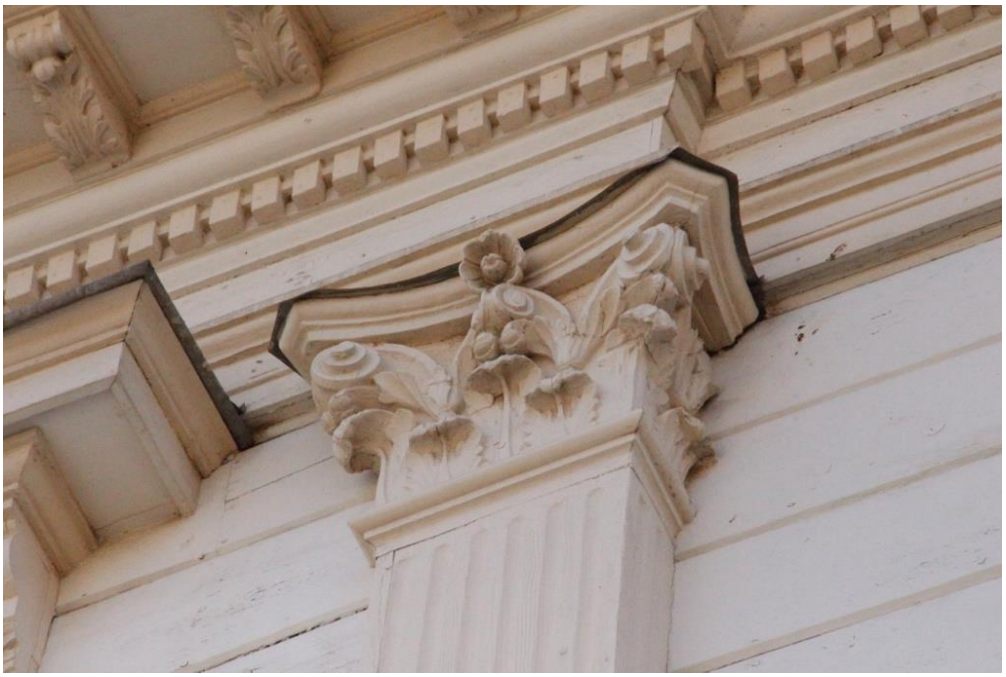

Şekil 3.58: Doğu Ana Giriş Cephesi, Üçgen Alınlık-Proton (2021)

Ön cephede; bodrum katın iki penceresi, zemin katın iki pencere ve ana giriş kapısı, üst katın ise iki pencere ve bir balkon kapısı bulunmaktadır. Cephede yer alan pencerelerin ve kapıların üst kısmındaki ahşap tablaların ve sütünçelerin altındaki ahşap tablaların içerisinde gülbezek formlu ahşap kabartma vardır. Pencere ve kapıların üstünde ahşap saçak yer almaktadır. Gülbezek formlu ahşap kabartmaların sağında ve solunda yer alan kapı nişi üzerindeki kornişi destekleyen konsollarda akant yaprağı motifli ahşap süslemeler bulunmaktadır. Cephede yer alan kapı ve pencerelerde -ana giriş kapısı hariç- kepenkler bulunmaktadır **(Şekil 3.61).**

Şekil 3.59: Doğu Ana Giriş Cephesi, Eliböğründe (2021)

Şekil 3.60: Doğu Ana Giriş Cephesi, Korint Sütun Başlığı (2021)

Şekil 3.61: Doğu Ana Giriş Cephesi, Geisipodes Dizisi, Çiçek Rozeti (Gülbezek) (2021)

Üst kattan çatıya geçiş kornişli ahşap silme ile yapılmış, özgün halindeki kalkan duvarların kaldırıldığı görülmüştür. Yapı ahşap oturtma çatı ile kapatılmıştır. Çatı kaplaması için Marsilya kiremidi kullanılmıştır.

3.3.2. Güney Sol Yan Cephe

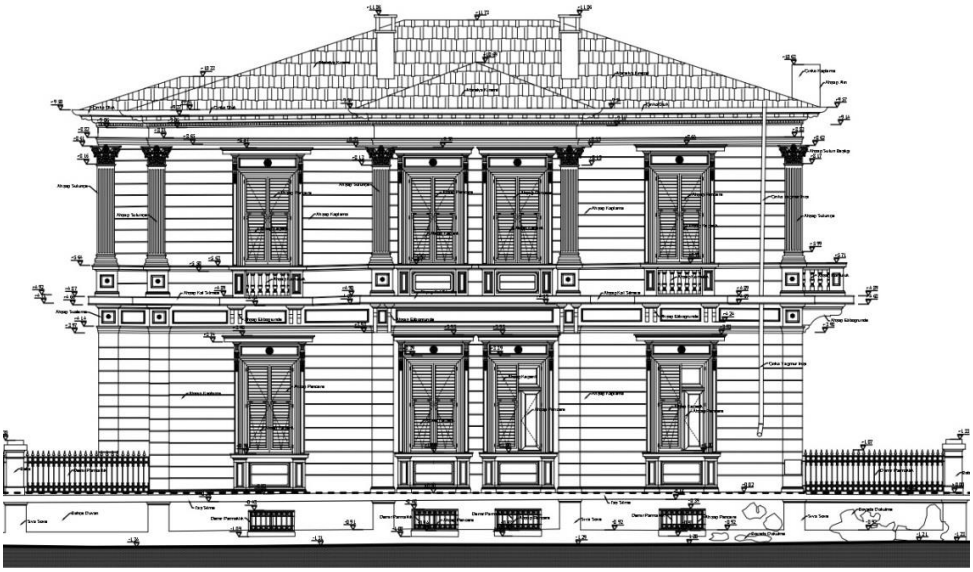
Yapının sol yan cephesi Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak tarafına bakan güney cephesidir ve yapıya girişi yoktur. Yapının bu cephesi günümüzde çatıda yer almayan kalkan duvar dışında özgünlüğünü korumuştur **(Şekil 3.62).**

Şekil 3.62: Güney Sol Yan Cephe Genel Görünüm (2021)

Yapının güney cephesi kornişli silme ile yatay düzlemde ikiye ayrılmış, dikeyde ise cephede çıkıntı yaparak oluşturulmuş plasterlerle üç bölümlü kompozisyon oluşturulmuştur. Cephede yataylığı vurgular şekilde çizgisel (lineer) olarak ahşap kaplama vardır. Yapının orta aksının üst kat kısmında cumba oluşturulmuş ve cumbanın her iki yanında mekânlardan ayrı - dorik tarzı parmaklıklı, köşede masif ayaklı korkuluğa sahip ahşap- balkonlara çıkılabilmektedir. Dikeydeki üç bölümlü aksın ortasında aşağıdan yukarıya sırasıyla; bodrum katta demir parmaklıklı simetrik iki ahşap pencere, zemin katta çift kanatlı iki adet simetrik ahşap pencere, üst katta eliböğründeler ile desteklenen -çift kanatlı iki adet simetrik ahşap pencerenin bulunduğu- cumba ve her iki yanında ahşap görünümlü plasterler (sütunçe) yer almaktadır. Orta aksın sağ ve sol

tarafında; alt katta simetrik ahşap pencereler, üst katta balkona açılan ahşap kapılar bulunmaktadır. Üst katın köşelerinde ahşap görünümlü plasterler çatının kornişli ahşap silmesinin altında yatayda sıralanmış ahşap füruş ve ahşap geisipodes dizisi (diş, dendan) yer almaktadır (**Şekil 3.63, Şekil 3.64, Şekil 3.65).**

Şekil 3.63: Güney Sol Yan Cephe Rölöve Çizimi (2021)

Şekil 3.64: Güney Sol Yan Cephe, Cumba (2021)

Şekil 3.65: Güney Sol Yan Cephe, Plastır ve Korint Sütun Başlığı (2021)

Sol yan cephede bodrum katın dört penceresi, zemin katın dört penceresi, üst katın ise iki pencere ve iki balkon kapısı bulunmaktadır. Cephede yer alan pencerelerin ve kapıların üst kısmındaki ahşap tablaların ve sütünçelerin altındaki ahşap tablaların içerisinde gülbezek formlu ahşap kabartma vardır. Pencere ve kapıların üstünde ahşap saçak yer almaktadır. Gülbezek formlu ahşap kabartmaların sağında ve solunda yer alan sövelerde çiçek motifli ahşap süslemeler bulunmaktadır. Cephede yer alan kapı ve pencerelerde kepenkler bulunmaktadır. Üst kattan çatıya geçiş kornişli ahşap silme ile yapılmış, özgün halindeki kalkan duvarların kaldırıldığı görülmüştür (**Şekil 3.66)**

Şekil 3.66: Güney Sol Yan Cephe, Süsleme Öğeleri (2021)

3.3.3. Batı Arka Cephe

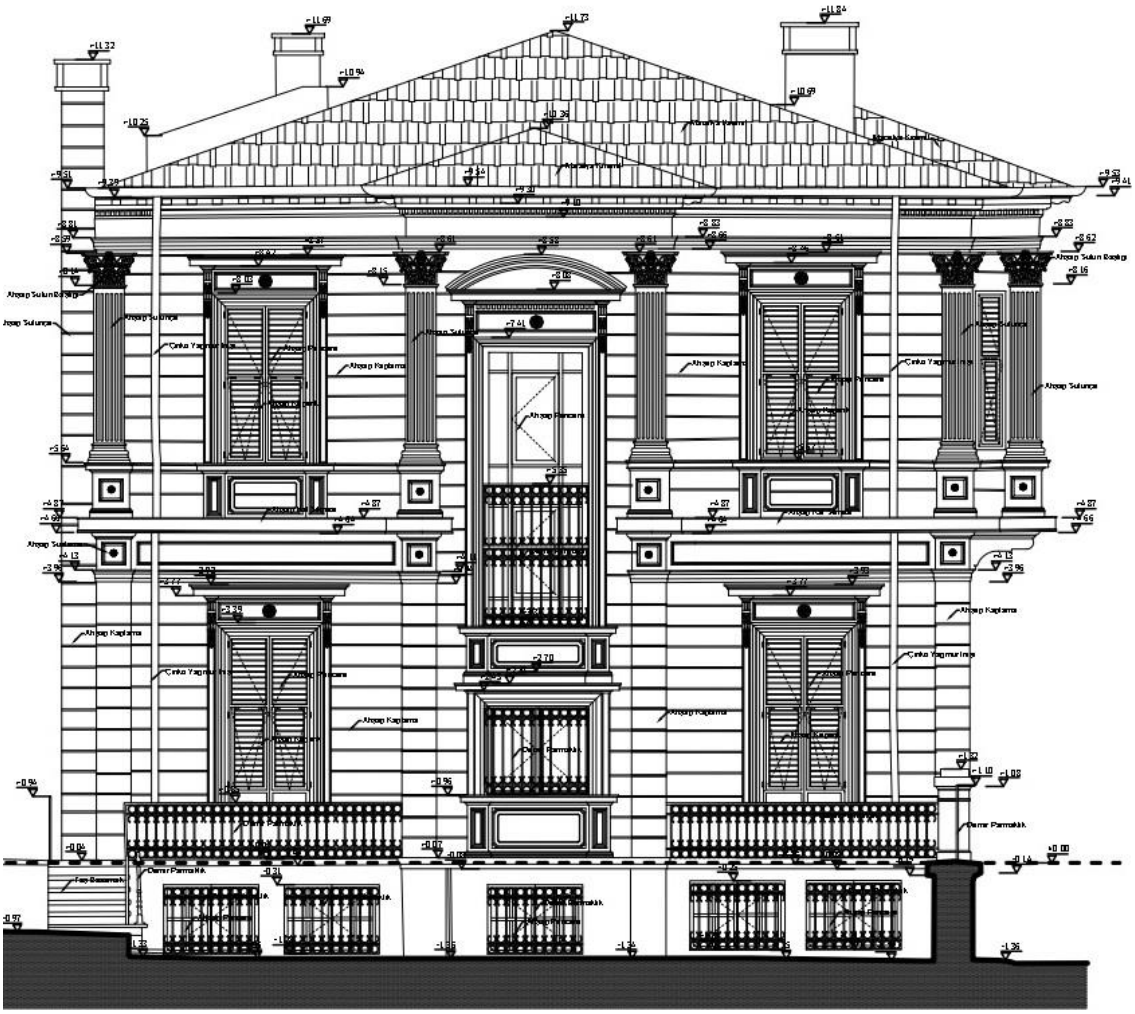
Yapının arka cephesi Türk Ocağı Caddesi tarafına bakan batı cephesidir. İlhan Koman Evi'nin ana giriş dışındaki diğer girişi batı cephesi üzerinde yer almaktadır. Yapının arka bahçesine demir kapıdan giriş yapılmakta ve altı adet mermer basamak ile balkona ulaşılmaktadır. Bu balkondan yapının merdiven holüne ve Z-07 Raportör Odasına giriş yapılmaktadır. Yapının bu cephesi günümüzde çatıda yer almayan kalkan duvar dışında özgünlüğünü korumuştur (**Şekil 3.67).**

Şekil 3.67: Batı Arka Cephe Genel Görünüm (2021)

Yapının batı cephesi kornişli silme ile yatay düzlemde ikiye ayrılmış, dikeyde ise cephede çıkıntı yaparak oluşturulmuş plasterlerle üç bölümlü kompozisyon oluşturulmuştur. Cephede yataylığı vurgular şekilde çizgisel (lineer) olarak ahşap kaplama vardır. Yapının orta aksı öne çıkarılmış, üst katta yer alan uzun pencere ile yapıda aydınlık-ferah bir ortam sağlanmaya çalışılmıştır. Bu pencereni üzeri antik dönemin kavisli alınlığı ile sonlandırılmıştır. Dikeydeki üç bölümlü aksın ortasında

aşağıdan yukarıya sırasıyla; bodrum katta demir parmaklıklı ahşap pencere, zemin katta çift kanatlı ahşap pencere, üst katta ahşap pencere ve her iki yanında ahşap görünümlü plasterler (sütunçe) yer almaktadır. Orta aksın sağ ve sol tarafında; bodrum katta demir parmaklı ahşap pencereler, alt katta simetrik ahşap balkon kapıları ve balkonun demir parmaklıkları, üst katta simetrik pencereler bulunmaktadır. Üst katın köşelerinde ahşap görünümlü plasterler, çatının kornişli ahşap silmesinin altında yatayda sıralanmış ahşap füruş ve ahşap geisipodes dizisi (diş, dendan) yer almaktadır (**Şekil 3.68, Şekil 3.69, Şekil 3.70).**

Şekil 3.68: Batı Arka Cephe Rölöve Çizimi, 2021

Batı cephede; bodrum katın beş penceresi, zemin katın iki balkon kapısı ve bir penceresi, üst katın ise üç penceresi bulunmaktadır. Cephede yer alan pencerelerin (orta aks zemin kattaki hariç) ve kapıların üst kısmındaki ahşap tablaların ve sütünçelerin altındaki ahşap tablaların içerisinde gülbezek formlu ahşap kabartma vardır. Pencere ve kapıların üstünde ahşap saçak (orta aks, zemin kat hariç) yer almakla birlikte orta akstaki uzun pencerenin saçağının üstünde dairesel formda ikinci bir saçak vardır. Gülbezek formlu ahşap kabartmaların sağında ve solunda yer alan sövelerde (orta aks zemin kattaki hariç) çiçek motifli ahşap süslemeler bulunmaktadır. Cephede yer alan kapı ve pencerelerde kepenkler bulunmaktadır. Üst kattan çatıya geçiş kornişli ahşap silme ile yapılmış, özgün halindeki kalkan duvarların kaldırıldığı görülmüştür (**Şekil 3.71).**

Şekil 3.69: Batı Arka Cephe (2021)

Şekil 3.70: Batı Arka Cephe, Sütunçe, Sütun Başlığı ve Furuş (2021)

Şekil 3.71: Batı Arka Cephe (2021)

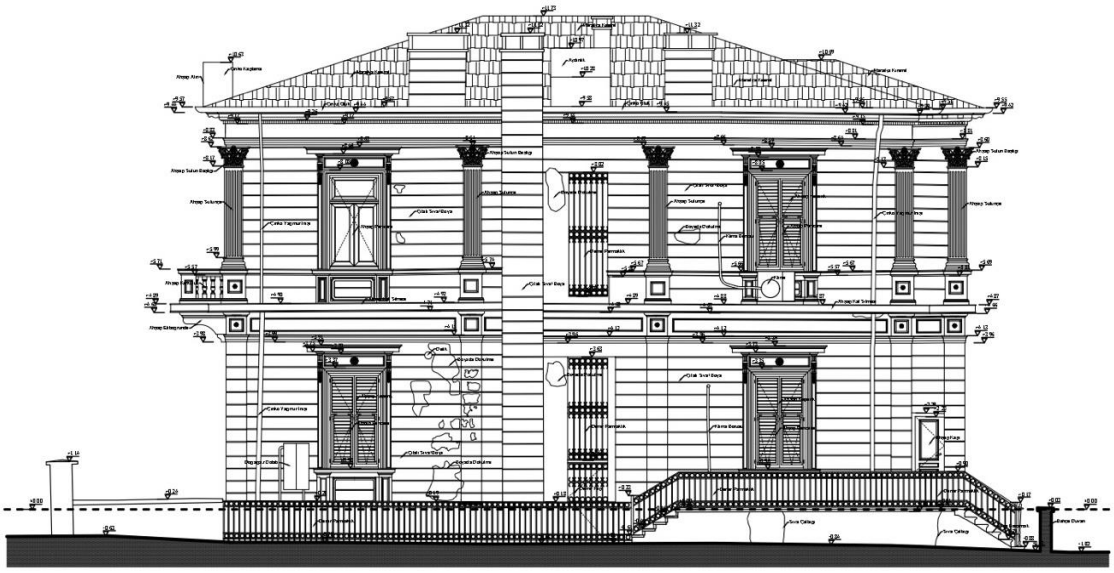
3.3.4. Kuzey Sağ Yan Cephe

Yapının sağ yan cephesi bitişik parsel tarafına bakan kuzey cephesidir ve bu cepheden yapıya giriş merdiven vasıtası ile bodrum kattan yapılabilmektedir. Yapının bu cephesi günümüzde çatıda yer almayan kalkan duvar ve çatı silmesi ile mevcutta cephede yer alan baca dışında özgünlüğünü korumuştur. Arka bahçe ile ön bahçe arasındaki sirkülasyon bu cephe tarafındaki yürüme yolu ile sağlanmaktadır. Arka bahçeden mermer basamaklar ile çıkılmakta ve havalandırma boşluğuna (ışıklık) olduğu yerden tekrar bahçe kotuna inilmektedir **(Şekil 3.72).**

Şekil 3.72: Kuzey Sağ Yan Cephe Genel Görünüm (2021)

Yapının kuzey cephesi kornişli silme ile yatay düzlemde ikiye ayrılmış, dikeyde ise cephede çıkıntı yaparak oluşturulmuş plastırlarla üç bölümlü kompozisyon oluşturulmuştur. Cephede yataylığı vurgular şekilde çizgisel (lineer) olarak ahşap kaplama vardır. Yapının orta aksı geriye çekilerek havalandırma, aydınlatma ve servis fonksiyonu ile kullanılmıştır. Dikeydeki üç bölümlü aksın ortasında aşağıdan yukarıya havalandırma boşluğunu kapatan demir parmaklıklar bulunmaktadır. Orta aksın sağ ve sol tarafında; zemin katta ahşap pencereler, üst katta simetrik ahşap pencereler bulunmaktadır. Üst katın köşelerinde ahşap görünümlü plasterler (sütunçe), çatının kornişli ahşap silmesinin altında yatayda sıralanmış ahşap füruş ve geisipodes dizisi (diş, dendan) yer almaktadır (**Şekil 3.73, Şekil 3.74, Şekil 3.75).**

Şekil 3.73: Kuzey Sağ Yan Cephe Rölöve Çizimi (2021)

Kuzey cephede; zemin katın ve üst katın ikişer ahşap penceresi bulunmaktadır. Cephede yer alan pencerelerin (orta aks, zemin kattaki hariç) ve kapıların üst kısmındaki ahşap tablaların ve sütünçelerin altındaki ahşap tablaların içerisinde gülbezek formlu ahşap kabartma vardır. Pencere ve kapıların üstünde ahşap saçak yer almaktadır. Gülbezek formlu ahşap kabartmaların sağında ve solunda yer alan sövelerde (orta aks zemin kattaki hariç) çiçek motifli ahşap süslemeler bulunmaktadır. Cephede yer alan kapı ve pencerelerde kepenkler bulunmaktadır (**Şekil 3.76).**

Şekil 3.74: Kuzey Sağ Yan Cephe (2021)

Şekil 3.75: Kuzey Sağ Yan Cephe, Işıklık (2021)

Şekil 3.76: Kuzey Sağ Yan Cephe (2021)

3.4. Yapım Tekniği ve Malzeme Özellikleri

Geleneksel Türk konutunda yapım malzemesi olarak kullanılan ahşabın sağladığı avantajlar ile belli bir modüle uygun şekilde yapılar inşa edilmiştir. Ahşap iskelet sistemini oluşturan ahşap dikme ve payandalar, ara dikmeler dar, dikey olarak bölünür ve boşluklar dolgu malzemesi ile doldurulmuştur. İstanbul evlerinde -Edirne'de olduğu gibi- ahşap karkas, iki yüzü bağdadi çıtaları yardımı ile kaplanarak ve ara kısmı boş bırakılarak kullanılmıştır. (Uluengin, 2000)

Ahşap karkas sistemin getirmiş olduğu düzen, malzemenin strüktürüne de bağlı olarak belli ölçülerin kullanılmasını gerektirmiştir. Bu şekilde modüler bir sistem ve bir aks dizini oluşmuş, bu durum pencere ölçüsü ve dizilişini, sonuç olarak cephe düzenini bulmayı sağlamıştır. Ahşap karkas sistemde 15x15 ve 12x12 cm kesitlere sahip dikmeleri, 120-150 cm ara ile yerleştirilerek oluşturulmuş, ara dikmelerle de desteklenmiştir. (Uluengin, 2000)

Yapı kâgir bodrum üzeri ahşap karkas olarak inşa edilmiştir. Yapının cepheleri lambalı tahta ile kaplanmış, dolgu malzemesinin bulunmadığı duvarlar bağdadi tekniği ile sıvanmıştır. Bu özelliklerdeki yapım tekniği 19. Yüzyıl ve sonrası İstanbul Ahşap Konut mimarisinde görülmekle birlikte, Edirne ve çevresindeki yerleşim bölgelerinde de görülmektedir. Kaleiçi'nde yaygın olarak görülen uygulama kerpiç ve tuğla dolgulu ahşap karkastır.

3.4.1. Temel

Yapıda 2005-2007 yılları arasında gerçekleştirilen esaslı onarımda yapının döşeme kotuna -1.00-1.20 metre genişliğinde 2.40-2.50 metre yükseliğinde- kadar kazı yapılmıştır (**Şekil 3.77).** Bodrum kat zemini ve bahçede sondaj çalışmaları yapılmadığından temel hakkında kesin bilgi vermek mümkün değildir. Flat-jack (çift düz krikolar), 3D GPR, Sonik/Mikrosismik araştırmalar, MASW Sismik testler, mekanik labaratuvar testleri gibi yöntemlerle zemin hakkında net bilgilere ulaşılabilecektir.

Şekil 3.77: Temel Uygulamaları (2005-2007)

3.4.2. Duvar

Yapının bodrum katında dış duvarların moloz taş ve tuğla dizgileri ile almaşık olarak örüldüğü, iç duvarların çoğunun ise tuğla duvar olarak örüldüğü 2005-2007 yıllarında arasında yapılan esaslı onarımda görülmüştür **(Şekil 3.78).** Yapının zemin kat ve üst katta yer alan duvarları ahşap karkas üzeri bağdadi tekniği ile çıtalı-sıvalıdır **(Şekil 3.79).**

Şekil 3.78: Taşıyıcı Sistem (2005-2007)

Şekil 3.79: Ahşap Karkas ve Bağdadi Çıta (2005-2007)

3.4.3. Döşeme

Bodrum kat B03 Depo'nun tavanı, Z03 Giriş Holü'nün döşemesi volta döşemedir. Yapının doğu ana giriş cephesinden beş basamakla giriş holüne, giriş holünden iki basamakla sofaya geçilmektedir. Bu mekânlar arasındaki kademelenme sebebiyle B03 mekânının tavanı volta döşemedir (**Şekil 3.80).** Yapının zemin kat, üst kat ve çatı döşemeleri ahşap kirişleme sisteminden meydana gelmiştir (**Şekil 3.81, Şekil 3.82).**

Şekil 3.80: Volta Döşeme , 2021

Şekil 3.81: Ahşap Kirişleme Sistemi, Döşeme (2005-2007)

Şekil 3.82: Ahşap Kirişleme Sistemi (2005-2007)

3.4.4. Merdiven

Yapının içerisinde katlar arası bağlantıyı sağlayan iki merdiven bulunmaktadır. Bu merdivenlerden ilki, bodrum kat ile zemin kat arasındaki bağlantıyı sağlayan on beş basamaklı tek kollu ahşap düz merdivendir (**Şekil 3.83).** Diğeri ise zemin kat ile üst kat arasındaki bağlantıyı sağlayan yirmi sekiz basamaklı iki kollu orta sahanlıklı ahşap düz merdivendir **(Şekil 3.84).** Bu merdivenler dışında, yapının ana girişinde beş basamaklı **(Şekil 3.85)**, giriş holünden sofaya geçişi sağlayan iki basamaklı **(Şekil 3.86)**, yapının arka bahçesinden yapıya girişi sağlayan altı basamaklı (**Şekil 3.87)** mermer kaplamalı merdivenler ile yapının kuzey sağ yan cephesinde yer alan ve ön-arka bahçe arasındaki sirkülasyonu sağlayan yürüme yolunda karosiman kaplı düz merdiven bulunmaktadır **(Şekil 3.88).**

Şekil 3.83:Bodrum Kat Merdiveni (2021)

Şekil 3.84: Orta Sahanlıklı Düz Merdiven (2021)

Şekil 3.85: Ana Giriş Merdiveni (2021)

Şekil 3.86: Giriş Holü Merdiveni (2021)

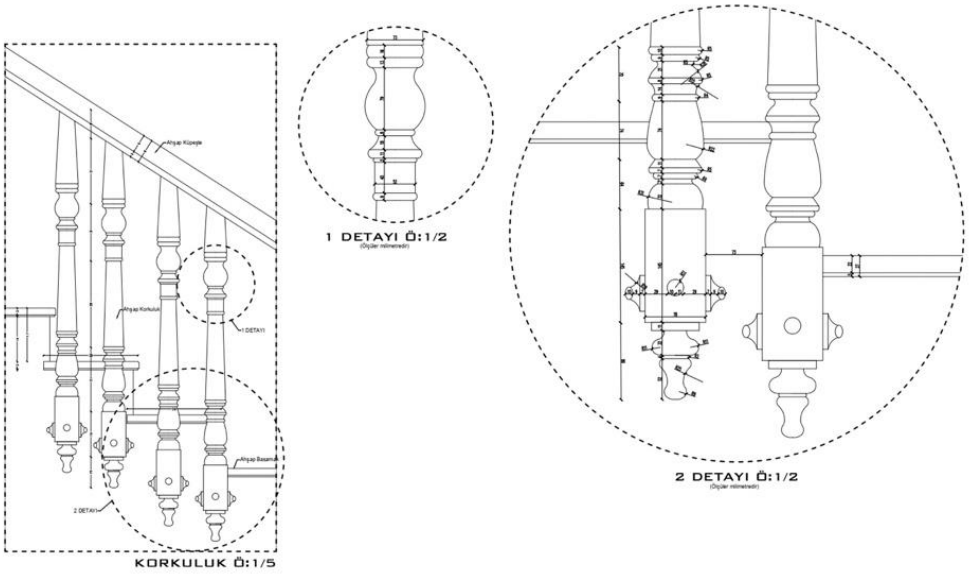

Şekil 3.87: Arka Bahçe Merdiveni (2022)

Şekil 3.88: Yan Yürüme Yolu Merdiveni (2022)

Yapının +0.26 kotundaki zemin kat seviyesinden cepheye dik olarak "U'' biçiminde simetrik olarak tasarlanan özgün iki kollu orta sahanlıklı düz merdiven +4.94 kotundaki üst kata bağlantıyı sağlamaktadır. Merdivenin her iki kolunda on dört basamak bulunmakta, +2.58 kotunda orta sahanlık yer almaktadır. Merdiven basamaklarının genişliği 30 cm, rıhtı 17cm, boyu ise 126 cm, sadece ilk basamağın boyu 143 cm'dir. Merdivenin küpeştesi ve korkuluğu ilk basamakta helezonik bir hareketle başlamakta ve basamaklar boyunca doğrusal olarak yükselmekte, sahanlıkta oval bir dönüş yapıtıktan sonra üst kata kadar doğrusal olarak yükselmekte, 106 numaralı mekânın duvarında sonlanmaktadır. Merdiven korkulukları Barok sanatının etkilerini göstermektedir (**Şekil 3.89).** Merdiven korkulukları Edirnekari üslubunda görülen lale motifleri ile süslenmiştir (**Şekil 3.90).**

Şekil 3.89: Ahşap Korkuluk ve Küpeşte Detayı (2021)

Yapının -2.91 kotundaki bodrum kat seviyesinden cepheye dik olarak tasarlanan -yapının geçirdiği son esaslı onarımda merdiven özgün detayları korunarak çam kerestesi ile yenilenmiş- tek kollu düz merdiven +0.22 kotundaki zemin kata bağlantıyı sağlamaktadır. Merdivende on beş basamak bulunmakta, merdiven basamaklarının genişliği 30cm, rıhtı 21cm, boyu ise 122 cm'dir

Şekil 3.90: Ahşap Korkuluk Lale Motifi (2021)

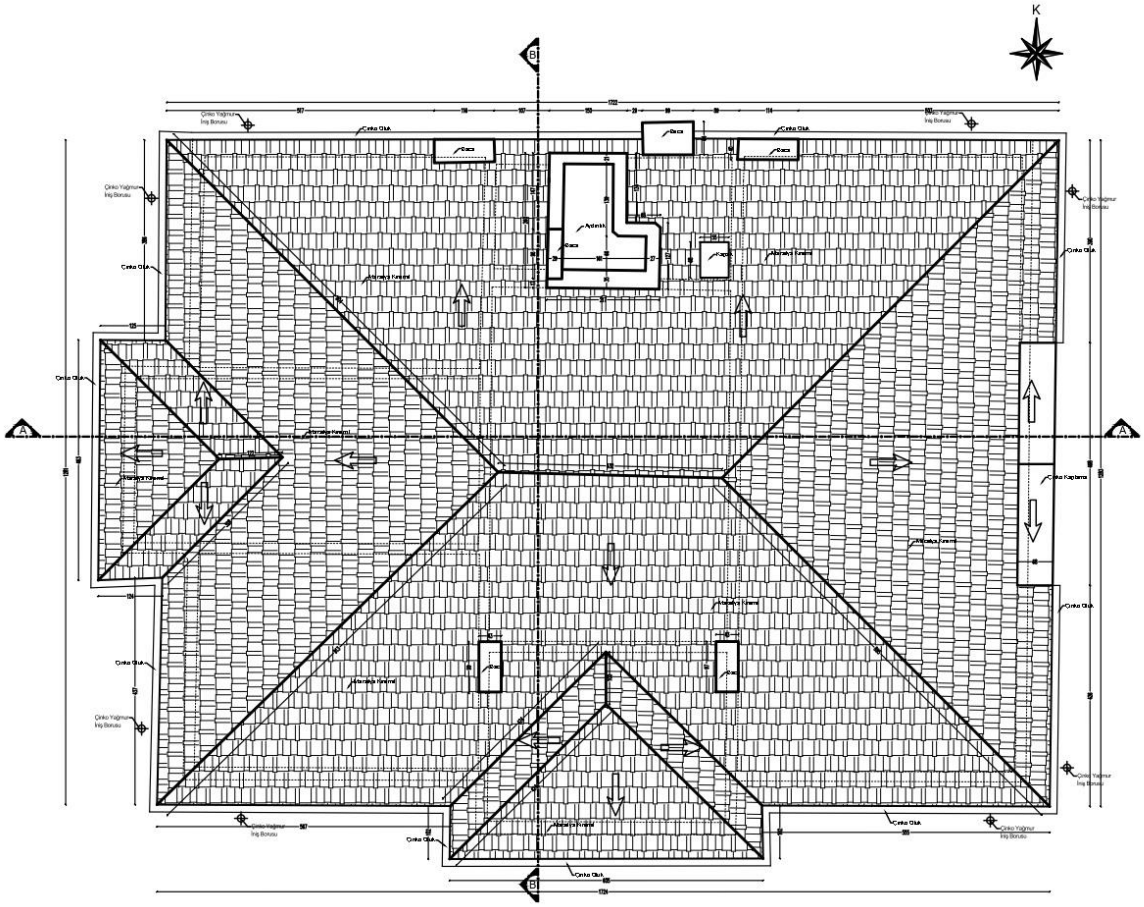
3.4.5. Çatı

Yapının üst örtüsü ahşap oturtmalı kırma çatıdır. Çatı kaplaması için Marsilya kiremiti kullanılmıştır (**Şekil 3.91).** Yapının inşa edildiği tarihte çatıda yer alan kalkan duvarın 1950'li yıllarda yapılan onarımda kaldırıldığı düşünülmektedir.

Şekil 3.91: Çatı (2005-2007)

Yapıda, 2005-2007 yıllarında gerçekleştirilen esaslı onarımda; çatı kaplaması tamamen sökülmüş, çatı karkasında çürümüş ahşap mertek ve kirişlemeler sökülmüş, çatıda kullanılacak ahşaplar emprenye edilmiş, çatı örtüsü altına rendesiz çam ile ahşap kaplama yapılmış ve üzerine asfalt kaplanmış cam tülü pestili ile iki kat yalıtım yapılmış, çatı arasında 10 cm kalınlıkta cam yünü ile ısı yalıtım yapılmış, çatı kiremit örtüsü yapılmış, mevcut oluk, iniş boruları ve dereler sökülerek çinko düşey yağmur borusu, yağmur oluğu, çatı deresi, sıva eteği, çatı fener dibi ve baca kenarı imalatları yapılmıştır (**Şekil 3.92).**

Şekil 3.92: Çatı Planı Rölöve Çizimi (2021)

3.5. Mimari Öğeler

3.5.1. Kapılar

Yapıdaki kapılar bahçe, dış, balkon ve iç olmak üzere dört başlıkta incelenmiştir. Yapıda yer alan kapılar malzeme açısında ahşap ve metal olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Bahçe kapıları ile bodrum katta yer alan B-02 Kazan Dairesi kapısı dışındaki tüm kapılar ahşaptır.

Yapıda yer alan kapı boşlukları özgünlüğünü korumuştur. Zemin ve üst katlarda yer alan kapılar malzeme ve detay yönüyle özgünlüğünü korumuş, bodrum katta yer alan kapılar ise özgün detaylara bağlı kalınarak yenilenmiştir. Bodrum kat kazan dairesi kapısının inşa edildiği dönemde ahşap olduğu düşünülmektedir.

3.5.1.1. Bahçe Kapıları

Yapıda aynı tip iki bahçe kapısı bulunmaktadır. İlki, Maarif Caddesi üzerinden ön bahçeye geçişi sağlayan 243/223 cm ebatlarındaki demir kapıdır. İkincisi ise Türk Ocağı Caddesi üzerinden arka bahçeye geçişi sağlayan 127/223 cm ebatlarındaki demir kapıdır.

Ön bahçede yer alan demir kapı düşeyde düzlemde dört, yatay düzlemde ikiye ayrılmıştır. Düşey düzlemde en sağda ve en solda, bahçe duvarı babalarına ankraj edilmiş kapı kanatları sabit, ortada yer alan iki kanat ise hareketlidir. Yatay düzlemde altta yer alan bölümler masif demirden, üstte yer alan kısımlar ise mızrak şeklinde demir parmaklıklar ile bu parmaklıkların birbiri arasındaki yer alan halka ve yarım halka şeklindeki demir profillerden oluşmaktadır (**Şekil 3.93).**

Şekil 3.93: Ön Bahçe Kapısı (2021)

Arka bahçede yer alan demir kapı yatay düzlemde ikiye ayrılmıştır. Düşey düzlemde, bahçe duvarı babalarına ankraj edilmiş tek kanatlı demir kapıdır. Yatay düzlemde altta yer alan bölüm masif demirden, üstte yer alan kısım ise mızrak şeklinde demir parmaklıklar ile bu parmaklıkların birbiri arasındaki yer alan halka ve yarım halka şeklindeki demir profillerden oluşmaktadır (**Şekil 3.94).**

Şekil 3.94: Arka Bahçe Kapısı (2021)

3.5.1.2. Dış Kapılar

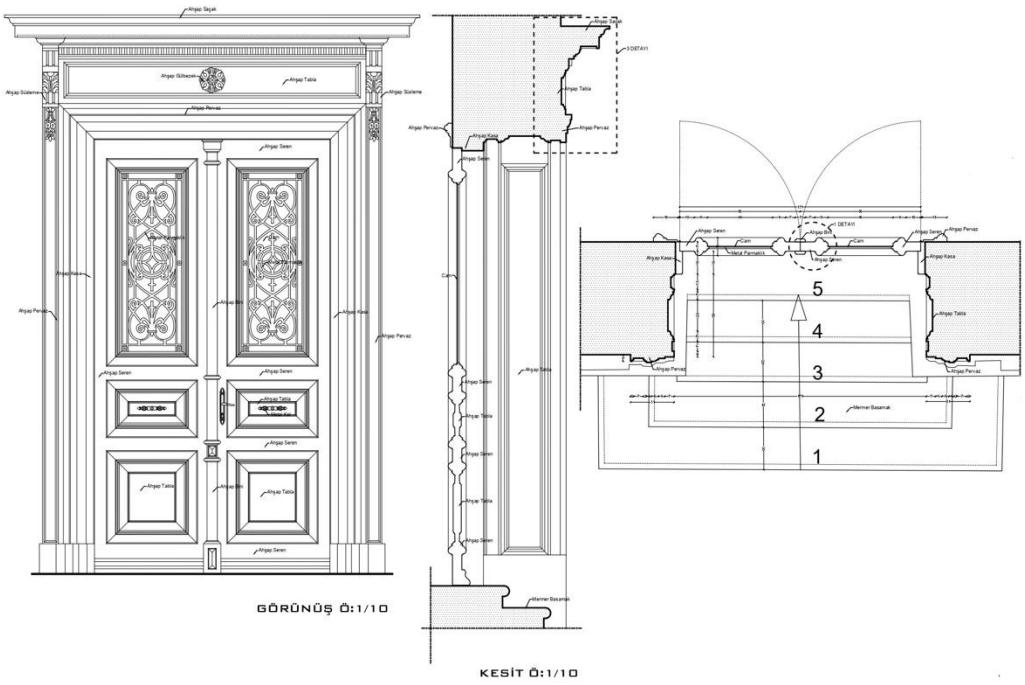
Yapıya giriş çıkışın yapıldığı üç kapı bulunmaktadır. Bunlar; ön bahçeden mermer basamak vasıtası ile ulaşılan ahşap ana giriş kapısı, Z-06 holünden arka bahçeye çıkılan ahşap kapı, bodrum katta sofadan kuzey sağ yan cepheye açılan tek satıhlı klasik ahşap kapıdır

Yapının ana giriş kapısına, yapının ön bahçesinin +0.81 kotundan beş adet mermer basamak vasıtasıyla ulaşılmaktadır. 168x308 cm ebatlarında, yatay düzlemde üç parçaya, düşey düzlemde iki parçaya ayrılmış altı bölümlü kapının en alt kısmında simetrik iki ahşap tabla, orta kısmında metal tokmakların yer aldığı simetrik iki ahşap

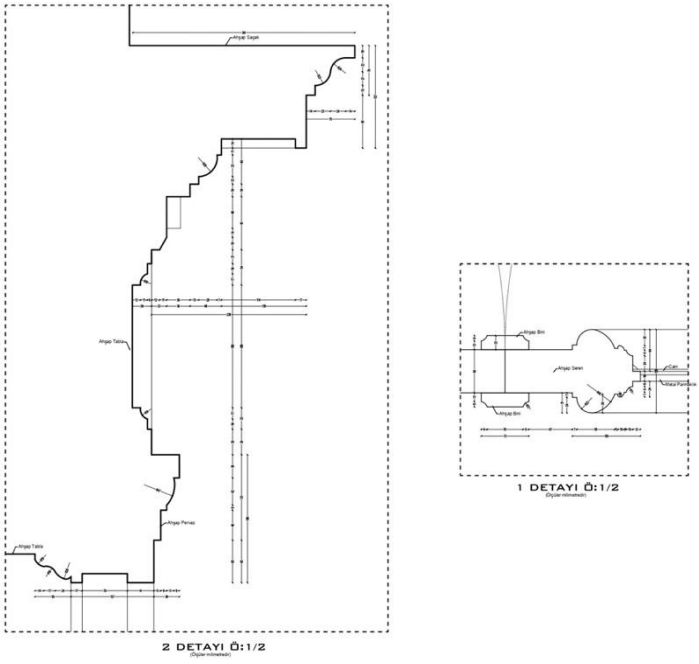
tabla, üst kısımda ise demir parmaklıklı simetrik iki cam yer almaktadır. Ana giriş kapısı, süsleme öğeleri açısından diğer kapılara nazaran daha zengindir. Kapının üstünde yer alan ahşap tablada gülbezek formlu ahşap kabartma bulunmakta, ahşap tablanın üstünde sırasıyla geisipodes dizisi ve ahşap saçak yer almaktadır. Ahşap saçağı destekleyen sağda ve solda iki adet konsol yer almakta, bu konsolların üzerinde akant yaprağı bezemeli kabartmalar bulunmaktadır **(Şekil 3.95, Şekil 3.96-1, Şekil 3.96-2).**

Şekil 3.95: Ana Giriş Kapısı (2021)

Şekil 3.96-1: K1 Ahşap Kapı Sistem Detayı (2021)

Şekil 3.96-2: K1 Ahşap Kapı Nokta Detayı (2021)

Yapının batı arka cephesine açılan diğer kapı, Z-06 merdiven holünden arka bahçeye açılmaktadır. Kapı 66x215 cm boyutlarında, ortada yer alan metal kapı tokmağının böldüğü simetrik olmayan iki ahşap tabladan oluşmaktadır (**Şekil 3.97).** Yapıya girişin yapıldığı son kapı ise, 89x213 cm boyutlarında, günümüzde aktif olarak kullanılmayan, yapının kuzey sağ yan cephesinde yer alan yürüme yolundan merdivenler vasıtası ile inilerek ulaşılan ve B-01 Hol'e açılan, çıralı çam kerestesinden yapılmış -esaslı onarımda yenilenmiş- klasik kapıdır (**Şekil 3.98).**

Şekil 3.97: Arka Cephe Giriş Kapısı (2021)

Şekil 3.98: Bodrum Kat Giriş Kapısı (2022)

3.5.1.3. Balkon Kapıları

Yapıda tek tip balkon kapısı bulunmaktadır. Yapının Z-05 Raportör Odası, Z-07 Raportör Odası, 104 Müdür Odası'nda birer ve 102 Toplantı Salonu'nda iki adet olmak üzere toplam beş adet 112/300 cm ebatlarında ahşap balkon kapısı bulunmaktadır. Bu kapılar yatay düzlemde ikiye ayrılmıştır. Kapının iki kanadı içeriye doğru açılmakta, kapının üstünde tek parça sabit ışıklık bulunmaktadır **(Şekil 3.99).**

Şekil 3.99: Balkon Kapısı (2021)

3.5.1.4. İç Kapılar

Yapının bodrum katında iki tip iç kapı bulunmaktadır. Bunlar; 80/223 cm ebatlarında dört adet, 50/223 ebatlarında iki adet çıralı çam kerestesinden yapılmış -esaslı onarımda yenilenmiş- klasik kapılar (**Şekil 3.100)** ile 80/223 ebatlarında B-02 Kazan Dairesi kapısıdır (**Şekil 3.101).** Bodrum katta yer alan tüm kapılar -dış kapı hariç- bulundukların mekânın içine doğru açılmaktadır.

Yapının zemin katında üç tip kapı bulunmaktadır. İlki, 273/300 cm ebatlarında, sofadan giriş holüne ve sofadan merdiven holüne çift yönlü şekilde karşılıklı olarak açılan milli ahşap tablalı klasik kapılardır. Bu kapılar yatay düzlemde üç bölüm, düşey düzlemde dört bölümden oluşmaktadır. Kapıların en sağ ve en solda yer alan kanatları sabit, ortadaki iki kanat ise iki yönlü olarak açılıp kapanabilmektedir. Kapılardaki her bir kanat, üstte ışıklık altta ve ortada ahşap tablalar olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır **(Şekil 3.102).** İkincisi, yedi adet 132/300 cm, iki adet 122/300 cm, bir adet 110/200 cm ebatlarında, bulundukları mekânların içinde doğru açılan -sofaya değil- ahşap tablalı klasik kapılardır. Bu kapılar yatay düzlemde üç bölüm, düşey düzlemde iki kanattan oluşmaktadır. Kapılardaki her bir kanat, üstte ışıklık altta ve ortada ahşap tablalar olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır (**Şekil 3.103, Şekil 3.104).** Üçüncüsü ise, 62/300 cm ebatlarında WC ve 65/300 cm ebatlarında mutfak kapılarıdır. Bu kapılar ahşap tablalı klasik kapılardır ve yatay düzlemde üç bölümlü ahşap tablalardan oluşmaktadır (**Şekil 3.105).** Yapının üst katında yer alan kapılar zemin katta yer alan üç kapı tipinden oluşmaktadır.

Şekil 3.100: Bodrum Kat İç Kapıları, Klasik Tablalı Ahşap Kapı (2021)

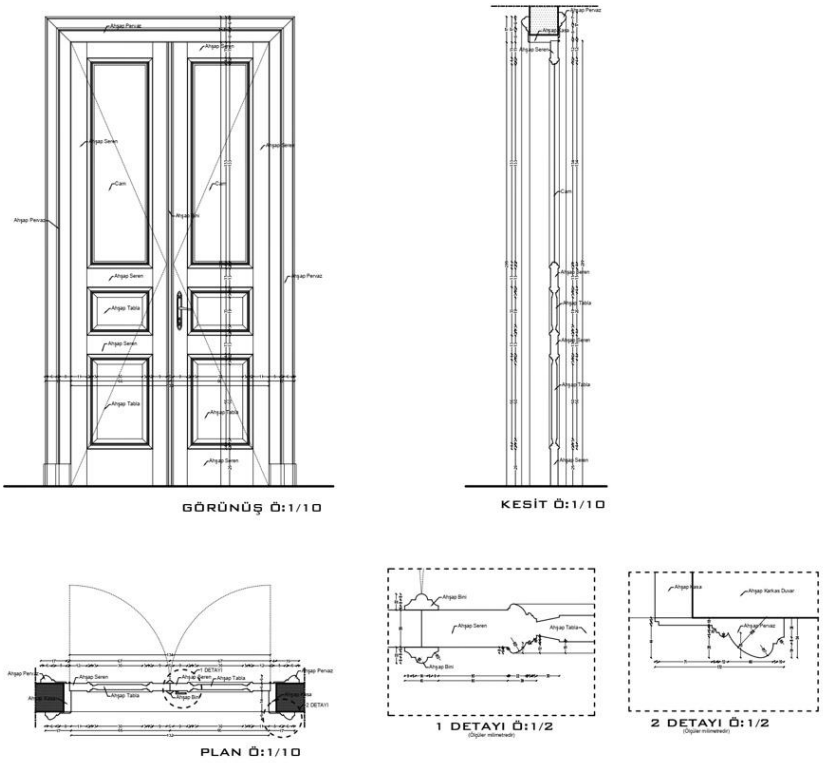
Şekil 3.101: Kazan Dairesi Kapısı (2021)

Şekil 3.102: Sofa Kapısı (2021)

Şekil 3.103: K2 Ahşap Kapı (2021)

Şekil 3.104: K2 Ahşap Kapı Detayı (2021)

Şekil 3.105: Mutfak ve WC Kapısı (2021)

3.5.2. Pencereler

19. yy İstanbul'unda, Edirne'de olduğu gibi, belirgin bir biçime girmiş pencere 1/2 oranında ve sıra halindedir. Orta sofalı plan tipi kullanılmaya başlandığında cephede iki yanda simetrik oda pencereleri, ortada ise sofa pencereleri daha uzun olarak belirtilmiştir. Oda pencerelerinden daha aşağı sarkarak veya üstü kemerli olarak yükseltilerek belirtilen bu pencerelerde oran genellikle 2/5 olmaktadır. 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyıl başında ait örneklerde ise aynı yapının üzerinde, aynı bezeme ile bezenmiş ancak oranları farklı pencere grupları bulunmaktadır (Uluengin,2000).

Osmanlı'nın son döneminde, Batı kaynaklı motiflerle bezenmiş değişik üslupların yorumu olan ahşap konutlar yapılmıştır. Bu konutlarda yer alan pencerelerin çevresinde, yivli sütunlar, plastırlar ve sütun başlıkları yontularak orijinal görünümlerine uygun yapılmıştır.

İlhan Koman Evi 20. Yüzyıl başlarında inşa edilmiş, pencere boşluğuna dolduran doğramanın ötesinde mimari süsleme öğeleri ile zenginleştirilmiştir. Yapıda yer alan pencerelerin süsleme özellikleri hakkında tezin "4.6 Cepheler'' bölümünde gerekli bilgiler verilmiştir. Yapıda yer alan pencereler 1/2 oranında ve sıra halindedir.

Yapıda yer alan pencere boşlukları özgünlüğünü korumuştur. Zemin ve üst katlarda yer alan pencereler malzeme ve detay yönüyle özgünlüğünü korumuş, bodrum katta yer alan pencereler ise özgün detaylara bağlı kalınarak yenilenmiştir.

Yapının bodrum katında iki tip pencere bulunmaktadır. İlki, yapının cephelerinde yer alan iki adet 115/60 cm, bir adet 118/60 cm, üç adet 120/60 cm, bir adet 122/60 cm, bir adet 140/60 cm, dört adet 141/60 cm ebatlarında demir parmaklıklı, yapının içine doğru açılan çift kanatlı ahşap pencerelerdir (**Şekil 3.106).** İkincisi ise, B-03 mekânından B-02 ve B-04 mekânlarına açılan 78/115 cm ebatlarında iki adet tek kanatlı ahşap pencerelerdir. (**Şekil 3.107).**

Şekil 3.106: Pencere, Bodrum Kat (2021)

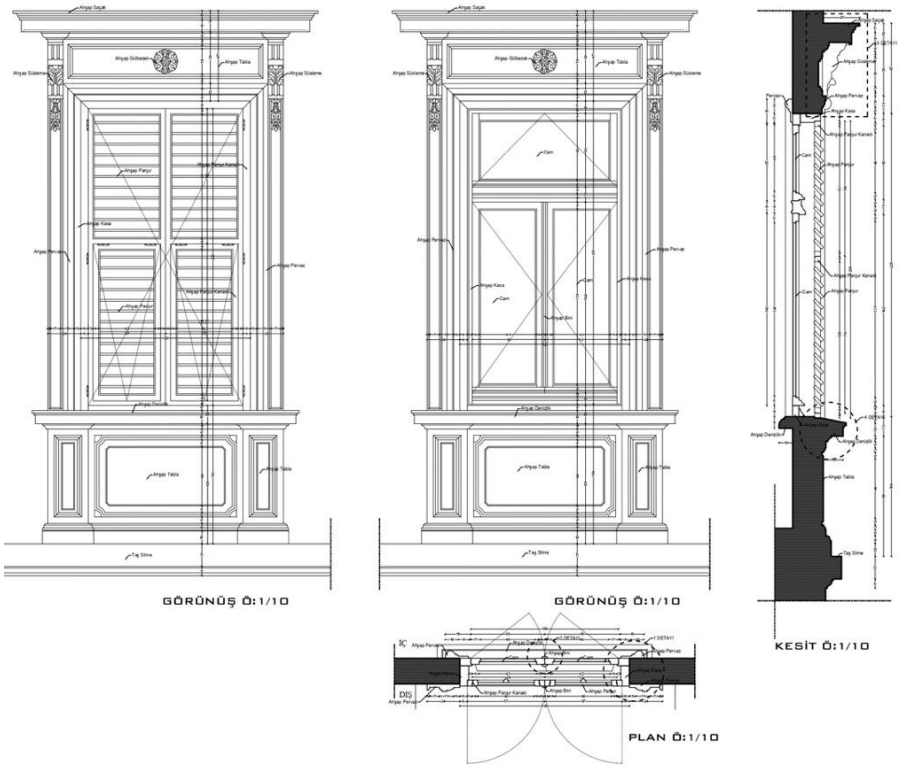
Şekil 3.107: İç Pencere, Bodrum Kat (2021)

Yapının zemin katında iki tip pencere bulunmaktadır. İlki, yapının cephelerinde yer alan sekiz adet 112/225 cm, bir adet 118/225 cm, bir adet 140/225 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap pencerelerdir (**Şekil 3.108, Şekil 3.109-1, Şekil 3.109-2).** İkincisi,

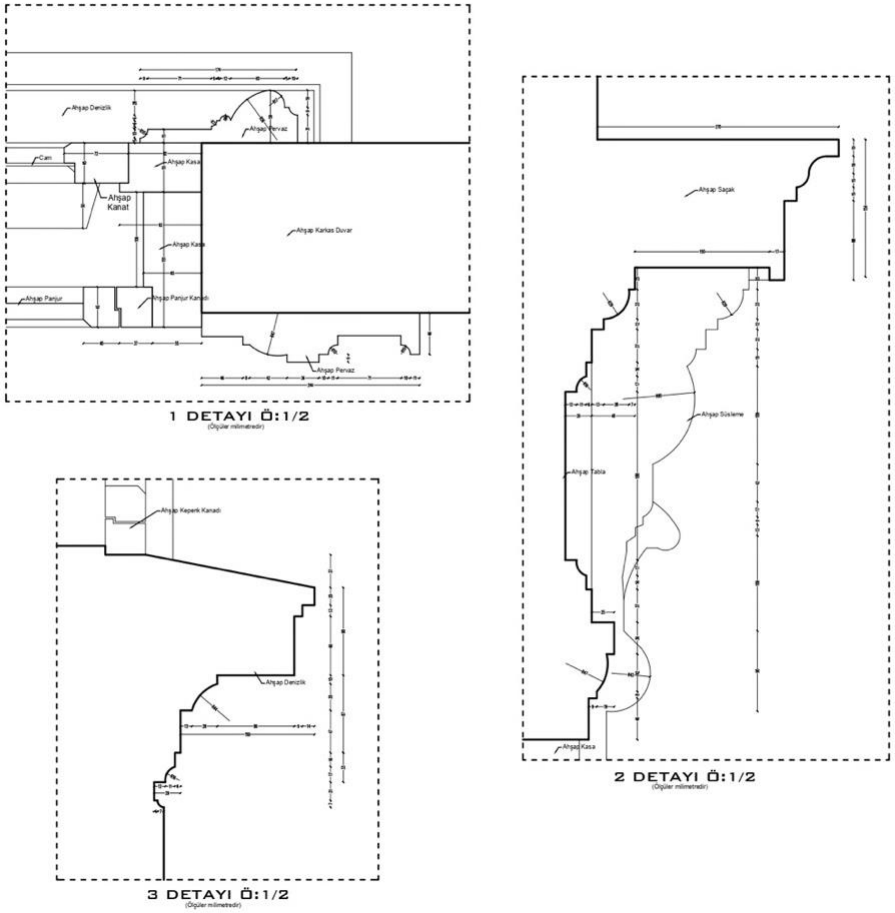
mutfak ve WC'de yer alan 78/208 cm ve 77/208 cm ebatlarında tek kanatlı ahşap pencerelerdir (**Şekil 3.110).**

Şekil 3.108: P1 Ahşap Pencere (2021)

Şekil 3.109-1: P1 Ahşap Pencere Sistemi Detayı (2021)

Şekil 3.109-2: P1 Ahşap Pencere Nokta Detayı (2021)

Şekil 3.110: Mutfak ve WC Penceresi (2021)

Yapının üst katında üç tip pencere bulunmaktadır. İlki, yapının cephelerinde yer alan sekiz adet 112/225 cm ebatlarında çift kanatlı ahşap pencerelerdir. İkincisi, mutfak ve WC'de yer alan 78/208cm ve 77/208 cm ebatlarında tek kanatlı ahşap pencerelerdir. Üçüncüsü ise, yapının batı cephesinde yer alan, zemin kat ile üst katı bağlayan merdivenin orta sahanlığının 80 cm üzerinde +3.34 kotunda başlayıp +7.41 kotunda sonlanan ahşap penceredir. Pencerenin önünde yer alan demir parmaklıklar +3.34 kotundan başlayıp +5.35 kotunda sonlanmaktadır. Pencere yatayda iki simetrik doğramadan oluşmaktadır. Altta ve üstte yer alan doğramalar içeriye doğru açılmaktadır **(Şekil 3.111).**

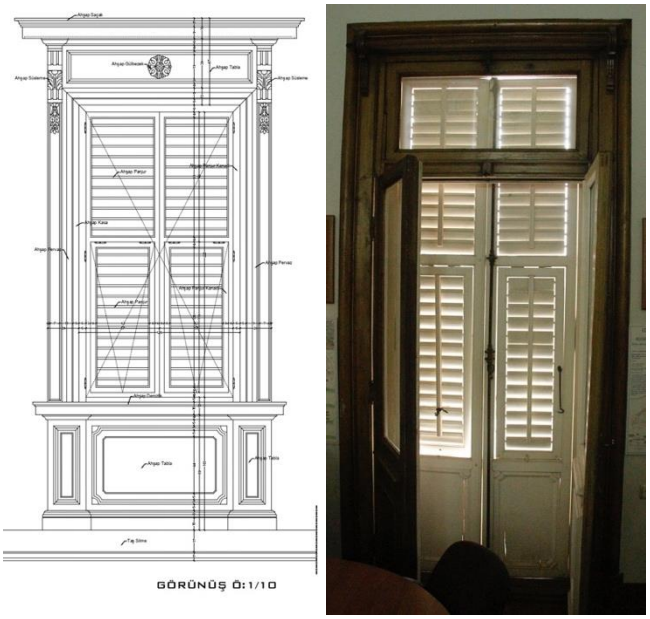
Şekil 3.111: Merdivenlik Penceresi (2021)

3.5.3. Kepenkler

Yapıda pencere kepenkleri ve balkon kapı kepenkleri olmak üzere iki tip kepenk bulunmaktadır. Pencere kepenkleri çift kanatlıdır ve her bir kanat iki bölümden oluşmaktadır (**Şekil 3.112, Şekil 3.113).** Balkon kapılarının kepenklerinde ise farklı olarak iki bölümlü kanadın altında ahşap tabla yer almaktadır (**Şekil 3.114).**

Şekil 3.112: Pencere Kepenkleri (2021)

Şekil 3.113: Pencere Kepenkleri, Sistem Detayı (2021)

Şekil 3.114: Balkon Kapısı Kepenkleri (2021)

3.6. Mimari Süsleme Öğeleri

Yapıda yer alan süsleme öğeleri "4.3 Cepheler'' başlığı ve alt başlıklarında detaylı olarak incelenmiştir.

3.7. Kalem İşi

Yapının tavan kalem işi süslemelerinde Barok ve Neoklasik üslupların, tavan manzara tasvirlerinde ise izlenimcilik (empresyonizm), doğalcılık (natüralizm) ve gerçekçilik (realizm) etkileri görülmektedir. Süslemelerde, antik sanat öğeleri olan meander, grifon, akantus yaprakları, stilize bitkisel motifler gibi unsurlar kullanılmış, tasvirlerde ise bağdadi üzerine kuru fresk tekniği ile Yunan tapınakları, mitolojik sahne ve portreler, doğa ve İstanbul manzaraları resmedilmiştir. Bezemelerde, üç boyutlu etki yaratan monokromi tekniğinde kalem işi uygulanmıştır.

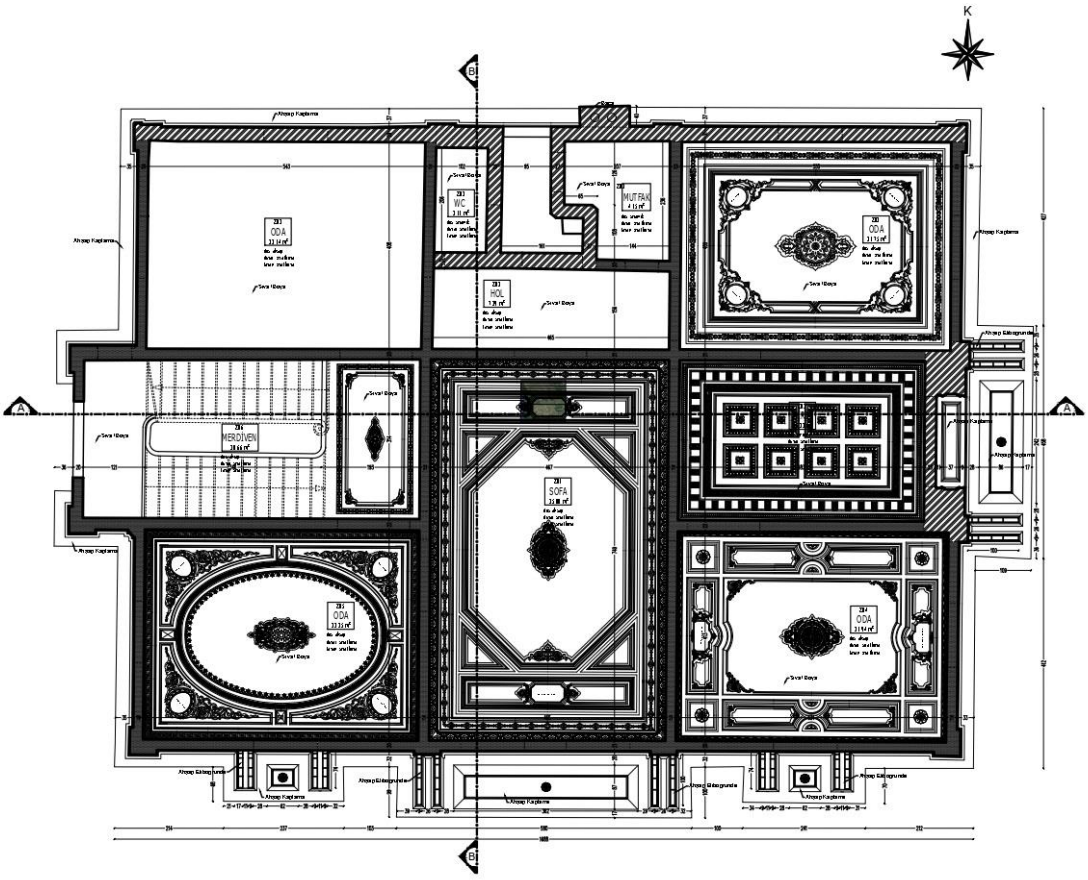
3.7.1 Zemin Kat

Zemin kat Z-01 Sofa, Z-02 Dinlenme Salonu, Z-03 Giriş Holü, Z-04 Memur Odası, Z-05 Raportör Odası, Z-06 Merdiven Holü mekânlarının tavanlarında kalem işi olduğu görülmüştür (**Şekil 3.115).**

3.7.1.1. Z-01 Sofa

Kalem işleri ve tasvirlerle süslü tavanda alçı kabartma izlenimi veren monokromi kalem işleri ile geometrik panolar oluşturulmuştur. Merkezde yer alan büyük sekizgen panonun ortasında, bir madalyonun bulunduğu akantus yaprakları, stilize kıvrım dallar ve çiçeklerden oluşan bir göbeğe yer verilmiştir (**Şekil 3.116).** Göbeği, uçları kıvrımlı dallar, çiçekler ve yapraklarla bezeli barok tarzı bir kartuş çevrelemiştir. Sofanın iki kısa ucunda, dikdörtgen panoların ortasında, göbekte olduğu gibi barok tarzı kartuşların çevrelediği antik Yunan tapınakları tasvir edilmiştir. Sofanın kuzey ucunda Atina'daki Thesion (Hephaistos) Tapınağı (**Şekil 3.117)**, güney ucunda ise Erechtheion Tapınağı tasvir edilmiştir (**Şekil 3.118).** Tavandaki panoları çiçeklerle bezeli bir bordür kuşatırken, tavan silmelerinde ise akant yaprakları ile bezemeli bitkisel ve dişli geometrik frizler

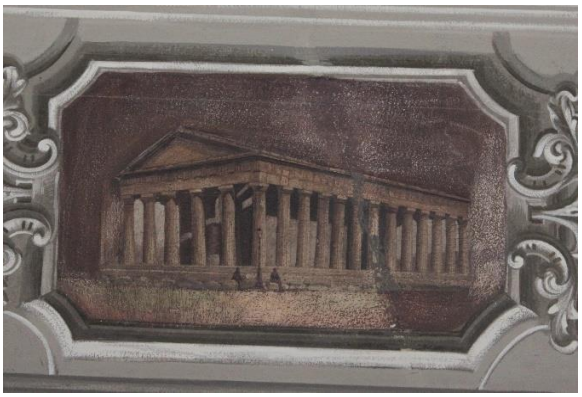
(geisipodes dizisi) dolanmıştır (**Şekil 3.119).** Tavanın kuzeybatısında, 120/150 cm çaplarında eliptik bir kısmın kıtıklı alçı sıva ile kapatıldığı görülmüştür (**Şekil 3.120).**

Şekil 3.115: Zemin Kat Tavan Planı (2021)

Şekil 3.116: Tavan Göbeği (2021)

Şekil 3.117: Thesion Tapınağı (2021)

Şekil 3.118: Erechtheion Tapınağı (2021)

Şekil 3.119: Sofa Tavan Süsleme Öğeleri (2021)

Şekil 3.120: Sofa Tavanı (2021)

3.7.1.2. Z-02 Dinlenme Salonu

Tavan monokromi kalem işleri ve resimlerle süslenmiş, çeşitli bordürlerle çevrelenmiş tavanın merkezinde; akant yaprakları ve kıvrımlı dalların çevrelediği stilize çiçekten oluşan bir göbeğe yer verilmiştir (**Şekil 3.121).** Mekânın dört köşesinde barok tarzı madalyonlar içerisinde çeşitli manzara tasvirleri yer almıştır. Kuzeydoğu köşede Fenerbahçe Burnu tasvir edilirken (**Şekil 3.122)**, diğerleri doğa ve manzara tasvirlerinden oluşmuştur (**Şekil 3.123, Şekil 3.124, Şekil 3.125).** Çeşitli bordürlerle kuşatılan tavan kenarlarında stilize bitkisel motiflere yer verilmiş, tavan eteğinde akant yaprağı ve lotuslarla bezemeli bir friz dolaşmıştır (**Şekil 3.126).**

Şekil 3.121: Dinlenme Salonu Tavanı Genel Görünüm (2021)

Şekil 3.122: Fenerbahçe Burnu (2021)

Şekil 3.123: Manzara Tasviri (2021)

Şekil 3.124: Manzara Tasviri (2021)

Şekil 3.125: Manzara Tasviri (2021)

Şekil 3.126: Dinlenme Salonu Tavanı (2021)

3.7.1.3. Z-03 Giriş Holü

Mekânın tavan silmelerinde saçaktaki korniş düzeni görülmekte, tavanda içerisinde çiçekli rozetlerin bulunduğu sekiz adet panoyu meander bordür çevrelemektedir (**Şekil 3.127).** Tavan eteğindeki frizde birbirini tekrar eden antik bir vazonun iki yanına yerleştirilen -aslan vücutlu ve kartal kanatlı- grifon figürlerinden oluşan kompozisyona yer verilmiştir (**Şekil 3.128).** Kalem işleri, tavan ve tavan eteklerindeki monokromi şeklinde işlenmiş, tavanda üç boyutlu bir etki bırakmıştır.

Şekil 3.127: Giriş Holü Tavanı Genel Görünüm (2021)

Şekil 3.128: Giriş Holü Tavanı Süsleme Öğeleri (2021)

3.7.1.4. Z-04 Memur Odası

Mekânın tavanı, sofada olduğu gibi kalem işleri ve tasvirlerle süslenmiş, tavanda geometrik panolar oluşturulmuş ve merkezi oluşturan dikdörtgen panonun ortasına -onarımlar esnasında yenilendiği düşünülen- göbek yerleştirilmiştir (**Şekil 3.129).** Giriş holünde yer alan çiçek rozeti motifi, mekânın köşelerinde yer alan kare şeklindeki panonun içine yerleştirilmiştir (**Şekil 3.130).** Mekânın uzun kenarlarında yer alan panolarda tasvir görülmezken, doğu ve batı ucunda yer alan panoların ortasında Barok tarzı kartuşlar içerisine alınan tasvirlere yer verilmiştir. Batı ucunda Rumeli Hisarı **(Şekil 3.131)**, doğu ucunda ise Boğaziçi'nden bir görünüm **(Şekil 3.132)** tasvir edilmiştir. Stilize bitkisel ve geisipodes dizisi gibi motiflerle bezeli frizler bordürlerin çevrelediği tavan silmelerinde yer almıştır (**Şekil 3.133).**

Şekil 3.129: Memur Odası Tavanı Genel Görünüm (2021)

Şekil 3.130: Gülbezek Motifi (2021)

Şekil 3.131: Rumeli Hisarı (2021)

Şekil 3.132: Boğaziçi'nden Bir Görünüm (2021)

Şekil 3.133: Memur Odası Tavanı, Süsleme Öğeleri (2021)

3.7.1.5. Z-05 Raportör Odası 1

Tavan monokromi kalem işleri ve resimlerle süslenmiş, meander desenli bordürlerle kuşatılan tavanda, akant yaprakları ile bezeli elips şeklinde madalyona yer verilmiş, bunun ortasına da kıvrımlı dallar, yaprak ve çiçeklerin çevrelediği defne dallı

bir madalyon içerisindeki akant yaprakları ve rozet çiçekten oluşan göbek işlenmiştir **(Şekil 3.134).** Tavanın dört köşesinde defne dalı bezeli madalyonlar içerisinde antik Yunan filozoflarının portrelerine yer verilmiştir. Mekânın kuzeydoğu köşesinde -kısmen tahrip olan ve onarımlar esnasında değişikliğe uğradığı düşünülen- kadın portresi **(Şekil 3.135)**, güneydoğu köşesinde Homeros **(Şekil 3.136)**, kuzeybatı köşesinde Sokrates tasvir edilmiş **(Şekil 3.137)**, güneybatı köşesinde yer alan tasvir ise günümüze ulaşamamıştır (**Şekil 3.138).** Neoklasik etkili kalem işi ve tasvirlerle süslü tavan silmelerinde akantus bezeli frize yer verilmiştir (**Şekil 3.139).**

Şekil 3.134: Z-05 Tavanı Genel Görünüm (2021)

Şekil 3.135: Kadın Portresi (2021)

Şekil 3.136: Homeros (2021)

Şekil 3.137: Sokrates (2021)

Şekil 3.138: Belirsiz Tasvir (2021)

Şekil 3.139: Z-05 Raportör Odası Tavanı, Süsleme Öğeleri (2021)

3.7.1.6. Z-06 Merdiven Holü

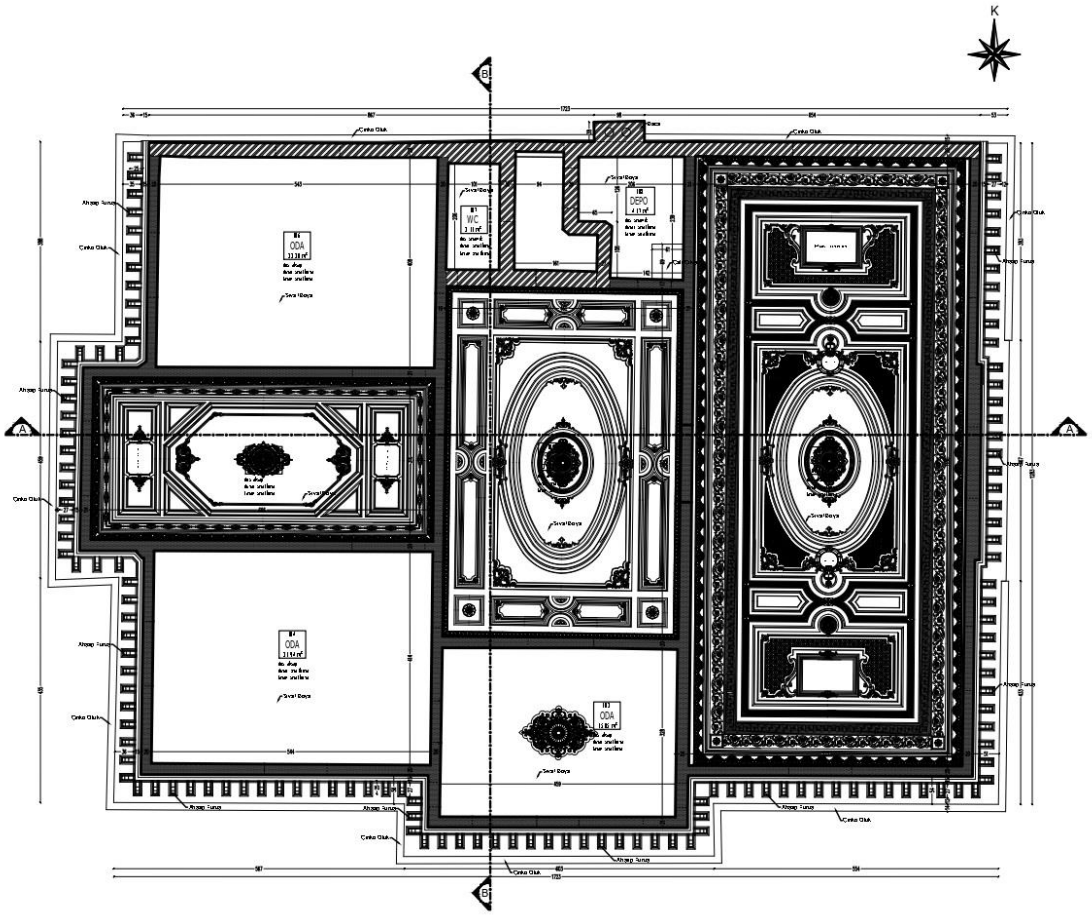
Tavanda, kenarlardan bordürlerle kuşatılan kartuş içerisinde, stilize bitkisel ve çiçek motiflerinden oluşan göbek şeklinde kalem işi bezemelere yer verilmiştir (**Şekil 3.140).**

Şekil 3.140: Z-06 Tavanı Merdiven Holü Genel Görünüm (2021)

3.7.2 Üst Kat

Üst kat 1-01 Sofa, 1-02 Toplantı Salonu, 1-03 Raportör Odası, 1-04 Müdür Odası, 1-05 Merdiven Holü, 1-06 Raportör Odası mekânlarında kalem işi olduğu görülmüştür (**Şekil 3.141).**

Şekil 3.141: Üst Kat Tavan Planı (2021)

3.7.2.1. 1-01 Sofa

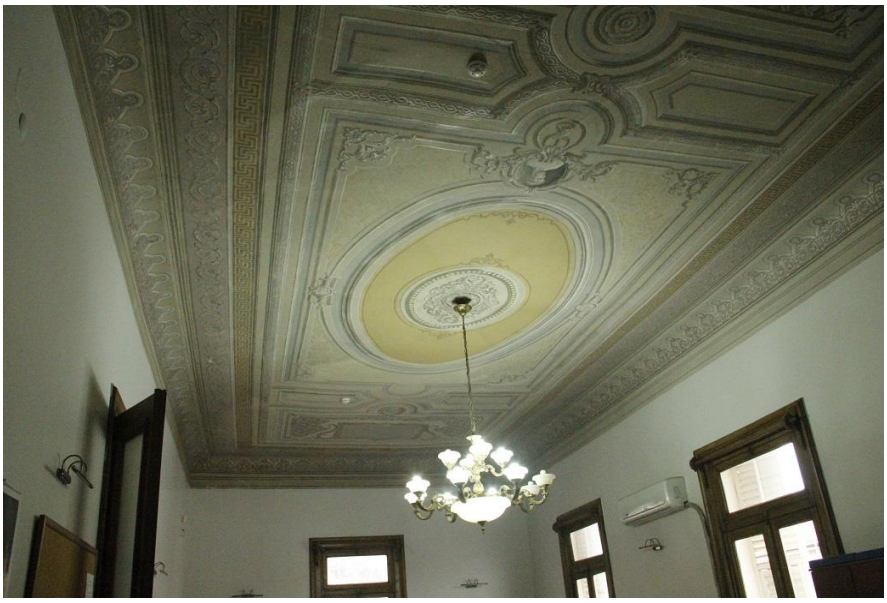
Tavan monokromi kalem işleri ile süslenmiştir. Yenilendiği düşünülen tavan süslemelerinin kenarlarında, yapının güneydoğu ucundaki Z01 Memur Odası tavan süslemelerinde görülen geometrik kompozisyonun bir benzerine; ortada da bitişiğindeki üst kat sofasının orta panosundaki bezemenin benzerine yer verilmiştir (**Şekil 3.142).**

Şekil 3.142: 101 Sofa Tavanı, Genel Görünüm (2021)

3.7.2.2. 1-02 Toplantı Salonu

Yapının bu mekânının kalem işi süslemeleri yönüyle en zengini olduğu görülmektedir. Salon alçı kabartma izlenimi veren kalem işi ve tasvirlerle süslenmiştir. Tavan üç geometrik panoya ayrılmış, ortada yer alan büyük panoda, akant yaprakları, kıvrımlı dallar ve çiçeklerden oluşan bir göbeğe yer verilmiştir (**Şekil 3.143).** Bu göbeği eliptik madalyonlar ile Barok bir kartuş kuşatmış, madalyonun iki ucunda barok tarzı dairesel kartuşlar içerisinde Apollon **(Şekil 3.144)** ve Aphrodite'e (**Şekil 3.145)** ait oldukları düşünülen birer portreye yer verilmiştir. Mekânın kuzey ve güneyinde yer alan iki küçük panonun ortasında çerçeve içerisine alınan, günümüzde mevcut olmayan tasvirlerde mitolojik sahnelere yer verilmiştir. Kuzeyde, tahta oturan Hera, karşısında kucağındaki bebekle oturan Aphrodite ve onun arkasında kollarında Apollon ve Artemis'i tutan Zeus'un yer aldığı bir sahne, 1991 yılında hazırlanan rapor eki fotoğrafta görülmüştür (**Şekil 3.146).** Güneyde, Aphrodite'in cezalandırıldığı bir mitolojik tasvirin bulunduğu düşünülmektedir. Tavandaki bu üçlü panoyu meander ile kıvrımlı dal ve çiçeklerle bezeli bordürler kuşatmıştır. Tavan silmeleri, tepede bir karanfille sonlanan bitkisel motiflerle bezenmiştir (**Şekil 3.147).**

Şekil 3.143: 102 Toplantı Salonu Tavanı Genel Görünümü (2021)

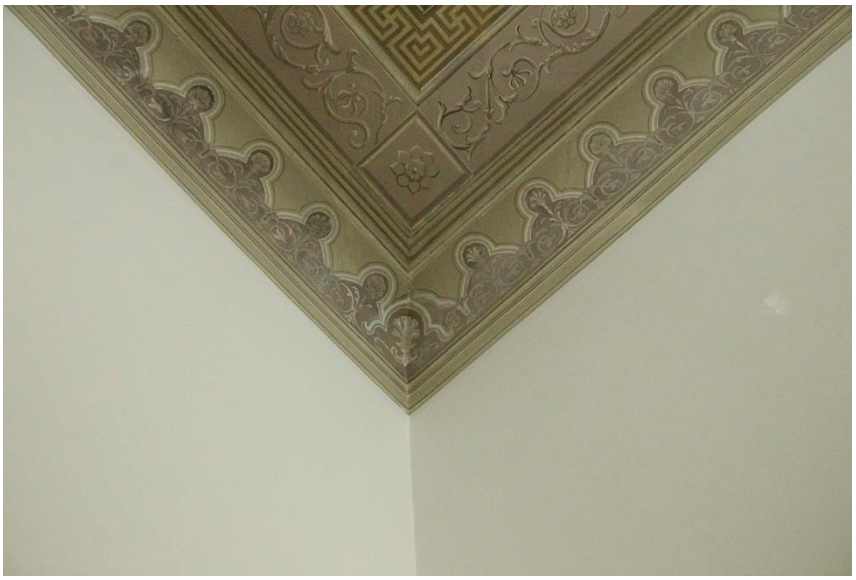
Şekil 3.144: Apollon (2021)

Şekil 3.145: Aphrodite (2021)

Şekil 3.146: Mitolojik Sahne (2021)

Şekil 3.147: 102 Toplantı Salonu, Süsleme Öğeleri (2021)

3.7.2.3. 1-03 Raportör Odası 3

Mekânın tavanına, yapının geçirmiş olduğu onarımlar esnasında, diğerlerine benzer şekilde yeni bir göbek yapıldığı, yumurta dizileri şeklindeki tavan silmelerinin yenilendiği, kısmen izleri görülen diğer süslemelerin ise uygulanmadığı görülmektedir **(Şekil 3.148).**

Şekil 3.148: 103 Raportör Odası Tavan Göbeği (2021)

3.7.2.4. 1-04 Müdür Odası

Mekânın tavan süslemelerinin tamamen yok olduğu görülmüştür. Tavan süslemesine ait herhangi bir bilgi olmaması ile birlikte, yapının 1950'li yıllarda geçirdiği onarım öncesinde zarar gördüğü ve onarım ile birlikte tamamen yok olduğu düşünülmektedir. Tavan eteklerindeki süslemelerin ise tavandaki izlere göre yenilendiği düşünülmektedir (**Şekil 3.149).**

Şekil 3.149: 104 Müdür Odası Tavan Eteği Süslemesi (2021)

3.7.2.5. 1-05 Merdiven Holü

Kalem işi ve tasvirlerle süslü tavanda yer alan kalem işi süslemeler, bazı ayrıntılar dışında, kompozisyon ve motif bakımından giriş kat sofa tavanı ile benzerlik göstermiştir (**Şekil 3.150, Şekil 3.151).** Tavanın batı ucunda Atina Akropolisi'ndeki Dor düzenindeki Parthenon Tapınağı **(Şekil 3.152)**, doğu ucunda ise arkada Zeus Tapınağı harabelerinin görüldüğü korinth düzenindeki Hadrian Kapısı tasvir edilmiştir (**Şekil 3.153).**

Şekil 3.150: 105 Merdiven Holü Tavanı Genel Görünüm (2021)

Şekil 3.151: 105 Merdiven Holü Tavanı (2021)

Şekil 3.152: Parthenon Tapınağı (2021)

Şekil 3.153: Hadrian Kapısı (2021)

3.7.2.6. 1-06 Raportör Odası 4

Mekânın tavan süslemeleri mevcut değildir. Tavan eteklerini dolanan frizler mevcut olup özgün detaylar ile yenilenmiştir (**Şekil 3.154).**

Şekil 3.154: 106 Raportör Odası Tavan Eteği Süslemesi (2021)

3.8. Bozulmalar

Yapı, hizmet binası olarak kullanılmaya başlandıktan sonra basit ve esaslı onarımlar geçirmiştir. Yapı, 2005-2007 yılları arasında geçirmiş olduğu esaslı onarımda kapsamlı müdahaleler görmüştür. Günümüzde mekânsal, strüktürel ve malzeme olarak iyi durumda olan İlhan Koman Evi'nde, doğal, çevresel ve kullanıcı kaynaklı bozulmalar mevcuttur. Yapıda görülen bozulmalar mekânsal ve kullanıcı kaynaklı, strüktürel bozulmalar ile malzeme bozulmaları olarak üç başlıkta incelenmiştir.

3.8.1. Mekânsal (İşlev) ve Kullanıcı Kaynaklı Bozulmalar

Yapı muayehaneli doktor evi olarak tasarlanmış ve 1908-1990 yılları arasında konut olarak kullanılmıştır. Yapı 1990 yılından günümüze hizmet binası olarak kullanılmaktadır. Yapıdaki işlev değişikliği plan şemasını değiştirmemiştir.

Yapıda kullanıcı kaynaklı bozulmalar temelde iki bölgede gerçekleşmiştir. Yapının çatısı ve özellikle kuzey cephesinden aldığı yağmur, kar ve nem gibi unsurlar nedeniyle yapının kuzey cephesinden yer alan mekânların tavan kalem işleri günümüze ulaşmamıştır. Yapının ilk inşa edildiği dönemde yağmur suyunun tahliyesinin gizli dere ve gizli oluk ile yapıldığı düşünülmektedir. 1950'li yıllarda geçirmiş olduğu onarım sonrasında -5.1.3 Onarım ve Restorasyon kısmında detaylı bilgi verilmiştir- yapının kuzeydoğu cephesine baca eklenmiş, yapının çatısında yer alan kalkan duvarlar kaldırılmış, çatıya yağmur oluk borusu ve cepheye yağmur iniş borusu konularak suyun tahliyesi çözümlenmeye çalışılmıştır. Yapıda gerçekleşen müdahaleler özgün unsurların günümüze ulaşmamasına neden olmuştur.

3.8.2. Strüktürel Bozulmalar

Yapı günümüzde strüktürel açıdan iyi durumdadır. Yapının 2005-2007 yılları arasında geçirmiş olduğu esaslı onarımda -5.1.3 Onarım ve Restorasyon kısmında detaylı bilgi verilmiştir- ahşap karkas sistem detaylıca ele alınarak güçlendirilmiştir. Ancak yapının Riegl VZ400 cihazı kullanılarak üç boyutlu lazer (nokta bulutu) yöntemi ile fotogrametrik görüntülerinin alınması sonucunda; yapının aynı doğru üzerindeki köşe

noktalarının kotları arasında önemli bir fark olduğu, yapının belli bölgelerinde sehim yaptığı görülmüştür. Yapının strüktürel açıdan incelenmesi ve bozulmaların tespiti için teknolojik yöntemlerin ve fiziksel değerlendirmelerin yapılması gerekmektedir. Bunların ilki; Flat-jack (çift düz krikolar), 3D GPR, Sonik/Mikrosismik araştırmalar, MASW Sismik testler, mekanik labaratuvar testleri gibi yöntemlerle zemin ve yapının strüktürü hakkında net bilgilere ulaşmaktır. İkinci ise; yapıda gerçekleşecek restorasyon esnasında Müze denetiminde yapılacak raspa ile cephede yer alan ahşap kaplamaların sökülmesi ile yapının ahşap konstrüksiyonun incelenerek bozulmaların tespitinin yapılmasıdır.

3.8.3. Malzeme Bozulmaları

Yapıda mekânsal ve strüktürel bozulmaların sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Yapıda görülen en ciddi bozulma türü malzeme bozulmalarıdır.

Cephelerin tamamında, ahşap kaplamaları üzerindeki boyalarda dökülmelerin olduğu, boyaları dökülen ahşap kaplamalarda da kararma, küflenme ve kılcal çatlaklar olduğu görülmüştür (**Şekil 3.155, Şekil 3.156, Şekil 3.157, Şekil 3.158).**

Şekil 3.155: Boya Kabarması, Cephede Kararma (2021)

Şekil 3.156: Sıva dökülmesi, Malzeme kaybı (2021)

Şekil 3.157: Pas Lekelenmesi (2021)

Şekil 3.158: Döşemede Aşınma, Malzeme Kaybı (2021)

Metal bahçe korkulukları, bodrum kat pencereleri demir parmaklıkları ve cephede yer alan yapı elemanlarının metal aksamlarında korozyona bağlı olarak paslanma olmuş ve paslar bulundukları yerlerde malzemelerin lekelenmesi neden olmuştur. Çinko denizlik ve balkon kaplamalarında suya bağlı olarak çürüme görülmektedir. Yapıyı çevreleyen bahçe duvarları ile arka ve ön bahçede yer alan zemin kaplamalarında suya ve neme bağlı çürüme, yosunlanma ve kararmalar görülmektedir **(Şekil 3.159, Şekil 3.160, Şekil 3.161).**

Şekil 3.159: Paslanma, Çiçeklenme (2021)

Şekil 3.160: Malzeme Bozulmaları (2021)

Şekil 3.161: Duvarda Çürüme, Sıva Dökülmesi (2021)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

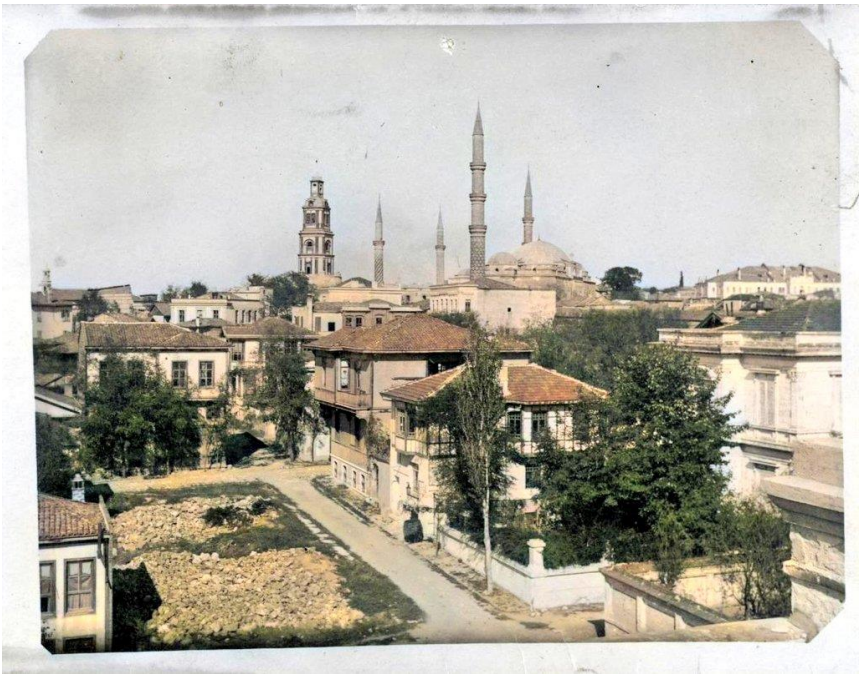
4. RESTİTÜSYON

Yapı, 1 Eylül 1905 yılında gerçekleşen Büyük Edirne Yangını'ndan "Harik-i Kebir'' sonra (A. Bayatlı, Bayraktar ve N. Bayatlı, 2022; s.339) -Rum mimar ve ressamlar tarafından- Rum Doktor Dimsa için inşa edilmeye başlanmıştır. Yapının Doğu ön cephesi ile Güney sağ yan cephesinin birleştiği köşede, güney sağ yan cephe tarafındaki ahşap kaplamalardan birinde yapının mimarının ismi -Stygh…- yazmakta olduğu bilinmekle birlikte 2005-2007 restorasyonu aşamasında yok olduğu düşünülmektedir **(Şekil 4.1).** Muayeneli doktor evi olarak tasarlanan yapı 1908 yılında tamamlanmıştır. (Küçükkaya, 1991; s.1) Yunanistan'a savaşmak için giden oğlunu bulmak amacıyla Edirne'den ayrılan Dr. Dimsa'nın mübadele döneminde Edirne'yi tamamen terk ettiği düşünülmektedir (Kiper, 2021). Uzun süre metruk olan evin 1938 yılında Aleksander oğlu Dimsa'dan Koman ailesinin mülkiyetine geçtiği kadastro ve tapu tahrirlerinde görülmektedir **(Ek-1).** Milli Mücadele döneminin önemli şahsiyetlerinden Mehmet Şeref Aykut'ın kızı Sevinç Koman mülkiyetinde olduğu görülen ev, Sevinç Koman'ın eşi Dr. Fuat Koman tarafından muayeneli doktor evi işlevini de koruyarak kullanılmaya devam edilmiştir. Yapı 1950'li yıllarda kapsamlı bir tadilat geçirmiş ve bazı odaların tavanlarında yer alan kalem işi süslemeler yok olmuştur (Kiper, 2021). Yapı EKVKBK'nin 18.10.1975 tarih ve 8635 sayılı kararı ile tescil edilmiştir. 1990 yılında alınan kamulaştırma kararı ile Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu binası olarak hizmet etmeye başlamış ve günümüzde EKVKBK hizmet binası olarak kullanılmaya devam etmektedir. EKTVKBK'nin 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararı ile kentsel ve 3.derece arkeolojik sit alanında kalmaktadır.

Şekil 4.1: Tabela, 1990 (EKVKBK Arşivi)

Yapının Türk Ocağı'na bakan tarafındaki bahçeye bitişik iki katlı günümüzde bulunmayan -Aleksander oğlu Dimsa'dan metruk evin Koman ailesinin mülkiyetine geçtiği kadastro ve tapu tahrirlerinde görülmekte- **(Ek-2)** yapı Doktor Dimsa'nın hemşire olan kızkardeşi tarafından kullanılmıştır **(Şekil 4.2).** Koman ailesinin hizmetçilerinin kaldığı müştemilat binası olarak da kullanılan yapı, 1986 yılında gerçekleşen yangın sonucu günümüze ulaşamamıştır (Kiper, 2021).

Şekil 4.2: Müştemilat Binası (Hemşire Evi), 65 Ada 2 Parsel (EKVKBK Arşivi)

Restitüsyon önerisi hazırlanmadan önce yapıdan gelen izler, yapı içi karşılaştırma, mimari gereklilik gibi yöntemlerin dışında kapsamlı arşiv ve literatür araştırmaları yapılmıştır. EKVKBK'nin fiziki ve dijital arşivinde yapıya ait bilgi, belge ve fotoğraflar incelenmiştir. Yapı, mimari ve sanatsal tarzı, bulunduğu konum ve inşa edildiği dönemi yönünden ele alınmış, bu başlıklar altında literatür araştırması yapılmıştır. Yapının yapıldığı dönem öncesine, yapıldığı döneme ve sonrasına ait fotoğraflar, krokiler, haritalar, hukuki belgeler, resmi yazışmalar incelenmiştir.

Yapının özgün bir kültürel miras örneği olduğu iddiasının desteklenmesi amacı ile analoji ve tipoloji araştırmaları yapılmıştır. Yapının konumu, dönemi ve üslubu değerlendirilerek tespit edilen benzer yapılar ile karşılaştırılmıştır. Yapının plan şeması, cephe düzeni, süsleme öğeleri ve yapı elemanları gibi unsurları yönünden incelenerek mimari karakteri anlaşılmaya çalışılmıştır. Kaleiçi'nde yer alan ahşap konutlar kapsamında kapı, pencere, merdiven, çıkma, bezeme öğeleri, tavan, döşeme gibi yapı elemanlarının tipoloji analizleri yapılmıştır.

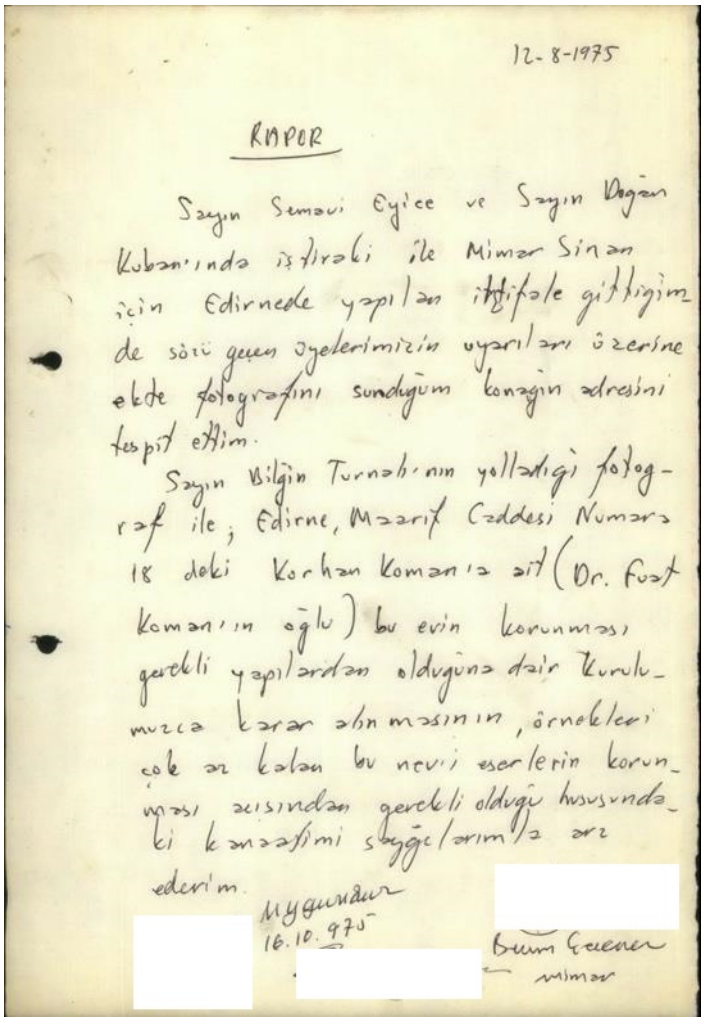
4.1. Restitüsyona İlişkin Belgeler

4.1.1. Tescil ve Grup Tayini

Yapının tescil edilmesi süreci, Semavi Eyice ve Doğan Kuban'ın Edirne'de Mimar Sinan ile ilgili yapılan etkinliğe geldikleri sırada, Besim Çeçener'e söz konusu yapıyı incelemesi tavsiyesi üzerine başlamıştır. Besim Çeçener'in yapıyı yerinde incelemesi sonucunda GEEAYK Başkanlığı'na yazmış olduğu 12.08.1975 tarihli raporda; "Edirne Maarif Caddesi, No:18'deki Korhan Koman'a ait (Dr. Fuat Koman'ın oğlu) bu evin korunması gerekli yapılardan olduğuna dair Kurulumuzca karar alınmasının, örnekleri çok az kalan bu nevi eserlerin korunması açısından gerekli olduğu hususunda…" denilmekte ve raporda 16.10.1975 tarihli uygundur ibaresi yer almaktadır **(Şekil 4.3).** GEEAYK 'nin 18.10.1975 tarih ve 8635 sayılı kararında; "Edirne; Maarif Caddesi 18 kapı numaralı ahşap evin, bu eski kentimizde sayıları her gün biraz daha azalan, sivil mimarlık örnekleri olduğuna, aynen korunmasına, binaya inşai yönden

yapılacak her nev'i müdahaleden evvel 1/50 ölçekli tam rölövesi ile içten ve dıştan çekilmiş fotoğraflarının eklenmesi suretiyle …'' denilmektedir **(Şekil 4.4).** EKTVKK'nin 08.11.1996 tarih ve 1235 sayılı -Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğü'ne hitaben yazılan- yazısında yapının resmi hizmet binası olarak kullanılan 1. derece sivil mimarlık örneği olarak tescilli olduğu belirtilmiştir **(Şekil 4.5).**

Yapının tescil fişinde; dört cepheli ve bodrumu yığma taş olan yapının diğer iki katının karkas olduğu, girişin bahçeden içeriye çekilmiş ve merdivenle çıkılan, köşelerinde profil bulunan kapıyı meydana getirdiği, birinci katta, kapının üzerine rastlayan kısımda balkonun mevcut olduğu bir bodrum ve iki kattan meydana gelmiş yapı olduğu belirtilmiştir **(Şekil 4.6)**

12-8-1975

RAPOR

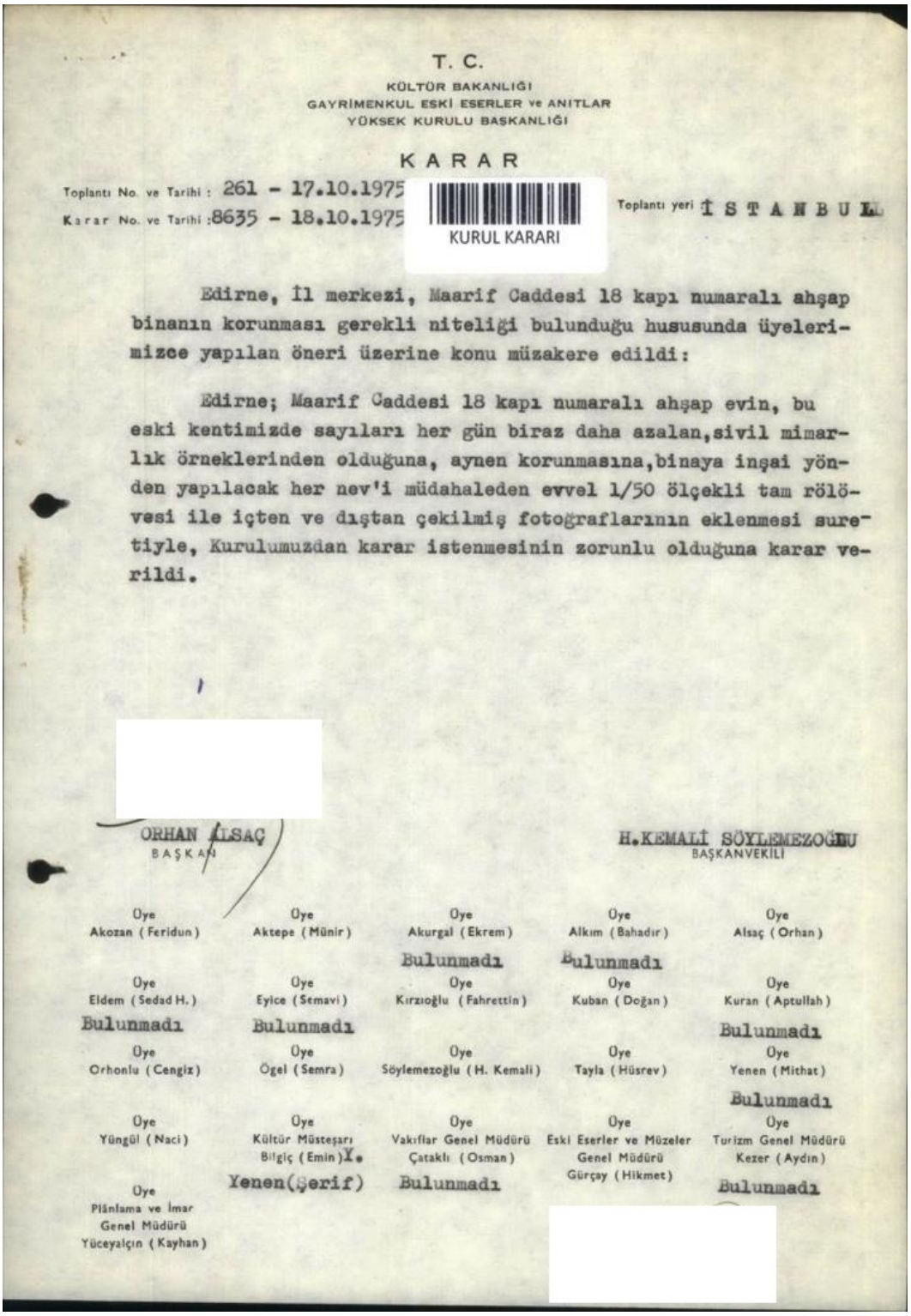
Sayın Semavi Eyice ve Sayın Doğan Kuban'ında iştiraki ile Mimar Sinan için Edirnede yapılan ihtifale gittiğim de sözü geçen üyelerimizin uyarıları üzerine ekte fotoğrafını sunduğum konağın adresini tespit ettim.

Sayın Bilgin Turnalı'nın yolladığı fotoğraf ile; Edirne, Mezarlık Caddesi Numara 18 deki Korhan Komanla ait (Dr. Fuat Komanın oğlu) bu evin korunması gerekli yapılardan olduğuna dair Kurulumuzca karar alınmasının, örnekleri çok az kalan bu nevi eserlerin korunması açısından gerekli olduğu hususundaki kanaatimi saygılarımla arz ederim.

Müşavir
16.10.975

Bülent Çetinel
Mimar

Şekil 4.3: 16.10.1975 tarihli rapor (EKVKBK Arşivi)

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
GAYRİMENKUL ESKİ ESERLER ve ANITLAR
YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞI

KARAR

Toplantı No. ve Tarihi : 261 - 17.10.1975
Karar No. ve Tarihi : 8635 - 18.10.1975

KURUL KARARI

Toplantı yeri İSTANBUL

Edirne, İl merkezi, Maarif Caddesi 18 kapı numaralı ahşap binanın korunması gerekli niteliği bulunduğu hususunda üyelerimizce yapılan öneri üzerine konu müzakere edildi:

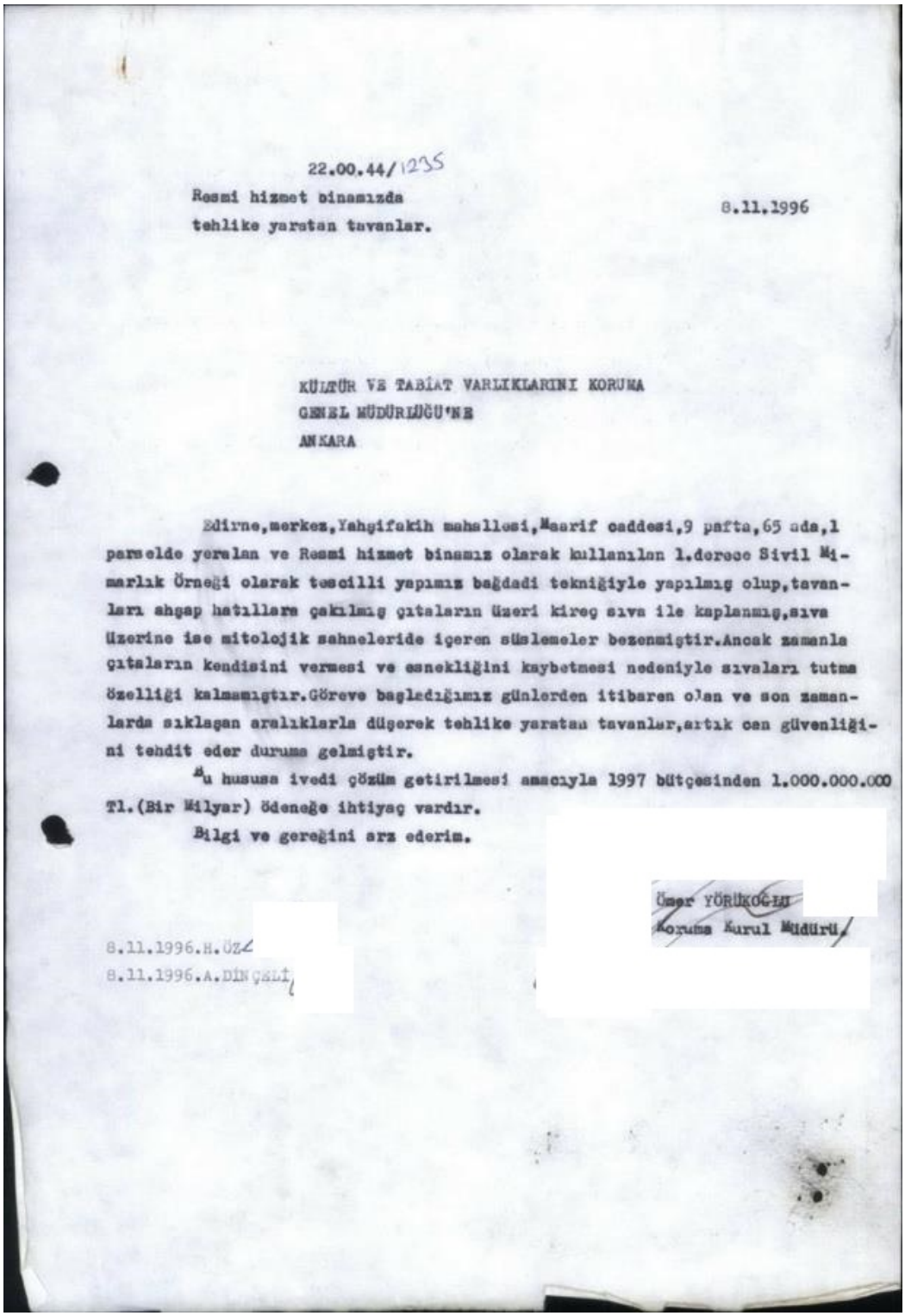
Edirne; Maarif Caddesi 18 kapı numaralı ahşap evin, bu eski kentimizde sayıları her gün biraz daha azalan,sivil mimarlık örneklerinden olduğuna, aynen korunmasına,binaya inşai yönden yapılacak her nev'i müdahaleden evvel 1/50 ölçekli tam rölövesi ile içten ve dıştan çekilmiş fotoğraflarının eklenmesi suretiyle, Kurulumuzdan karar istenmesinin zorunlu olduğuna karar verildi.

ORHAN ALSAÇ
BAŞKAN

H.KEMALİ SÖYLEMEZOĞLU
BAŞKANVEKİLİ

Oye Akozan (Feridun)	Oye Aktepe (Münir)	Oye Akurgal (Ekrem) Bulunmadı	Oye Alkım (Bahadır) Bulunmadı	Oye Alsaç (Orhan)
Oye Eldem (Sedad H.) Bulunmadı	Oye Eyice (Semavi) Bulunmadı	Oye Kırzıoğlu (Fahrettin)	Oye Kuban (Doğan)	Oye Kuran (Aptullah) Bulunmadı
Oye Orhonlu (Cengiz)	Oye Ögel (Semra)	Oye Söylemezoğlu (H. Kemali)	Oye Tayla (Hüsrev)	Oye Yenen (Mithat) Bulunmadı
Oye Yüngül (Naci)	Oye Kültür Müsteşarı Bilgiç (Emin)Y. Yenen(Şerif)	Oye Vakıflar Genel Müdürü Çataklı (Osman) Bulunmadı	Oye Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürü Gürçay (Hikmet)	Oye Turizm Genel Müdürü Kezer (Aydın) Bulunmadı
Oye Planlama ve İmar Genel Müdürü Yüceyalçın (Kayhan)				

Şekil 4.4: GEEAYK 'nin 18.10.1975 tarih ve 8635 sayılı tescil kararı (EKVKBK Arşivi)

22.00.44/1235

Resmi hizmet binamızda
tehlike yaratan tavanlar.

8.11.1996

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ANKARA

Edirne,merkez,Yahşifakih mahallesi,Maarif caddesi,9 pafta,65 ada,1 parselde yeralan ve Resmi hizmet binamız olarak kullanılan 1.derece Sivil Mimarlık Örneği olarak tescilli yapımız bağdadi tekniğiyle yapılmış olup,tavanları ahşap hatıllara çakılmış çıtaların üzeri kireç sıva ile kaplanmış,sıva üzerine ise mitolojik sahneleride içeren süslemeler bezenmiştir.Ancak zamanla çıtaların kendisini vermesi ve esnekliğini kaybetmesi nedeniyle sıvaları tutma özelliği kalmamıştır.Göreve başladığımız günlerden itibaren olan ve son zamanlarda sıklaşan aralıklarla düşerek tehlike yaratan tavanlar,artık can güvenliğini tehdit eder duruma gelmiştir.

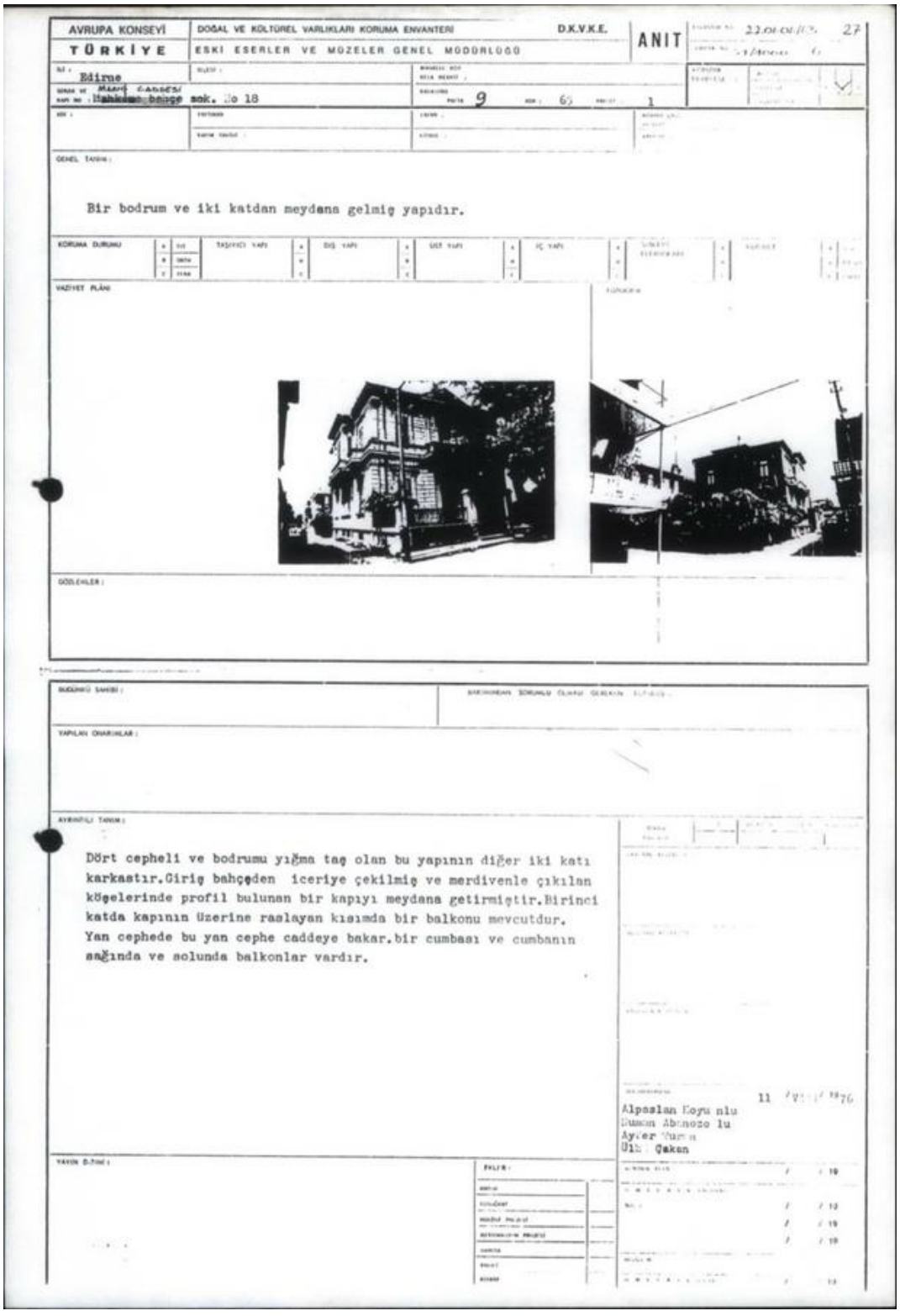
Bu hususa ivedi çözüm getirilmesi amacıyla 1997 bütçesinden 1.000.000.000 Tl.(Bir Milyar) ödeneğe ihtiyaç vardır.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Ömer YÖRÜKOĞLU
Koruma Kurul Müdürü

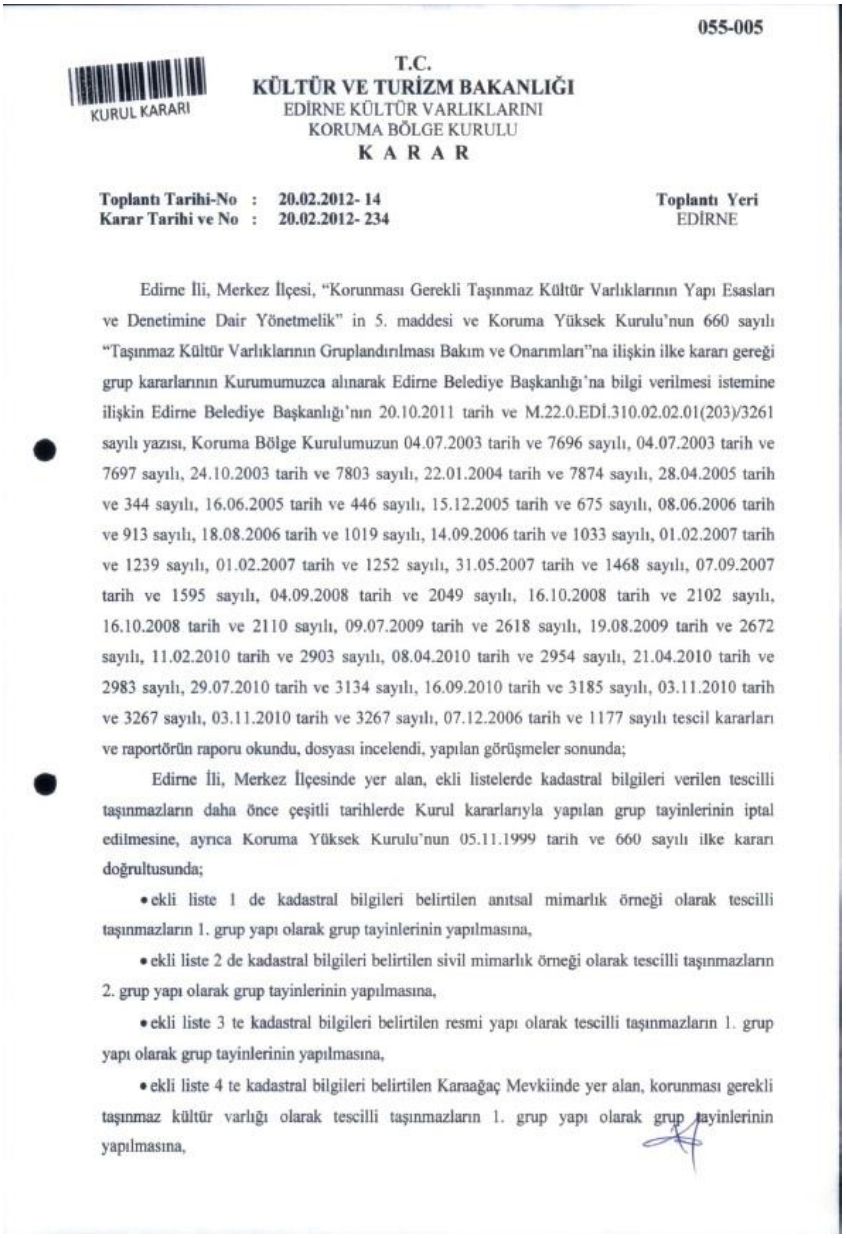
8.11.1996.H.ÖZ
8.11.1996.A.DİNÇALİ

Şekil 4.5: EKTVKK'nin 08.11.1996 tarih ve 1235 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi)

Şekil 4.6: İlhan Koman Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Yapının grup tayini, EKVKBK'nin 20.02.2012 tarih ve 234 sayılı kararında 155 envanter numarasıyla sivil mimarlık örneği (2. Grup) olarak belirlenmiştir **(Şekil 4.7-1, Şekil 4.7-2).** Ancak EKVKBK'nin 13.03.2014 tarih ve 1580 sayılı kararı gereği, yapının taşıdığı mimari özellikler ve Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararı doğrultusunda 1. Grup yapı olarak değiştirilmiştir **(Şekil 4.8).**

055-005

KURUL KARARI

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi-No : 20.02.2012- 14
Karar Tarihi ve No : 20.02.2012- 234

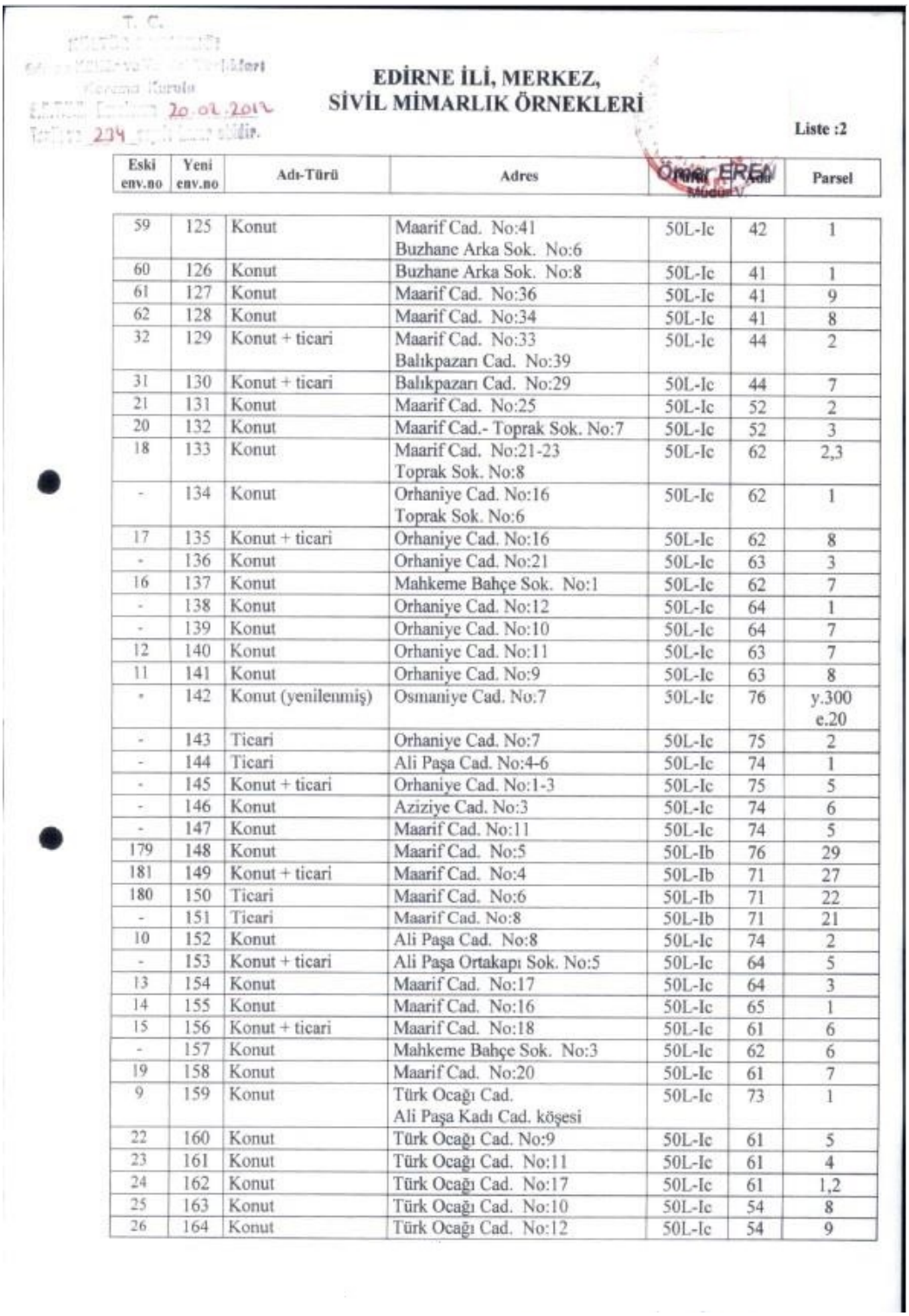
Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne İli, Merkez İlçesi, "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Yapı Esasları ve Denetimine Dair Yönetmelik" in 5. maddesi ve Koruma Yüksek Kurulu'nun 660 sayılı "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Gruplandırılması Bakım ve Onarımları"na ilişkin ilke kararı gereği grup kararlarının Kurumumuzca alınarak Edirne Belediye Başkanlığı'na bilgi verilmesi istemine ilişkin Edirne Belediye Başkanlığı'nın 20.10.2011 tarih ve M.22.0.EDİ.310.02.02.01(203)/3261 sayılı yazısı, Koruma Bölge Kurulumuzun 04.07.2003 tarih ve 7696 sayılı, 04.07.2003 tarih ve 7697 sayılı, 24.10.2003 tarih ve 7803 sayılı, 22.01.2004 tarih ve 7874 sayılı, 28.04.2005 tarih ve 344 sayılı, 16.06.2005 tarih ve 446 sayılı, 15.12.2005 tarih ve 675 sayılı, 08.06.2006 tarih ve 913 sayılı, 18.08.2006 tarih ve 1019 sayılı, 14.09.2006 tarih ve 1033 sayılı, 01.02.2007 tarih ve 1239 sayılı, 01.02.2007 tarih ve 1252 sayılı, 31.05.2007 tarih ve 1468 sayılı, 07.09.2007 tarih ve 1595 sayılı, 04.09.2008 tarih ve 2049 sayılı, 16.10.2008 tarih ve 2102 sayılı, 16.10.2008 tarih ve 2110 sayılı, 09.07.2009 tarih ve 2618 sayılı, 19.08.2009 tarih ve 2672 sayılı, 11.02.2010 tarih ve 2903 sayılı, 08.04.2010 tarih ve 2954 sayılı, 21.04.2010 tarih ve 2983 sayılı, 29.07.2010 tarih ve 3134 sayılı, 16.09.2010 tarih ve 3185 sayılı, 03.11.2010 tarih ve 3267 sayılı, 03.11.2010 tarih ve 3267 sayılı, 07.12.2006 tarih ve 1177 sayılı tescil kararları ve raportörün raporu okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne İli, Merkez İlçesinde yer alan, ekli listelerde kadastral bilgileri verilen tescilli taşınmazların daha önce çeşitli tarihlerde Kurul kararlarıyla yapılan grup tayinlerinin iptal edilmesine, ayrıca Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararı doğrultusunda;

- ekli liste 1 de kadastral bilgileri belirtilen anıtsal mimarlık örneği olarak tescilli taşınmazların 1. grup yapı olarak grup tayinlerinin yapılmasına,
- ekli liste 2 de kadastral bilgileri belirtilen sivil mimarlık örneği olarak tescilli taşınmazların 2. grup yapı olarak grup tayinlerinin yapılmasına,
- ekli liste 3 te kadastral bilgileri belirtilen resmi yapı olarak tescilli taşınmazların 1. grup yapı olarak grup tayinlerinin yapılmasına,
- ekli liste 4 te kadastral bilgileri belirtilen Karaağaç Mevkiinde yer alan, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli taşınmazların 1. grup yapı olarak grup tayinlerinin yapılmasına,

Şekil 4.7-1: EKVKBK'nin 20.02.2014 tarih ve 234 sayılı grup tayini hakkında kararı (EKVKBK Arşivi)

T. C.

Kurulu

20.02.2014

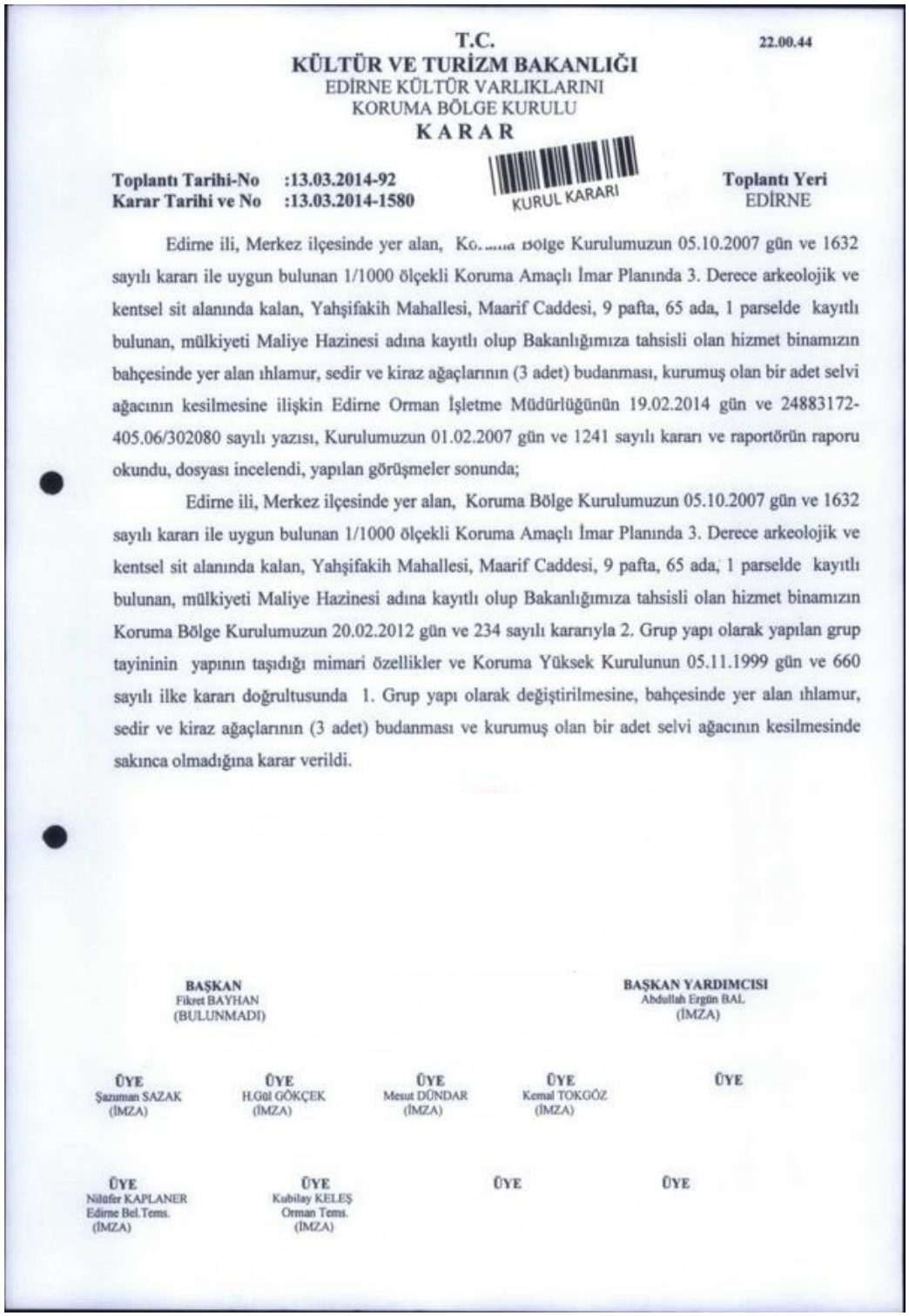
234

EDİRNE İLİ, MERKEZ,
SİVİL MİMARLIK ÖRNEKLERİ

Liste :2

Eski env.no	Yeni env.no	Adı-Türü	Adres	Ada	Parsel
59	125	Konut	Maarif Cad. No:41 Buzhane Arka Sok. No:6	50L-Ic	42	1
60	126	Konut	Buzhane Arka Sok. No:8	50L-Ic	41	1
61	127	Konut	Maarif Cad. No:36	50L-Ic	41	9
62	128	Konut	Maarif Cad. No:34	50L-Ic	41	8
32	129	Konut + ticari	Maarif Cad. No:33 Balıkpazarı Cad. No:39	50L-Ic	44	2
31	130	Konut + ticari	Balıkpazarı Cad. No:29	50L-Ic	44	7
21	131	Konut	Maarif Cad. No:25	50L-Ic	52	2
20	132	Konut	Maarif Cad.- Toprak Sok. No:7	50L-Ic	52	3
18	133	Konut	Maarif Cad. No:21-23 Toprak Sok. No:8	50L-Ic	62	2,3
-	134	Konut	Orhaniye Cad. No:16 Toprak Sok. No:6	50L-Ic	62	1
17	135	Konut + ticari	Orhaniye Cad. No:16	50L-Ic	62	8
-	136	Konut	Orhaniye Cad. No:21	50L-Ic	63	3
16	137	Konut	Mahkeme Bahçe Sok. No:1	50L-Ic	62	7
-	138	Konut	Orhaniye Cad. No:12	50L-Ic	64	1
-	139	Konut	Orhaniye Cad. No:10	50L-Ic	64	7
12	140	Konut	Orhaniye Cad. No:11	50L-Ic	63	7
11	141	Konut	Orhaniye Cad. No:9	50L-Ic	63	8
*	142	Konut (yenilenmiş)	Osmaniye Cad. No:7	50L-Ic	76	y.300 e.20
-	143	Ticari	Orhaniye Cad. No:7	50L-Ic	75	2
-	144	Ticari	Ali Paşa Cad. No:4-6	50L-Ic	74	1
-	145	Konut + ticari	Orhaniye Cad. No:1-3	50L-Ic	75	5
-	146	Konut	Aziziye Cad. No:3	50L-Ic	74	6
-	147	Konut	Maarif Cad. No:11	50L-Ic	74	5
179	148	Konut	Maarif Cad. No:5	50L-Ib	76	29
181	149	Konut + ticari	Maarif Cad. No:4	50L-Ib	71	27
180	150	Ticari	Maarif Cad. No:6	50L-Ib	71	22
-	151	Ticari	Maarif Cad. No:8	50L-Ib	71	21
10	152	Konut	Ali Paşa Cad. No:8	50L-Ic	74	2
-	153	Konut + ticari	Ali Paşa Ortakapı Sok. No:5	50L-Ic	64	5
13	154	Konut	Maarif Cad. No:17	50L-Ic	64	3
14	155	Konut	Maarif Cad. No:16	50L-Ic	65	1
15	156	Konut + ticari	Maarif Cad. No:18	50L-Ic	61	6
-	157	Konut	Mahkeme Bahçe Sok. No:3	50L-Ic	62	6
19	158	Konut	Maarif Cad. No:20	50L-Ic	61	7
9	159	Konut	Türk Ocağı Cad. Ali Paşa Kadı Cad. köşesi	50L-Ic	73	1
22	160	Konut	Türk Ocağı Cad. No:9	50L-Ic	61	5
23	161	Konut	Türk Ocağı Cad. No:11	50L-Ic	61	4
24	162	Konut	Türk Ocağı Cad. No:17	50L-Ic	61	1,2
25	163	Konut	Türk Ocağı Cad. No:10	50L-Ic	54	8
26	164	Konut	Türk Ocağı Cad. No:12	50L-Ic	54	9

Şekil 4.7-2: EKVKBK'nin 20.02.2014 tarih ve 234 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

22.00.44

KURUL KARARI

Toplantı Tarihi-No :13.03.2014-92
Karar Tarihi ve No :13.03.2014-1580

Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne ili, Merkez ilçesinde yer alan, Ko...a Bölge Kurulumuzun 05.10.2007 gün ve 1632 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planında 3. Derece arkeolojik ve kentsel sit alanında kalan, Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde kayıtlı bulunan, mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup Bakanlığımıza tahsisli olan hizmet binamızın bahçesinde yer alan ıhlamur, sedir ve kiraz ağaçlarının (3 adet) budanması, kurumuş olan bir adet selvi ağacının kesilmesine ilişkin Edirne Orman İşletme Müdürlüğünün 19.02.2014 gün ve 24883172-405.06/302080 sayılı yazısı, Kurulumuzun 01.02.2007 gün ve 1241 sayılı kararı ve raportörün raporu okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne ili, Merkez ilçesinde yer alan, Koruma Bölge Kurulumuzun 05.10.2007 gün ve 1632 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planında 3. Derece arkeolojik ve kentsel sit alanında kalan, Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde kayıtlı bulunan, mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup Bakanlığımıza tahsisli olan hizmet binamızın Koruma Bölge Kurulumuzun 20.02.2012 gün ve 234 sayılı kararıyla 2. Grup yapı olarak yapılan grup tayininin yapının taşıdığı mimari özellikler ve Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 gün ve 660 sayılı ilke kararı doğrultusunda 1. Grup yapı olarak değiştirilmesine, bahçesinde yer alan ıhlamur, sedir ve kiraz ağaçlarının (3 adet) budanması ve kurumuş olan bir adet selvi ağacının kesilmesinde sakınca olmadığına karar verildi.

BAŞKAN
Fikret BAYHAN
(BULUNMADI)

BAŞKAN YARDIMCISI
Abdullah Ergün BAL
(İMZA)

ÜYE
Şazuman SAZAK
(İMZA)

ÜYE
H.Gül GÖKÇEK
(İMZA)

ÜYE
Mesut DÜNDAR
(İMZA)

ÜYE
Kemal TOKGÖZ
(İMZA)

ÜYE

ÜYE
Nilüfer KAPLANER
Edirne Bel.Tems.
(İMZA)

ÜYE
Kubilay KELEŞ
Orman Tems.
(İMZA)

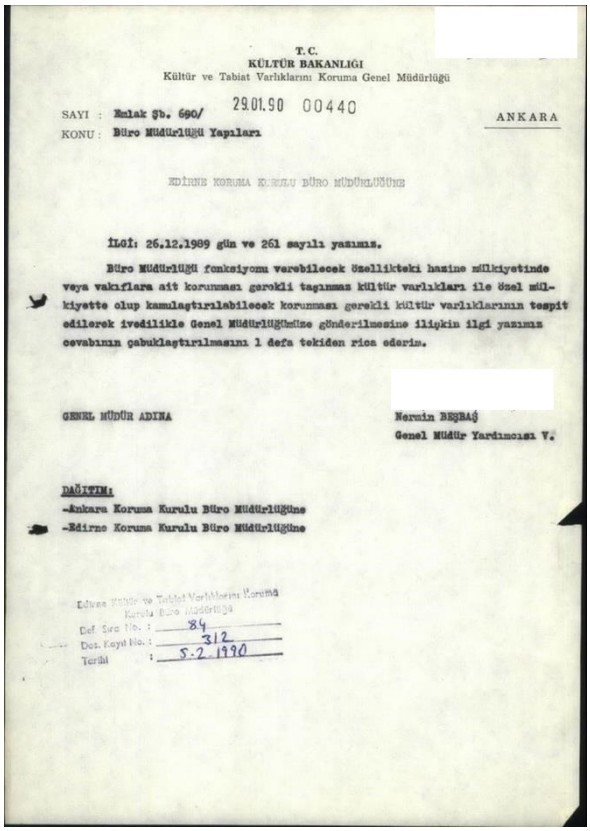
ÜYE

ÜYE

Şekil 4.8: EKVKBK'nin 13.03.2014 tarih ve 1580 sayılı grup tayini hakkında kararı, (EKVKBK Arşivi)

4.1.2. Kamulaştırma

Yapının kamulaştırma çalışmaları, Kültür Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün 22.12.1989 tarih ve 261 sayılı yazısı ile Edirne Koruma Kurulu Büro Müdürlüğü'ne hizmet binası olabilecek hazine mülkiyetinde veya vakıflara ait korunması gerekli kültür varlığı ile özel mülkiyet olup kamulaştırılabilecek kültür varlıklarının tespit edilmesi talebi ile başlamıştır **(Şekil 4.9).** Hazine mülkiyetinde ve vakıflara ait uygun yapı tespit edilememesi üzerine Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü tarafından 08.01.1990 tarih ve 90 sayılı yazı ile Kültür Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'ne İlhan Koman Evi (günümüzdeki adıyla) ve Kunterler Konağı önerilmiştir **(Şekil 4.10).** EKTVKK 09.04.1990 tarih ve 670 sayılı yazısı ile İlhan Koman Evi'ne hizmet binası olması hususunda olur verilmiştir **(Şekil 4.11).**

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

SAYI : Eskiak Şb. 690/ 29.01.90 00440 ANKARA
KONU : Büro Müdürlüğü Yapıları

EDİRNE KORUMA KURULU BÜRO MÜDÜRLÜĞÜNE

İLGİ: 26.12.1989 gün ve 261 sayılı yazımız.

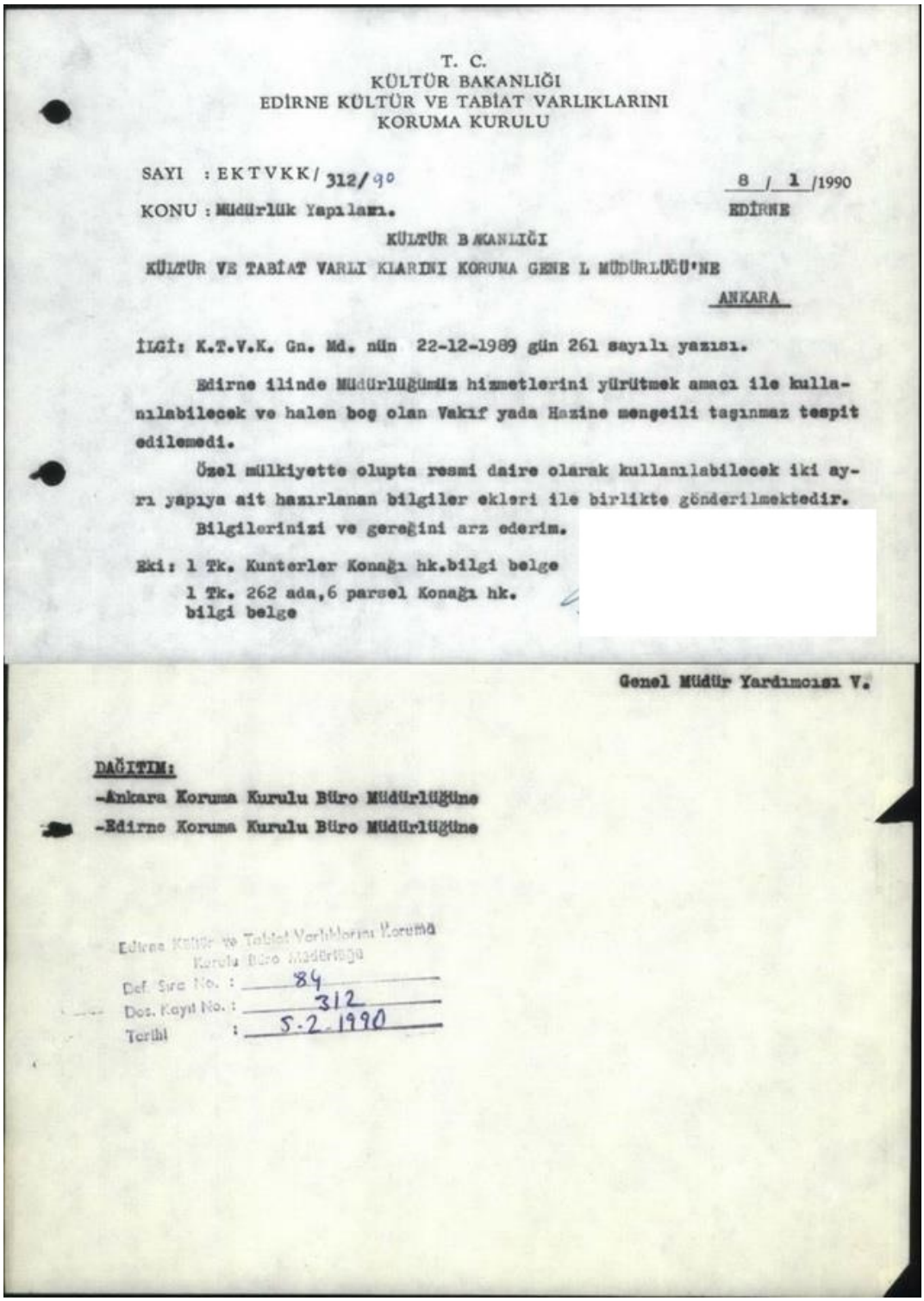
Büro Müdürlüğü fonksiyonu verebilecek özellikteki hazine mülkiyetinde veya vakıflara ait korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları ile özel mülkiyette olup kamulaştırılabilecek korunması gerekli kültür varlıklarının tespit edilerek ivedilikle Genel Müdürlüğümüze gönderilmesine ilişkin ilgi yazımız cevabının çabuklaştırılmasını 1 defa tekiden rica ederim.

GENEL MÜDÜR ADINA
Nermin BEŞBAŞ
Genel Müdür Yardımcısı V.

DAĞITIM:
-Ankara Koruma Kurulu Büro Müdürlüğüne
-Edirne Koruma Kurulu Büro Müdürlüğüne

Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Büro Müdürlüğü
Def. Sıra No. : 84
Dos. Kayıt No. : 312
Tarihi : 5.2.1990

Şekil 4.9: Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün 26.12.1989 tarih ve 261 sayılı yazısı **(**EKVKBK Arşivi)

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

SAYI : EKTVKK/ 312/ 90 — 8 / 1 /1990

KONU : Müdürlük Yapıları. — EDİRNE

KÜLTÜR BAKANLIĞI

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

ANKARA

İLGİ: K.T.V.K. Gn. Md. nün 22-12-1989 gün 261 sayılı yazısı.

Edirne ilinde Müdürlüğümüz hizmetlerini yürütmek amacı ile kullanılabilecek ve halen boş olan Vakıf yada Hazine mengeili taşınmaz tespit edilemedi.

Özel mülkiyette olupta resmi daire olarak kullanılabilecek iki ayrı yapıya ait hazırlanan bilgiler ekleri ile birlikte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

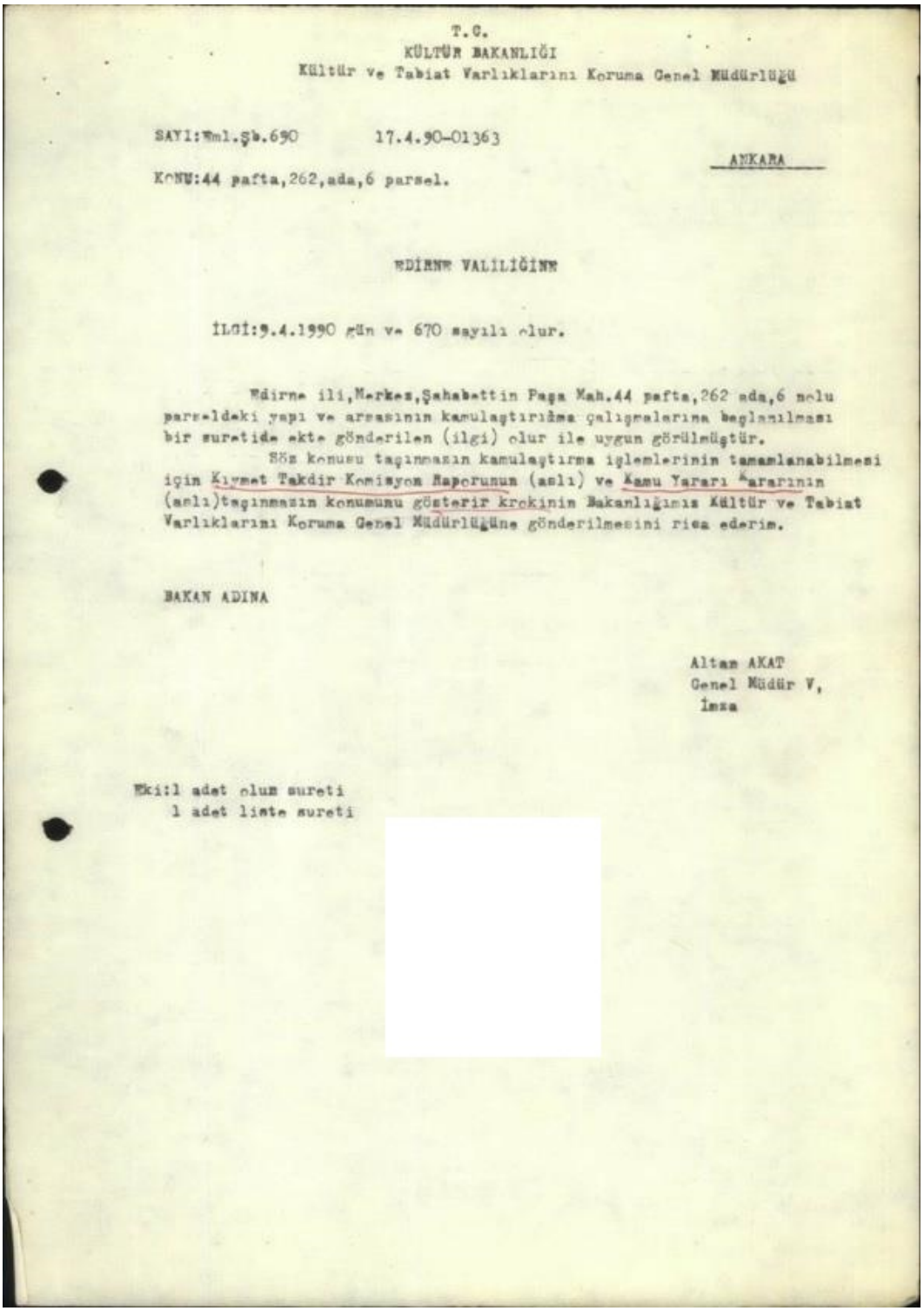
Eki: 1 Tk. Kunterler Konağı hk.bilgi belge
1 Tk. 262 ada,6 parsel Konağı hk. bilgi belge

Genel Müdür Yardımcısı V.

DAĞITIM:
-Ankara Koruma Kurulu Büro Müdürlüğüne
-Edirne Koruma Kurulu Büro Müdürlüğüne

Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Büro Müdürlüğü
Def. Sıra No. : 84
Dos. Kayıt No. : 312
Tarihi : 5.2.1990

Şekil 4.10: EKTVKK Müdürlüğünün 08.01.1990 tarih ve 90 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi)

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

SAYI:Tml.Şb.690 17.4.90-01363

ANKARA

KONU:44 pafta,262,ada,6 parsel.

EDİRNE VALİLİĞİNE

İLGİ:9.4.1990 gün ve 670 sayılı olur.

Edirne ili,Merkez,Şahabettin Paşa Mah.44 pafta,262 ada,6 nolu parseldeki yapı ve arsasının kamulaştırılma çalışmalarına başlanılması bir suretide ekte gönderilen (ilgi) olur ile uygun görülmüştür.

Söz konusu taşınmazın kamulaştırma işlemlerinin tamamlanabilmesi için Kıymet Takdir Komisyon Raporunun (aslı) ve Kamu Yararı Kararının (aslı)taşınmazın konumunu gösterir krokinin Bakanlığımız Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne gönderilmesini rica ederim.

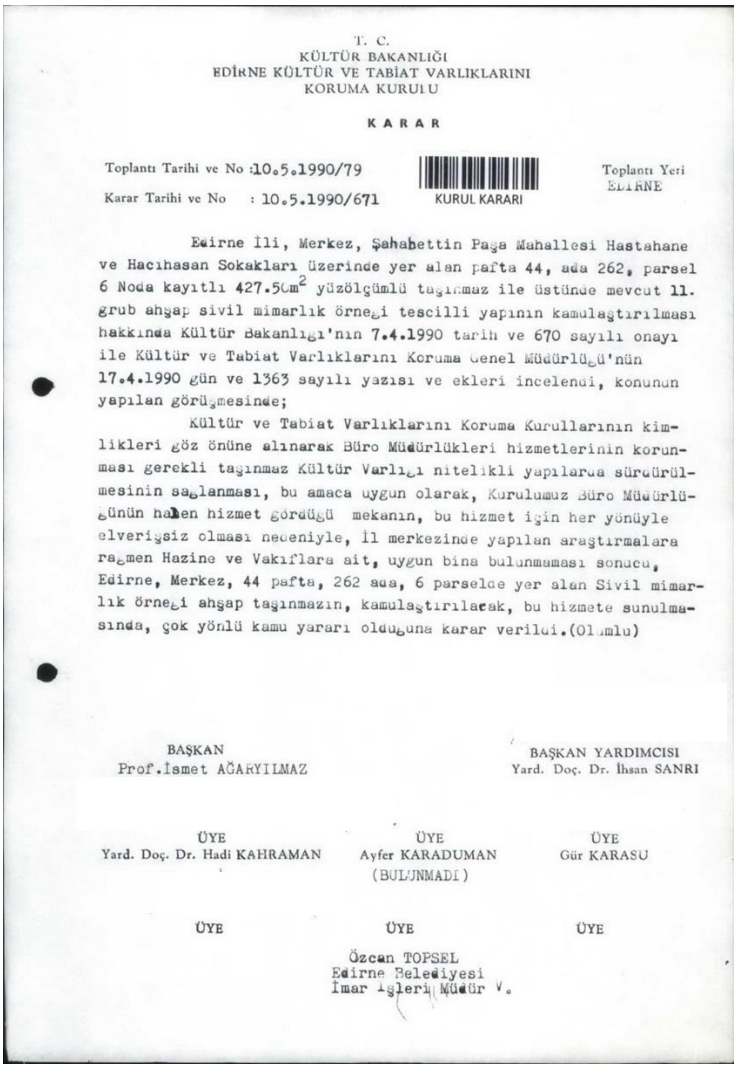
BAKAN ADINA

Altan AKAT
Genel Müdür V,
İmza

Ekiil adet olur sureti
1 adet liste sureti

Şekil 4.11: EKTVKK'nin 09.04.1990 tarih ve 670 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi)

Yapının kamulaştırılması hususunda; Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından alınan 10.05.1990 tarih ve 671 sayılı kararı ile çok yönlü kamu yararı olduğuna karar verilmiş **(Şekil 4.12)**, 01.08.1990 tarihli kontrat ile EKTVKK tarafından kiralanmış -yapıda yer alan eşyaların bir kısmı eşya teslim tutanağı ile sergilenmesi şartıyla yapıda bırakılmış, ancak ilerleyen tarihlerde Koman ailesi tarafından geri alınmıştır- **(Şekil 4.13, Şekil 4.14),** Kültür Bakanlığının 17.09.1990 tarih ve 2333 sayılı olurları ile kamulaştırılması uygun görülmüş, Edirne İl İdare Kurulunun 31.10.1990 tarih ve 2214 sayılı kararı ile kamu yararına kamulaştırılmıştır **(Şekil 4.15).**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No :10.5.1990/79
Karar Tarihi ve No : 10.5.1990/671
KURUL KARARI
Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne İli, Merkez, Şahabettin Paşa Mahallesi Hastahane ve Hacıhasan Sokakları üzerinde yer alan pafta 44, ada 262, parsel 6 Noda kayıtlı 427.50m² yüzölçümlü taşınmaz ile üstünde mevcut 11. grub ahşap sivil mimarlık örneği tescilli yapının kamulaştırılması hakkında Kültür Bakanlığı'nın 7.4.1990 tarih ve 670 sayılı onayı ile Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün 17.4.1990 gün ve 1363 sayılı yazısı ve ekleri incelendi, konunun yapılan görüşmesinde;

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarının kimlikleri göz önüne alınarak Büro Müdürlükleri hizmetlerinin korunması gerekli taşınmaz Kültür Varlığı nitelikli yapılarda sürdürülmesinin sağlanması, bu amaca uygun olarak, Kurulumuz Büro Müdürlüğünün halen hizmet gördüğü mekanın, bu hizmet için her yönüyle elverişsiz olması nedeniyle, İl merkezinde yapılan araştırmalara rağmen Hazine ve Vakıflara ait, uygun bina bulunmaması sonucu, Edirne, Merkez, 44 pafta, 262 ada, 6 parselde yer alan Sivil mimarlık örneği ahşap taşınmazın, kamulaştırılacak, bu hizmete sunulmasında, çok yönlü kamu yararı olduğuna karar verildi.(Oybirliği)

BAŞKAN
Prof.İsmet AĞAKYILMAZ

BAŞKAN YARDIMCISI
Yard. Doç. Dr. İhsan SANRI

ÜYE
Yard. Doç. Dr. Hadi KAHRAMAN

ÜYE
Ayfer KARADUMAN
(BULUNMADI)

ÜYE
Gür KARASU

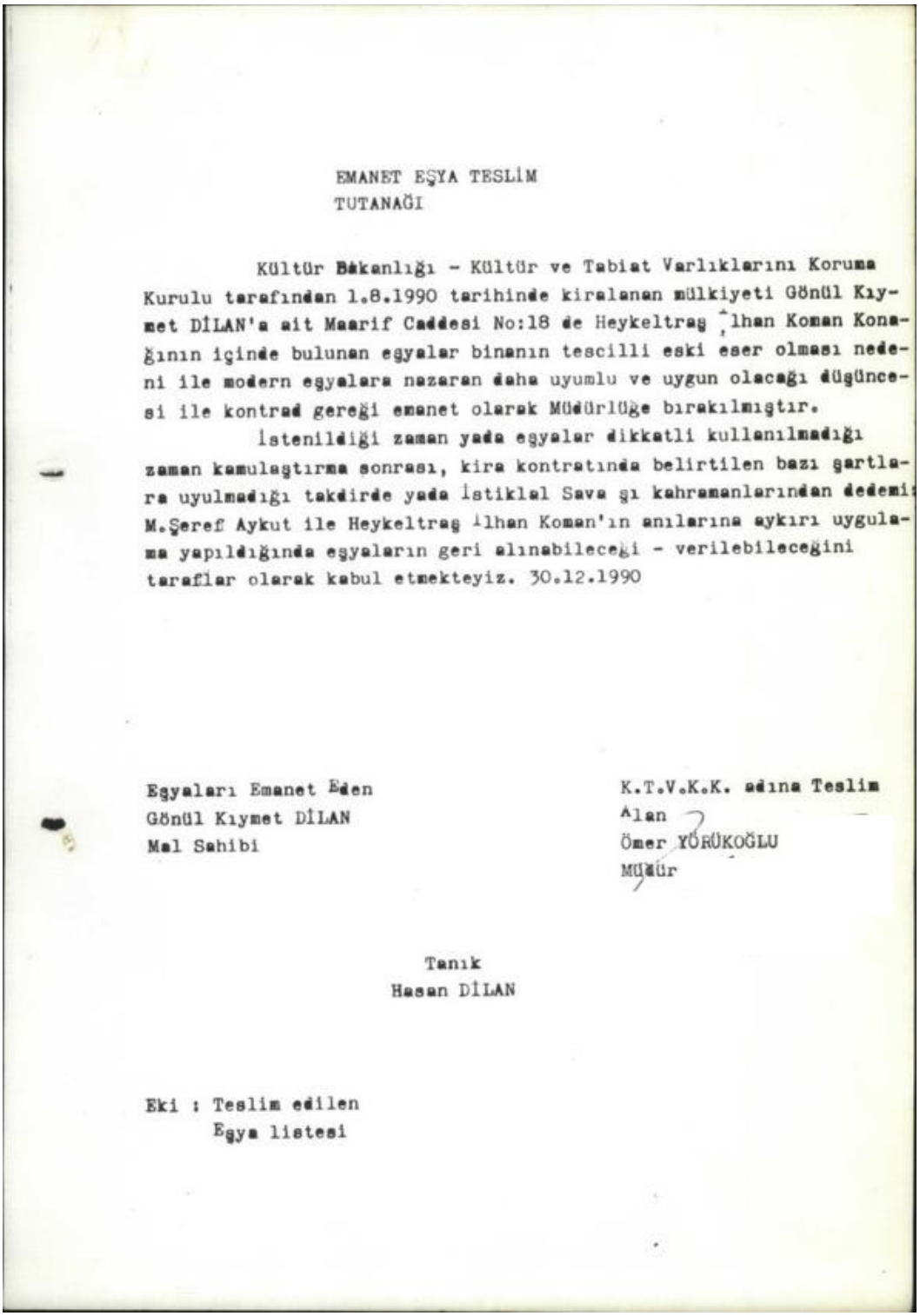
ÜYE

ÜYE

ÜYE

Özcan TOPSEL
Edirne Belediyesi
İmar İşleri Müdür V.

Şekil 4.12: EKTVKK'nin 10.05.1990 tarih ve 671 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi**)**

EMANET EŞYA TESLİM
TUTANAĞI

Kültür Bakanlığı - Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 1.8.1990 tarihinde kiralanan mülkiyeti Gönül Kıymet DİLAN'a ait Maarif Caddesi No:18 de Heykeltraş İlhan Koman Konağının içinde bulunan eşyalar binanın tescilli eski eser olması nedeni ile modern eşyalara nazaran daha uyumlu ve uygun olacağı düşüncesi ile kontrad gereği emanet olarak Müdürlüğe bırakılmıştır.

İstenildiği zaman yada eşyalar dikkatli kullanılmadığı zaman kamulaştırma sonrası, kira kontratında belirtilen bazı şartlara uyulmadığı takdirde yada İstiklal Savaşı kahramanlarından dedemiz M.Şeref Aykut ile Heykeltraş İlhan Koman'ın anılarına aykırı uygulama yapıldığında eşyaların geri alınabileceği - verilebileceğini taraflar olarak kabul etmekteyiz. 30.12.1990

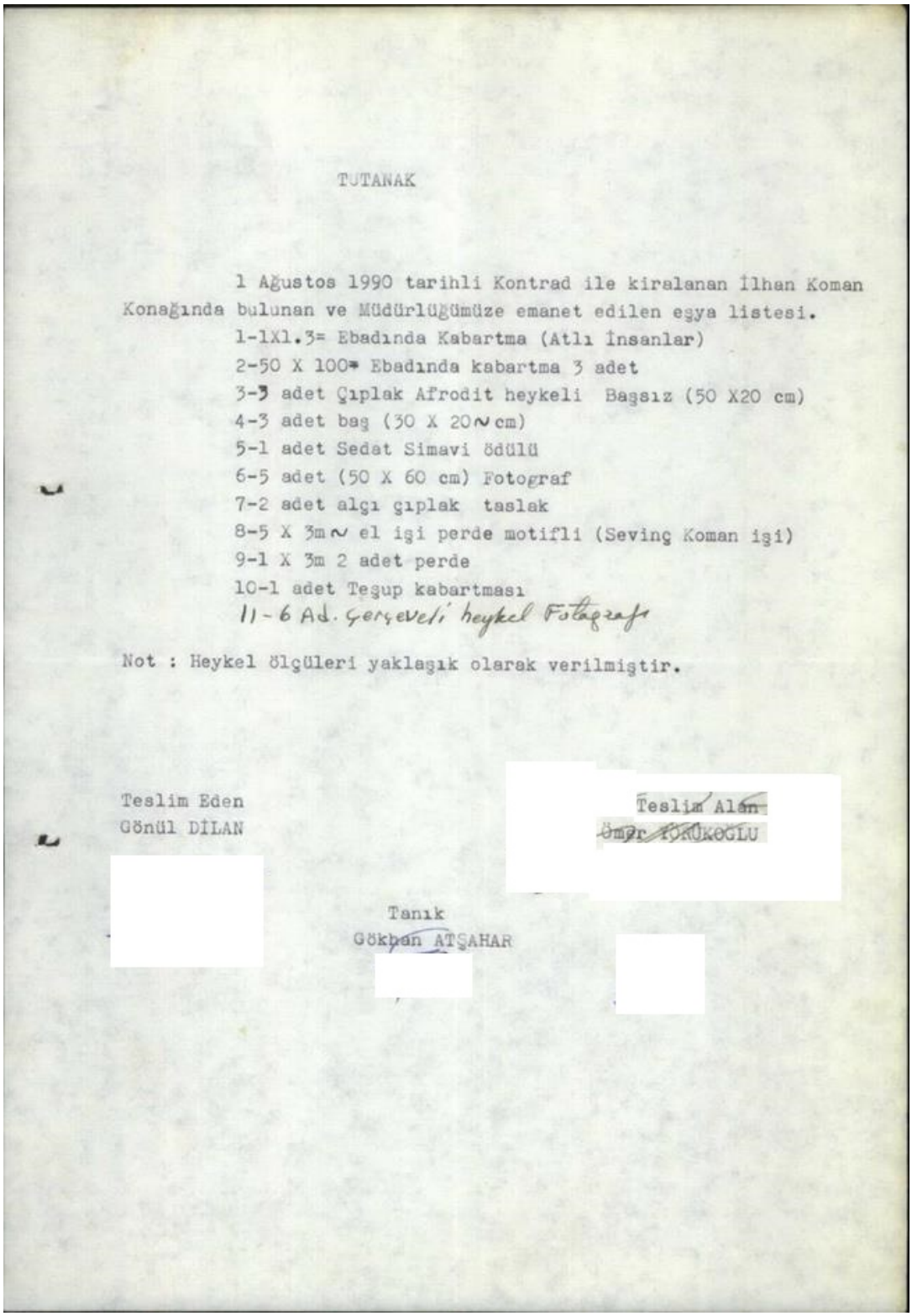
Eşyaları Emanet Eden
Gönül Kıymet DİLAN
Mal Sahibi

K.T.V.K.K. adına Teslim Alan
Ömer YÖRÜKOĞLU
Müdür

Tanık
Hasan DİLAN

Eki : Teslim edilen
Eşya listesi

Şekil 4.13: 30.12.1990 tarihli Eşya Teslim Tutanağı Yazısı **(**EKVKBK Arşivi)

TUTANAK

1 Ağustos 1990 tarihli Kontrad ile kiralanan İlhan Koman Konağında bulunan ve Müdürlüğümüze emanet edilen eşya listesi.

1-1X1.3= Ebadında Kabartma (Atlı İnsanlar)
2-50 X 100= Ebadında kabartma 3 adet
3-3 adet Çıplak Afrodit heykeli Başsız (50 X20 cm)
4-3 adet baş (30 X 20~cm)
5-1 adet Sedat Simavi ödülü
6-5 adet (50 X 60 cm) Fotograf
7-2 adet algı çıplak taslak
8-5 X 3m~ el işi perde motifli (Sevinç Koman işi)
9-1 X 3m 2 adet perde
10-1 adet Teşup kabartması
11-6 Ad. Çerçeveli heykel Fotoğrafı

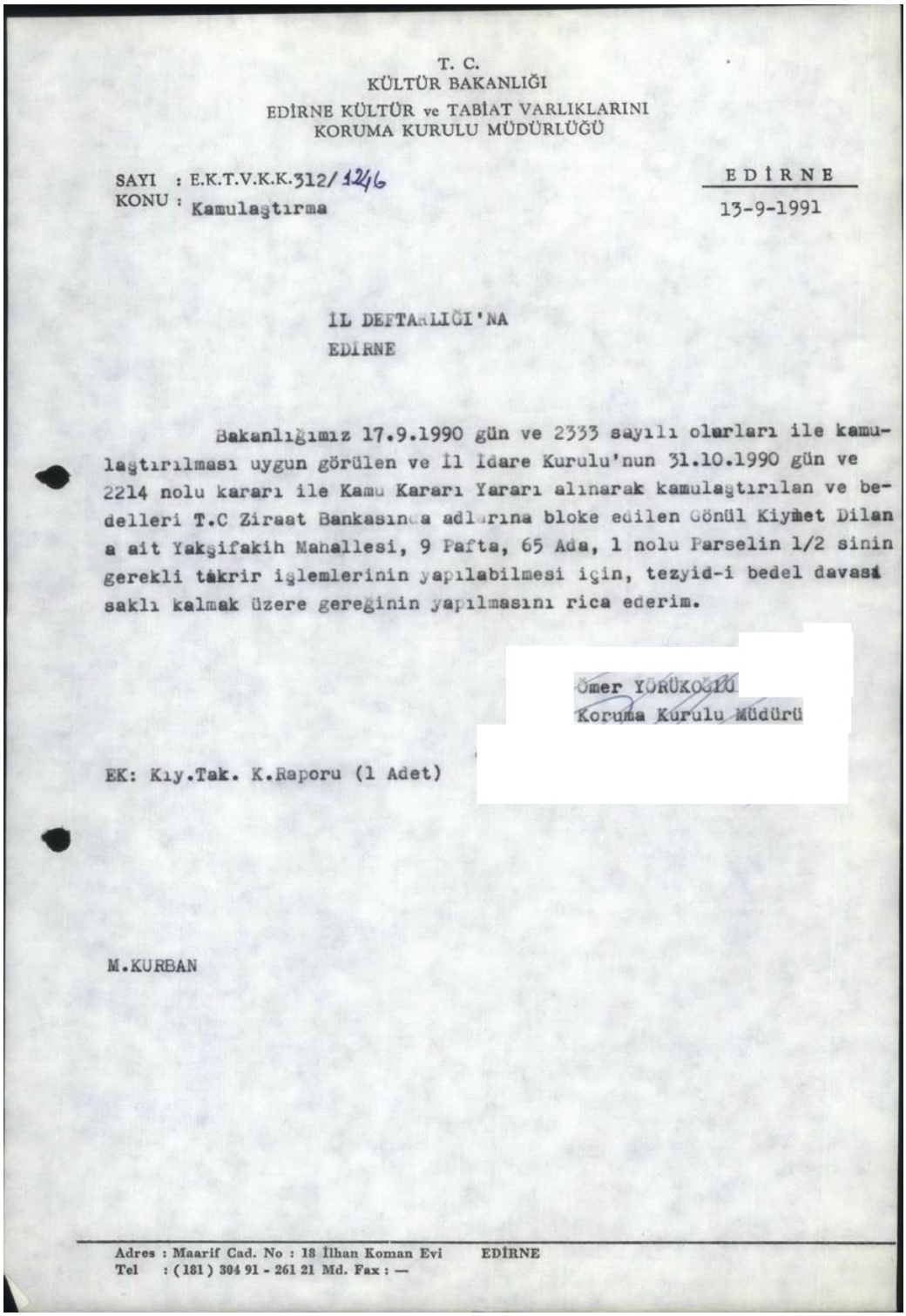
Not : Heykel ölçüleri yaklaşık olarak verilmiştir.

Teslim Eden
Gönül DİLAN

Teslim Alan
Ömer KÖKÜKOĞLU

Tanık
Gökhan ATŞAHAR

Şekil 4.14: Eşya Teslim Tutanağı Eki (EKVKBK Arşivi**)**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI : E.K.T.V.K.K.312/1246
KONU : Kamulaştırma

EDİRNE
13-9-1991

İL DEFTARLIĞI'NA
EDİRNE

Bakanlığımız 17.9.1990 gün ve 2333 sayılı olurları ile kamulaştırılması uygun görülen ve İl İdare Kurulu'nun 31.10.1990 gün ve 2214 nolu kararı ile Kamu Kararı Yararı alınarak kamulaştırılan ve bedelleri T.C Ziraat Bankasınca adlarına bloke edilen Gönül Kiymet Dilan a ait Yakşifakih Mahallesi, 9 Pafta, 65 Ada, 1 nolu Parselin 1/2 sinin gerekli tâkrir işlemlerinin yapılabilmesi için, tezyid-i bedel davası saklı kalmak üzere gereğinin yapılmasını rica ederim.

Ömer YÖRÜKOĞLU
Koruma Kurulu Müdürü

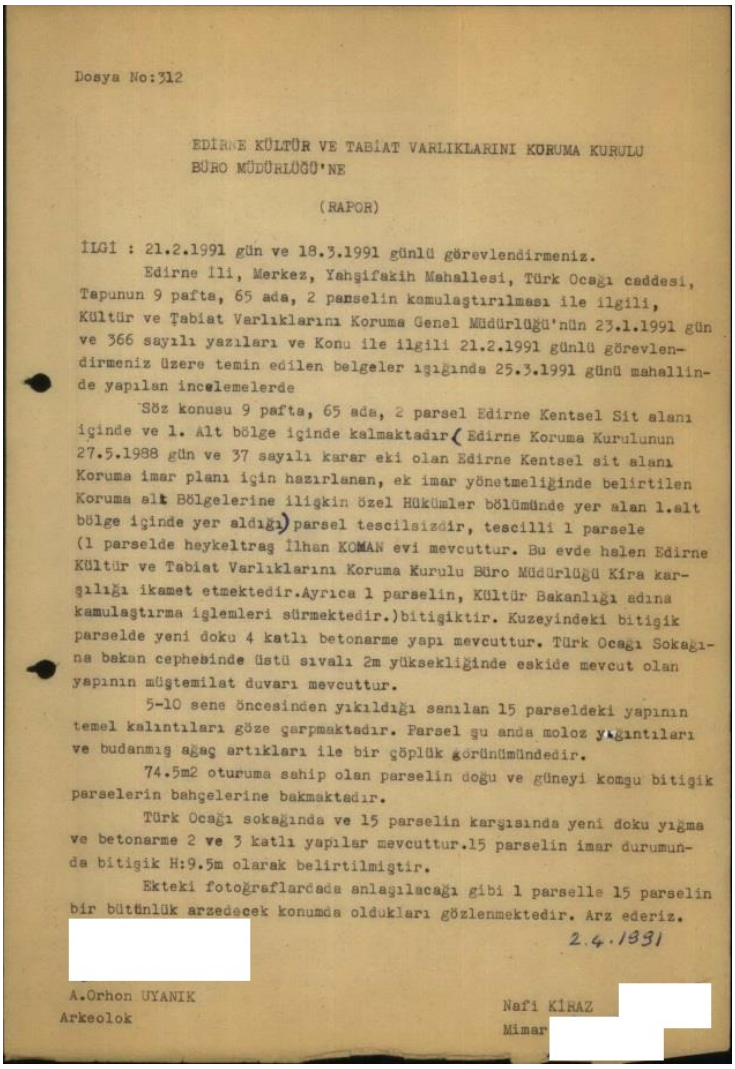
EK: Kıy.Tak. K.Raporu (1 Adet)

M.KURBAN

Adres : Maarif Cad. No : 18 İlhan Koman Evi EDİRNE
Tel : (181) 304 91 - 261 21 Md. Fax : —

Şekil 4.15: Edirne İl İdare Kurulunun 31.10.1990 tarih ve 2214 sayılı kamulaştırma kararı (EKVKBK Arşivi**)**

Yapının bitişiğindeki 65 ada 2 parselde yer alan, yapıyı inşa ettiren ilk sahibi Doktor Dimsa'nın kız kardeşinin hemşire evi olarak kullandığı, Koman ailesi tarafından ise müştemilat, hizmetçi evi olarak kullanılan yapı hakkında EKTVKK Müdürlüğüne hitaben yazılan 02.04.1991 tarih ve 312 sayılı raporda kamulaştırma talebinden bahsedilmektedir **(Şekil 4.16).** Rapor eki fotoğraflarda 65 ada 2 parselde moloz parçalarının olduğu, Türk Ocağı Caddesine bakan cephede İlhan Koman Evi'nin bahçe duvarı yüksekliğinde duvar kalıntısı kaldığı görülmektedir **(Şekil 4.17, Şekil 4.18).** Söz konusu parselde yer alan yapıya ait günümüzde herhangi bir kalıntı bulunmamakla birlikte yapı Koman ailesinin mülkiyetindedir.

Dosya No:312

EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KURULU
BÜRO MÜDÜRLÜĞÜ'NE

(RAPOR)

İLGİ : 21.2.1991 gün ve 18.3.1991 günlü görevlendirmeniz.

Edirne İli, Merkez, Yahşifakih Mahallesi, Türk Ocağı caddesi, Tapunun 9 pafta, 65 ada, 2 parselin kamulaştırılması ile ilgili, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün 23.1.1991 gün ve 366 sayılı yazıları ve Konu ile ilgili 21.2.1991 günlü görevlendirmeniz üzere temin edilen belgeler ışığında 25.3.1991 günü mahallinde yapılan incelemelerde

Söz konusu 9 pafta, 65 ada, 2 parsel Edirne Kentsel Sit alanı içinde ve 1. Alt bölge içinde kalmaktadır(Edirne Koruma Kurulunun 27.5.1988 gün ve 37 sayılı karar eki olan Edirne Kentsel sit alanı Koruma imar planı için hazırlanan, ek imar yönetmeliğinde belirtilen Koruma alt Bölgelerine ilişkin özel Hükümler bölümünde yer alan 1.alt bölge içinde yer aldığı) parsel tescilsizdir, tescilli 1 parsele (1 parselde heykeltraş İlhan KOMAN evi mevcuttur. Bu evde halen Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Büro Müdürlüğü Kira karşılığı ikamet etmektedir.Ayrıca 1 parselin, Kültür Bakanlığı adına kamulaştırma işlemleri sürmektedir.)bitişiktir. Kuzeyindeki bitişik parselde yeni doku 4 katlı betonarme yapı mevcuttur. Türk Ocağı Sokağına bakan cephesinde üstü sıvalı 2m yüksekliğinde eskide mevcut olan yapının müştemilat duvarı mevcuttur.

5-10 sene öncesinden yıkıldığı sanılan 15 parseldeki yapının temel kalıntıları göze çarpmaktadır. Parsel şu anda moloz yığıntıları ve budanmış ağaç artıkları ile bir çöplük görünümündedir.

74.5m2 oturuma sahip olan parselin doğu ve güneyi komşu bitişik parselerin bahçelerine bakmaktadır.

Türk Ocağı sokağında ve 15 parselin karşısında yeni doku yığma ve betonarme 2 ve 3 katlı yapılar mevcuttur.15 parselin imar durumunda bitişik H:9.5m olarak belirtilmiştir.

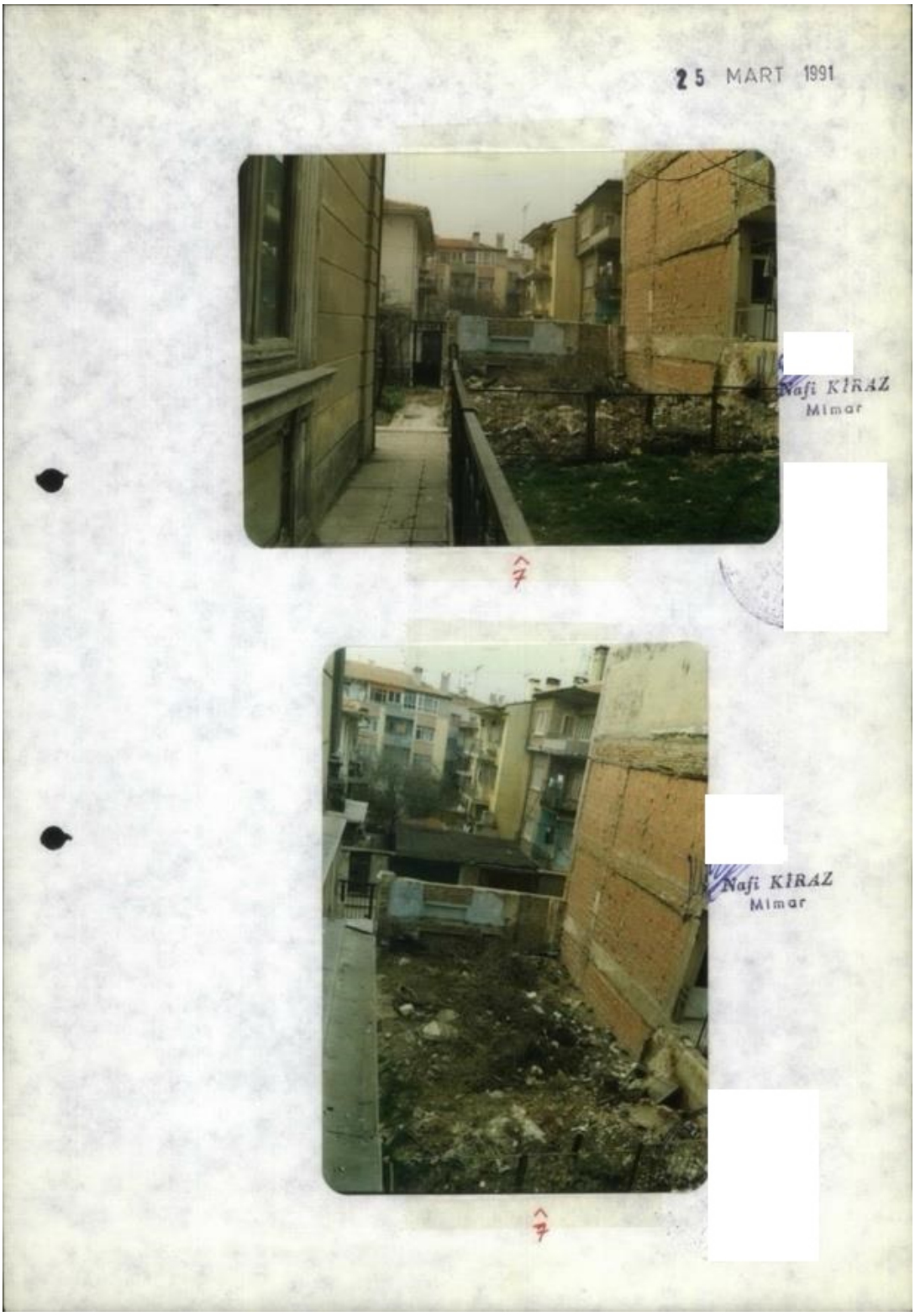
Ekteki fotoğraflardada anlaşılacağı gibi 1 parselle 15 parselin bir bütünlük arzedecek konumda oldukları gözlenmektedir. Arz ederiz.

2.4.1991

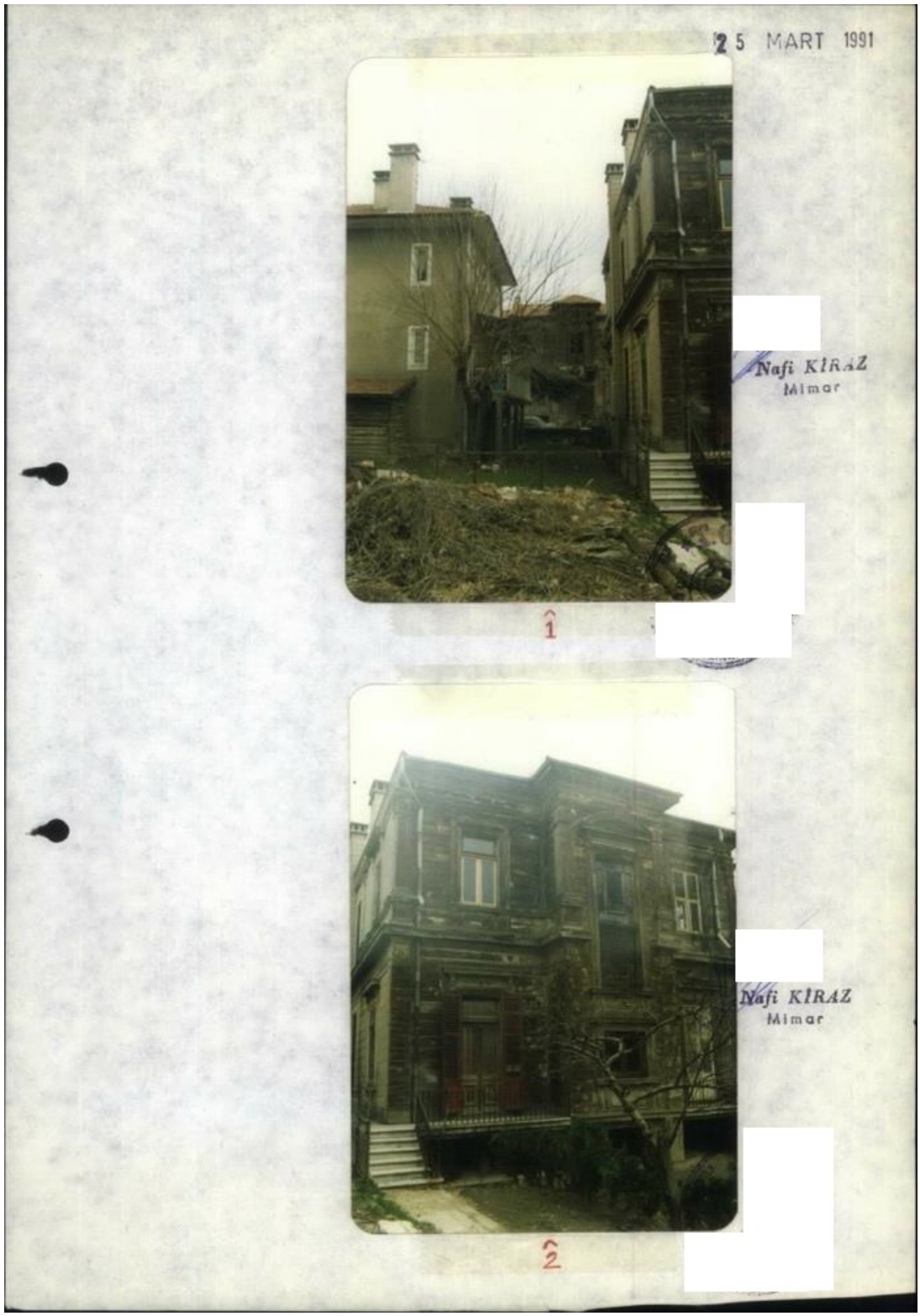
A.Orhon UYANIK
Arkeolok

Nafi KİRAZ
Mimar

Şekil 4.16: 02.04.1991 tarih ve 312 sayılı rapor (EKVKBK Arşivi**)**

Şekil 4.17: 65 Ada, 2 Parsel Genel Görünüm, 1991 (EKVKBK Arşivi**)**

Şekil 4.18: 65 Ada, 2 Parsel Çevresi, 1991 (EKVKBK Arşivi**)**

Yapının kamulaştırma sonucunda resmi hizmet binası olarak kullanılmasının yanında iki odasının Mehmet Şeref Aykut Kütüphanesi ve İlhan Koman Odası olarak halka açık hizmet verdiğinin belirtildiği EKTVKK Müdürlüğünün Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne hitaben yazdığı 13.02.1995 tarih ve 120 sayılı yazısında; Kurtuluş Savaşı kahramanlarından Mehmet Şeref Aykut'un yaşadığı ve Atatürk'ün ziyarete geldiği yer olan yapının -gerektiğinde geri alınmak üzere tabla, kütüphane mobilyaları, koltuk, sandalye ve İlhan Koman'ın kopya yapıtları kopya yapıtlarının- duvar ve tavan bezemeleri sağlam kalan iki odada Mehmet Şeref Aykut ve İlhan Koman'ın Edirne'de adlarının yaşatıldığı belirtilmiş, yapının İlhan Koman ve Mehmet Şeref Aykut Müzesi olarak kullanılması tavsiyesinde bulunulmuştur. Yapı günümüzde sadece EKVKBK Müdürlüğü hizmet binası olarak kullanılmaktadır **(Şekil 4.19).**

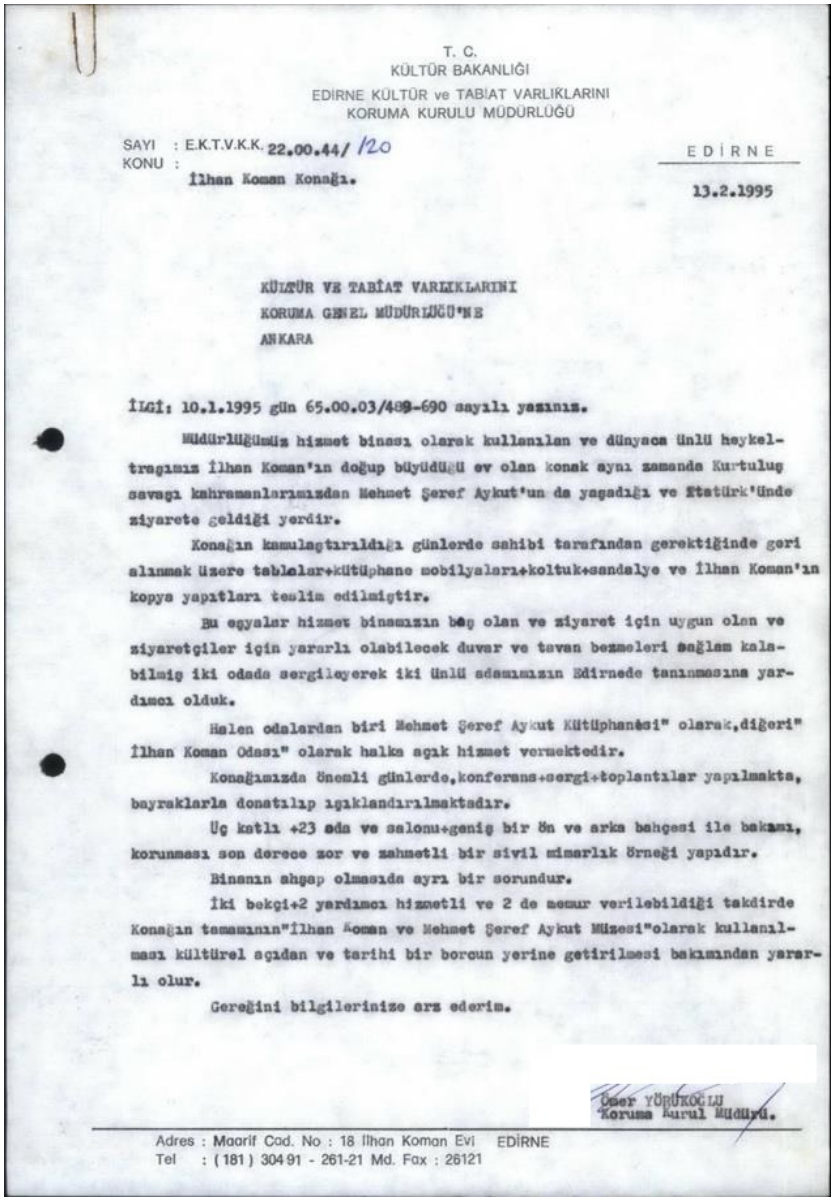
Yapının hizmet binası olarak tahsisi, Maliye Bakanlığı Edirne Defterdarlığı Milli Emlak Müdürlüğünün 03.09.2002 tarih ve 6654 sayılı EKTVKK'ye hitaben yazdığı yazıda; 05.07.2002 tarih ve 5182 sayılı onay ile Bakanlığa tahsis edildiği şeklinde belirtilmiştir **(Şekil 4.20).**

4.1.3. Onarım ve Restorasyon

Yapıda farklı tarihlerde onarımlar gerçekleştirilmiştir. Yapılan araştırmalar neticesinde tespit edilen ilk onarımın 1950'li yıllar olduğu düşünülmektedir. Yapıda 1920-1990 yılları arasında yaşamış olan Koman ailesinin yaşayan üyelerinden Bahar Koman Kiper, yapıda mütemadiyen bakımın yapıldığını, dedesi Dr. Fuat Koman tarafından 1950'li yıllarda kapsamlı onarım yaptırıldığını belirtmektedir (Kiper, 2021). Yapı kamulaştırma ile hizmet binası olarak kullanılmaya başlandıktan sonra kısmı onarımlar geçirmiş, yapıda 2005-2007 yılları arasında kapsamlı restorasyon yapılmıştır.

Yapıda gerçekleşen onarımlara dair EKTVKK'nin 19.10.1990 tarih ve 789 sayılı kararında; "Edirne İli, Merkez, Maarif Caddesi, tapunun 9 pafta, 65 ada, 1 parsel üzerindeki tescilli yapının onarımına ilişkin olarak ekli raporda belirtilen iş kalemlerinin yapılmasında bir sakınca olmadığına karar verildi.'' denilmiştir **(Şekil 4.21).** 10.10.1990

tarihli raporda ise desensiz ve fresksiz boya, sıva, badana işleri, tahribata neden olan su kaçaklarının önlenmesi için çatı ve su oluklarının ıslahı, tavan ve duvarlarda düşmüş olan sıvaların tamamlanması, bahçe demir korkuluğu yapılması, bahçe temizliği, pencere camlarının takılması, elektrik tesisatı ıslahı gibi uygulamaların acilen yapılması halinde EKTVKK Müdürlüğü'nün ikamet edebileceği belirtilmiştir **(Şekil 4.22).**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI : E.K.T.V.K.K. 22.00.44/ 120
KONU : İlhan Koman Konağı.

EDİRNE
13.2.1995

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ANKARA

İLGİ: 10.1.1995 gün 65.00.03/409-690 sayılı yazınız.

Müdürlüğümüz hizmet binası olarak kullanılan ve dünyaca ünlü heykeltraşımız İlhan Koman'ın doğup büyüdüğü ev olan konak aynı zamanda Kurtuluş savaşı kahramanlarımızdan Mehmet Şeref Aykut'un da yaşadığı ve Atatürk'ünde ziyarete geldiği yerdir.

Konağın kamulaştırıldığı günlerde sahibi tarafından gerektiğinde geri alınmak üzere tablolar+kütüphane mobilyaları+koltuk+sandalye ve İlhan Koman'ın kopya yapıtları teslim edilmiştir.

Bu eşyalar hizmet binamızın boş olan ve ziyaret için uygun olan ve ziyaretçiler için yararlı olabilecek duvar ve tavan bezemeleri sağlam kalabilmiş iki odada sergileyerek iki ünlü adamımızın Edirnede tanınmasına yardımcı olduk.

Halen odalardan biri Mehmet Şeref Aykut Kütüphanesi" olarak,diğeri" İlhan Koman Odası" olarak halka açık hizmet vermektedir.

Konağımızda önemli günlerde,konferans+sergi+toplantılar yapılmakta, bayraklarla donatılıp ışıklandırılmaktadır.

Üç katlı +23 oda ve salonu+geniş bir ön ve arka bahçesi ile bakımı, korunması son derece zor ve zahmetli bir sivil mimarlık örneği yapıdır.

Binanın ahşap olmasıda ayrı bir sorundur.

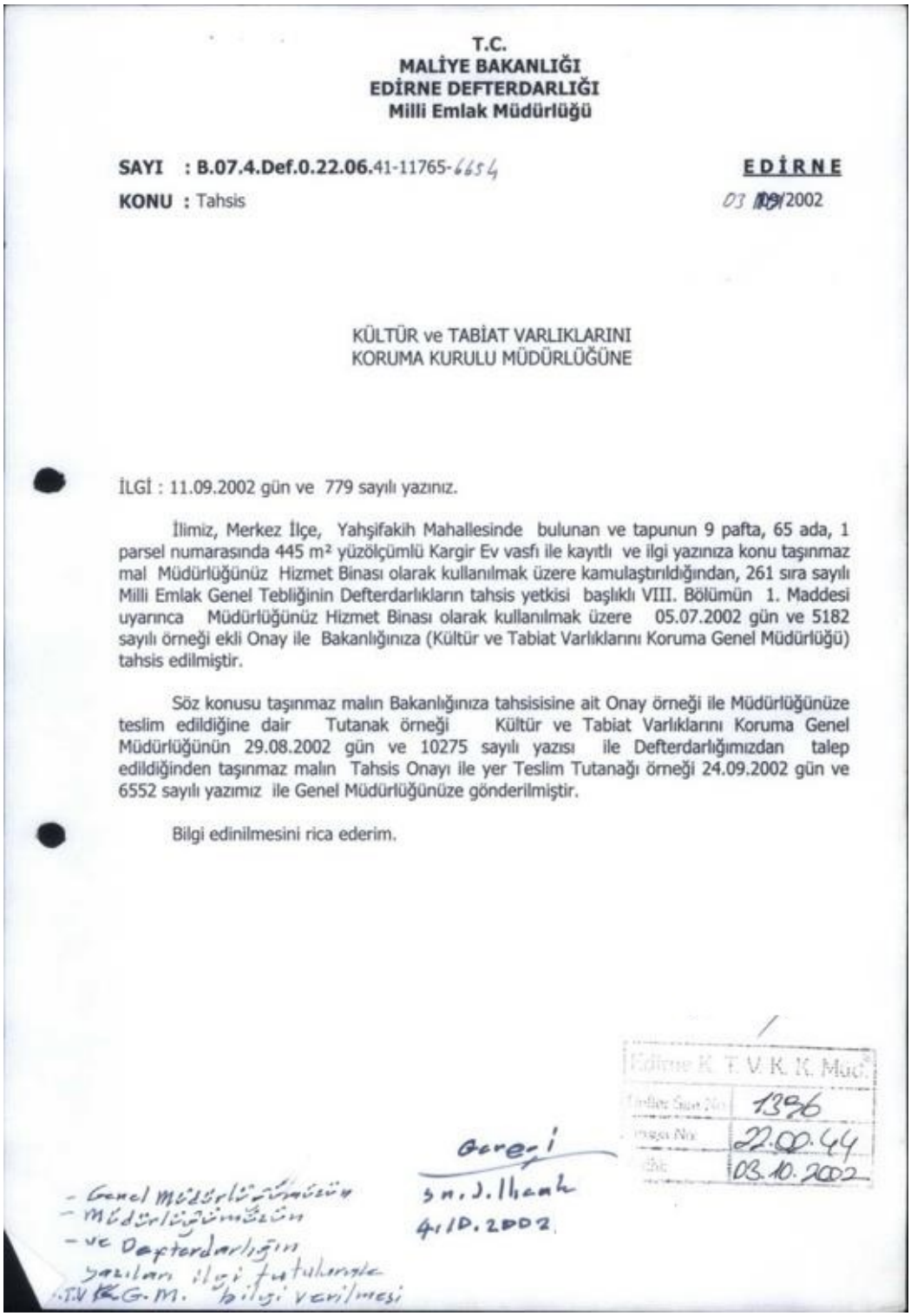
İki bekçi+2 yardımcı hizmetli ve 2 de memur verilebildiği takdirde Konağın tamamının"İlhan Koman ve Mehmet Şeref Aykut Müzesi"olarak kullanılması kültürel açıdan ve tarihi bir borcun yerine getirilmesi bakımından yararlı olur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Ömer YÜRÜKOĞLU
Koruma Kurul Müdürü.

Adres : Maarif Cad. No : 18 İlhan Koman Evi EDİRNE
Tel : (181) 304 91 - 261-21 Md. Fax : 26121

Şekil 4.19: EKTVKK Müdürlüğü'nün 13.02.1995 tarih ve 120 sayılı yazısı (EKVKBKArşivi**)**

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
EDİRNE DEFTERDARLIĞI
Milli Emlak Müdürlüğü

SAYI : **B.07.4.Def.0.22.06.**41-11765-6654 **EDİRNE**

KONU : Tahsis 03 09/2002

KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU MÜDÜRLÜĞÜNE

İLGİ : 11.09.2002 gün ve 779 sayılı yazınız.

İlimiz, Merkez İlçe, Yahşifakih Mahallesinde bulunan ve tapunun 9 pafta, 65 ada, 1 parsel numarasında 445 m² yüzölçümlü Kargir Ev vasfı ile kayıtlı ve ilgi yazınıza konu taşınmaz mal Müdürlüğünüz Hizmet Binası olarak kullanılmak üzere kamulaştırıldığından, 261 sıra sayılı Milli Emlak Genel Tebliğinin Defterdarlıkların tahsis yetkisi başlıklı VIII. Bölümün 1. Maddesi uyarınca Müdürlüğünüz Hizmet Binası olarak kullanılmak üzere 05.07.2002 gün ve 5182 sayılı örneği ekli Onay ile Bakanlığınıza (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) tahsis edilmiştir.

Söz konusu taşınmaz malın Bakanlığınıza tahsisisine ait Onay örneği ile Müdürlüğünüze teslim edildiğine dair Tutanak örneği Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün 29.08.2002 gün ve 10275 sayılı yazısı ile Defterdarlığımızdan talep edildiğinden taşınmaz malın Tahsis Onayı ile yer Teslim Tutanağı örneği 24.09.2002 gün ve 6552 sayılı yazımız ile Genel Müdürlüğünüze gönderilmiştir.

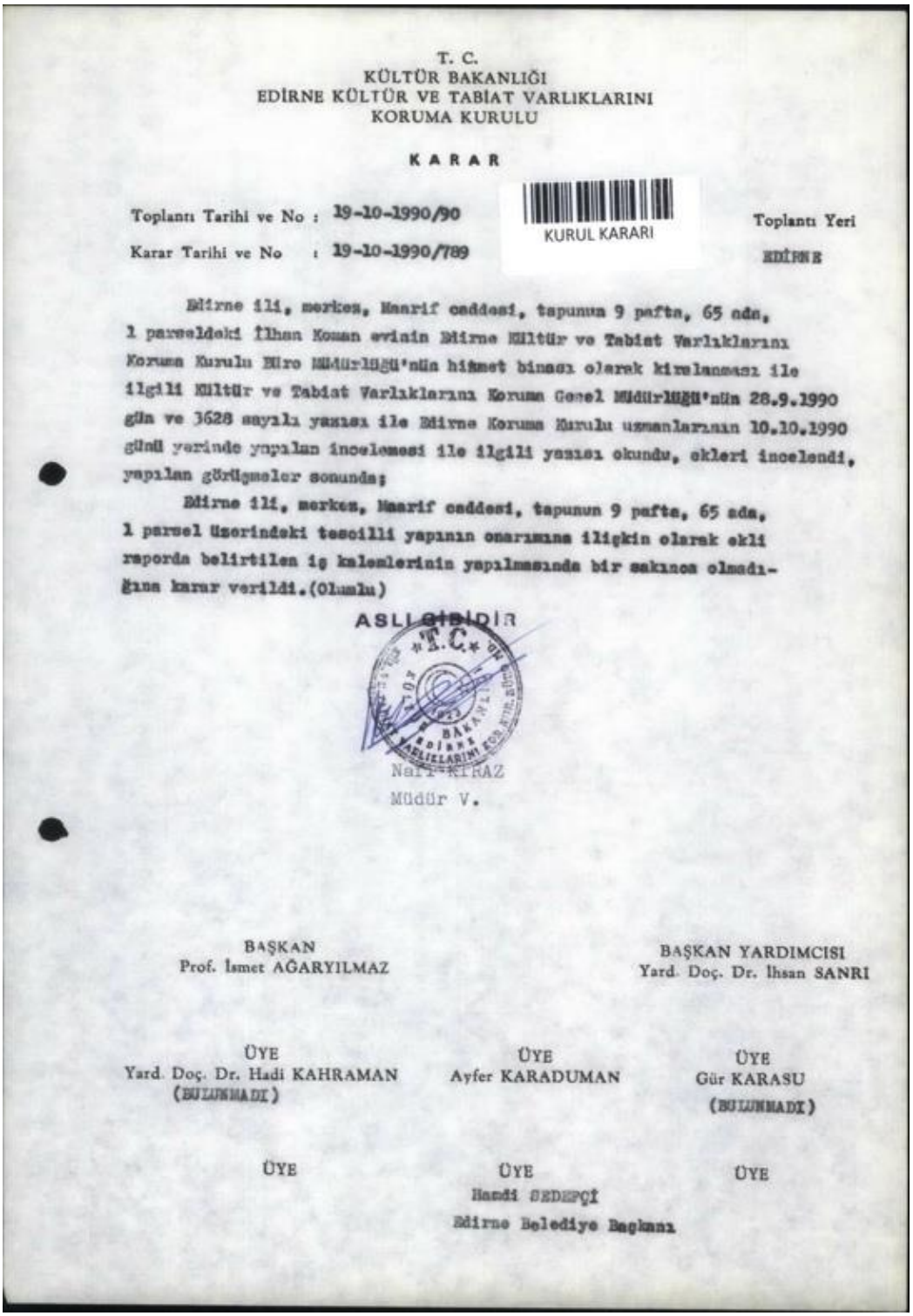
Bilgi edinilmesini rica ederim.

Edirne K. T. V. K. K. Müd.
Tarihi Sayı No: 1396
Havale No: 22.00.44
Tarih: 03.10.2002

Gereği
Sn. İ. Hanlı
4.10.2002

- Genel Müdürlüğümüzün
- Müdürlüğümüzün
- ve Defterdarlığın
yazıları ilgi tutularak
K.T.V.K.G.M. bilgi verilmesi

Şekil 4.20: Edirne Defterdarlığı Milli Emlak Müdürlüğü'nün 03.09.2002 tarih ve 6654 sayılı tahsis hakkındaki yazısı (EKVKBK Arşivi**)**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 19-10-1990/90
Karar Tarihi ve No : 19-10-1990/789

KURUL KARARI

Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne ili, merkez, Maarif caddesi, tapunun 9 pafta, 65 ada, 1 parseldeki İlhan Koman evinin Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Büro Müdürlüğü'nün hizmet binası olarak kiralanması ile ilgili Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün 28.9.1990 gün ve 3628 sayılı yazısı ile Edirne Koruma Kurulu uzmanlarının 10.10.1990 günü yerinde yapılan incelemesi ile ilgili yazısı okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne ili, merkez, Maarif caddesi, tapunun 9 pafta, 65 ada, 1 parsel üzerindeki tescilli yapının onarımına ilişkin olarak ekli raporda belirtilen iş kalemlerinin yapılmasında bir sakınca olmadığına karar verildi.(Olumlu)

ASLI GİBİDİR

Naci KIRAZ
Müdür V.

BAŞKAN
Prof. İsmet AĞARYILMAZ

BAŞKAN YARDIMCISI
Yard. Doç. Dr. İhsan SANRI

ÜYE
Yard. Doç. Dr. Hadi KAHRAMAN
(BULUNMADI)

ÜYE
Ayfer KARADUMAN

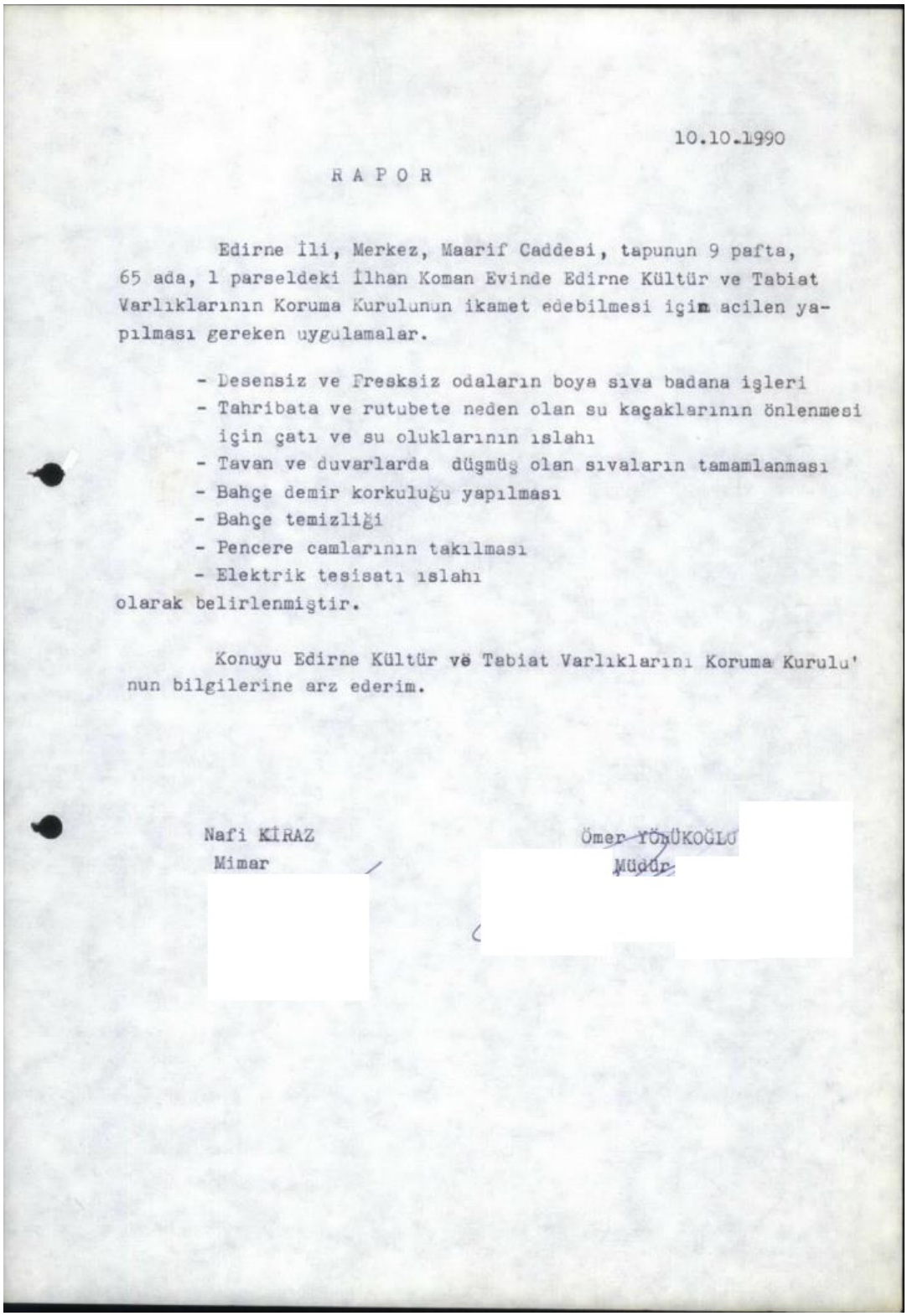
ÜYE
Gür KARASU
(BULUNMADI)

ÜYE

ÜYE
Hamdi SEDEPÇİ
Edirne Belediye Başkanı

ÜYE

Şekil 4.21:EKTVKK'nin 19.10.1990 tarih ve 789 sayılı onarım kararı (EKVKBK Arşivi**)**

10.10.1990

R A P O R

Edirne İli, Merkez, Maarif Caddesi, tapunun 9 pafta, 65 ada, 1 parseldeki İlhan Koman Evinde Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarının Koruma Kurulunun ikamet edebilmesi için acilen yapılması gereken uygulamalar.

- Desensiz ve Fresksiz odaların boya sıva badana işleri
- Tahribata ve rutubete neden olan su kaçaklarının önlenmesi için çatı ve su oluklarının ıslahı
- Tavan ve duvarlarda düşmüş olan sıvaların tamamlanması
- Bahçe demir korkuluğu yapılması
- Bahçe temizliği
- Pencere camlarının takılması
- Elektrik tesisatı ıslahı

olarak belirlenmiştir.

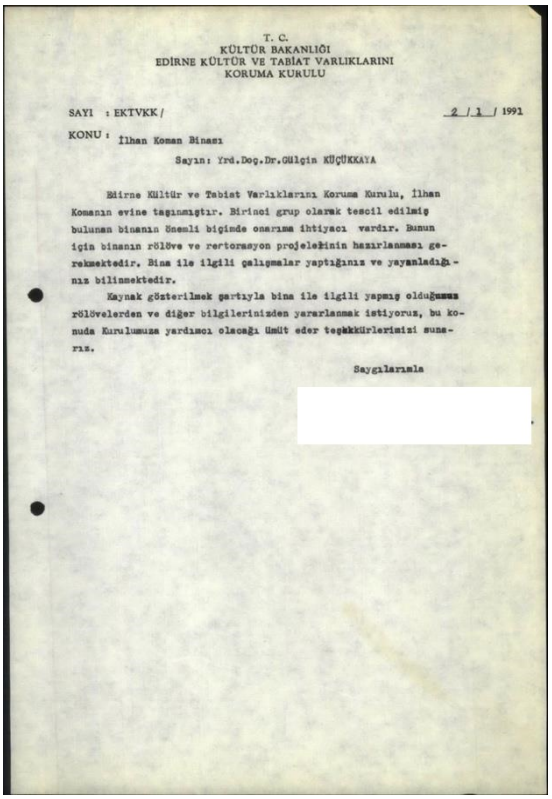
Konuyu Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu' nun bilgilerine arz ederim.

Nafi KİRAZ
Mimar

Ömer YÖRÜKOĞLU
Müdür

Şekil 4.22: 10.10.1990 tarihli onarım hakkındaki rapor (EKVKBK Arşivi)

EKTVKK'nin Yrd. Doç. Dr. Gülçin Küçükkaya'ya hitaben yazdığı 02.01.1991 tarihli yazısında birinci grup olarak tescil edilmiş olan binanın onarıma ihtiyacı olduğu, bu nedenle yapının rölöve ile restorasyon projesinin hazırlanması gerektiği, Yrd. Doç. Dr. Gülçin Küçükkaya'nın yapı ile ilgili yapmış olduğu rölöve ve çalışmalarından yararlanılmak istendiği belirtilmiştir **(Şekil 4.23).** Yrd. Doç. Dr. Gülçin Küçükkaya, 01.02.1989 tarihli -Tayyip Yılmaz tarafından fotoğraflarla belgelenmiş olan- rapor **(Ek-3)** ile Mayıs 1990'da düzenlenmiş olan rölöve çizimlerini EKTVKK'nin faydalarına sunmuştur. Hazırlanan raporda Edirne Kaleiçi bölgesinin kimliğinden, İlhan Koman'ın hayatından, yapının tarihi ile plan ve cephe özelliklerinden, yapının mimari tarzı ve sanatsal üslubundan, mevcut durumu ve koruma önerilerinden bahsedilmiştir. Küçükkaya tarafından hazırlanmış olan rölöve çizimleri, vaziyet planı, kat planları (bodrum, zemin ve 1. kat), kesit ve görünüşlerden (yapının dört cephesi) oluşmaktadır. **(Şekil 4.24, Şekil 4.25, Şekil 4.26, Şekil 4.27, Şekil 4.28, Şekil 4.29, Şekil 4.30, Şekil 4.31, Şekil 4.32, Şekil 4.33, Şekil 4.34)**

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

SAYI : EKTVKK/ 2 / 1 / 1991

KONU : İlhan Koman Binası

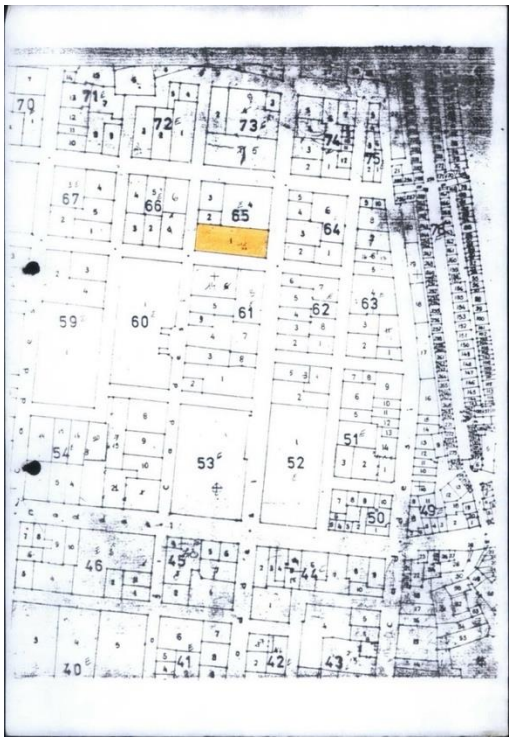
Sayın: Yrd.Doç.Dr.Gülçin KÜÇÜKKAYA

Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, İlhan Komanın evine taşınmıştır. Birinci grup olarak tescil edilmiş bulunan binanın önemli biçimde onarıma ihtiyacı vardır. Bunun için binanın rölöve ve restorasyon projelerinin hazırlanması gerekmektedir. Bina ile ilgili çalışmalar yaptığınız ve yayınladığınız bilinmektedir.

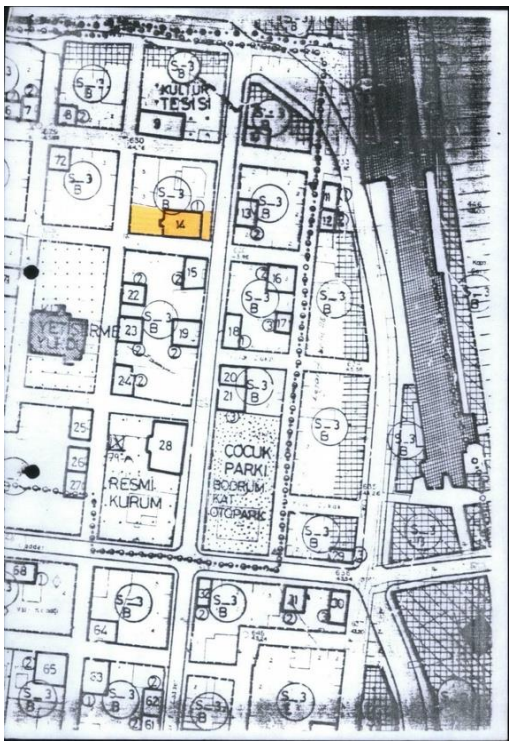
Kaynak gösterilmek şartıyla bina ile ilgili yapmış olduğunuz rölövelerden ve diğer bilgilerinizden yararlanmak istiyoruz, bu konuda Kurulumuza yardımcı olacağı ümit eder teşekkürlerimizi sunarız.

Saygılarımızla

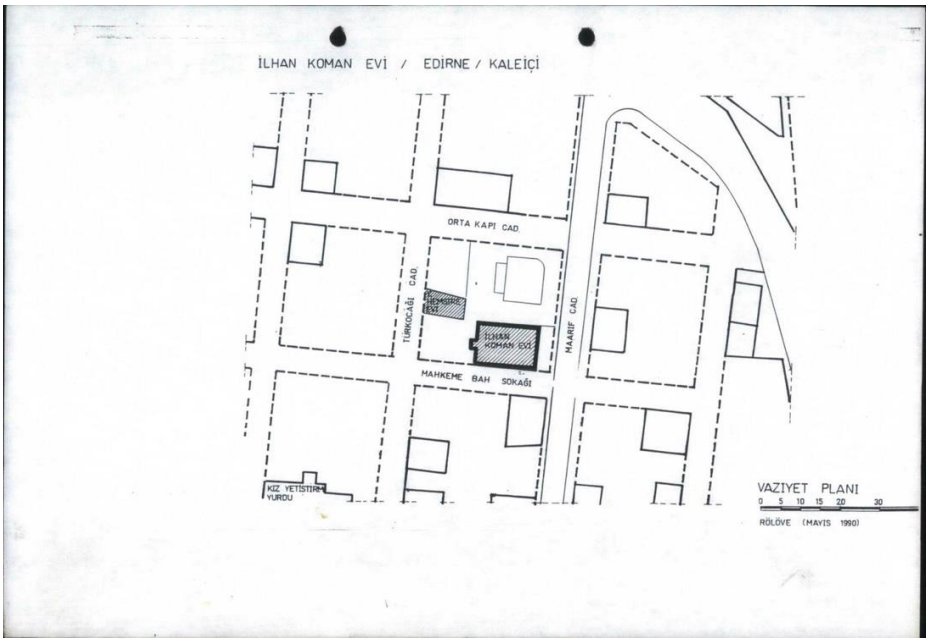
Şekil 4.23: EKTVKK'nin 02.01.1991 tarihli yazısı (EKVKBK Arşivi**)**

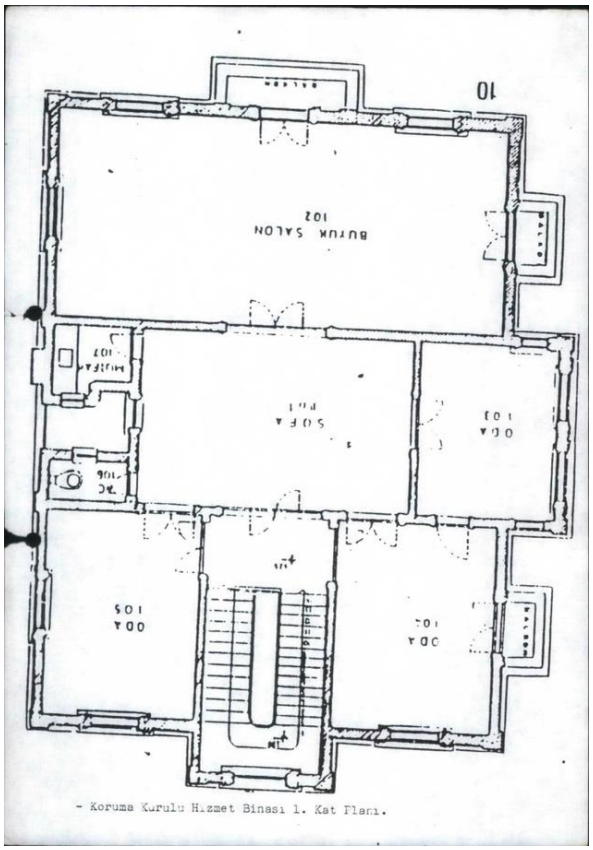
Şekil 4.24: Halihazır Harita, 1991 (EKVKBK Arşivi**)**

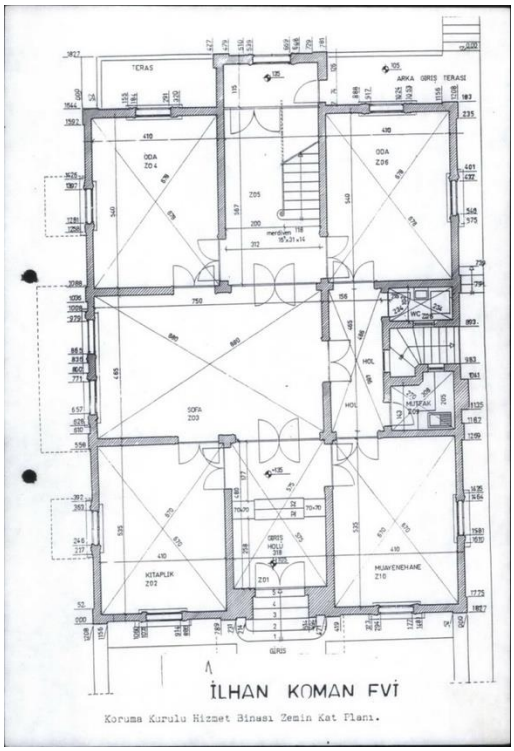
Şekil 4.25: İmar Durumu, 1991 (EKVKBK Arşivi**)**

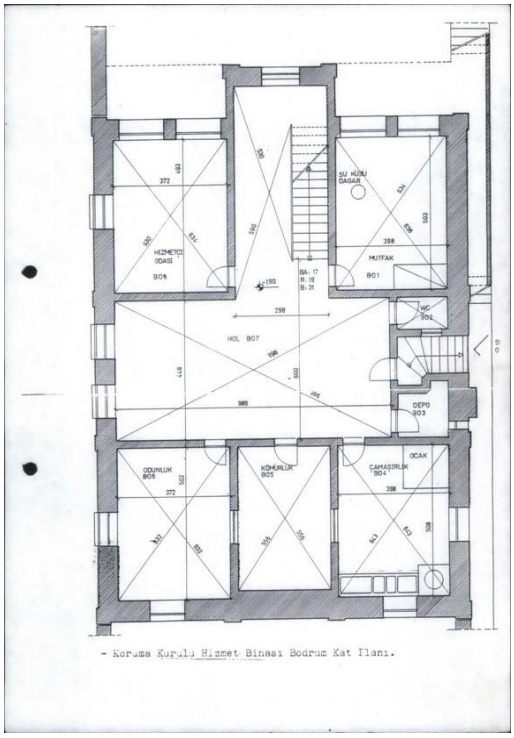
Şekil 4.26: Vaziyet Planı, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**

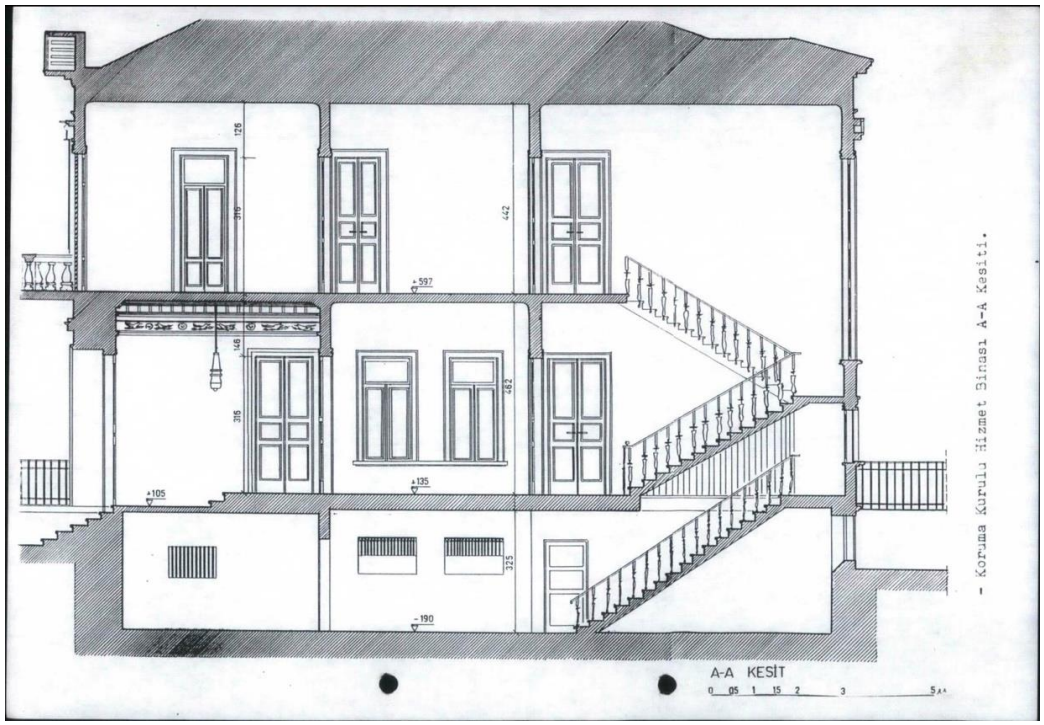
Şekil 4.27: Bodrum Kat Planı, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**

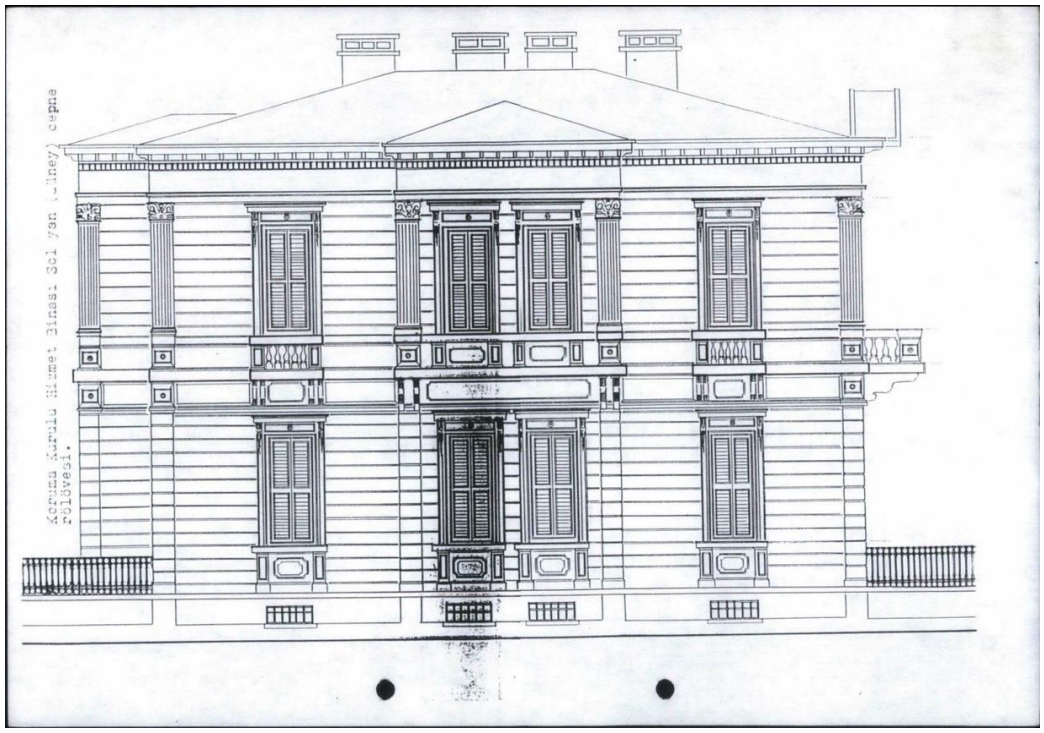
Şekil 4.28: Zemin Kat Planı, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**

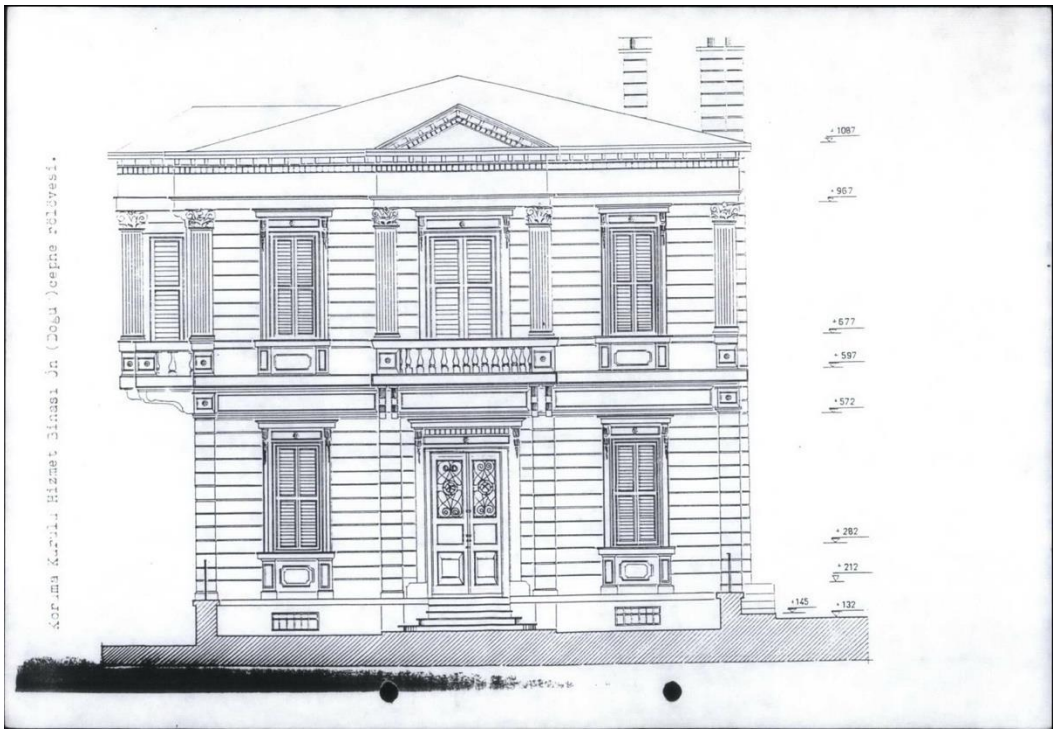
Şekil 4.29: 1.Kat Planı, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**

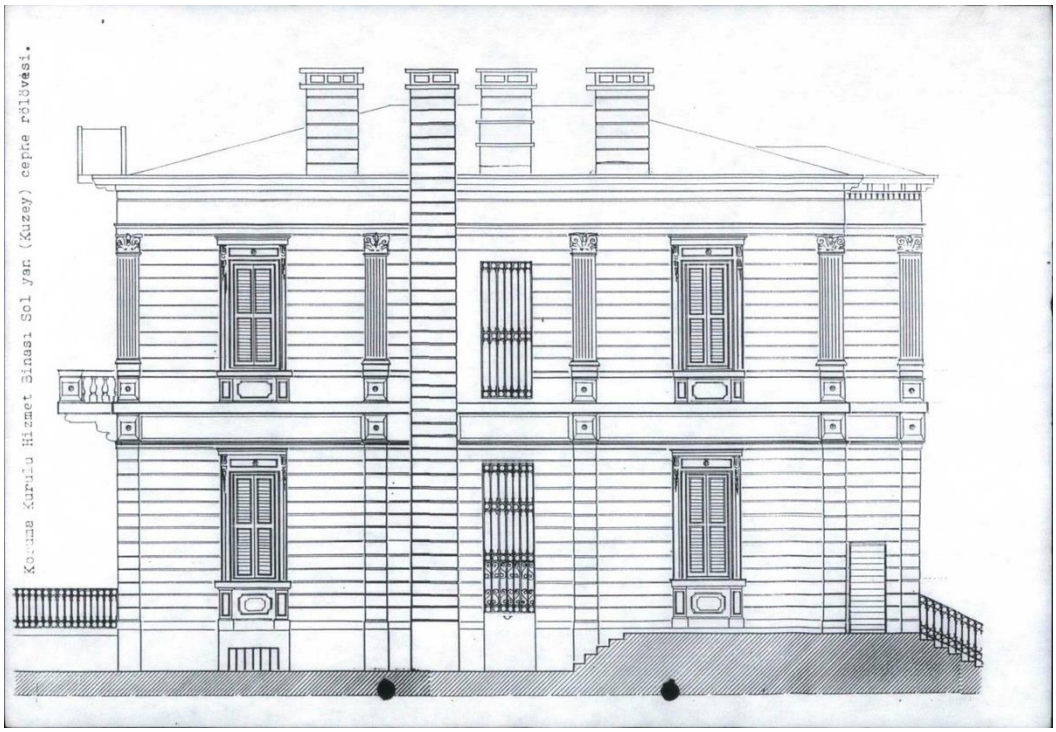
Şekil 4.30: A-A Kesiti, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**

Şekil 4.31: Ön (Doğu) Cephe Görünüşü, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**

Şekil 4.32: Sol Yan (Güney) Cephe Görünüşü, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**

Şekil 4.33: Arka (Batı) Cephe Görünüşü, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**

Şekil 4.34: Sağ Yan (Kuzey) Cephe Görünüşü, 1991, Küçükkaya (EKVKBK Arşivi**)**

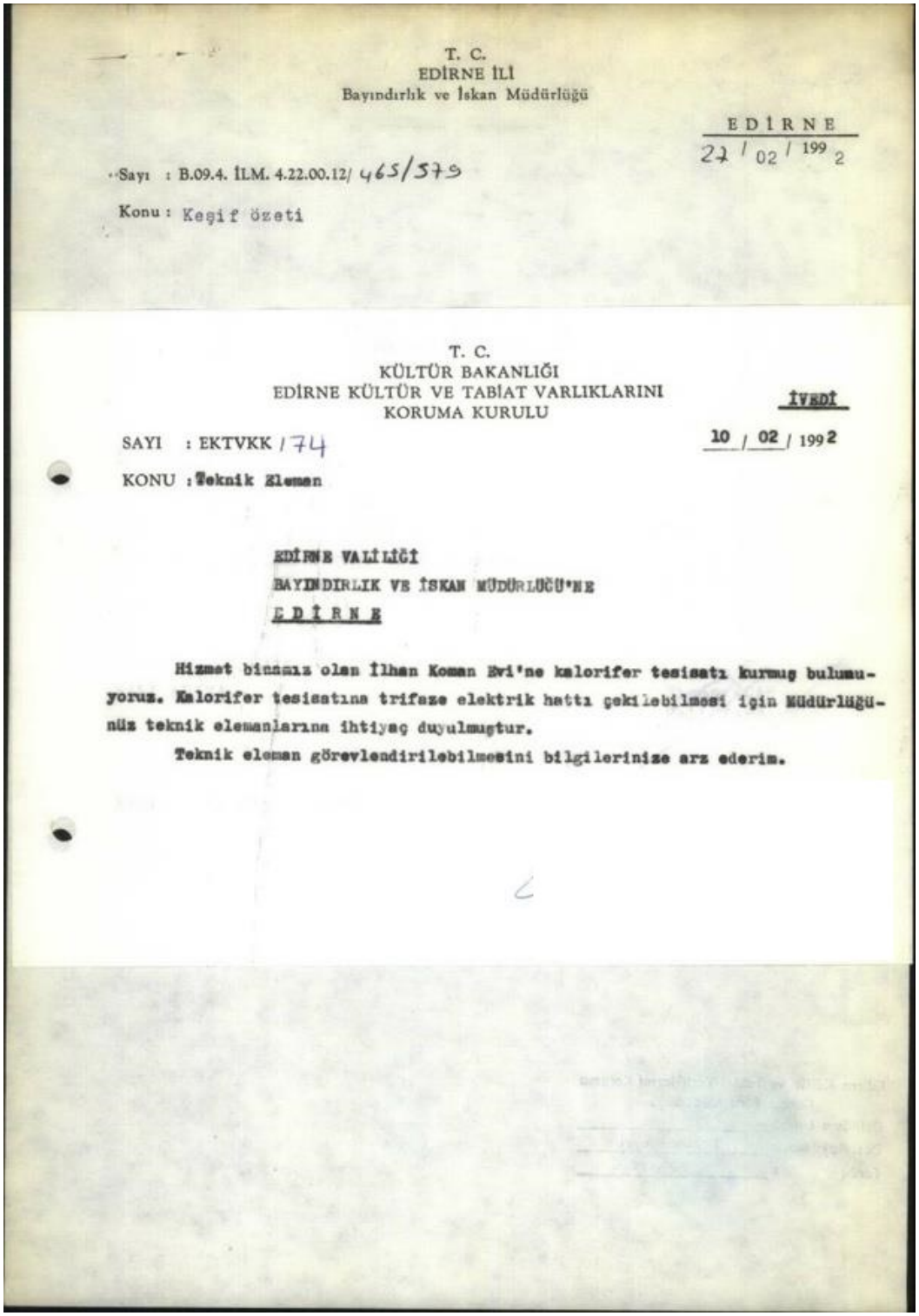
EKTVKK Müdürlüğünün Edirne İli Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü'ne hitaben yazdığı 27.02.1992 tarih ve 579 sayılı yazıda kalorifer tesisatının kurulduğu belirtilmiştir **(Şekil 4.35).**

EKTVKK Müdürlüğünün Trakya Üniversitesi Rektörlüğüne yazdığı 18.03.1992 tarih ve 170 sayılı yazısında Heykeltıraş İlhan Koman Evi'nin tavan süslemelerinin bir bölümünün Trakya Üniversitesi Restorasyon Yüksek Okulu öğrencileri tarafından öğretim üyeleri nezaretinde restore edildiği, sıvası yapılan diğer kısımların süslemelerinin tamamlanması istendiği belirtilmiştir **(Şekil 4.36).**

EKTVKK Müdürlüğü'ne hitaben 27.08.1992 tarihinde yazılan raporda; EKTVKK'nin 19.10.1990 tarih ve 789 sayılı kararında bahsedilerek onarımda daha kapsamlı -elektrik tesisatının yenilenmesi, su oluklarının çürüyen kısımlarının yenilenmesi, kalorifer tesisatının tamamlanması, binanın sıvalı ve boyalı dış cephelerinde… yapılması, binanın cephelerindeki ahşap kaplamalara, çerçevelere,

panjurlara pinoteks sürülmesi, bahçe duvarlarının demir parmaklıklarının boyanması, çatıda çürüyen ahşap kaplama tahtalarının değiştirilmesi, balkonlarda ve çatıda çürüyen çinkoların değiştirilmesi, balkonlarda ve binanın cephesindeki çürüyen ahşap kaplamaların değiştirilmesi, ahşap pencere çerçevelerinin çürüyen kısımlarının değiştirilmesi, çatıda kırılmış olan kiremitlerin değiştirilmesi- uygulamaların yapılması gerektiği belirtilmiş **(Şekil 4.37-1, Şekil 4.37-2),** Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından 02.11.1990 tarihli Elektrik Tesisat Projesi (Hali Hazır Durumu) -1/50 ölçekli bodrum, zemin ve normal kat planları- hazırlanmış **(Şekil 4.38),** EKTVKK'nin 16.09.1992 tarih ve 1217 sayılı kararında; hizmet binasının çürümüş ahşap elemanlarının, çinko denizlik ve balkon kaplamalarının, olukların ve çatı aktarma dış cephe elemanlarının aslına uygun olarak onarılmasının uygun olduğu kararı verilmiştir.

EKTVKK Müdürlüğü tarafından düzenlenen 06.12.1993 tarihli tutanakta, Mehmet Şeref Aykut Kütüphanesi olarak kullanılan 2 no'lu odada (zemin katta yer alan günümüzde memur odası olarak kullanılan) yer alan tavan süslemelerinden "Bebek Koyu'na'' ait tablonun bulunduğu kısımda meydana gelen çatlakların derinleştiği ve sıvaların bel verdiği belirtilmiştir **(Şekil 4.39).**

T. C.
EDİRNE İLİ
Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü

EDİRNE
27 / 02 / 1992

Sayı : B.09.4. İLM. 4.22.00.12/ 465/579

Konu : Keşif özeti

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

İVEDİ

SAYI : EKTVKK / 74

10 / 02 / 1992

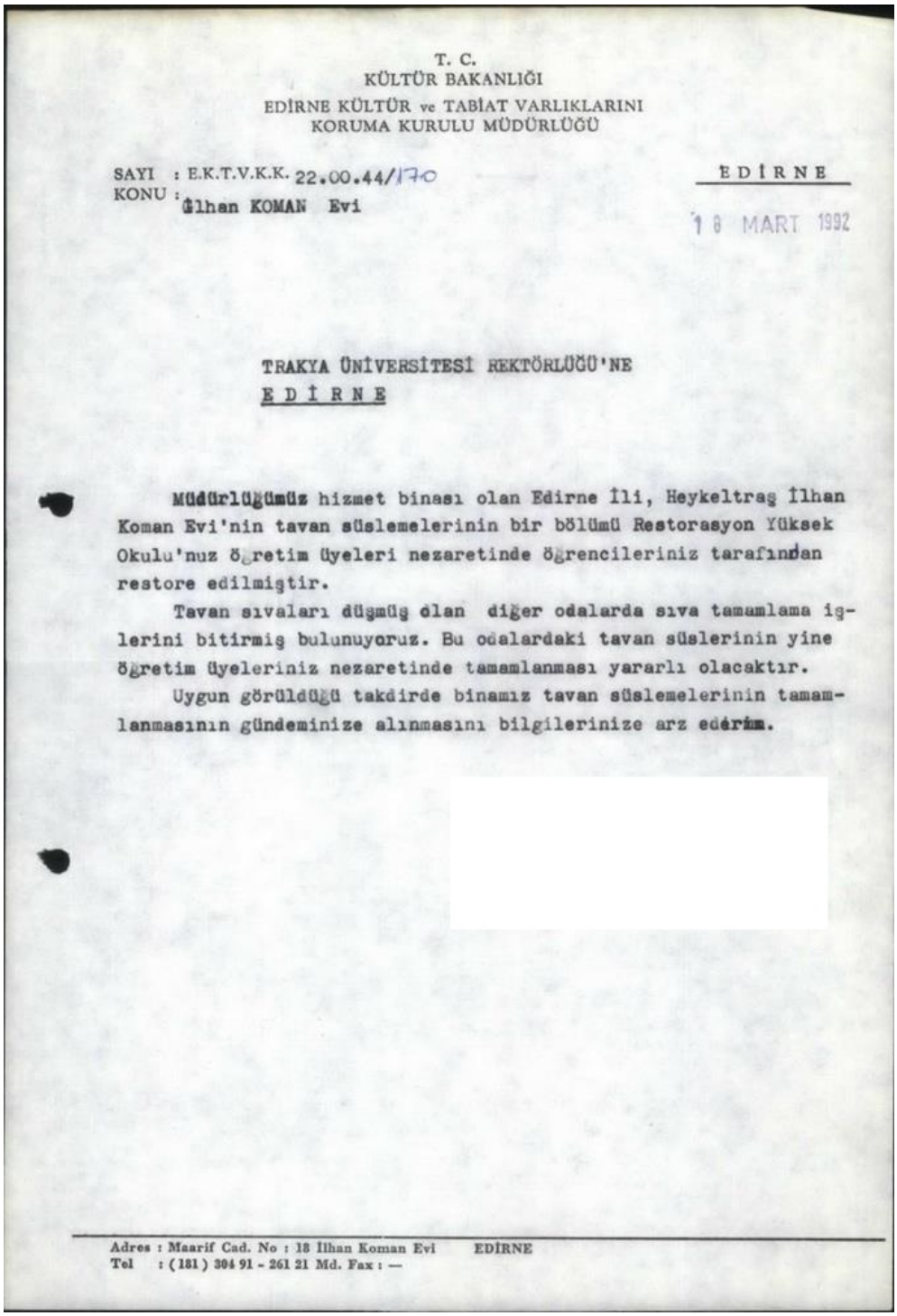
KONU : Teknik Eleman

EDİRNE VALİLİĞİ
BAYINDIRLIK VE İSKAN MÜDÜRLÜĞÜ'NE
EDİRNE

Hizmet binamız olan İlhan Koman Evi'ne kalorifer tesisatı kurmuş bulunmuyoruz. Kalorifer tesisatına trifaze elektrik hattı çekilebilmesi için Müdürlüğünüz teknik elemanlarına ihtiyaç duyulmuştur.

Teknik eleman görevlendirilebilmesini bilgilerinize arz ederim.

Şekil 4.35: EKTVKK Müdürlüğü'nün 27.02.1992 tarih ve 579 sayılı kalorifer tesisatı hakkındaki yazısı (EKVKBK Arşivi)

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR ve TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI : E.K.T.V.K.K. 22.00.44/170
KONU : İlhan KOMAN Evi

EDİRNE
18 MART 1992

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE
EDİRNE

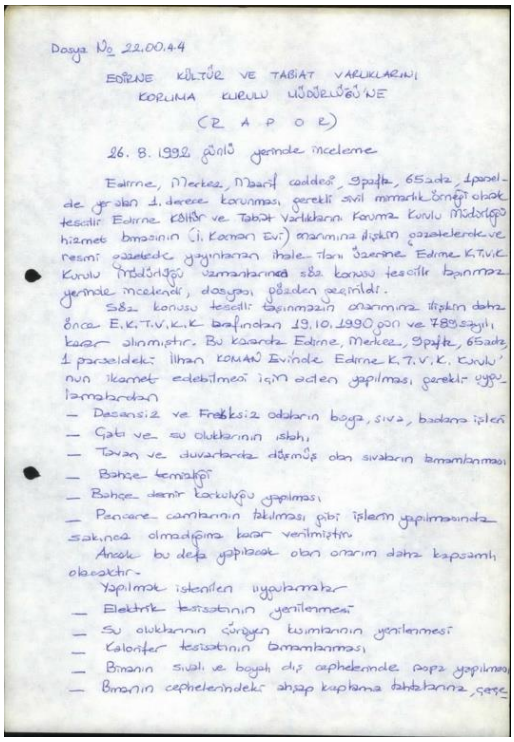
Müdürlüğümüz hizmet binası olan Edirne İli, Heykeltraş İlhan Koman Evi'nin tavan süslemelerinin bir bölümü Restorasyon Yüksek Okulu'nuz öğretim üyeleri nezaretinde öğrencileriniz tarafından restore edilmiştir.

Tavan sıvaları düşmüş olan diğer odalarda sıva tamamlama işlerini bitirmiş bulunuyoruz. Bu odalardaki tavan süslerinin yine öğretim üyeleriniz nezaretinde tamamlanması yararlı olacaktır.

Uygun görüldüğü takdirde binamız tavan süslemelerinin tamamlanmasının gündeminize alınmasını bilgilerinize arz ederim.

Adres : Maarif Cad. No : 18 İlhan Koman Evi EDİRNE
Tel : (181) 304 91 - 261 21 Md. Fax : —

Şekil 4.36: EKTVKK Müdürlüğünün 18.03.1992 tarih ve 170 sayılı kalem işi onarımı hakkındaki yazısı **(**EKVKBK Arşivi**)**

Dosya No. 22.00.4.4

EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KURULU MÜDÜRLÜĞÜNE

(R A P O R)

26. 8. 1992 günlü yerinde inceleme

Edirne, Merkez, Mimarî caddesi, 9pafta, 65ada, 1parsel-de yer alan 1. derece korunması gerekli sivil mimarlık örneği olarak tescilli Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü hizmet binasının (İ. Kaman Evi) onarımına ilişkin gazetelerde ve resmî gazetede yayınlanan ihale-ları üzerine Edirne K.T.V.K. Kurulu Müdürlüğü yetkilileri söz konusu tescilli bahmsz yerinde incelemeler, dosyası gözden geçirildi.

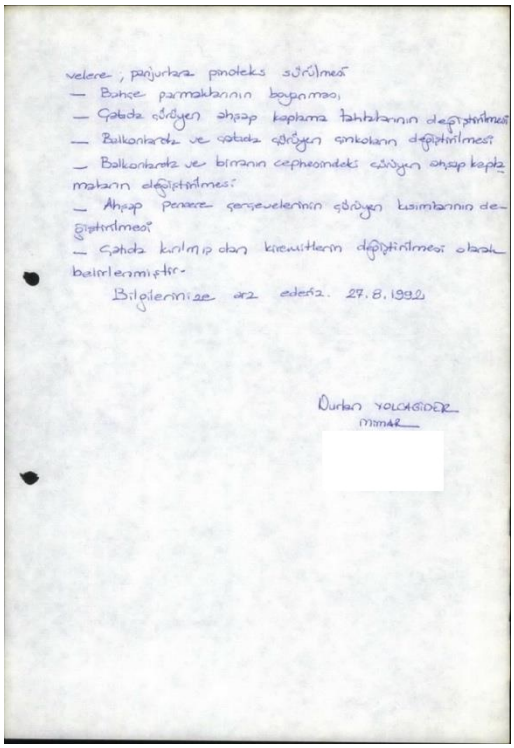
Söz konusu tescilli taşınmazın onarımına ilişkin daha önce E.K.T.V.K.K. tarafından 19.10.1990 gün ve 789 sayılı karar alınmıştır. Bu kararda Edirne, Merkez, 9pafta, 65ada, 1 parseldeki İlhan KAMAN Evinde Edirne K.T.V.K. Kurulu'nun ikamet edebilmesi için neler yapılması gerekir uygulamalardan

— Dasansiz ve Frekksiz odaların boya, sıva, badana işleri
— Çatı ve su oluklarının ıslahı,
— Tavan ve duvarlarda düşmüş olan sıvaların tamamlanması
— Bahçe temizliği
— Bahçe demir korkuluğu yapılması,
— Pencere camlarının takılması gibi işlerin yapılmasında sakınca olmadığına karar verilmiştir.

Ancak bu defa yapılacak olan onarım daha kapsamlı olacaktır.

Yapılmak istenilen uygulamalar

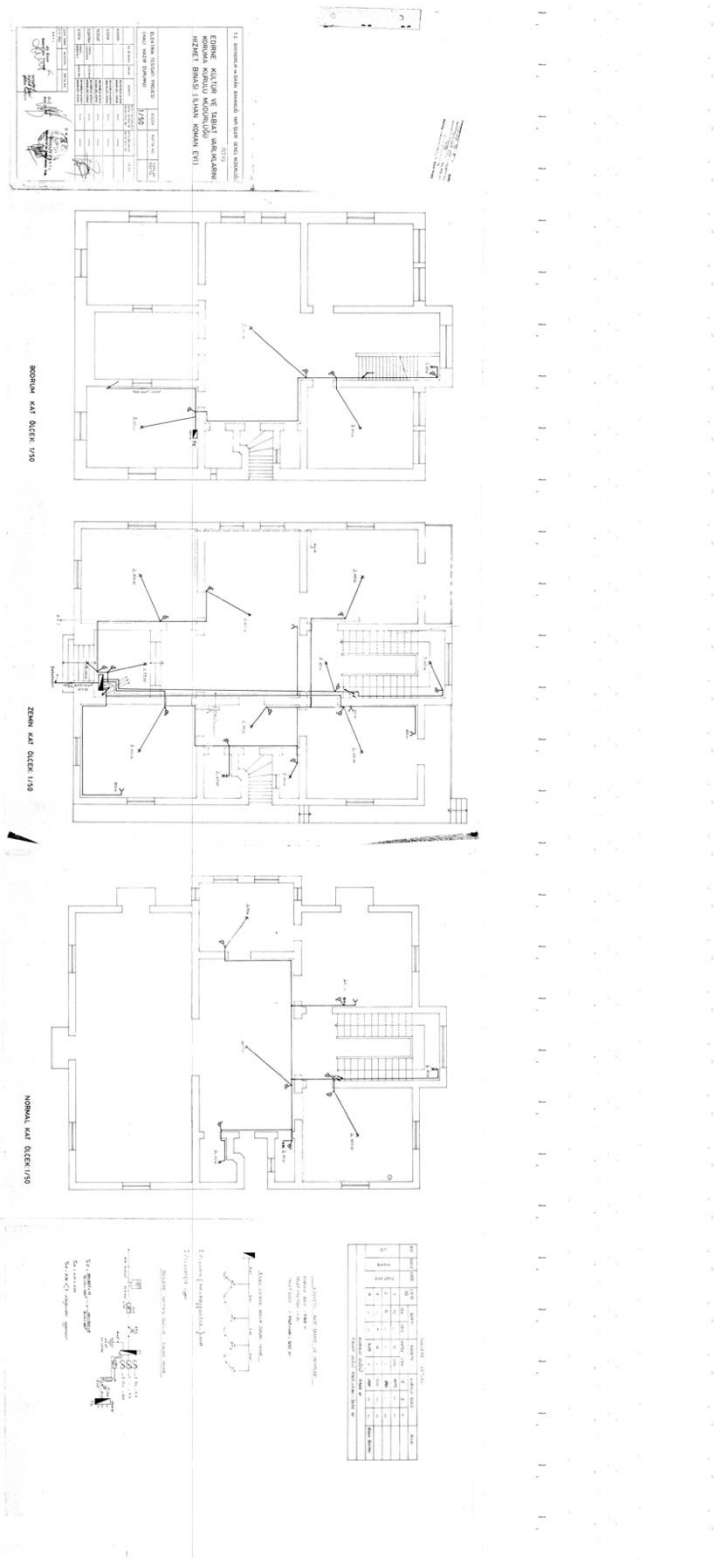
— Elektrik tesisatının yenilenmesi
— Su oluklarının çürüyen kısımlarının yenilenmesi
— Kalorifer tesisatının tamamlanması,
— Binanın sıvalı ve boyalı dış cephelerinde rapz yapılması
— Binanın cephelerindeki ahşap kaplama tahtalarına çeşe

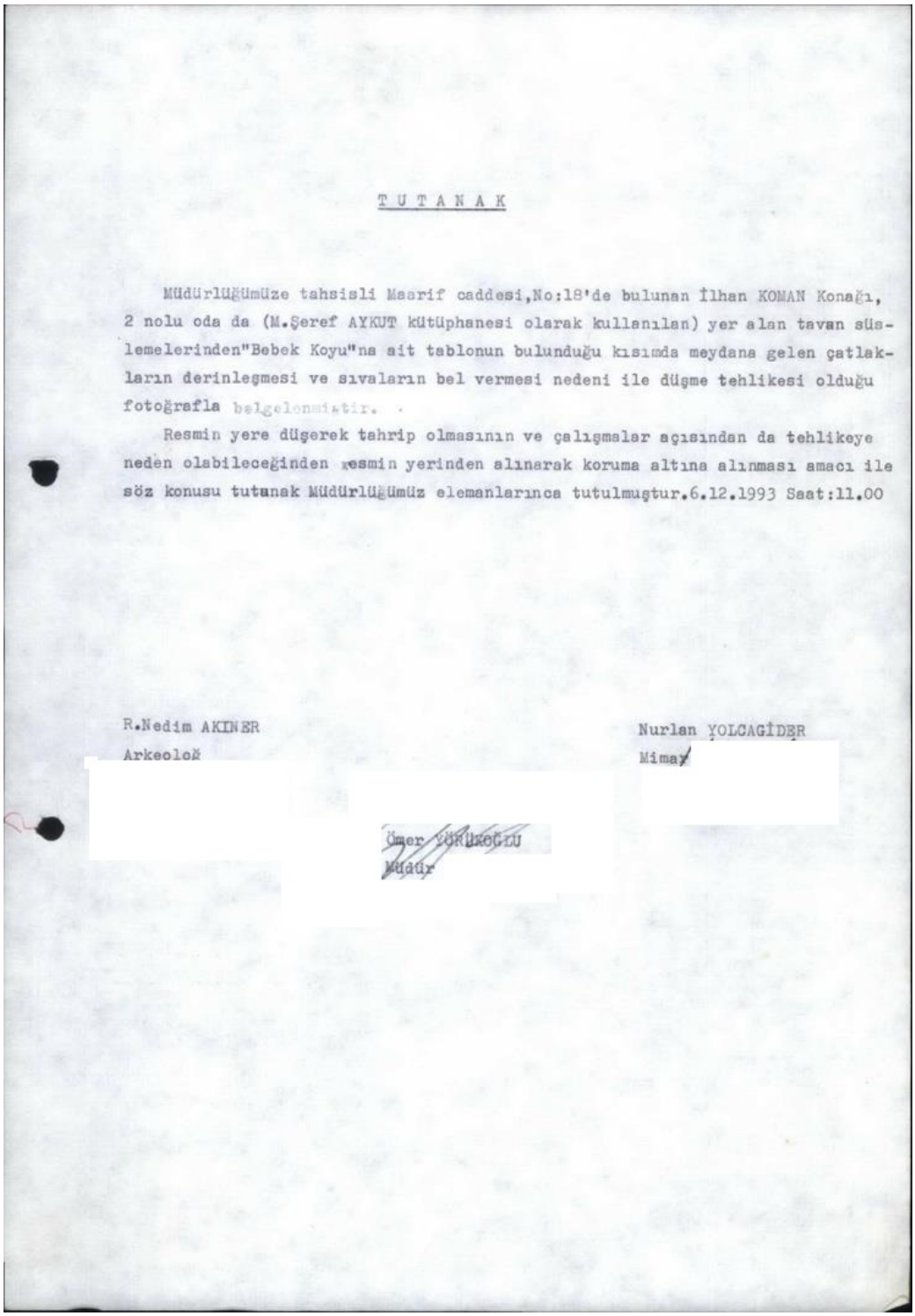
velere, panjurlara pinoleks sürülmesi
— Bahçe parmaklarının boyanması,
— Çatıda çürüyen ahşap kaplama tahtalarının değiştirilmesi
— Balkonlardaki ve çatıda çürüyen enkolan değiştirilmesi
— Balkonlardaki ve binanın cephesindeki çürüyen ahşap kaplamaların değiştirilmesi
— Ahşap pencere çerçevelerinin çürüyen kısımlarının değiştirilmesi
— Çatıda kırılmış olan kiremitlerin değiştirilmesi olarak belirlenmiştir.

Bilgilerinize arz ederiz. 27.8.1992

Durkan YOLCAGİDER
Mimar

Şekil 4.38: Elektrik tesisatı projesi, 1991 (EKVKBK Arşivi)

T U T A N A K

Müdürlüğümüze tahsisli Masrif caddesi,No:18'de bulunan İlhan KOMAN Konağı, 2 nolu oda da (M.Şeref AYKUT kütüphanesi olarak kullanılan) yer alan tavan süslemelerinden"Bebek Koyu"na ait tablonun bulunduğu kısımda meydana gelen çatlakların derinleşmesi ve sıvaların bel vermesi nedeni ile düşme tehlikesi olduğu fotoğrafla belgelenmiştir.

Resmin yere düşerek tahrip olmasının ve çalışmalar açısından da tehlikeye neden olabileceğinden resmin yerinden alınarak koruma altına alınması amacı ile söz konusu tutanak Müdürlüğümüz elemanlarınca tutulmuştur.6.12.1993 Saat:11.00

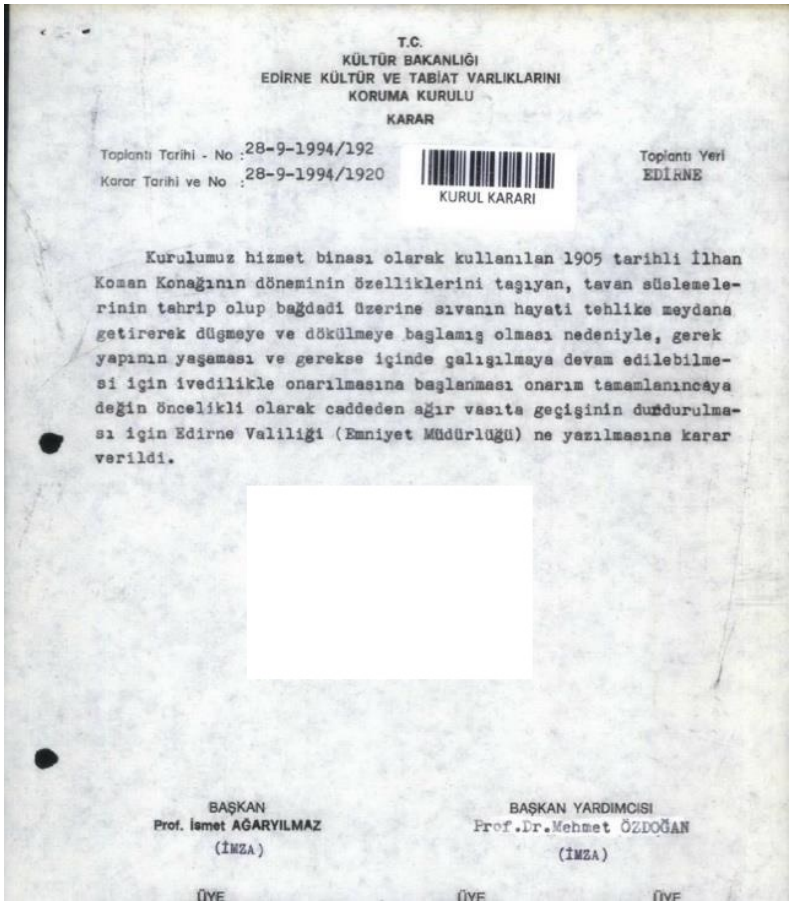
R.Nedim AKINER
Arkeolog

Nurlan YOLCAGİDER
Mimar

Ömer YÖRÜKOĞLU
Müdür

Şekil 4.39: EKTVKK Müdürlüğü 06.12.1993 tarihli "Bebek Koyu'' adlı tasvir hakkında tutanak (EKVKBK Arşivi)

EKTVKK'nin 28.09.1994 tarih ve 1920 sayılı kararında; tavan süslemelerinin tahrip olup bağdadi üzerine sıvanın hayati tehlike meydana getirerek düşmeye ve dökülmeye başlamış olması nedeniyle, gerek yapının yaşaması ve gerekse içinde devam edilebilmesi için ivedilikle onarımına başlanması, onarım tamamlanıncaya değin öncelikli olarak caddeden ağır vasıta geçişinin durdurulması gerektiği belirtilmiş **(Şekil 4.40)**, EKTVKK'nin 05.12.1997 tarih ve 4370 sayılı kararında; İlhan Koman Evi tavan bezemelerinin mevcutlarına göre aynı teknikle onarılabileceğine, ahşap olan konstrüksiyonu üzerinde bağdadi sıvaların tavandan düşme olasılığını ortadan kaldırmak amacı ile süslemelere zarar vermeyecek tek renk boyalara isabet edecek şekilde kayıt atılması, kayıtların çatı arası kirişlere bağlanmasının iki yerde örnek uygulanabileceği belirtilmiştir **(Şekil 4.41).**

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi - No : 28-9-1994/192
Karar Tarihi ve No : 28-9-1994/1920

KURUL KARARI

Toplantı Yeri
EDİRNE

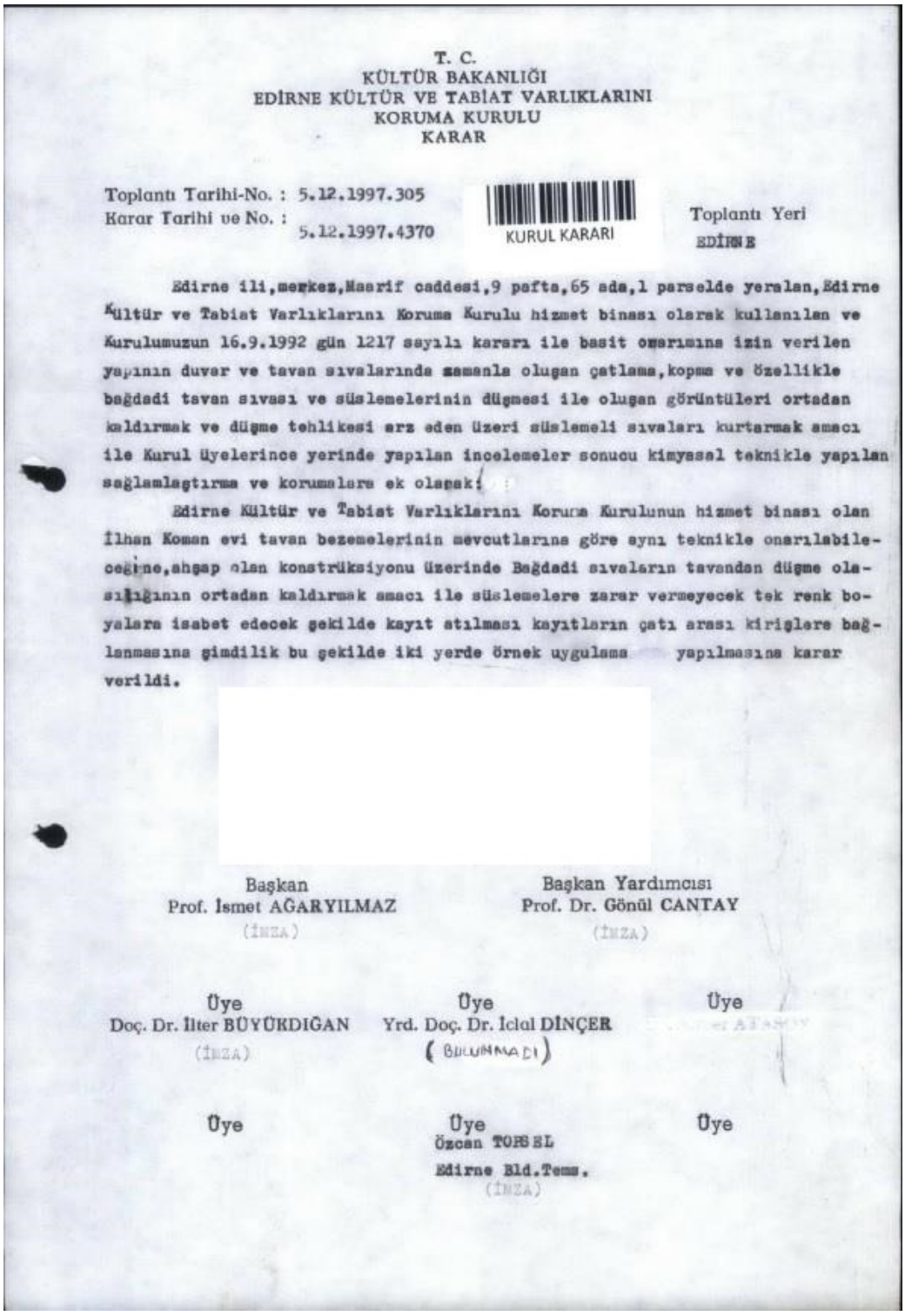
Kurulumuz hizmet binası olarak kullanılan 1905 tarihli İlhan Koman Konağının döneminin özelliklerini taşıyan, tavan süslemelerinin tahrip olup bağdadi üzerine sıvanın hayati tehlike meydana getirerek düşmeye ve dökülmeye başlamış olması nedeniyle, gerek yapının yaşaması ve gerekse içinde çalışılmaya devam edilebilmesi için ivedilikle onarılmasına başlanması onarım tamamlanıncaya değin öncelikli olarak caddeden ağır vasıta geçişinin durdurulması için Edirne Valiliği (Emniyet Müdürlüğü) ne yazılmasına karar verildi.

BAŞKAN
Prof. İsmet AĞARYILMAZ
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
Prof.Dr.Mehmet ÖZDOĞAN
(İMZA)

ÜYE ÜYE ÜYE

Şekil 4.40: EKTVKK'nin 28.09.1994 tarih ve 1920 sayılı kararı, Maarif Caddesi'nde ağır vasatı geçişi hakkında (EKVKBK Arşivi)

T. C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi-No. : 5.12.1997.305
Karar Tarihi ve No. : 5.12.1997.4370

KURUL KARARI

Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne ili,merkez,Maarif caddesi,9 pafta,65 ada,1 parselde yeralan,Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu hizmet binası olarak kullanılan ve Kurulumuzun 16.9.1992 gün 1217 sayılı kararı ile basit onarımına izin verilen yapının duvar ve tavan sıvalarında zamanla olugan çatlama,kopma ve özellikle bağdadi tavan sıvası ve süslemelerinin düşmesi ile olugan görüntüleri ortadan kaldırmak ve düşme tehlikesi arz eden üzeri süslemeli sıvaları kurtarmak amacı ile Kurul üyelerince yerinde yapılan incelemeler sonucu kimyasal teknikle yapılan sağlamlaştırma ve korumalara ek olarak;

Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun hizmet binası olan İlhan Koman evi tavan bezemelerinin mevcutlarına göre aynı teknikle onarılabilecegine,ahşap olan konstrüksiyonu üzerinde Bağdadi sıvaların tavandan düşme olasılığının ortadan kaldırmak amacı ile süslemelere zarar vermeyecek tek renk boyalara isabet edecek şekilde kayıt atılması kayıtların çatı arası kirişlere bağlanmasına şimdilik bu şekilde iki yerde örnek uygulama yapılmasına karar verildi.

Başkan
Prof. İsmet AĞARYILMAZ
(İMZA)

Başkan Yardımcısı
Prof. Dr. Gönül CANTAY
(İMZA)

Üye
Doç. Dr. İlter BÜYÜKDIĞAN
(İMZA)

Üye
Yrd. Doç. Dr. İclal DİNÇER
(BULUNMADI)

Üye

Üye

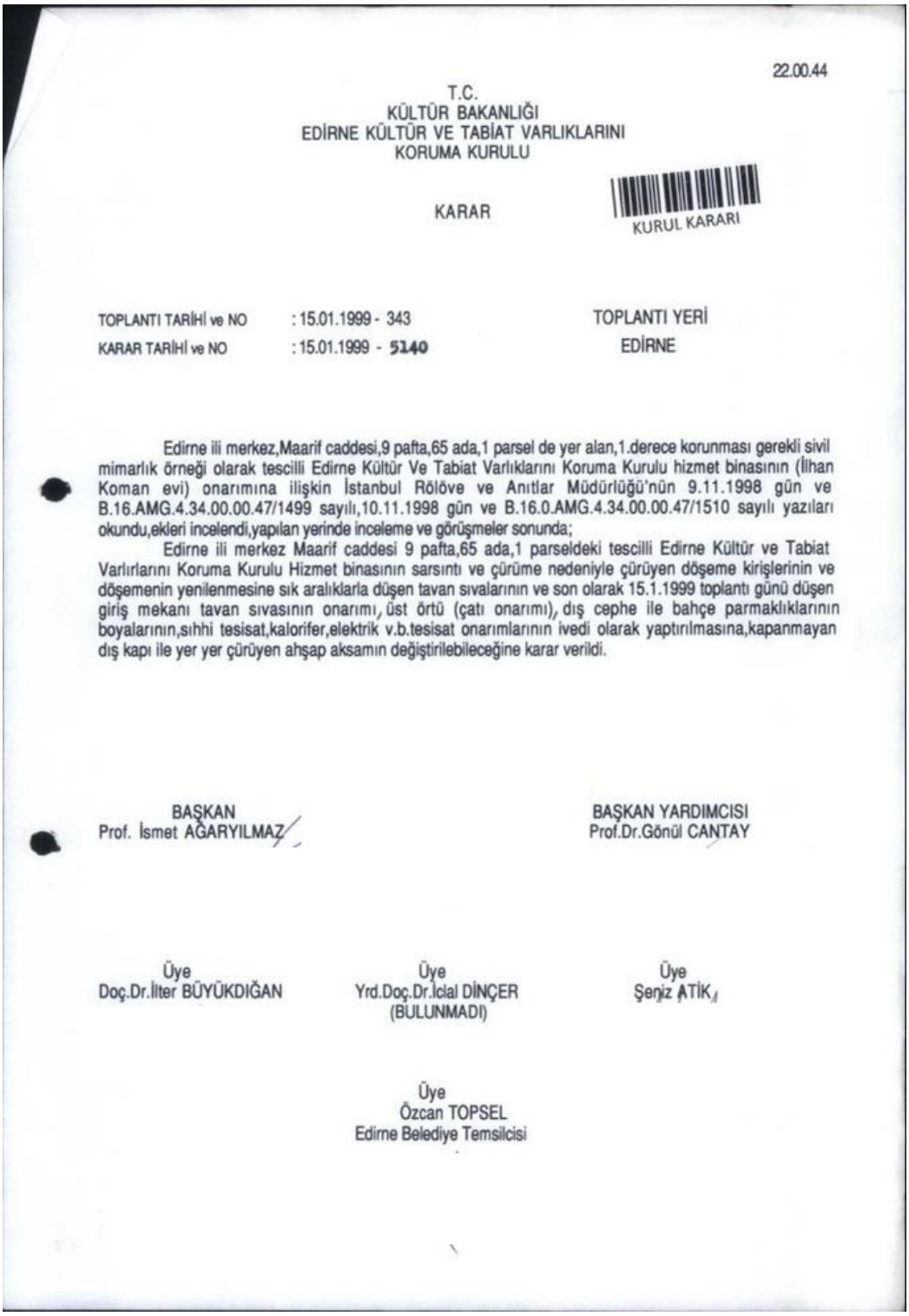
Üye
Özcan TOPSU
Edirne Bld.Tems.
(İMZA)

Üye

Şekil 4.41: EKTVKK'nin 05.12.1997 tarih ve 4370 sayılı kalem işi onarımı hakkında kararı (EKVKBK Arşivi**)**

EKTVKK'nin 15.01.1999 tarih ve 5140 sayılı kararında; hizmet binasının sarsıntı ve çürüme nedeniyle çürüyen döşeme kirişlerinin ve döşemelerin yenilenmesine, sık aralıklarla düşen tavan sıvalarının ve son olarak 15.01.1999 tarihli toplantı günü düşen giriş mekânı tavan sıvasının onarımı, üst örtü (çatı onarımı), dış cephe ile bahçe parmaklıklarının boyalarının, sıhhi tesisat, kalorifer, elektrik vb. tesisat onarımlarının ivedi olarak yaptırılması, kapanmayan dış kapı ile yer yer çürüyen ahşap aksamın değiştirilebileceği belirtilmiştir **(Şekil 4.42).**

Yapıda gerçekleşen en kapsamlı belgeleme ve onarım çalışması 2005-2007 yılları arasında yapılmıştır. Yapının rölöve ile restorasyon ve kalemişi projeleri hazırlanmıştır. EKTVKBK'nin 14.07.2005 tarih ve 467 sayılı kararında; "Edirne İli, Merkez, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.05.1988 gün ve 37 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel sit alanı içinde kalan Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 Pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan ve mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) adına tahsisli olan Müdürlüğümüzün Hizmet Binası'nın (İlhan Koman Evi) onarım ile ilgili olarak hazırlanan rölövenin prensipte uygun olduğuna, statik raporun, tüm tesisat projelerinin (elektrik, su, ısıtma, soğutma, güvenlik, data hattı vb.) restorasyon projesinin ve tavan süslemelerine ilişkin rölövenin hazırlanarak Kurulumuza sunulması gerektiğine karar verildi.'' denilmiştir **(Şekil 4.43).** EKTVKBK'nin 14.07.2005 tarih ve 467 sayılı kararı ile uygun bulunan -Edirne Belediyesi Etüd Plan ve Proje Müdürlüğü tarafından hazırlanan- rölövede; 1/200 ölçekli vaziyet planı **(Şekil 4.44)**, 1/50 ölçekli kat planları (bodrum, zemin ve 1.kat) **(Şekil 4.45, Şekil 4.46, Şekil 4.47)**, 1/50 ölçekli A-A ve B-B kesitleri **(Şekil 4.48, Şekil 4.49)**, 1/50 ölçekli görünüşler (sağ yan, sol yan, arka, ön) **(Şekil 4.50, Şekil 4.51, Şekil 4.52, Şekil 4.53)**, 1/5 ölçekli iç kapı detayı (plan, kesit ve görünüş) yer almaktadır **(Şekil 4.54)**.

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA KURULU

KARAR

KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ ve NO : 15.01.1999 - 343
KARAR TARİHİ ve NO : 15.01.1999 - 5140

TOPLANTI YERİ
EDİRNE

Edirne ili merkez,Maarif caddesi,9 pafta,65 ada,1 parsel de yer alan,1.derece korunması gerekli sivil mimarlık örneği olarak tescilli Edirne Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu hizmet binasının (İlhan Koman evi) onarımına ilişkin İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün 9.11.1998 gün ve B.16.AMG.4.34.00.00.47/1499 sayılı,10.11.1998 gün ve B.16.0.AMG.4.34.00.00.47/1510 sayılı yazıları okundu,ekleri incelendi,yapılan yerinde inceleme ve görüşmeler sonunda;

Edirne ili merkez Maarif caddesi 9 pafta,65 ada,1 parseldeki tescilli Edirne Kültür ve Tabiat Varlırlarını Koruma Kurulu Hizmet binasının sarsıntı ve çürüme nedeniyle çürüyen döşeme kirişlerinin ve döşemenin yenilenmesine sık aralıklarla düşen tavan sıvalarının ve son olarak 15.1.1999 toplantı günü düşen giriş mekanı tavan sıvasının onarımı, üst örtü (çatı onarımı), dış cephe ile bahçe parmaklıklarının boyalarının,sıhhi tesisat,kalorifer,elektrik v.b.tesisat onarımlarının ivedi olarak yaptırılmasına,kapanmayan dış kapı ile yer yer çürüyen ahşap aksamın değiştirilebileceğine karar verildi.

BAŞKAN
Prof. İsmet AĞARYILMAZ

BAŞKAN YARDIMCISI
Prof.Dr.Gönül CANTAY

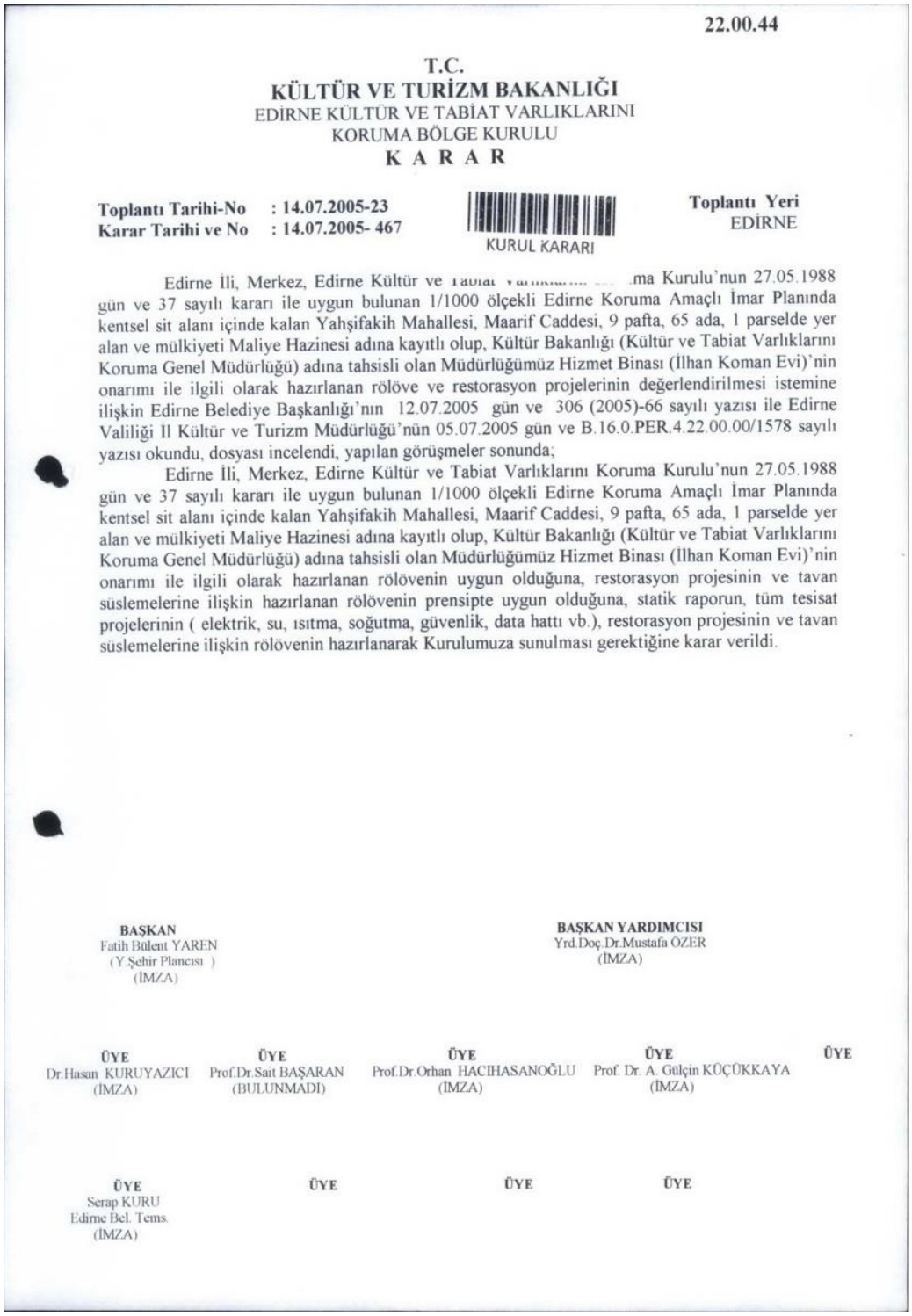
Üye
Doç.Dr.İlter BÜYÜKDIĞAN

Üye
Yrd.Doç.Dr.İclal DİNÇER
(BULUNMADI)

Üye
Şeniz ATİK

Üye
Özcan TOPSEL
Edirne Belediye Temsilcisi

Şekil 4.42: EKTVKK'nin 15.01.1999 tarih ve 5140 sayılı onarım hakkındaki kararı (EKVKBK Arşivi**)**

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi-No : 14.07.2005-23
Karar Tarihi ve No : 14.07.2005- 467

KURUL KARARI

Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne İli, Merkez, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.05.1988 gün ve 37 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel sit alanı içinde kalan Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan ve mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) adına tahsisli olan Müdürlüğümüz Hizmet Binası (İlhan Koman Evi)'nin onarımı ile ilgili olarak hazırlanan rölöve ve restorasyon projelerinin değerlendirilmesi istemine ilişkin Edirne Belediye Başkanlığı'nın 12.07.2005 gün ve 306 (2005)-66 sayılı yazısı ile Edirne Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 05.07.2005 gün ve B.16.0.PER.4.22.00.00/1578 sayılı yazısı okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne İli, Merkez, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.05.1988 gün ve 37 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel sit alanı içinde kalan Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan ve mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) adına tahsisli olan Müdürlüğümüz Hizmet Binası (İlhan Koman Evi)'nin onarımı ile ilgili olarak hazırlanan rölövenin uygun olduğuna, restorasyon projesinin ve tavan süslemelerine ilişkin hazırlanan rölövenin prensipte uygun olduğuna, statik raporun, tüm tesisat projelerinin (elektrik, su, ısıtma, soğutma, güvenlik, data hattı vb.), restorasyon projesinin ve tavan süslemelerine ilişkin rölövenin hazırlanarak Kurulumuza sunulması gerektiğine karar verildi.

BAŞKAN
Fatih Bülent YAREN
(Y.Şehir Plancısı)
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
Yrd.Doç.Dr.Mustafa ÖZER
(İMZA)

ÜYE
Dr.Hasan KURUYAZICI
(İMZA)

ÜYE
Prof.Dr.Sait BAŞARAN
(BULUNMADI)

ÜYE
Prof.Dr.Orhan HACIHASANOĞLU
(İMZA)

ÜYE
Prof. Dr. A. Gülçin KÜÇÜKKAYA
(İMZA)

ÜYE

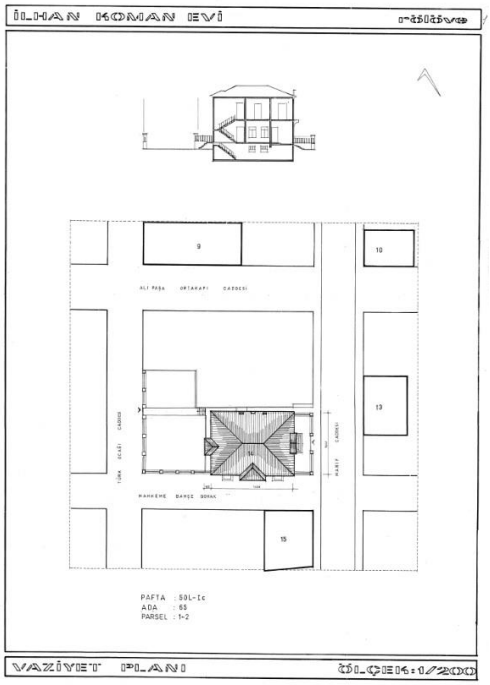
ÜYE
Serap KURU
Edirne Bel. Tems.
(İMZA)

ÜYE

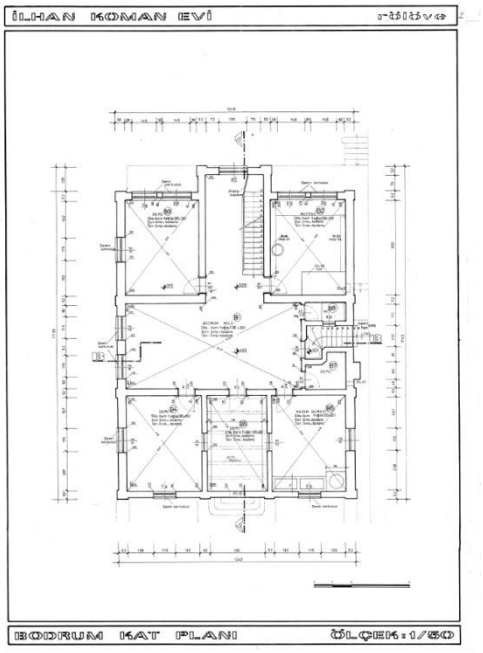
ÜYE

ÜYE

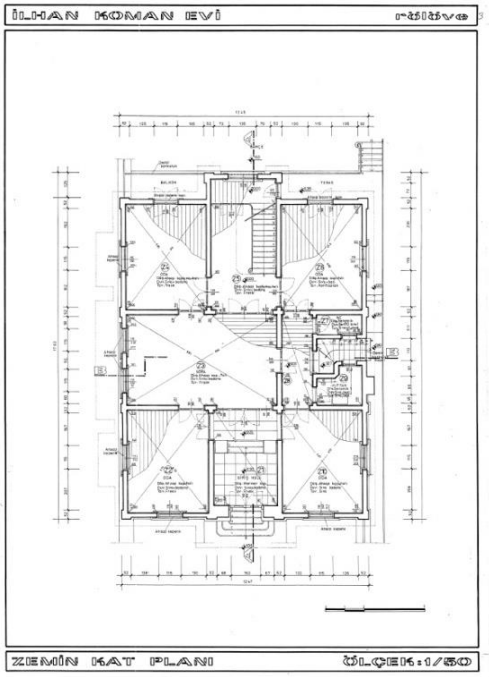
Şekil 4.43: EKTVKBK'nin 14.07.2005 tarih ve 467 sayılı kararı, Rölöve (EKVKBK Arşivi)

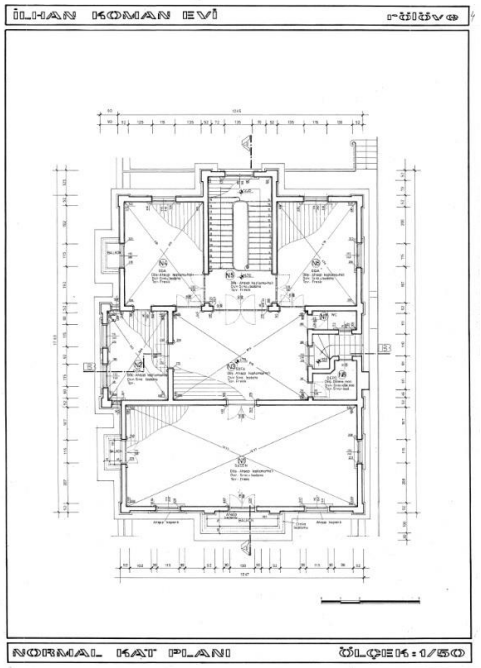
Şekil 4.44: Rölöve, 1/200 Ölçek Vaziyet Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

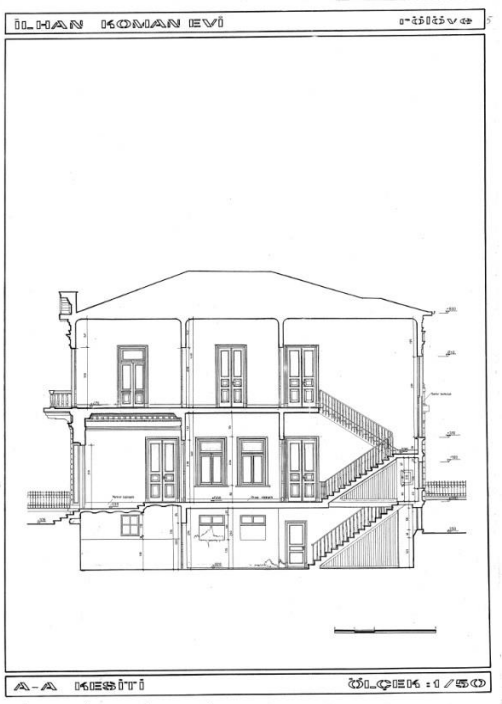
Şekil 4.45: Rölöve, 1/50 Ölçek Bodrum Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

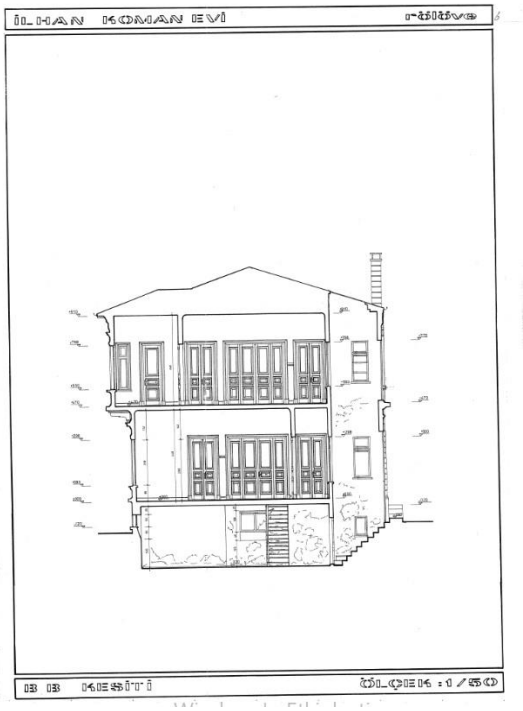
Şekil 4.46: Rölöve, 1/50 Ölçek Zemin Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi

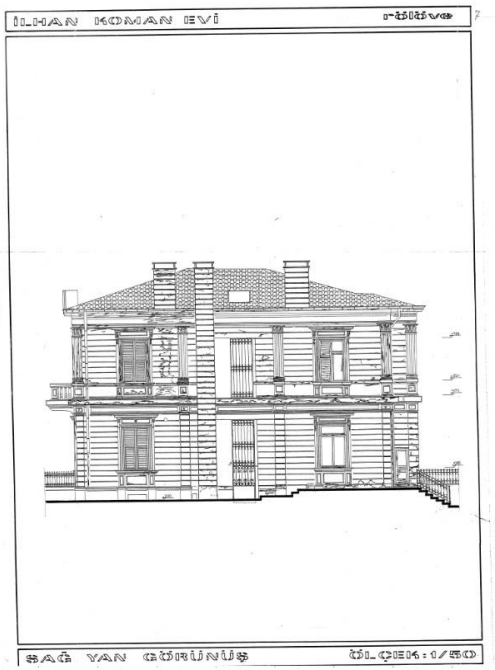
Şekil 4.47: Rölöve, 1/50 Ölçek 1. Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

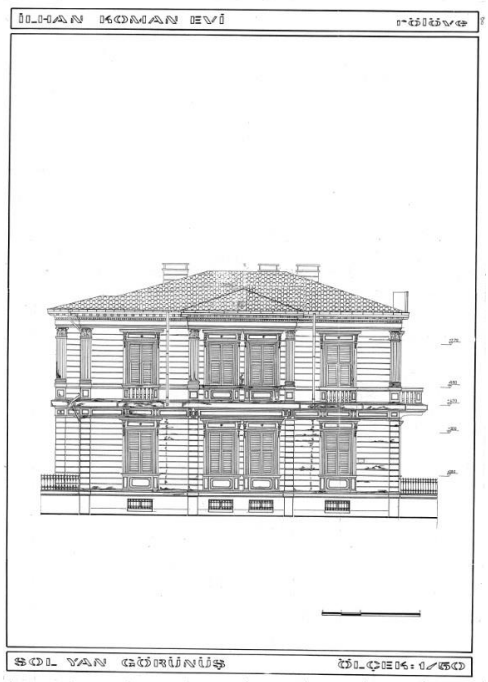
Şekil 4.48: Rölöve, 1/50 Ölçek A-A Kesiti, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi**)**

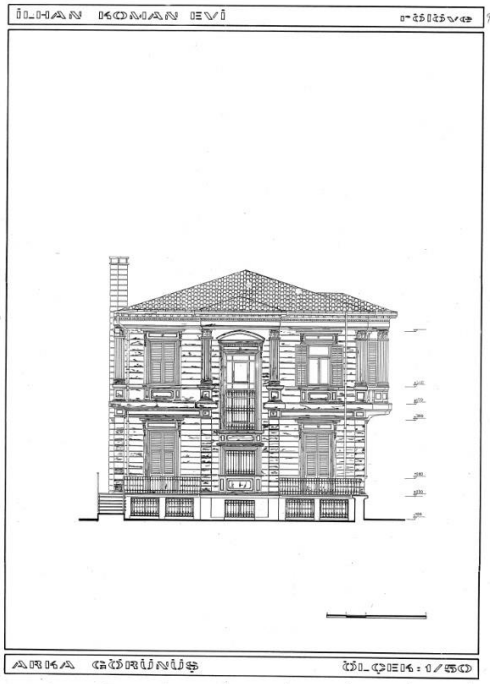
Şekil 4.49: Rölöve, 1/50 Ölçek B-B Kesiti 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

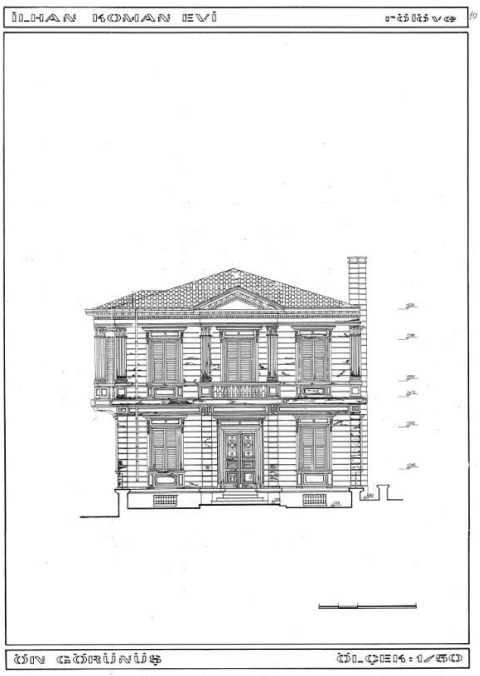
Şekil 4.50: Rölöve, 1/50 Ölçek Sağ Yan Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

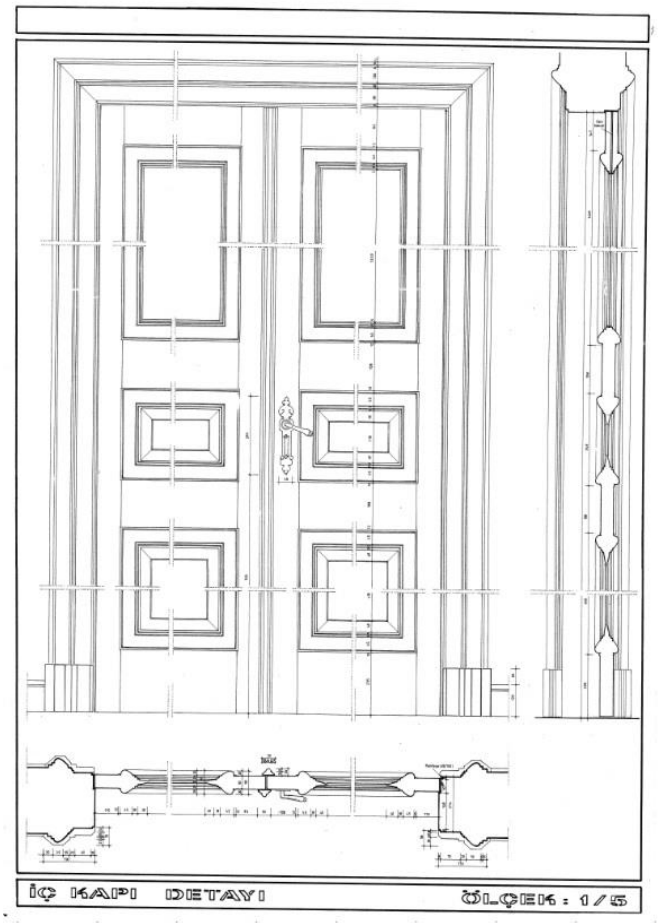
Şekil 4.51: Rölöve, 1/50 Ölçek Sol Yan Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 4.52: Rölöve, 1/50 Ölçek Arka Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

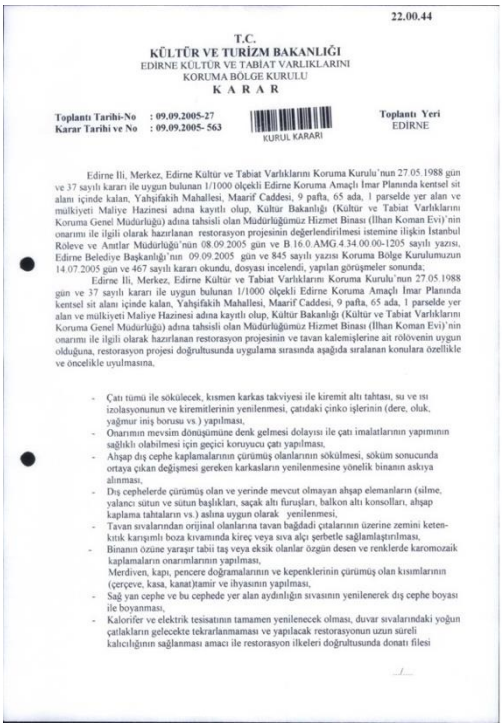

Şekil 4.53: Rölöve, 1/50 Ölçek Ön Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi**)**

Şekil 4.54: İç Kapı Detayı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı ile İlhan Koman Evi'ne ait -Edirne Belediyesi Etüd Plan ve Proje Müdürlüğü tarafından hazırlanan- restorasyon projesi ile -Adım Restorasyon tarafından hazırlanan- tavan kalemişlerine ait rölöve uygun bulunmuştur **(Şekil 4.55, 4.56, Şekil 4.57).** EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı ile uygun bulunan restorasyon projesinde; 1/200 ölçekli vaziyet planı **(Şekil 4.58)**, 1/50 ölçekli kat planları (bodrum, zemin ve 1.kat) **(Şekil 4.59, Şekil 4.60, Şekil 4.61)**, 1/50 ölçekli A-A ve B-B kesitleri **(Şekil 4.62, Şekil 4.63)**, 1/50 ölçekli görünüşler (sağ yan, sol yan, arka, ön) **(Şekil 4.64, Şekil 4.65, Şekil 4.66, Şekil 4.67)** yer almaktadır. EKTVKBK'nin 14.07.2005 tarih ve 467 sayılı karar ile onaylanan rölöve incelendiğinde, Yrd. Doç. Dr. Gülçin Küçükkaya'nın Mayıs 1990 tarihli hazırlamış olduğu rölöve ile büyük ölçüde benzerlik taşıdığı görülmektedir.

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi-No : 09.09.2005-27
Karar Tarihi ve No : 09.09.2005- 563

KURUL KARARI

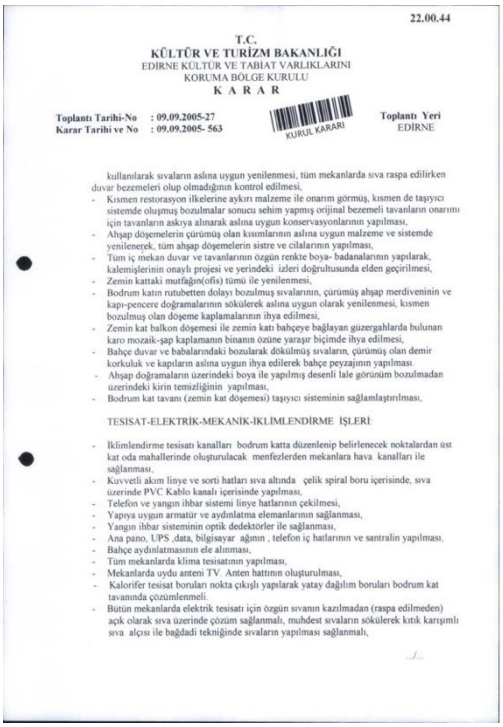
Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne İli, Merkez, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.05.1988 gün ve 37 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel sit alanı içinde kalan, Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan ve mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) adına tahsisli olan Müdürlüğümüz Hizmet Binası (İlhan Koman Evi)'nin onarımı ile ilgili olarak hazırlanan restorasyon projesinin değerlendirilmesi istemine ilişkin İstanbul Röleve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün 08.09.2005 gün ve B.16.0.AMG.4.34.00.00-1205 sayılı yazısı, Edirne Belediye Başkanlığı'nın 09.09.2005 gün ve 845 sayılı yazısı Koruma Bölge Kurulumuzun 14.07.2005 gün ve 467 sayılı kararı okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne İli, Merkez, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.05.1988 gün ve 37 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel sit alanı içinde kalan, Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan ve mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) adına tahsisli olan Müdürlüğümüz Hizmet Binası (İlhan Koman Evi)'nin onarımı ile ilgili olarak hazırlanan restorasyon projesinin ve tavan kalemişlerine ait rölövenin uygun olduğuna, restorasyon projesi doğrultusunda uygulama sırasında aşağıda sıralanan konulara özellikle ve öncelikle uyulmasına,

- Çatı tümü ile sökülecek, kısmen karkas takviyesi ile kiremit altı tahtası, su ve ısı izolasyonunun ve kiremitlerinin yenilenmesi, çatıdaki çinko işlerinin (dere, oluk, yağmur iniş borusu vs.) yapılması,
- Onarımın mevsim dönüşümüne denk gelmesi dolayısı ile çatı imalatlarının yapımının sağlıklı olabilmesi için geçici koruyucu çatı yapılması,
- Ahşap dış cephe kaplamalarının çürümüş olanlarının sökülmesi, söküm sonucunda ortaya çıkan değişmesi gereken karkasların yenilenmesine yönelik binanın askıya alınması,
- Dış cephelerde çürümüş olan ve yerinde mevcut olmayan ahşap elemanların (silme, yalancı sütun ve sütun başlıkları, saçak altı furuşları, balkon altı konsolları, ahşap kaplama tahtaların vs.) aslına uygun olarak yenilenmesi,
- Tavan sıvalarından orijinal olanlarına tavan bağdadi çıtalarının üzerine zemini keten-kıtık karışımlı boza kıvamında kireç veya sıva alçı serbetle sağlamlaştırılması,
- Binanın özüne yaraşır tabii taş veya eksik olanlar özgün desen ve renklerde karomozaik kaplamaların onarımlarının yapılması,
  Merdiven, kapı, pencere doğramalarının ve kepenklerinin çürümüş olan kısımlarının (çerçeve, kasa, kanat)tamir ve ihyasının yapılması,
- Sağ yan cephe ve bu cephede yer alan aydınlığın sıvasının yenilenerek dış cephe boyası ile boyanması,
- Kalorifer ve elektrik tesisatının tamamen yenilenecek olması, duvar sıvalarındaki yoğun çatlakların gelecekte tekrarlanmaması ve yapılacak restorasyonun uzun süreli kalıcılığının sağlanması amacı ile restorasyon ilkeleri doğrultusunda donatı filesi

Şekil 4.55: EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi-No : 09.09.2005-27
Karar Tarihi ve No : 09.09.2005- 563

KURUL KARARI

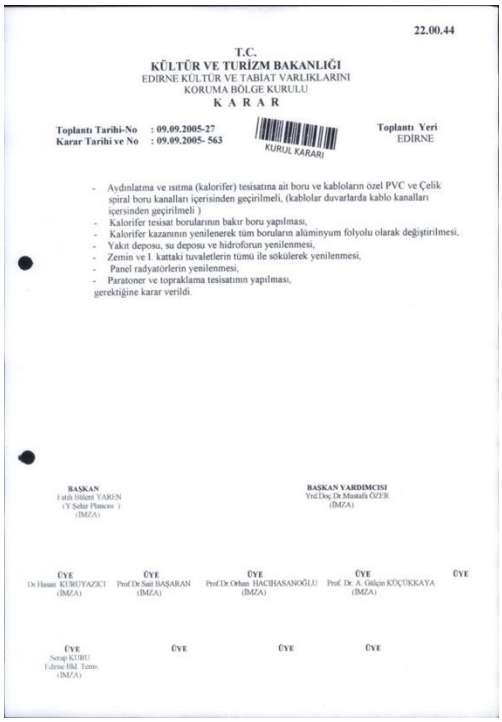
Toplantı Yeri
EDİRNE

kullanılarak sıvaların aslına uygun yenilenmesi, tüm mekanlarda sıva raspa edilirken duvar bezemeleri olup olmadığının kontrol edilmesi,
- Kısmen restorasyon ilkelerine aykırı malzeme ile onarım görmüş, kısmen de taşıyıcı sistemde oluşmuş bozulmalar sonucu sehim yapmış orijinal bezemeli tavanların onarımı için tavanların askıya alınarak aslına uygun konservasyonlarının yapılması,
- Ahşap döşemelerin çürümüş olan kısımlarının aslına uygun malzeme ve sistemde yenilenecek, tüm ahşap döşemelerin sistre ve cilalarının yapılması,
- Tüm iç mekan duvar ve tavanlarının özgün renkte boya- badanalarının yapılarak, kalemişlerinin onaylı projesi ve yerindeki izleri doğrultusunda elden geçirilmesi,
- Zemin kattaki mutfağın(ofis) tümü ile yenilenmesi,
- Bodrum katın rutubetten dolayı bozulmuş sıvalarının, çürümüş ahşap merdiveninin ve kapı-pencere doğramalarının sökülerek aslına uygun olarak yenilenmesi, kısmen bozulmuş olan döşeme kaplamalarının ihya edilmesi,
- Zemin kat balkon döşemesi ile zemin katı bahçeye bağlayan güzergahlarda bulunan karo mozaik-şap kaplamanın binanın özüne yaraşır biçimde ihya edilmesi,
- Bahçe duvar ve babalarındaki bozularak dökülmüş sıvaların, çürümüş olan demir korkuluk ve kapıların aslına uygun ihya edilerek bahçe peyzajının yapılması.
- Ahşap doğramaların üzerindeki boya ile yapılmış desenli lale görünüm bozulmadan üzerindeki kirin temizliğinin yapılması,
- Bodrum kat tavanı (zemin kat döşemesi) taşıyıcı sisteminin sağlamlaştırılması,

TESİSAT-ELEKTRİK-MEKANİK-İKLİMLENDİRME İŞLERİ

- İklimlendirme tesisatı kanalları bodrum katta düzenlenip belirlenecek noktalardan üst kat oda mahallerinde oluşturulacak menfezlerden mekanlara hava kanalları ile sağlanması,
- Kuvvetli akım linye ve sorti hatları sıva altında çelik spiral boru içerisinde, sıva üzerinde PVC Kablo kanalı içerisinde yapılması,
- Telefon ve yangın ihbar sistemi linye hatlarının çekilmesi,
- Yapıya uygun armatür ve aydınlatma elemanlarının sağlanması,
- Yangın ihbar sisteminin optik dedektörler ile sağlanması,
- Ana pano, UPS ,data, bilgisayar ağının , telefon iç hatlarının ve santralin yapılması,
- Bahçe aydınlatmasının ele alınması,
- Tüm mekanlarda klima tesisatının yapılması,
- Mekanlarda uydu anteni TV. Anten hattının oluşturulması,
- Kalorifer tesisat boruları nokta çıkışlı yapılarak yatay dağılım boruları bodrum kat tavanında çözümlenmeli.
- Bütün mekanlarda elektrik tesisatı için özgün sıvanın kazılmadan (raspa edilmeden) açık olarak sıva üzerinde çözüm sağlanmalı, muhdest sıvaların sökülerek kıtık karışımlı sıva alçısı ile bağdadi tekniğinde sıvaların yapılması sağlanmalı,

Şekil 4.56: EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi-No : 09.09.2005-27
Karar Tarihi ve No : 09.09.2005- 563

KURUL KARARI

Toplantı Yeri
EDİRNE

- Aydınlatma ve ısıtma (kalorifer) tesisatına ait boru ve kabloların özel PVC ve Çelik spiral boru kanalları içerisinden geçirilmeli, (kablolar duvarlarda kablo kanalları içersinden geçirilmeli)
- Kalorifer tesisat borularının bakır boru yapılması,
- Kalorifer kazanının yenilenerek tüm boruların alüminyum folyolu olarak değiştirilmesi,
- Yakıt deposu, su deposu ve hidroforun yenilenmesi,
- Zemin ve I. kattaki tuvaletlerin tümü ile sökülerek yenilenmesi,
- Panel radyatörlerin yenilenmesi,
- Paratoner ve topraklama tesisatının yapılması,

gerektiğine karar verildi.

BAŞKAN
Fatih Hilmi YARIN
(Y.Şehir Plancısı)
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
Yrd.Doç.Dr.Mustafa ÖZER
(İMZA)

ÜYE
Dr.Hasan KURUYAZICI
(İMZA)

ÜYE
Prof.Dr.Sait BAŞARAN
(İMZA)

ÜYE
Prof.Dr.Orhan HACIBEKİROĞLU
(İMZA)

ÜYE
Prof. Dr. A. Gülçin KÜÇÜKKAYA
(İMZA)

ÜYE

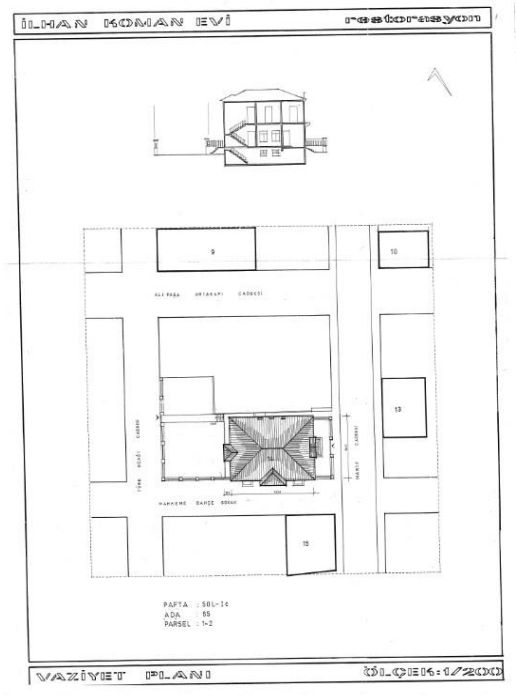
ÜYE
Serap KURU
Edirne İİd. Tems.
(İMZA)

ÜYE

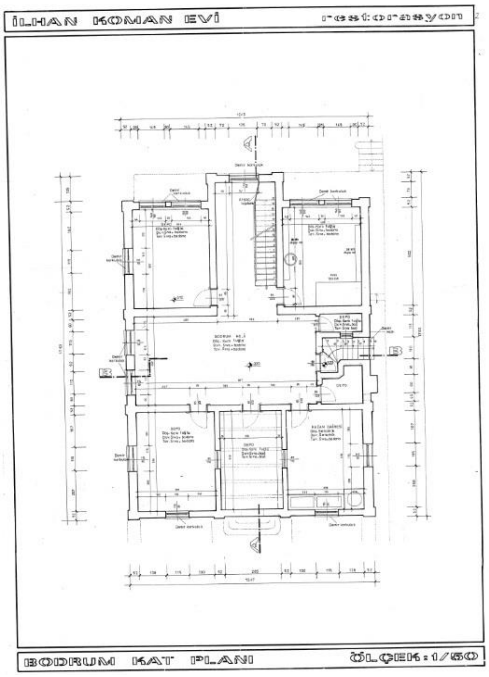
ÜYE

ÜYE

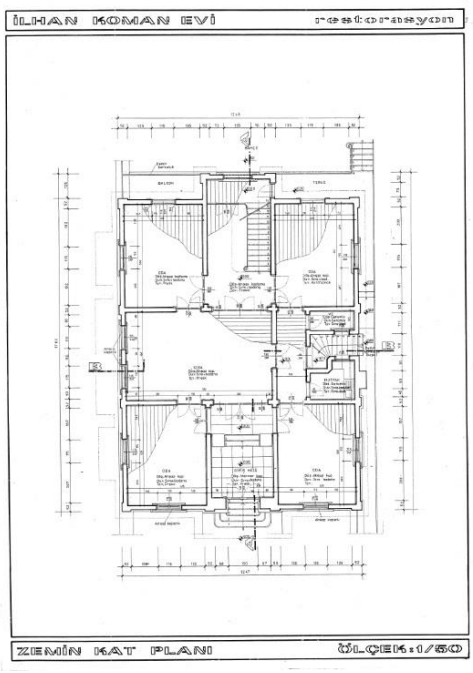
Şekil 4.57: EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

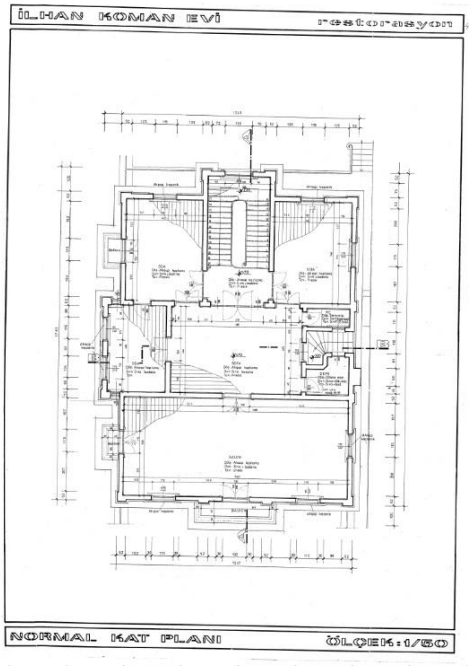
Şekil 4.58: Restorasyon, 1/200 Ölçek Vaziyet Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

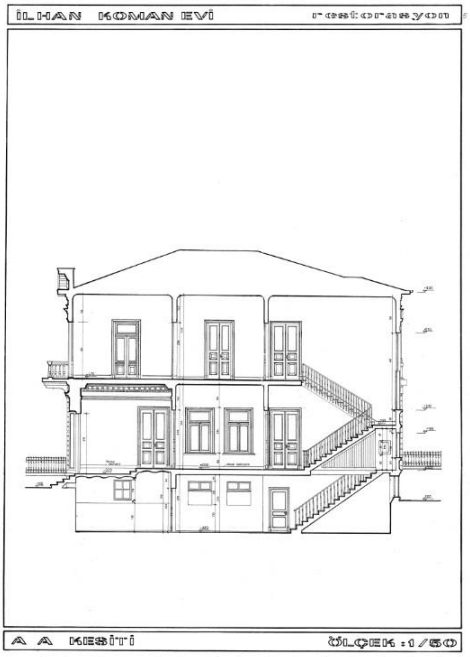
Şekil 4.59: Restorasyon, 1/50 Ölçek Bodrum Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 4.60: Restorasyon, 1/50 Ölçek Zemin Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

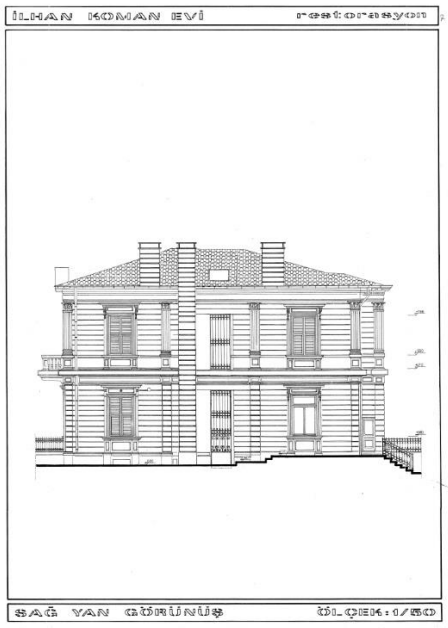
Şekil 4.61: Restorasyon, 1/50 Ölçek 1. Kat Planı, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

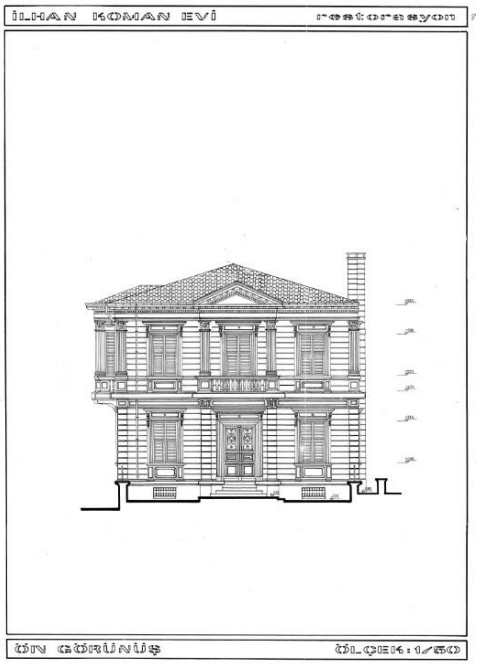
Şekil 4.62: Restorasyon, 1/50 Ölçek A-A Kesiti, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi**)**

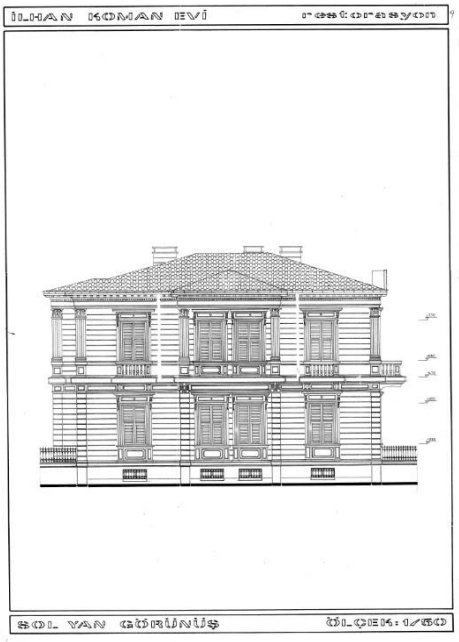
Şekil 4.63: Restorasyon, 1/50 Ölçek B-B Kesiti 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

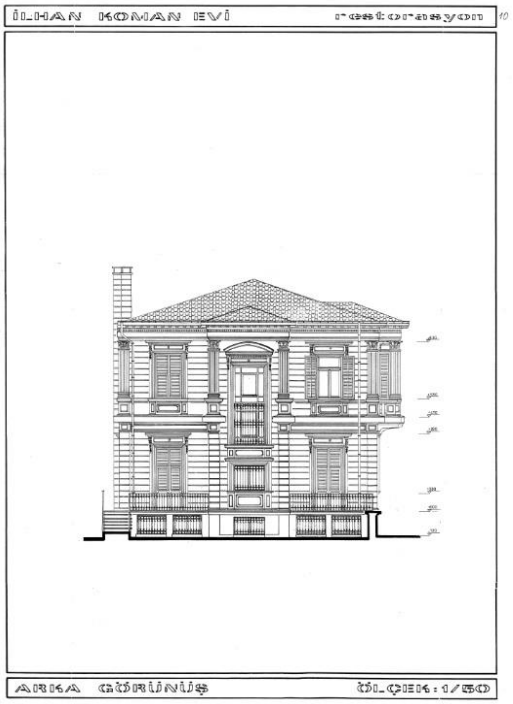
Şekil 4.64: Restorasyon, 1/50 Ölçek Sağ Yan Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 4.65: Restorasyon, 1/50 Ölçek Sol Yan Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi**)**

Şekil 4.66: Restorasyon, 1/50 Ölçek Arka Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 4.67: Restorasyon, 1/50 Ölçek Ön Cephe Görünüşü, 2005, Edirne Belediyesi (EKVKBK Arşivi)

Kurulun 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararında, restorasyon projesi doğrultusunda uygulama sırasında; çatının sökülerek karkas takviye yapılması, kiremitlerin yenilenmesi, çatıdaki çinko işlerinin yapılması **(Şekil 4.68-1, Şekil 4.68-2, Şekil 4.68-3)**, ahşap dış cephe kaplamalarının sökülmesi, kaplamaların söküm sonucunda ortaya çıkan değişmesi gereken karkasların yenilenmesine yönelik binanın askıya alınması, dış cephelerde çürümüş olan ve yerinde mevcut olmayan süsleme ve yapı öğelerinin aslına uygun yenilenmesi **(Şekil 4.69-1, Şekil 4.69-2, Şekil 4.70-1, Şekil 4.70-2, Şekil 4.70-3)**, tavan sıvalarından hasar görmüş olanlarına tavan bağdadi çıtalarının üzerine zemini keten-kıtık karışımlı boza kıvamında kireç veya sıva alçı şerbetle sağlamlaştırılması **(Şekil 4.71)**, binada yer alan karosiman kaplamaların onarımlarının yapılması, merdiven, kapı, pencere doğramalarının ve kepenklerinin çürümüş olan kısımlarının tamirinin yapılması **(Şekil 4.72, Şekil 4.73)**, sağ yan cephe ve bu cephede yer alan aydınlığın sıvasının yenilenerek dış cephe boya ile boyanması **(Şekil 4.74)**, tüm mekanlarda sıva raspa edilirken duvar bezemelerinin olup olmadığının

kontrol edilmesi (**Şekil 4.75)**, malzeme kullanımı ve yapı kaynaklı bozulmalara maruz kalan orijinal bezemeli tavanların aslına uygun konservasyonlarının yapılması (**Şekil 4.76)**, ahşap döşemelerinin çürümüş kısımlarının yenilenerek, tüm ahşap döşemelerin sistre ve cilasının yapılması, tüm iç mekan duvar ve tavanlarının boya-badanalarının yapılması (kalemişlerinin onaylı projesi ve yerindeki izler doğrultusunda) (**Şekil 4.77)**, zemin kattaki mutfağın yenilenmesi, bodrum katta yer alan merdivenin yenilenmesi (**Şekil 4.78)**, bodrum katta bozulmuş olan döşeme kaplamalarının ihya edilmesi (**Şekil 4.79)**, bahçe duvarlarının sıvalarının, demir parmaklıkları ve kapılarının ihya edilmesi (**Şekil 4.80)**, bahçe peyzajının yapılması, ahşap doğramalar üzerindeki boya ile yapılmış desenli görünüm bozulmadan üzerindeki kirin temizlenmesi, bodrum kat tavanı (zemin kat döşemesi) taşıyıcı sisteminin sağlamlaştırılması (**Şekil 4.81-1, Şekil 4.81-2)**, tesisat-mekanik-elektrik-iklimlendirme işlerinin yapılması gerektiği belirtilmiştir**.** İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün hazırladığı Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binası Onarım İşi İnşaat İşleri Teknik Şartnamesi'nde mahallere göre yapılacak işler listesi belirtilmiştir **(Ek-4).** Yapıda 2007'de gerçekleşen Restorasyon'da; bodrum katta yer alan ahşap merdivenlerin çürüyen kısımları özgün detaylarına bağlı kalarak onarılmış, tüm kapı ve pencereler çıralı çam kereste ile klasik kapı ve tek satıhlı ahşap pencere yapılarak yenilenmiş, tüm mekânlardaki duvar ve tavan sıvaları raspa edilerek perdahlı düz sıva yapılmış ve boyanmıştır.

Şekil 4.68-1: Restorasyon (2005-2007), Çatı Onarımı

Şekil 4.68-2: Restorasyon (2005-2007), Çatı Onarımı

Şekil 4.68-3: Restorasyon (2005-2007), Çatı Onarımı

Şekil 4.69-1: Restorasyon (2005-2007), Ahşap Kaplamaların Onarımı ve Yenilemesi

Şekil 4.69-2: Restorasyon (2005-2007), Ahşap Kaplamaların Onarımı ve Yenilemesi

Şekil 4.70-1: Restorasyon (2005-2007), Süsleme Öğeleri Onarımı ve Yenilemesi

Şekil 4.70-2: Restorasyon (2005-2007), Süsleme Öğeleri Onarımı ve Yenilemesi

Şekil 4.70-3: Restorasyon (2005-2007), Süsleme Öğeleri Onarımı ve Yenilemesi

Şekil 4.71: Restorasyon (2005-2007), Bağdadi Sıvaların Onarımı

Şekil 4.72: Restorasyon (2005-2007), Kapı ve Pencere Doğramalarının Onarımı

Şekil 4.73: Restorasyon (2005-2007), İç Merdiven Onarımı

Şekil 4.74: Restorasyon (2005-2007), Kuzey Cephe Onarımı

Şekil 4.75: Restorasyon (2005-2007), Bezeme Onarımı

Şekil 4.76: Restorasyon (2005-2007), Tavan Kalem İşi Onarımı

Şekil 4.77: Restorasyon (2005-2007), Duvar Onarımı

Şekil 4.78: Restorasyon (2005-2007), Bodrum Kat Merdiven Yenilemesi

Şekil 4.79: Restorasyon (2005-2007), Bodrum Kat Döşeme Onarımı

Şekil 4.80: Restorasyon (2005-2007), Bahçe Duvarı ve Korkulukları Onarımı

Şekil 4.81-1: Restorasyon (2005-2007), Duvar ve Bağdadi Çıta Onarımı

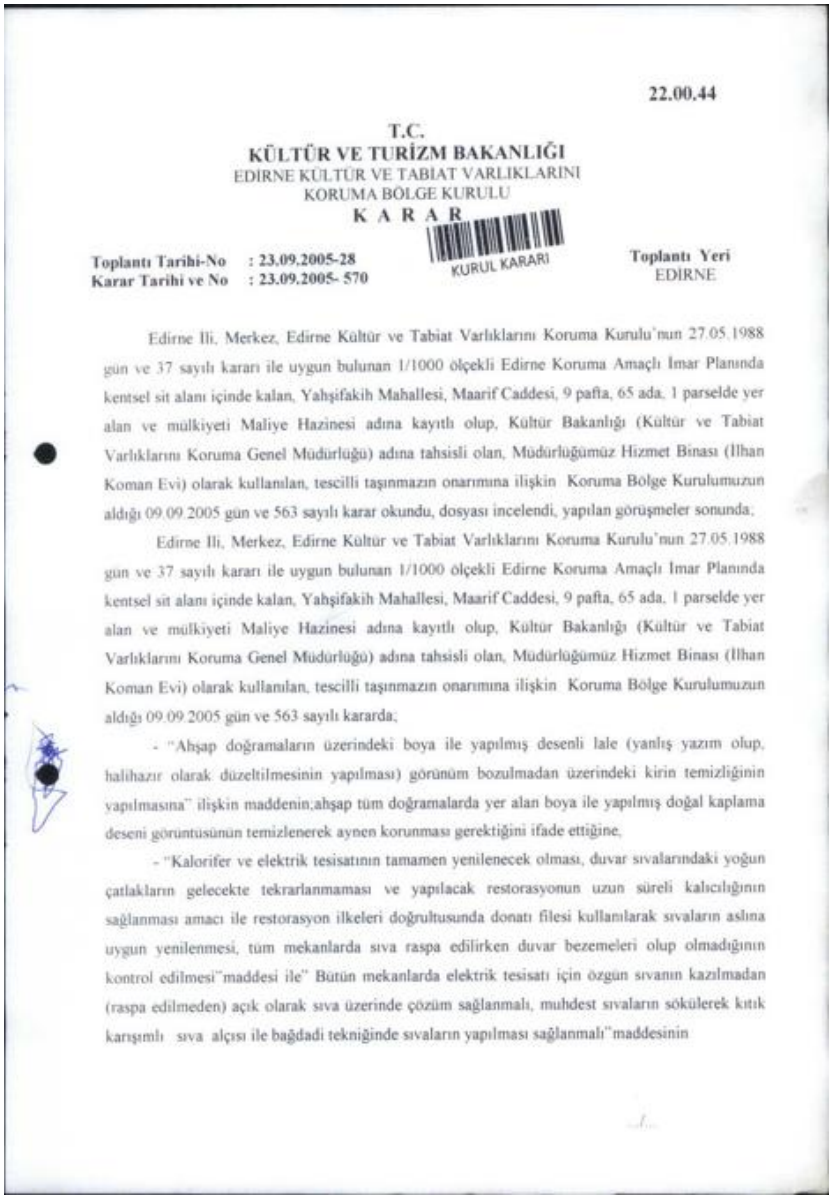

Şekil 4.81-2: Restorasyon (2005-2007), Duvar ve Bağdadi Çıta Onarımı

Kurul kararları ile uygun bulunan rölöve ile restorasyon projeleri yapının belgelenmesi açısından önemli olmakla birlikte, Kültür Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun Taşınmaz Kültür Varlıklarının Gruplandırılması, Bakım ve Onarımları hakkındaki 05.11.1999 tarih 660 sayılı ilke kararında belirtilen -Müdahale Biçimleri başlığı altındaki Esaslı Onarım (Restorasyon) tanım ve gereklilikleri, Esaslı Onarım İlkeleri, Rölöve ile Restitüsyon ve Restorasyon Projeleri Hazırlama Esasları- hususlar incelendiğinde yapının belgelenmesi ve kültürel miras olarak geleceğe aktarılması açısından eksik kaldığı görülecektir. Yapının günümüze kadar özgün halini koruyarak gelebilmiş kültür varlığı olması ve yapıda İlhan Koman gibi şahsiyetlerin yaşamış olmasının yanında, özellikle mimari ve sanatsal tarzı ve yapım tekniği ile döneminin özgün yapılarından oluşu yapının doğru belgelenmesi adına Restitüsyon projesinin hazırlanmasını gerektirmektedir. Yapıda 2005-2007 yılları arasında gerçekleşen restorasyon (Esaslı Onarım) için 660 sayılı ilke kararında belirtilen yapı analizleri ile restitüsyon projesi hazırlanmamıştır.

EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı ile uygun bulunan tavan kalem işlerine ait onaylı rölöveye Kurulun fiziki ve dijital arşivinde ulaşılamamıştır. Kalem işi rölöve ile restorasyon projesi -ileri tarihlerde yapılacak uygulamalarda kullanılmak üzere- müellifi ve uygulayıcısı Adım Restorasyon/Dilek Özcan ve Muharrem Özcan'dan Cad ortamında dijital olarak alınmış ve Kurul arşivine eklenmiştir. Hazırlanan kalem işi rölövede; kalem işlerinde oluşan malzeme kaybı, çatlak gibi bozulmalar gösterilmiş, zemin kat ve normal kat 1/50 tavan planı, zemin kat (Sofa, Dinlenme Salonu, Giriş, Memur Odası, Raportör Odası 1 ve Raportör Odası 2) ve normal kat (Sofa, Müdür Odası, Raportör Odası 1, Raportör Odası 2 ve Merdiven Holü) 1/20 kesit görünüşleri çizilmiştir. Hazırlanan kalem işi restorasyon projesinde; rölövede gösterilen bozulmalara müdahale edilmiş, zemin kat ve normal kat 1/50 tavan planı, zemin kat (Sofa, Dinlenme Salonu, Giriş, Memur Odası, Raportör Odası 1 ve Raportör Odası 2) ve normal kat (Sofa, Müdür Odası, Raportör Odası 1, Raportör Odası 2 ve Merdiven Holü) 1/20 kesit görünüşleri çizilmiştir. Kalem İşi Restitüsyon projesi hazırlanmayan yapının zemin kattaki Raportör Odası 2'nin tamamı ile bu mahalin

üstünde yer alan üst kat Raportör Odası 2'nin, Müdür Odası ve üst kat Raportör Odası 1'in (tavan göbeği hariç) tamamının tavan kalem işlerinin günümüze ulaşmadığı düşünülmektedir. EKTVKBK'nin 23.09.2005 tarih ve 570 sayılı kararında 563 sayılı kararda belirlenen restorasyon uygulamaları ile alakalı düzeltmeler yapılmıştır **(Şekil 4.82-1, Şekil 4.82-2).** Kalem işi rölöve ile restorasyon projesine ilişkin rapor hazırlanmıştır **(Ek-5).**

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

KURUL KARARI

Toplantı Tarihi-No : 23.09.2005-28
Karar Tarihi ve No : 23.09.2005- 570

Toplantı Yeri
EDİRNE

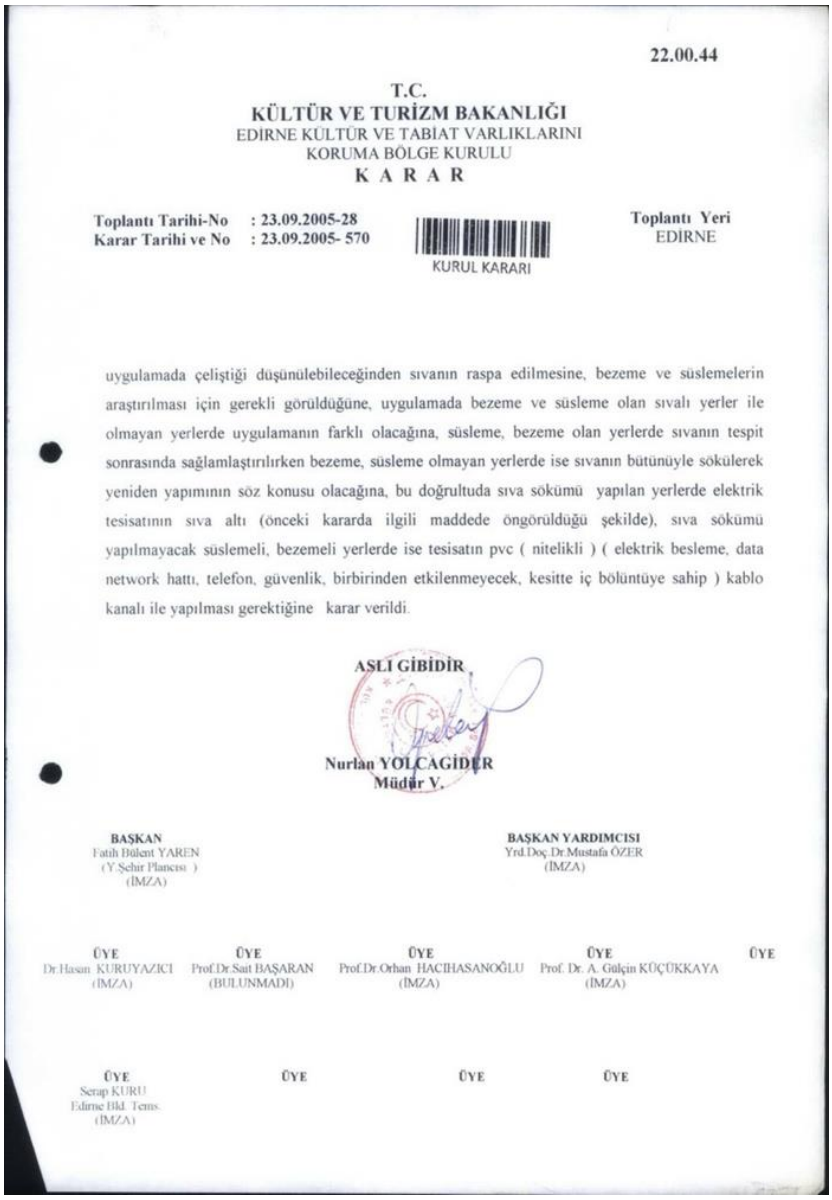
Edirne İli, Merkez, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.05.1988 gün ve 37 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel sit alanı içinde kalan, Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan ve mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) adına tahsisli olan, Müdürlüğümüz Hizmet Binası (İlhan Koman Evi) olarak kullanılan, tescilli taşınmazın onarımına ilişkin Koruma Bölge Kurulumuzun aldığı 09.09.2005 gün ve 563 sayılı karar okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne İli, Merkez, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.05.1988 gün ve 37 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel sit alanı içinde kalan, Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan ve mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) adına tahsisli olan, Müdürlüğümüz Hizmet Binası (İlhan Koman Evi) olarak kullanılan, tescilli taşınmazın onarımına ilişkin Koruma Bölge Kurulumuzun aldığı 09.09.2005 gün ve 563 sayılı kararda;

- "Ahşap doğramaların üzerindeki boya ile yapılmış desenli lale (yanlış yazım olup, halihazır olarak düzeltilmesinin yapılması) görünüm bozulmadan üzerindeki kirin temizliğinin yapılmasına" ilişkin maddenin;ahşap tüm doğramalarda yer alan boya ile yapılmış doğal kaplama deseni görüntüsünün temizlenerek aynen korunması gerektiğini ifade ettiğine,

- "Kalorifer ve elektrik tesisatının tamamen yenilenecek olması, duvar sıvalarındaki yoğun çatlakların gelecekte tekrarlanmaması ve yapılacak restorasyonun uzun süreli kalıcılığının sağlanması amacı ile restorasyon ilkeleri doğrultusunda donatı filesi kullanılarak sıvaların aslına uygun yenilenmesi, tüm mekanlarda sıva raspa edilirken duvar bezemeleri olup olmadığının kontrol edilmesi"maddesi ile" Bütün mekanlarda elektrik tesisatı için özgün sıvanın kazılmadan (raspa edilmeden) açık olarak sıva üzerinde çözüm sağlanmalı, muhdest sıvaların sökülerek kıtık karışımlı sıva alçısı ile bağdadi tekniğinde sıvaların yapılması sağlanmalı"maddesinin

Şekil 4.82-1: EKTVKBK'nin 23.09.2005 tarih ve 570 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi**)**

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi-No : 23.09.2005-28
Karar Tarihi ve No : 23.09.2005- 570

KURUL KARARI

Toplantı Yeri
EDİRNE

uygulamada çeliştiği düşünülebileceğinden sıvanın raspa edilmesine, bezeme ve süslemelerin araştırılması için gerekli görüldüğüne, uygulamada bezeme ve süsleme olan sıvalı yerler ile olmayan yerlerde uygulamanın farklı olacağına, süsleme, bezeme olan yerlerde sıvanın tespit sonrasında sağlamlaştırılırken bezeme, süsleme olmayan yerlerde ise sıvanın bütünüyle sökülerek yeniden yapımının söz konusu olacağına, bu doğrultuda sıva sökümü yapılan yerlerde elektrik tesisatının sıva altı (önceki kararda ilgili maddede öngörüldüğü şekilde), sıva sökümü yapılmayacak süslemeli, bezemeli yerlerde ise tesisatın pvc (nitelikli) (elektrik besleme, data network hattı, telefon, güvenlik, birbirinden etkilenmeyecek, kesitte iç bölüntüye sahip) kablo kanalı ile yapılması gerektiğine karar verildi.

ASLI GİBİDİR

Nurlan YOLCAGİDER
Müdür V.

BAŞKAN
Fatih Bülent YAREN
(Y.Şehir Plancısı)
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
Yrd.Doç.Dr.Mustafa ÖZER
(İMZA)

ÜYE
Dr.Hasan KURUYAZICI
(İMZA)

ÜYE
Prof.Dr.Sait BAŞARAN
(BULUNMADI)

ÜYE
Prof.Dr.Orhan HACIHASANOĞLU
(İMZA)

ÜYE
Prof. Dr. A. Gülçin KÜÇÜKKAYA
(İMZA)

ÜYE

ÜYE
Serap KURU
Edirne Bld. Tems.
(İMZA)

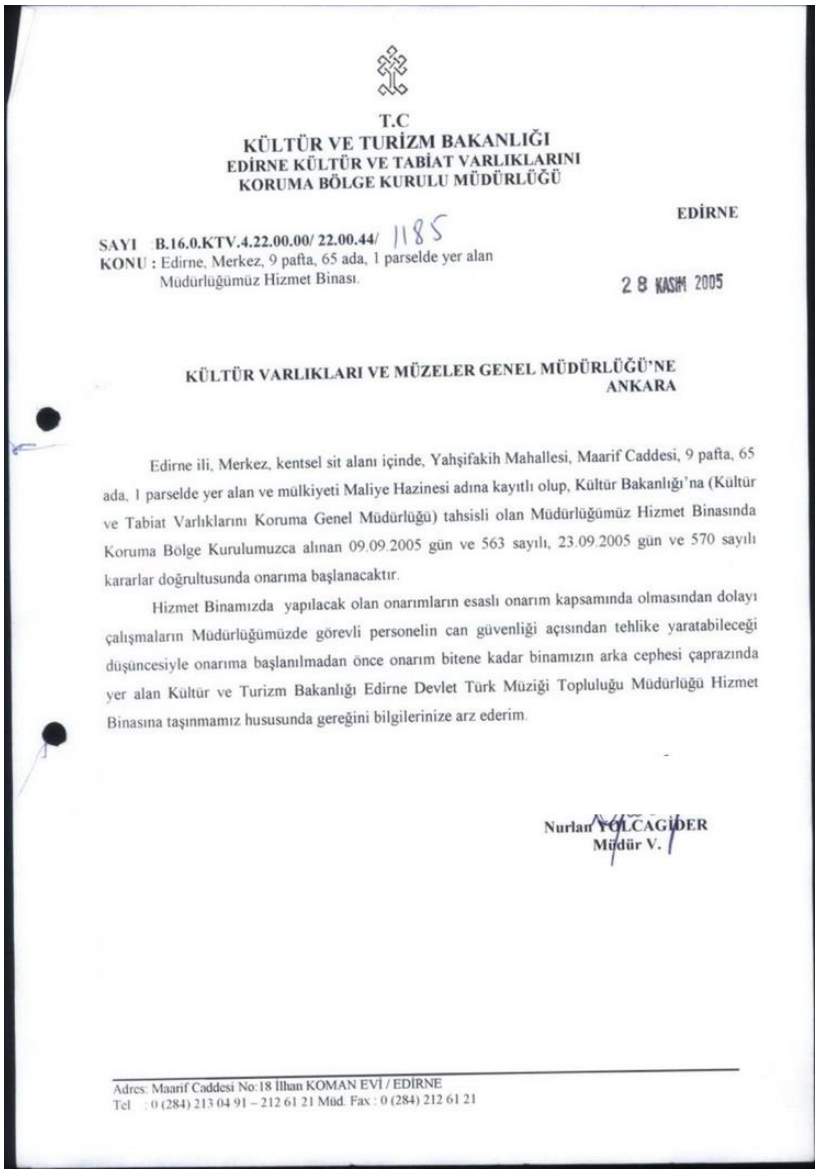
ÜYE

ÜYE

ÜYE

Şekil 4.82-2: EKTVKBK'nin 23.09.2005 tarih ve 570 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

EKTVKBK Müdürlüğünün Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne hitaben yazmış olduğu 28.11.2005 tarih ve 1185 sayılı yazısında; yapılacak onarımların esaslı onarım olmasından dolayı onarım bitene kadar Kültür ve Turizm Bakanlığı Edirne Devlet Türk Müziği Topluluğu Müdürlüğü Hizmet Binasına taşınma talebinde bulunulmuştur **(Şekil 4.83).** Restorasyon süreci boyunca Kurulun faaliyetleri Edirne Devlet Türk Müziği Topluluğu Müdürlüğü Hizmet Binasında yapılmıştır.

T.C
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU MÜDÜRLÜĞÜ

EDİRNE

SAYI : B.16.0.KTV.4.22.00.00/ 22.00.44/ 1185
KONU : Edirne, Merkez, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan Müdürlüğümüz Hizmet Binası.

28 KASIM 2005

KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ANKARA

Edirne ili, Merkez, kentsel sit alanı içinde, Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan ve mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı'na (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) tahsisli olan Müdürlüğümüz Hizmet Binasında Koruma Bölge Kurulumuzca alınan 09.09.2005 gün ve 563 sayılı, 23.09.2005 gün ve 570 sayılı kararlar doğrultusunda onarıma başlanacaktır.

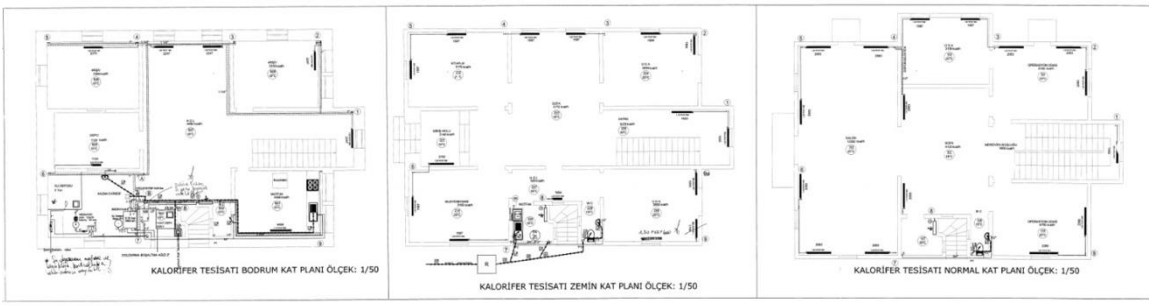
Hizmet Binamızda yapılacak olan onarımların esaslı onarım kapsamında olmasından dolayı çalışmaların Müdürlüğümüzde görevli personelin can güvenliği açısından tehlike yaratabileceği düşüncesiyle onarıma başlanılmadan önce onarım bitene kadar binamızın arka cephesi çaprazında yer alan Kültür ve Turizm Bakanlığı Edirne Devlet Türk Müziği Topluluğu Müdürlüğü Hizmet Binasına taşınmamız hususunda gereğini bilgilerinize arz ederim.

Nurlan YOLCAGİDER
Müdür V.

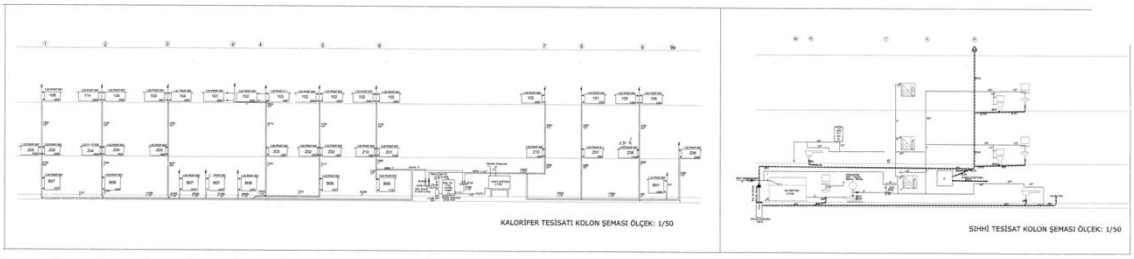
Adres: Maarif Caddesi No:18 İlhan KOMAN EVİ / EDİRNE
Tel : 0 (284) 213 04 91 – 212 61 21 Müd. Fax : 0 (284) 212 61 21

Şekil 4.83: EKTVKBK Müdürlüğü'nün 28.11.2005 tarih ve 1185 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi)

EKTVKBK'nin 09.09.2005 tarih ve 563 sayılı kararı doğrultusunda hazırlanan Kalorifer ve Sıhhı Tesisat Uygulama Projesi İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü tarafından 20.09.2006 tarihinde onaylanmıştır. Hazırlanan projede; 1/50 Ölçekli bodrum kat, zemin kat ve normal kat kalorifer tesisatı planları ile kalorifer tesisatı ve sıhhi tesisat kolon şemaları yer almaktadır **(Şekil 4.84, Şekil 4.85)**.

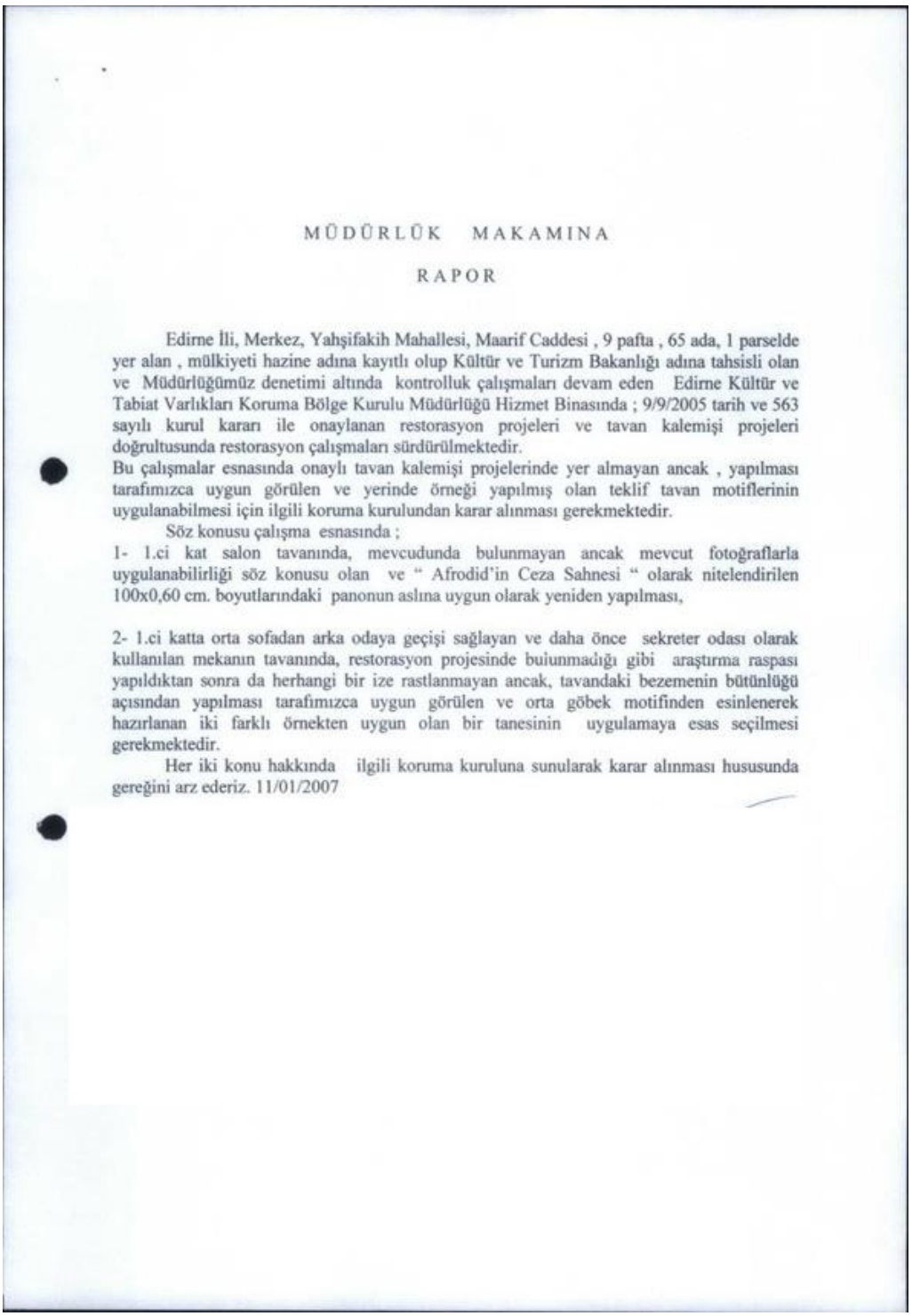

Şekil 4.84: Kalorifer Tesisatı ve Sıhhı Tesisat Projeleri (EKVKBK Arşivi**)**

Şekil 4.85: Kalorifer Tesisatı ve Sıhhı Tesisat Projeleri (EKVKBK Arşivi**)**

İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün 12.01.2007 tarih ve 64 sayılı yazısında belirtilen, onaylı restorasyon projelerinde bulunmayan, ancak kontrolluk ekibince yapılan araştırma ve tespitler -11.01.2007 tarihli rapor ekinde 1. kat toplantı salonu tavanında, mevcutta bulunmayan ancak fotoğraflarla uygulanabilirliği olan "Afrodit'in Ceza Sahnesi'' olarak nitelendirilen 100x60 cm boyutlarındaki panonun aslına uygun yeniden yapılması, yapı içi karşılaştırma gereğince sekreter odasına kalemişi tavan göbeği uygulanması- sonucunda teklif edilen uygulama esas karar alınması talebi üzerine **(Şekil 4.86)**; EKTVKBK'nin 01.02.2007 tarih ve 1241 sayılı kararı ile de Kurulun 563 sayılı kararı doğrultusunda tavan kalemişleri uygulamasının yapılması gerektiği belirtilmiştir **(Şekil 4.87).**

MÜDÜRLÜK MAKAMINA

RAPOR

Edirne İli, Merkez, Yahşifakih Mahallesi, Maarif Caddesi , 9 pafta , 65 ada, 1 parselde yer alan , mülkiyeti hazine adına kayıtlı olup Kültür ve Turizm Bakanlığı adına tahsisli olan ve Müdürlüğümüz denetimi altında kontrolluk çalışmaları devam eden Edirne Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binasında ; 9/9/2005 tarih ve 563 sayılı kurul kararı ile onaylanan restorasyon projeleri ve tavan kalemişi projeleri doğrultusunda restorasyon çalışmaları sürdürülmektedir.

Bu çalışmalar esnasında onaylı tavan kalemişi projelerinde yer almayan ancak , yapılması tarafımızca uygun görülen ve yerinde örneği yapılmış olan teklif tavan motiflerinin uygulanabilmesi için ilgili koruma kurulundan karar alınması gerekmektedir.

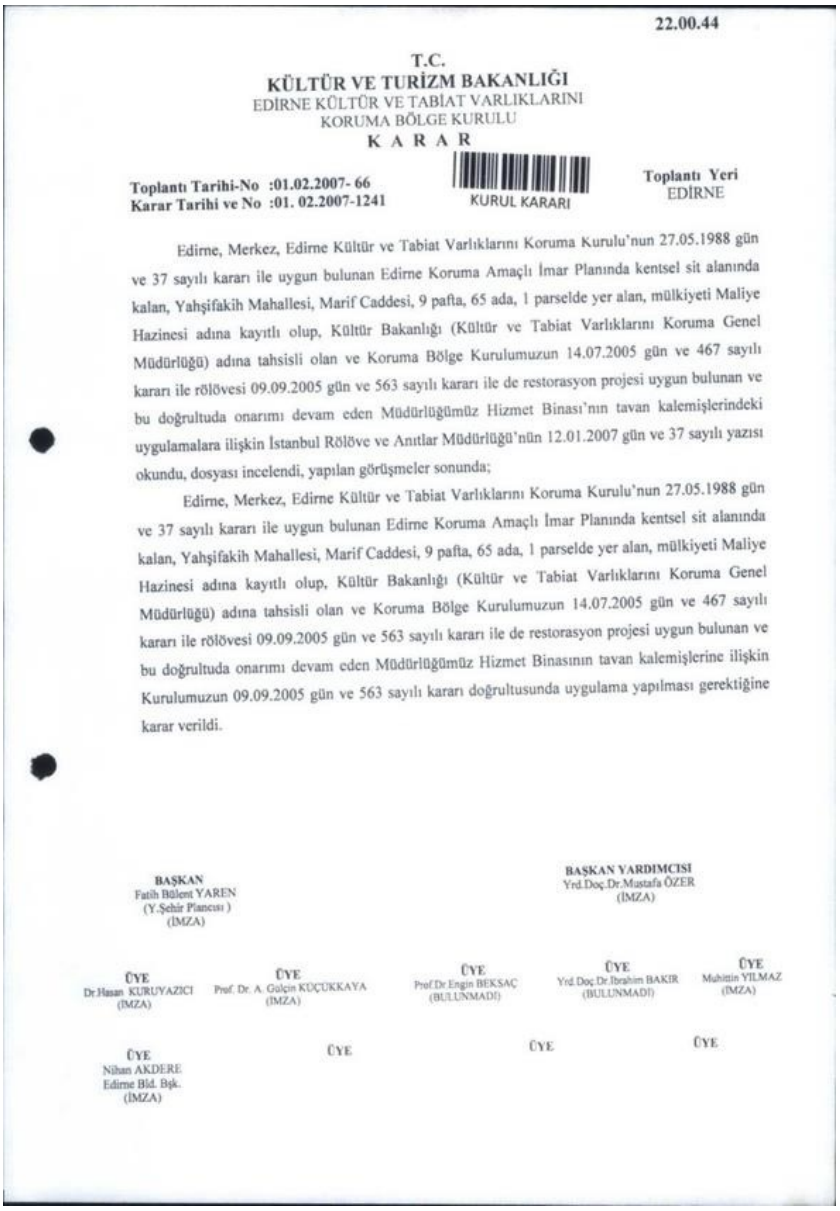
Söz konusu çalışma esnasında ;

1- 1.ci kat salon tavanında, mevcudunda bulunmayan ancak mevcut fotoğraflarla uygulanabilirliği söz konusu olan ve " Afrodid'in Ceza Sahnesi " olarak nitelendirilen 100x0,60 cm. boyutlarındaki panonun aslına uygun olarak yeniden yapılması,

2- 1.ci katta orta sofadan arka odaya geçişi sağlayan ve daha önce sekreter odası olarak kullanılan mekanın tavanında, restorasyon projesinde bulunmadığı gibi araştırma raspası yapıldıktan sonra da herhangi bir ize rastlanmayan ancak, tavandaki bezemenin bütünlüğü açısından yapılması tarafımızca uygun görülen ve orta göbek motifinden esinlenerek hazırlanan iki farklı örnekten uygun olan bir tanesinin uygulamaya esas seçilmesi gerekmektedir.

Her iki konu hakkında ilgili koruma kuruluna sunularak karar alınması hususunda gereğini arz ederiz. 11/01/2007

Şekil 4.86: İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün 12.01.2007 tarih ve 64 sayılı yazısı (EKVKBK Arşivi)

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi-No :01.02.2007- 66
Karar Tarihi ve No :01. 02.2007-1241

KURUL KARARI

Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne, Merkez, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.05.1988 gün ve 37 sayılı kararı ile uygun bulunan Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel sit alanında kalan, Yahşifakih Mahallesi, Marif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan, mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) adına tahsisli olan ve Koruma Bölge Kurulumuzun 14.07.2005 gün ve 467 sayılı kararı ile rölövesi 09.09.2005 gün ve 563 sayılı kararı ile de restorasyon projesi uygun bulunan ve bu doğrultuda onarımı devam eden Müdürlüğümüz Hizmet Binası'nın tavan kalemişlerindeki uygulamalara ilişkin İstanbul Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün 12.01.2007 gün ve 37 sayılı yazısı okundu, dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne, Merkez, Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.05.1988 gün ve 37 sayılı kararı ile uygun bulunan Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel sit alanında kalan, Yahşifakih Mahallesi, Marif Caddesi, 9 pafta, 65 ada, 1 parselde yer alan, mülkiyeti Maliye Hazinesi adına kayıtlı olup, Kültür Bakanlığı (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) adına tahsisli olan ve Koruma Bölge Kurulumuzun 14.07.2005 gün ve 467 sayılı kararı ile rölövesi 09.09.2005 gün ve 563 sayılı kararı ile de restorasyon projesi uygun bulunan ve bu doğrultuda onarımı devam eden Müdürlüğümüz Hizmet Binasının tavan kalemişlerine ilişkin Kurulumuzun 09.09.2005 gün ve 563 sayılı kararı doğrultusunda uygulama yapılması gerektiğine karar verildi.

BAŞKAN
Fatih Bülent YAREN
(Y.Şehir Plancısı)
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
Yrd.Doç.Dr.Mustafa ÖZER
(İMZA)

ÜYE
Dr.Hasan KURUYAZICI
(İMZA)

ÜYE
Prof. Dr. A. Gülçin KÜÇÜKKAYA
(İMZA)

ÜYE
Prof.Dr.Engin BEKSAÇ
(BULUNMADI)

ÜYE
Yrd.Doç.Dr.İbrahim BAKIR
(BULUNMADI)

ÜYE
Muhittin YILMAZ
(İMZA)

ÜYE
Nihan AKDERE
Edirne Bld. Bşk.
(İMZA)

ÜYE

ÜYE

ÜYE

Şekil 4.87: EKTVKBK'nin 01.02.2007 tarih ve 1241 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

EKVKBK'nin 13.11.2014 tarih ve 2031 sayılı kararı ile yapının basit onarım kapsamında zemin ahşaplarının sistre ve cilasının yapılması, iç mekânda kalem işlerine zarar vermeden bozulan kısımlarının boyasının yapılması ve doğalgaz projesinin hazırlanması gerektiği belirtilmiştir **(Şekil 4.88).** Kurulun 04.12.2014 tarih ve 2061 sayılı kararı ile doğalgaz projesinin uygun olduğuna karar verilmiştir **(Şekil 4.89).**

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi-No : 13.11.2014-119
Karar Tarihi ve No : 13.11.2014-2031

KURUL KARARI

Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne İli, Merkez İlçesi, Kurulumuzun 05.10.2007 gün ve 1632 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli koruma amaçlı revizyon ve ilave uygulama imar planında kentsel ve 3. derece arkeolojik sit alanı içerisinde yer alan mülkiyeti hazineye ait olup bakanlığımıza tahsisli 65 ada 1 parselde 1. grup yapı olarak tescilli hizmet binamızda basit onarım kapsamında zemin ahşaplarının sistire ve cilasının yapılması iç mekanda kalem işlerine dokunmadan bozulan kısımların boyasının yapılması, doğalgaz dönüştürülün yapılmasına ilişkin raportörün raporu okundu, dosyası incelendi yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne İli, Merkez İlçesi, Kurulumuzun 05.10.2007 gün ve 1632 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli koruma amaçlı revizyon ve ilave uygulama imar planında kentsel ve 3. derece arkeolojik sit alanı içerisinde yer alan mülkiyeti hazineye ait olup Bakanlığımıza tahsisli 65 ada 1 parselde 1. grup yapı olarak tescilli hizmet binamızda basit onarım kapsamında zemin ahşaplarının sistire ve cilasının yapılması iç mekanda kalem işlerine dokunmadan bozulan kısımların boyasının yapılmasının uygun olduğuna ve ekli planda gösterildiği şekliyle doğalgaz projesinin hazırlanarak kurulumuza sunulmasına karar verildi

BAŞKAN
Fikret BAYHAN
(BULUNMADI)

BAŞKAN YARDIMCISI
Abdullah Ergün BAL
(İMZA)

ÜYE
H.Ofi GÖKCEK
(İMZA)

ÜYE
Mesut DÜNDAR
(İMZA)

ÜYE
Akın YALÇINKAYA
(İMZA)

ÜYE
A.Esin KULELİ
(İMZA)

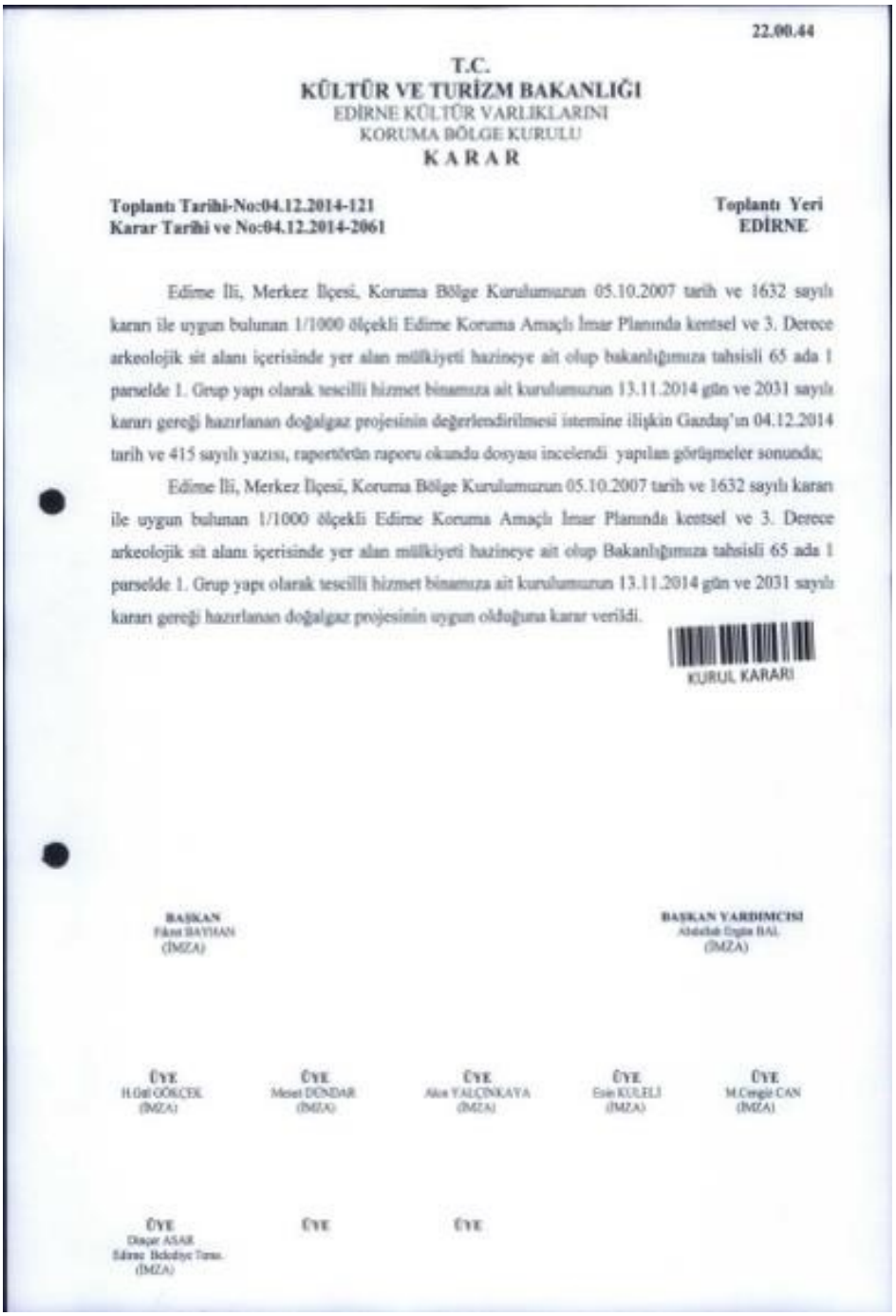
ÜYE
M.Cengiz CAN
(İMZA)

ÜYE
Doğan ASAR
Edirne Bil Temsilcisi
(BULUNMADI)

ÜYE

ÜYE

Şekil 4.88: EKVKBK'nin 13.11.2014 tarih ve 2031 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

22.00.44

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
EDİRNE KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
K A R A R

Toplantı Tarihi-No:04.12.2014-121
Karar Tarihi ve No:04.12.2014-2061

Toplantı Yeri
EDİRNE

Edirne İli, Merkez İlçesi, Koruma Bölge Kurulumuzun 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel ve 3. Derece arkeolojik sit alanı içerisinde yer alan mülkiyeti hazineye ait olup bakanlığımıza tahsisli 65 ada 1 parselde 1. Grup yapı olarak tescilli hizmet binamıza ait kurulumuzun 13.11.2014 gün ve 2031 sayılı kararı gereği hazırlanan doğalgaz projesinin değerlendirilmesi istemine ilişkin Gazdaş'ın 04.12.2014 tarih ve 415 sayılı yazısı, raportörün raporu okundu dosyası incelendi yapılan görüşmeler sonunda;

Edirne İli, Merkez İlçesi, Koruma Bölge Kurulumuzun 05.10.2007 tarih ve 1632 sayılı kararı ile uygun bulunan 1/1000 ölçekli Edirne Koruma Amaçlı İmar Planında kentsel ve 3. Derece arkeolojik sit alanı içerisinde yer alan mülkiyeti hazineye ait olup Bakanlığımıza tahsisli 65 ada 1 parselde 1. Grup yapı olarak tescilli hizmet binamıza ait kurulumuzun 13.11.2014 gün ve 2031 sayılı kararı gereği hazırlanan doğalgaz projesinin uygun olduğuna karar verildi.

KURUL KARARI

BAŞKAN
Fikret BAYHAN
(İMZA)

BAŞKAN YARDIMCISI
Abdullah Ergün BAL
(İMZA)

ÜYE
H.Gül GÖKÇEK
(İMZA)

ÜYE
Meral DONDAR
(İMZA)

ÜYE
Akın YALÇINKAYA
(İMZA)

ÜYE
Ersin KULELİ
(İMZA)

ÜYE
M.Cengiz CAN
(İMZA)

ÜYE
Dinçer ASAR
Edirne Belediye Temsi.
(İMZA)

ÜYE

ÜYE

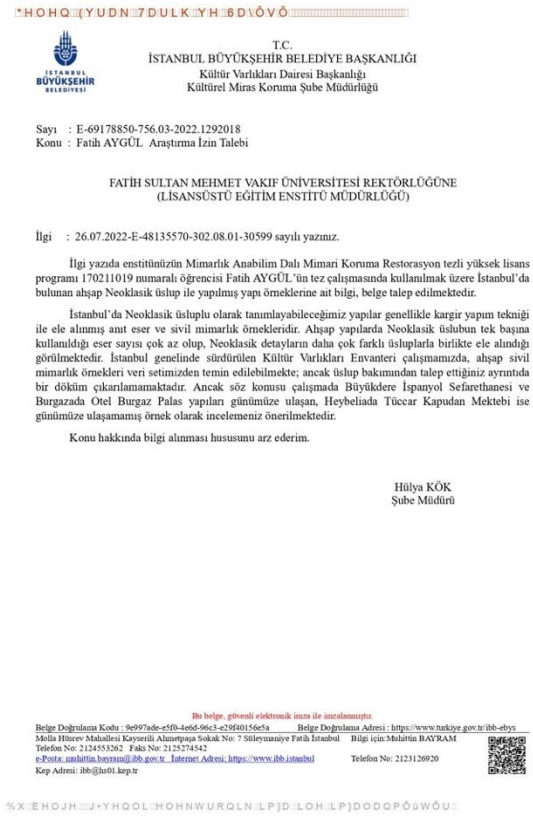
Şekil 4.89: Kurulun 04.12.2014 tarih ve 2061 sayılı kararı (EKVKBK Arşivi)

EKVKBK'nin 24.02.2020 tarih ve 6636 sayılı kararı ile Kapalı Devre IP (CCTV) Kamera, Yangın Algılama, Hırsız Alarm ve Güvenlik Sistemi Kurulması işi hakkındaki rapor doğrultusunda hazırlanan avan proje uygun bulunmuştur.

4.2. Analoji Araştırmaları

Analoji, Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi'nde "Özde farklılıklar taşımakla birlikte benzer özellikler gösteren şeyler arasındaki benzeşmedir.'' diye geçmektedir. (Ayyıldız, 2001; s.93-94)

İlhan Koman Evi ile mimari ve sanatsal tarzı, plan tipolojisi, cephe düzeni, süsleme öğeleri ve mimari elemanları bakımından benzeşen yapıların karşılaştırması adına özellikle Edirne Kaleiçi bölgesi, İstanbul Adalar İlçesi, Kırklareli Yayla Mahallesi ve Batı Trakya'da (Yunanistan) benzer yapı araştırması yapılmıştır. Bu kapsamda EKVKBK fiziki ve dijital arşivi incelenmiş, İstanbul Adalar İlçesi'nden sorumlu olan İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü ile İBB Kültürel Miras Şube Müdürlüğünden bilgi-belge talebinde bulunulmuş **(Şekil 4.90)**, YÖK Ulusal Tez Merkezi'nden ve açık kaynaklardan literatür araştırması yapılmıştır.

T.C.
İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı
Kültürel Miras Koruma Şube Müdürlüğü

Sayı : E-69178850-756.03-2022.1292018
Konu : Fatih AYGÜL Araştırma İzin Talebi

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ)

İlgi : 26.07.2022-E-48135570-302.08.01-30599 sayılı yazınız.

İlgi yazıda enstitünüzün Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Koruma Restorasyon tezli yüksek lisans programı 170211019 numaralı öğrencisi Fatih AYGÜL'ün tez çalışmasında kullanılmak üzere İstanbul'da bulunan ahşap Neoklasik üslup ile yapılmış yapı örneklerine ait bilgi, belge talep edilmektedir.

İstanbul'da Neoklasik üsluplu olarak tanımlayabileceğimiz yapılar genellikle kargir yapım tekniği ile ele alınmış anıt eser ve sivil mimarlık örnekleridir. Ahşap yapılarda Neoklasik üslubun tek başına kullanıldığı eser sayısı çok az olup, Neoklasik detayların daha çok farklı üsluplarla birlikte ele alındığı görülmektedir. İstanbul genelinde sürdürülen Kültür Varlıkları Envanteri çalışmamızda, ahşap sivil mimarlık örnekleri veri setimizden temin edilebilmekte; ancak üslup bakımından talep ettiğiniz ayrıntıda bir döküm çıkarılamamaktadır. Ancak söz konusu çalışmada Büyükdere İspanyol Sefarethanesi ve Burgazada Otel Burgaz Palas yapıları günümüze ulaşan, Heybeliada Tüccar Kapudan Mektebi ise günümüze ulaşamamış örnek olarak incelemeniz önerilmektedir.

Konu hakkında bilgi alınması hususunu arz ederim.

Hülya KÖK
Şube Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu : 9e997ade-e5f0-4e6d-96e3-e29f4015ee5a Belge Doğrulama Adresi : https://www.turkiye.gov.tr/ibb-ebys
Molla Hüsrev Mahallesi Kayserili Ahmetpaşa Sokak No: 7 Süleymaniye Fatih İstanbul Bilgi için:Muhittin BAYRAM
Telefon No: 2124553262 Faks No: 2125274542
e-Posta: muhittin.bayram@ibb.gov.tr İnternet Adresi: https://www.ibb.istanbul Telefon No: 2123126920
Kep Adresi: ibb@hs01.kep.tr

Şekil 4.90: İBB Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı Kültürel Miras Koruma Şube Müdürlüğünün yazısı

Yapılan araştırmalar sonucunda analoji yapılabilecek yapılar arasından 11 yapı incelenmiş, İlhan Koman Evi'nin literatürdeki yeri belirlenmeye çalışılmıştır. Edirne Kaleiçi'nde yer alan; Tzarfatiler Evi, Madam Rosa Evi, Eski Vali Konağı, Cumhuriyet Caddesi No:36, Edirne Baro Binası, Türk Ocağı Caddesi 11 Numaralı Ev, Türk Ocağı Caddesi 15 Numaralı Ev yapıları ile İstanbul Adalar'da yer alan; Büyükada Kalvokoresis Köşkü, Heybeliada Hacopoulo Köşkü ve Burgazada Burgaz Palas yapıları ile Büyükdere İspanyol Sefareti Binası analoji araştırmaları kapsamında ayrıntılı olarak incelenmiştir.

4.2.1. Edirne Kaleiçi Örnekleri

İlhan Koman Evi'nin yapım tekniği, plan şeması, cephe özellikleri ile mimari ve sanatsal tarzı yönünden değerlendirilmesi amacıyla Kaleiçi'nde analoji araştırmaları yapılmış, 1905 yılında gerçekleşen Büyük Edirne Yangını'ndan "Harik-i Kebir'' sonra Kaleiçi'nde inşa edilen Neoklasik ahşap konutlar üzerinde çalışılmıştır.

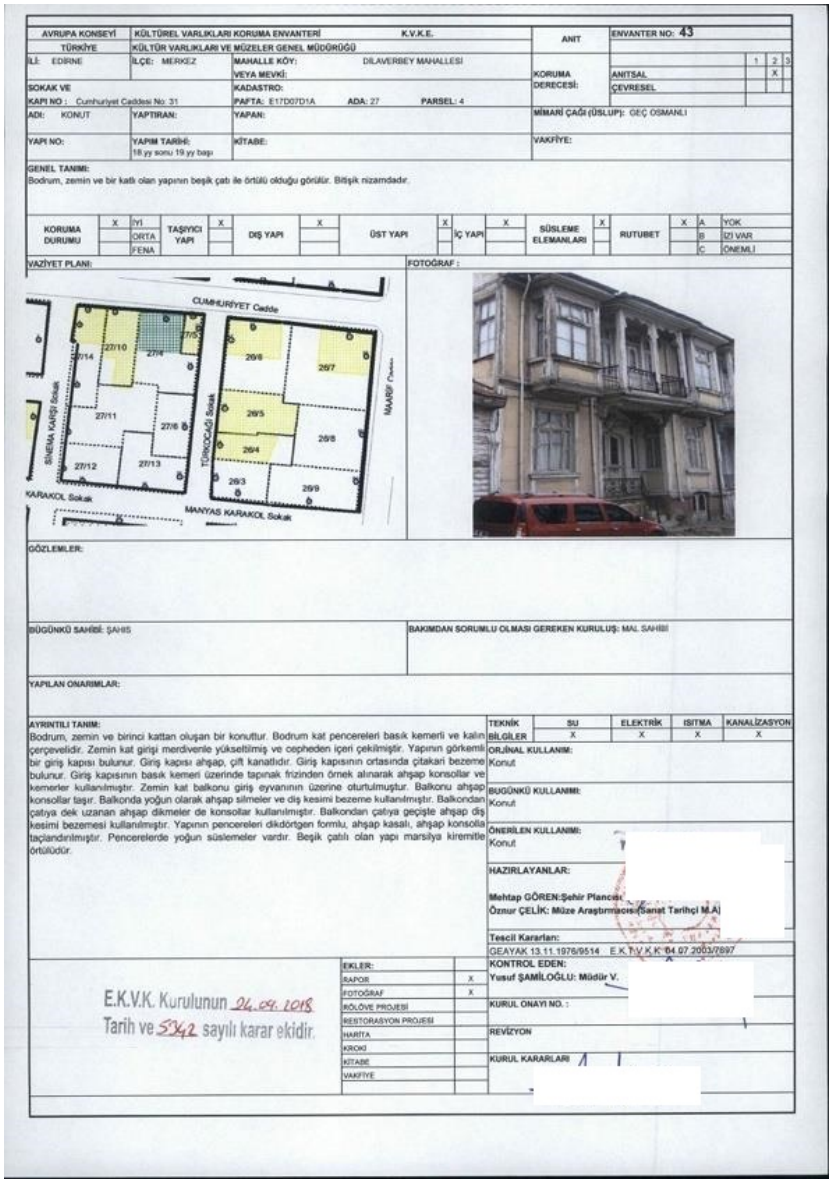
İlhan Koman Evi'nde tespit edilen restitüsyon sorunları göz önünde bulundurularak, Kaleiçi'nde plan ve üslup bakımından yapı ile benzerlik gösteren Tzarfatiler Evi, Madam Rosa Evi, Eski Vali Konağı, Cumhuriyet Caddesi 36 numaralı ev, Edirne Baro Binası, Türk Ocağı Caddesi 11 numaralı ev ve Türk Ocağı Caddesi 15 numaralı ev olmak üzere yedi yapı seçilmiştir.

4.2.1.1. Tzarfatiler Evi – Madam Rosa Evi

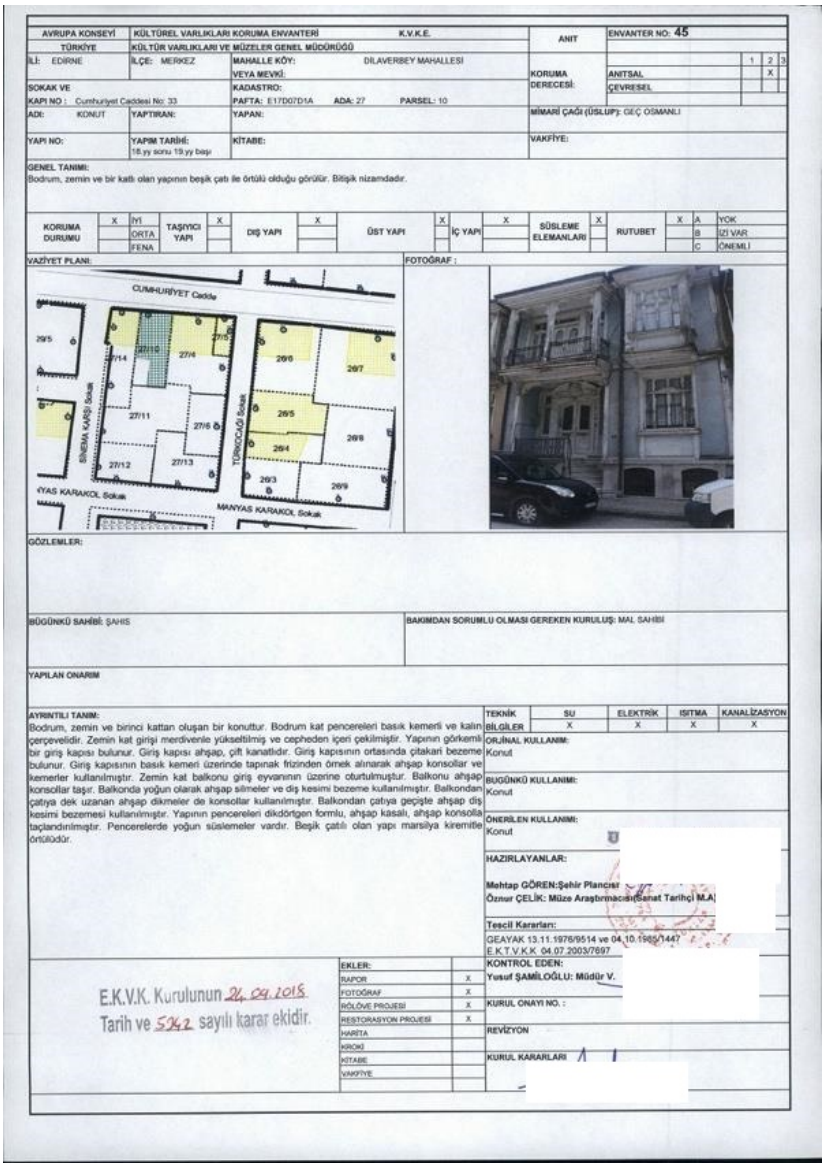
Edirne Kaleiçi Dilaverbey Mahallesi'nde 27 ada, 4 ve 10 parselde yer alan 43 envanter numaralı Tzarfatiler Evi ve 45 envanter numaralı Madam Rosa Evi ikiz yapı olarak 1907 yılında inşa edilmiştir. İkiz yapılar GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir. **(Şekil 4.91-1, Şekil 4.91-2)**

Bu yapılar bodrum üzerine iki kat olarak, ikiz ev şeklinde inşa edilmiştir. Yapıların planlarında ve cephe düzenlerinde farklılık olmakla birlikte büyük ölçüde benzerdir. Yapılar kâgir bodrum üzeri ahşap karkastır. Ahşap karkas kerpiç ve tuğla

dolgulu, ahşap karkasın üzeri bağdadi sıvalıdır. Solda, iç sofalı plan tipine sahip, Tzarfatiler Evi'nin cephe genişliği daha büyüktür. Madam Rosa Evi'nin sofası ise yandadır. Tzarfatiler Evi'nin giriş bölümünün altında iki yanda düz başlıklı, geisipodes silmeli küçük plastırlar yer almaktadır. Yapıların pencere alınlığı düz atkılıdır. İki yandan konsollarla sınırlandırılmış olan alınlığın Neogrek etkili geisipodes dizileri vardır. Alt pencere ile üst pencere ile üst pencereyi ayıran bölümde alt pencerenin alınlığı barok etkili volütlü S formuyla oluşturulmuştur.

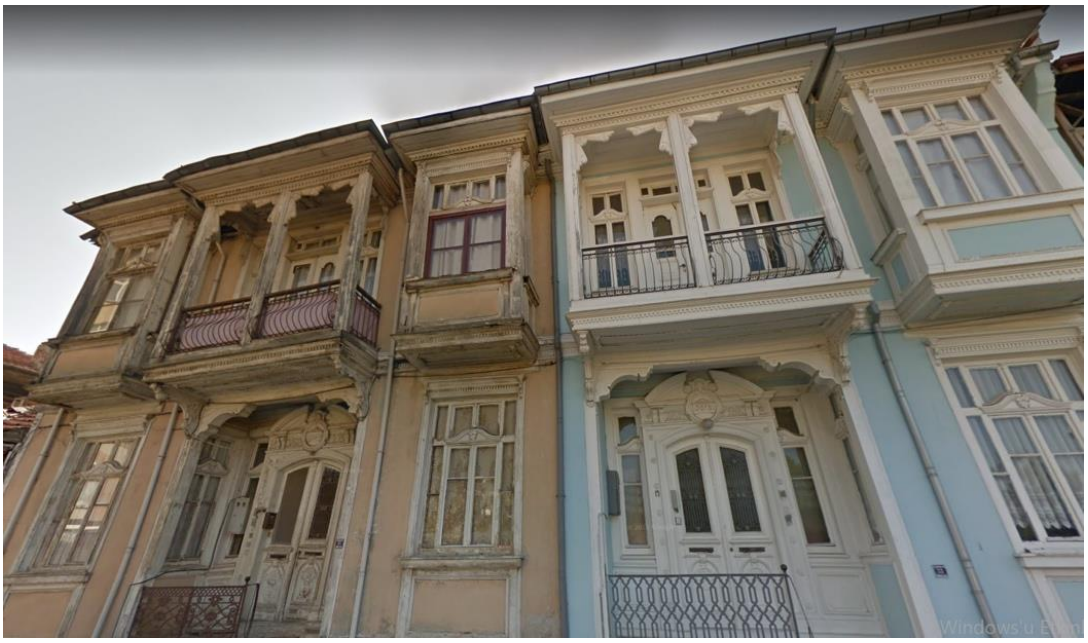

Şekil 4.91-1: Tzarfatiler Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

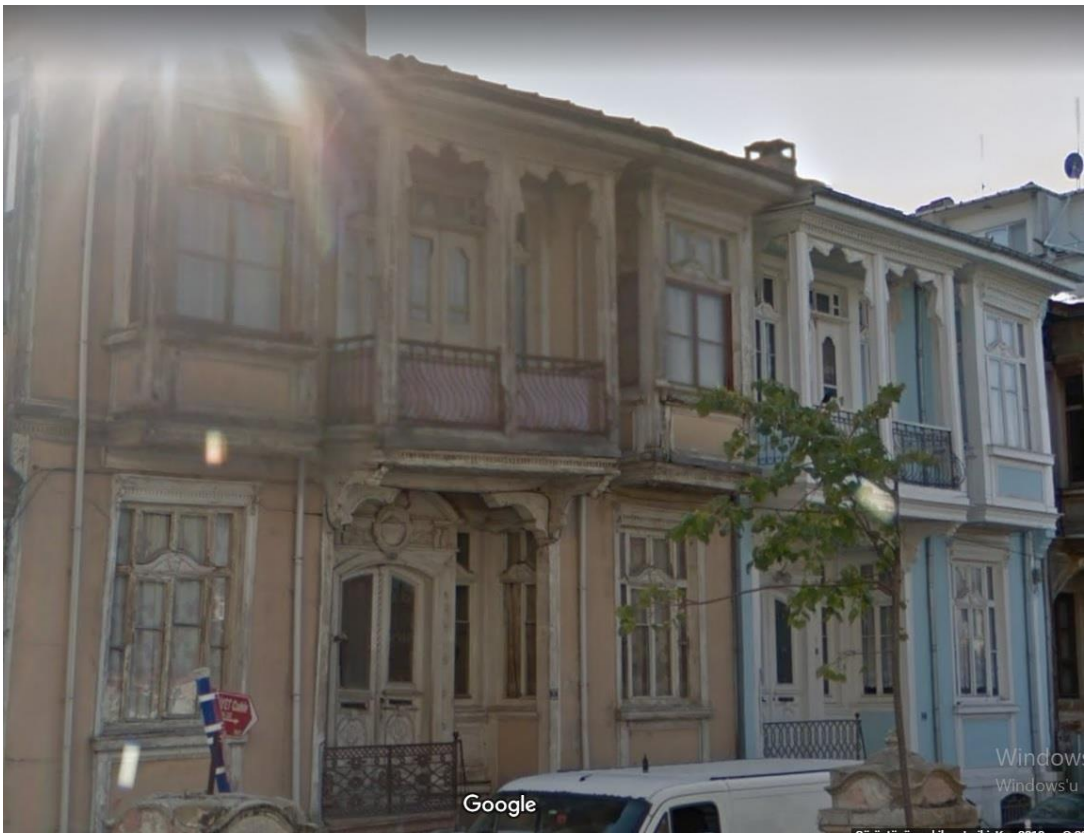

Şekil 4.91-2: Madam Rosa Evi Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Yapılar, plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Tzarfatiler Evi, Madam Rosa Evi ve İlhan Koman Evi, kâgir bodrum üzeri ahşap karkastır ve yapılarda bağdadi tekniği kullanılmıştır. Yapılar mimari süsleme öğelerinde Neogrek, Neoklasik ve Barok üslup özellikleri göstermekte, yapıların cephe düzenlerinde sütun taklidi ahşap pilastırlar, üçgen alınlık, saçak altında friz şeklinde geisipodes sıra dizisi, S ve C motifleri görülmektedir **(Şekil 4.92, Şekil 4.93).**

Şekil 4.92: Tzarfatiler Evi – Madam Rosa Evi, Google Maps, 2018

Şekil 4.93: Tzarfatiler Evi – Madam Rosa Evi, Google Maps, 2018

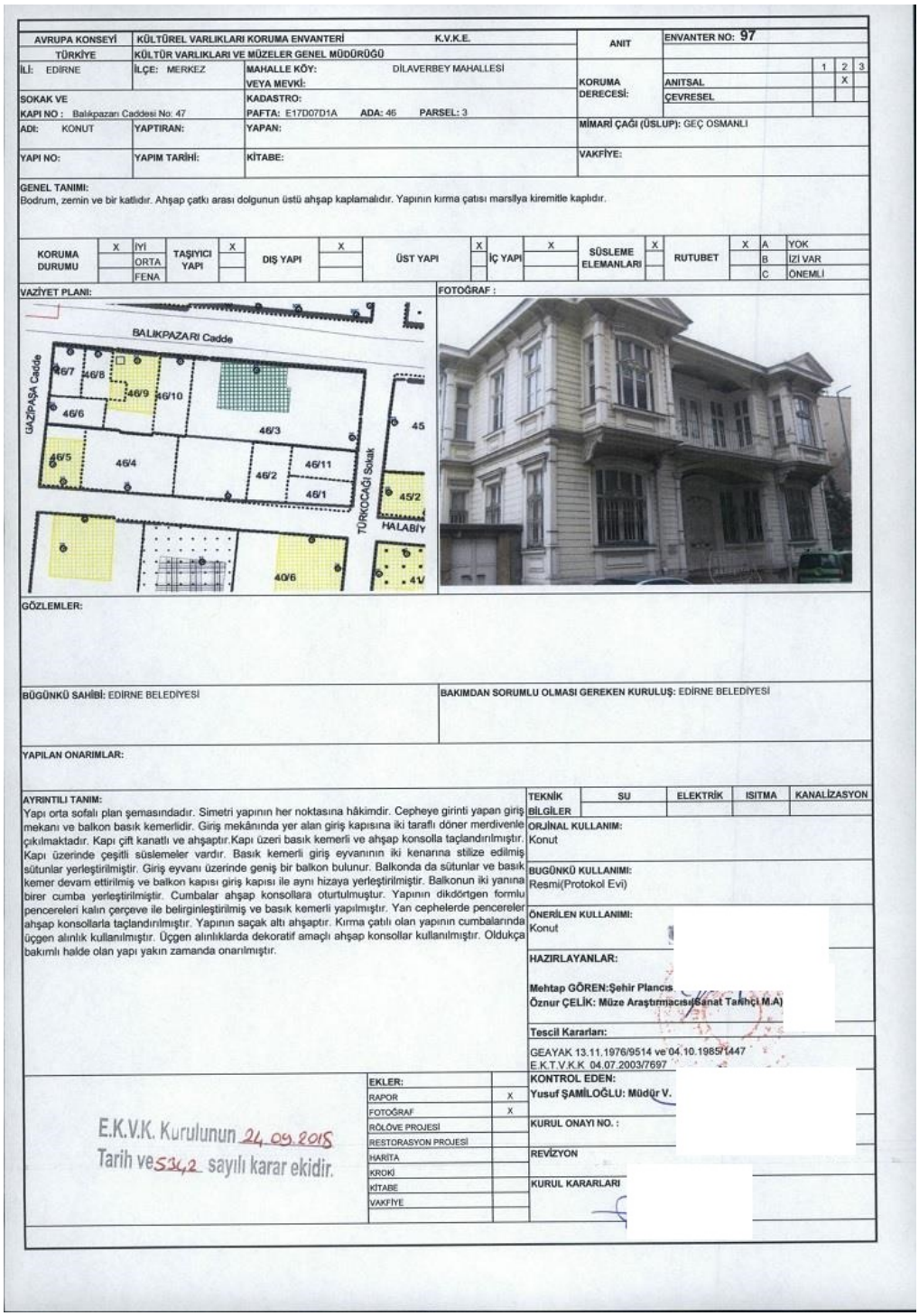
4.2.1.2. Eski Vali Konağı

Edirne Kaleiçi Dilaverbey Mahallesi'nde 46 ada 3 parselde yer alan 97 envanter numaralı yapı XX. yy. başında inşa edilmiştir. Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 4.94)**

Yapı 1924 yılında Vali Konağı olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bodrum kat ve iki normal kattan oluşan yapı kâgir bodrum üzeri ahşap karkastır. Ahşap karkas kerpiç ve tuğla dolgulu, ahşap karkasın üzeri bağdadi sıvalıdır. Ahşap çatkı arası dolgunun üzeri ahşap kaplamadır. Yapının plan tipi, orta sofalı plan tipidir. Yapının girişine iki yönlü merdivenden çıkıldıktan sonra ulaşılır. Ön cephesi simetrik olarak düzenlenen yapıda girişin üstünde balkon vardır ve bu balkonun her iki yanında kapalı çıkma bulunmaktadır. Giriş ve üst katında yinelen planda, sofayı çevreleyen odaların kapıları sofaya açılmaktadır (Yıldırım,2004; s.110).

Yapıda Neoklasik, Ampir ve Neogrek özellikleri hâkim olmakla birlikte yapı Barok bezemelere de sahiptir. Pencerelerin tamamında bezemeli amaçlı, kemerleri taşıyan konsollar kullanılmış, basık kemerli pencerlerin altında Neogrek etkili geisipodesler bulunmaktadır. Ön cephede yer alan pencere kanatlarında barok etkili S motifi ve ortasında asma yaprağı yer almaktadır (Yıldırım, 2004; s.111). Yapının cepheleri ve balkonlarının köşelerinde yer alan düz başlıklı plastırlar, düz atkılı, geisipodes saçaklı pencere ve yapıyı bir hat boyunca çeviren geisipodes silmesi gibi unsurlar yapıya Neogrek ifade katmıştır. Kapalı çıkmaların üzerinde üçgen alınlık Neoklasik ampir etkili, çıkmaları taşıyan konsollar ise Barok özellik göstermektedir. Yapının giriş bölümü Ampir etkili basık kemerlerle, girişte yer alan merdivenleri ise iki yandan merdivenli olarak Barok karakterlidir (Yıldırım, 2004; s.112). Yapının ön cephesindeki giriş bölümü bezeme öğeleri açısından oldukça zengindir. Yapının bu kısmında barok üslüp öğeleri olan istiridye, S ve C motifleri bulunmakta, istiridye motifinden iki yana doğru barok kıvrımlı ve barok üsluba uygun olarak hareketlilik yaratan sarmallar, volüdal S motifinden ışık-gölge yaratan yapraklar, barok tarzda

S'lerle ve C'lerle bezeli vazo motifleri cepheyi süsleme öğeleri açısından zenginleştirmektedir **(Şekil 4.95, Şekil 4.96).**

Şekil 4.94: Eski Vali Konağı Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Şekil 4.95: Eski Vali Konağı (2021)

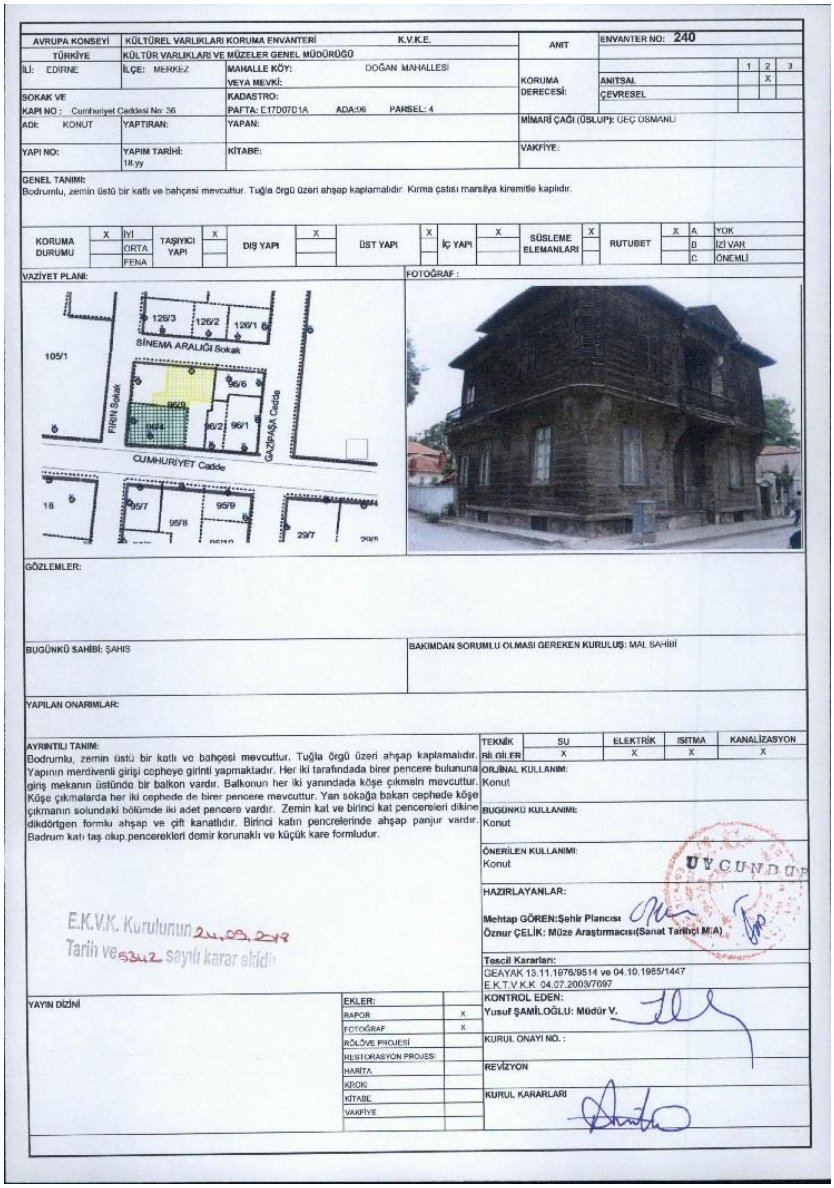
Yapı, plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Eski Vali Konağı ve İlhan Koman Evi, kagir bodrum üzeri ahşap karkastır ve yapılarda bağdadi tekniği kullanılmıştır. Yapılar mimari süsleme öğelerinde Neogrek, Neoklasik ve Barok üslup özellikleri göstermekte, yapıların cephe düzenlerinde sütun taklidi ahşap pilastırlar, üçgen alınlık, saçak altında friz şeklinde geisipodes sıra dizisi, S ve C motifleri görülmektedir. Yapının ön cephesinde yer alan yapı elemanlarının düzeni ve simetrik oluşu İlhan Koman Evi'nde de görülmektedir.

Şekil 4.96: Eski Vali Konağı (2021)

4.2.1.3. Cumhuriyet Caddesi No:36

Edirne Kaleiçi Doğan Mahallesi'nde 96 ada 4 parselde yer alan 240 envanter numaralı yapı XX. yy. başlarında inşa edilmiştir. Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 4.97).**

Şekil 4.97: Cumhuriyet Caddesi No:36 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Yapı, kesme taştan bodrum üzerine iki katlı ahşap karkas olarak inşa edilmiştir. Yapının cephe kaplamaları ahşaptır. Yapı iç sofalı plan tipindedir. Yapının giriş bölümü içeriye doğru çekilmiş, girişin üzerinde balkon yer almakta, yapının üst katı ön cephe boyunca çıkma yapmaktadır. Yapının ön cephesinde yapı elemanları dizimi simetriktir.

Yapının geneline anıtsal ve kütlesel bir görünüm hâkimdir. Antik dönem dor tapınaklarının ağır ve kütlesel görünümünü andırmaktadır. Yapının girişi ve giriş kapısı sade bir geometrik düzene sahiptir. Yapının ön cephesinde yer alan balkon tavanı Neogrek etkili olarak kasetli tavan olarak düzenlemiş, balkonun üzerinde yer alan üçgen alınlıkta da Neogrek etkiler görülmekte, yapıyı saçak altı seviyesinde friz şeklinde Neogrek etkili geisipodesler dolanmaktadır **(Şekil 4.98, Şekil 4.99).**

Şekil 4.98: Cumhuriyet Caddesi No:36, Google Maps, 2014

Yapı, plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Yapı ve İlhan Koman Evi, kâgir bodrum üzeri ahşap karkastır ve yapılarda bağdadi tekniği kullanılmıştır. Yapılar mimari süsleme öğelerinde Neogrek ve Neoklasik üslup özellikleri göstermekte, yapıların cephe düzenlerinde sütun taklidi ahşap pilastırlar, üçgen alınlık, saçak altında friz şeklinde geisipodes sıra dizisi, görülmektedir. Yapının ön cephesinde yer alan yapı elemanlarının simetrik, yapının geneline anıtsal bir görünümün hâkim oluşu özellikleri İlhan Koman Evi'nde de görülmektedir.

Şekil 4.99: Cumhuriyet Caddesi No:36, Google Maps, 2018

4.2.1.4. Edirne Baro Binası

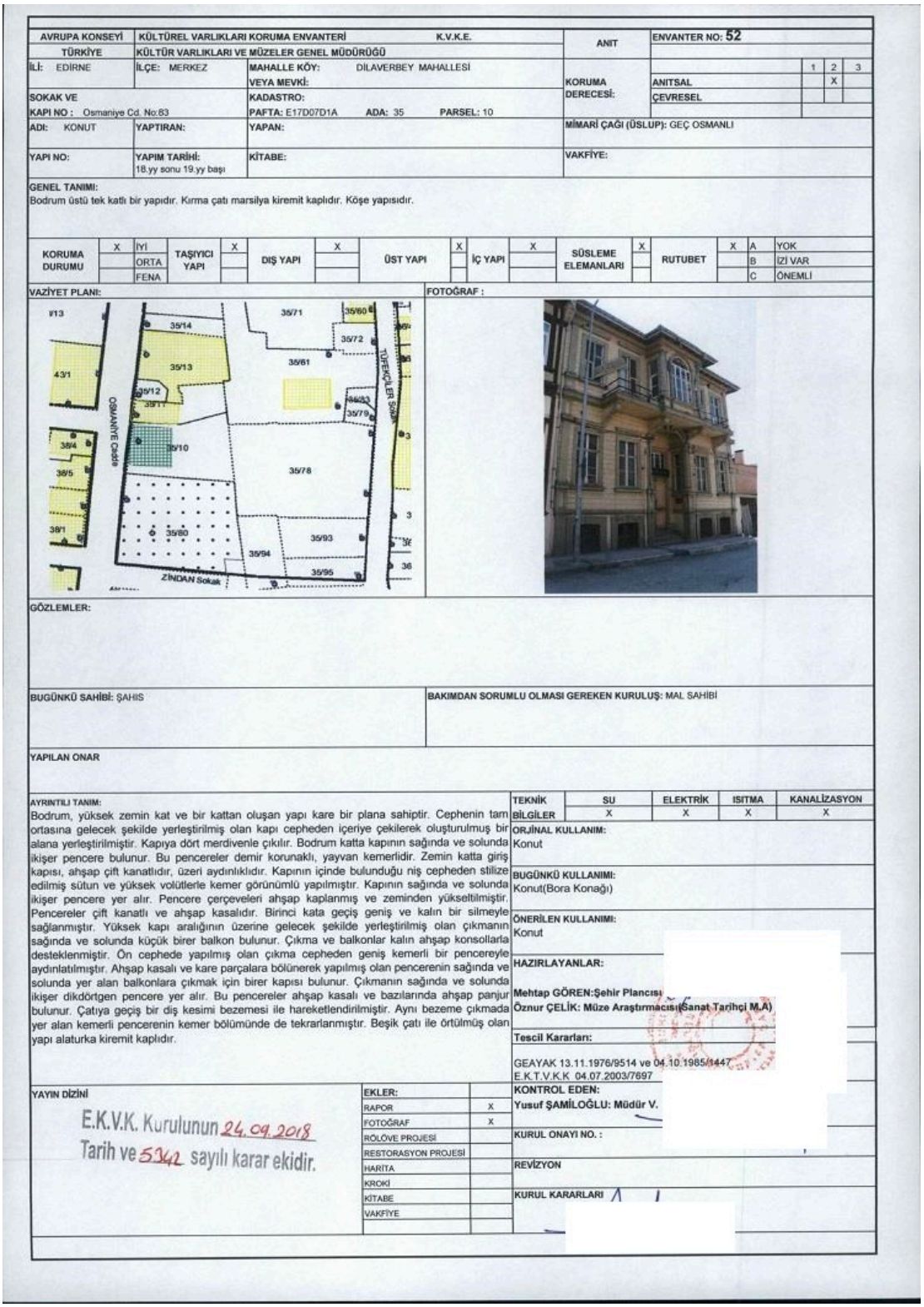
Edirne Kaleiçi Dilaverbey Mahallesi'nde 35 ada 10 parselde yer alan 52 envanter numaralı yapı XX. yy. başlarında inşa edilmiştir. Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 4.100).** Yapı Edirne Barosuna tahsislidir, ancak günümüzde atıl vaziyettedir.

Yapı bodrum kat üzerine iki katlı inşa edilmiştir. Yapının bodrum katı kâgir, zemin ve üst katı ise ahşap karkastır. Yapının zemin katı ve üst katı iç sofalı plan tipindedir. Yapıya Osmaniye Caddesi tarafındaki cepheden merdiven ile giriş yapılmaktadır. Yapının girişi geriye çekilmiştir. Girişten sofaya geçilmekte ve sofadan

merdiven ile arka bahçeye ulaşılmaktadır. Yapının ön cephesinde girişin üstünde çıkma bulunmakta, yapının bodrum, zemin ve üst katlarının sağ ve solunda ikişer pencere yer almaktadır. Yapının bu cephesinde simetrik bir düzen hâkimdir. Giriş cephesinde kapalı sofa çıkmasında yer alan dışında tüm pencereler aynıdır. Cephede yer alan pencereler sade ve düz atkılı olarak düzenlenmiştir **(Şekil 4.101, Şekil 4.102).**

Yapı genel olarak Neogrek özellikler göstermektedir. Yapının kütlesel görüntüsü, giriş bölümü ve yapının köşelerindeki plastırlar dor düzenini anımsatmaktadır. Plastırlarda dor düzeninde olmayan sütun kaidesi ve sütun bileziği yer almaktadır. Sütun başlıkları üzerinden çıkan iki volütlü kıvrım birbiriyle buluşmakta, konsollar yivli olup, volütlü bir şekilde sonlanmaktadır. Yapının giriş kapısının tepe pencereleri Art-Nouveau tarzında küçük kareli camlara bölünerek renklendirilmiştir. Düz atkılı alınlığın iki yanında antik etkili iki konsol vardır. Üst kapı aynası ile alt kapı aynası arasını ayıran bölümde de aynı konsollar yer almaktadır (Yıldırım,2004; s.123).

Yapı, plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Edirne Baro Binası ve İlhan Koman Evi, kâgir bodrum üzeri ahşap karkastır ve yapılarda bağdadi tekniği kullanılmıştır. Yapının girişi ve sofa, yapının ön ve arka cephesi arasında sirkülasyon hattı oluşturmakta ve bu yönüyle İlhan Koman Evi ile benzeşmektedir. Her iki yapıda dış mimari süsleme öğelerinde Neogrek ve Neoklasik üslup özellikleri göstermekte, cephe düzenlerinde sütun taklidi ahşap pilastırlar ve konsollar bulunmaktadır. Yapının cephe düzeninde hâkim olan simetri İlhan Koman Evi'nin cephelerinde de görülmektedir.

AVRUPA KONSEYİ | KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E. | ANIT | ENVANTER NO: 52

TÜRKİYE | KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRÜĞÜ

İLİ: EDİRNE | İLÇE: MERKEZ | MAHALLE KÖY: DİLAVERBEY MAHALLESİ | VEYA MEVKİ:

KORUMA DERECESİ: ANITSAL 2 X; ÇEVRESEL 1 2 3

SOKAK VE KAPI NO: Osmaniye Cd. No:83 | KADASTRO: PAFTA: E17D07D1A ADA: 35 PARSEL: 10

ADI: KONUT | YAPTIRAN: | YAPAN: | MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI

YAPI NO: | YAPIM TARİHİ: 18.yy sonu 19.yy başı | KİTABE: | VAKFİYE:

GENEL TANIMI:
Bodrum üstü tek katlı bir yapıdır. Kırma çatı marsilya kiremit kaplıdır. Köşe yapısıdır.

KORUMA DURUMU			TAŞIYICI YAPI		DIŞ YAPI		ÜST YAPI		İÇ YAPI		SÜSLEME ELEMANLARI		RUTUBET			
	X	İYİ		X		X		X		X		X		X	A	YOK
		ORTA													B	İZİ VAR
		FENA													C	ÖNEMLİ

VAZİYET PLANI:

FOTOĞRAF :

GÖZLEMLER:

BUGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS

BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ

YAPILAN ONAR

AYRINTILI TANIM:
Bodrum, yüksek zemin kat ve bir kattan oluşan yapı kare bir plana sahiptir. Cephenin tam ortasına gelecek şekilde yerleştirilmiş olan kapı cepheden içeriye çekilerek oluşturulmuş bir alana yerleştirilmiştir. Kapıya dört merdivenle çıkılır. Bodrum katta kapının sağında ve solunda ikişer pencere bulunur. Bu pencereler demir korunaklı, yayvan kemerlidir. Zemin katta giriş kapısı, ahşap çift kanatlıdır, üzeri aydınlıklıdır. Kapının içinde bulunduğu niş cepheden stilize edilmiş sütun ve yüksek volütlerle kemer görünümlü yapılmıştır. Kapının sağında ve solunda ikişer pencere yer alır. Pencere çerçeveleri ahşap kaplanmış ve zeminden yükseltilmiştir. Pencereler çift kanatlı ve ahşap kasalıdır. Birinci kata geçiş geniş ve kalın bir silmeyle sağlanmıştır. Yüksek kapı aralığının üzerine gelecek şekilde yerleştirilmiş olan çıkmanın sağında ve solunda küçük birer balkon bulunur. Çıkma ve balkonlar kalın ahşap konsollarla desteklenmiştir. Ön cephede yapılmış olan çıkma cepheden geniş kemerli bir pencereyle aydınlatılmıştır. Ahşap kasalı ve kare parçalara bölünerek yapılmış olan pencerenin sağında ve solunda yer alan balkonlara çıkmak için birer kapısı bulunur. Çıkmanın sağında ve solunda ikişer dikdörtgen pencere yer alır. Bu pencereler ahşap kasalı ve bazılarında ahşap panjur bulunur. Çatıya geçiş bir diş kesimi bezemesi ile hareketlendirilmiştir. Aynı bezeme çıkmada yer alan kemerli pencerenin kemer bölümünde de tekrarlanmıştır. Beşik çatı ile örtülmüş olan yapı alaturka kiremit kaplıdır.

TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
	X	X	X	X

ORJİNAL KULLANIM: Konut

BUGÜNKÜ KULLANIMI: Konut(Bora Konağı)

ÖNERİLEN KULLANIMI: Konut

HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacısı(Sanat Tarihçi M.A)

Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K 04.07.2003/7697

KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.

KURUL ONAYI NO. :

REVİZYON

KURUL KARARLARI

YAYIN DİZİNİ
E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018
Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir.

EKLER:	
RAPOR	X
FOTOĞRAF	X
RÖLÖVE PROJESİ	
RESTORASYON PROJESİ	
HARİTA	
KROKİ	
KİTABE	
VAKFİYE	

Şekil 4.100: Edirne Baro Binası Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

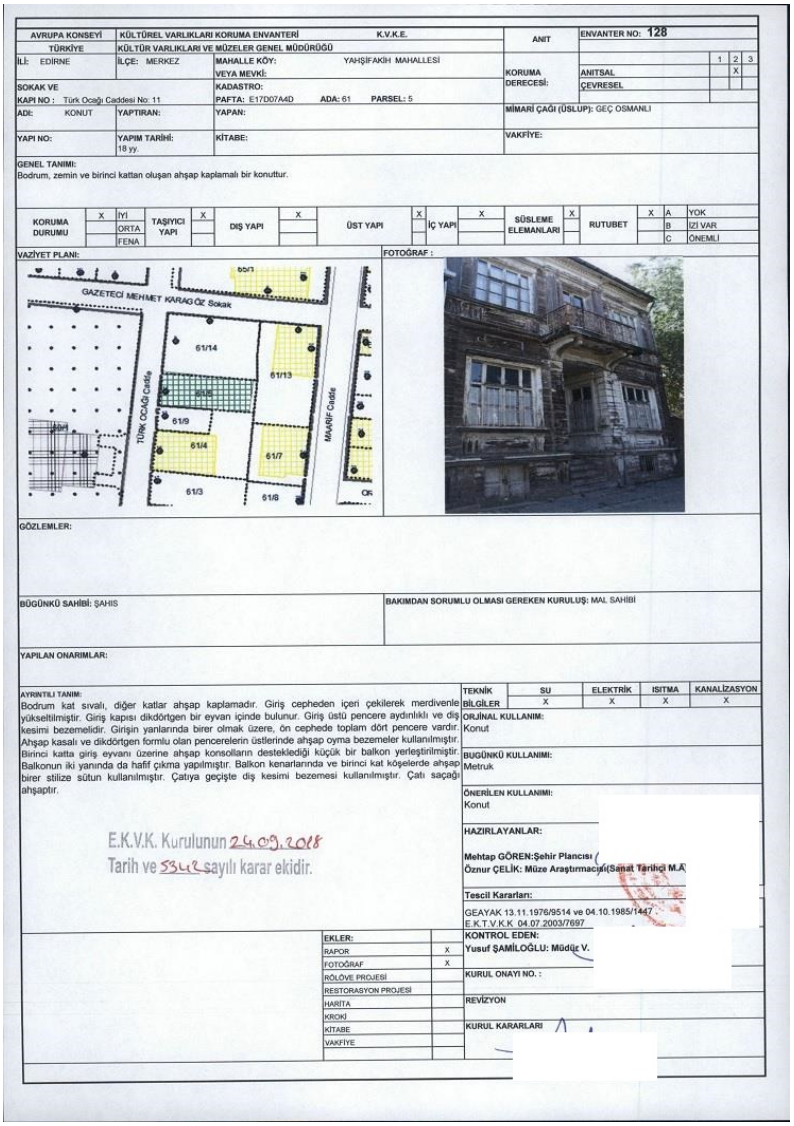
Şekil 4.101: Edirne Baro Binası (2021)

Şekil 4.102: Edirne Baro Binası, Google Maps, 2018

4.2.1.5. Türk Ocağı Caddesi No:11

Edirne Kaleiçi Mithatpaşa Mahallesi'nde 61 ada 5 parselde yer alan 128 envanter numaralı yapı 1905-1910 yılları arasında inşa edilmiştir (Meriç, 2019; s.3). Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin 24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 4.103).** Yapı, Devlet Türk Musiki Topluluğu Müdürlüğü Binası'nın karşısında yer almakta olup, günümüzde metruk durumdadır.

Şekil 4.103: Türk Ocağı Caddesi No:11 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Yapı kâgir bodrum üzerine kerpiç dolgulu ahşap karkastan oluşan iki kat olarak inşa edilmiştir. Yapının ahşap karkası kısmen bağdadi sıvalı, cepheleri ise ahşap kaplamadır. Yapının çatısı kiremitlerle kaplı kırma çatı, tavanları ise çıtalıdır. Yapının zemin katı ve üst katı orta sofa plan tipinde, her iki katta da sofaya açılan dört oda bulunmaktadır. Yapıya Türk Ocağı Caddesi'nden içeri girintili dikdörtgen eyvan formundaki alanda yer alan taş basamaklarla girilmektedir. Simetrik bir ön cepheye sahip yapıda; giriş bölümünün üzerinde ahşap konsollarla (eliböğründe) desteklenmiş balkon bulunmakta, zemin ve üst katta, giriş bölümünün ve balkonun her iki yanında birer pencere olmak üzere dört pencere bulunmaktadır (Meriç, 2019; s.74). Ahşap kasalı ve dikdörtgen formlu olan pencerelerin üstlerinde ahşap oyma bezemeler yer bulunmaktadır **(Şekil 4.104, Şekil 4.105).**

Şekil 4.104: Türk Ocağı Caddesi No:11, Meriç, 2019; s.215

Yapı ön cephesinde Neogrek özellikler göstermektedir. Yapının ön cephesinin köşelerinde ve balkonun iki yanında sütun taklidi ahşap plastırlar, yapının çatı saçağının altında geisipodes sıra dizisi üzerinde korinth düzenli konsollar yer almaktadır. Yapının iç mekânı, cephelerinin aksine bezeme öğeleri açısından daha zengindir.

Yapı, plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Yapı ve İlhan Koman Evi, kâgir bodrum üzeri ahşap karkastır ve yapılarda bağdadi tekniği kullanılmıştır. Her iki yapıda da iç ve dış mimari süsleme öğelerinde Neoklasik üslup özellikleri göstermekte, cephe düzenlerinde korint başlıklı pilastırlar ve konsollar, üçgen alınlık, çatı saçağı altında geisipodes sıra dizisi, gülbezek motif görülmektedir. Yapının cephe düzeninde hâkim olan simetri İlhan Koman Evi'nin cephelerinde de vardır.

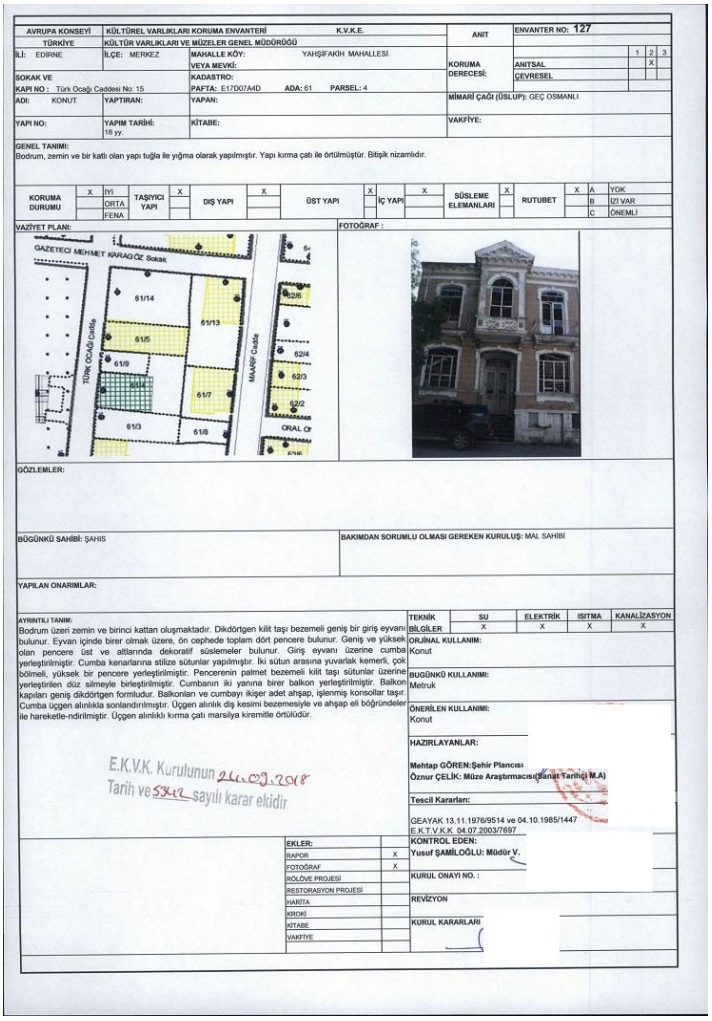
Şekil 4.105: Türk Ocağı Caddesi No:11, Meriç, 2019; s.215

4.2.1.6. Türk Ocağı Caddesi No:15

Edirne Kaleiçi Mithatpaşa Mahallesi'nde 61 ada 4 parselde yer alan 127 envanter numaralı yapı 1905-1910 yılları arasında inşa edilmiştir (Meriç, 2019; s.71). Yapı, GEEAYK'nin 13.11.1976 tarih ve 9514 sayılı kararı ile tescil edilmiş, EKVKBK'nin

24.09.2018 tarih ve 5342 sayılı kararı ile tescili devam eden 2. Grup korunması gerekli sivil mimarlık örneğidir **(Şekil 4.106).** Yapı, Devlet Türk Musiki Topluluğu Müdürlüğü Binası'nın karşısında yer almakta olup günümüzde metruk durumdadır.

Yapı taş bodrum üzerine iki kat olarak tuğla ile yığma olarak inşa edilmiştir. Yapının ön cephesi sıvalı, arka ve yan cephesi ise sıvalı değildir. Yapı beşik çatılı olup, üzeri Marsilya kiremiti ile kaplıdır. Yapının zemin katı ve üst katı orta sofa plan tipinde, her iki katta da sofaya açılan odalar bulunmaktadır. Yapıya Türk Ocağı Caddesi'nden içeri girintili dikdörtgen eyvan formundaki alanda yer alan yedi adet basamakla girilmektedir. Giriş eyvanının üzerinde cumba ve cumbanın üzerinde üçgen alanlık yer almaktadır (Meriç, 2019; s.74).

AVRUPA KONSEYİ — KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ — K.V.K.E.
TÜRKİYE — KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANIT — ENVANTER NO: 127
İL: EDİRNE — İLÇE: MERKEZ — MAHALLE KÖY: YAHŞİFAKİH MAHALLESİ — VEYA MEVKİ:
KORUMA DERECESİ: ANITSAL 1 2 3 X — ÇEVRESEL
SOKAK VE KAPI NO: Türk Ocağı Caddesi No: 15 — KADASTRO: PAFTA: E17D07A4D ADA: 61 PARSEL: 4
ADI: KONUT — YAPTIRAN: — YAPAN: — MİMARİ ÇAĞI (ÜSLUP): GEÇ OSMANLI
YAPI NO: — YAPIM TARİHİ: 18 yy. — KİTABE: — VAKFİYE:
GENEL TANIMI: Bodrum, zemin ve bir katlı olan yapı tuğla ile yığma olarak yapılmıştır. Yapı kırma çatı ile örtülmüştür. Bitişik nizamlıdır.
KORUMA DURUMU: İYİ / ORTA / FENA — TAŞIYICI YAPI — DIŞ YAPI — ÜST YAPI — İÇ YAPI — SÜSLEME ELEMANLARI — RUTUBET: A YOK, B İZİ VAR, C ÖNEMLİ
VAZİYET PLANI: — FOTOĞRAF :
GAZETECİ MEHMET KARAGÖZ Sokak; TÜRK OCAĞI Cadde; MAARİF Caddesi; ORAL Cd; 61/14; 61/13; 61/5; 61/9; 61/7; 61/3; 61/8; 62/5; 62/4; 62/3; 62/2
GÖZLEMLER:
BÜGÜNKÜ SAHİBİ: ŞAHIS — BAKIMDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ: MAL SAHİBİ
YAPILAN ONARIMLAR:
AYRINTILI TANIM: Bodrum üzeri zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Dikdörtgen kilit taşı bezemeli geniş bir giriş eyvanı bulunur. Eyvan içinde birer olmak üzere, ön cephede toplam dört pencere bulunur. Geniş ve yüksek olan pencere üst ve altlarında dekoratif süslemeler bulunur. Giriş eyvanı üzerine cumba yerleştirilmiştir. Cumba kenarlarına stilize sütunlar yapılmıştır. İki sütun arasına yuvarlak kemerli, çok bölmeli, yüksek bir pencere yerleştirilmiştir. Pencerenin palmet bezemeli kilit taşı sütunlar üzerine yerleştirilen düz silmeyle birleştirilmiştir. Cumbanın iki yanına birer balkon yerleştirilmiştir. Balkon kapıları geniş dikdörtgen formludur. Balkonları ve cumbayı ikişer adet ahşap, işlenmiş konsollar taşır. Cumba üçgen alınlıkla sonlandırılmıştır. Üçgen alınlık diş kesimi bezemesiyle ve ahşap eli böğründeler ile hareketle-ndirilmiştir. Üçgen alınlıklı kırma çatı marsilya kiremitle örtülüdür.
TEKNİK BİLGİLER: SU X — ELEKTRİK X — ISITMA X — KANALİZASYON X
ORJİNAL KULLANIM: Konut
BUGÜNKÜ KULLANIM: Metruk
ÖNERİLEN KULLANIM: Konut
HAZIRLAYANLAR:
Mehtap GÖREN:Şehir Plancısı
Öznur ÇELİK: Müze Araştırmacısı(Sanat Tarihçi M.A)
Tescil Kararları:
GEAYAK 13.11.1976/9514 ve 04.10.1985/1447
E.K.T.V.K.K. 04.07.2003/7697
KONTROL EDEN:
Yusuf ŞAMİLOĞLU: Müdür V.
KURUL ONAYI NO. :
REVİZYON
KURUL KARARLARI
E.K.V.K. Kurulunun 24.09.2018 Tarih ve 5342 sayılı karar ekidir
EKLER: RAPOR X — FOTOĞRAF X — RÖLÖVE PROJESİ — RESTORASYON PROJESİ — HARİTA — KROKİ — KİTABE — VAKFİYE

Şekil 4.106: Türk Ocağı Caddesi No:15 Tescil Fişi (EKVKBK Arşivi)

Yapının ön cephesinde cumbanın iki yanına Neoklasik üslupta sütun taklidi ahşap plastırlar, yapının çatı saçağının altında geisipodes sıra dizisi üzerinde korint düzenli konsollar yer almaktadır. Cumbadaki yuvarlak kemerin ortasında kilit taşının olduğu yerde palmet motifi işlenmiş, altına ise iki kare pano ve iki gülbezek motif konmuştur (Meriç, 2019; s.74) **(Şekil 4.107, Şekil 4.108, Şekil 4.109, Şekil 4.110).**

Şekil 4.107: Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.214

Yapı, plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Her iki yapıda da dış mimari süsleme öğelerinde Neogrek ve Neoklasik üslup özellikleri göstermekte, cephe düzenlerinde sütun taklidi ahşap pilastırlar ve konsollar, üçgen alınlık, çatı saçağı altında geisipodes sıra dizisi, gülbezek motif görülmektedir. Yapının cephe düzeninde hâkim olan simetri İlhan Koman Evi'nin cephelerinde de vardır.

Şekil 4.108: Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.214

Şekil 4.109: Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.214

Şekil 4.110: Türk Ocağı Caddesi No:15, Meriç, 2019; s.214

4.2.2. İstanbul Adalar Örnekleri

Edirne Kaleiçi'nde yer alan İlhan Koman Evi'nin yapım tekniği, plan şeması, cephe özellikleri ile mimari ve sanatsal tarzı yönünden değerlendirilmesi amacıyla İstanbul Adalar'da (Büyükada, Heybeliada, Burgazada) analoji araştırmaları yapılmış, Adaların (Prens Adaları) 19. yy. sonu, 20. yy. başındaki konut mimarisi araştırılmıştır.

Batılılaşma hareketleri ile birlikte mimaride uygulanan Barok, Rokoko gibi üslupların detaylarda ve görsel tasarımda karşılık bulmasının sonrasında Avrupa'da 19. Yüzyılda yeniden canlandırılan Eski Yunan-Roma (Klasizm), Gotik (Neogotik) gibi üsluplar Osmanlı mimarisinde kendini göstermiştir (Gel, 2006; s.41).

19. yüzyılın sonunda Adalar'a deniz ulaşımının kolaylaşması ile Adalara olan ilginin arttığı ve Batı etkili Neoklasik akımın Adalar'da daha geniş uygulama alanı bulduğu görülmekte, 19. yy. sonu ve 20. yy. başlarında sayfiye konutlarının yapılmaya başlaması ile eklektik yaklaşımla oluşan Neoklasik ya da Art-nouveau üsluplarının içinde Ampir, Neogotik, oryantalist ayrıntılara rastlanmaktadır (Aydemir, 2007; s.19). Bu dönemde inşa edilen yapıların ahşap olanlarında Romanya kerestesi -İlhan Koman Evi'nde görülmekte- , kâgir olanlarında ise Büyükada ve Sedef Adası'nda taş ocaklarından çıkartılan taş ile harman tuğla kullanılmıştır. Neoklasik mimari özellikler 19. yüzyılda İstanbul'da yaygınlaşmış, Heybeliada'da Lozan Zaferi Caddesi üzerinde yer alan Hulusi Bey ve Özdeş Evi'nde etkisini göstermiş, üçgen alınlıklar, sütun, sütun başlıkları ve plastırlar gibi öğeler söz konusu evlerde kullanılmıştır (Gel, 2006; s.41). Heybeliada'da Neoklasik özellikler gösteren diğer yapılar; Apostolidi Köşkü **(Şekil 4.111)**, Selahaddin Bey Köşkü **(Şekil 4.112)**, Mavromatis Köşkü **(Şekil 4.113)**, Triandafilidis Köşkü **(Şekil 4.114)**, Adalı Köşkü'dür **(Şekil 4.115)**. Bu köşklerde ise üçgen alınlıklar, yuvarlak çatı pencereleri, yatay silmeler, sütun ve plastırlar gibi Neoklasik üslupta görülen öğeler yer almaktadır.

Heybeliada'daki ev, yalı ve köşkler gibi kültür varlığı olan sivil mimarlık örnekleri Neoklasik, Neogrek, Neobarok, Neogotik, Ampir ve Eklektik üsluplarında inşa edilmiştir (Çelik Bay, 2017; s.41). Yapılardaki bu üslüp zenginliğin sebebi Osmanlı'da farklı kültürel kimliklerden insanların yaşaması ve Osmanlı'nın son dönemlerinde

çoğunlukla yabancı (özellikle İtalyan) kökenli mimar ve kalfaların çalışmasıdır (Erdenen, 1961; s.259).

Şekil 4.111: Apostolidi Köşkü**,** Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.19

Şekil 4.112: Selahaddin Bey Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.32

Şekil 4.113: Mavromatis Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.12

Şekil 4.114: Triandafilidis Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.36

Şekil 4.115: Adalı Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kuruyazıcı (2015)

Burgazada'da yer alan tescilli konutlar, Büyükada ve Heybeliada'da olduğu gibi kâgir bodrum kat üzerine ahşap karkas şeklinde inşa edilmiştir. Bu yapıların cepheleri ahşap kaplama, iç duvarları bağdadi tekniği ile sıvalıdır. Kırma ve beşik çatılar Marsilya ve alaturka tip kiremitlerle kaplanmıştır (Aydemir, 2007; s.228). Burgazada Yalı Caddesi'nde yer alan Burgaz Palas üçgen alınlıklar, sütun başlıkları, sütun ve plastır gibi öğeleriyle; Mehtap Sokak'ta yer alan Bendiç Evi II **(Şekil 4.116)** alınlık detaylarında; Andriomenos İkiz Köşkleri **(Şekil 4.117)** damlalık frizleri, pencere açıklıklarının konsollarla desteklenen alınlıklarında Neoklasik üslubun özelliklerini göstermektedirler (Aydemir, 2007; s.235).

Şekil 4.116: Bendiç Evi II, Burgazada, İstanbul (Url-29)

Şekil 4.117: Andriomenos İkiz Köşkleri, Burgazada, İstanbul (Url-30)

Prens Adaları'ndan Büyükada'da, Lalahatun Caddesi 26 numaralı ev **(Şekil 4.118),** Kadıyoran Caddesi 21 numaralı ev **(Şekil 4.119)** ve Kalvokoresis Köşkü **(Şekil 4.120)**; Heybeliada'da Apostolidi Köşkü, Özdeş Evi, Selahaddin Bey Köşkü, Hacı İstefani Köşkü **(Şekil 4.121),** Hüseyin Rahmi Evi **(Şekil 4.122, Şekil 4.123)**, İliasko Köşkü **(Şekil 4.124)**, Mavromatis Köşkü, Triandafilidis Köşkü, Voridis Köşkü **(Şekil 4.125)** Adalı Köşkü ve Hacopoulo Köşkü; Burgazada'da, Andriomenos İkiz Köşkleri, Dimitrakopulo Köşkü II **(Şekil 4.126),** Mehmet Nazif Bey Köşkü **(Şekil 4.127),** Spanudis Köşkü **(Şekil 4.128),** Yediç Evleri **(Şekil 4.129),** Berberyan Evi **(Şekil 4.130)** ve Burgaz Palas yapıları incelenmiştir. İlhan Koman Evi'nde tespit edilen restitüsyon sorunları göz önünde bulundurularak, İstanbul Büyükada, Heybeliada ve Burgazada'da

plan ve üslup bakımından İlhan Koman Evi ile benzerlik gösteren Kalvokoresis Köşkü, Hacopoulo Köşkü ve Burgaz Palas yapıları seçilmiştir.

Şekil 4.118: Lalahatun Caddesi No:26, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.331

Şekil 4.119: Kadıyoran Caddesi No:2, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.332

Şekil 4.120: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul (Url-31)

Şekil 4.121: Hacı İstefani Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kuruyazıcı (2011)

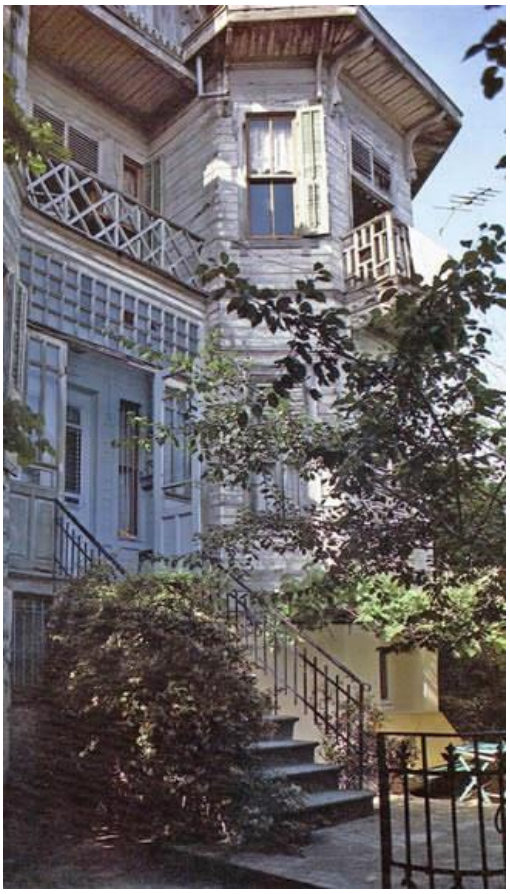
Şekil 4.123: Hüseyin Rahmi Evi, Heybeliada, İstanbul, Kuruyazıcı (2011)

Şekil 4.124: İliasko Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kuruyazıcı (2011)

Şekil 4.125: Voridis Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.37

Şekil 4.126: Dimitrakopulo Köşkü II, Burgazada, İstanbul, Tuğlacı (1992)

Şekil 4.127: Mehmet Nazif Bey Köşkü, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.309

Şekil 4.128: Spanudis Köşkü, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.327

Şekil 4.129: Yediç Evleri, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.329

Şekil 4.130: Berberyan Evi, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.338

4.2.2.1. Büyükada Kalvokoresis Köşkü

Kalvokoresis Köşkü, Büyükada iskelesinin doğusunda bulunan Yalı Bölgesi'nde (Kumsal Bölgesi), 244 ada, 25 parselde yer almaktadır. Yapının ilk sahibi Dimitri Kalvokoresis'tir. Yapı, GEEAYK'nin 16.12.1977 tarih ve 10193 sayılı kararı ile Marmara Takım Adaları Sit Bütünü içinde kaldığından, KTVKYK'nin 17.10.1985 tarih ve 1515 sayılı kararı ile korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiş, İstanbul III Numaralı KTVKK'nin 12.06.2002 tarih ve 12989 sayılı kararı ile yapının koruma grubu I. Grup kültür varlığı olarak belirlenmiştir (Özerdem 2014; s.163).

Yapı orta sofalı (karnıyarık) plan tipinde olup, zemin ve iki normal kattan oluşmaktadır. Kalvokoresis Köşkü'nde bir aks üzerinde bulunan giriş, sofa ve merdiven evi, yapının ortasına konumlanmış bir sirkülasyon hattıdır. Bu sirkülasyon hattı bahçe ile deniz arasında bir koridor özelliği göstermektedir. Yapının inşa edildiği dönemde köşklerin boyutları büyümüş, merdivenlerin de yapıların önemli mekânları haline geldiği görülmüştür (Özerdem 2014; s.44).

Yapının planında ve cephelerinde simetrik özellikler görülmektedir. Yapıda pencere üzerinde yer alan üçgen alınlıklar cephedeki Neoklasik etkiyi artırmıştır. Yapının iç mekânında yer alan bezeme öğeleri cephelerde yer alanlara göre oldukça zengindir. İç mekânda dengeli ve uyumlu Ampir, Art-Nouveau, Barok, Rokoko öğeleri, yer yer natüralist denebilecek natürmort resimler, saf geometrik elemanlar bir arada eklemeci bir yaklaşımla kullanılmıştır (Özerdem 2014; s.44).

Kalvokoresis Köşkü, plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Her iki yapıda da; bodrum katlar mutfak, odunluk, çamaşırhane gibi mekânlara ayrılmış, iç ve dış mimari süsleme öğelerinde Neoklasik üslup özellikleri göstermekte, cephe düzenlerinde korint başlıklı pilastırlar, çatı eteklerinde süslü korniş kullanılmaktadır (Özerdem 2014; s.44). Kalvokoresis Köşkü 2. Kat tavan bezemeleri ile İlhan Koman Evi'nde bağdadi sıva üzeri kalemişi tavan bezemeleri benzerlik göstermektedir **(Şekil 4.131, Şekil 4.132, Şekil 4.133, Şekil 4.134).**

Şekil 4.131: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.219

Şekil 4.132: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.220

Şekil 4.133: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.257

Şekil 4.134: Kalvokoresis Köşkü, Büyükada, İstanbul, Özerdem, 2014; s.262

4.2.2.2. Heybeliada Hacopoulo Köşkü

Hacopuolo Köşkü (Hulusi Bey Köşkü), Deniz Harp Okulu Heybeliada Yerleşkesi Komutanlığı karşısında 139 (eski 8) ada, 6 (eski 10) parselde yer almaktadır. Kıryoko Hacopuolo tarafından yaptırılan köşk 1881 yılında inşa edilmiştir. Özgünlüğünü korumuş olan yapının ilk işlevi konuttur (Kaya, 2021; s.21). Bodrum kat üzerine iki kat ve çatı katından oluşmakta olan yapı kâgirdir. Yapının plan tipi, orta sofalı (karnıyarık) plan tipidir (Uluengin, 1998). Tescilli olan yapının cephe bezemeleri Neoklasik üsluptadır. Yapının cepheleri ve mimari ayrıntılarında Neoklasik ve Neorönesans etkiler görülmektedir (Kaya, 2021; s.21).

Yapıya girişi kuzeydoğu cephesinde yapılmakta, -çift kanatlı, demir doğramalı, üzerinde madalyon bulunan- bahçe giriş kapısından girildikten sonra merdiven basamakları ile cepheden içeriye doğru girinti yapmış sahanlığa ulaşılmaktadır. Girişte çift kanatlı, ahşap doğramalı kapı yer almaktadır. Yapının giriş bölümündeki sahanlıkta üst kattaki cumbayı taşıyan iyon başlıklı sütunlar bulunmaktadır. Yapının girişi ve üstünde yer alan çıkmanın her iki yanında ikişer pencere bulunmaktadır. Kornişlerle katlara bölünmüş cephede simetrinin hâkim olduğu görülmekte, yivli sütunlar, iyon ve korint başlıklar bulunmaktadır. Yapının pencereleri ahşap panjurlu, taş denizlikli ve üçgen alınlıklıdır. Pencerelerin altında dikdörtgen şeklinde tabla yer almaktadır (Kaya, 2021; s.20).

Hacopoulo Köşkü, plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Her iki yapıda dış mimari süsleme öğelerinde Neoklasik üslup özellikleri göstermekte, cephe düzenlerinde korint başlıklı pilastırlar, üçgen alınlık, ahşap panjurlar görülmektedir. Hacopoulo Köşkü'nün cephe düzeninde hâkim olan simetri İlhan Koman Evi'nin cephelerinde de vardır **(Şekil 4.135).**

Şekil 4.135: Hacopoulo Köşkü, Heybeliada, İstanbul, Kaya, 2021; s.21

4.2.2.3. Burgazada Burgaz Palas

Yapı, Burgazada Yalı Caddesi üzerinde 155 (eski 1) ada, 1 (eski 13) parselde yer almaktadır. 375 m² alanda yarı kâgir, yarı ahşap bir yapıdır. İlk adı "Panteon'' olan yapı daha sonra "Otel Antigoni'' ve son olarak "Burgaz Otel'' olarak anılmıştır. Burgazada İskelesi'nden adaya ulaşırken soldaki ilk yapı olan Burgaz Palas XX. yüzyıl başlarında inşa edilmiş, 1983 yılından yıkılarak yeniden yaptırılmıştır. Yapı yıkılmadan önce, Neogrek üslubun özelliklerini yansıtan Yunan Mimarisi'nden etkilenmiş dorık ve iyon sütunlara, sütunlar üzerindeki geniş üçgen alınlıklara sahiptir (Aydemir, 2007; s.208).

Yapının denize bakan cephesinde, 1. katta başlayan çıkmayı taşıyan dört adet yuvarlak kesitli, yivli ve iyon başlıklı sütunlar vardır. Çarşı Caddesine bakan cephedeki kapının üzerinde üçgen alınlık bulunmakta, kapının her iki yanında dorik başlıklı yivli

plastırlar bulunmaktadır. Yapının cephesinde zemin kat ile 1. katı ayıran silme, yapı boyunca devam etmektedir (Aydemir, 2007; s.211).

Gezinti caddesine bakan cephede balkona açılan üç adeta açıklığın üzerinde üçgen alınlık yer almaktadır. Balkonun ve yapının köşelerine dorik düzende plastırlar yerleştirilmiştir. Çarşı Caddesi ve Gezinti Caddesine bakan cephelerde yer alan çıkmayı taşıyan konsollar aynıdır. Çarşı Caddesi'ne bakan cephede de köşede dorik düzenli plastırlar yer almaktadır. Yapının 1. katında kat silmelerinin altında damlalık frizi bulunmakta, 1.katta görülen tüm süsleme öğeleri 2. katta bulunan korint düzenli plastır başlıkları haricinde aynıdır. Her iki cephenin çatılarının üzerinde yükselen üçgen alınlıklarda ve çatı saçaklarının altında damlalık frizi görülmektedir. (Aydemir, 2007; s.212)

Burgaz Palas cephe düzeni ve cephede yer alan mimari süsleme öğeleri yönünden İlhan Koman Evi ile benzeşmektedir. Her iki yapıda da cephelerde Neogrek ve Neoklasik üslupların etkileri ilk bakışta fark edilmekte, Burgaz Palas'ın cephelerinde korint düzenli pilastırlar, yapı boyunca devam eden kat silmeleri, üçgen alınlıklar ve üçgen alınlıklar ile çatı saçaklarının altında görülen damlalık frizi (geisipodes dizisi) gibi öğeler İlhan Koman Evi'nin cephesinde de görülmektedir. Burgaz Palas'ın cephe düzeninde hâkim olan simetri İlhan Koman Evi'nin cephelerine de hâkimdir **(Şekil 4.136, Şekil 4.137, Şekil 4.138, Şekil 4.139, Şekil 4.140, Şekil 4.141, Şekil 4.142).**

Şekil 4.136: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.342

Şekil 4.137: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.343

Şekil 4.138: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.345

Şekil 4.139: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.347

Şekil 4.140: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.348

Şekil 4.141: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.344

Şekil 4.142: Burgaz Palas, Burgazada, İstanbul, Aydemir, 2007; s.346

4.2.3. Diğer Yapı Örnekleri

4.2.3.1. Büyükdere İspanyol Sefareti Binası

Yapı, Sarıyer İlçesi, Büyükdere Mahallesi, Çayırbaşı Caddesi üzerinde, 595 ada, 13 parselde Surp Boğos Ermeni Katolik Kilisesi'nin batısında yer almaktadır. Yapının mimarlarının Fossati kardeşler olduğu düşünülmektedir (Uğur Selçuk, 2009; s.96) **(Şekil 4.143, Şekil 4.144, Şekil 4.145).**

Şekil 4.143: İspanyol Sefareti Binası, Büyükdere, İstanbul, Uğur Selçuk, 2009; s.99

Şekil 4.144: İspanyol Sefareti Binası, Büyükdere, İstanbul, Uğur Selçuk, 2009; s.99

Şekil 4.145: İspanyol Sefareti Binası, Büyükdere, İstanbul, Uğur Selçuk, 2009; s.99

Kare planlı olan yapının dört cephesi açık, ana giriş kapısı denize bakan tarafta, diğer cephelerinde de bahçe ile bağlantıyı sağlayan yan girişler bulunmaktadır. Bu girişlerin yapının içinde kesiştiği bölgede yapının orta sofası yer almaktadır. Yapı kâgir bodrum kat, büyük sofalı iki ahşap kat, çatı katı ve üzerinde terastan oluşmaktadır. Yapının plan şemasında, solda uzun bir dikdörtgen yemek odası, ortada iki adet hol, sağ tarafta üç adet oda, sol köşede katlar arası bağlantıyı sağlayan daire planlı merdiven yer almaktadır. Bodrum katında ise mutfaklar ve elçilik memurlarının çalıştıkları odalar bulunmaktadır. Büyük sofalı giriş katında solda yemek odası ve ufak bir şapel bulunmaktadır (Uğur Selçuk, 2009; s.96).

Yapının zemin ve birinci kat cepheleri silme ile simetrik olarak bölünmüştür. Cephelerde simetrik dikdörtgen ahşap panjurlu pencereler yer almakta, denize bakan cephe etrafı yaprak ve dal kıvrımlarıyla süslü üçgen çatı anlı ile sonlanmakta, cephe düzeninde köşeler plastırla bitirilmektedir. Birinci katın saçakla birleştiği nokta yapının çevresi boyunca dişli ve saçaklı frizi bulunmaktadır (Uğur Selçuk, 2009; s.98).

Sefarethanenin iç süslemelerinde Neoklasik, Ampir ve Rokoko üsluplarının etkileri görülmektedir. Yapının zemin katında yer alan özgün tavan süslemeleri Rokoko ve Ampir üslubundadır. Yapının büyük salonundan geçilerek girilen bir odanın tavanında Ampir üsluptaki fresklerde mitolojik sahneler yer almaktadır. Odalardaki

tavan bordürleri palmet, dalgalı ve yumurta motifi frizlerden oluşmaktadır. İspanyollar tarafından "Karadeniz Salonu'' olarak isimlendirilen salonun tavan süslemeleri Avrupa tarzında, bordürleri palmet ve kıvrımları frizlidir. Yapının birinci kat salonundan balkona geçmek için tavanı freskli ve meander motifli tavan bordürlü hole geçilmektedir (Uğur Selçuk, 2009; s. 97) **(Şekil 4.146).**

Şekil 4.146: İspanyol Sefareti Binası, Büyükdere, İstanbul, Uğur Selçuk, 2009; s.98

Büyükdere İspanyol Sefarethanesi cephe düzeni ve cephede yer alan mimari süsleme öğeleri yönünden İlhan Koman Evi ile benzeşmektedir. Her iki yapıda da cephelerde Neogrek ve Neoklasik üslupların etkileri ilk bakışta fark edilmekte, İspanyol Sefarethanesi'nin cephelerinde yer alan plastırlar, panjurlu pencereler, yapı boyunca devam eden kat silmeleri, üçgen alınlıklar ve üçgen alınlıklar ile çatı saçaklarının altında görülen damlalık frizi (geisipodes dizisi) gibi öğeler İlhan Koman Evi'nin cephesinde de görülmektedir. Sefaret Binasının cephe düzeninde hâkim olan simetri İlhan Koman Evi'nin cephelerine de hâkimdir. Yapıların tavanlarındaki kalemişlerinde yer alan, mitolojik sahneler, antik figürler ve geometrik desenler benzeşmektedir.

4.3. Restitüsyon Kararları

Restitüsyon kararlarının alınmasında yapıdan gelen izler, yapı içi karşılaştırma, mimari gereklilik gibi yöntemlerin kullanılması dışında kapsamlı arşiv ve literatür araştırmaları yapılmıştır. EKVKB Kurulunun fiziki ve dijital arşivinde yapıya ait bilgi, belge ve fotoğraflar incelenmiş, Koman ailesi üyelerinden Bahar Koman (Kuman) Kiper'le yapının tarihine dair röportaj yapılmış ve yapının eski fotoğraflarına ulaşılmıştır. Yapının 1990'da kamulaştırılması esnasında Yrd. Doç. Dr. Gülçin Küçükkaya'nın hazırlamış olduğu rapor ve yapının 1990 görünümünü ifade eden rölöveye ulaşılmış, yapının 2007 yılında geçirmiş olduğu restorasyon için hazırlanmış rölöve ile restorasyon ve kalemişi projeleri incelenmiştir. 2007 yılında rölöve ile restorasyon ve kalemişi (rölöve-restorasyon) projeleri kurul kararı ile uygun bulunmuştur. Yapının inşa edildiği dönemden kamulaştırmasının yapıldığı 1990 yılına kadar geçirmiş olduğu değişikliklere dair bilgi verebilecek restitüsyon projesi hazırlanmamıştır. Yapının inşa edildiği dönem ve sonrasına ait geçirdiği değişiklik eski fotoğraf ve sözlü tanıklıktan (Kiper, 2021) tespit edilmiştir.

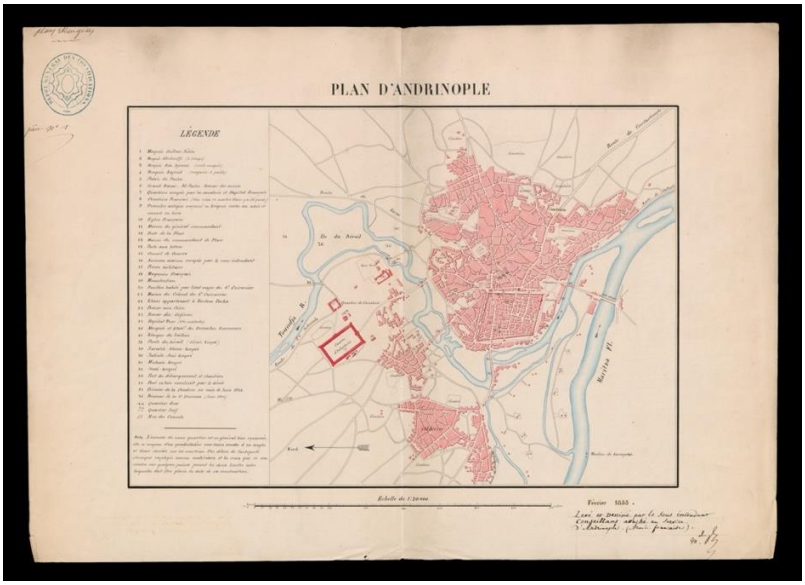
4.3.1. Vaziyet Planı

Yapının yer aldığı Kaleiçi'nde 1905'de çıkan yangın sonucu, Kaleiçi bölgesi ciddi tahribata uğramış, 1908'de Fransız uzmanlarca tanımlanan yerleşim planına göre Kaleiçi'nin yeni düzeni "hippotomos" plan şemasına göre tasarlanmıştır. Yapının bulunduğu alan ve çevresinin kavranabilmesi için, yapının inşa edildiği 1905-1908 tarihlerinden öncesine ve sonrasına ait Edirne için hazırlanmış haritalara ve yapının inşa edildiği döneme ait fotoğraflara ilişkin araştırma yapılmıştır. "Harik-i Kebir'' Büyük Edirne Yangını'ndan önce, 1855 tarihli Fransızca hazırlanmış olan Edirne Planı'nda Kaleiçi bölgesi ve Edirne'nin merkezinde yer alan mahalleler görülmektedir. 1854 tarihli haritada 6 numaralı Ali Paşa Çarşısı'nın orta kapı girişi ve Maarif Caddesi'nin izleri görülmektedir. Yangından sonraya ait, 1918 tarihli haritada Kaleiçi'nin 1908 plan değişikliği sonrası ızgara plan şemasına göre oluşturulduğu görülmektedir. Haritada İlhan Koman Evi'nin bulunduğu ada -günümüzdeki adlarıyla- Maarif Caddesi, Orta

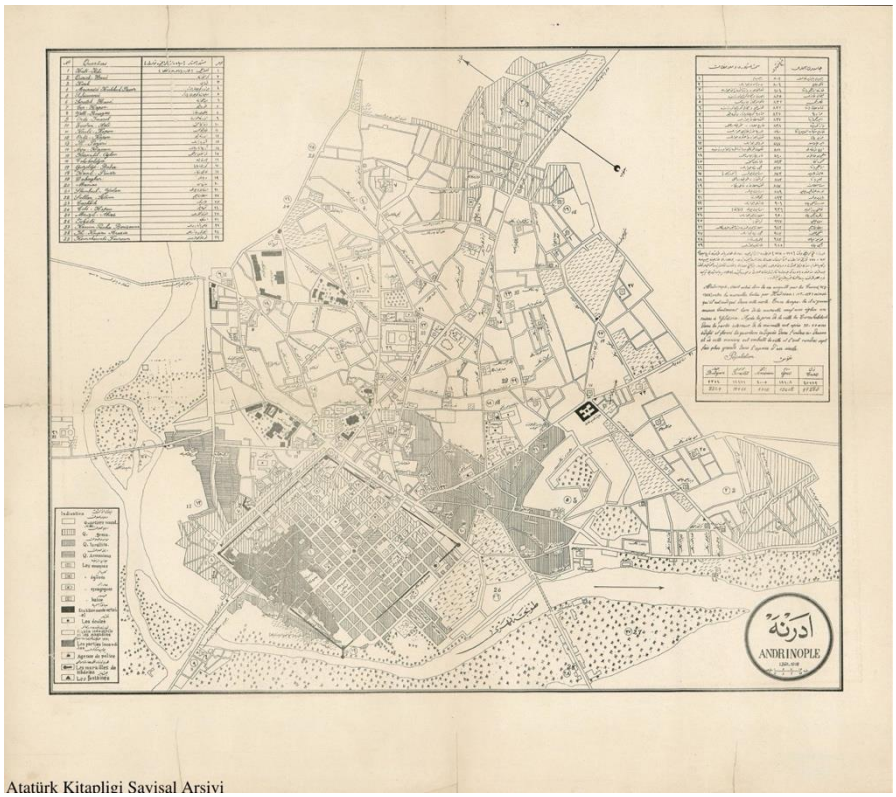
Kapı Caddesi, Türk Ocağı Caddesi ve Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak ile çevrelenmiştir. Haritada işaretli alan günümüz İlhan Koman Evi'nin bulunduğu çevreyi göstermektedir. **(Şekil 4.147-1, Şekil 4.147-2, Şekil 4.147-3, Şekil 4.147-4)**

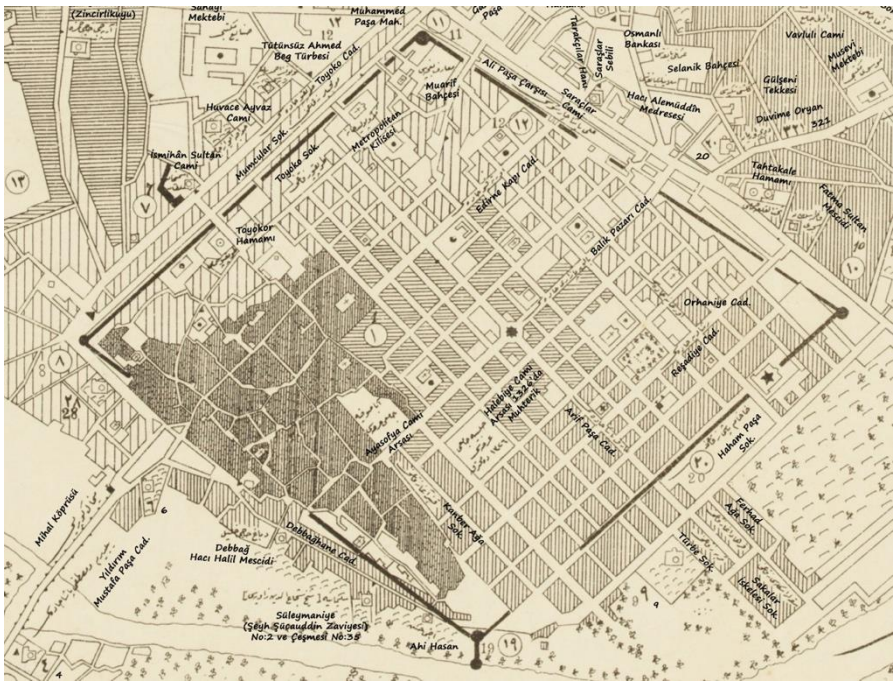
Şekil 4.147-1: Harita (1854)

Şekil 4.147-2: Harita (1855)

Şekil 4.147-3: Harita (1918), EKVKBK Arşivi

Şekil 4.147-4: Harita (1918), EKVKBK Arşivi

Yapının inşasının sonuna geldiği ve yapımının tamamlandıktan sonraki yakın tarihlerde olduğu düşünülen fotoğraflar göz önünde bulundurulunca; yapının bulunduğu adada başka bir yapı olmadığı düşünülmektedir **(Şekil 4.148-1, Şekil 4.148-2).** Yapının arka bahçesine bitişik olan ve yapının ilk sahibi Dr. Dimsa'nın kızkardeşinin hemşire evi, Koman Ailesi'nin ise müştemilat binası (hizmetçi evi) olarak kullandığı, 65 ada 2 parseldeki, 1980'li yıllarda geçirdiği yangın sonucu günümüze ulaşmayan yapının İlhan Koman Evi inşa edildikten sonraki bir tarihte yapıldığı düşünülmektedir. 1960'lı yıllarda çekildiği düşünülen fotoğrafta 65 ada 2 parselde yer alan yapının zemin kat duvarının İlhan Koman Evi'nin arka bahçe kapısına bitişik bahçe duvarına saplandığı görülmektedir **(Şekil 4.149)**. İlhan Koman Evi'nin inşa edildiği dönemki fotoğraflar ve 1960'lı yıllarda çekildiği düşünülen fotoğraf değerlendirildiğinde, müştemilat yapısının 1908 tarihinden sonraki yıllarda yapıldığı düşünülmektedir. Yapılan çıkarımlar neticesinde Restitüsyon önerisi için hazırlanan vaziyet planında sadece İlhan Koman Evi bulunmaktadır. **(Şekil 4.150)**.

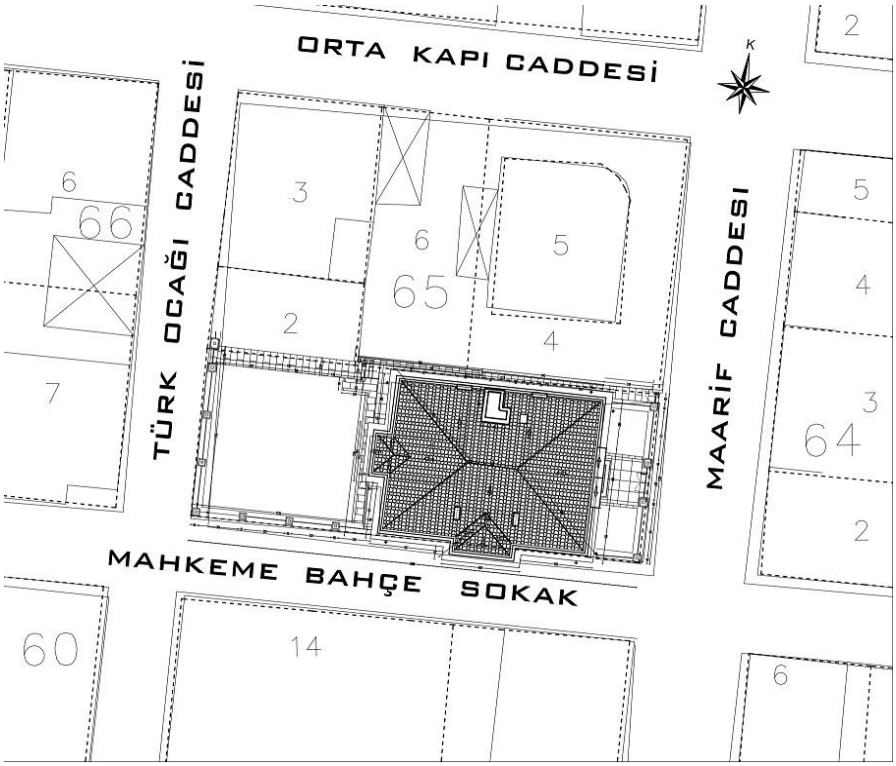
Şekil 4.148-1: İlhan Koman Evi (1908), EKVKBK Arşivi

Şekil 4.148-2: İlhan Koman Evi (1908), EKVKBK Arşivi

Şekil 4.149: İlhan Koman Evi (1960'lar), EKVKBK Arşivi

Şekil 4.150: Restitüsyon, Vaziyet Planı, 2021

4.3.2. Plan

Yapının bodrum kat, zemin kat ve üst katının plan şeması günümüze özgün bir biçimde ulaşmıştır. Güvenirlilik analiz kapsamında; yapı içi karşılaştırma, yapıdan gelen izler ve mimari gereklilik gibi yöntemler ile yapı incelenmiş ve yapının plan kurgusunun korunduğu tespit edilmiştir.

Yapı muayeneli doktor evi olarak tasarlanmıştır. Yapının giriş holüne girildiğinde -sofaya geçilmeden- sağda yer alan oda Dr. Dimsa ve Dr. Fuat Koman tarafından muayene odası olarak kullanılmış, yapıda yer alan diğer odalar konut işlevleri için kullanılmıştır. Kurulun hizmet binası olarak kullanılmaya başlandıktan sonra, kullanım amacı değişmekle birlikte yapının plan şemasında herhangi bir değişiklik olmamıştır.

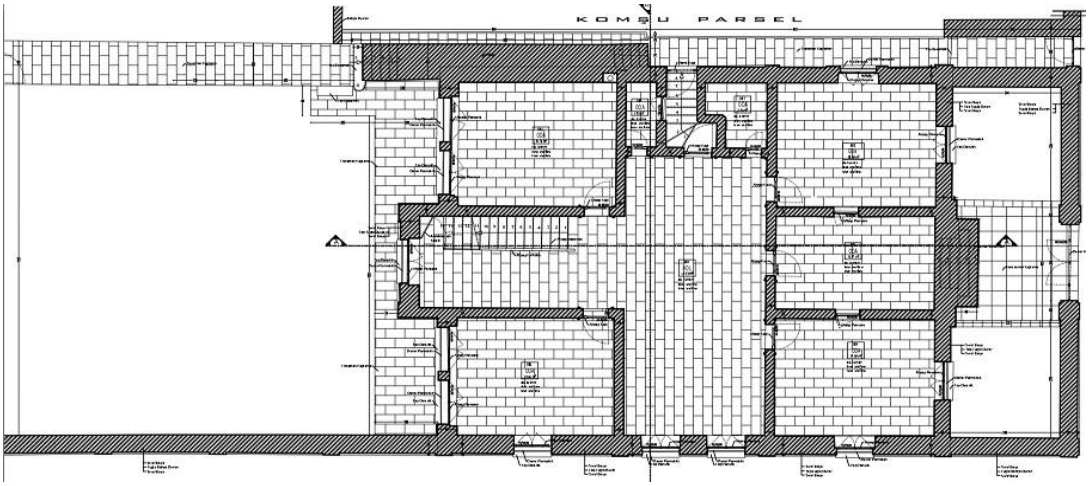
Yapı iç sofalı plan tipindedir. Yapının zemin katında yer alan giriş holü (cümle kapısı), sofa ve merdiven holü yapının ön bahçesi ile arka bahçesi arasında sirkülasyon hattı oluşturur. Zemin katın merdiven holünden, aynı zamanda arka cephede yer alan

cumbanın sağ yüzünden arka bahçeye açılan kapının bu sirkülasyon hattı devam ettirmek için mimari gereklilik olduğu düşünülmektedir. Benzer yapı araştırmalarında; Edirne Kaleiçi'nde arka ve ön bahçelerin bulunduğu yapılarda, Adalar'da ise deniz-sokak ilişkisinin olduğu yapılarda bu durumu destekleyen örnekler -Büyükada Kalvokoresis Köşkü- mevcuttur.

4.3.2.1. Bodrum Kat

Bodrum kat plan şeması özgünlüğü korunmuştur. Günümüzde bodrum katta B-01 Hol, B-02 Kazan Dairesi, B-03 Depo, B-04 Arşiv, B-05 Arşiv, B-06 Mutfak, B-07 WC, B-08 Kazan Dairesi mekânları bulunmaktadır. 1990 yılında hazırlanan rölövede mekânlar; B-01 Hol, B-02 Çamaşırhane, B-03 Kömürlük, B-04 Odunluk, B-05 Hizmetçi Odası, B-06 Mutfak, B-07 WC, B-08 Depo olarak gösterilmiştir. B-05 mekânı kiler olarak da kullanılmıştır. B-01 Hol'de -Koman ailesi'nin Karaağaç'da yer alan çiftliklerinde yetişen mahsullerden de- likör ve tarhana yapılmış, muşmula fermente edilerek meşe fıçısında şıra gibi kurulmuş, sonbaharda yufkacı çağırılarak yufka açılmıştır (Kiper, 2021). Yapının ilk sahibi olan gayrimüslim tebaadan Dr. Dimsa ve ailesinin banyo için bodrum kattaki mekânlardan birini kullandığı düşünülmektedir.

Bodrum kat restitüsyon önerisinde 1990 yılındaki halihazır mekan kullanımı esas alınmıştır **(Şekil 4.151).**

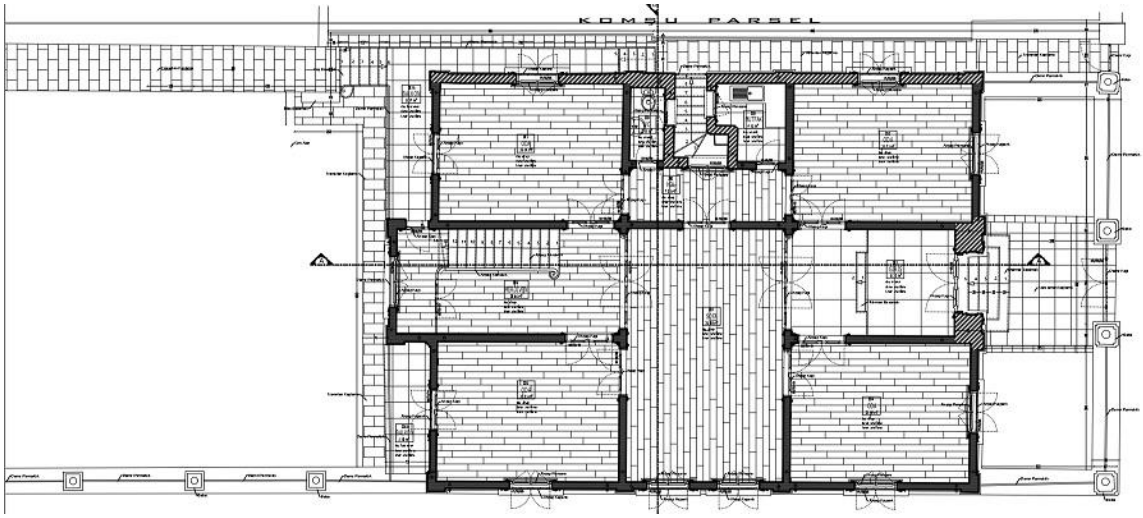

Şekil 4.151: Restitüsyon, Bodrum Kat Planı (2021)

4.3.2.2. Zemin Kat

Zemin kat plan şeması özgünlüğü korunmuştur. Günümüzde zemin katta Z-01 Sofa, Z-02 Dinlenme Odası, Z-03 Giriş Holü, Z-04 Memur Odası, Z-05 Raportör Odası I, Z-06 Merdiven, Z-07 Raportör Odası II, Z-08 WC-Mutfak Holü, Z-09 WC, Z-10 Mutfak mekânları bulunmaktadır. 1990 yılında hazırlanan rölövede mekânlar; Z-01 Sofa, Z0-2 Muayenehane, Z-03 Giriş Holü, Z-04 Kitaplık, Z-05 Oda, Z-06 Merdiven, Z-07 Oda, Z-08 Hol, Z-09 WC, Z-10 Mutfak olarak gösterilmiştir. Koman ailesi sofayı salon olarak, arka cepheye bakan iki odanın sağdaki oturma odası, soldaki ise -duvarları kırmızı renge boyandığı için kırmız oda olarak anılmış olan mekânda, İstanbul'dan Çirikotis adlı marangozun ceviz ağacından yaptığı 18 kişilik yemek masası, büfe ve vitrinden oluşan- yemek odası olarak kullanmıştır (Kiper, 2021).

Zemin kat restitüsyon önerisinde Z-01 Sofa, Z-02 Muayenehane, Z-03 Giriş Holü, Z-04 Çalışma Odası, Z-05 Yemek Odası, Z-06 Merdiven, Z-07 Oturma Odası, Z-08 Hol, Z-09 WC, Z-10 Mutfak mekanları yer almaktadır **(Şekil 4.152).**

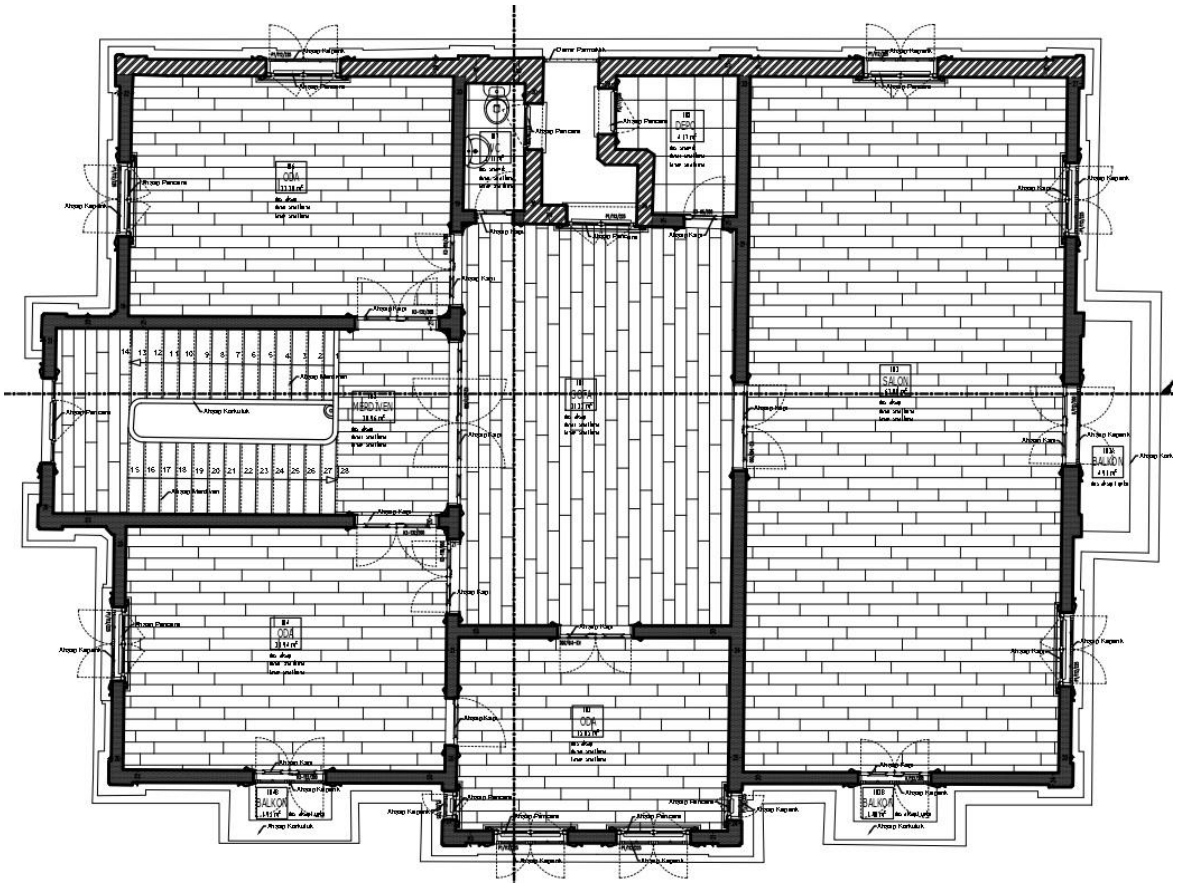
Şekil 4.152: Restitüsyon, Zemin Kat Planı (2021)

4.3.2.3. Üst Kat

Üst kat plan şeması özgünlüğü korunmuştur. Günümüzde üst katta 1-01 Sofa, 1-02 Toplantı Salonu, 1-03 Raportör Odası I, 1-04 Müdür Odası,1-05 Merdiven, 1-06 Raportör Odası II, 1-07 WC, 1-08 Depo mekânları bulunmaktadır. 1990 yılında

hazırlanan rölövede mekânlar; 1-01 Sofa, 1-02 Büyük Salon, 1-03 Oda, 1-04 Oda, 1-05 Oda, 1-06 WC, 1-07 Mutfak olarak gösterilmiştir. Koman ailesi Müdür Odasını yatak odası olarak (Fuat Koman-Sevinç Koman'a ait), 1-03 raportör odasını torunların yatak odası olarak, 1-02 büyük salonu özel günlerde toplanılan ve kutlama (bayram, noel vs.) yapılan oda olarak, 1-06 raportör odasını yatak odası olarak (Korhan Koman'a ait), 1-08 depo ise banyo yapmak amacıyla kullanılmıştır (Kiper, 2021) .

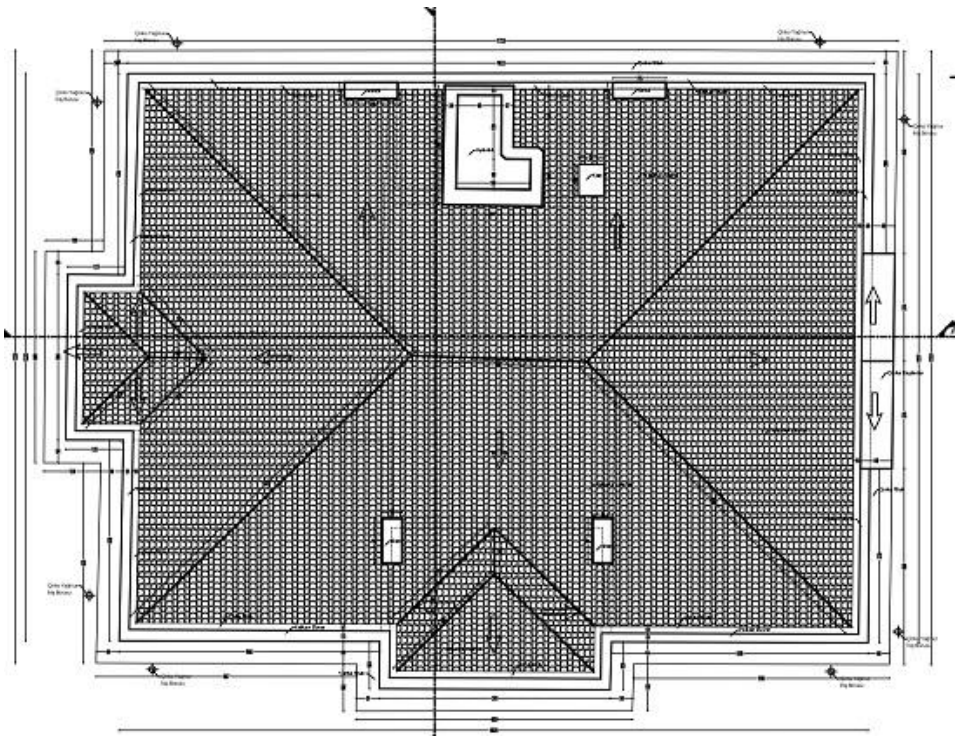
Üst kat restitüsyon önerisinde 1-01 Sofa, 1-02 Toplantı Salonu, 1-03 Yatak Odası, 1-04 Yatak Odası, 1-05 Merdiven, 1-06 Yatak Odası, 1-07 WC, 1-08 Depeo mekanları yer almaktadır **(Şekil 4.153).**

Şekil 4.153: Restitüsyon, Üst Kat Planı (2021)

4.3.2.4. Çatı

Yapı ahşap oturtma çatı ile kapatılmıştır. Çatı kaplaması için Marsilya kiremidi kullanılmıştır **(Şekil 4.154).**

Şekil 4.154: Restitüsyon, Çatı Planı (2021)

4.3.3. Cepheler

Yapının üç tarafı sokaklarla çevrili olup, tüm cepheleri bütün olarak görülebilmektedir. Yapının cephelerinde Neoklasik ve Neogrek üslubun özellikleri görülmektedir. Doğu ana giriş cephesi ve batı arka cephe, yanlarda yer alan cephelere nazaran süsleme öğeleri açısından biraz daha zengindir. Ön ve arka cephelerin daha dar oluşu, bu cepheleri daha gösterişli göstermektedir. Cephelerin üst kat kısımları süsleme öğeleri yönünden daha zengindir. Kuzey sağ yan cephe kaplamaları romanya kerestesinden ahşap kaplama üzeri sıvalı ve boyalı olup, bu cephe dışındaki yapının tüm cepheleri romanya kerestesinden ahşap kaplama üzeri boyalıdır

Yapının doğu ana giriş cephesi, güney sol yan cephesi ve batı arka cephesinde günümüzde yer almayan kalkan duvar vardır. Kuzey sağ yan cephede ise; 1950'li

yıllarda yapılan onarımda, yapının içinde yer alan bacaların işlevini yeterince sağlayamaması sebebiyle cepheye eklenen ve yapıyla malzeme açısından uyumlu olan, günümüzde zemin kat ve üst boyunca devam eden baca bulunmamakta, günümüzde yer almayan kalkan duvar ise bulunmaktadır.

4.3.3.1. Doğu Ana Giriş Cephesi

Yapının doğu cephesi kornişli silme ile yatay düzlemde ikiye ayrılmış, dikeyde ise cephede çıkıntı yaparak oluşturulmuş plastırlarla üç bölümlü kompozisyon oluşturulmuştur. Yatay ve dikey düzlemdeki bu kompozisyon ile Neoklasik üslubun simetrik cephe düzeni oluşturulmuştur. Cephede yataylığı vurgular şekilde çizgisel (lineer) olarak ahşap kaplama vardır. Dikeydeki üç bölümlü aksın ortasında; mermer basamaklarla girilen ana giriş kapısı, giriş kapısının üzerinde eliböğründeler (konsol) ile desteklenen dorik tarzı parmaklıklı, köşede masif ayaklı korkuluğa sahip ahşap balkon ve her iki yanında ahşap görünümlü plastırlar (sütunçe), en üstte işlevsel olmayan, çatı konstrüksiyonu ile bağdaşmayan üçgen bir alınlık (proton) yer almaktadır. Orta aksın sağ ve sol tarafında -alt ve üst katta- simetrik ahşap pencereler bulunmaktadır. Üst katın köşelerinde ahşap görünümlü plastırlar, üçgen alınlığın altında yatayda sıralanmış ahşap füruş ve ahşap geisipodes dizisi (diş, dendan) yer almaktadır. Giriş kapısının üzerinde yer alan balkonu destekleyen "S'' kıvrımlı ahşap konsolların (eliböğründe) yumurta dizisi, akantus ve kıvrım dallarla bezeli olduğu görülmektedir. **(Şekil 4.155).**

Ön cephede; bodrum katın iki penceresi, zemin katın iki pencere ve ana giriş kapısı, üst katın ise iki pencere ve bir balkon kapısı bulunmaktadır. Cephede yer alan pencerelerin ve kapıların üst kısmındaki ahşap tablaların ve sütünçelerin altındaki ahşap tablaların içerisinde gülbezek formlu ahşap kabartma vardır. Pencere ve kapıların üstünde ahşap saçak yer almaktadır. Gülbezek formlu ahşap kabartmaların sağında ve solunda yer alan sövelerde çiçek motifli ahşap süslemeler bulunmaktadır. Cephede yer alan kapı ve pencerelerde -ana giriş kapısı hariç- kepenkler bulunmaktadır.

Üst kattan çatıya geçiş kornişli ahşap silme ile yapılmıştır. Kornişli ahşap silmelerin üzerinde çatının kalkan duvarları görülmektedir.

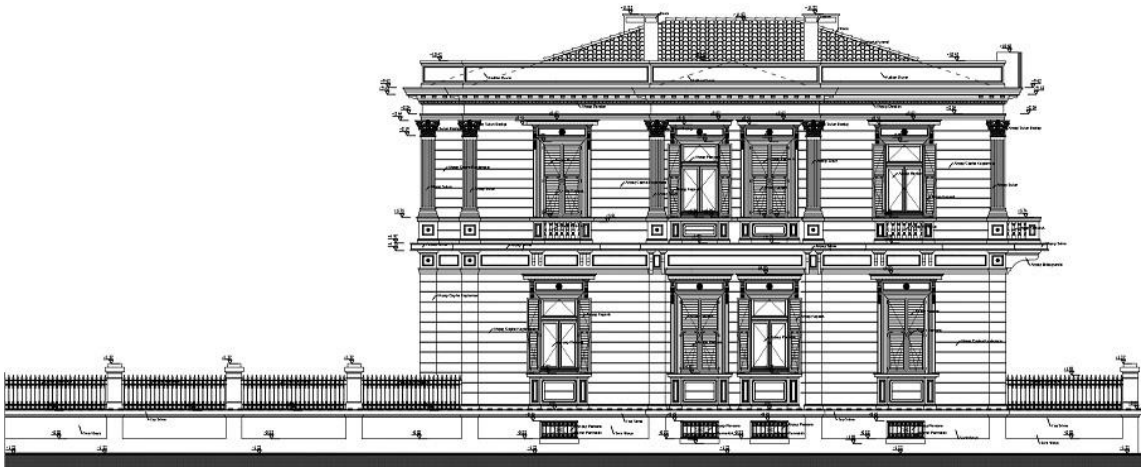

Şekil 4.155: Restitüsyon, Doğu Ana Giriş Cephesi Görünüşü (2021)

4.3.3.2. Güney Sol Yan Cephe

Yapının güney cephesi kornişli silme ile yatay düzlemde ikiye ayrılmış, dikeyde ise cephede çıkıntı yaparak oluşturulmuş plastırlarla üç bölümlü kompozisyon oluşturulmuştur. Cephede yataylığı vurgular şekilde çizgisel (lineer) olarak ahşap kaplama vardır. Yapının orta aksının üst kat kısmında cumba oluşturulmuş ve cumbanın her iki yanında mekânlardan ayrı - dorik tarzı parmaklıklı, köşede masif ayaklı korkuluğa sahip ahşap- balkonlara çıkılabilmektedir. Dikeydeki üç bölümlü aksın ortasında aşağıdan yukarıya sırasıyla; bodrum katta demir parmaklıklı simetrik iki ahşap pencere, zemin katta çift kanatlı iki adet simetrik ahşap pencere, üst katta eliböğründeler ile desteklenen -çift kanatlı iki adet simetrik ahşap pencerenin bulunduğu- cumba ve her iki yanında ahşap görünümlü plastırlar (sütunçe) yer almaktadır. Orta aksın sağ ve sol

tarafında; alt katta simetrik ahşap pencereler, üst katta balkona açılan ahşap kapılar bulunmaktadır. Üst katın köşelerinde ahşap görünümlü plastırlar çatının kornişli ahşap silmesinin altında yatayda sıralanmış ahşap füruş ve ahşap geisipodes dizisi (diş, dendan) yer almaktadır **(Şekil 4.156).**

Şekil 4.156: Restitüsyon, Güney Sol Yan Cephe Görünüşü, 2021

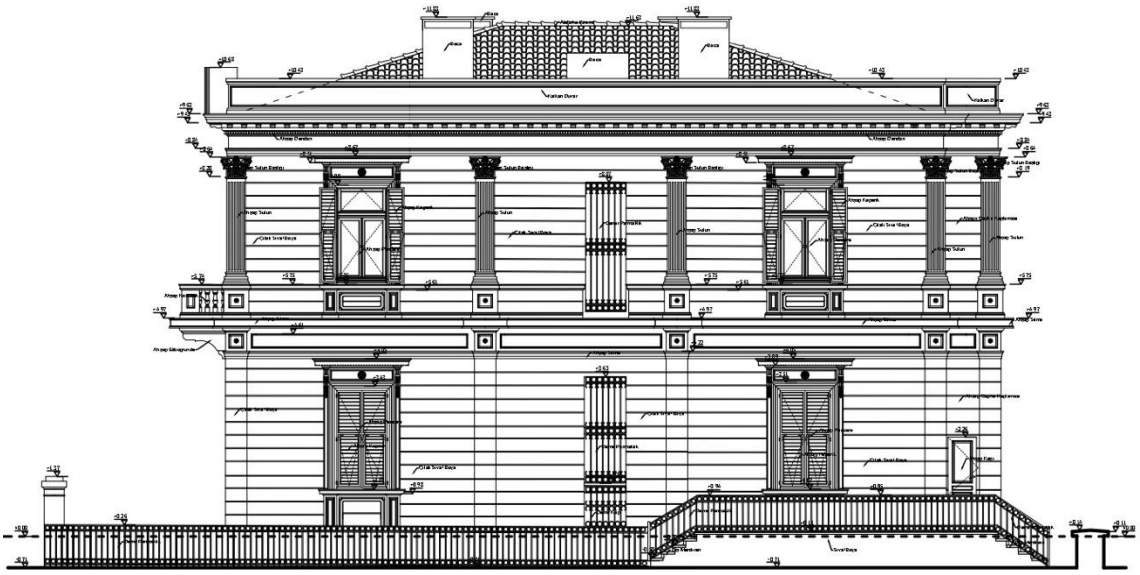
Sol yan cephede; bodrum katın dört penceresi, zemin katın dört penceresi, üst katın ise iki pencere ve iki balkon kapısı bulunmaktadır. Cephede yer alan pencerelerin ve kapıların üst kısmındaki ahşap tablaların ve sütünçelerin altındaki ahşap tablaların içerisinde gülbezek formlu ahşap kabartma vardır. Pencere ve kapıların üstünde ahşap saçak yer almaktadır. Gülbezek formlu ahşap kabartmaların sağında ve solunda yer alan sövelerde çiçek motifli ahşap süslemeler bulunmaktadır. Cephede yer alan kapı ve pencerelerde kepenkler bulunmaktadır. Üst kattan çatıya geçiş kornişli ahşap silme ile yapılmıştır. Kornişli ahşap silmelerin üzerinde çatının kalkan duvarları görülmektedir.

4.3.3.3. Batı Arka Cephe

Yapının ana giriş dışındaki diğer girişi batı cephesi üzerinde yer almaktadır. Yapının arka bahçesine demir kapıdan giriş yapılmakta ve altı adet mermer basamak ile balkona ulaşılmaktadır. Bu balkondan yapının merdiven holüne ve oturma odasına giriş yapılmaktadır.

Yapının batı cephesi kornişli silme ile yatay düzlemde ikiye ayrılmış, dikeyde ise cephede çıkıntı yaparak oluşturulmuş plastırlarla üç bölümlü kompozisyon oluşturulmuştur. Cephede yataylığı vurgular şekilde çizgisel (lineer) olarak ahşap kaplama vardır. Yapının orta aksı öne çıkarılmış, üst katta yer alan uzun pencere ile yapıda aydınlık-ferah bir ortam sağlanmaya çalışılmıştır. Bu pencereni üzeri antik dönemin kavisli alınlığı ile somlandırılmıştır. Dikeydeki üç bölümlü aksın ortasında aşağıdan yukarıya sırasıyla; bodrum katta demir parmaklıklı ahşap pencere, zemin katta çift kanatlı ahşap pencere, üst katta ahşap pencere ve her iki yanında ahşap görünümlü plastırlar (sütunçe) yer almaktadır. Orta aksın sağ ve sol tarafında; bodrum katta demir parmaklı ahşap pencereler, alt katta simetrik ahşap balkon kapıları ve balkonun demir parmaklıkları, üst katta simetrik pencereler bulunmaktadır. Üst katın köşelerinde ahşap görünümlü plastırlar, çatının kornişli ahşap silmesinin altında yatayda sıralanmış ahşap füruş ve ahşap geisipodes dizisi (diş, dendan) yer almaktadır **(Şekil 4.157).**

Batı cephede; bodrum katın beş penceresi, zemin katın iki balkon kapısı ve bir penceresi, üst katın ise üç penceresi bulunmaktadır. Cephede yer alan pencerelerin (orta aks zemin kattaki hariç) ve kapıların üst kısmındaki ahşap tablaların ve sütünçelerin altındaki ahşap tablaların içerisinde gülbezek formlu ahşap kabartma vardır. Pencere ve kapıların üstünde ahşap saçak (orta aks zemin kat hariç) yer almakla birlikte orta akstaki uzun pencerenin saçağının üstünde dairesel formda ikinci bir saçak vardır. Gülbezek formlu ahşap kabartmaların sağında ve solunda yer alan sövelerde (orta aks zemin kattaki hariç) çiçek motifli ahşap süslemeler bulunmaktadır. Cephede yer alan kapı ve pencerelerde kepenkler bulunmaktadır. Üst kattan çatıya geçiş kornişli ahşap silme ile yapılmıştır. Kornişli ahşap silmelerin üzerinde çatının kalkan duvarları görülmektedir.

Şekil 4.157: Restitüsyon, Batı Arka Cephe Görünüş (2021)

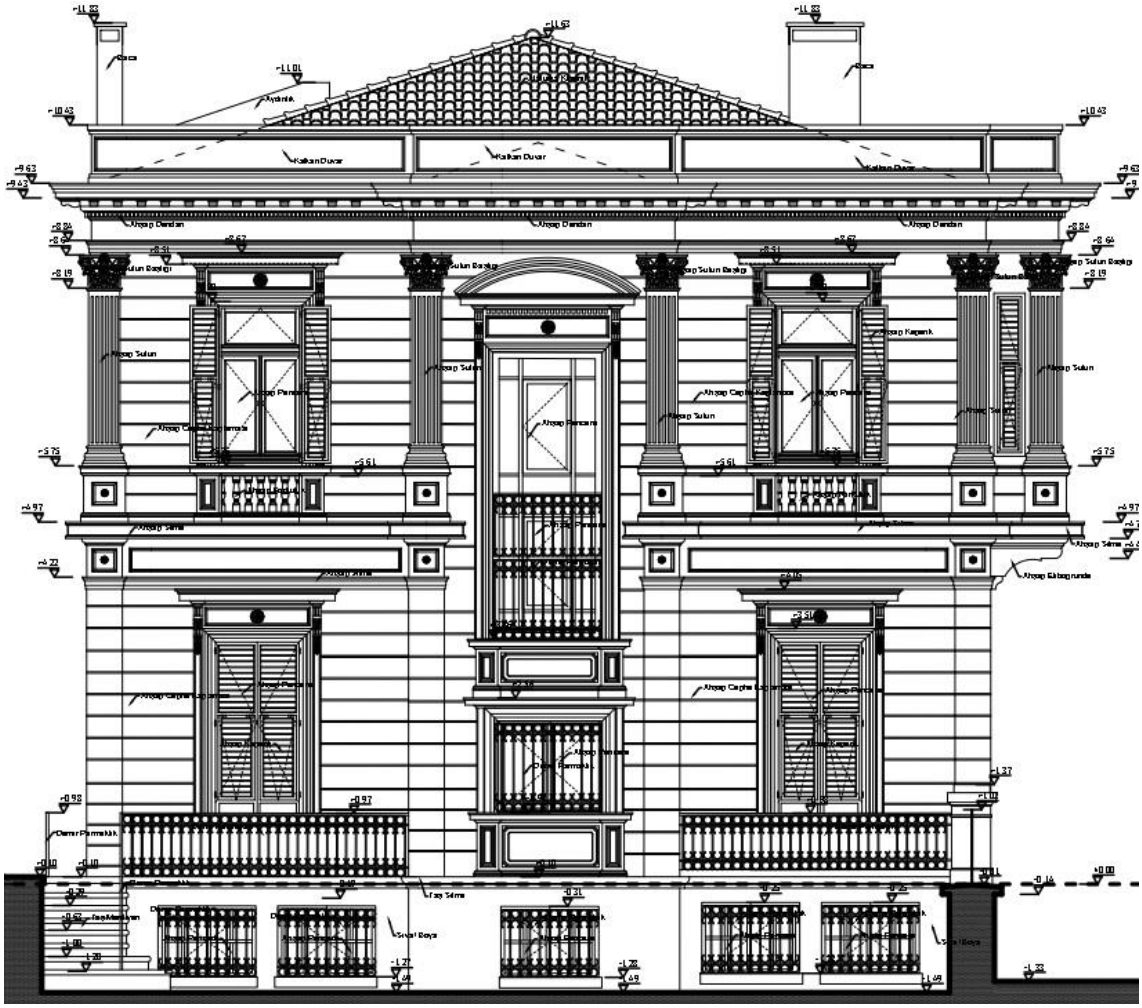
4.3.3.4. Kuzey Sağ Yan Cephe

Yapının sağ yan cephesi bitişik parsel tarafına bakan güney cephesidir ve bu cepheden yapıya giriş merdiven vasıtası ile bodrum kattan yapılabilmektedir. Arka bahçe ile ön bahçe arasındaki sirkülasyon bu cephe tarafındaki yürüme yolu ile sağlanmaktadır. Arka bahçeden mermer basamaklar ile çıkılmakta ve havalandırma boşluğunun (ışıklık) olduğu yerden tekrar bahçe kotuna inilmektedir.

Yapının kuzey cephesi kornişli silme ile yatay düzlemde ikiye ayrılmış, dikeyde ise cephede çıkıntı yaparak oluşturulmuş plastırlarla üç bölümlü kompozisyon oluşturulmuştur. Cephede yataylığı vurgular şekilde çizgisel (lineer) olarak ahşap kaplama vardır. Yapının orta aksı geriye çekilerek havalandırma ve servis fonksiyonu ile kullanılmıştır. Dikeydeki üç bölümlü aksın ortasında aşağıdan yukarıya havalandırma boşluğunu kapatan demir parmaklıklar bulunmaktadır. Orta aksın sağ ve sol tarafında; zemin katta ahşap pencereler, üst katta simetrik ahşap pencereler bulunmaktadır. Üst katın köşelerinde ahşap görünümlü plastırlar (sütunçe), çatının kornişli ahşap silmesinin altında yatayda sıralanmış ahşap füruş ve ahşap dendan (diş) yer almaktadır **(Şekil 4.158).**

Kuzey cephede; zemin katın ve üst katın ikişer ahşap penceresi bulunmaktadır. Cephede yer alan pencerelerin (orta aks zemin kattaki hariç) ve kapıların üst kısmındaki ahşap tablaların ve sütünçelerin altındaki ahşap tablaların içerisinde gülbezek formlu ahşap kabartma vardır. Pencere ve kapıların üstünde ahşap saçak yer almaktadır. Gülbezek formlu ahşap kabartmaların sağında ve solunda yer alan sövelerde (orta aks zemin kattaki hariç) çiçek motifli ahşap süslemeler bulunmaktadır. Cephede yer alan kapı ve pencerelerde kepenkler bulunmaktadır.

Üst kattan çatıya geçiş kornişli ahşap silme ile yapılmıştır. Kornişli ahşap silmelerin üzerinde çatının kalkan duvarları görülmektedir.

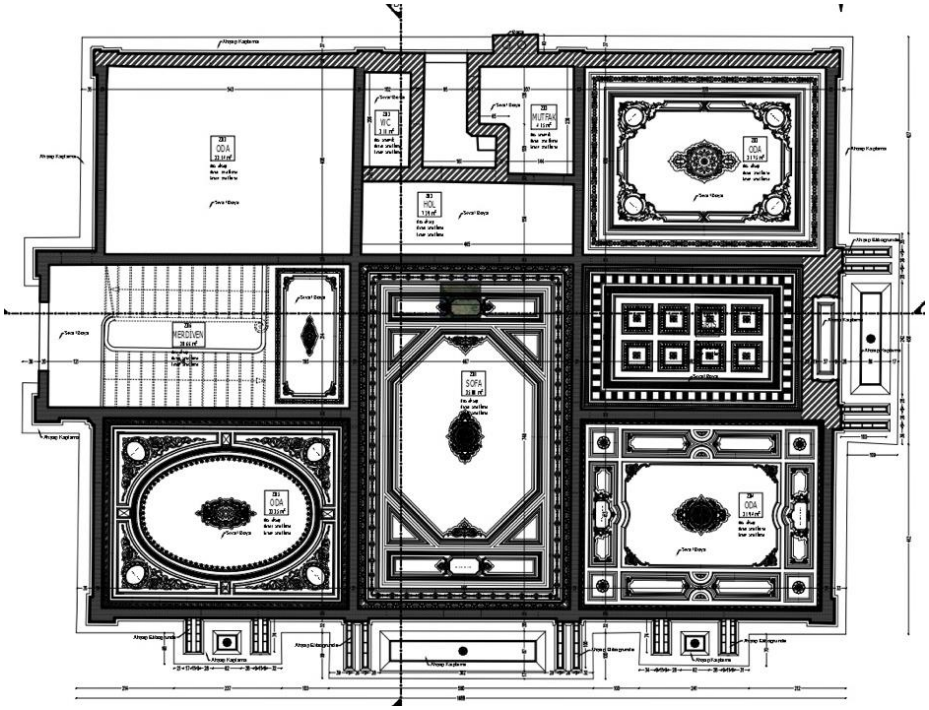

Şekil 4.158: Restitüsyon, Kuzey Sağ Yan Cephe Görünüşü (2021)

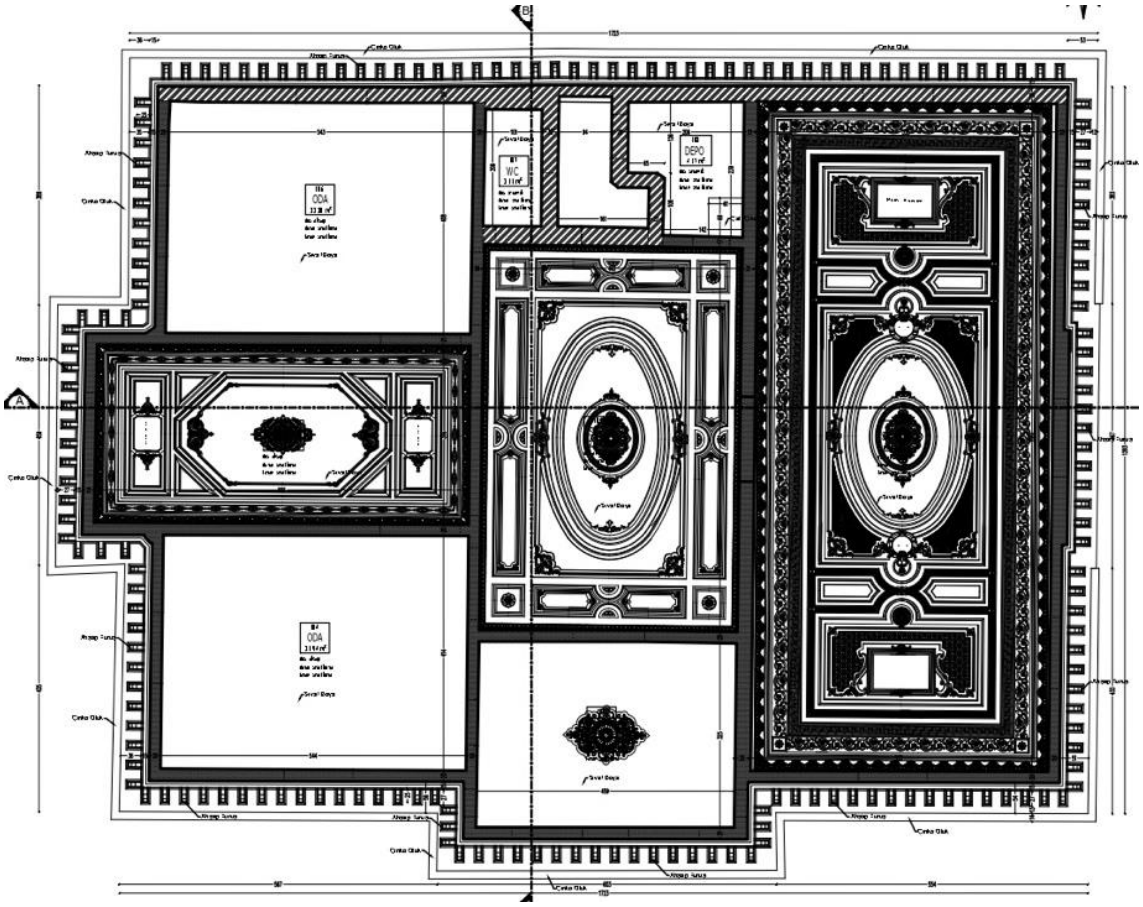
4.3.4. Kalem İşi

Yapının zemin katındaki mekânlardan; Z-01 Sofa, Z-02 Muayenehane, Z-03 Giriş Holü, Z-04 Çalışma Odası, Z-05 Yemek Odası, Z-06 Merdiven ile günümüzde tavan kalem işi süslemelerin bulunmadığı Z-07 Oturma Odası'nın tavanlarında, inşa edildiği dönemde kalem işi süslemeler ve tasvirlerin yer aldığı bilinmektedir. Z-07 Oturma Odası'nın kalem işi tavan süslemeleri hakkında bilgi ve belgeye ulaşılamamış olup; 1950'li yıllarda yapıldığı bilinen onarım öncesinde veya sırasında yok olduğu düşünülmektedir. Z-05 Yemek Odası'nın güneybatı köşesindeki madalyonun üzerinde yer alan tasvire ait bilgiye ulaşılamamıştır **(Şekil 4.159).**

Üst katta ise 1-01 Sofa, 1-02 Toplantı Salonu, 1-03 Yatak Odası, 1-04 Yatak Odası, 1-05 Merdiven ve 1-06 Yatak Odası'nın tavanlarında, yapının inşa edildiği dönemde kalem işi süslemelerin olduğu düşünülmektedir. 1-03 Yatak Odası, 1-04 Yatak Odası ve 1-06 Yatak Odası mekânlarının tavan süslemeleri hakkında bilgi ve belgeye ulaşılamamış, süslemelerin 1950'li yıllarda yapıldığı bilinen onarım öncesinde veya sırasında büyük ölçüde yok olduğu düşünülmektedir **(Şekil 4.160).**

Şekil 4.159: Restitüsyon, Zemin Kat Kalem İşi Tavan Planı (2021)

Şekil 4.160: Restitüsyon, Üst Kat Kalem İşi Tavan Planı (2021)

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. RESTORASYON

5.1. Yeni Kullanıma İlişkin Öneriler

İlhan Koman Evi, 1905-1908 yılları arasında inşa edilmiş, yapının ilk sahibi Dr. Dimsa ile Dr. Fuat Koman tarafından muayehaneli doktor evi olarak, 1990 yılında Kültür Bakanlığı tarafından yapılan kamulaştırmaya kadar da Koman ailesi tarafından konut olarak kullanılmıştır. Koman ailesi kamulaştırma sürecinde yapının iki odasının Heykeltıraş İlhan Koman (Fuat Koman'ın oğlu) ve Trakya Paşaeli Müdafaa Hukuk Cemiyeti Kurucusu ve Misak-ı Milli'yi son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Kürsüsünde okuyan Mehmet Şeref Aykut (Fuat Koman'ın kayınpederi) için ayrılmasını ve bu iki önemli şahsiyetin eserleri ile yaşatılmasını istenmiştir. Kamulaştırma sürecinden esaslı onarım öncesine kadar yapının zemin katta yer alan iki mekanı; Mehmet Şeref Aykut Kitaplığı ve İlhan Koman'ın replika eserlerinin vs. olduğu sergi odası olarak kullanılmıştır **(Şekil 5.1).** Günümüzde Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatı olan EKVKBK Müdürlüğü Hizmet Binası olarak kullanılmaktadır. EKVKBK Müdürlüğü, 2863 sayılı Kültür Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illeri sınırları içerisinde kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde akarılması görevlerini icra etmektedir.

Yapının geçirmiş olduğu işlev değişikliği, yapının özgün halini değiştirmemiş, yapıda herhangi bir hasar veya bozulmaya neden olmamıştır. Aksine, kamulaştırma kararı öncesinde bakımsız ve tahribata uğramış yapı hizmet binası olarak kullanıldıktan sonra basit ve esaslı onarımlar geçirmiş, yapı özgünlüğü korumuştur **(Şekil 5.2).** Venedik Tüzüğü'nün 4. Maddesinde; "Anıtların korunmasındaki temel tutum korumanın kalıcı olması, sürekliliğinin sağlanmasıdır." denilmekte, Carta Del Restauro'nun dördüncü maddesinde; "Yaşayan, yani ayakta duran anıtlara, yalnızca özgün işlevinden

çok uzak olmayan ve binada gerekli uyarlamaların önemli hasara neden olmayacak şekilde yapılabileceği yeni kullanımlar verilmesi kabul edilebilir.'' denilmektedir. Yapının mevcut işlevi Venedik Tüzüğü ile Carta Del Restauro'da belirtilen ilkelerle çelişmemekte, yapının özgünlüğünü koruyarak kültürel miras olarak geleceğe aktarılmasına engel teşkil etmemektedir.

Şekil 5.1: İlhan Koman Evi, Z05 numaralı mekan, 2002 (EKVKBK Arşivi)

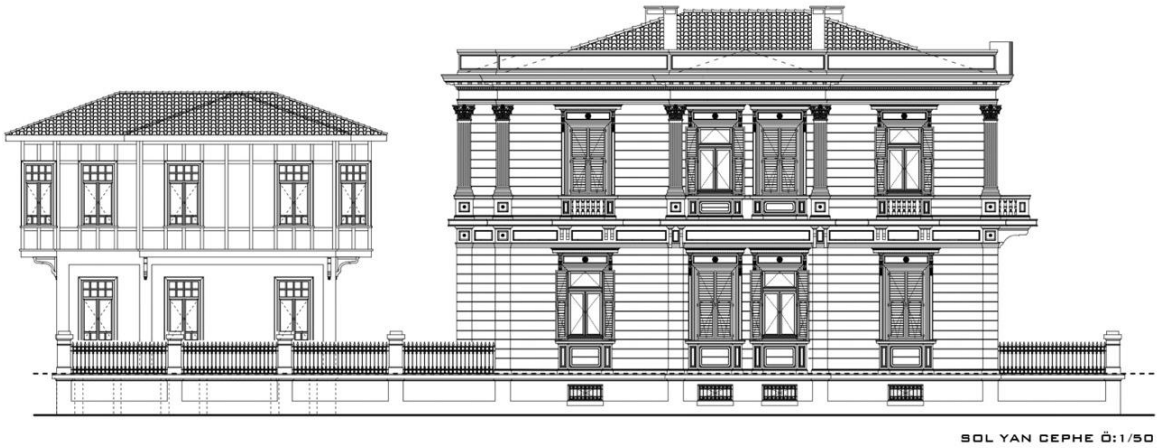
Şekil 5.2: İlhan Koman Evi (1991)

5.1.1. Vaziyet Planı

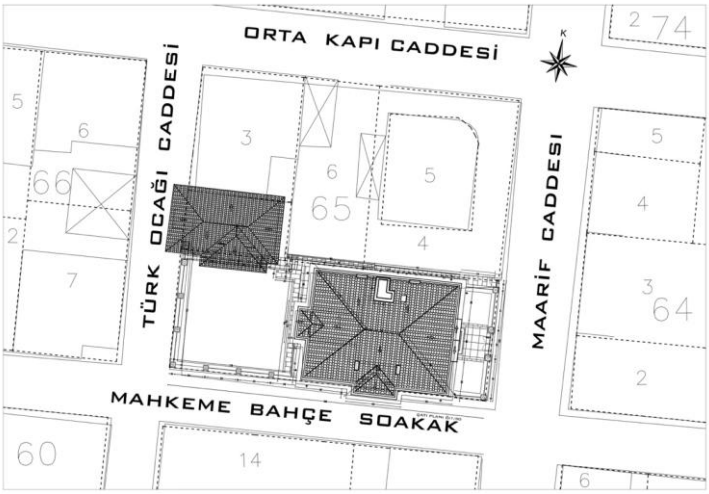
Yapının ön ve arka bahçesinin peyzajı düzenlemiş, yapının arka bahçesinde İlhan Koman'a ait eserlerin replikasının konulması önerilmiştir. İlhan Koman Evi ile yapının arka bahçesine bitişik, 65 ada, 2 parselde yer alan İlhan Koman Evi Müzesi (eski müştemilat binası) bütüncül bir şekilde ele alınmıştır. Eski fotoğraflara dayanarak İlhan Koman Evi Müzesi cephe önerisi yapılmıştır **(Şekil 5.3, Şekil 5.4)**. Müzenin zemin katında, İlhan Koman Evi'nde yaşayan önemli şahsiyetlerin ve kimliklerin tanıldığı (Dr. Dimsa, Mehmet Şeref Aykut, Koman Ailesi ve İlhan Koman), Kaleiçi mekânsal bağlamında oluşturulacak sergi alanları önerilmektedir. Müzenin üst katı ise tek mekan şeklinde, toplantı ve sinevizyon salonu olarak önerilmektedir **(Şekil 5.5)**

Şekil 5.3: Restorasyon, Silüet-1, Türk Ocağı Caddesi'den (2022)

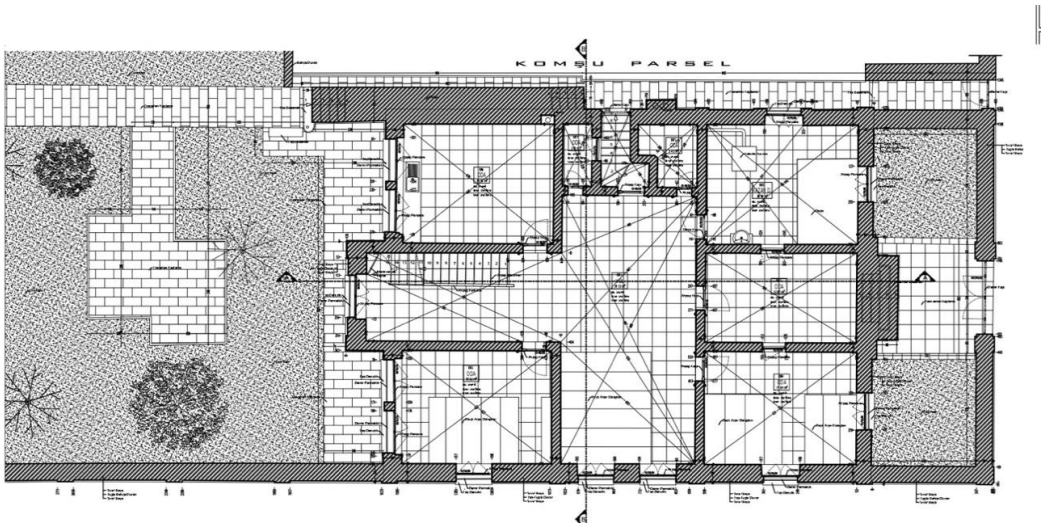
Şekil 5.4: Restorasyon, Silüet-2, Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak'tan (2022)

Şekil 5.5: Restorasyon, Vaziyet Planı (2021)

5.1.2. Bodrum Kat

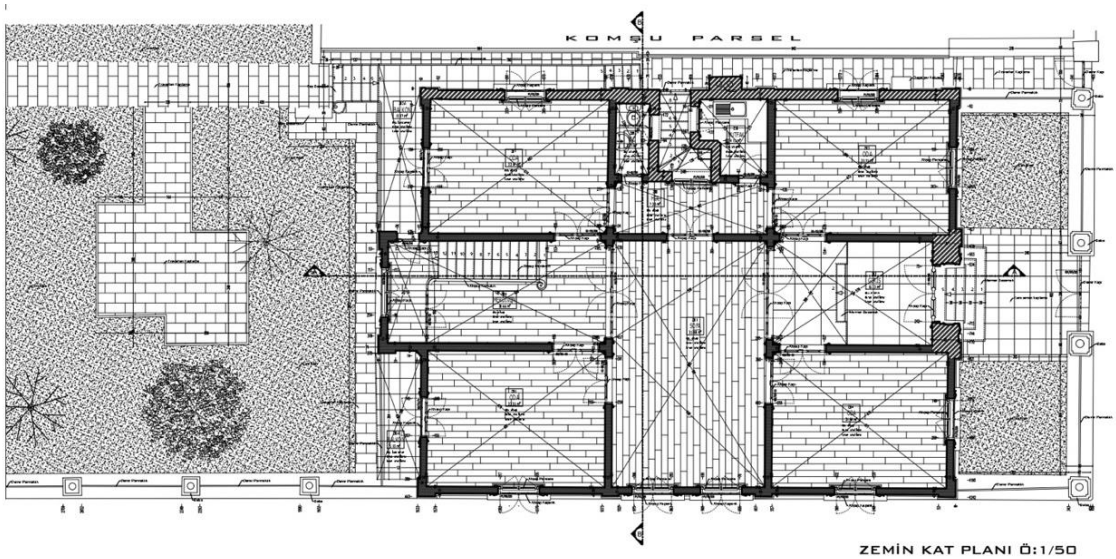
Yapının bodrum katında; B-01 Hol, B-02 Mekanik Tesisat Odası, B-03 Depo, B-04 Arşiv, B-05 Arşiv, B-06 Arşiv, B-07 WC, B-08 Mekanik Tesisat Odası olarak işlevlendirilmiştir. Yapının holünde yer alan arşiv dolapları B-06 mekanına taşınarak, mevcutta mutfak olarak kullanılan bu mekan EKVKBK Müdürlüğünün gelecekte artacak fiziki arşiv ihtiyacını karşılayacak şekilde Arşiv Odası olarak önerilmiştir **(Şekil 5.6).**

Şekil 5.6: Restorasyon, Bodrum Kat Planı (2021)

5.1.3. Zemin Kat

Yapının zemin katında; Z-01 Sofa, Z-02 Dinlenme Odası, Z-03 Giriş Holü, Z-04 Memur Odası, Z-05 Raportör Odası I, Z-06 Merdiven, Z-07 Raportör Odası II, Z-08 WC-Mutfak Holü, Z-09 WC, Z-10 Mutfak olarak işlevlendirilmiş, günümüzdeki mevcut kullanım korunmuştur. Zemin katta yer alan mekanlara yapıdaki eski kullanımlarını gösteren bilgilendirici panolar konulacaktır **(Şekil 5.7).**

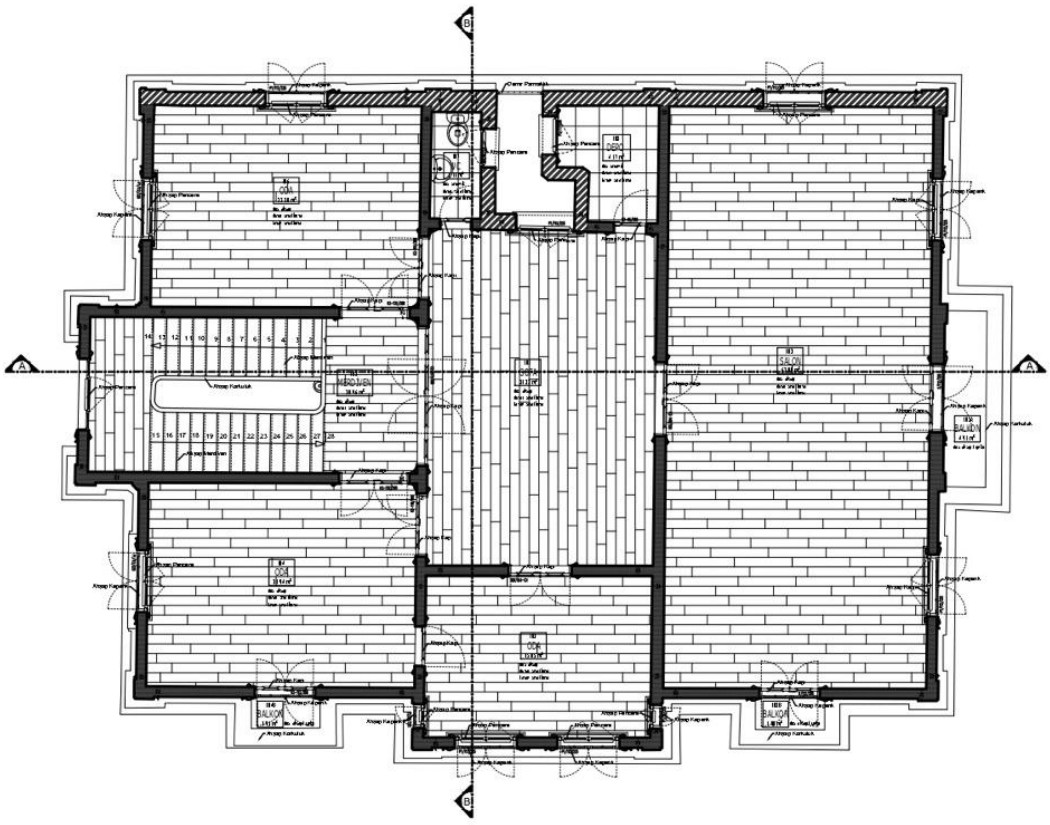
Şekil 5.7: Restorasyon, Zemin Kat Planı (2021)

5.1.4. Üst Kat

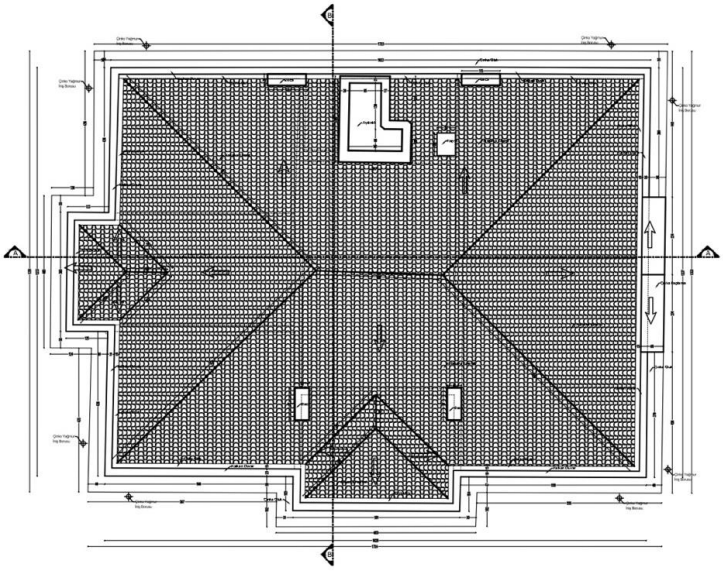
Yapının üst katında; 1-01 Sofa, 1-02 Raportör Odası I, 1-03 Raportör Odası II, 1-04 Müdür Odası, 1-05 Merdiven, 1-06 Raportör Odası III, 1-07 WC, 1-08 Depo olarak işlevlendirilmiştir. Günümüzde toplantı odası olarak kullanılan 1-02 numaralı mekan EKVKBK Müdürlüğü'nün mevcut raportör odalarının yetersiz kalması nedeniyle raportör odası olarak kullanılması, Müdürlüğü'nün toplantı faaliyetlerinin ise İlhan Koman Müzesi üst katında yapılması önerilmiştir. Üst katta yer alan mekanlara yapıdaki eski kullanımlarını gösteren bilgilendirici panolar konulacaktır **(Şekil 5.8).**

5.1.5. Çatı

Kalkan duvar yeniden inşa edilerek, yapı ahşap oturtma çatı ile kapatılmıştır. Çatı kaplaması için Marsilya kiremidi kullanılmıştır **(Şekil 5.9).**

Şekil 5.8: Restorasyon, Üst Kat Planı (2021)

Şekil 5.9: Restorasyon, Çatı Planı (2021)

5.2. Onarıma İlişkin Öneriler

Yapıda restorasyon uygulamaları yapılmadan önce yapılan araştırmalar ve belgeleme çalışmaları yapının detaylı olarak tanımlanmasını, yapılan araştırmalar neticesinde elde edilen veriler ise yapıdaki hasarların sebeplerini en aza indirecek ya da tamamen ortadan kaldıracak koruma tekniklerinin belirlenerek uygulanmasına olanak sağlamaktadır. Yapılan onarımlarda geleneksel yöntemlerin yanında, çağdaş tekniklerden de yararlanılmaktadır. Venedik Tüzüğü'nün 7, 10, 11, 12, 13, ve 15'inci maddeleri bu konuda açıklamalar içermektedir (Ahunbay, 2017, s.90).

Yapıda gerçekleştirilecek uygulamalar için, Edirne Müzesi denetiminde uygulama yapılacak bölgeden alınacak numunelerin, Edirne Müzesi Restorasyon ve Konservasyon Labaratuvarı'nda fiziksel ve kimyasal analizlerinin yapılması ve bu analiz sonuçlarının değerlendirilerek Restorasyon projesinin revize edilmesi önerilmektedir.

Yapıda eklerden arındırma, yüzey temizliği, sağlamlaştırma, bütünleme, yenileme, yeni ekler gibi onarımlar önerilmektedir. Yapıya eklenen muhdes eklerin kaldırılması, yapının cephelerinde oluşan bozulmalar temizlenmiş, yapı elemanlarının eksilen kısımları bütünlenmiş, yapıdaki bazı mekân ve mimari öğeler çağdaş malzeme kullanarak yeniden oluşturulmuştur.

5.2.1. Temizleme

Temizleme, yapının özgünlüğünün bozan, tarihi ve estetik değer taşımayan unsurların kaldırılmasıdır. Yapıda temizleme yöntemi eklerden arındırma ve yüzey temizliği olarak sınıflandırılmıştır.

5.2.1.1. Eklerden Arındırma

Yapının kuzey sağ yan cephesinde, zeminden çatıya kadar devam eden, yapının inşa edildiği dönemde yer almayan bacanın kaldırılması, yapının kuzey cephesi tarafında içeride yer alan iki bacanın onarımının yapılarak kullanılması önerilmektedir.

Zemin kat Z-09 WC ve üst 1-07 WC mekânlarındaki klozet, lavabo ve duvar ayna ile metal akşamların kaldırılması, döşeme ve duvarlardaki seramiklerin sökülerek mekanlarda nem kontrolü yapılması önerilmektedir.

Bodrum kat B-06 Arşiv'de ve zemin kat Z-10 Mutfak'ta yer alan mutfak dolabı, mutfak tezgâhı ve havalandırma tesisatının kaldırılması, B-06 Arşiv'de yer alan duvar seramikleri ile Z-10 Mutfak'ta yer alan duvar ve döşeme seramiklerinin sökülerek nem kontrolünün yapılması önerilmektedir.

Bodrum kat Mekanik Tesisat Odası'nda bulunan mekanik akşamlardan günümüzde atıl vaziyette olanların kaldırılması ve yapıda bütüncül bir mekanik tesisat projesi hazırlanması önerilmektedir.

5.2.1.2. Yüzey Temizliği

Yapıda yüzey temizliğinin yapılması gereken yerler, bahçe duvarları ve korkulukları, cephelerde yer alan ahşap kaplama ve mimari süsleme öğeleri, iç duvarlar, döşemeler, pencere ve kapılar ve bezeme öğeleridir. Bu kapsamda yüzey temizliği; cephe temizliği, duvarların temizliği, ahşap elemanların temizliği, metal ve çinko elemanların temizliği, kalem işi temizliği olmak üzere beş başlıkta incelenmiştir.

5.2.1.2.1. Cephe Temizliği

Yapının cepheleri romanya kerestesinden ahşap kaplama üzeri boyalı, kuzey sağ yan cephesi ahşap kaplama üzeri sıvalı-boyalıdır. Cephelerde; ahşap kaplama

üzerindeki kir, toz ve boyaların mekanik ve kimyasal olarak temizlenmesi, kabarma yapan boyaların ısı tabancası ile kaldırılması ve spatula ile boya kısımlarının altına sokularak mekanik temizliğinin yapılması önerilmektedir. Cephelerde yer alan mimari süsleme öğelerinin ısı tabancası ve spatula ile mekanik temizliğinin mümkün olmaması durumunda kumlama yöntemi ile mekanik temizliğinin yapılması önerilmektedir. Cephelerde yer alan yağmur olukları ile iniş boruları sökülmeli, yağmur ve kar suları kalkan duvar arkasında yapılacak gizli olukla toplanarak yapının kuzeydoğu cephesinde yer alan aydınlık kısmında yapılacak iniş borusu ile tahliye edilmelidir.

5.2.1.2.2. Duvarların Temizliği

Yapının bahçe duvar sıvalarının kabarmış, rutubete maruz kalmış, çatlamış kısımlarının sökülmesi, bahçe duvar boyalarının kir, toz ve rutubete maruz kalmış bölgelerinin spatula, spatül, bistüri gibi aletlerle ve basınçlı hava verilerek temizlenmesi önerilmektedir.

Yapının iç duvarları bağdadi sıvalı-boyalıdır. Yapının duvarlarında yer alan bozulmalara müdahale edilmeden önce raspa yapılması, sıvaları oluşturan bileşenlerin türleri ve karışım içerisindeki oranlar belirlendikten sonra müdahale edilmelidir. (Zakar ve Eyüpgiller, 2020; s.168) Yapının duvarlarında yer alan kir, toz ve kabarmış boyaların mekanik yöntemlerle temizlenmesi, rutubete maruz kalan kısımların nem kontrollerinin yapılması önerilmektedir.

5.2.1.2.3. Ahşap Elemanların Temizliği

Yapının zemin ve üst katındaki ahşap döşemelerinin yüzeysel bozulmaya uğrayan bölgelerinin sistre (zımparalama) ve cilasının yapılması önerilmektedir.

Kapı, pencere ve kepenklerin üzerindeki kir, toz ve boyaların mekanik ve kimyasal olarak temizlenmesi, kabarma yapan boyaların ısı tabancası ile kaldırılması ve spatula ile boya kısımlarının altına sokularak mekanik temizliğinin yapılması, temizliği yapılan ahşap elemanların boya ve cilasının yapılması önerilmektedir.

5.2.1.2.4. Metal ve Çinko Elemanların Temizliği

Yapının metal eleman ve aksamlarında temizleme işleminin amacı, metali üzerinde birikmiş toz, kir, pas ve bozulmuş boya katmanlarından arındırmaktır (Zakar ve Eyüpgiller, 2020; s.160). Metal elemanlarda; kir ve tozların su püskürtme yöntemi ile yıkanması, paslanmış bölgelerin ve bozulmuş boyaların keski, tel fırça, zımpara gibi aletler kullanılarak temizlenmesi ya da kumlama yöntemi ile mekanik temizliğinin yapılması, temizliği yapılan metal elemanların korozyona karşı koruyucu kimyasalların uygulanarak boyasının yapılması önerilmektedir.

Cephe, balkon ve çatıda yer alan çinko işlerinde, malzemenin üzerinde yer alan kir ve tozların su püskürtme ve kumlama gibi mekanik yöntemlerle temizlenmesi önerilmektedir.

5.2.1.2.5. Kalemişi Temizliği

Kalem işi yüzeylerde görülen kir, toz, is ve kararmaların detaylıca temizlenmesi gerekmektedir. Kabarmış eski boyaların ise temizleme işlemi spatula, bisturi gibi basit aletlerle kazınarak ve basınçlı hava verilerek yapılmalıdır.

5.2.2. Sağlamlaştırma

Sağlamlaştırma çalışmaları, yapının malzemesinin, taşıyıcı sisteminin ve üzerinde bulunduğu zeminin sağlamlaştırması olmak üzere üç düzeyde ele alınabilir (Ahunbay, 2017; s.90). Türk evinde bezemeli öğelerin ana malzemesini oluşturan ahşap nem etkisiyle zamanla çürümekte, böcek nedeniyle dayanımı azalmaktadır. Yapıdaki kapı, pencere, mobilya niteliğinde işlenmiş mimari öğeler, furuş, balkon korkuluğu, tavan bezemesi gibi unsurlarda dokuların sağlamlaştırılması için kimyasal maddelerle işlem görmeleri söz konusu olmaktadır. (Ahunbay, 2017; s.91)

Yapıda sağlamlaştırma çalışmaları; malzeme, taşıyıcı sistem ve zemin sağlamlaştırması olarak üç başlıkta ele alınmaktadır.

5.2.2.1. Zeminin Sağlamlaştırılması

Yapının 2005-2007 yılları arasında geçirmiş olduğu esaslı onarımda; bina çevresindeki beton tretuvar yıkılmış, bodrum temel döşeme kotuna kadar kazılmış, bodrum dış cephe yüzeylerine sıva yapılmış, elastomer esaslı su yalıtım yapılarak tecritli şap atılmış, binanın çevresindeki suyu uzaklaştırmak için pvc esaslı drenaj hattı yapılmış, zeminden 1 metre yükseklikte granülmatik çakıldan dolgu yapılarak bahçe kotuna kadar toprak ile sıkıştırılmış, tüm bina çevresine demirsiz beton dökülerek üzerine imitasyon harcı ile kaplama ve taraklama yapılmıştır. Zeminde ve taşıyıcı sistemde gerçekleştirilen uygulamalar ile yapı sağlamlaştırılmıştır.

Yapının mevcut durumunu tespit etmek için, zemin sağlamlaştırması uygulamaları yapılmadan önce yapısal sorunların tespit edilmesi gerekmektedir. Flat-jack (çift düz krikolar), 3D GPR, Sonik/Mikrosismik araştırmalar, MASW Sismik testler, mekanik labaratuvar testleri gibi yöntemlerle zemin ve taşıyıcı sistemin mevcut durumu tespit edilebilir. 3D GPR (Radar çalışması, elektrikli tomografi çalışması) tekniği ile sıva arkası toprak altında görünmeyen temelin tespiti ve duvar ayrışmaları, yapısal çatlakların varlığının tespiti yapılabilir. Sonik-mikrosismik testler, kâgir bodrumun iç homojenlik derecesini ve yapının tipolojisini tespit etmek için kullanılabilir.

5.2.2.2. Taşıyıcı Sistemin Sağlamlaştırılması

Yapının taşıyıcı sistemi kâgir bodrum üzeri ahşap karkastır. Yapı inşa edildikten yaklaşık bir asır sonra 2007 yılında kapsamlı onarım geçirmiş, bu onarım esnasında taşıyıcı sistem zemin ile birlikte bütüncül olarak güçlendirilmiştir. Yapının günümüzde taşıyıcı sistemi iyi durumda olduğu düşünülmekle birlikte; yapılacak raspa sonucu elde edilen veriler ve günümüz teknolojisi ile yapının yeniden incelenerek statik ve malzeme raporu hazırlanması gerekmektedir. Aynı zamanda restorasyon esnasında çıkacak bilgi ve bulgulara göre hazırlanacak raporların ve projelerin revize edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Yapının taşıyıcı sisteminde görülen kılcal çatlakların mekanik ve kimyasal yöntemler ile sağlamlaştırılması gerekmektedir. Yapıdaki ahşap malzemelere, bünyedeki oluşabilecek çürüme, böcek tahribatı ile yanma ve benzerlerini yaşamamak için emprenye işlemi uygulanması önerilmektedir (Özerdem, 2014; s.189).

5.2.2.3. Malzemenin Sağlamlaştırılması

Yapıda 0.2 cm'den az olan kılcal çatlaklar için özgün harç ve sıva analizleri neticesinde ulaşılan verilere dayanarak hazırlanan karışımlar uygulanmalıdır. 0.2 ve 0.3 arasındaki çatlaklar epoksi harcı enjekte edilerek sağlamlaştırılabilir. Uygulama sonrasında yüzeye uygun harç karışımı ile sıvanmalı ve yapının özgün haline uygun olacak şekilde boyanmalıdır (Arama, 2019; s.175).

Yapının girişin yer alan mermer basamaklar ile yapının giriş holündeki mermer döşemede çökmeler görülmektedir. Mermer basamak ve döşemenin sökülerek yapılacak dolgu ile zeminlerinin güçlendirilerek sağlamlaştırma önerilmektedir.

Yapının bahçe duvarlarındaki yüzeysel çatlaklar, malzeme analizi sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda enjeksiyon yöntemi ile doldurulması, dayanımı azalmış olan sıvaların ise onarım harçları ile sağlamlaştırılması gerekmektedir.

Yapının iç mekanında yapılacak raspa neticesinde elde edilecek veriler doğrultusunda dayanımı azalmış olan sıvaların onarım harçları ile sağlamlaştırılması, özgün harcın bulunduğu duvarlarda oluşan çatlakların enjeksiyon yöntemi ile doldurularak sağlamlaştırılması önerilmektedir.

Yapının cephe kaplamaları, döşemeleri, mimari süsleme öğeleri, kapı, pencere ve kepenkler gibi ahşap malzemelerinde ile çinko işlerinde görülen kılcal çatlakların uzmanlar tarafından belirlenecek uygun karışımlar ile sağlamlaştırılması önerilmektedir.

5.2.2.4. Kalemişi Sağlamlaştırılması

Kalem işi yüzeylerde yapılacak temizlemeden sonra, yüzeylerde oluşacak çatlakların -raspa sonucu elde edilen veriler ile- hazırlanacak olan harçlar ile enjeksiyon yapılması, harcın içeriye nüfus etmesi mümkün değil ise çatlakların kontrollü şekilde genişletilerek enjeksiyon işleminin şırınga ile yapılması gerekmektedir.

5.2.3. Bütünleme

Yapının tüm cephelerinde yer alan -sökülecek olan- çatı oluğu iniş boruları kat silmesinin içinden geçmekte olup; bu kısımların özgün malzeme ile bütünlenmesi gerekmektedir. Kuzey sağ yan cephede yer alan muhdes baca yıkıldıktan sonra, kesintiye uğrayan kat silmesi ve diğer mimari süsleme öğelerinin özgün malzeme ile bütünlenmesi gerekmektedir. Cephede yer alan kepenk, pencere, kapı gibi ahşap elemanlar ile diğer mimari süsleme öğelerinin kopan küçük parçalarının özgün malzeme ile tamamlanması önerilmektedir.

5.2.4. Yeniden Yapım

Yapının ilk inşa edildiği dönemdeki fotoğraflarda görülen; yapının çevresi boyunca -üçgen alınlığın olduğu kısım hariç- devam eden çatı alınlığı ve üzerinde yer alan silme ile çatıda yer alan kalkan duvarın özgün malzeme ile yeniden yapılması gerekmektedir. Yapının kuzey sağ yan cephesinde çatı saçağının altında cephe boyunca yer alan friz ve furuşların yeniden yapılması gerekmektedir. Yapının çatı ve balkonlarında yer alan çinkoların hasar alan kısımlarının kaldırılarak yeni malzeme ile uygulama yapılması önerilmektedir. Yapının girişinde yer alan mermer basamaklar ile giriş holünde yer alan mermer döşemenin kopan parçaları, yapılacak analizler sonucu elde edilen veriler doğrultusunda belirlenen malzeme ve harçlar ile bütünlenmelidir. Cephede ve iç duvarlarda sıva dökülmelerinin olduğu bölgelerden alınacak numuneler sonrasında yapılacak analizlerden elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanacak onarım harcı ile bütünleme yapılmalıdır.

5.2.5. Çağdaş Donanım ve Yeni Ekler

İlhan Koman Evi'nin mevcut işlevi ile devam etmesi nedeniyle yapının yeni kullanımına ilişkin öneri mevcuttaki işlevi olan Koruma Kurulu Hizmet Binası olarak kullanılmasıdır. Yapının mevcut işlevi ile kullanılması öngörülmekle birlikte; yapının arka bahçe bitişiğindeki 65 ada 2 parselde, Dr. Dimsa'nın kızkardeşinin hemşire evi olarak kullandığı, Koman Ailesi'nin ise müştemilat binası-hizmetçi evi olarak kullandığı, 1986 yılında geçirmiş olduğu yangın sonucu yıkılarak günümüze ulaşmayan yapının

İlhan Koman Evi ile bütüncül şekilde ele alınması önerilmektedir. EKVKBK Müdürlüğü'nün ek hizmet binası olarak önerilen yapının rekonstrüksiyonunun yapılarak ayda 3 gün gerçekleşen Kurul toplantıları için kullanılması, bunun dışındaki günlerde yapının hafızasının deneyimlenebileceği -Koman ailesi'nin de talebi olan ve bir süre İlhan Koman Evi içerisindeki iki odada gerçekleştirilmiş- müze, sergi işlevi ile programlanması öngörülmektedir.

SONUÇ

İlhan Koman Evi, Edirne Kaleiçi'nde, 1905 Edirne Büyük Yangını'ndan "Harik-i Kebir'' sonra, 1908 yılında Dr. Dimsa tarafından Rum mimar ve ressamlarına yaptırılmıştır. Yapı muayenehaneli doktor evi olarak tasarlanmış, 1938 yılında Koman ailesi mülkiyetine geçtikten sonra da İlhan Koman'ın babası Dr.Fuat Koman tarafından muayeneli doktor evi olarak kullanılmıştır. İlhan Koman Evi 1990 yılında alınan kamulaştırma kararı ile Edirne Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu binası olarak hizmet etmeye başlamış ve günümüzde bu işlevle kullanılmaya devam etmektedir.

İlhan Koman Evi'nin içinde yer aldığı Kaleiçi Bölgesinin sınırlarını belirleyen Edirne (Hadrianapolis) Kalesidir. Kaleiçi'nin mekânsal ortamını oluşturan ise 19. yüzyıl Osmanlısı'nda gerçekleşen reform hareketleri ile desteklenen Batılılaşma sürecinden etkilenen başat grup olan gayrimüslimlerin mimariye ve sanata bakışı ile Levantenlerle geliştirdikleri Edirne'deki ticari yaşamdır. Bu etkenlerin yanında Edirne'nin geçirmiş olduğu yangınlar ve doğal afetler, özellikle 1905 Büyük Edirne Yangını, Kaleiçi mekânsal ortamını değiştiren en önemli unsurdur. Bu yangın sonucu Kaleiçi'nde yer alan konutların büyük bir kısmı yok olmuştur. Bu konutların ağırlıklı olarak geleneksel Türk evi mimarlığından etkilenilerek yapıldığı düşünülmektedir. Eldem Türk evini, Rumeli ve Anadolu'da yerleşmiş, gelişim göstermiş ve beş yüz yıl kadar yer almış, kendi özellikleri ile yaşamış bir ev tipi olarak tanımlamaktadır. Kuban, Anadolu geleneksel konut mimarlığını, İstanbul ahşap konut mimarlığından ayırmakta, İstanbul evinin başkent ürünü olduğunu ve Anadolu'da konut mimarlığının niteliklerinin daha özgün kaldığını vurgulamış, Edirne gibi İstanbul'a yakın merkezlerde de İstanbul etkisinin olduğunu söylemiştir. Geleneksel Türk konutunun parçası olan Edirne evinin ise plan kurgusu açısından, İstanbul konutlarında olduğu gibi, Anadolu'daki geleneksel konutlar ile aynı kökende olduğu görülmektedir. Edirne Kaleiçi konutlarında ise İstanbul 19. yüzyıl ahşap konutları arasında yerleşim, tasarım ve süsleme öğeleri açısından benzeşme görülmektedir.

Kaleiçi konutları ve Edirne Türk evinin her ikisinde de plan kurgusunda yer alan ana öğeler odalar ve sofadır. Geleneksel Türk konutunda mekân öğeleri organizasyonunda, odaların sayıları ve şekilleri ile sofanın yeri ve şekli plan tipini oluşturan en önemli etkenken, Kaleiçi konutlarında ise sofa ve odalardır. Kaleiçi konutlarında, geleneksel Türk evinde görülen plan tiplerinden iç sofalı plan tipi ve orta sofalı plan tipi görülmektedir. İç sofalı (karnıyarık) plan tipinin İstanbul ahşap konutlarında da yaygın olarak rastlanan plan tipi olduğu görülmektedir. Geleneksel Türk konutunda iç sofalı plan tipinin oluşumu, dış sofalı plan tipinin daha gelişmiş hali olarak yerleşme koşullarına bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Kaleiçi konutlarında ise iç sofalı plan tipinin oluşturan etken, konutun bulunduğu parselin boyutlarıdır. İlhan Koman Evi'nin plan kurgusunda geleneksel Türk evlerinde yaygın olan sofalı plan şemaları kullanılmıştır. Yapının zemin kat sofasının gösterdiği iç sofalı plan tipi özellikleri yanı sıra ön ve arka girişleri arasındaki sirkülasyon hattının merkezinde yer alan sofanın, plan düzleminde karşılıklı olarak oluşturulmuş eyvan şeklindeki giriş holü ve merdivenliğe açılması ile orta sofalı plan tipi özelliği de göstermektedir. Yapının üst kat sofası, Eldem'in en yaygın kullanımı dört köşe odalı olan, dört yandan oda ve diğer servis mekânları ile kuşatılan sofalı plan tipi olarak tanımladığı plan tipindedir. İlhan Koman Evi'nde ise, dört köşe odalı orta sofalı plan tipinden farklı olarak, sofaya paralel, ön cepheye bakan tarafta cephe boyunca tek oda yer almaktadır. İlhan Koman Evi'nin güney cephe tarafındaki köşe parselde günümüzde yer almayan Melek Anne Evi (Edirne Maarif Caddesi No:22) bu plan tipine örnektir. İlhan Koman Evi konut ve muayenehane olarak ikili işlevli tasarlanmıştır. Kaleiçi'nde bu şekilde tasarlanmış diğer bir yapı ise Dilaverbey Mahallesi Gazi Paşa Caddesi No:30'daki bir Ermeni evi olan Mihran Hanım Konağı'dır.

Geleneksel Türk Evi plan tipi özellikleri gösteren İlhan Koman Evi kâgir bodrum üzeri ahşap karkas olarak inşa edilmiştir. Yapının cepheleri lambalı tahta ile kaplanmış, dolgu malzemesinin bulunmadığı duvarlar ise bağdadi tekniği ile sıvanmıştır. Bu özelliklerdeki yapım tekniği 19. Yüzyıl ve sonrası İstanbul Ahşap Konut mimarisinde görülmekle birlikte, Edirne ve çevresindeki yerleşim bölgelerinde de görülmektedir.

Edirne Kaleiçi'nde yan yana bulunan Cumhuriyet Caddesi No:31 ve 33'deki Tzarfatiler Evi ve Madam Rosa Evi, Balıkpazarı Caddesi No:47 (Eski Vali Konağı) ve Osmaniye Caddesi No:83 (Edirne Baro Konağı) bu yapım tekniği ile inşa edilmiştir.

Kaleiçi'nde, yangın sonrası 1905-1910 yılları arasında büyük bir imar faaliyeti çerçevesinde '''hippodomos'' plan düzeni içerisinde inşa edilen yapıların mimarisinin 19. yüzyıl Batı seçmeci üslupların etkisinde olduğu görülmektedir. Bunun yanında Edirne Kaleiçi, bu yıllardaki imar faaliyetleri ile daha çok İstanbul ahşap konut mimarlığı ekseninde gelişmiş, başkent üslubuna daha yakın görünümlü bir semte dönüşmüştür. Kaleiçi'nde yaşanan bu dönüşümün sebebi, burada yaşayan gayrimüslimlerin, Levantenlerin ve Avrupalı diplomatik temsilcilerin moda olarak gördükleri Batı seçmeci üslupları tercih etmelerinden kaynaklanmaktadır. Kaleiçi evlerinde, Neogrek üslup özellikleri, Barok akımın öğeleri, Ampir üslup bezeme öğeleri görülmekle birlikte, sayıları az olan Oryantalist süsleme öğelerine ve Art-Nouveau bezemelere de rastlanmaktadır. Katları ayıran silmeler, düz lentolar, süsleme amaçlı kilit taşı ve kilit taşında vurgulu akantus yapraklar, kapı aynalarındaki ışınsal dağılımlar gibi Neoklasik eğilim gösteren elemanları ile Ampir üslup özellikleri cephelerde görülmektedir. Neogrek üslupta ise; üçgen alınlıklar, konsollu geisonlar, geisipodes dizisi, iyonik, korint, kompozit ve dorik başlıklı sütunlar kullanılmıştır. Neogrek olarak sınıflandırılan akım, kâgir konutlarda yaygın olarak kullanılmasına karşın ahşapta sınırlı sayıda görülmekte, ahşap ve kâgir konutların Neogrek üslubu ile çok az sayıda düzenlendiği ve cephelerin plastır, üçgen alınlık ve sütun başlıkları ile süslendirildiği bilinmektedir.

Neogrek (Greek Revival-Classic Revival, Yunan Canlandırmacılığı) üslubun özelliklerini gösteren ve Edirne Devlet Türk Müziği Topluluğu Binası'ndaki (Türk Ocağı Caddesi No:10) gibi Yunan tapınağı atmosferi verilen İlhan Koman Evi'nin cephelerinde Neoklasik tarzda mimari öğeler görülmektedir. Yapının tüm cephelerinde katlar, cepheleri dolanan silmeler ile ayrılmış ve saçak ile sonlanmıştır. Her cephesi farklı kompozisyonlarda oluşturulmuş cephelerde neoklasik vurgu ve simetri hâkimdir. Yapıyı dolanan ara kat silmesi altında Antik Yunan mimarisinin arşitrav ve frizlerini

andıran düzenlemeler yer almaktadır. Profilli silmeler ile düz kuşaklara yer verilen bu düzenleme pencere üstlerinde ve çatı saçağı altlarından da cepheyi dolanmaktadır. Cephelerde yatay bir etki oluşturan kat silmelerini dikeyde plastırlar dengelemektedir. Giriş katta Toskana başlıklı plastırlar, üst katta ise yivli ve kompozit plastırlar yer almaktadır. Cephede yer alan kat silmeleri ve plastırlar Neoklasik bir etki yaratmaktadır. Cephelerinda yer alan cumba ve balkonlar ise yapıya hareketlilik kazandırmıştır. Edirne Kaleiçi'nde yer alan Melek Anne Evi (Edirne Maarif Caddesi No:22), Türk Ocağı Caddesi No:15, Kulekapı Caddesi No:20 (Rabia Sultan Konağı), Cumhuriyet Caddesi No:31 ve No:33 Tzarfatiler Evi ve Madam Rosa Evi gibi yapılarda açık ve kapalı çıkmalar İlhan Koman Evi'nde olduğu gibi birlikte kullanılmıştır. İlhan Koman Evi'nde görülen Neoklasik etkiler, Büyükada'da yer alan Sabuncakis Köşkü, Çavuşoğlu Köşkü ve Kalvokoresis Köşkü'nde; Heybeliada'da yer alan Adalı Evi, Apostolidi Köşkü, Hacopoulo Köşkü, Hacı İstefani Köşkü, Hüseyin Rahmi Evi, İliasko Köşkü, Mavromotis Köşkü, Selahaddin Bey Köşkü, Triandafilidis Köşkü ve Voridis Köşkü'nde; Burgazada'da yer alan Burgaz Palas, Mehmet Nazif Bey Köşkü, Andriomenos İkiz Köşkleri, Bendiç Evi İkiz Evleri, Dimitrikapulo Köşkü II, Spanudis Köşkü ve Berberyan Evi'nde; Abut Efendi Yalısı (Kandilli), Ahmet Mithat Efendi Yalısı (Beykoz)**,** Halit Ethem Paşa Yalısı (Çubuklu)**,** İsmail Bey Yalısı (Beylerbeyi)**,** Kalender Kasrı (Sarıyer) **ve** Köçeoğlu Yalı Köşkü (Bebek) gibi yapılarda da görülmektedir.

İlhan Koman Evi'nin kalem işi süslemelerinde Barok ve Neoklasik üslupların, tavan manzara tasvirlerinde ise izlenimcilik (empresyonizm), doğalcılık (natüralizm) ve gerçekçilik (realizm) etkileri görülmektedir. Bezemelerde, Edirne Kaleiçi'ndeki Eski Vali Konağı'nda (Balıkpazarı Caddesi No:47) da görülen, üç boyutlu etki yaratan monokromi tekniğinde kalem işi uygulanmıştır. Süslemelerde, antik sanat öğeleri olan meander, grifon, akantus yaprakları, stilize bitkisel motifler gibi unsurlar kullanılmış, tasvirlerde ise bağdadi üzerine kuru fresk tekniği ile Yunan tapınakları, mitolojik sahne ve portreler, doğa ve İstanbul manzaraları resmedilmiştir. İlhan Koman Evi'ndeki gibi tavanlarında mitolojik sahnelerin resmedildiği uygulamalara İstanbul Büyükdere'deki İspanyol Sefareti Binası'nda rastlanmaktadır.

Kaleiçi'nde, 20. yy. başında yapılmış olan İlhan Koman Evi, inşa edildiği tarihten günümüze kadar çeşitli müdahaleler görmüştür. Koman ailesi mülkiyetinde olduğu 1960'lı yıllarda ve EKVKBK hizmet binası olarak kullanılmaya başlandıktan sonra basit ve esaslı onarımlar geçirmiştir. Yapı, 2005-2007 yılları arasında geçirmiş olduğu esaslı onarımda, kapsamlı müdahaleler görmüştür.

Yapının mevcut durumu Riegl VZ400 cihazı kullanılarak üç boyutlu lazer (nokta bulutu) tarama yöntemi ile fotogrametrik görüntüler alınarak tespit edilmiş, görüntüler Cad ortamına aktarılmış, yapının tanımlaması yapılmıştır. Günümüzde mekânsal, strüktürel ve malzeme olarak iyi durumda olan İlhan Koman Evi'nde, doğal, çevresel ve kullanıcı kaynaklı bozulmalarda görülmüştür.

Yapının inşa edildiği dönemdeki halinin tespiti için restitüsyon çalışmaları yapılmıştır. Restitüsyon önerisi hazırlanmadan önce; yapıdan gelen izler, yapı içi karşılaştırma, mimari gereklilik gibi yöntemlerin dışında kapsamlı arşiv ve literatür çalışmaları yapılmıştır. EKVKBK'nın fiziki ve dijital arşivinde yapıya ait bilgi, belge ve fotoğraflar incelenmiştir. Yapı, mimari ve sanatsal tarzı, bulunduğu konum ve inşa edildiği dönemi yönünden ele alınmış, bu başlıklar altında literatür araştırması yapılmıştır. Yapının yapıldığı dönem öncesine, yapıldığı döneme ve sonrasına ait fotoğraflar, krokiler, haritalar, hukuki belgeler, resmi yazışmalar incelenmiştir. Koman ailesi üyelerinden Bahar Koman Kiperle yapılan röportaj ile yapının yaşanmışlığına dair bilgiler edinilmiştir.

Semavi Eyice ve Doğan Kuban'ın Edirne'de, 1975 yılında Mimar Sinan ile ilgili yapılan etkinliğe geldikleri sırada, Besim Çeçener'e söz konusu yapıyı incelemesi tavsiyesi üzerine tescil süreci başlayan, akabinde tescillenen ve günümüzde 1. Grup kültür varlığı olarak tescilli olan İlhan Koman Evinin özgün bir kültürel miras örneği olduğu iddiasının desteklenmesi amacı ile analoji ve tipoloji araştırmaları yapılmıştır. Yapının konumu, dönemi ve üslubu değerlendirilerek tespit edilen benzer yapılar ile karşılaştırılmıştır. Yapının plan şeması, cephe düzeni, süsleme öğeleri ve yapı elemanları gibi unsurları yönünden incelenerek mimari karakteri anlaşılmaya çalışılmıştır.

Kaleiçi'nde yer alan ahşap konutlar kapsamında kapı, pencere, merdiven, çıkma, bezeme öğeleri, tavan, döşeme gibi yapı elemanlarının tipoloji analizleri yapılmıştır.

Restitüsyon çalışmaları kapsamında yapılan analoji analizlerinde ilk olarak İlhan Koman Evi'nin Kaleiçi'nde bulunduğu çevredeki yapı tipolojisini anlamak ve yapının çevresini analiz etmek amacıyla, yapının inşa edildiği dönemde Rum tebaanın yaşadığı ve Rumların yaşadığı yerlerde Neogrek üslubun özellikleri tercih edildiği için, 21 tescilli yapı incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda; yapılarda yarım bodrum üzeri zemin kat, bodrum üzeri zemin kat, bodrum üzeri iki kat, zemin üzeri bir kat görülmüş olup, en yaygın görülen uygulama İlhan Koman Evi'nde olduğu gibi bodrum üzeri iki kattır. Yapılar, kâgir bodrum üzeri ahşap karkas, kâgir bodrum üzeri kerpiç ve tuğla dolgulu ahşap karkas, taş bodrum üzeri yığma taş, taş ve tuğla ile kâgir olarak inşa edilmiş olup, yaygın görülen uygulama kâgir bodrum üzeri kerpiç ve tuğla dolgulu ahşap karkastır. Söz konusu yapılarda iç sofalı, orta sofalı ve sofasız plan tipleri görülmüş olup, yaygın olan plan tipi orta sofalı plan tipidir. Yapıların neredeyse tamamında çıtalı ahşap tavan görülmüş, duvarlarda ise bağdadi tekniğinin uygulandığı tespit edilmiştir. Yapıların cephelerinde görülen baskın üslup neoklasik olmakla birlikte; Neogrek, Neorönesans, Art-Nouveau, Barok gibi üslupların etkileri de görülmüştür. Bu yapılar Türk evi plan özellikleri ile Batı seçmeci üslupların etkisini birarada göstermektedir.

İkinci olarak; İlhan Koman Evi ile mimari ve sanatsal tarzı, plan tipolojisi, cephe düzeni, süsleme öğeleri ve mimari elemanları bakımından benzeşen yapıların karşılaştırması adına özellikle Edirne Kaleiçi bölgesi, İstanbul Adalar İlçesi, Kırklareli Yayla Mahallesi ve Batı Trakya'da (Yunanistan) benzer yapı araştırması yapılmıştır.

Bu kapsamda Edirne Kaleiçi'nde yapılan analoji araştırmalarında İlhan Koman Evi'nin yapım tekniği, plan şeması, cephe özellikleri ile mimari ve sanatsal tarzı yönünden değerlendirilmesi amacıyla, 1905 yılında gerçekleşen Büyük Edirne Yangını'ndan "Harik-i Kebir'' sonra Kaleiçi'nde inşa edilen Neoklasik ahşap konutlar üzerinde çalışılmıştır. İlhan Koman Evi'nde tespit edilen restitüsyon sorunları göz önünde bulundurularak, Kaleiçi'nde plan ve üslup bakımından yapı ile benzerlik gösteren Tzarfatiler Evi, Madam Rosa Evi, Eski Vali Konağı, Cumhuriyet Caddesi 36

numaralı ev, Edirne Baro Binası, Türk Ocağı Caddesi 11 numaralı ev ve Türk Ocağı Caddesi 15 numaralı ev olmak üzere yedi yapı seçilmiştir. Yapılan analoji çalışmaları sonucunda; incelenen yedi yapının tamamı plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Yığma taş olarak inşa edilen Türk Ocağı Caddesi No:15 dışındaki diğer yapılar İlhan Koman Evi'nde olduğu gibi cepheleri ahşap kaplamalı, içten bağdadi sıvalı, ahşap karkas yapım tekniğinde inşa edilmiştir. Yapılar, mimari süsleme öğelerinde Neogrek ve Neoklasik üslup özellikleri göstermekte ve cephelerinde yer alan sütun taklidi ahşap pilastırlar, üçgen alınlık, saçak altında friz şeklinde geisipodes sıra dizisi, ''S'' ve ''C'' motifleri ile İlhan Koman Evi cephe düzeni ile benzeşmektedir.

İlhan Koman Evi'nin yapım tekniği, plan şeması, cephe özellikleri ile mimari ve sanatsal tarzı yönünden değerlendirilmesi amacıyla İstanbul Adalar'da (Büyükada, Heybeliada, Burgazada) analoji araştırmaları yapılmış, Adaların (Prens Adaları) 19. yy. sonu, 20. yy. başındaki konut mimarisi araştırılmıştır. İlhan Koman Evi'nde tespit edilen restitüsyon sorunları göz önünde bulundurularak, İstanbul Büyükada, Heybeliada ve Burgazada'da plan ve üslup bakımından İlhan Koman Evi ile benzerlik gösteren Kalvokoresis Köşkü, Hacopoulo Köşkü ve Burgaz Palas yapıları seçilmiş, bu yapılardan Kalvokoresis Köşkü ve Hacopoulo Köşkü plan şemasında sofanın, diğer mekânların açıldığı bir mekân olması ile İlhan Koman Evi'nin plan şemasına benzerlik göstermektedir. Kalvokoresis Köşkü, bodrum katının mutfak, odunluk, çamaşırhane gibi mekânlara ayrılmış olması, iç ve dış mimari süsleme öğelerinde Neoklasik üslup özelliklerini göstermesi, cephe düzeninde korint başlıklı pilastırlar, çatı eteklerinde süslü korniş kullanılması, bağdadi sıva üzeri kalemişi tavan bezemeleri ile İlhan Koman Evi'ne benzerlik göstermektedir. Hacopoulo Köşkü'nde görülen, cephe düzenindeki Neoklasik etki, cephesinde korint başlıklı pilastırlar, üçgen alınlık, ahşap panjurlar gibi öğelerin bulunması ve cephe düzeninde hâkim olan simetri İlhan Koman Evi'nde de görülmektedir. Burgaz Palas ise cephe düzeni ve cephede yer alan mimari süsleme öğeleri yönünden İlhan Koman Evi ile benzeşmektedir. İlhan Koman Evi'nin cephelerinde görülen hâkim simetri ile Neogrek ve Neoklasik üslupların etkileri; korint

düzenli pilastırlar, yapı boyunca devam eden kat silmeleri, üçgen alınlıklar ve üçgen alınlıklar ile çatı saçaklarının altında görülen damlalık frizi (geisipodes dizisi) gibi öğeler Burgaz Palas'ın cephelerinde de görülmektedir.

Analoji araştırmaları kapsamında Edirne Kaleiçi ve İstanbul Adalar dışında farklı bölgelerdeki yapılar da incelenmiştir. İstanbul Büyükdere'deki İspanyol Sefarethanesi cephe düzeni ve cephede yer alan mimari süsleme öğeleri, tavanlarında yer alan kalem işi süslemeleri ile İlhan Koman Evi'ne benzemektedir. İlhan Koman Evi'nin cephelerinde ilk bakışta fark edilen Neogrek ve Neoklasik üslupların etkileri ile yapının cephelerinde yer alan plastırlar, panjurlu pencereler, yapı boyunca devam eden kat silmeleri, üçgen alınlıklar ve üçgen alınlıklar ile çatı saçaklarının altında görülen damlalık frizi (geisipodes dizisi) gibi öğeler, yapının tavanlarındaki kalem işlerinde yer alan, mitolojik sahneler, antik figürler ve geometrik desenler İspanyol Sefarethanesi'nde de görülmektedir. İlhan Koman Evi'nin cephelerinde görülen Neoklasik etki, 19. ve 20. yüzyıllarda Kırklareli'nde inşa edilen; Gusto - Celepoğlu Konağı, Fuat Umay Caddesi No:1, Fuat Umay Caddesi No:2, Eski Vali Faik Üstün İlkokulu - Konak Otel (Aya Sarende Kilisesi), Eski Vali Konağı, Eski Türk Ocağı Binası, Dodoğlu Konağı (Trakya Kalkınma Ajansı Binası) gibi yapıların cephelerinde de görülmektedir. Batı Trakya, İskeçe'de (Xanthi) yer alan Kuyumcuoğlu (Kougioumtzoglou) Evi ve Chasirtzoglou Evi sofalı plan tipi ile inşa edilmiş olup cephelerinde Neoklasik üslup özellikleri göstermesi özellikleri ile İlhan Koman Evi ile benzeşmektedir.

Yapılan restitüsyon araştırmaları sonucunda; İlhan Koman Evi'nin inşa edildiği dönemdeki konut işlevini kaybetmesi nedeniyle mevcuttaki işlevi olan Koruma Kurulu Hizmet Binası olarak kullanılması önerilmektedir. Yapının mevcut işlevi ile kullanılması öngörülmekle birlikte, yapının arka bahçe bitişiğindeki 65 ada 2 parselde, Dr. Dimsa'nın kızkardeşinin hemşire evi olarak kullandığı, Koman ailesinin ise müştemilat binası-hizmetçi evi olarak kullandığı, 1986 yılında geçirmiş olduğu yangın sonucu yıkılarak günümüze ulaşmayan yapının İlhan Koman Evi ile bütüncül şekilde ele alınması önerilmektedir. EKVKBK Müdürlüğü'nün ek hizmet binası olarak önerilen yapının rekonstrüksiyonunun yapılarak ayda üç gün gerçekleşen Kurul toplantıları için

kullanılması, bunun dışındaki günlerde yapının hafızasının deneyimlenebileceği -Koman ailesinin de talebi olan ve bir süre İlhan Koman Evi içerisindeki iki odada gerçekleştirilmiş- müze, sergi işlevi ile programlanması öngörülmekte, yapının arka bahçesinde İlhan Koman'a ait eserlerin replikasının konulması önerilmektedir.

Sonuç olarak; Edirne Kaleiçi'nde yer alan İlhan Koman Evi, 19. yüzyılın ikinci yarısında hızlanan Batılılaşma hareketleri ile Osmanlı konut mimarisini etkileyen Batı seçmeci üslupların etkisinde gelişen Edirne evi mimarisinden farklılaşarak İstanbul ahşap konut mimarlığının özelliklerini göstermektedir. İlhan Koman Evi, Neoklasik ve Neogrek vurgulu ve dışa dönük tasarlanmış cepheleri, Antik Yunan mimarisinin tasvirlerinin ve süsleme öğelerinin yer aldığı tavan süslemeleri ile seçmeci Batı üslupları etkisini; plan şemaları, malzeme-teknik ve mimari unsurlar açısından geleneksel Türk evi özelliklerini yansıtmaktadır. İlhan Koman Evi'nin ahşap karkas olarak inşa edilmiş, Neogrek ve Neoklasik üslübun özelliklerini cephe düzeni, iç ve dış süsleme öğeleri ile gösteren sınırlı sayıdaki yapılardan olduğu görülmektedir. Bu yapının kültürel mirasın nadide bir örneği olarak bitişiğinde günümüzde yer almayan müştemilat yapısı ile bütüncül olarak değerlendirilerek geleceğe aktarılması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Ahunbay, Z. (2017). *Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon*. İstanbul: Yem Yayınları.

Akansel, S. (1990). *Edirne Kaleiçi Geleneksel Konutlarında Plan ve Cephe Analizi.* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.

Akın, G. (2019). *XVIII. – XIX. Yüzyıl Berlin Mimarisinde Neo-klasik Üslup.* (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.

Apa Kurtişoğlu, G. (2014). Kırklareli Geleneksel Evlerinde Cephe Düzenlemesi. *Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi***.** 12;187-219.

Arakelıan, R. (2016). *Edirne(Adrianupolis) ve Ermeni Toplumu Andrinople et sa Communaute Armenienne.* İstanbul: Paros Yayıncılık

Arama, F. (2019). *Çatalca Rum Okulu Restorasyon Projesi*. (Yüksek Lisan Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Aydemir, Z. (2007). *Burgazada Konutlarında Cephe Düzenlemeleri ve Bezemeleri.* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Aygen, Z. (2013). *International Heritage and Historic Building Conservation.* New York: Routledge.

Ayyıldız, S. (2001). *Mimarlıkta Analojiler Üzerine Estetik Ağırlıklı Bir İnceleme.* (Doktora Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

Bayatlı, A., Bayraktar, K. & Bayatlı, N. (2022). Edirne Harik-i Kebiri ve Tarih Yazımsal Karmaşası. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 24 (1); 327-345.

Ciner, S. (1982). *Son Osmanlı Dönemi İstanbul Ahşap Konutlarında Cephe Bezemeleri.* (Doktora Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, İstanbul.

Coşgun, N. (1992). *Edirne Kaleiçi Geleneksel Konutlarında Merdiven Tasarım ve Konstrüksüyonun İncelenmesi.* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.

Çelik Bay, B. (2017). *Heybeliada'da Tescilli Konut Mimarisinin Fiziksel Veri Analizi.* (Yüksek Lisan Tezi). Haliç Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Dişli, G. & Günel. G. (2020). Türkiye'de Gayrimenkul Eski Eserler Anıtlar Yüksek Kurulunun Oluşumu, Gelişimi ve Kararlarının Günümüz İlke Kararlarıyla Kıyaslanması. *Grid Mimarlık, Planlama ve Tasarım Dergisi***.** 3 (1); 2-27**.**

Edirne Koruma Amaçlı İmar Planı Araştırma Raporu, Cilt 1. Edirne: EKVKBK Arşivi

Eldem, S.H. (1954). *Türk Evi Plan Tipleri.* İstanbul: İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi.

Eldem, S.H. (1984). Son 120 Sene İçerisinde Türk Mimarisinde Millilik ve Rejyonalizm Araştırmaları. *Mimaride Türk Milli Üslubu Semineri* (11-12 Haziran 1984). İstanbul: Kültür ve Turizm Bakanlığı Müzeler Genel Müdürlüğü Yayını.

Erder, C. (2018). *Tarihi Çevre Algısı*. İstanbul: Yem Yayınları.

Erdoğan, N. (2006). *Edirne Kentinde Konut Yerleşimlerinin Fiziksel ve Sosyal Yapısının Kültür Bağlamında Değerlendirilmesi.* Edirne: Trakya Üniversitesi Rektörlüğü.

Erdoğan, N. (2019). *Osmanlı Payitahtı Edirne; Mimari, Tarihi, Kültürel Kent Rehberi.* İstanbul: Yem Yayınları.

Esiner Özen, M. & ve Nesara G. (2013). *Süheyl Ünver'in Edirne Defterleri***,** İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.

Evci, T. (2019). *Tanzimat Döneminde Edirne (1839-1908).* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Ankara.

Eyice, S. (1995). Empire. *TDV İslam Ansiklopedisi***,** c.11, İstanbul, 159-163.

Gel, S. (2006). *Heybeliada Konut Mimarlığı.* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Hasol, D. (2019). *Mimarlık ve Yapı Sözlüğü.* İstanbul: Yem Yayınları.

İpek, E. *Tarihi Yarımada'da Neo-klasik Bir Cephenin Klasik Çağ Estetik Unsurları Çerçevesinde Değerlendirilmesi.* (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.

Kaya, Ç. (2021). *Heybeliada'da Köşk Mimarisi Gelişimi Bağlamında Nikolaidis (Horozoğlu) Köşkü'nün Yeniden Değerlendirilmesi.* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Ticaret Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kejanlı, T., Akın, C. T. & Yılmaz, A. (2007). Türkiye'de Koruma Yasalarının Tarihsel Gelişimi Üzerine Bir İnceleme. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 6 (19); 179-196.

Kıranlar, Ö. (2007), *20. Yüzyıl Heykeli İçerisinde İlhan Koman Heykelinin Yeri.* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi, Edirne

Kiper, B. (İlhan Koman'ın yeğeni) (2021). Kişisel Görüşme. 27 Mart, Edirne.

Kirpi, K. (2020). *II. Abdülhamid Dönemi Ebniye Nizamnameleri.* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

Kuban, D. (1995). *Türk "Hayatlı'' Evi*. İstanbul: MTR.

Kurtuluş, İ. H. (2020). *Edirne İl Sınırları İçindeki Kalelerin Tespit ve Değerlendirilmesi.* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Küçükkaya, A. G. (1991). Edirne Kaleiçi Sivil Mimarisi'nde "Greek Revival" tarzında yapılmış bir yapı: İlhan Koman'ın Doğduğu Ev. Edirne: EKVKBK Arşivi Raporu.

Meriç, G. (2019). *Edirne Kaleiçi Evleri 1903 Sonrası*. (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Nezntet Oglou, M. (2021). *Kuzey Yunanistan'daki Kentsel Alanlarda Osmanlı Dönemi Geleneksel Konutları.* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.

Osman, R. (2013). *Edirne Rehnüması (Edirne Şehir Kılavuzu).* Edirne: Edirne Valiliği Kültür Yayınları.

Öz, İ. (2020). *Mülksüzleştirme ve Türkleştirme*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Özer, B. (1964). *Rejyonalizm, Universalizm ve Çağdaş Mimarimiz Üzerine Bir Deneme.* (Doktora Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, İstanbul.

Özerdem, Y. (2014). *Büyükada Kalvokoresis Köşkü Restorasyon Projesi.* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Sarıoğlu, T. (2020). *II. Meşrutiyet'in İlanından Balkan Savaşlarına Kadar Edirne (1908-1912).* (Doktora Tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi, Edirne

Sevgil, S. (2016). *Edirne Milletvekili Mehmet Şeref Aykut ve I. TBMM'deki Faaliyetleri.* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Üniversitesi, Edirne

Tanyeli, U. & Kazmanoğlu, M. (1979). Anadolu Konut Mimarisinde Bölgesel Farklılıklar.

Tomlinson, R.A. (2012). *Yunan Mimarlığı***.** çev. Rıfat Akbulut. İstanbul: Homer Kitabevi.

Tunca, A. (2008), *''Tıraşsız Heykeltıraş'' Edirneli İlhan Koman,* Edirne: Yöre Basım Yayın

Uğur Selçuk, E. (2009). *İstanbul'daki Sefarethanelerin Oluşumu, Günümüzdeki Mevcut Durumları, Koruma Sorunları ve Önerileri.* (Yüksek Lisan Tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Uluengin, N. (1998). *Osmanlı-Türk Sivil Mimarisinde Pencere Açıklıklarının Gelişimi.* İstanbul: Yapı Endüstri Merkezi Yayınları.

Ulusaraç Kepsutlu, G. (1990), *Edirne-Kaleiçi'ndeki Tarihsel Konutların Korunma ve Kullanım Olanakları Açısından Değerlendirilmesi.* (Doktora Tezi) İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Ünver, S. (1983). *Dr. Rıfat Osman'a Göre Edirne Evleri ve Konakları.* İstanbul: Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu

Yıldırım, F. T. I. (2004). *Edirne Kaleiçi Evlerinde Cephe Bezemeleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Zakar, L. & Eyüpgiller, K. K. (2020). *Mimari Restorasyon Koruma Teknik ve Yöntemleri: Restorasyon Uygulamalarında Kullanılan Çağdaş Teknikler.* İstanbul: Ömür Matbaacılık.

İnternet Kaynakları

Url-1 < http://www.edirne.gov.tr/ilin-cografi-bilgileri> , Erişim Tarihi: 01.07.2022

Url-2 < https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/edirne/gezilecekyer/edirne-kalesi-makedonya-saat-kulesi > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-3 < https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/edirne/kulturenvanteri/italyan-kilisesi > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-4 < https://tr.wikipedia.org/wiki/Edirne_B%C3%BCy%C3%BCk_Sinagogu> , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-5 < https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/edirne/kulturenvanteri/maarif-su-terazisi > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-6 < https://www.zingat.com/okul/1-murat-anadolu-lisesi-16412o > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-7 < > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-8 < https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/edirne/kulturenvanteri/istiklal-ilkogretim-okulu > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-9 < https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/edirne/kulturenvanteri/devlet-turk-muzigi-toplulugu-binasi > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-10 < https://kulturportali.gov.tr/turkiye/edirne/kulturenvanteri/mihran-hanim-konagi- > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-11 < https://www.arkeolojikhaber.com/haber-efsane-renk-edirne-kirmizisi-tarihi-konakta-yasatiliyor-23140/ > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-12 < https://kulturenvanteri.com/yer/necmi-ige-evi/#16/41.680916/26.561895 > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-13 < https://www.gidilmeli.com/Prado-muzesi/12856/1 > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-14 < https://tr.wikipedia.org/wiki/Eski_Kraliyet_Saray%C4%B1 > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-15 < http://www.panadea.com/tr/gezi-rehberi/avrupa/macaristan/budapeste-ve-cevresindeki/danube-bend/vac/fotograf-galerisi/gal-003 > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-16 < https://kulturenvanteri.com/yer/ahmet-mithat-efendiyalisi/#16/41.136524/29.086866 > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-17 <https://www.adalarmuzesi.org/cms/images/com_sobi2/gallery/125/125_image_2.jpg > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-18 < https://www.turanakinci.com/dersaadet/kosk-konaklar/buyukada-koskleri/page/2/> , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-19 < https://www.turanakinci.com/portfolio-view/beylerbeyi-debreli-ismail-pasa-yalisi/ > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-20 < https://www.turanakinci.com/portfolio-view/tarabya-kalender-kasri/ > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-21 < https://tr.pinterest.com/pin/667658713492549845/visual-search/?imageSignature=e67e8cf3296384d926d417123257009d > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-22 < https://kulturenvanteri.com/yer/sabuncakis-kosku/#16/40.867447/29.136332 > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-23 < https://i.pinimg.com/originals/39/d4/d7/39d4d76321a4e05ceaf97f2cde213bcb.jpg > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-24 < https://kulturenvanteri.com/yer/eski-vali-konagikirklareli/#16/41.739601/27.225658 > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-25 < http://www.haberkaos.com/kirklareli-turk-ocagi-binasi/ > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-26 < https://www.trakyagezi.com/dodopoulos-dodoglu-konagi/> , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-27 < url-https://korumakurullari.ktb.gov.tr/Eklenti/18338,660-nolu-ilke-kararipdf.pdf?0 > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-28 < https://korumakurullari.ktb.gov.tr/TR-88907/koruma-bolge-kurulu-hakkinda.html > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-29 < https://www.adalarmuzesi.org/cms/projeler/mimari-miras-veritabani?sobi2Task=sobi2Details&catid=18&sobi2Id=100 > , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-30 < https://www.adalarmuzesi.org/cms/projeler/mimari-miras-veritabani?sobi2Task=sobi2Details&catid=18&sobi2Id=112> , Erişim Tarihi: 01.09.2022

Url-31 < https://www.adalarmuzesi.org/cms/projeler/mimari-miras-veritabani?sobi2Task=sobi2Details&catid=5&sobi2Id=347> , Erişim Tarihi: 01.09.2022

EKLER

EK-1: Tapu ve Kadastro Tahrirleri, 65 Ada 1 Parsel EKVKBK Arşivi

EK-2: Tapu ve Kadastro Tahrirleri, 65 Ada 2 Parsel EKVKBK Arşivi

EK-3: Edirne Kaleiçi Sivil Mimarisinde ‘’Greek Revival’’ Tarzında Yapılmış Bir Yapı: İlhan Koman Evi, Küçükkaya, 22.00.44, s.179-182, EKVKBK Arşivi

EK-4: Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binası Onarım İşi İnşaat İşleri Teknik Şartnamesi (2005-2007 Restorasyonu), 22.00.44, EKVKBK Arşivi

EK-5: Edirne Koruma Kurulu İlhan Koman Evi (Kalem İşi) Rölöve-Restorasyon Raporu (2005-2007 Restorasyonu), 22.00.44/1 numaralı dosya, s.179-183, EKVKBK Arşivi,

EK-6: İlhan Koman’ın yeğeni Bahar Kuman Kiper’le yapılan Röportaj Metni

Kadastro ve Tapu Tahririne Mahsus

BEYANNAME

Vilâyeti	Kazası	Mahallesi	Semti	Mevkii	Sokağı	Pafta №	Ada №	Parsel №
Edirne	Merkez	Yeni Şafa Mah.	Karaağaç	içi	Çürük ada yolu caddesi	7	65	2

Kütüğe geçirildikten sonra beyannamenin içindeki evrak

Tarih	№	Nev'i	Adet	Tarih	№	Nev'i	Adet

Osmanbey Matbaası

Beyanlar	İrat ve kıymetler												Satış bedeli	
	Varidatı gayrisafiye			Vergi kıymeti			Sigorta kıymeti			İrat ve borç senedi kıymeti			Evrakı müsbite No.	
	Lira	K.	Sene	Lira	K.	Sene	Lira	K.	Sene	Lira	K.	Sene		Lira	K
T.S.M.: 2732	108												929	1230	00
Emsf. Sarıklı Tatlıcılar kolektif şirk. 08.o.1960 T:1162													1849	5000	00

Gayrimenkul rehinleri								Mülâhazat	
Hini tesiste alacaklıların isim ve şöhreti	Rehin ile temin olunan mebliğ Lira	K.	Faiz %	Derece	Müddet	Kayıt tarihi	Evrakı müsbite No.		

Mülkün vasfı, cinsi	Ev : ahşap					
Haciz ve sairesi	Sahibinin ismi ve soy adı	Hissesi	Babasının adı	Anasının adı	Tabiiyeti	Bu mülkün başka mülkler ve başka mülklerin bu mülk üzerinde hakkı varsa mahiyeti
yok	Maliye Hazinesi					yok

Bu mülkün Tapu senedi varsa tarihi cilt ve sıra numarası başka belgeye istinat ediyorsa tarih ve numarası ile nereden verildiği intikale müstenit ise murisin vefat tarihi ile varisleri yazılacak	İpotek ise tarih ve miktarile alacaklının adı
Bu ev Taba i yuna mevkiinde Oduk sokakta eski Doktor Pinçeken mahallesinde olduğu.	yok
Mezkur hanenin 4 Mayıs 937 de ziraat bankasınca zabtedilip ve fakat henüz tescil muamelesi yapılmadığı beyanlarının tetkikinden anlaşılmıştır.	

Postanın tahdit ve tetkikleri

Hududu		Numarası	Vergi umum No	Kapı No Eski	Kapı No Yeni	Gayri safi irat	Vergi kıymeti
	Şark Cafer Ağa 4/65						
	Şimal Ev 3/65						
	Garp Cami sokağı caddesi					L K	
	Cenup Bir mahalle 1/65	7	232		7	108,09	

Tapu senet veya kaydı gösterilip gösterilmediği

Bu evin tapuda kaydine tesadüf olunmamasıyla cümleye Defterinde mukayyet olan oğlu ve kızı zehra adlerine yazılı olup yapılan tetkik ve tahkikat neticesinde yukarı tebaamdan Abdurrahman oğlu Doktor Remzi'den miras kaldığı ve isimleri geçen oğlu ve zehra ye Satılmış iside henüz muamele-i kanuniyeleri ikmal olmadığı ve vesaik ibraz edilmadığından Hazine namına tesbit suretiyle görülerek Komisyonca tanzim olundu 18-5-938

Komisyon tetkikleri

Değer bahs Lira	K.	Harç Lira	K.	Kadastro ve tahrir resmi Lira	K.	Vilâyet hissesi Lira	K.	Emanetler Lira	K.	Yekûn Lira	K		Hissedarların isim ve soy adı	Hasat Lira	K.

Cephede kaydına tesadüf edilmeyen bu yerin Doktor Pirinçoğlu mektubu üzerine kaydına ait iken 933 senesinde Çapa ve Kabaşa satılmış iken hanüz muamelenin neticelendirilemediği gibi tapu memuruna müracaat ve mezkûr bir belge ibraz edilmemiş olduğundan kaydına sabık tesbit muvafık görülmüştür

28 S 938

T | Maliye hazinesi

Komisyon Reisi | T. Aza | B. Aza | B Aza

İktisap sureti: Tebdil

İzahat: İçinde istirdat edilmiş ise komisyonca tarar, istirdat edilmemiş ise mümeyyiz tarafından kaydedilecek

Kadastro ve Tapu Tahririne Mahsus

BEYANNAME

Vilâyeti	Kazası	Mahallesi	Semti	Mevkii	Sokağı	Pafta №	Ada №	Parsel №
Edirne	Merkez	Yahşifakih	Kale içi		Hamamönü Caddesi	9	65	1

Kütüğe geçirildikten sonra beyannamenin içindeki evrak

Tarih	№	Nev'i	Adet	Tarih	№	Nev'i	Adet
382 Emrad	6	Mezayede Kağıdı	1	Evinden			
						26/12/1935	

Mülkün vasfı, cinsi	Ev : Müstakil					
Haciz ve sairesi	Sahibinin ismi ve soy adı	Hissesi	Babasının adı	Annesinin adı	Tabiiyeti	Bu mülkün başka mülkler ve başka mülklerin bu mülk üzerinde hakkı varsa mahiyeti
yok	Mahiye Hazinedar					yok

Bu mülkün Tapu senedi varsa tarihi cilt ve sıra numarası başka belgeye istinat ediyorsa tarih ve numarası ile nereden verildiği intikale müstenit ise muricin vefat tarihi ile varisleri yazılacak	İpotek ise tarih ve miktarile alacaklının adı
Bu ev babası yanına miyadan Ahlak sanatkarı değil Doktor dünçe ölene metruk olduğu ve	yok

Hududu ve hududu duvar, çit, parmaklık gibi şeylerle ayrılmışsa bunların hangi mülke ait olduğu yazılacak	Hudud ve mülkiyette ihtilâf varsa mahiyeti ve mahkemede ise dava dosya numarası yazılacak
	yok

Postanın tahdit ve tetkikleri

Hududu		Nomrotaj	Vergi umum №	Kapı № Eski	Kapı № Yeni	Gayri safi irat	Vergi kıymeti
Şark	esma şerif caddesi						
Şimal	arsa № 17 ve ev 15						
Garp	Cürah pehriye caddesi						
Cenup	mahalle mektebi bahçe sokağı	18	226		18	L. K. 2400	

Tapu senet veya kaydı gösterilip gösterilmediği: Veyahut yok :

Bu ev bahçeli tezyin evvel 322 tarihinde 6 aded kapı numaralarile iyi ma'mur bahçesinden Doktor Abdülkadir efendiye ait olup bu defa icra tedkik ve tahkikat esnasında mezbur Binicadem mevcut olduğu ve eski aparat Doktor tarafından satılmış idüğü Memuriyet mahallinin kaymakamlığa ait bulunduğu ve civarda ikamet edenlerden Hazine-i celileye müracaat edilerek keşif icra olunmuş olmakla 18-5-938

Komisyon tetkikleri

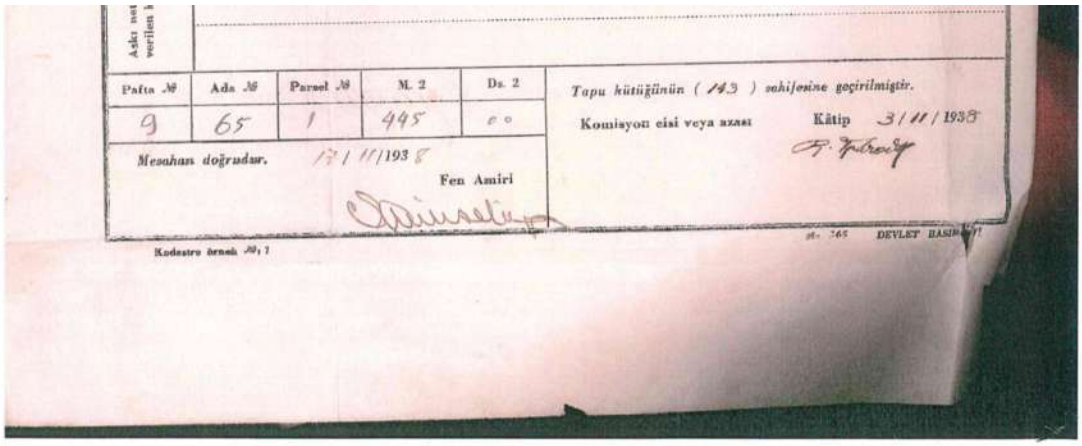
Değer baha Lira	K.	Harç Lira	K.	Kadastro ve tahrir resmi Lira	K.	Vilâyet hissesi Lira	K.	Emanetler Lira	K.	Yekûn Lira	K		Hisseddlerin ismi ve soy adı	Hisse Lira	K.

Bittelik Dimensdan metruk olarak kapsaya ait olan bu yerin Doktor Fuada satılığı hakkında tetkikinden anlaşılmış iseda henüz muamelesinin neticelendirilmediği gibi muma ileyh tarafından kendisine müracaat esasında bir belge ibraz edilmediğinden kapsa namına tescil muamelesi yapılamadığı arz olunur 26.5.938

Komisyon Reisi T. Aza B Aza B Aza

İhtisap suretî Hasan

İcrasında itiraz edilmiş ise komisyonca karar, itiraz edilmemiş ise muamelenin kat'ileştiği yazılacak

Aslı nesi verilen

Pafta №	Ada №	Parsel №	M. 2	Ds. 2
9	65	1	495	00

Mesahası doğrudur. 17/11/1938

Fen Amiri

Tapu kütüğünün (143) sahifesine geçirilmiştir.

Komisyon eisi veya azası

Kâtip 3/11/1938

Kodestro örnek №: 7

№. 765 DEVLET BASIMEVİ

EDİRNE KALEİÇİ SİVİL MİMARİSİNDE "GREEK REVİVAL" TARZINDA YAPILMIŞ BİR YAPI ; İLHAN KOMAN'IN DOĞDUĞU EV

Dr.A.Gülçin KÜÇÜKKAYA

Fotoğraflar : Tayyib YILMAZ

Edirne'de Osmanlı döneminde Gayrimüslim ahalinin oturduğu yer olan Kaleiçi Mahallesi sonraları Türkler tarafından da kullanılmış olmasına rağmen; Hristiyan kültürünün izlerini taşıyan konut mimarisi, Edirne'nin kaledışı mahallelerinde görülen Klasik Osmanlı konut mimarisiyle tam ters düşen bir görünümdedir.

Kaleiçi Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi-Maarif Caddesi kesişiminde yer alan "Greek Revival" tarzında yapılmış tek yapı; aynı zamanda değerli Heykeltraş İlhan Koman'ın doğduğu evdir.

İlhan Koman ; 1880'de Yugoslavya'dan Edirne'ye göç etmiş bir Türk ailesinin oğludur. Güzel Sanatlar Akademisi Resim, Heykel Bölümlerinde ve Paris'te çeşitli atölyelerde eğitimini tamamladıktan sonra İsveç'te yerleşmiş ölümüne kadar burada yaşamıştır. (31 Aralık 1986) (1). Stockholm Güzel Sanatlar Akademisi Öğretim Üyeliği ve Stockholm Belediyesi Sanat Müşavirliğinde bulunan İlhan Koman'ın ülkemizde, en tanınmış eseri Zincirlikuyu'daki Akdeniz Heykelidir.(2).

İlhan Koman heykel sanatımızı ülke dışına taşımakla kendini görevli saymış bir sanat gönüllüsüdür. Edirne'de ender bir üslûpta yapılmış evini tanıtarak onu bir kez daha anma fırsatı bulacağımız için mutluyuz.

Yapının Tanımı ; 1908'de Rum Doktor Dimsa tarafından Rum Mimar ve ressamlarına yaptırılmış olup, daha sonra İlhan Koman'ın babası Doktor Fuat Koman tarafından satın alınmıştır. Muayenehaneli doktor evi olarak planlanmış yapının müştemilatında hemşire için yapılmış sade, iki katlı bir konut daha vardır. Bu yapı sonraları Koman Ailesinin hizmetkârlarına ayrılmış ve bu gün boştur.

Bodrum (Bkz.Şekil No.1), Zemin (Bkz.Şekil No.2) ve Üst (Bkz.Şekil No.3) Katlardan oluşan yapıya beş basamaklı bir merdivenle girilir. Giriş holü

çepe çevre mermer taklidi badadi sıva ile kaplıdır. Tavanı dış cephe saçak detaylarının bir minyatürü olan koltuk silmeleri ile dekore edilmiştir(Bkz. foto no 14 Şekil no 4). Hole açılan odalardan biri (Z10) muayenehane,diğeri doktorun kütüphanesidir(Z02).Bütün odaların orijinal profilli kapılarından (Bkz.Şekil No 7) farklı olarak giriş kat ve üst kat sofa kapıları mil menteşeli çarpma kapıdır. Girişin karşısında yer alan merdiven mekanıyla (Z05), mutfak (B01),kömürlük (B05),odunluk (B06),çamaşırlık (B04) ve hizmetçi odalarının (B08) olduğu Bodrum kat ve yatma eyleminin gerçekleştirildiği üst katla irtibat sağlanır. Üst kattaki büyük salon (102),yılbaşı geceleri noel ağacı etrafındaki kutlamalar,döğün,nişan törenlerinde ve büyük misafir kabulünde kullanılmaktadır(3).

Yapının Sanatsal Değeri ; İç ve dış mimari dekorasyon ögeleriyle eklektisist akımlardan Grek ve Antik sanatın dirilmesi iddiası ile ortaya atılmış,Batı literatüründe "Greek Revival" ya da "Classical Revival" olarak adlandırılan üsluba örnektir. Edirne'de bazı yapılarda Grek çizgiler görülürse de bu derece iddialı tek yapı; İlhan Koman Evi'dir.

"Grek Revival,"mahiyet itibariyle üniversalist,yani evrenselci anlayışın bir ifadesidir(4). Grekomani,Grekleşme 18. yüz yılda Batı toplumu kendi gerçek verilerinden koparark bir rüya alemine götürmüş ve ona sahte bir hayat tarzının sözde prensiplerini ilham etmiştir(5). Yeni üslubun temeli olarak Grek ve Roma tapınak mimarisi ögeleri yeni çağın akışı içindeki mimariye aplike edilmeye çalışılmıştır(BKZ.Şekil No 8). Bu Grek elemanlar sahte bir dekor olmaktan öteye gidememişlerdir.

Bizde 19. yüz yılın ikinci yarına doğru,yabancı mimarların iştirakiyle mimarimiz tamamiyle taklit olma meyiline sürüklenmiş,Akdeniz ve İtalya'ya mail eden bir Greko Romen üsluba bürünmüşse de 1900'lerde Neoosmanlı karşı cereyan olarak bu üslubların yayılmasına mani olmuştur(6).

Kaleiçi Mahallesi ise mevcut durumuyla bir üslup kargaşası içindedir. Üslup endişesi taşıyan tek yapı İlhan Koman Evi'dir.

Fırınlanmış Romanya kerpiçlerinden yapılmış yapının cepheleri Yunan tapınak mimarisinden ilham alan,18. yüz yılda Avrupa Sivil Mimari Örneklerinde de rastlanan (Bkz.Şekil no 8) "Greek Revival" cephe ögeleriyle dekore edilmiştir. Öncephede işlevsel olmayan,çatı konstrüksiyonu ile bağdaşmayan üçgen bir alınlık (Fronton) vardır. Diğer cephelerde sütun taklidi plastırlar,korent ve kompozit düzenler karışımı korniş,firiz,arşitrav gibi antik ögeler ve grek etkili modüler düzen içindeki pencere dekorasyonu cephenin belirgin karakteristikleridir.

Barok sanatı temsil edebilecek Grek konulu iç dekorasyon ögeleri Grekomani etkilidir. Odaların tavanlarında dış cephenin iç dekorasyona uyarlaması sayılabilecek giriş holündeki koltuk silmeleri,tavanlarda alçı kabartma izlenimi veren badadi sıva üzeri kalem işleri ve barok çiçek ve yaprak desenleri ile çerçevelenmiş Yunan tapınaklarına ait tablolar iç dekorasyonda Grek iddialı çalışmalardır. Yunan sanatına ait rökompozisyonlarla oluşmuş resim sanatı örnekleri "Greek Revival"in resim sanatındaki tezahürüdür.

Tavan Yağlı boya tablolarının en iddialısı üst kat büyük salonunda beyzi (oval) bir göbek elemanının iki ucunda karşılıklı yerleştirilmiş gri tonlarında mitolojik erkek ve kadın portresi (Bkz. foto: 19,20,21) ile bunların hemen altında yer alan barok çerçeveler içindeki dini sahnelerdir(7). Ayrıca,Zemin kat kütüphane (Z02) tavanında karşılıklı iki yağlıboya manzara, sofada (Z03) karşılıklı tapınak resimleri (BKZ.Foto: 17,24)de"Greek Revival" in temsilcileridirler.

Burada mimar,ressam,ya da kalemkâr 20. yüz yılın başında Edirne Kaleiçi Mahallesinde bu evi yaparken Osmanlı Halk Mimarisi Kültürünü yorumlamış değildir. Modern sanatı ve Edirne'deki Klasik Osmanlı Sanat anlayışlarını reddeden kayıtsız şartsız Antik Sanatı savunan estetik anlayışla adeta Edirne'de Yunan Sanatına duyduğu özlemi dile getirmiştir.

<u>Mevcut Durum ve Koruma Önerileri</u> ; Spontane (Kendiliğinden olmuş) yaratmanın yerini eklektisist davranışa bırakmış,gerçek verilerden uzaklaşmış, Meşrutiyet yıllarının toplumsal krizlerinin yapı sanatındaki biçimsel tezahürü(8) olarak ortaya çıkmış olan yapı,maddi ve manevi pek çok değere sahiptir.

Bugün bu yapı metruk durumdadır. Çatı su almış sıvalar dökülerek tavan resimlerinin çoğu yok olmuştur. Yaşanır olmadığı için de günden güne yok olmaktadır.

Bu ve bunun gibi üsluplarının temsilcisi olacak yapılar,Türk Mimarisi bünyesinde oluşmuş yabancı maddeler olmasına rağmen,iç ve dış mimari öğeleriyle kendiliğinden oluşmuş halk mimarisidir. Gönül sadece Türk'e özgü değerleri değil bütün değerlerin özelliklerini tespit etmek,geçmişi geleceğe ulaştırmak ister. Kültür köprüsü yıkılmamalıdır.

İlhan Koman'ın doğduğu ev olan bu yapı kişisel kullanımdan çıkarılıp kamuya mal edilmelidir. Yapıyı yaşatmak için verilecek işlev; tavanlardaki resim sanatı örnekleri de göz önüne alınarak,resim müzesi,güzel sanatlar

galerisi,halk eğitim merkezi gibi toplumun ihtiyaçlarına yönelik olmalıdır. Esasen,Kaleiçi bu gibi ihtiyaçları olan merkezi bir yerdir,Kültür ve Turizm Bakanlığı kültür değerlerimize kültür ve turizm amaçlı fonksiyonlar vererek yaşatma çabaları içindedir. Para ve işgücü kapasitesi elverdiğinde de gündemde olan bu yapıyı kamulaştıracaktır umarız.

1.2.1989

K A Y N A K L A R

(1) Karabulda Dilsoy,"İlhan Koman",Milliyet Sanat Dergisi,sayı 100,(15 Ocak 1987),s.2.

(2) İbid.,S.5.

(3) İlhan Koman'ın ablası Sn. Gönül Dilsoy'un açıklamalarından

(4) Özer Bülent,Rejyonalizm,Üniversalizm ve Çağdaş Mimarimiz Üzerine Bir Deneme, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nce Doktor Mühendis Ünvanının Verilmesi İçin Kabul Edilen Tesdir,İstanbul,1964,S.22.

(5) İbid.,S.23.

(6) Eldem Sedad Hakkı,"Son 120 Sene İçinde Türk Mimarisinde Millilik ve Rejyonalizm Araştırmaları",Mimaride Türk Milli Üslubu Semineri,(11-12 Haziran 1964),Atatürk Kültür Merkezi,Kültür ve Turizm Bakanlığı Müzeler Genel Müdürlüğü Yayını,İstanbul,S.54.

(7) Bir bölüm tavan resimleri çatıdan su alarak tahrib olmuştur.

(8) Eldem,op.cit.,S.53.

(9) Ünsal Behçet,Mimarlık Tarihi,C.I,İstanbul,1964,(Resim altlarında yazılı sayfalar).

EDİRNE KORUMA KURULU MÜDÜRLÜĞÜ HİZMET BİNASI ONARIMI İŞİ İNŞAAT İŞLERİ TEKNİK ŞARTNAMESİ

MAHALLERE GÖRE YAPILACAK İŞLER LİSTESİ

BODRUM KAT

Odunluk olarak adlandırılan mekanda kalmış yaklaşık 1.00 m² lik orijinal sağlam kısmı dışında tüm bodrum katta Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 26.191/2 poz no şartları ile tuğla görünümlü seramik döşeme kaplamasının ve süpürgeliklerin yapılması,

Kazan dairesi dışında tüm mekanlardaki duvar ve tavan sıvalarının Vakıflar Genel Müdürlüğünün V.0402 poz no şartları ile raspa edilmesi ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün V.1660 poz no şartları ile 225 doz çimento takviyeli kireç harçla eski duvar yüzlerine tirfil veya çelik mala perdahlı düz sıva yapılması, üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 25.048/1A poz no şartları ile plastik badana yapılması,

Kazan dairesinin duvarlarına Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 26.193/2 poz no şartları ile sırlı gre seramiklerle kaplama yapılması,

Tüm ahşap kapı ve pencerelerin Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.0340/A poz no şartları ile sökülmesi ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 2007 poz no ve şartları ile birinci kalite çıralı çam kerestesi ile klasik kapı yapılması, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.2040/A poz no şartları ile birinci kalite çıralı çam kerestesi ile tek satıhlı klasik ahşap pencere yapılması ve tüm ahşabın Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün.V.2109 poz no şartları doğrultusunda daldırma yöntemiyle emprenye edilerek, kapı ve pencerelerin özel koruyucu opak ahşap boyası ile boyanması,

Kültür ve Turizm Bakanlığı 3174 poz no şartları ile 1.sınıf çam kerestesinden aslına uygun ve projesi doğrultusunda düz merdiven yapılması , Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.2053 poz no şartlarında orijinaline göre sert ağaçtan barok veya ampir korkuluk yapılması ve yerine konması ,Kültür ve Turizm Bakanlığı 3178 poz no şartlarında 1. sınıf meşe kerestesinden merdiven küpeştesinin yapılması ve tüm ahşabın Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.2109 poz no şartlarında emprenye edilerek ,Kültür ve Turizm Bakanlığı 3719 poz no şartlarında akrilik esaslı renkli cila yapılması, merdiven yan alnının çürümüş ve dökülmüş olan kaplamalarının Kültür ve Turizm Bakanlığı 3001 poz no şartlarında duvar kaplaması karkası ve üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığı 3109 poz no şartlarında ahşap kaplama yapılması, kullanılan tüm ahşap aksamın Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün. V.2109 poz no şartları doğrultusunda daldırma yöntemiyle emprenye edilerek üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığı 3719 poz no şartlarında akrilik esaslı renkli cila yapılması,

Mutfak olarak kullanılan hacimdeki mevcut tezgahın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 18.185 poz no şartlarıyla yıkılması,

Arşiv olarak kullanılacak mekanda poz no Özel(16) şartlarında 200*62*217 cm. ebadında ikili çift yüzlü, kapısız, volanlı compact dolabın temini ve yerine montajı, poz no Özel(17) şartlarında 200*62*217 cm. ebatlarında,ikili çift yüzlü kapılı,volanlı compact dolabın temini ve yerine montajı, poz no Özel (18) şartlarında 200*30*217 cm. ebadında ikili,çift yüzlü kapılı volanlı compact dolabın temini ve yerine montajı,

Bina çevresindeki beton tretuarın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 18.185 poz no şartlarıyla yıkılması, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 14.013/2 poz no şartlarında bodrum döşeme kotu na kadar kazılması, bodrum dış cephe yüzlerine Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.1660 poz no

şartlarında sıva yapılması , Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 18.467/2 poz no şartlarına uygun elastomer esaslı su yalıtımı yapılması , üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 19.101 poz no şartlarında tecritli şap yapılması , bina çevresindeki suyu uzaklaştırmak için Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 18.460/2 poz no şartlarına uygun Ø 200mm. pvc esaslı drenaj hattı yapılması , drenaj hattı üzerine Milli Savunma Bakanlığı 303 poz no şartlarında 1.00 m. yüksekliğinde granülometrik çakıl dolgu yapılması , kazılan toprağın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 14.018 poz no şartlarına uygun olarak doldurulması ve sıkıştırılması , tüm bina çevresinde sökülen yerlere Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 16.004 poz no şartlarına uygun 300 dozlu demirsiz beton dökülerek üzerine imitasyon harcı ile kaplama yapılması ve taraklanması.

ZEMİN VE BİRİNCİ KAT

Zemin kat ve 1.kat duvarlarında yoğun bozulmaya uğramış sıvanın Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.402 poz no şartlarında raspa edilmesi, zorunlu kısımlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı 3013 poz no şartlarında ahşap karkasların sökülmesi, sökülen karkasların yerine Kültür ve Turizm Bakanlığı 3003 poz no şartlarında 2. sınıf çam kereste ile karkas yapılması, sökülen kısımlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı 3009 poz no şartlarında sıva üzeri tezyinatlı bölümlerdeki tavan ve duvarlarda bağdadi çakılması , üzerine zemin kat duvar ve tavanlarında Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 1667 poz no şartlarında kıtıklı-keçi kıllı kireç harcıyla sıva yapılması, bina sağ yan cephesinde ve aydınlığın Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 1666 poz no şartlarında yonu taşı pirinci ve beyaz çimentolu harçla sıva yapılması,tavanlarda ve duvarlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı 3709 poz no şartlarında kireç takviyeli alçı harcı ile mala perdahlı olarak 6mm. Kalınlıkta alçı sıva yapılması, sıva yapılan duvar yüzlerine bodrum, zemin ve 1. katta Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 25.0481/A poz no ve şartlarında plastik badana yapılması, somaki taklit bezemeli zemin kat giriş holü duvarında stuk sıvaların yüzey temizliğinin Özel(20) poz no ve şartlarında yapılması,yine aynı yüzeylerde poz no Özel(21) şartlarıyla stuk sıva tamirlerinin yapılması ve stuk sıvalı tüm yüzeylerde Özel(22) poz no ve şartlarında cila yapılması, zemin ve 1. kat tavanlarında Koruma Kurulunca onaylanmış projesi doğrultusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı 3817 poz no şartlarında kalem işlerinin ihya edilmesi, Kültür ve Turizm Bakanlığı 3819 poz no şartlarında resimlere rötüş yapılması ve gölgelendirilmesi, yine projesinde belirlenen ve tümüyle yok olmuş kalemişi bezemelerin aslına uygun olarak Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 1711 poz no şartlarında yeniden yapılması,manzara tasvirli duvar resimlerinin Özel(23)poz no ve şartları ile yapılması ve Özel(24) poz no ve şartları ile tamir edilmesi ,zemin kat 1,2,4 nolu mekan tavanları ile birinci kat 1,2,3,5 nolu mekan tavanlarında ve onarım sırasında yapılması zorunlu olduğu kontrollukça tespit edilen yerlerde özel imalat (3) poz no şartlarında tavan onarımlarının yapılarak sağlamlaştırılması ve kalemişi tamir ve ihyasına hazırlanması, birinci kat salon tavanının Kültür ve Turizm Bakanlığı 3007 poz no şartlarında yatay düzlemde düzeltilmesi, birinci kat mekan duvarlarında 30cm.e kadar olan dolu ve çok renkli bezemeli bordürlerin Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 1710/C poz no şartlarında yapılması, zemin kat 1,2,4 nolu mekanlar ve 1. kat 1,2,3,5 nolu mekanlar ve onarım sırasında yapılması zorunlu olduğu kontrollukça tesbit edilen zeminlerin de kalem işlerinin Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 1711 poz no şartlarında yapılması, tüm mekan duvarlarında daha önce yapılmış olan araştırma raspası sonucu tespit edilmiş ve orijinal örneği bulunmuş filatoların aslına uygun olarak Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 1715 poz no şartlarında çekilmesi, toplantı salonu döşemesinde, balkonlarda ve holde çürümüş olan ahşap döşeme kaplamasının Kültür ve Turizm Bakanlığı 3105 poz no ve şartlarında sökülerek 3016 poz no ve şartlarındn 1715 poz no şartlarında çekilmesi, toplantı salonu döşemesinde, balkonlarda ve holde çürümüş olan ahşap döşeme kaplamasının Kültür ve Turizm Bakanlığı 3105 poz no şartlarında sökülerek, 3016 poz no şartlarında yeniden yapılması, merdiven, balkon ve tüm mekanların ahşap döşemelerinin

Kültür ve Turizm Bakanlığı 3717 poz no ve şartlarında sistre yapılması ve üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığı 3719 poz no ve şartlarında akrilik esaslı cila yapılması, tüm orijinal ahşap kaplamanın Tee-pol 'ün (nan iyonik deterjan) pamuğa batırılarak temizlenmesinin üzerine özel koruyucu opak ahşap boyasının şeffaf cila ile cilalanması,zemin kat ve 1. kat pencerelerinin birinci sınıf çam kereste ile çürüyen eski parçalarının Kültür ve Turizm Bakanlığı 3158 poz no ve şartlarında değiştirilmesi, zemin kat ve birinci kat panjurlarının Kültür ve Turizm Bakanlığı 3159 poz no ve şartlarında onarılması, bodrum kat, zemin ve birinci kat wc.ler ve zemin kat mutfaktaki fayansların Kültür ve Turizm Bakanlığı 3552 poz no ve şartlarında sökülmesi, wc.ler ve mutfak döşemelerinin Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 27.581 poz no şartlarında döşeme kaplaması altına tesviye tabakası yapılarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 26.191/2 poz no şartlarında kontrol teşkilatınca seçilecek renk ve desende seramik kaplama yapılması, yine zemin üst kat wc.duvarları ile mutfak duvarlarının mevcut fayanslarının Kültür ve Turizm Bakanlığı 3552 poz no şartlarında sökülmesi, yerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 26.193/2 poz no şartlarında kontrol teşkilatınca seçilecek renk ve desende 210 cm. yükseklikte dekoratif sırlı fugalı duvar seramik kaplaması yapılması,zemin katta projesi doğrultusunda yapılacak mutfak hacminde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 22.081 poz no şartlarında ahşap mutfak tezgah altı 22.082 poz no şartlarında ahşap mutfak tezgah üstü dolaplarının yapılması, mutfak tezgahının da MSB.660/A poz no şartlarında 3 cm.renkli mermer plaklarla tezgah üstü kaplamasının yapılması, giriş holü mermerlerinin yoğun bozulmaya uğramış kısımlarının Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.0316 poz no şartlarında sökülmesi ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.1430/A poz no şartlarında aslına uygun mermer kaplama yapılması, Kültür ve Turizm Bakanlığı 3715 poz no şartlarında silimi ve cilalanmasının yapılması, giriş mermer basamakların Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.1603 poz no şartlarında ıslah edilmesi, ahşap döşemelerin üstüne Özel (6) şartlarında ve kontrollukça beğenilecek nitelikteki tekstil yer döşeme kaplamasının yapılması.

ÇATI

Mevsim şartları gereği çatıda yapılacak onarımlar öncesi Kültür ve Turizm Bakanlığı 3953 poz no şartları ile geçici koruyucu çatı yapılması, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.0341 poz no şartları ile marsilya tipi kiremitlerin toplanması, Kültür ve Turizm Bakanlığı 3951 poz no şartlarında bitümlü kartonun sökülmesi, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.0339 poz no şartlarında ahşap çatı kaplamasının tümüyle sökülmesi, çatı karkasında çürümüş ahşap mertek ve kirişlemelerin Kültür ve Turizm Bakanlığı 3013 poz no şartlarında sökülmesi ve Kültür ve Turizm Bakanlığı 3003 poz no şartlarında yeniden yapılması , çatıda kullanılacak ahşapların Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.2109 poz no şartlarında emprenye edilmesi , Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 21.220 poz no şartlarında çatı örtüsü altına rendesiz çam ile kaplama yapılması , üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 18.248/1 poz no şartlarında asfalt kaplanmış cam tülü pestili ile iki kat yalıtım yapılması , çatı arasına Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 19.050/3 poz no şartlarında 10 cm. kalınlıkta cam yünü ile ısı yalıtımı yapılması, çatı kiremit örtüsünün Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 18.211 ve 18.231 poz no şartlarında yapılması , çatıda Kültür ve Turizm Bakanlığı 3950 poz no şartlarında olukların, iniş borularının ve derelerin tümüyle sökülmesi, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 24.003 , 24.012 , 24.016, 24.020 poz no şartlarında çinko düşey yağmur borusu, yağmur oluğu, mail çatı deresi, sıva eteği, çatı fener dibi ve baca kenarı imalatlarının yapılması.

BAHÇE

Binanın sağ yan cephe girişi ve arka cephe balkonunda bozulmuş olan karo döşemelerin Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 18.189 poz no şartlarında sökülmesi, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 26.502 poz no şartlarında yeniden kaplama yapılması, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 25.070 poz no ve şartlarında cila yapılması, Kültür ve Turizm Bakanlığı 3801 poz no şartlarında gereken yerlere bordür yapılması, giriş merdiven basamaklarının Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.315 poz no ve şartlarında sökülmesi, V.1603 poz no ve şartlarında ıslah edilerek yerine konması , bahçe duvarı üstlerinde çürümüş, tahrip olmuş demir korkulukların ve ön ve arka bahçe kapılarının Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.333 poz no ve şartlarında sökülmesi,Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.710 poz no ve şartlarında aslına uygun yeniden yapılması ve üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 25.016 poz no ve şartlarında iki kat antipas, iki kat yağlıboya ile boyanması, bahçe duvarlarının gerekli yerlerinde Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.349 poz no ve şartlarında çürütme yapılması, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.402 poz no şartlarında raspa yapılması, taş duvarda Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.903 poz no ve şartlarında eksik yerlerin tamamlanması, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.1660 poz no şartlarında bahçe duvar yüzlerinin sıvanması, bahçe duvarı üstlerinde eksik olan ve gereken yerlere Kültür ve Turizm Bakanlığı 3500 poz no şartlarında 10 cm. yüksekliğinde harpuşta yapılması , bahçe duvar yüzünün Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 27.560/1 poz no şartlarında astar ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 27.560/2 poz no şartlarında polyester elyaflı kaplama malzemesi ile kaplama yapılması , yer yer bozulmuş ve aşınmış olan pergola altındaki alanda Kültür ve Turizm Bakanlığı 3502 poz no şartlarına uygun imitasyon harcı ile döşeme kaplaması yapılması, bahçede mevcut yapılmış düzenleme içerisinde; mevcut bitki toprağı içerisine Özel(8) şartlarıyla elenmiş çim harcının serilmesi, Özel(9) şartlarıyla 5 adet altuni mazı, Özel(10) şartlarıyla 50 adet altuni taflan, Özel (11) şartlarıyla 6 adet alev ağacı,Özel (12) şartlarıyla 2 adet pittosporum,Özel(13) şartlarıyla 75 adet ligustrum,Özel (14) şartlarıyla 3 adet yasemin ,Özel(15) şartlarıyla 6 adet leylandlı cupressocyporis temin edilmesi,

CEPHELER

Sağ ve sol yan cephelerde Kültür ve Turizm Bakanlığı 3019 poz no şartları ile 2.ci sınıf çam kereste ile tahta perde yapılması ,ahşap dış cephe kaplamasının Kültür ve Turizm Bakanlığı 3107 poz no şartlarında sökülerek Özel (2) poz ve şartlarında aslına uygun yenilenmesi, sökülen kaplama altına çürümüş ve taşıyıcılık vasfını kaybetmeye başlamış karkasın Kültür ve Turizm Bakanlığı 3013 şartlarıyla sökülmesi ve Kültür ve Turizm Bakanlığı 3003 poz no şartlarıyla yenilenmesi,saçak alnında yer alan bezemeli pervazın Kültür ve Turizm Bakanlığı 3051 poz no şartlarında sökülmesi ve 3054 poz no şartlarında yapılması, tüm bina çevresini dolaşan kat silmelerinin Kültür ve Turizm Bakanlığı 3055 poz no şartlarında sökülmesi ve 3058 şartlarında yapılması, balkon altlarında yer alan eliböğründelerin 1. sınıf meşe kerestesi ile orijinal örneğine ve projesine uygun olarak yeniden yapılması, çürümüş ve yer yer kopmuş saçak alın tahtasının

ASL

3055 poz no şartlarında sökülerek Kültür ve Turizm Bakanlığı 3071 poz no şartlarında yapılması, değişimi gerekli saçaktaki oymalı elemanlarının orijinal örneğine bağlı kalınarak Özel (4) poz no ve şartlarında yenilenmesi, sağ yan cephe ve bina su basmanında Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.0402 poz no şartlarında sıvanın raspa edilmesi, V.1666 poz no şartlarında sıva yapılması, üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 27.560/1 poz no şartlarında astarlanarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 27.560/2 şartlarında polyester elyaflı malzemeyle kaplanması

GENEL ŞARTLAR

İmalata girecek tüm keresteler Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün V.2109 poz no şartları ile emprenye edilecektir.

İç mekanlarda imalat ve söküm-takviye için kullanılmak üzere askı iskelesi, dış mekanda ise cepheler için iş iskelesi hesap edilecektir.

Yeni imalatın yapılması sırasında mevcut imalata verilen zararlar müteahhit tarafından bedelsiz olarak giderilecektir.

İmalatı ve uygulaması sonunda çıkabilecek tüm işlerin son hali ile projelendirme tespiti bedelsiz olarak müteahhit tarafından yapılacaktır.

ASLI GİBİDİR

20

EDİRNE KORUMA KURULU MÜDÜRLÜĞÜ HİZMET BİNASI ONARIMI İŞİ

ÖZEL FİYATLARA AİT TEKNİK ŞARTNAMELERİ

ÖZEL (1) : AHŞAP YÜZEYLERİN ÜÇ KAT ÖZEL OPAK GÖRÜNÜMLÜ RENKLİ SU BAZLI BOYA İLE BOYANMASI

Ahşap yüzeylerdeki budakların yakılması, yakılan yerlerin tel fırça ve zımpara ile temizlenmesi, bezle tozlarının alınması, çivi başlarının macunla kapatılması, özel ithal opak görünümlü renkli ahşap boyası ile , birinci kat 0.180 lt., ikinci kat 0.120 lt., üçüncü kat 0.100 lt. olmak üzere su bazlı boya ile boyanması için her türlü malzeme , işçilik , iş yerinde yatay-düşey taşıma, müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 m² fiyatı işidir.

ÖLÇÜ : Boyanan esas imalatın yüzleri ölçülür.Girinti ve çıkıntılar hesaba dahil edilmez, varsa kasa, parapet alanları dahil edilir.Kapı kanatlarının iki yüzü boyanır, bir yüzü hesaba dahil edilir.Cam boşluğu, camekan ve pencerelerde düşülmez, kapılarda düşülür.

ÖZEL (2) : ESKİ ESER AHŞAP BİNALARDA ÖZEL ÖNEME HAİZ KLASİK PROFİLLİ AHŞAP DIŞ CEPHE KAPLAMASI YAPILMASI

Mevcut numunesine veya projesine göre kontrolluğun direktifleri doğrultusunda 1.sınıf kuru, budaksız, kurt yeniği olmayan çam kerestesinin satın alınarak atölyeye taşınması, numunesine göre şablonlarının çıkartılarak özel bıçak alet ve edevatlarının yaptırılması, 1.sınıf mütehassıs ustalar tarafından kerestenin istenilen ebatlarda biçilmesi, kontrolluğun direktifi doğrultusunda istenilen kalınlıktan geçirilmesi, özel bıçaklar vasıtası ile tahtanın her iki kenarındaki lambalarının açılması, tahta üzerindeki profillerinin yapılması, çapaklarının temizlenmesi, zımparalanması, birleşim noktalarının itinalı bir şekilde alıştırılması, 1.sınıf ustalar tarafından bünyesine ve etrafına zarar vermeden mevcut ızgaralar üzerine istenilen şekilde şakülünde ve ipinde mevcuduna göre tahtaların yerine çakılması için lazım olan işçilik, malzeme alet edevat, taşıma , müteahhit karı ve genel giderler dahil olmak üzere 1 m² klasik profilli ahşap kaplama yapılması bedelidir.

ÖLÇÜ : Terine çakılan malzeme m² olarak ölçülür.

ÖZEL(3): BEZEMELİ TAVAN ONARIMLARININ YAPILMASI, SAĞLAMLAŞTIRILMASI VE KALEMİŞİ TAMİR İHYASINA HAZIR HALE GETİRİLMESİ

Zemin kat ve birinci kat oda tavanlarında onarım için ilk olarak tavandaki mevcut desenlerin alınması,zamanla is ve kirden kararan kalem işinin üzerinin itina ile temizlenmesi, temizlendikten sonra çıkan çatlaklardan enjektenin iyice içeriye nüfuz etmesi için çatlakların genişletilmesi, açılan çatlaklardan civilerle orijinal kalemişi süslemeli zemini ana kubbeye bağladıktan sonra şırınga ile birden+ polivolan + alçı + tuğla tozu ve su karışımından oluşan harcı doldurulması, tamamen dolduğu anlaşılıncaya kadar işlemin tekrarlanması, taşma yapan harcı pamukla temizlenmesi, şırınga ile doldurulan çatlakların üst yüzeyinin alçı ile doldurulması, ince kılcal çatlakların ince alçı ve şırınga ile aşırı kaçmayacak şekilde doldurulması, tavanın renginin

ÖLÇÜ: [illegible] cinsinden ölçülür.

ÖZEL (4) : DIŞ CEPHE SAÇAK OYMALI KONSOL ELEMANI YAPILMASI

Çürümüş orijinal ahşap oymalı konsol elemanının yerinden sökülmesi, söküm sırasında kırılan eksik kısımların tamamlanarak orijinal haline getirilmesi, bu parçadan asetat film çekilerek motiflerin şablonlanmak suretiyle uygulama yapılacak ahşap malzemeye aktarılacak durumda getirilmesi, 1.sınıf kuru, budaksız,kurt yeniği olmayan ahşap malzemenin gereken ölçülerde biçilmesi istenilen evsafta hazırlanması, ızgaralanarak havalandırılması, orijinal parçaya uygun olarak ahşap malzemenin freze uygulamasının tamamlanması, sistre ve zımpara ile tesviyesi, hazırlanan şablonun malzemeye aktarılması, dekopajının yapılması, orijinal parçaya sadık kalınarak oyma uygulamasının itina ile tamamlanması, tamamlanan parçanın temizliğinin yapılması, kurtlanma ve çürümeye karşı emprenye uygulanması, yerine tutkal ile montajı ve mevcut sisteme alıştırılması için lazım olan her türlü malzeme, işçilik, müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 adet iştir.

ÖLÇÜ: Yerine takılan imalat adet olarak sayılır.

ÖZEL (5) : DIŞ CEPHE SAÇAK OYMALI KENAR ÇITASI YAPILMASI

Çürümiş orijinal ahşap çıtanın yerinden sökülmesi.söküm sırasında kırılan eksik kısımların tamamlanarak orijinal haline getirilmesı ,bu parçadan asetat filme çekilecek motiflerin şablonlanmak suretiyle uyguiama yapılacak ahşap malzemeye aktarılacak duruma getirilmesi 1.sınıf kuru, budaksız.kurt yeniği olmayan ahşap malzemenin gereken ölçülerde biçilmesi istenilen evsafta hazırlanması ,ızgaralanarak havalandırılması ,orijinal parçaya uygun olarak ahşap malzemenin freze uygulamasının tamamlanması, sistre ve zımpara ile tesviyesi ,hazırlanan şablonun malzemeye aktarılması ,dekopajının yapılması ,orijinal parçaya sadık kalınarak oyma uygulamasının itina ile tamamlanması ,tamamlanan parçanın temizliğinin yapılması ,kurtlanma ve çürümeye karşı emprenye uygulanması ,yerine tutkal ile montajı ve mevcut sisteme alıştırılması için lazım olan her türlü malzeme,işçilik , müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 metretül iştir.

ÖLÇÜ: Yerine takılan imalat metretül olarak ölçülür

ÖZEL (6) : SENTETİK ESASLI MALZEME İLE KENARLARI OVERLOKLU DÖŞEME KAPLAMASI YAPILMASI

Mevcut ahşap yüzeylerin üzerinin süpürülüp temizlenmesi, varsa çivi başlarının tamamen ahşaba gömülmesi, sentetik esaslı, kesik havlı kontrollukça seçilecek renk ve desende kenarlarına overlok çekilmiş tekstil yer döşeme malzemesinin, serilerek sabitlenmesi, ek yerlerinin düzgün ve itinalı olarak birleştirilmesi her türlü malzeme ve kayıpları, işyerinde yükleme, yatay ve düşey taşıma, boşaltma, işçilik araç ve gereç giderleri, yüklenici karı ve genel giderler dahil işidir.

ÖLÇÜ : Yerine döşenen halı kaplama m² cinsinden ölçülür.

ÖZEL (7) : GÜBRELENMİŞ NEBATİ TOPRAK ÜZERİNE ÇİM TOHUMU,TEMİNİ,DİKİMİ VE BAKIMININ YAPILMASI

Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binasının bahçesi için çim tohumunun satın alınması,bahçıvan eli ile hazırlanan sahaya serilmesi,üzerinin 1 cm..kalınlıkta nebati gübreli toprakla örtülmesi,sulanması, çimlerin çıkmasından sonra ilk biçimi kadar yabani otların temizlenmesi,silindirlenmesi, 4 biçim süresi içinde sulanması için 1 m² çim alanının ekilmesi işidir.

ÖLÇÜ :Çim ekilecek sahalar (m²) cinsinden ölçülür.

ÖZEL (8) :MEVCUT BİTKİ TOPRAĞI ÜZERİNE ELENMİŞ ÇİM HARCININ SERİLMESİ

Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binasının bahçesi için istenilen şartlara uygun elenmiş gübreli çim harcının satın alınıp işyerine getirilmesi, serilmiş bitki toprağına m²'ye 0.020 m³ gelecek şekilde karıştırılması,yüzeyin düzeltilmesi,her türlü alet ile malzeme ,işçilik ve müteahhit karı dahil 1 m² çim harcı serilmesi işidir.

ÖLÇÜ : Gübreli çim harcı serilen sahalar m² cinsinden ölçülür

ÖZEL (9) :BAHÇEDE ALTUNİ MAZI FİDANI TEMİNİ VE DİKİLMESİ

Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binasının bahçesi için asgari 2.00m. boyunda sağlıklı ve yetişme formunda altuni mazı fidanının temini, toprağı ile birlikte dikilmesi,asgari 10 gün süre ile sulanması için lazım olan her türlü malzeme işçilik, makine yatay ve düşey taşıma , müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 adet altuni mazı fidanının dikilmesi ve sulanması işidir.

ÖLÇÜ : Dikilen fidan adet olarak ödenir.

ASLI G

ÖZEL (10) : BAHÇEDE ALTUNİ TAFLAN FİDANI TEMİNİ VE DİKİLMESİ

Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binasının bahçesi için sağlıklı ve yetişme formunda altuni taflan fidanının temini , toprağı ile birlikte dikilmesi,asgari 10 gün süre ile sulanması için lazım olan her türlü malzeme işçilik , makine ,yatay ve düşey taşıma,müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 adet altuni taflan fidanının dikilmesi ve sulanması işidir.

ÖLÇÜ : Dikilen fidan adet olarak ödenir.

ÖZEL (11) : BAHÇEDE ALEV AĞACI TEMİNİ VE DİKİLMESİ

Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binasının bahçesi için asgari 1,00 m. boyunda sağlıklı ve yetişme formunda alev ağacı fidanının temini , toprağı ile birlikte dikilmesi,asgari 10 gün süre ile sulanması için lazım olan her türlü malzeme işçilik , makine ,yatay ve düşey taşıma,müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 adet alev ağacı fidanının dikilmesi ve sulanması işidir.

ÖLÇÜ : Dikilen fidan adet olarak ödenir.

ÖZEL (12) : BAHÇEDE PİTTOSPORUM FİDANI TEMİNİ VE DİKİLMESİ

Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binasının bahçesi için sağlıklı ve yetişme formunda pittosporum fidanının temini , toprağı ile birlikte bordür kenarlarına istenilen aralıkta dikilmesi ve asgari 10 gün süre ile sulanması için lazım olan her türlü malzeme işçilik , makine ,yatay ve düşey taşıma,müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 pittosporum fidanının dikilmesi ve sulanması işidir.

ÖLÇÜ : Dikilen fidan adet olarak ödenir.

ÖZEL (13) : BAHÇEDE LİGUSTRUM FİDANI TEMİNİ VE DİKİLMESİ

Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binasının bahçesi için asgari 0.80 cm. boyunda sağlıklı ve yetişme formunda ligustrum fidanının temini , toprağı ile birlikte bordür kenarlarına istenilen aralıkta dikilmesi ve asgari 10 gün süre ile sulanması için lazım olan her türlü malzeme işçilik , makine ,yatay ve düşey taşıma,müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 adet ligustrum fidanının dikilmesi ve sulanması işidir.

ÖLÇÜ : Dikilen fidan adet olarak ödenir.

ÖZEL (14) : BAHÇEDE YASEMİN TEMİNİ VE DİKİLMESİ

Edirne Koruma Kurulu Müdürlüğü Hizmet Binasının bahçesi için sağlıklı ve yetişme formunda yasemin temini , asgari 10 gün süre ile sulanması için lazım olan her türlü malzeme işçilik , makine ,yatay ve düşey taşıma,müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 adet yasemin fidanının dikilmesi ve sulanması işidir.

ÖLÇÜ : Dikilen fidan adet olarak ödenir.

ÖZEL (15) : BAHÇEDİ LEYLANDİ CUPRESSOCYPORİS TEMİNİ VE DİKİLMESİ

Edirne Korunma Kura... Müdürlüğü Hizmet Binasının dalışes içi... asgari 2... boyunda sağlıklı ve yetişme formunda leylendicupressocyporis temini , toprağı ile birlikte dikilmesi, asgari 10 gün süre ile sulanması için lazım olan her türlü malzeme işçilik , makine ,yatay ve düşey taşıma,müteahhit karı ve genel giderler dahil 1 adet leylandicupressocyporis dikilmesi ve sulanması işidir.

ÖLÇÜ : Dikilen fidan adet olarak ödenir

ÖZEL (16) : COMPACT İKİLİ ÇİFT YÜZLÜ KAPISIZ VOLANLI ARŞİV DOLABI TEMİNİ VE YERİNE MONTAJI

200x62x217 cm. ebadında ikili çift yüzlü kapısız volanlı compact dolabın temin edilmesi ve yerine tespiti için gerekli tüm malzemeler işçilik,yükleme boşaltma yatay ve düşey taşımalar müteahhit karı ve genel giderler dahil işidir.

ÖLÇÜ : Monte edilen dolaplar adet olarak sayılır.

ÖZEL (17) : COMPACT İKİLİ ÇİFT YÜZLÜ KAPILI VOLANLI ARŞİV DOLABI TEMİNİ VE YERİNE MONTAJI

200x62x217 cm. ebadında ikili çift yüzlü kapılı volanlı compact dolabın temin edilmesi ve yerine tespiti için gerekli tüm malzemeler işçilik,yükleme boşaltma yatay ve düşey taşımalar müteahhit karı ve genel giderler dahil işidir.

ÖLÇÜ : Monte edilen dolaplar adet olarak sayılır.

ÖZEL (18) : COMPACT İKİLİ ÇİFT YÜZLÜ KAPISIZ TAM SABİT ARŞİV DOLABI TEMİNİ VE YERİNE MONTAJI

200x30x217 cm. ebadında ikili çift yüzlü kapılı volanlı compact dolabın temin edilmesi ve yerine tespiti için gerekli tüm malzemeler işçilik,yükleme boşaltma yatay ve düşey taşımalar müteahhit karı ve genel giderler dahil işidir.

ÖLÇÜ : Monte edilen dolaplar adet olarak sayılır.

ÖZEL (19) : SIVA ALTINA SIVA FİLESİ ÇAKILMASI

Kontrolun direktifine veya mevcut ve orijinal örneğine uygun olarak sıva altına , kargir veya ahşap satıhta tel çivi ile sıva filesi çakılması, çakılan file plakalarının birbiri üzerine 5'er cm. bindirilmesi, her türlü malzeme ve işçilik dahil beher m² bedelidir.

ÖLÇÜ : Sıva filesi çakılan satıhlar alan olarak ölçülür. bindirmeler dikkate alınmaz.

ÖZEL (20) : ŞTUK SIVALARIN YÜZEY TEMİZLİĞİNİN YAPILMASI

Bina giriş holü yüzey duvarlarında yapılmış olan mevcut ştuk sıvanın zamanla yüzeyinde toplanan ve tabaka halinde gelen kir,toz ve pisliğin yumuşatılarak cephe desenine zarar vermeden temizlenmesi amacıyla uzman elemanlarca kimyasal maddeler kullanılarak

temizlenmesi, çıkmaması halinde aynı işlemin gerektiği ölçüde tekrarlanması,kir tabakalarının sökülmesinden sonra ştuk sıva yüzeylerinin çevresine zarar vermeden kimyasal temizlik maddelerinden arındırılmak amacıyla özenle yıkanması ve kurutulması bedelidir.

ÖLÇÜ :Temizlenen ştuk sıva yüzeyleri m2 olarak ölçülür.

ÖZEL (21) : ŞTUK SIVA TAMİRİNİN YAPILMASI

Ştuk sıva tamiri yapılacak zemin önünde hazırlanan 5-8 cm. kalınlığındaki kalıbın içerisine kaput bezi serilir, su ile karıştırılan magnezyum klorür hava şartlarına göre kıvama gelene kadar bekletilir..Bu arada demir sülfat ezilerek inceltilir ve magnezyum oksitle karıştırılır istenilen rengin koyuluğuna göre demir sülfat oranı arttırılır.Kıvama gelene kadar (5-6 saat) kadar bekletilir, tamir yapılacak satıha bez yardımıyla hızla vurmak suretiyle yapıştırılarak kalıbı alınır ve bezi sıyrılır.Bezin sıyrılmasından sonra traş, düzeltme işlemleri yapılan sıva eski sıvayla aynı yüzeye getirilerek kurumaya bırakılır.Kuruyan sıva zımpara ile yüzeyi düz ve pürüzsüz hale getirilir.Şayet yüzeyde küçük delik ve hava kabarcıkları kalmış ise karışım sulu olarak perdah yapılır.Zımpara ile incesi yapılan yüzey parlatma işlemine hazır hale getirilme bedelidir.

ÖLÇÜ : Ştuk sıva yapılan alan m2 cinsinden hesaplanır.

ÖZEL (22) : ŞTUK SIVA ÜZERİNE EL İLE CİLA YAPILMASI

Ştuk sıvanın üzerine parafin çekilerek ince gözenekler doldurulur.Üzerine mermer cilası bolca sürülerek yedirilir.Kurumaya yakın pamuklu bezlerle bastırılarak silmek suretiyle parlatılır ve kendisini çekmeye bırakılır.Birinci katın kurumasını müteakip ikinci kat parlatıcı sürülerek kurumaya yakın yine silinerek parlatılması bedelidir.

ÖLÇÜ :Cila yapılan yüzey m2 cinsinden ölçülür.

ÖZEL (23) : MANZARA TASVİRLİ DUVAR RESİMLERİ YAPILMASI

Mevcut orijinaline uygun resimlerin boya numunelerinin orijinal renklere uygun olarak hazırlanması ve eksiklerinin tamamlanması arab zamkı (Zamk-ı arabi) ile ezilen toprak boyalarda (Demir sülfat 0.350 kg. , su 0.500m3) karıştırılmak sureti ile hazırlanan boya ile desenler işlenerek ve rötüşları tamamlanarak yapılan manzara tasvirli duvar resimlerinin yerine yapılması bedelidir.

ÖLÇÜ: Yapılan manzara tasvirli duvar resimleri m2 olarak ölçülür.

ÖZEL (24) : TASVİRLİ DUVAR RESİMLERİ TAMİRİNİN YAPILMASI

Mevcudunda eksikler ve bozulmalar bulunan resimlerin yağlı kağıtlara kopyalarının alınarak, kağıt üzerinde rötüşlenerek, yok olan kısımlarının tamamlanması hazırlanan zemin üzerine silkip demir sülfat(0.500kg.) kemik tutkal(0.150kg.) ve su (0.650 m3) karışımı boya ile renklerin yapılması bedelidir.

ÖLÇÜ: Resim yapılan zemin üzerinden m2 cinsinden ölçüm yapılır.

EDİRNE KORUMA KURULU

ELEKTRİK İŞLERİ TEKNİK ŞARTNAMESİ

Kuvvetli Akım İmalatları :

Tüm kat panoları projesine uygun olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 704-100 poz no yapım şartları ile tamamen aynı olacak yalnızca fazla olarak kutunun duvara ankastre edilebilmesi için tespit çerçevesi olacak ve etrafı beton ile doldurulacaktır. Panoların içi projedeki amperaj değerine uygun olarak yapılacaktır W-Otomat sigortalar ve kaçak akım röleleri takılacak, kaçak akım röleleri test edilecektir. Tüm kat aydınlatma Linye ve sorti hatları Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 736-000 poz no teknik şartları ile 736-600 yapım şartları ile yapılacaktır. Tüm Priz ve UPS Prizlerinin linye ve sortileri Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 740-000 poz no teknik şartları ile 740-106 poz no özelliklerinde yapılacaktır. Galvaniz borulu olarak yapılacak boruların ek yerlerinde karşılıklı diş açılarak manşonla sıkılacak, dönüşler bükülerek yapılacak kesinlikle dirsek kullanılmayacak, galvaniz boru, buat, pano ve kasa içine girecek conta ile sabitlenecek. Panolar arası beslemeler projesine uygun olarak galvaniz boru içinde çekilecek, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 727–200 poz no yapım şartları ile yapılacaktır. Tali panolar ana panoya topraklama kablosu ile irtibatlanacak, Ana pano topraklaması 16 mm^2 PVC ile döşenecek ve topraklama levhası müsait zemine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 983-101 şartlarına uygun olarak topraklama direnci dikkate alınarak yapılacaktır 985-101 teknik şartnamesine uygun olarak eklemeler yapılacaktır.

Zayıf Akım İmalatları :

Telefon tesisatı linye hatları odalara projesine uygun olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 818-100 teknik şartlarına göre projesine uygun olarak çekilecek, telefon tesisatı sortileri Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 815-101 şartlarına uygun olarak yapılacaktır,yangın alarm kabloları Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 880-202 şartlarına uygun olarak yapılacaktır. Ftp Cat5e Data kabloları Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 880-561 şartlarına data uygun olarak , Ftp Cat5e Data sıva altı tekli prizleri Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 880-569 şartlarında, Ftp Cat5e Patch 24 Portlu Panel Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 880-580 şartları ile 880-581 uygulanacaktır.Güvenlik kabloları 880-302 teknik şartlarına uygun olarak yapılacaktır.

Pano ve armatürlerin İmalatlartı: Tüm kat panoları projesine uygun olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 704-100 poz no yapım şartları ile tamamen aynı olacak yalnızca fazla (705-100) olarak kutunun duvara ankastre edilebilmesi için tespit çerçevesi olacak ve etrafı beton ile doldurulacaktır.Panoların içi projedeki amperaj değerine uygun olarak yapılacak, içinde kaçak akım koruma şalteri ,16A W-Otomat sigorta Bayındırlık ve İskan Bakanlığı şartlarına uygun olarak takılacaktır. Bodrum katta Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 742-248 şartlarına uygun olarak S1 Petekli flüoresanlar takılacak Kazan.dairesine L tipi armatürler Etanş kurşunsuz aydınlatma sortilerine şartnamesine uygun olarak bağlanacaktır. WC ler de C tipi armatür kullanılacaktır. Odalarda Projesine uygun olarak katalogda belirtilen tip ve özellikte avize iç besleme kabloları silikonlu olmak şartı ile avizeler takılacaktır.

Güvenlik Elemanları,Telefon Santrali ve Kesintisiz Güç Kaynağı (UPS) İmalatları :

Telefon santrali Elektronik tip 6 harici 2 dahili hat olan tam otomatik telefon santrali Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 890-505 şartlarına uygun olarak takılacaktır(

ASLI GİBİDİR

27

Telefon santrali sistemleri yetkili bir firma tarafından geçici kabulden itibaren iş yerinde 2 yıl bakım ve onarım garantisi kapsamında olacaktır) .Projesine uygun olarak anolog adresli optik duman detektörleri Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 833-500 şartlarında uygun olarak monte edilecek kazan dairesine 833-520 sıcaklık dedektörü takılacaktır. 1 Çevrimli ,12 bölgeli analog adresli yangın alarm santrali Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 833-301 şartlarına uygun olacak ve monte edilecek , sistemin çalışırlığı ve hassasiyet ayarları test edilecek (**Güvenlik sistemleri yetkili bir firma tarafından geçici kabulden itibaren iş yerinde 2 yıl bakım ve onarım garantisi yapımcı firma tarafından verilecektir**) . 10 kVA 10 dakikaya kadar akü besleme süreli 1 Faz girişli 1 faz çıkışlı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 750.000 şartlarına uygun olarak 750.103 özelliklerinde (**Kesintisiz Güç Kaynağı yetkili bir firma tarafından geçici kabulden itibaren iş yerinde 2 yıl bakım ve onarım garantisi kapsamında olacaktır**) .

Bahçe Aydınlatma İmalatları

Bahçe aydınlatması korkuluk babalarının üzerine (Genel Fiyat Analizleri ELK.ÖZEL 08 Teknik şartnamesindeki tarife uygun olarak) montajı yapılacak, besleme kabloları beton kaide ortasında bırakılmış olan boru içinden geçerek içinde bağlantı yapılacak bahçe işinde teknik şartnameye uygun derinlikte ve şartlarda döşenecektir. **Set Üstü Harici armatür kontrollükçe onaylanmadan yerine monte edilmeyecektir.**

EDİRNE KORUMA KURULU MÜDÜRLÜĞÜ HİZMET BİNASI MAKİNA TESİSATI
ÖZEL TEKNİK ŞARTNAMESİ

Edirne Koruma Kurulu Binası Makine tesisatı imalatları beş ana bölümden oluşmaktadır.a) Sıhhi Tesisat,WC grupları,pis su tesisatı ve mutfak imalatları b) Kalorifer tesisatı imalatları, c) Müşterek tesisat,imalatları, d) Brülör Tesisatı, e) Mutfak Tesisatı imalatlarıdır.Ortak kullanılan elemanlar olmakla birlikte her bir tesisat kendi sistemi içerisinde değerlendirilerek işletmeye alınacaktır.

Sıhhi Tesisat sistemi yapılan projesine uyularak tesis edilecektir.Ana su sayacı çıkışından kazan dairesi yapısı içindeki WC gruplarına,mutfağa bağlantıları yapılacaktır.Sıhhi tesisat boruları polipropilen boru olarak (204-3000)pozlar, tuvaletlerde yarım ayak lavabo (071-112)pozları,lavabo tesisatlarında gömme tip birinci sınıf batarya (072-301)Ayna ve etejerler (073-201)(074-101)pozları,Mutfakta paslanmaz çelik evye(083-202)Eviye tesisatı birinci sınıf(084-102),Elektrkli su ısıtıcısı 60t.(117-303)WC lerde kendinden rezervuarlı alafranga hela(079-100),tüm WC lerin pis su giderleri PVC plastik pis su borusu(204-400)WC lerde sıvı sabun makinaları(091-600)sabunluk(090-101),Havluluk (092-200),Hidrofor (107-631),WC ler için el kurutma makinaları(ÖZEL-1), Özel koku verme cihazı (ÖZEL-2), Özel çelik sacdan kromajlı kapaklı tuvalet kağıtlığı (ÖZEL-3),Paslanmaz çelik çöp atma ünitesi 3 lt.(ÖZEL-4),Özel krom görünümlü klozet temizleme fırçası(ÖZEL-5) pozlarından temin edilecektir.

Kalorifer ve Müşterek tesisat sistemi yapılan projesine uygun olarak tesis edilecektir.Kalorifer kazanı doğal gaz ve sıvı yakıtlı olarak seçilecektir.(151-104),Kazan dairesine 2,00 x 1,00x1,00 mt.boyutlarında 3.mm.kalınlıktaki sacdan yakıt deposu,1,20x1,20x1,00 mt boyutlarında ve 3 mm kalınlıktaki sacdan su deposunun yapılması (23.176),su deposu ve yakıt deposunun iki kat sülyen iki kat yağlı boya ile boyanması (25.016/1),Kazan çıkışlarında Alüminyum folyolu boru kullanılacak,katlardaki radyatör bağlantıları ise bakır boruyla yapılacaktır.(206-500), Isıtma radyatörleri PKKP çelik panel radyatör olacak(165-700), Isıtma sistemi borularının kazan dairesindeki bölümlerinin izolasyonları polietilen esaslı prefabrik boru izolasyonları ile yapılacaktır.(241-300),

Brülör 20 kğ lık ısıtıcısız tek kademeli tam otomatik olarak seçilecek(401-103), 30 kğ a kadar kadar fotosel (407-100),Yağ yakıt göstergesi(413-101) olarak temin edilecek.

Mutfak tesisatında 175 Lt lik soğutma dolabı (465-101), 25 Lt lik kazan hacminde 1000 Watt gücünde paslanmaz resistanlı çay ocağı (476-702),Filitresiz davlumbaz (477-300) pozlarından temin edilecektir.

Tüm sistemlerin ve tesisatların çalışması için projede öngörülmeyen,unutulan ve varsa gerekli olan ek parçalarının hepsi sisteme,yüklenici firma tarafından katılacaktır.Sistemler çalıştırılarak teslim alınacaktır.

ASLI GİBİDİR

29

3875(6)

EDİRNE KORUMA KURULU İLHAN KOMAN EVİ
RÖLÖVE-RESTORASYON RAPORU

İLHAN KOMAN EVİ

PLANA GÖRE NUMARALANDIRILAN ODALARIN DURUMU AŞAĞIDAKİ GİBİDİR

ZO1

Girişte sol tarafta, geniş bir alanda kireç harçlı sıva dökülmüş olup, bağdadi sıva görülmektedir. Tavan ve duvarlarda uzun çatlaklar tespit edilmiştir. Dökülen sıva üzerindeki kalemişi, simetrisi mevcut olduğu için orijinaline uygun şekilde tamamlanabilecektir.

ZO2

Tavanın göbek kısmında, biri geniş biri dar, kireç harçlı sıva dökülmüş olup bağdadi sıva görülmektedir. Kapıdan girişte tavanda, resmin yarısını da kapatacak şekilde sıva değişmiş olup, aynı işlem orta sağ tarafta da daha geniş bir alanda yapılmıştır. Resmin yarısının bulunduğu zeminde sıva değiştiği için raspada orijinaline rastlanmayacaktır. Eksik olan diğer kısımlar bütündeki desenlerden tamamlanabilecek niteliktedir.
Tavan ve duvarlarda uzun ve kısa çatlaklar bulunmaktadır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup üstü açık altı koyu düz boya ile boyanmıştır.

ZO3

Kalemişlerinde eksik bulunmamaktadır. Girişte sol taraftaki resmin bir bölümü yağlı boya ile boyanmıştır. Uzun ve kısa çatlaklar bulunmaktadır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup üstü açık altı koyu düz boya ile boyanmıştır.

ZO4

Kapıdan girişte sol kısımda tavanının bir bölümünün sıvası değişmiş olup, üzerinde kalemişi bulunmamaktadır. Eksik olan kısım simetrisinden tamamlanabilecek niteliktedir.
Kalemişlerinin içinde bulunan dört adet portrenin yer yer boyalarının döküldüğü görülmektedir. Tavan ve duvarlarda uzun ve kısa çatlaklar bulunmaktadır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup üstü açık altı koyu düz boya ile boyanmıştır.

ZO5

Mevcut kalemişlerinde eksik bulunmamaktadır. Tavan ve duvarlarda uzun ve kısa çatlaklar bulunmaktadır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup üstü açık altı koyu düz boya ile boyanmıştır.

ZO6

Bağdadi sıva üzerine sunta monte edilip çıta taksimatı yapılmış olan tavanda kalemişine rastlanmamıştır. Duvarlarda çatlaklar vardır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup üstü açık altı koyu düz boya ile boyanmıştır.

ZO7

Kalemişi bulunmayan mekanda çatlaklar tespit edilmiştir.

ZO8

Tavanında iki adet geniş sıva dökülmesi olup, bağdadi sıva görülmektedir. Çatlaklar mevcuttur. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup üstü açık altı koyu düz boya ile boyanmıştır.

ZO9

Kalemişi bulunmayan mekanda çatlaklar tespit edilmiştir.

Z10

Tavandaki kalemişlerinde yer yer motifi kapatacak kirler bulunmaktadır. Tavandaki kalemişlerinin içinde bulunan dört farklı resimden biri yağlı boya ile boyanmış olup diğerlerinde de yer yer boya dökülmeleri tespit edilmiştir. Tavan ve duvarlarda çatlaklar mevcuttur.

NO1

Kalemişlerinde eksik olmayan tavanda çatlaklar bulunmaktadır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında devam eden ince bir filetoya rastlanmış olup, üstü açık altı koyu tonda boyanmıştır. Duvarlarda da çatlaklar mevcuttur.

NO2

Daha önce restorasyon gören odada, göbekte kalemişi bulunmaktadır. Sıvası değişmiş olan tavandaki kalemişi karşısındaki odanın tavan motifi ile aynı desende olup farklı tarzda yapılmıştır. Etrafında kompozisyonu tamamlayıcı bir bulguya rastlanmamıştır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup üstü açık altı koyu düz boya ile boyanmıştır.

NO3

Mevcut halde tavanda sıva üzerine boya bulunan odanın, duvarlarının iki cephesinin üst kısmında bordür bulunmaktadır. Tavan ve duvarlarda çatlaklar mevcuttur. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup üstü açık altı koyu düz boya ile boyanmıştır.

NO4

Sıvası dökülmüş olan mekanda alt kısımdan bağdadi sıva görülmektedir. Duvarlarda çatlaklar mevcuttur

NO5

Mevcut halde sıva üzerine boya tespit edilen mekanın tavanında çatlaklar vardır.

NO6

Mevcut halde kapıdan girişte sol tarafta bir bölümde sıva dökülmüş olup bağdadi sıva görülmektedir. Sıvanın dökülmüş olduğu yerdeki kalemişleri simetrisinden tamamlanabilecek niteliktedir. Kalemişlerinin içinde yer alan dikdörtgen şeklindeki resimleri sol taraftakinin çok az bir bölümü görülüp diğer bölümleri yağlı boya ile boyanmıştır. Diğerinde ise resmin olması gereken bölüm düz boya ile boyanmış olup sıvası değişmiştir. Girişin karşısında bordürlere rasgelen bölümde sarkma mevcuttur. Tavan ve duvarlarda çatlaklar vardır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup üstü açık altı koyu düz boya ile boyanmıştır.

NO7

Mevcut halde tavanın ortasında kalemişi göbek bulunmaktadır. Etrafındaki sıvalar değişmiş olup desenin uçları görünmemektedir. Tavan ve duvarlarda çatlaklar vardır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup diğer yerlerden farklı olarak filetonun üst kısmı uzunlamasına 10 cm aralıklı iki farklı tonda boyanmıştır. Duvarla tavanın birleşme noktasında NO8'de bulunan bordüre rastlanmıştır.

NO8

Mevcut halde tavanda kalemişi bulunmayan odanın duvarlarında tavanda birleşme noktasında yaklaşık 1 m altında iki farklı bordür mevcuttur. Tavan ve duvarlarda çatlaklar vardır. Duvarlarda yapılan raspa çalışmasında bel hizasında ince bir filetoya rastlanmış olup diğer yerlerden farklı olarak filetonun üst kısmı uzunlamasına 10 cm aralıklı iki farklı tonda boyanmıştır.

UYGULAMA SIRASINDA İZLENECEK YOL AŞAĞIDAKİ GİBİDİR

- **Fotoğrafla Tespit**

Restorasyona başlamadan önce tüm binadaki detayların fotoğrafları çekilerek tespit edilecektir. Mekan kategoriye ayrıldıktan sonra işin ilerleyişi sırasında fotoğrafla tespit devam edecektir. Fotoğraf çekimi sırasında binanın projesi üzerinde fotoğrafların çekim yönleri işaretlenecektir. Çekilen fotoğraflar renkli negatif film olacaktır. Eğer gerekirse renkli pozitif film kullanılacaktır.

- **İş İskelesi Kurulması**

Restorasyonu yapılacak mekânlarda üst kısımlarda çalışmak için ahşap ya da metal iş iskelesi kurulacaktır. İskelenin tavandan olan mesafesi 1.80 m olacak ve duvardan 0.60 m açıklık bırakılacak şekilde iskele kurulacaktır. İskelenin üzeri en az 5 cm kalınlıkta yine en az 3 m uzunlukta ahşap ya da metal kalaslar ile döşenecektir. İskele kurulurken ahşap ve metaller duvar ya da tavana değdirilmeyecektir.

- **Mevcut Desenlerin Projelendirilmesi**

Mevcut halde bulunan desenlerin tümü tek tek fotoğraflandıktan sonra aydınger eskiz kağıdına tavan ve duvardan kurşun kalem ile kopyası alınacaktır. Yapılan çizimler daha sonra düz bir zemin üzerinde düzeltilecektir. Düzeltme işleminden sonra desenlerin bir kopyası daha alınıp saklanacaktır. Binanın projesi üzerinde kopyası alınan motiflerin nereden alındığı işaretlenecektir. Bir kopyası toplu iğne ile çizgilerin üzerinden delinerek uygulamaya hazır hale getirilecektir.

- **Mevcut Boyaların Yüzeyden Raspa Yapılması**

Boya katmanına göre boyalar üstten alta doğru spatula, bistüri, alçıcı malası, gerekli görülen yerlerde sıcak hava tabancası ile yüzeyden çıkarılacaktır. Raspa sırasında mevcut boyanın altından farklı döneme ait bir desen bulunduğu takdirde EDTA, CMC, AB57, (Amonyum bi karbonat) hazırlanan jel karışım yüzeye sürülerek üzeri jelatinle kapatılacaktır. Bekleme süresi sonunda yıkanarak kirden ve boyadan arındırılacaktır. Nitromors (Boya sökücü) kullanılarak alttaki desene zarar vermeden kalem işi raspası yapılacaktır. Gerekli kısımlarda orijinal olan bölümler olduğu gibi bırakılarak daha sonra konservasyonu yapılacaktır.

Tavanlarda mevcut halde bulanan resimler zeminden yükseltilecek ahşapların tavanla buluşma noktasında resme zarar vermemek için yastıkla desteklenerek resimli yüzey fikse edilecek ve etrafındaki işlemler sırasında zarar görmesi engellenecektir. Resimlerdeki eksik kısımlar orijinale uygun renklerle rötüşlenerek korunacaktır.

Malzemeler:

- Spatula
- Bistüri
- Nitromors (boya sökücü)

- EDTA, CMC, AB57 (Anonyum bi karbonat)
- Alçıcı Malası
- Sıcak Hava Tabancası

- **Tavan ve Duvarların Temizlenmesi**

Raspa yapıldıktan sonra tavan ve duvarlarda mevcut halde bulanan ve raspadan çıkan desenlerin renklerini yapmadan önce yüzey üzerindeki is ve kiri çıkarmak için arap sabunu eritilerek, sünger ve fırça yardımı ile duvar ve tavanlar silinecek akabinde su ile durulanacaktır. İstenilen temizliğe ulaşılamaz ise kimyasal temizlik, EDTA, CMC, AB57 (Anonyum bi karbonat) yapılacak ve renklerin en iyi şekilde görülmesi sağlanacaktır. Bu işlemler esnasında kalem işleri zarar görmeyecek hassasiyette çalışılacak ve renkler bu işlemden sonra hazırlanacaktır.

- **Malzemeler:**
- Arap Sabunu
- Fırça, sünger
- EDTA, CMC, AB57 (Anonyum bi karbonat)
- Eldiven

- **Tavan ve Duvarların Su Bazlı Boya ile Yüksek Kalitede Boyanması**

Raspa işleminden sonra korunamayacak durumda olan yüzeyler dökülecek bağdadilerde gerekli görülen yerler değiştirilecektir. Kireç harçlı sıva işleminden sonra akrilik macun çekilerek üzerine akrilik esaslı koruyucu sürülecektir. Mevcutta bulunan zemin rengi birebir tutturularak fırça ve rulo yardımı ile renk bölümlerine göre boyanacaktır. Eksik olan kısımlar da yine orijinaline uygun renklerle tamamlanacaktır.

- **Malzemeler:**
- Farklı renklerde su bazlı akrilik boya
- Rulo, fırça
- Akrilik macun
- Spatula, alçı malası
- Akrosiler (akrilik esaslı emisyon)

- **Tavan ve Duvar Yüzeylerinde Kalemişi Yapılması**

Tavan ve duvar yüzeylerinde zemin macunu ve boyası yapıldıktan sonra önceden alınıp delinmiş olan desenler eksik ve olmayan yüzeylere kömür tozu yardımı ile tozlanarak geçilecektir. Orijinal renkler, su bazlı akrilik boyalar ile renkleri tutturularak motifler ince kalem fırça ile boyanmak suretiyle desenler oluşturulacaktır. Gerekli yerlerinde düz ve eğri filetolar çekilerek eksik ve olmayan motifler, orijinaline uygun şekilde tamamlanacaktır. Son olarak motiflerin kenarından tabelacı fırça ile kontür atılacaktır. Motifler tamamlandıktan sonra kalemişinin üzerine akrilik esaslı şeffaf koruyucu sürülecektir.

- **Malzemeler:**
- Farklı renklerde Akrilik su bazlı boya
- Kömür tozu, kurşun kalem, çırpı ipi, metre
- Kalem fırça, şablon fırça, tabelacı fırça, fileto fırçası
- Boya fırçası, rulo

Akrilik esaslı şeffaf koruyucu

Bahar Koman Kiper ile Röportaj

Fatih AYGÜL: İlhan Koman Evi ile ilgili tespit edebildiğim kadarıyla elimizde 1990 öncesine ait fotoğraf ve belgeler kısıtlı. 1990 öncesi yapı nasıldı, bir değişiklik oldu mu, bu konuda en azından görsel olarak belge yetersizliği var. Yapı devredilirken mobilya listesi tutulmuş. Şimdi o listedeki mobilyaların bir kısmı mevcut değil. Yapıya gerekli ehemmiyet verilmediği için İlhan Bey'in ailesi bir kısım eşyayı alıp İlhan Koman Heykel ve Resim Müzesi'ne devretmiş bildiğimiz kadarıyla.

Bahar KOMAN KİPER: O listede bulunan ve İlhan Koman'a ait olan bazı parçalar Karaağaç'taki İlhan Koman Heykel ve Resim Müzesi'ne verildi. Bunun dışında kardeşim Hasan evle ilgili bazı eşyaları verdi mi, bilmiyorum. O dönem Kültür Bakanlığı müsteşarı Emre Kongar'dı. Annemle görüştüler bu konuda. Konağın kamulaştırılması için *İlhan Koman* ve *Mehmet Şeref Aykut* odaları yapılacaktı. Yapı, onları anlatan bir müze babında olacaktı. Annemle Emre Kongar arasında sözlü olarak karşılıklı bir mutabakat sağlanmıştı. Mutabakata EKVKBK eski müdürü Ömer Yörükoğlu da dâhildir. Bunun üzerine biz orada aileye ait çok büyük mobilya ve eşyalar bıraktık. İlhan dayımın ve anneannemin birçok eşyasını oraya bıraktık.

Anneannem çok güzel el işi yapardı. Fransız okullarında yetiştirildiği için inanılmaz el işi yapma özelliği vardı. Örtüler, yastıklar, paravanlar, daha neler, inanılmaz şeyler… İnsan aklının almayacağı, sınırları zorlayacak bir el becerisine sahipti ve aynı zamanda bunları boyardı da anneannem. Nakışla pentürü karıştırırdı. Anneannemin dolaplar dolusu el işleri vardır bizde. Mesela balıkçıl kuşlarından yapılmış olan muazzam bir perdesi vardı. Bir sanat eseriydi hakikaten. İlhan dayımın bir ressam arkadaşının o kadar hoşuna gidiyor ki onu fotoğraflıyor. Bir seramik sanatçısı kadın, öyle zannediyorum. Yani çok eşya bırakıldı orada.

Biliyorsunuz Türkiye'nin en büyük sıkıntısı devletin devamlılığının olmaması. Bir müsteşar geliyor, anlaşma yapıyor, bir söz veriyor, ondan sonra gelen bu anlaşmayı yok sayıyor. Devlet bu değil. Halen bu sıkıntıyı daha da kötü çekiyoruz. Türkiye'deki en büyük sıkıntı devlet işlerinde devamlılığın olmaması. Emre Kongar'dan sonra gelen görevliler bu mutabakatı kabul etmediler. Devlet dairesi ile müze bir arada olamaz, dediler. Bakımsızlık da var zaten, bunun üzerine Ömer Bey'e; madem böyle bir durum var, eşyaları alacağız, dedik. Eşyaların tamamını almadık, ufak tefek de olsa bazı şeyleri bıraktık orada. Müze yapılsaydı iyi bir iş olacaktı. Bir tarafta Kuvâ-yi Milliye'ye gönül veren, Trakya-Paşaeli Müdafaâ-i Hukuk Cemiyeti'ni kuran, Atatürk'ün fikir ve dava arkadaşı olan, bir zamanlar İttihat ve Terakki Cemiyeti ile yürüyen fakat daha sonra fikirleri dolayısıyla ayrışan ve Atatürk'le beraber hareket eden Mehmet Şeref Aykut'a, öbür tarafta bir torunu olarak İlhan (Koman) dayıma ait eşyalar.

İlhan dayım, Mehmet Şeref Aykut'tan çok esinlenmiş bir insan. Mehmet Şeref Aykut günde 2-3 saat uyuyup devamlı okuyup çalışan üstün zekalı bir adam. Kurtuluş Savaşı boş inşalarla kazanılmış bir savaş değil. Bende ilk Meclis-i Mebûsan'ın mebuslar kataloğu vardı. İnanın ki her mebus en az iki lisan biliyor. Birçoğu üç, beş, yedi lisan biliyor. Hepsi kendi şehirlerinin en düzgün aileleri tarafından yetiştirilmiş, vatanperver, iyi eğitimli, alt yapısı

sağlam, hiçbir surette satın alınamayan, hiçbir şeye öz varlıklarını, şereflerini ve namuslarını satmayan yüksek düzeyde insanlar. Memleket bu insanlarla kurtulmuş. Türkiye'de Atatürk'ün en büyük şansı da her şehirdeki düzgün ailelerin düzgün eğitimli ve iyi yetişmiş, kaliteli, sağlam yapıdaki insanlarıyla omuz omuza, beraber yürümesi. Atatürk çok büyük bir lider, Türkiye'yi o kurtarmış. Bunu hiç tartışmıyorum bile. Eve gelecek olursak…

Fatih AYGÜL: 1908 yılı deniyor, elimizdeki kayıtlarda da öyle geçiyor. Kronolojik olarak anlatabilir misiniz?

Bahar KOMAN KİPER: Ben 1908 olarak bilmiyorum. Benim bildiğim kadarıyla evin duvara çakılı bir tabelası vardı, mimarıyla beraber.

Fatih AYGÜL: Yapının dışında, ön cepheyle yan cephenin birleştiği noktada, sol tarafta Edirnus adında Edirnekârî bir sanat merkezi var, oraya bakan. "STYGH" diye başlayan bir isim var ama devamı okunamıyor. Mimarın adını bilemiyoruz.

Bahar KOMAN KİPER: O mimarının adı ve büyük ihtimal Rum bir mimar.

Fatih AYGÜL: Mimarın Rum olduğu biliniyor, 2007 restorasyonu esnasında da oradaymış o yazı. Ama mimarın adını bilmiyoruz, ulaşamıyoruz. Koruma Kurulu'nda 2005-2007 yıllarında kurumun müdürü olan Emel Hanım, şimdi raportör olarak görev yapıyor. Emel Hanım'ın dönemindeki restorasyonda da oradaymış plaket. 1908 yılında Dr. Dimsa tarafından Rum ressam ve mimarlarına yaptırılmış diye bir bilgi var elimizde. Aynı döneme ait Mihran Hanım Konağı var. Konak 1905 yılında söz konusu konakla yakın tarihlerde Ermeni bir mimar tarafından inşa edilmiş. Mihran Hanım Konağı da İlhan Koman evi de muayeneli doktor evi gibi tasarlanmış.

Bahar KOMAN KİPER: Hayır, tamamen Dr. Dimsa'nın kendisi için yaptırmış olduğu bir ev. Ben Dr. Dimsa'nın bu konakta muayene yaptığını duymadım. Tamamen ailesi için yaptırmış olduğu bir konak ve muayenehane odası da yok.

Fatih AYGÜL: Bir de Birinci Dünya Savaşı'nda yüzbaşı rütbesiyle görev alan Dr. Fuat Koman var.

Bahar KOMAN KİPER: Dr. Fuat Koman benim dedem. Çanakkale Savaşı sırasında çekilmiş fotoğrafları da mevcuttur. İlhan Koman, annemin babası. Tıbbiyeyi bitirdikten sonra çok genç bir doktor olarak Çanakkale Savaşı'na katılıyor. Şimdiki İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde eğitim görüyor. O zamanki Osmanlıca adını bilmiyorum. Haydarpaşa Lisesinde o zaman. Eski Haydarpaşa Lisesi arazisini Marmara Üniversitesine vermişlerdi. Şimdi ne yaptılar bilmiyorum. Devamlı her şey değişiyor ya.

Fatih AYGÜL: Sanırım Sağlık Bilimleri Üniversitesi oldu.

Bahar KOMAN KİPER: Çok yazık olmuş, alındı mı Marmara Üniversitesinden?

Fatih AYGÜL: Yan tarafında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve eski GATA vardı. Sol tarafta teknik liseler var. Bulvar boyunca sağlı sollu okullarla dolu. 19. yüzyıl yapılarının olduğu bölgeyi diyorsunuz, Kadıköy'e doğru giden yol. Muhtemelen o dönemki tıbbiye, GATA'nın olduğu yerdi.

Bahar KOMAN KİPER: Evet. Eskiden Haydarpaşa Lisesiydi. Daha sonra ben Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden mezun oldum. O dönem okulumuz Nişantaşı'daydı. Daha sonra Haydarpaşa Lisesini Marmara Üniversitesine dahil ettiler. Bizim fakültemiz; Dişçilik ve Eczacılık. Benim arkadaşlarım orada asistanken gittiğimde Marmara Üniversitesi oraya taşınmıştı. Şu anki konumunu bilmiyorum. Uzun zamandır da İstanbul'a gitmiyorum.

Bahsettiğim yer Osmanlı döneminde Tıbbiyeymiş ve benim doktor dedem de oradan mezun olmuş. Mezun olduktan sonra, genç bir doktorken Çanakkale Harbi patlıyor. Cephe gerisinde hastaları tedavi ederken fotoğrafı var. Daha sonra sanırım 1919-1920 gibi 18 yaşındaki anneannemle evleniyorlar. Hatta biraz hızlandırmalarının da sebebi anneannemin annesinin kalp hastası olması. Annesi evlenmesini çok istiyor. Evlendikten 15 gün sonra zaten annesi kalp yetmezliğinden vefat ediyor. Kurşunlu Fırın denilen bir yer var Edirne'de. Eski Osmanlı konaklarının olduğu yer. O zaman Cezzarların 40 odalı, çok büyük bir konağı var burada. Mehmet Şeref Aykut yani anneannemin babası anneannemler evlendikleri zaman bu konağa yerleşiyor ve sonradan konak satın alınıyor.

Kulağımda kalanları anlatıyorum ben. Anneannemin koynunda büyüdüm, onun gözbebeği bir torunuydum. Ailenin tek kız çocuğu olduğum için anneannem beni çok severdi, hep anlatırdı bana. Kurşunlu Fırın zannedersem Üç Şerefeli Cami ile Selimiye Camii arasındaki o bölgede, Trakya Hastanesi civarlarında olması lazım. Cezzarların konağına gelin gidiyor anneannem. Orada belirli bir süre kaldıktan sonra annesi vefat ediyor.

Bu sırada Dr. Dimsa'nın oğlu Yunanistan'a gidiyor, savaşmak için. Bir tane oğlu, tek evladı var Dr. Dimsa'nın. Oğlu gidiyor ve bir daha dönmeyince Dr. Dimsa oğlunu bulabilmek için arkasından Yunanistan'a gidiyor. Galiba Balkan Harbi sırasında Osmanlı'ya karşı savaşmak için gitmiştir oğlu. Dr. Dimsa, oğlunun öldüğünü öğreniyor. Bilahare Dr. Dimsa ve ailesi konağı boşaltıyor ve Yunanistan'a gidiyorlar. Fakat çok zengin bir doktor kendisi. Edirne'nin çok zengin doktorlarından olduğunu anneannem söylerdi. Bilahare konak satılığa çıkartılınca Mehmet Şeref Aykut konağı kızı ve damadına alıyor. Anneannemler bu konağa geçiyorlar. Konağa büyük bir temizlik yapılıyor. En alt katta kömürlük ve odunluk olarak kullanılan yerler vardı. Kömürlükte büyük temizlik yapılırken anneannemin yanındaki halayıklar, hizmetçiler anneannemi çağırıyorlar ve bir tane kırılmış altın küpü bulduklarını söylüyorlar. Demek ki çok acele gitmişler ve daha sonra gelip küpü kırıyorlar ve altınları alıp götürüyorlar. Eski bir şarap şişesine bardak konulmuş, o işaretmiş, yönünü gösterirmiş saklanan gömünün.

Fatih AYGÜL: Tarih 30 Kasım 1922 ve artık Millî Mücadele'nin son demleri, bu sıralarda bölgeden Yunanistan'a büyük bir Rum göçü oluyor. Muhtemelen Dr. Dimsa ve ailesinin acil gidişi de 1922 sonlarıdır. Hatta bazı fotoğraflar ve görüntüler var; bölgedeki Rumlar, Edirne'deki tren garına ve hatta trenlerin üzerine mobilyalarını uzunca koymuşlar, göçe hazırlanıyorlar.

Bahar KOMAN KİPER: Bu çok hızlı bir gidiş. Bir aile rahat rahat gitse her şeyini alır götürür. Niye altın ve mücevheratı bıraksın. Bunun muhakemesini yapardı anneannem.

Fatih AYGÜL: Koman ailesinin, Mehmet Şeref Aykut'un bu yapıyı alışı ile ilgili net bir tarih var mı?

Bahar KOMAN KİPER: Net bir tarih veremeyeceğim çünkü anneannemler Cezzarların konağında kaldıktan sonra bu konağa gelin gidiyor. Daha sonra doktor dedem Kaleiçi'ndeki konağın karşısında emniyet müdürünün oturmuş olduğu evi alıyor.

Fatih AYGÜL: Orada çok güzel, ahşap yapılar var. Eski Türk Ocağı Caddesinde. Eski musiki binasına çıkıyor, yetiştirme yurdu.

Bahar KOMAN KİPER: Evet, ben çocukken orası yetiştirme yurduydu.

Fatih AYGÜL: O da 19. yüzyıl sonlarında, o konaktan daha önce yapılmış.

Bahar KOMAN KİPER: Daha eski bir yapı olabilir. Orada bir ev alıyor dedem. Kısa süre orada oturuyorlar. Ondan sonra Mehmet Şeref Aykut burasını kızı ve damadına alınca bu konağa yerleşiyorlar.

Fatih AYGÜL: Önceki evin hangi ev olduğunu tam olarak biliyor musunuz?

Bahar KOMAN KİPER: Pembe olan ev. Orası da iyice bozulmuş.

Fatih AYGÜL: Anladığım kadarıyla Cumhuriyet'in ilk yılları, 1923'ten önce değil.

Bahar KOMAN KİPER: İlhan dayım 1921 doğumlu.

Fatih AYGÜL: Demek ki İlhan Koman orada doğmamış. Cezzarların konağında kaldıysalar…

Bahar KOMAN KİPER: Evet, anneannem Cezzarların konağına gelin olarak gidiyor. Sonra dedem burasını alıyor, kısa bir süre oturuyor. Zaman dilimi nedir, derseniz, bilemiyorum.

Fatih AYGÜL: 1923'ten önce değil galiba.

Bahar KOMAN KİPER: Herhalde. Anneannemin konakta doğduğunu çok iyi biliyorum. İlhan dayım 1921, Korhan dayım 1924, Annemse 1926 doğumlu. Korhan dayım nerede doğdu, bilmiyorum ama annemin konakta doğduğunu iyi biliyorum. Çünkü kışın çok büyük kar yağarmış. Hatta dedem sobanın üzerinde kestane yaparken anneannemin sancıları tutuyor. Yani 1921 ile 1926 yılları arasında olması lazım. Mesela burasını da -röportajı yaptığımız Karaağaç'taki ev- 1926'da dedem Dr. Fuat Koman hazineden alıyor. Burası da Ermeni evi. Biliyorsunuz, Müslüman evlerinde gusülhane vardır. Bu evlerde yok. Burası gerçek bir Ermeni evidir. Katipyanlarındır burası. 1926'da burası hazineden alınıyor. Hep aynı tarihler dikkat ederseniz. Annemin de doğumuna denk geliyor. Dedem, kızı olmasına çok seviniyor ve hatta burasını kızı için, annem Gönül Hanım için alıyor. 1926'dır esas alınma tarihi. Hazineden alınıyor. Ama anneannemin konakta doğduğunu biliyorum. O arada alınmış.

Fatih AYGÜL: O tarihten sonraki süreçle alakalı kronolojik olarak gitsek daha anlaşılır olur. Birinci kuşak Fuat Koman ve Sevinç Leman Koman; ikinci kuşak İlhan Koman, Korhan Koman ve Gönül Koman; siz üçüncü kuşak ve kızınız da dördüncü kuşak oluyor.

Orada yaşadığınız son dönem süreç 80 sonrası sanırım. 89-91 itibari ile kamulaştırılıyor, Kültür Bakanlığına devrediliyor. O zamana kadar kullanıyor muydunuz?

Bahar KOMAN KİPER: Korhan dayım 1983'te vefat ettikten sonra yoğunluklu olarak İstanbul'daydık. Yazın yine geliyorduk, bina boştu, müştemilatta kalıyorduk. Bizim konak da boştu. Dayalı döşeli ama boştu. Seyit Aga adında Bir kahyamız vardı. Anahtarlar ondaydı. Gider, dolaşır, bakar, gelir anneme telefonla haber verirdi. Biliyorsunuz, ahşap yapıların bir sıkıntısı var; içinde insan yaşamadığı zaman hızla ölüyorlar, bakıma çok muhtaç. Bu yüzden binanın sürekli üzerindedir elimiz. Ahşap, yaşayan, organik bir madde. Çalışıyor, hareket halinde ve organik malzemeden yapıldığı için hava alması lazım. Bakım yapılması lazım. Bina tahrip olmaya, çökmeye başladı. İçerisine bazı yolsuzlar girmişler, içeride ateş yakmışlar ve müştemilat yangın geçirmiş. Tahrip olunca annem de geldi ve baktık ki hakikaten kullanılamaz vaziyetteydi, çökmüştü. Edirne'de yıkık yerleri temizleyen bir tanıdığımız vardı: Hüseyin Enginar. Annemler burayı temizlettirdi ve düz bir arsa olarak kaldı. Çocuklar, Çingeneler bizim konağa da girip çıkıyorlardı. Aşağıda çok büyük el dövmesi büyük kazanlar vardı. İlhan Koman Evi'nde çamaşırlar kaynatılırdı. Onları çalıp görürmüşler. Birçok şeyi götürmüşler evden. Çünkü girilmeye müsait, muhafaza edemiyorsunuz. Kamulaştırma gelince, annem *İlhan Koman* ve *Mehmet Şeref Aykut* odaları olması kaydıyla kamulaştırmayı kabul etti ve konak devredildi. İyi ki de etmişiz. Bu sefer geldiğimde çok bakımlı gördüm ve mutlu oldum.

Fatih AYGÜL: Konağa en son ne zaman geldiniz?

Bahar KOMAN KİPER: Vakıflardan sorumlu vali muavini Abdullah Bey vardı, çok efendi bir arkadaşımızdı. Abdullah Bey bir gün bana, konağa gidelim, Ömer Bey'in de bir kahvesini içeriz, dedi, gittik. Ondan sonra bir daha gitmedim.

Fatih AYGÜL: Buyurun, gelin sık sık. Son gelişinizde odaları tek tek gezip tavanlara baktınız mı? Hakimsizindir ama insan görmeyince unutur. Bir daha gelirseniz ayrıntılı bakarız. Mimarın ismini hatırlayamadık bu arada.

Bahar KOMAN KİPER: Mimarın adını bilmiyorum ama plaketi vardı. 1908'di sanırım.

Fatih AYGÜL: Yine Koman ailesine dönelim. Aile Yugoslavya'dan geliyor.

Bahar KOMAN KİPER: Komanova'dan geliyorlar. Kumanova da denir. Daha sonra Türkçede u, o olmuş. Aslında Kıpçaklar ve Kumanlar Hazar Gölü üzerinde göç ederken orada bu iki Türk boyu kavga ediyor. Kıpçaklar orada kalıyor, Kumanlar devam yola ediyor ve Kumanova'ya geliyorlar. Benim adım da Bahar Kuman Kiper'dir. Daha sonra benim büyük dedem yani Dr. Fuat Koman'ın babası Komanovalı Ahmet Ağa, Lofça'ya geliyor. Orada çok büyük toprak sahibi kendisi. Muazzam toprakları var. Sonra bir bakıyorlar ki Osmanlı toprak kaybediyor. Orada kalan Müslümanların hali perişan, Komanlı Ahmet Ağa, bütün ailesini toplayarak Edirne'ye göç ediyor. Esas, dedemin babasının evi Göl mahallesindedir. Çok büyük bir konağı var orada. Halin karşı tarafında. Benim kuzenimin adı Ahmet'tir. O da mimardır. Mimar Sinan Üniversitesinden mezundur. Konağı restore ettirdiler. Çok büyük bir ev.

Fatih AYGÜL: Evin ismi ne?

Bahar KOMAN KİPER: Komanlı Ahmet Ağa'nın Evi olarak geçiyor. O evi görmenizi isterim, hakiki Müslüman evidir. Restorasyonunu muazzam yaptılar, uğraştılar. Gusülhaneleri vardır oranın.

Fatih AYGÜL: İlhan Koman Evi'nin mimarının ismini bulamıyoruz. Kronolojik olarak Fuat Koman ve Sevinç Koman'a gelelim. O dönemde yapı ne olarak kullanılıyordu?

Bahar KOMAN KİPER: Doktor dedemin bir sürgünü var. Jön Türklerden olduğu için Sisam Adasına sürülüyor. Daha sonra Ege Denizi üzerinden vapurda gelirken bir arkadaşı ensesinde bir bit görüyor. O zaman da bit kol geziyor. Diyor ki "Doktorcuğum, Fuatcığım, buranda bit var." Dedem de "hiç hayırlı bir haber değil" diyor. Dedem İstanbul'a gelir gelmez çok ağır bir tifüs geçiriyor. Halbuki o arada dedemin Ankara Üniversitesine hocalık tayini yapılıyor. Çok ağır tifüs geçirince anneanneme diyor ki "Sevinç, Edirne'ye, memlekete dönelim." Oraya dönüyorlar. Dedem devlet demiryollarının doktorluğunu yapıyor. Üniversitenin içinde bir bina vardır. Onu görmeniz lazım. Orası devlet demiryollarının dispanseriydi. Dedem orada çalışıyor. Edirne-Çatalca arasında kendine ait bir sağlık vagonu var. Çatalca'ya kadar olan bölgeye dedem bakıyor. Dedem oradan emekliydi. Hangi tarih olduğunu hatırlamıyorum.

Konağa girdiğiniz zaman sağ taraftaki odada muayenehanesi vardır dedemin. Hem kulak burun boğaz hem de göz mütehassısıydı. Dedemin ihtisası vardı ama Çanakkale Savaşını gördüğü için her türlü ameliyatı yapma yeteneğine sahipti "Her savaş birkaç üniversite bitirmek gibidir" derdi. Kol da kesmişler bacak da kesmişler, dikiş de atmışlar. Savaşta tabii sahra hastanesinde kendileri.

Fatih AYGÜL: Savaş tabipliği uzmanlığı bambaşka bir şey. Göz çok ince bir şey ama savaşta daha da bir zordur.

Bahar KOMAN KİPER: Savaşta ne göz ne kulak kalmış ne bacak. Hatırlarım, dedemin Çanakkale Savaşından kalma, kol ve bacak kestiği testeresi vardı.

Fatih AYGÜL: O dönemde konakla alakalı anlatılanları hatırlıyor musunuz? Konağın içindeki yaşamla alakalı ne hatırlıyorsunuz? Biraz daha orada kalmak istiyorum. Geniş bir aile yaşıyordu. Konağın yaşamı nasıldı? Nasıl kullanılıyordu? Üst katlar nasıl kullanılıyordu?

Bahar KOMAN KİPER: Üst kat yatak odası olarak kullanılıyordu. Müdür Bey'in olduğu oda anneannemin, Dr. Fuat Koman'ın ve Sevinç Koman'ın yatak odasıydı. Onun yanından girilen küçük bir oda vardır. Orası biz çocukların odasıydı. Yazın geldiğimiz zaman orada kalırdık. Anneannem hepimize karyola almıştı. Hasan, Cem ve ben üç kardeşiz. İlhan dayımın oğlu Ahmet de var. Dört yatak kurulurdu. Müdür Bey'in yukarıdaki odasının tam karşısında bir oda var, köşe oda.

Fatih AYGÜL: Lavaboların yanındaki odaları diyorsunuz. Bir de küçük bir kısım var, çatıya çıkan. Üst kata çıktığınız zaman sağ tarafta sizin bahsettiğiniz küçük oda. Yanında müdür odası. Sol tarafta bir büyük oda var.

Bahar KOMAN KİPER: Korhan dayımın yatak odasıydı orası. Poussez kapı -sofa kapıları- var. Merdivenlerden çıktığınız bir küçük alan var, orası. Kapı açıldığı zaman ortada küçük salon gibi bir şey var. Ondan sonra büyük salona geçiliyor. Orada büyük yemekler verilirdi anneannemlerin zamanında, özellikle yılbaşı kutlamaları... Bütün mahalle toplanırdı. O zaman anneannemlerin Ermeni komşuları vardı. Ben hatırlıyorum; madam teyzeler. Yahudi komşuları vardı. Noel ağacı dikilirdi. Noel kutlanırdı. Ben Noel'i çok severim. Müslümanım ama Hıristiyanların Noel'i bana sempatik gözükür, çok severim. Biz halen her yılbaşı bir Noel ağacı, çam ağacı alırız, bizde bir gelenektir. Her yıl çam ağacı dikilir. Bizde gördüğünüz her çam ağacının bir tarihi vardır. Her sene alırız, o akşam burada kutlanır, o bir bahanedir. Etraf da çam ağaçlarıyla zenginleşmiş olur. Tabi o zaman dadılar var evde, çalışan aşçılar var, çiftliği idare eden Seyit Aga gibi kahyalar var. Mesela dedem çok at seven bir adam. İki atı var, seyisi var. Atlarının biri Mesut öbürü Derviş. Faytonları var. O zaman Edirne'den Karaağaç'a faytonla gelirdik. Çocukken minibüs vardı ama binmezdik. Faytona binmek çok güzel bir keyifti, faytonlara biner gelirdik. Karaağaç yolu tamamen ağaçlarla kaplı bir bulvar gibiydi. Gök kapalıydı iki taraftan, gökyüzünü göremezdiniz. Şimdi ağaç da kalmadı.

Fatih AYGÜL: Giriş kattan kapıdan içeri girince çok zengin bir alan karşılıyor bizi. Antik ögelerle süslenmiş bir alan. Sonra sofaya geçiyoruz

Bahar KOMAN KİPER: Kapıdan girince mermer alan var. Sağ tarafta bir kapı var. Oradan bir odaya giriyorsunuz. Muayenehane orası.

Fatih AYGÜL: Sizin de geldiğiniz dönem orası hep Dr. Fuat Koman'ın muayenehanesi miydi? Yanında küçük bir mutfak var. Niye o kadar küçük?

Bahar KOMAN KİPER: Aslında orası mutfak değil. Bina için yapılmış bir ofis alanı. Esas mutfak aşağıda fakat Edirne kışın o kadar soğuk ki her sene musluklar donar ve patlardı. Çocukken hatırlıyorum, sular aktığı zaman, sabahleyin açık bırakırlardı ki donmasın. Buzdan sarkaç olurdu muslukların ağzında. O kadar soğuktu Edirne. Çok soğuk olduğu için kışın aşağıya, ana mutfağa inilmesin diye oraya küçük bir mutfak alanı yapmışlardı, aileye hizmet verilmesi için. Aslında mutfak değildi.

Fatih AYGÜL: Küçük bir hol var sol tarafta. Tuvalet var, küçük bir mutfak var. Sağ tarafta muayenehane var.

Bahar KOMAN KİPER: Muayenehanenin karşındaki koridoru geçtiğiniz zaman bir oda var, arakadaki bahçeye açılıyor. Orası oturma odası.

Fatih AYGÜL: Şimdi o odada çalışıyorum ben.

Bahar KOMAN KİPER: Anneannemin çok şık bir oturma odasıydı orası. Sedef takımları vardı, şimdi küçük kızımın evinde. Üst kat yatak odası, büyük salon, büyük yeme yeri, toplantı yapılan yer, sosyal aktivitelerin yapıldığı yer.

Fatih AYGÜL: Sofada sağ taraftaki yer oturma odası. Solu var ikizi gibi.

Bahar KOMAN KİPER: O kırmızı boyalıdır. Oranın adı kırmızı oda idi.

Fatih AYGÜL: Şimdi kırmızı değil. Her yer bej rengine yakın.

Bahar KOMAN KİPER: Aslında çok güzel bir kiremit kırmızısı bir oda idi. Adı da Kırmızı Oda idi. Orası salamanje idi. Orada Çirikotis'in takımı vardı. O isimde marangoz vardı. İstanbul'un o zaman en meşhur marangozu idi. Ceviz bir takımdı bu, çok büyük bir yemek masası. Aşağı yukarı 18 kişilik bir masa. Büfesi, vitrini, bildiğiniz modern bir yemek takımıydı. Yemek odası şu anda geçiş olarak kullanılıyor. Mermer alan var ya ana kapıdan girdiğiniz, cümle kapıdan önünüze Poussez kapı geliyor ya o kapı açılınca, arkadaki Poussez kapılar kapalıydı. Anneannemler kapatmıştı, kullanılmazdı. Orası bütün salondu. Tabi dediğim Kırmızı Oda yemek odası, salamanje, bu tarafta, kütüphaneydi. Muayenehanenin karşısındaki oda oluyor.

Fatih AYGÜL: Cümle kapıdan girilen alan açık öbür taraf kapalı mıydı?

Bahar KOMAN KİPER: Tabi, orası açıktı.

Fatih AYGÜL: Peki merdivenin olduğu yerden arkaya giden kapı?

Bahar KOMAN KİPER: Orası kullanılmazdı, salon olarak döşenmişti. Anneannemin çok şık bir salonu vardı.

Fatih AYGÜL: Alt taraftaki mutfakla irtibat nasıldı?

Bahar KOMAN KİPER: Aşağıdan geliyordu mutfak, evin içinden. Biz çanlı kapı deriz. Aşağı inen merdivenler vardı. Yan taraftan da bahçeye çıkar. Bodrumdan bahçeye çıkan merdivenler var. Komanların evi var yan tarafta. Betonarme yığma bir ev var. Orası servis kapısı.

Fatih AYGÜL: Havalandırma boşluğundan çıkan yeri diyorsunuz siz.

Bahar KOMAN KİPER: Bravo, aynı zamanda havalandırma orası. O kapı aslında toptan eşya yani patates, soğan vs. alma yeri. Oradan gelirdi aşağıdan mutfağa inerdi.

Fatih AYGÜL: Bodrum kattan zemine çıkan merdiven hiç kullanılmıyor muydu?

Bahar KOMAN KİPER: Kullanılırdı. Aşçı oradan çalışırdı. Evin sirkülasyonu içeriden değildi de aradaki bölmeden sağlanıyordu. Orası kapalıydı. Alan salon gibiydi. Mutfak ve üst kat bağlantısı sonradan yapılan mutfak üzerinden sağlanıyordu. Esas ana mutfak orasıydı, alt kattı, bodrumdu. Bir aşçımız vardı, Kara Nine derdim, Berra ablaydı. Yazın sonunda büyük likörler kurulurdu. Anneannem, dedem, dayım çok güzel yapardı likörü. Ben de yaparım.

Fatih AYGÜL: Kendiniz nasıl üretiyordunuz likörü?

Bahar KOMAN KİPER: Meyveden; vişne ve kayısı likörü, evde yapılan bunlardı. Ben de anneannem ve Korhan dayımdan öğrendim. Ben meraklı bir çocuktum. Halihazırda yaparım. Bizde de çok vişne ve kiraz oluyor. Meyve kısmına ben bakarım çiftliğin. Onlardan yapıyorum. Elmadan sirke yaparım, armuttan da. Mesela doktor dedem Fuat Koman, muşmuladan tükenmez yaparmış. Onu ben bilmiyorum.

Fatih AYGÜL: Marmelat mı?

Bahar KOMAN KİPER: Muşmuladan. Büyük meşeden fıçıları varmış dedemin. Ben onlara yetişemedim. Annem anlatırdı. Muşmulayı fermenti ediyor. Altında çeşmesi var, meşe fıçıları… Alttan alıyor, tekrar üstüne su koyuyor, tekrar fermente oluyor. Fakat alkol herhalde şıra bazında, çocuklar içtiğine göre. Çok faydalı olduğunu söylerdi annem. Dedem lahana turşuları kurarmış fıçılarda, ailenin böyle kendine mahsus çok güzel gelenekleri var. Ben yetişemedim ama anneannem anlatırdı. Konağın, kışa girmeden sırf yufka açan bir yufkacısı varmış. Sakallı ve yaşlı bir beymiş. Gelirmiş sonbaharın ortalarında, yufkaları açarmış. O zaman aşçılar büyük saclarda pişiriyorlar. Anneannemler onları üst üste koyarlarmış. Yufka ekmekleri… Sonra o ekmekler örtülüp kışın ıslatılır, tekrardan sacda ısıtılır. O zaman fırın da yok. Ben küçükken sadece Bulgar'ın fırını vardı.

Ailenin gelenekleri var. Mesela daha eskiye gideceğim. Anneannemin gelenekleri var. Osmanlı'dan sevdiğim gelenekler var. Tümünü sevmem Osmanlı'nın ama bazı geleneklerini severim. Mesela bir ev yapılıyor, ocağın taşı konulacak. Muhakkak mahallenin okumuş, ilim sahibi, dini açıdan bilgisi olup hürmet edilen bir hocası getirilip ilk taş onunla konulurmuş. Okuyup koyarmış. Anneme derdim; "bunun manası nedir, bir mistik tarafı mı var?" diye, "evin hep ocağı bol olsun, sıcak, bereketli olsun" derdi." Bunlar güzel adetler aslında. Ama bizim İlhan Koman Evi için geçerli değil çünkü bir Hıristiyan evi. Müslüman evlerinden bahsediyorum.

Fatih AYGÜL: Binayla ilgili genel çerçeveye geçelim isterseniz.

Bahar KOMAN KİPER: Aşağıdaki merdivenlerden en alt kata iniyorsunuz. O merdivenlerden sol tarafa döndüğünüz zaman orası mutfak. O mutfağın karşısında sağ tarafta bir oda var. Orası kiler, yiyecekler konuyor. Ortada büyük bir alan var. O alan turşuların yapıldığı, likörlerin yapıldığı, tarhanaların yapıldığı, kışlık hazırlığın yapıldığı yer. O karşı tarafta büyük holün karşısında kazanların kaynadığı çamaşırhane var, köşede. En alt katta yukarıdaki camının bir tarafı Maarif Caddesi'ne bakan, öbür tarafı servis yoluna, Komanların tarafına bakan, avludaki yer. Orası çamaşırhane, sol taraf. Muayenehanenin altı oluyor. Onun yanındaki yer kömürlük, onun yanındaki yer yani Gazeteci Mehmet Karagöz Sokak tarafı da odunluk olarak kullanılıyordu.

Fatih AYGÜL: Sanki o duvarda bir cam var gibi. Üç bölüm orası. Sol çamaşırhane, orta kömürlük, sağ tarafı odunluk dediniz ya çamaşırlığa bakan kısım şu anda açık değil orası kazan dairesi oldu. Ondan dolayı kapatılmış olabilir. Belki önceden vardı, bilemiyorum. Bu tarafa bakan yerde var çünkü. Orası şu anda arşiv, odunluk denen yer. Orta taraf da depo gibi bir yer. Bir kısmında sıva var. Geçmişte cam var mıydı, emin olamıyoruz. Sıvanmış.

Bahar KOMAN KİPER: Sıvalar bağdadi mi yoksa beton sıva mı?

Fatih AYGÜL: Bağdadi ama bodrumdakileri bilmiyorum. Mutfak ile çamaşırhane arasında bir alan var. Havalandırma boşluğunun olduğu yer.

Bahar KOMAN KİPER: İki küçük yer vardır. Orası ne olarak kullanılıyor? Biz çocukken kullanılmazdı orası, âtıldı.

Fatih AYGÜL: Önceden çok keyifli bir yapıymış. Şu anki kullanımı canlı bir kullanım değil açıkçası ama Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu olduğu için o anlamda

ilelebet korunacak bir yapı. Üç ile bakıyor kurum. Bulunduğu şehri koruyan kurulun kendi yapısını korumaması çok çelişkili olur. İlelebet korunur ama 1990 yılında da istendiği üzere bu iki odanın müze olması, yan taraftaki binanın simgesel olarak yapılıp oranın müze fonksiyonuyla devam etmesi konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı nasıl bakıyor, ben bilmiyorum.

Bahar KOMAN KİPER: Ama o bina bizim mülkiyetimizde.

Fatih AYGÜL: Biliyorum.

Bahar KOMAN KİPER: Ben vermeyi düşünmüyorum.

Fatih AYGÜL: O ailenin bakış açısı, onlar bilir bu durumu. Yapılacaksa, ileride Koman ailesi yapacak. Oranın yeniden canlandırılması gerçekten yerinden olur. Ya da tabi Koruma Kurulu fonksiyonunun oradan alınıp müzeye çevrilmesi de söz konusu olabilir ama çok mümkün değil gibi geliyor bana. Çünkü Karaağaç yerleşkesinin içine yapılmış. Orası müzeye çevrilirse Edirne için iyi olur gibi bir düşünce var bence. Karaağaç yerleşkesi, daha fazla turist çektiği için daha çok ön plana çıkması gerekiyor. Mehmet Şeref Aykut başta olmak üzere ailenin onu göstermek için daha çok insanın görmesi isteniyorsa ve etkinlikler yapılacaksa Kültür ve Turizm Bakanlığı elinde çok mümkün olmayabilir. Ciddi bir girişimcinin bu mantalitede olup orada ciddi etkinlikler düzenlenmesi lazım ki orada istenilen seviyeye ulaşılsın. Mülkiyet durumu dışında bir fikir olarak söylüyorum bunu. Şu an orada bir fıskiye var. O sizin olduğunuz dönemden kalma mı sonra mı kondu?

Bahar KOMAN KİPER: Bahçenin ortasında güzel bir mermer havuz vardı fakat annem onu aldı. Bizim Büyükada'da yalımız var oraya götürdü. Ömer Yörükoğlu zamanında konulmuş olabilir.

Fatih AYGÜL: Havuz vardı yani?

Bahar KOMAN KİPER: Bahçede güzel bir mermer havuzu vardı. Tam bahçe ortasında, bahçenin Karagöz Sokak tarafında, çok büyük bir ıhlamur ağacı vardı.

Fatih AYGÜL: Şu an orada bir ıhlamur ağacı var, budandı.

Bahar KOMAN KİPER: Çok büyük bir ıhlamur ağacı vardı. Servis kapsı var ya arkadaki yola açılıyor, Türk Ocağı Caddesi. Orada da çok büyük gladiçya ağacı vardı. Bahçede o iki ağaç birleşmişti. Anneannem çok meraklıydı çiçeğe. Edirne'nin en güzel bahçesi anneannemim bahçesi idi. Doktor dedem her ilkbaharda Yalova'ya -o zamanki şartlar da zordu, bir iki vapur vardı- gider anneannem seviyor diye -o zaman fidanlıklar yok- anneanneme çok özel çiçekler getirirdi, çok güzel çiçekleri vardı anneannemin. Seviyor diye begonya bakardım. Anneannemim begonyası meşhurdur. Salkım, söğüt, çınar begonyası...

Sabahları kahveye gelirdi komşular birbirlerine. Çok iyi ansımıyorum. Sizin şimdi çalıştığınız oda, eski oturma odası. Eski balkonu var. Yazın pek serin olurdu, oturuldu hep. Her taraf çiçeklik, sarmaşık. Bahçe büyük değil ama çok şıktı. Fotoğrafları da var anneannemlerin. Sabah kahvesine gelindiği zaman herkes, komşular birbirine çiçek getirdi. Komşu sana çiçek getirdim, denirdi. Edirne'de böyle adet vardı. Edirne Kaleiçi'nde her evin bahçesi, her bahçenin çiçekleri vardı. Bu Trakyalı kadına has bir özellik.

Ben uzun seneler Edirne Eski Belediye Başkanı Hamdi Sedefçi'nin kültür sanat danışmanlığını yaptım. Eczacılık mektebinde okuduğumuz zaman bizi yetiştiren hocalarımız İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesine Almanya'dan Atatürk zamanında gelmiş hocaların yetiştirdiği hocalardan eğitim görmüş kimselerdi. Bizim hocalar dört dörtlük hocalardı. Turhan Baytop Hoca bugün dünya çapında ve ismini literatüre yazmış hocadır. Karısı Asuman Baytop Hoca da öyle. Biz o zaman danışmanlık almak için Turan Hocaya gittik. Hamdi Bey'e danışmanlık yaptığımız zaman. O zaman Turan Hoca bana şunu anlattı: Edirne, Osmanlı döneminde gülleri ile meşhur. Esas Osmanlı'nın gül merkezi Edirne. Edirneli kadının en büyük geliri gül yağı ve gül suyundan. Evlerde imbikler ve o imbiklerde gül yağı ve gül suyu üretiliyor ve saray için yapılıyor. Daha sonra buradaki gülleri alıyorlar. Fidanları, fideleri alıyorlar ve Bulgaristan'a gidiyorlar. Bulgaristan'daki kızanlar taşıyorlar. Saray buradan kalktıktan sonra. Bulgaristan'daki gül yağı ve gül suyu oradandır, buradan giden güllerdir. Daha sonra geriye göç olduğu zaman da oradaki gül işi yapan kızanlıkta Türk ve Müslüman kadınlar gül fideleri ile Isparta'ya geliyorlar. Edirne, çok sayıda güllük bahçesi olan bir şehir ve kadınları da çiçeğe çok düşkün olan kadınlardır. İkinci Bayezid Külliyesinde hastalar çiçek, su ve müzikle tedavi ediyorlar. Edirne böyle bir yer. Kaleiçi'ndeki her küçüklü büyüklü evin, ahşap konağın kendine mahsus bir bahçesi vardır ve muhakkak çiçeklik ve güllüktür. Biz onların içinde büyüdük.

Fatih AYGÜL: Benim ana odağım ev çerçevesindeki hayatı öğrenmekti. Epey bir açıklayıcı oldu, kafamda bir çerçeve belirdi. Kaleiçi'ndeki konum, ilişkiler, komşuluk ilişkileri, aile hayatı… Anlatmakla bitmez. Hatırınıza gelen kadarıyla anlatıyorsunuz. Muhtemelen daha fazlası var.

Bahar KOMAN KİPER: Benim anneannemle dedem Kaleiçi'ndeki o mahallede -ki baya geniş alandan bahsediyorum- kilit iki insandılar. Komşuları gelirlerdi, Birçok sorunları orada çözülür, anlatılırdı. Dedem ve anneannem bilir kişi gibiydiler. O konu orda kalırdı. O ses, söz dışarı çıkmazdı. Orda halledilirdi. Sorun çözücü kişilerdi, böyle bir ağırlıkları vardı. Ben çocukken çiftlikten traktörlerle, römorklarla muazzam mal geliyordu Kaleiçi'ndeki eve. Mesela karpuz geliyor, bütün mahalleye dağıtılıyordu. Öyle bir özelliği vardı.

Fatih AYGÜL: Bir hayırseverlik tarafları vardı.

Bahar KOMAN KİPER: Hayırseverlik değil de paylaşmak vardı. Ben yiyorum, komşum da yemeli, olayı ve zihniyeti var. Biliyorsunuz reklam aracı olarak yapılıyor hayırseverlik. Maalesef Ramazan'da verilen yemekler bile bizde mahrem olarak verilirdi. Şimdi propaganda aracı. Çok ayıp ve çirkin. Bizim ahlaki değerlerimiz yerin dibine sokuluyor. Sonra kalan malın fazlası traktörle gelir mahalleye dağıtılırdı. Sonra hizmetkârların mahallesine gider. Orada da dağıtılırdı. Bu dillendirilmezdi. Normal şeylerdi. Bir yardım, bir paylaşım anlatılmaz. Mahremiyeti vardır. Biz böyle gördük, böyle büyüdük.

Fatih AYGÜL: Bahsettiğiniz fotoğrafları dijital olarak sizden almamız mümkündür.

Bahar KOMAN KİPER: Ben onları size ayıklayayım. Çok fotoğraf var. Yandaki arsanın tarihi bina olduğunun tesciline dair belgeyi de vereceğim. Üzerinde kâgir ev olduğuna dair evrak da var.

Fatih AYGÜL: Orası zaten tescilli bir parsel. Yandaki evin fotoğrafları var mı sizde, Türk Ocağı tarafından çekilmiş?

Bahar KOMAN KİPER: Tabi hem önden hem de arkadan çekilmiş fotoğraflar var. Anneanneme ait bir fotoğraf da var; binanın arkadan görüntüsü olan. Dr. Dimsa tarafından çekilmiş fotoğraflar da var. Hepsini çekebilirsiniz.

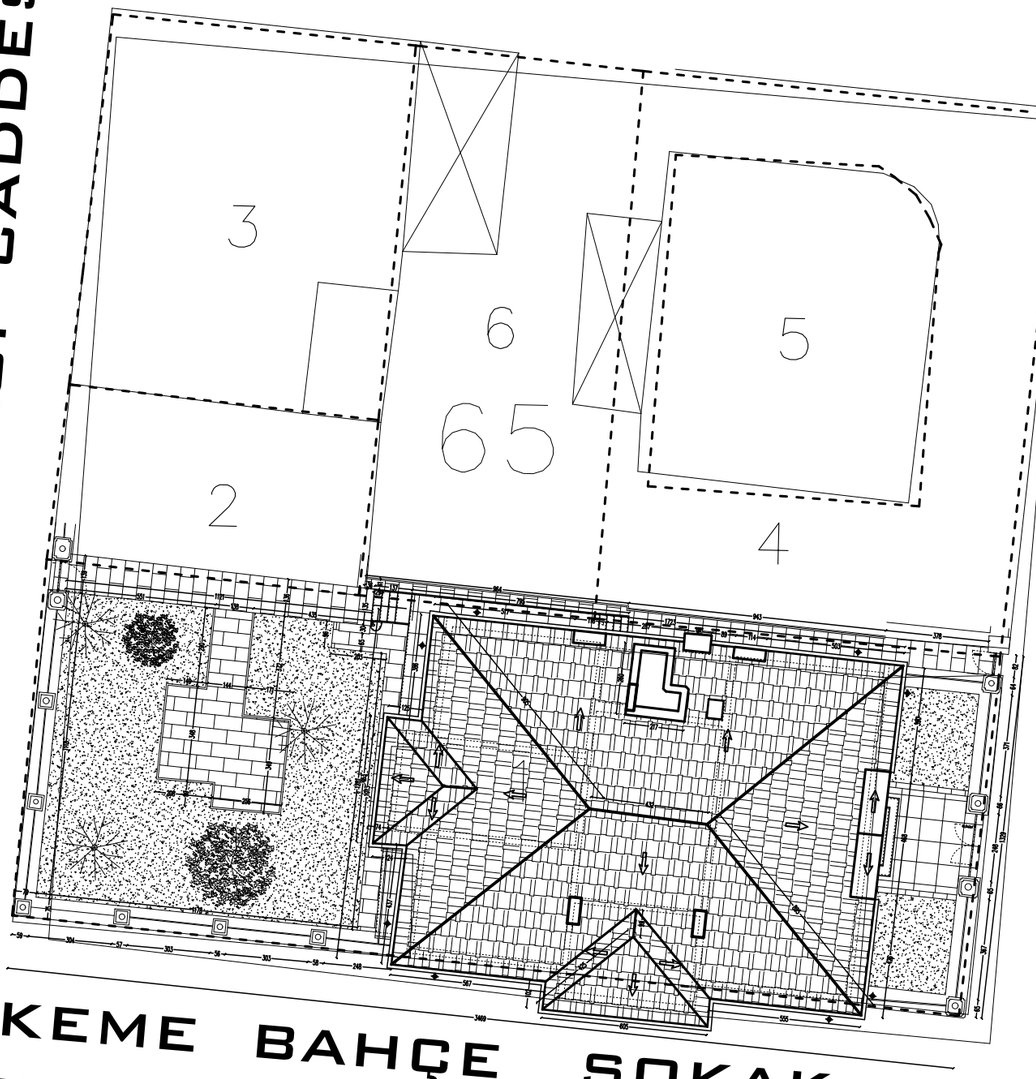
Fotoğraf: 1926'da Koman ailesi mülkiyetine geçen Karaağaç'taki Çiftlik Evi'nden, sağda Bahar Kuman Kiper, solda Fatih Aygül. (21.03.2021)

ORTA KAPI CADDESİ

TÜRK OCAĞI CADDESİ

MAARİF CADDESİ

MAHKEME BAHÇE SOKAK

K

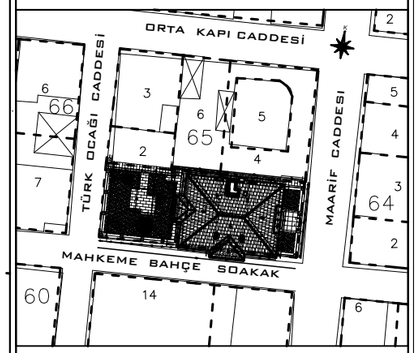
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

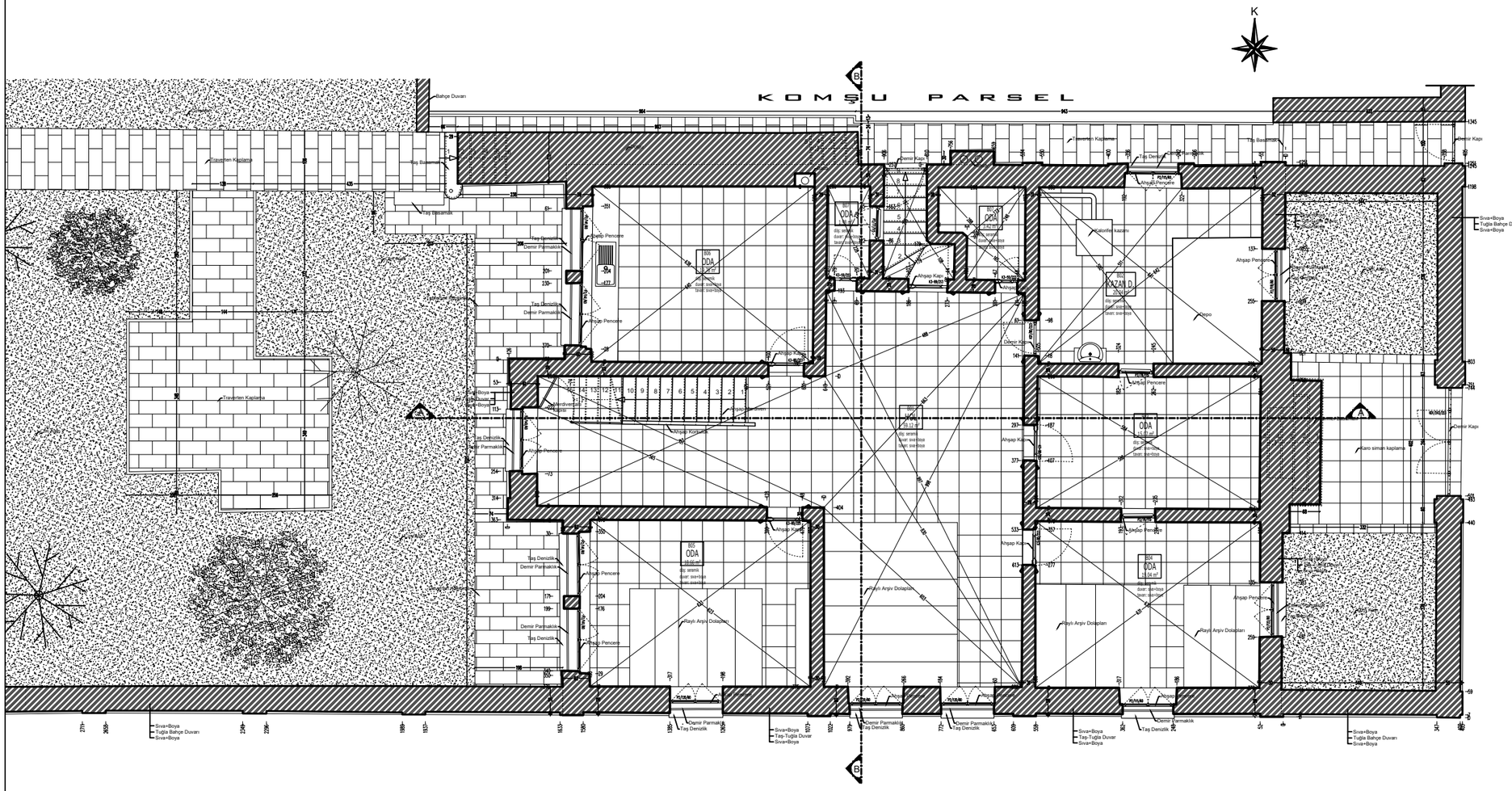
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

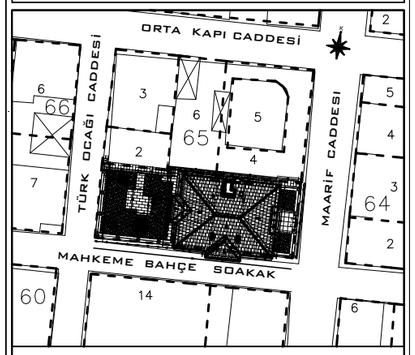

RÖLÖVE 0 1 2 3 4 5m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	VAZİYET PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	1
TARİH	12.06.2022

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

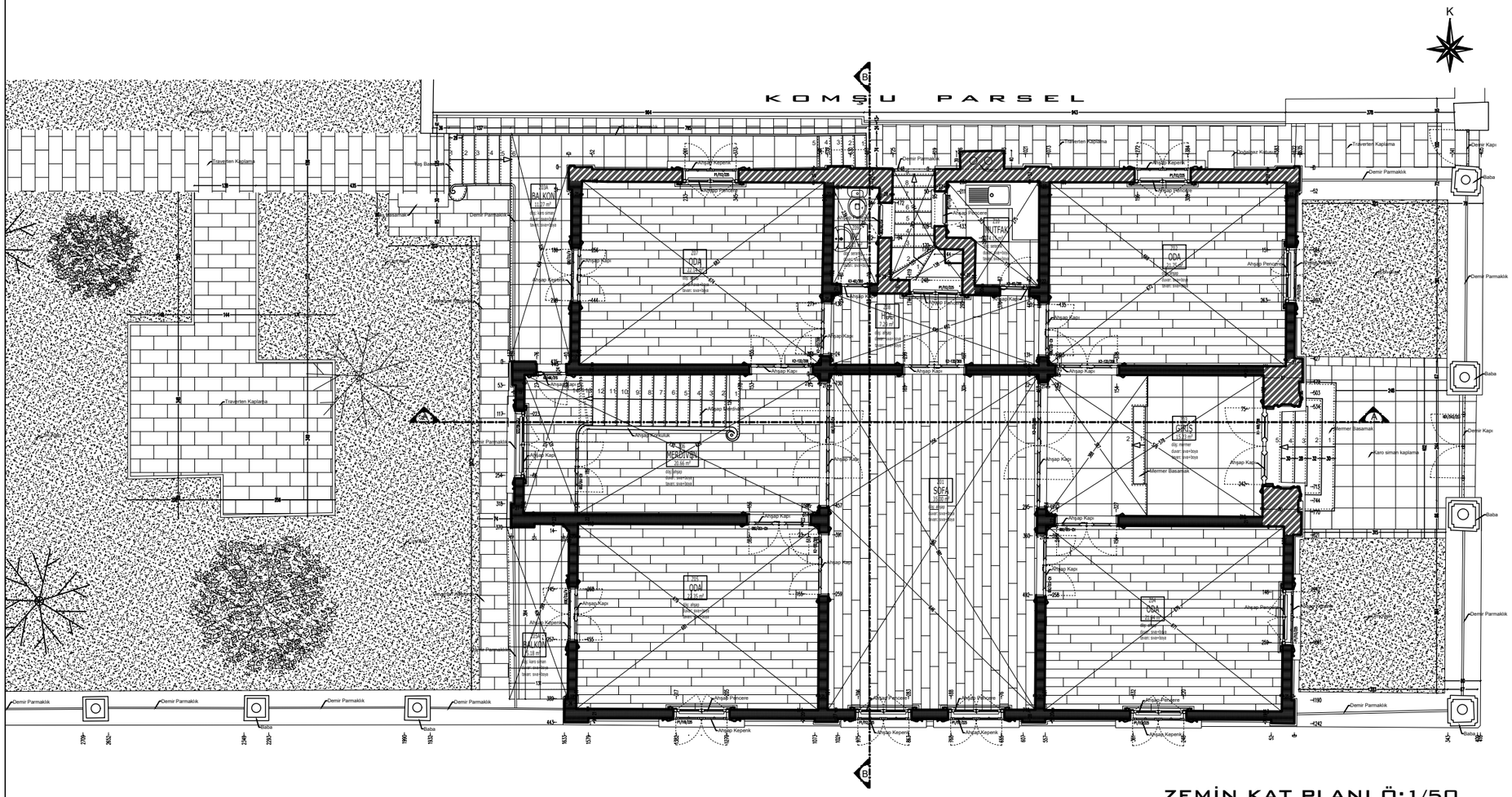
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18 Merkez / EDİRNE

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	2
TARİH	12.06.2022

ZEMİN KAT PLANI Ö:1/50

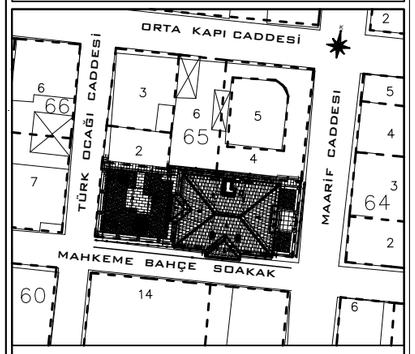
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

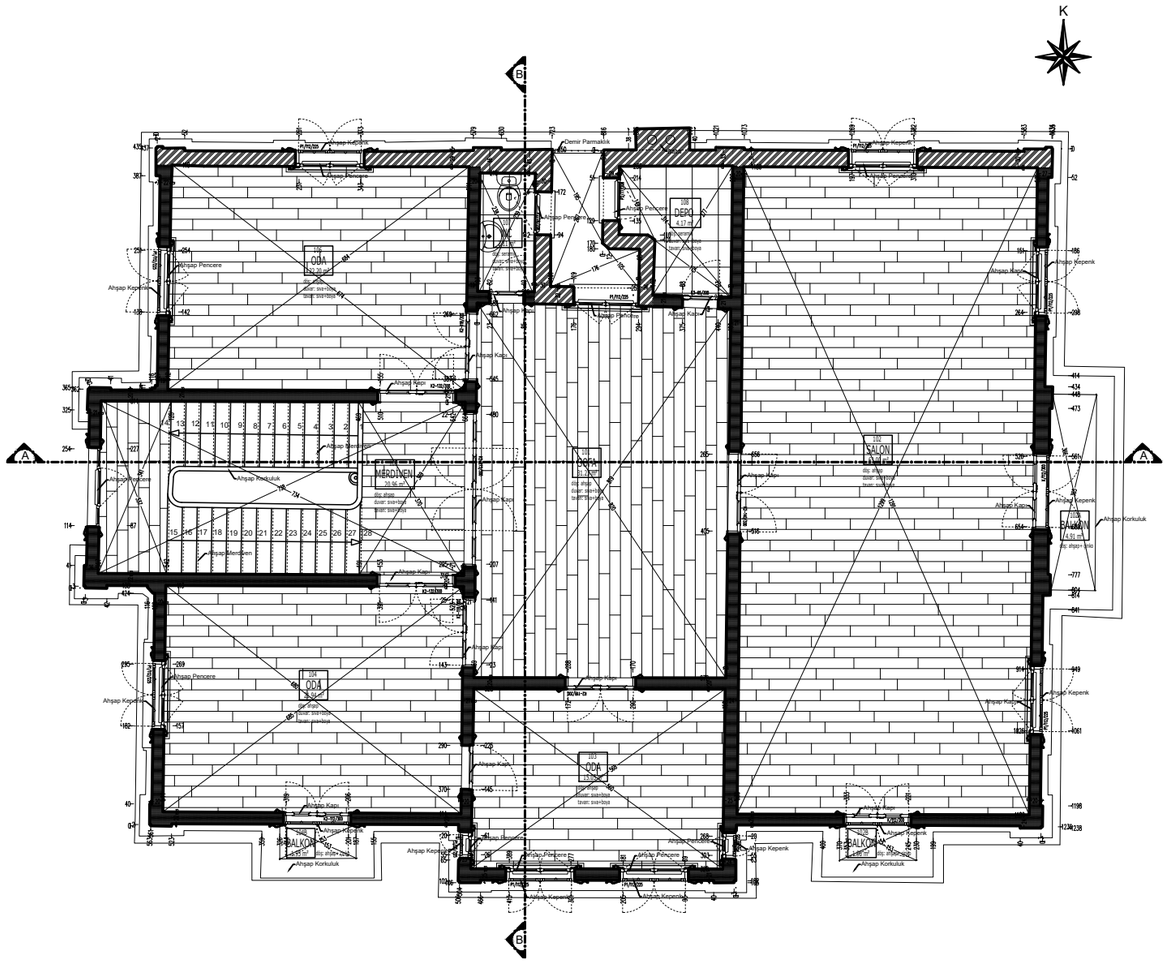
ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR

ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	3
TARİH	12.06.2022

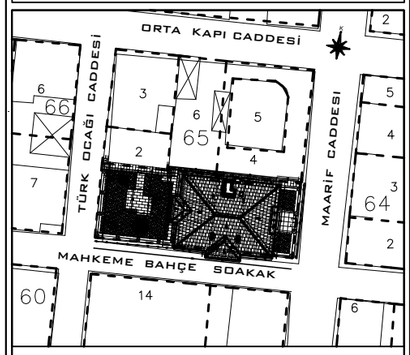
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18 Merkez / EDİRNE

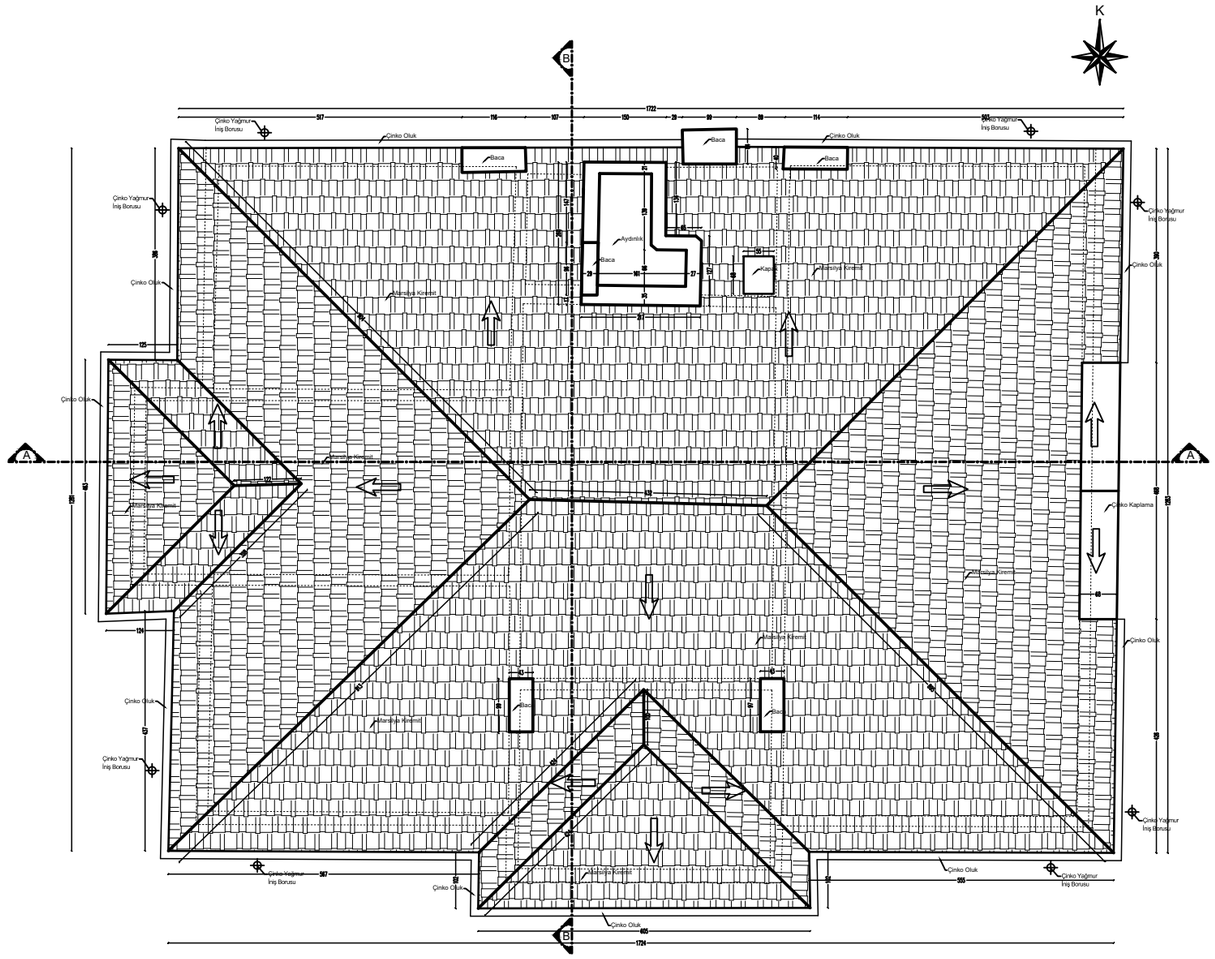

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	4
TARİH	12.06.2022

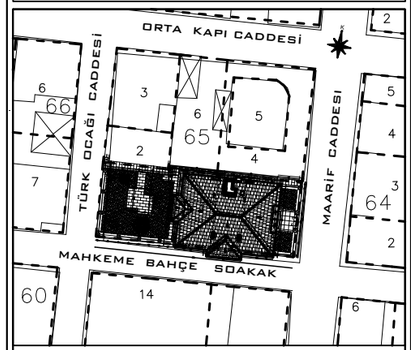
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

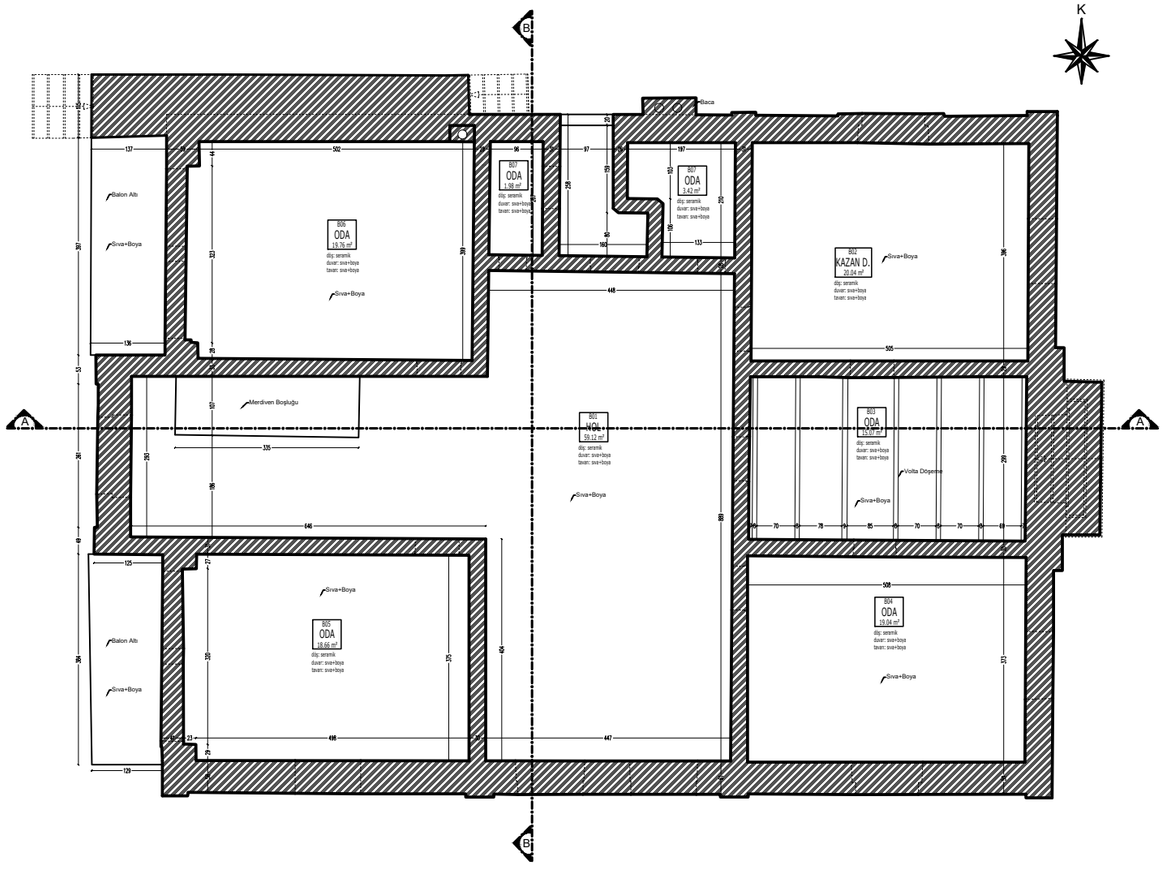
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÇATI PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	5
TARİH	12.06.2022

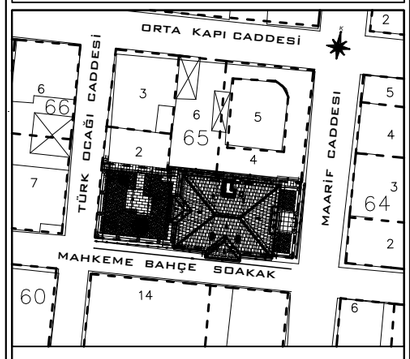
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

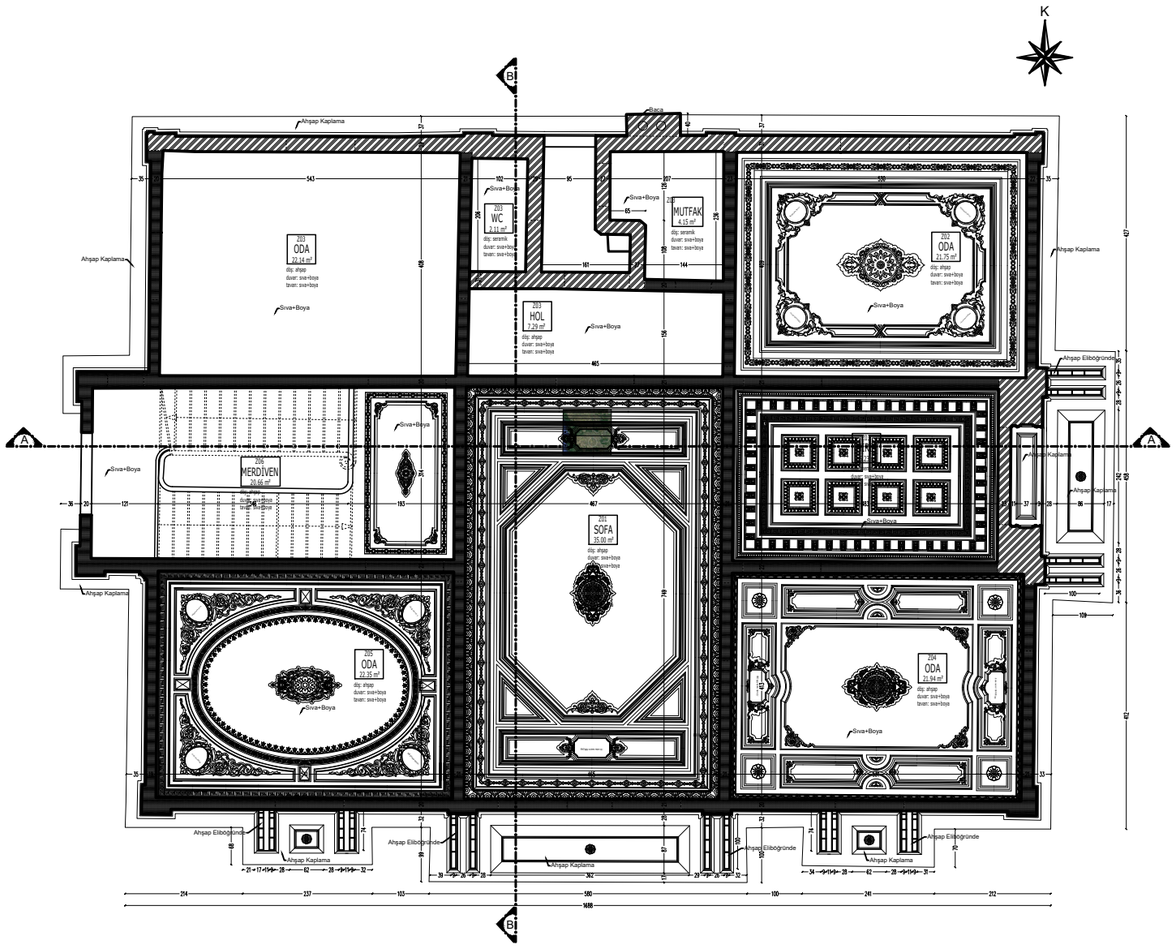

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	6
TARİH	12.06.2022

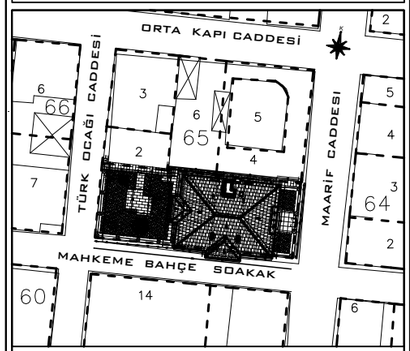
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

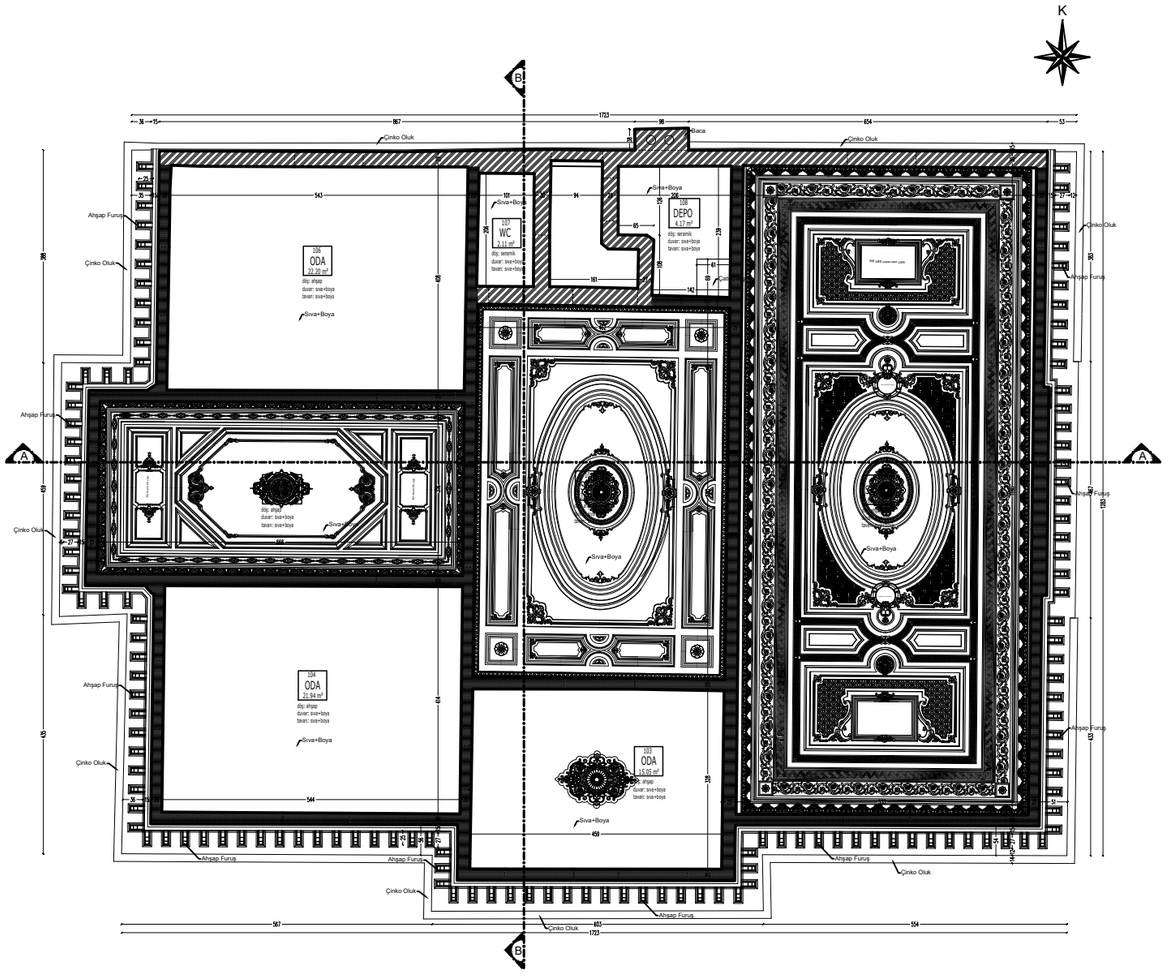

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	7
TARİH	12.06.2022

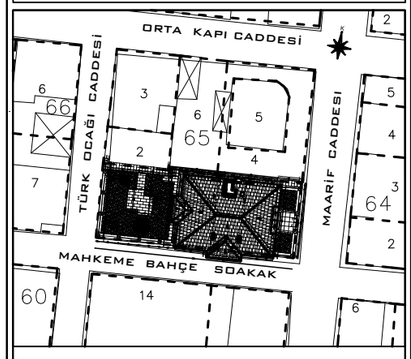
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	8
TARİH	12.06.2022

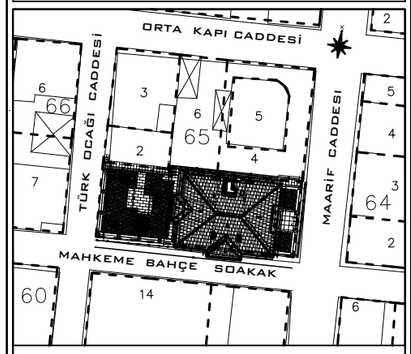
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

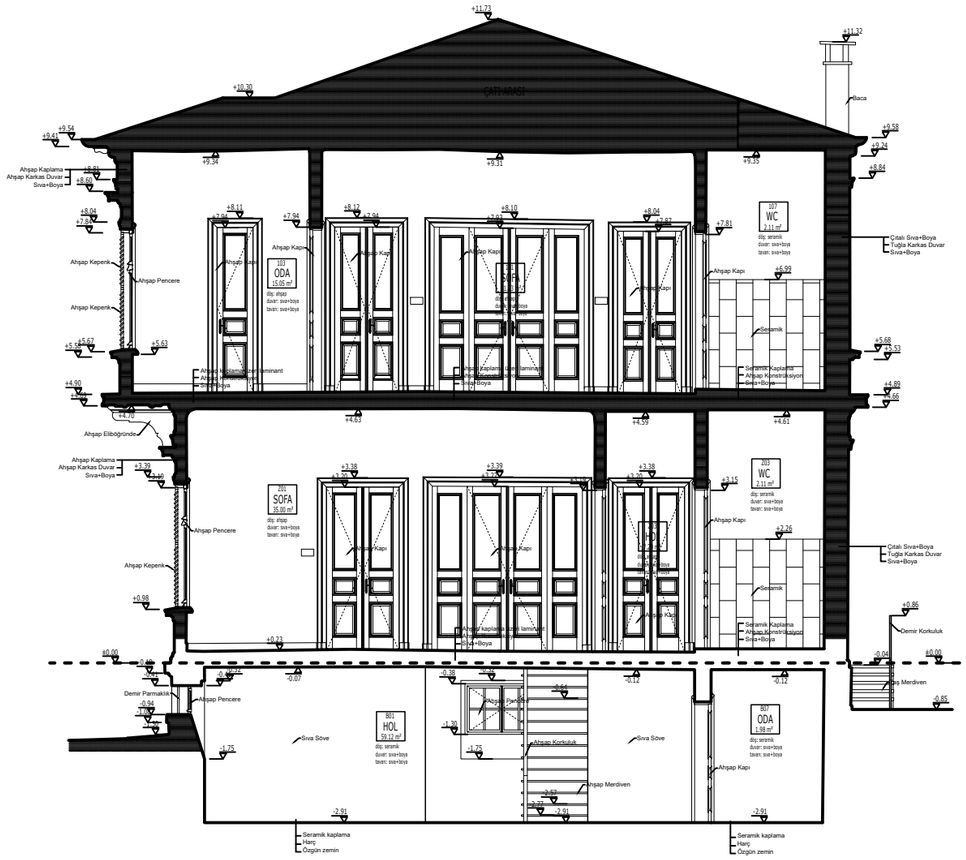
ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR

ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	A-A KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	9
TARİH	12.06.2022

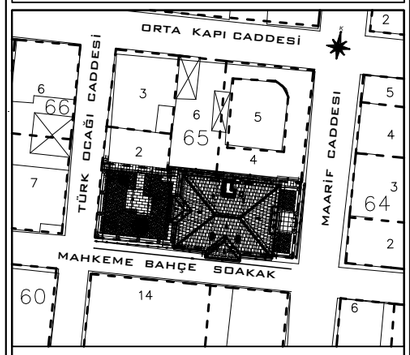
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

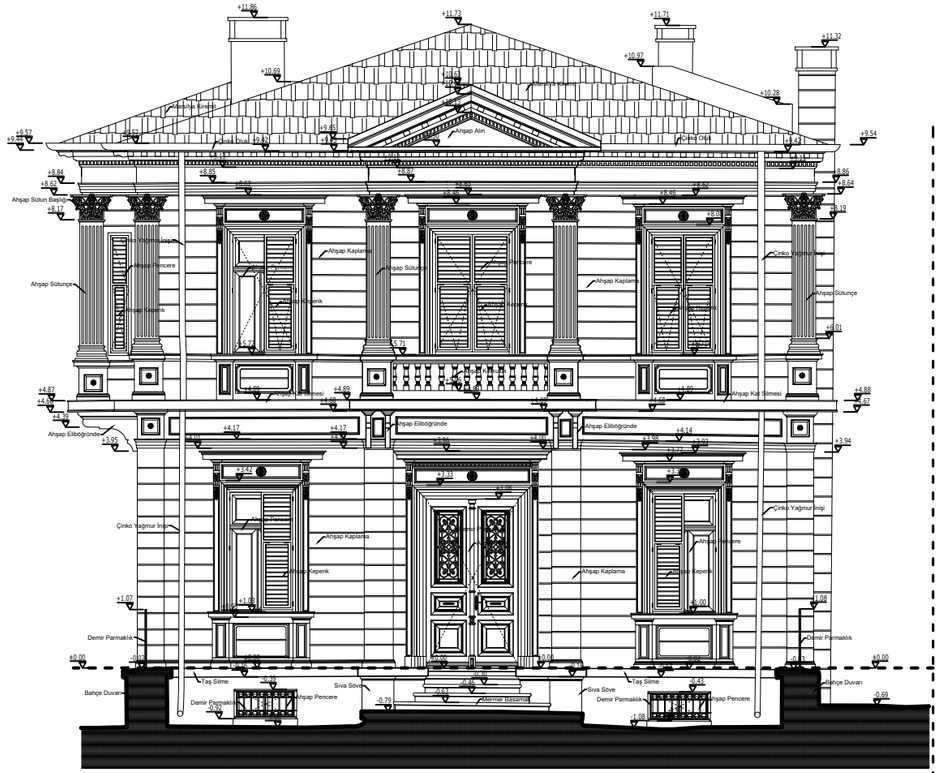
ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR

ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	B-B KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	10
TARİH	12.06.2022

KOMŞU PARSEL

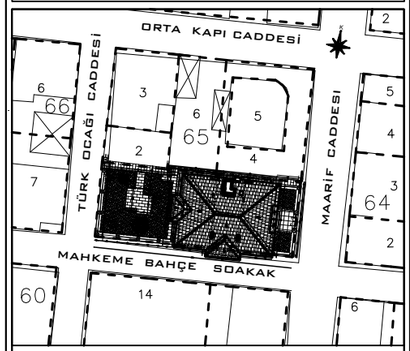
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18 Merkez / EDİRNE

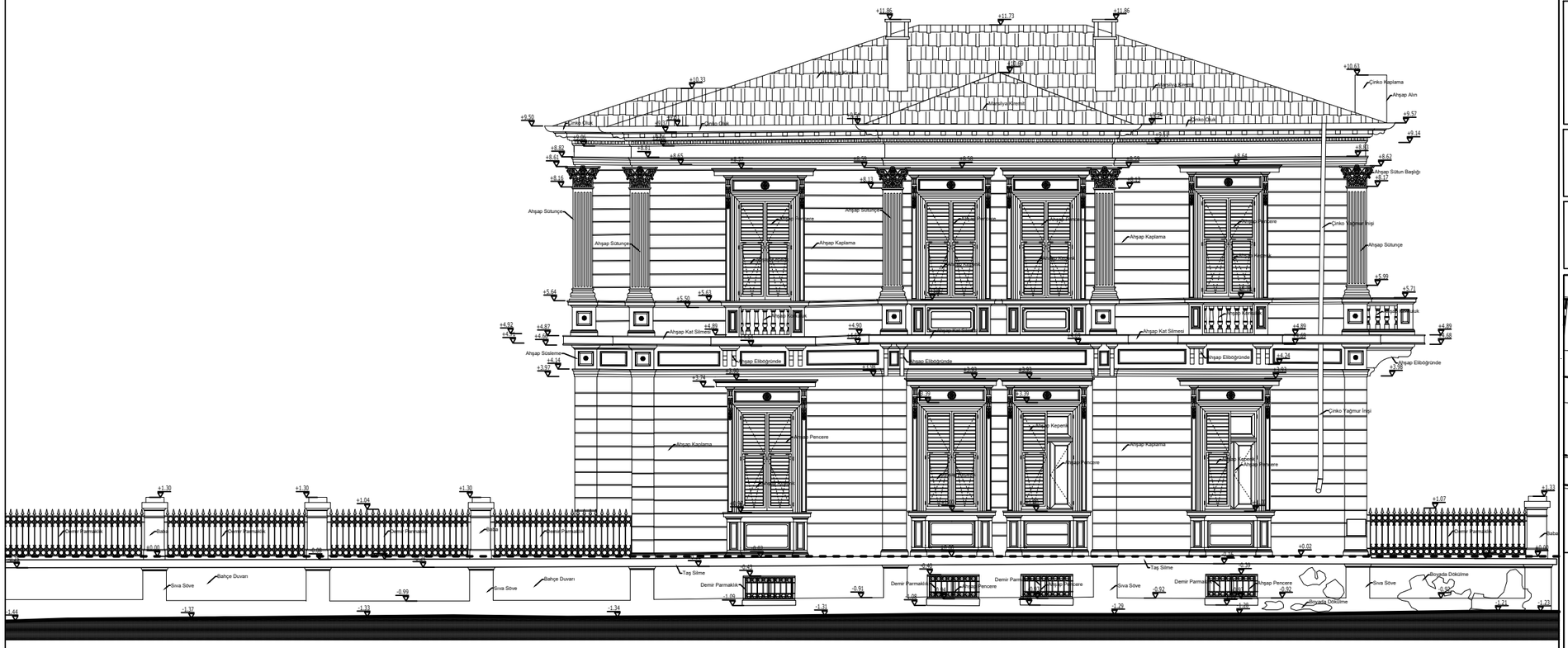

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	DOĞU ANA GİRİŞ CEPHESİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	11
TARİH	12.06.2022

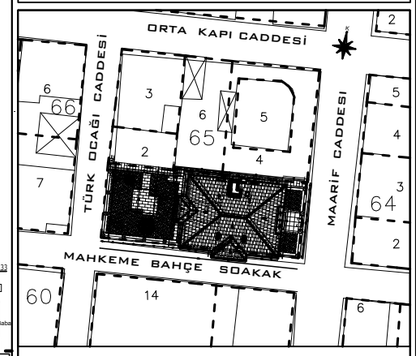
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

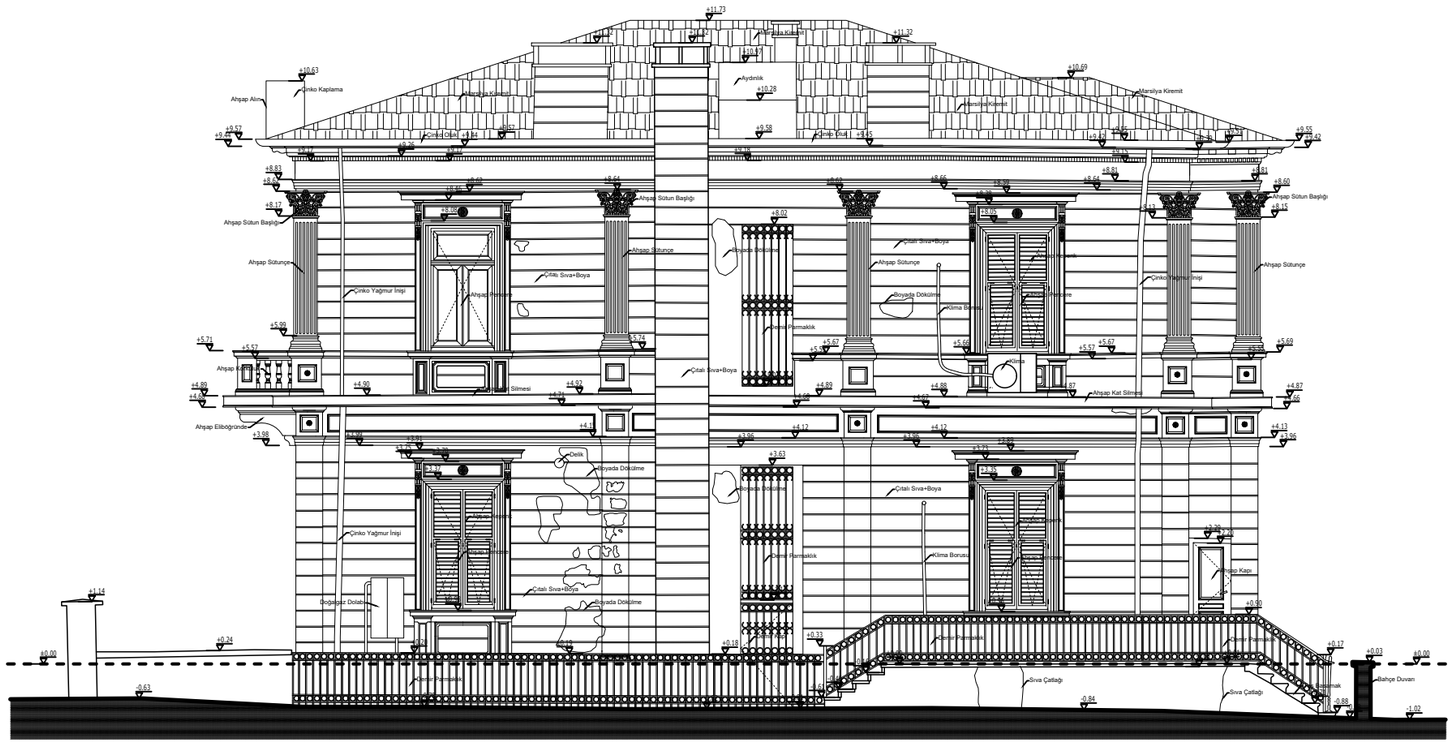
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	GÜNEY SOL YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	12
TARİH	12.06.2022

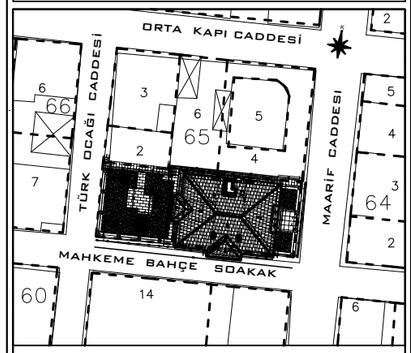
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

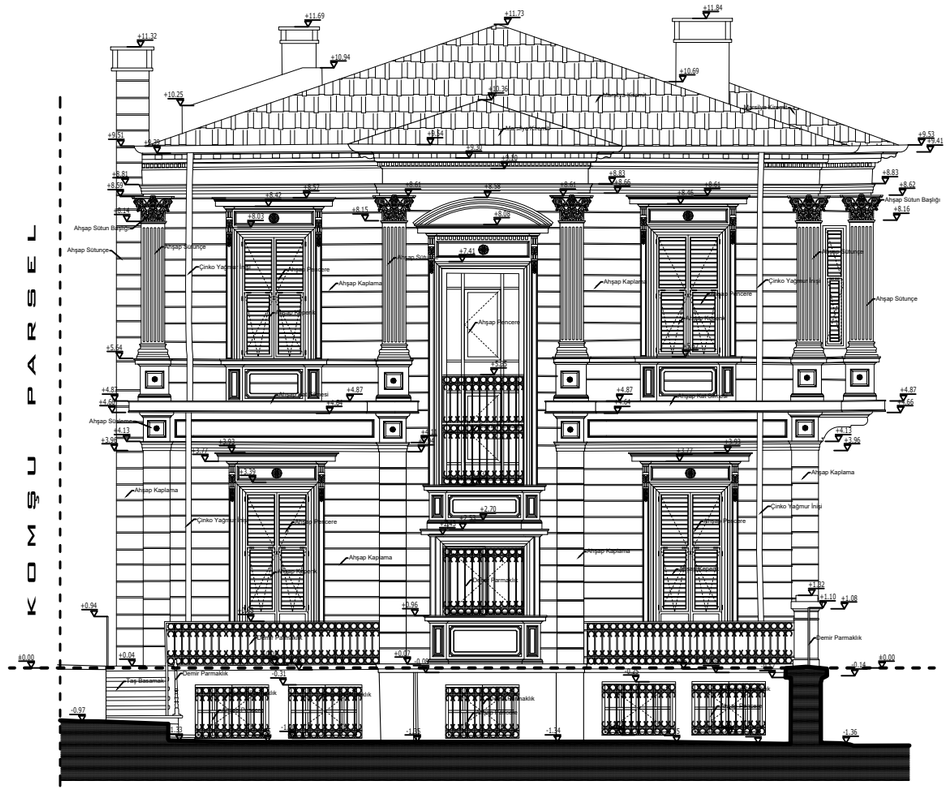

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	KUZEY SAĞ YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	13
TARİH	12.06.2022

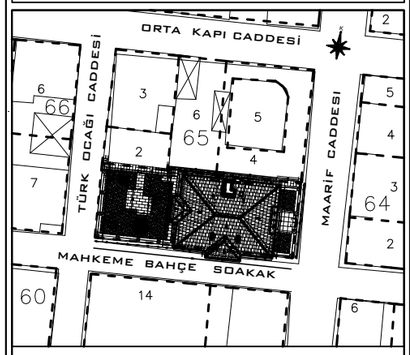
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

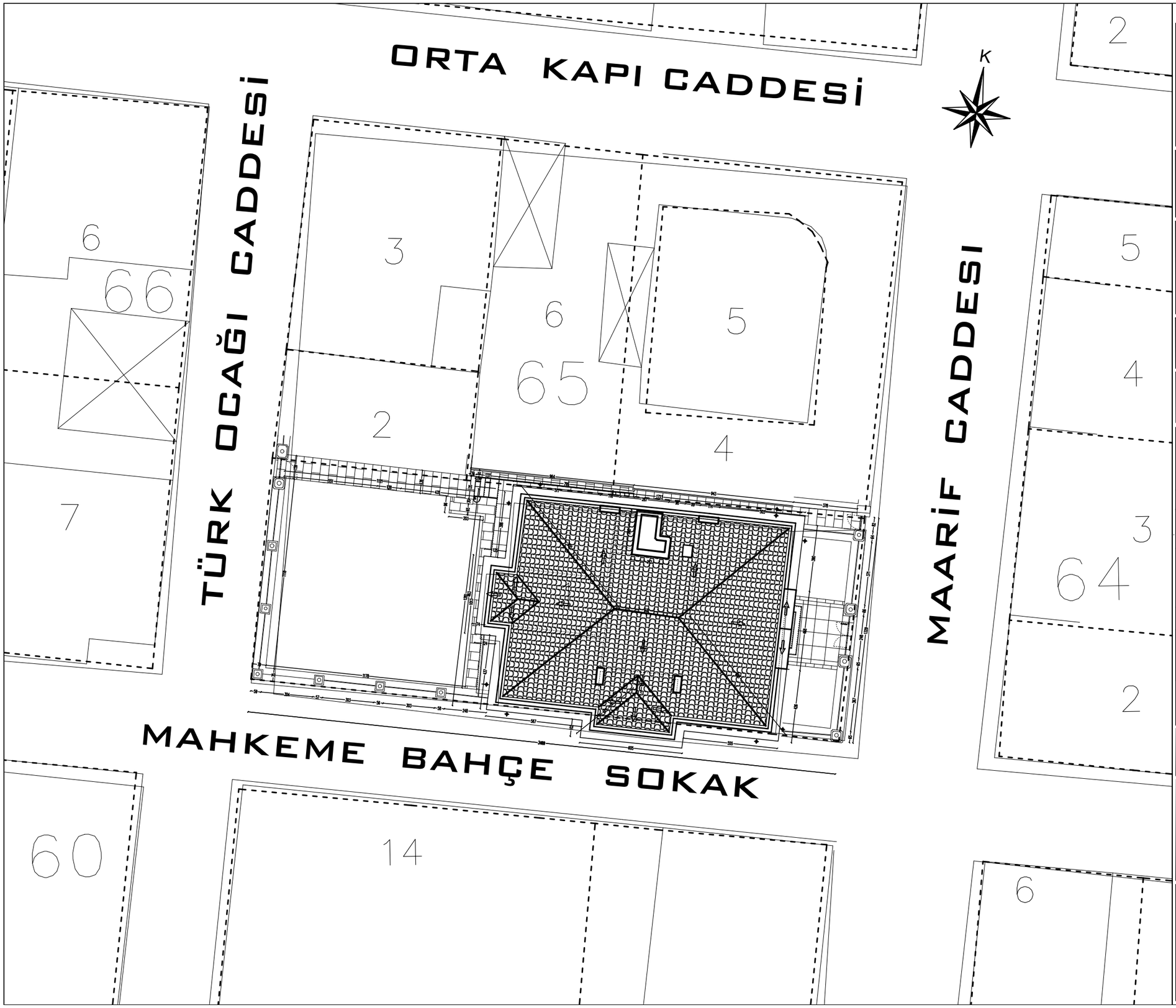

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RÖLÖVE 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BATI ARKA CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	14
TARİH	12.06.2022

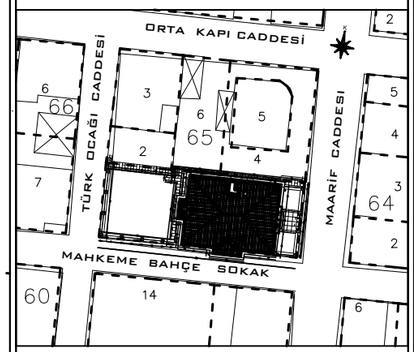
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

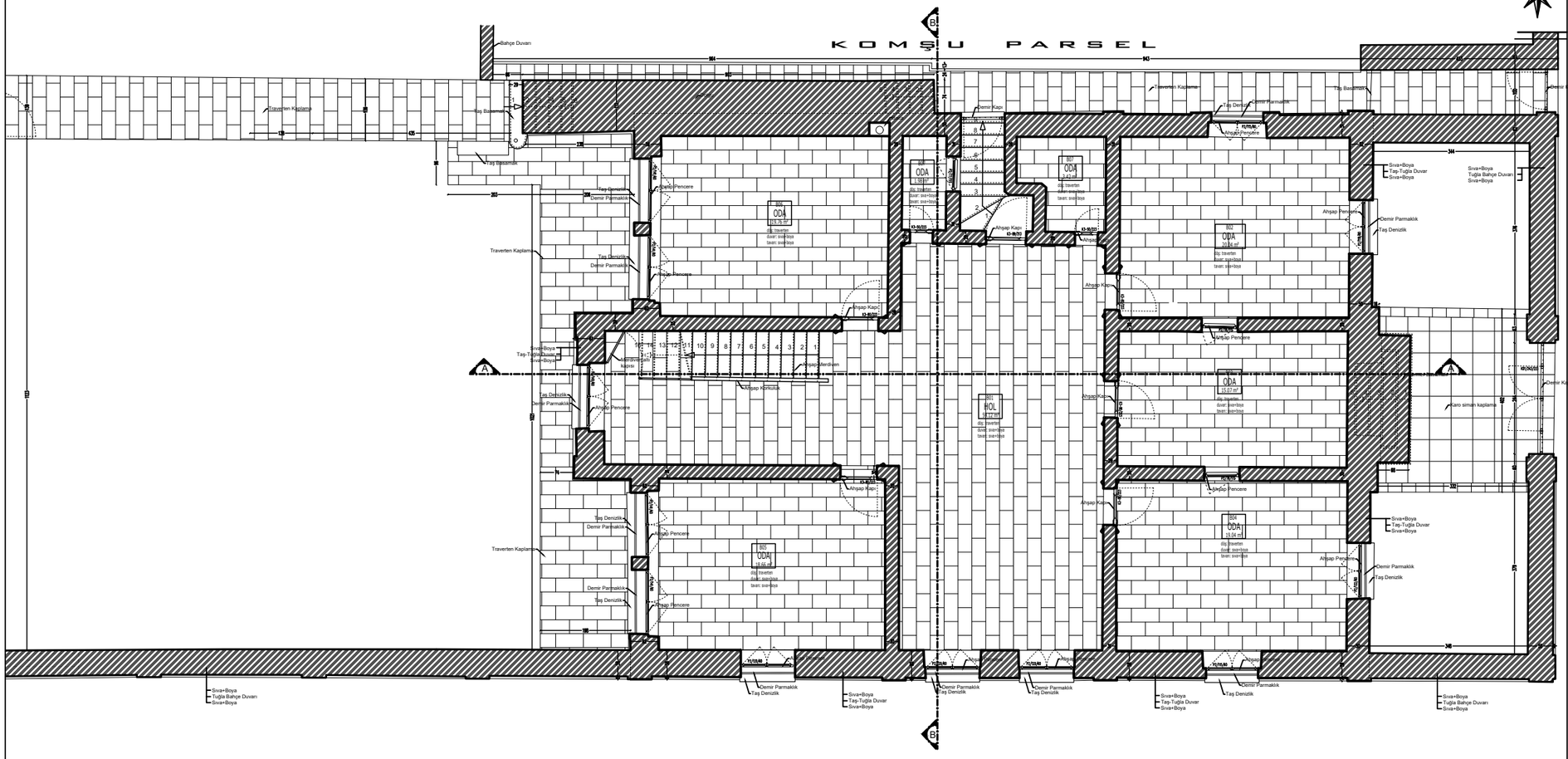
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

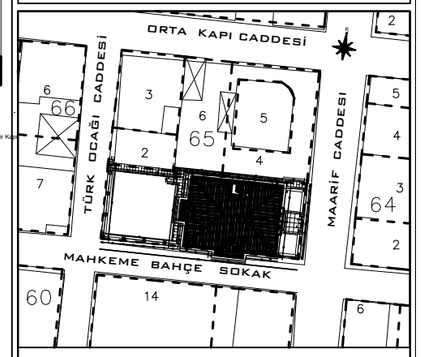

RESTİTÜSYON 0 1 2 3 4 5m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	VAZİYET PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	15
TARİH	12.06.2022

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

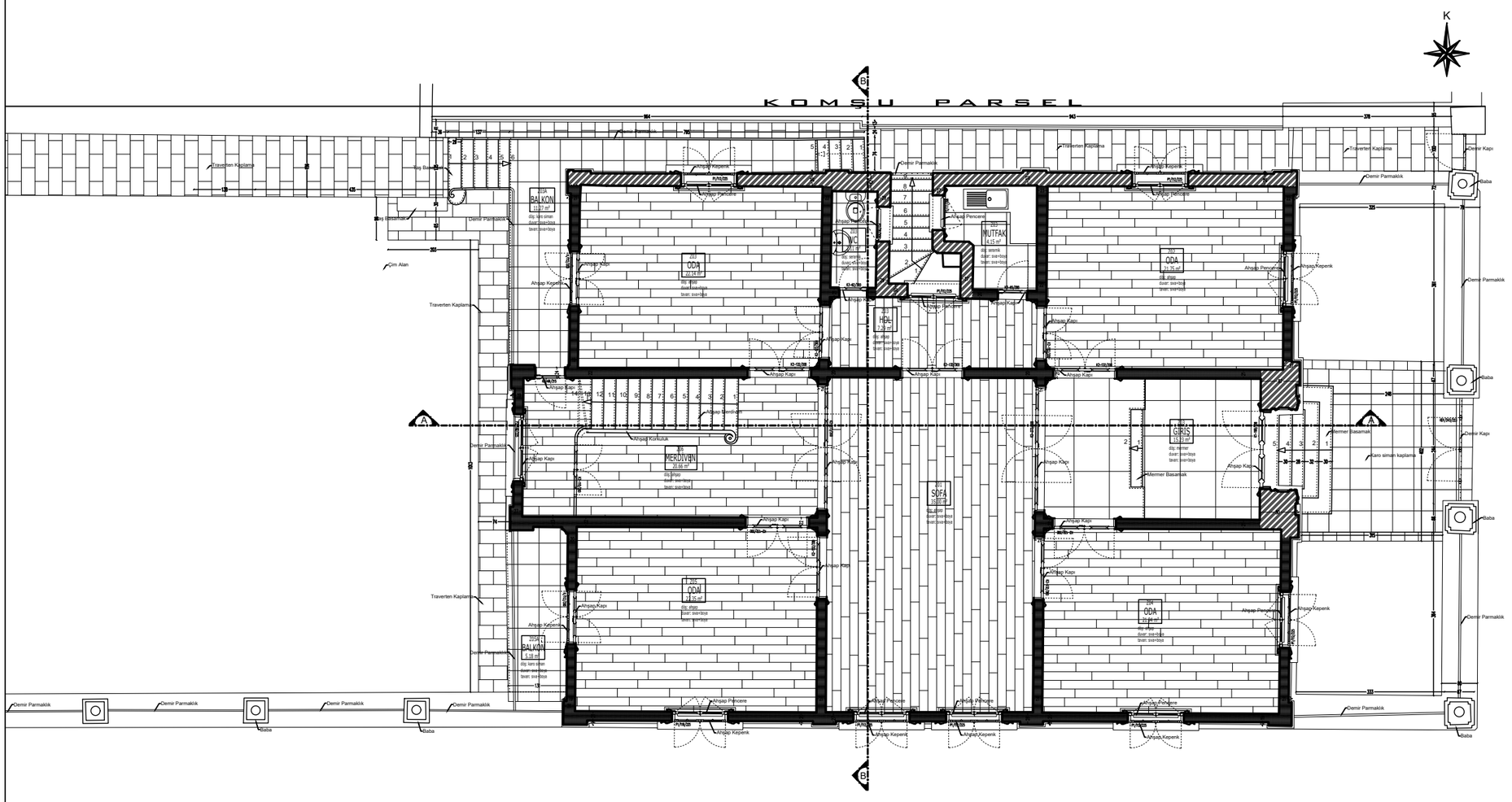
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

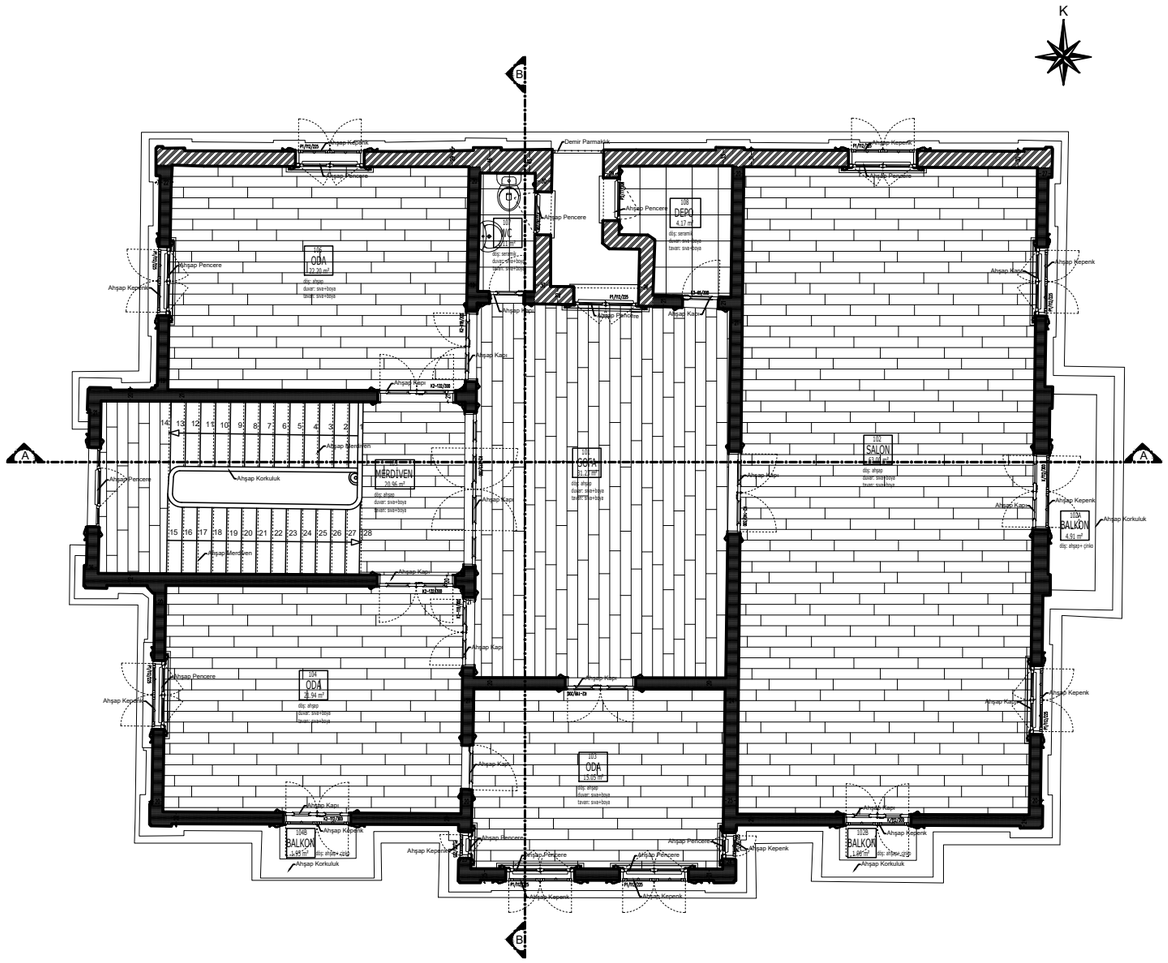
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18 Merkez / EDİRNE

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	16
TARİH	12.06.2022

K
KOMŞU PARSEL
B
B1
Traverten Kaplama
Demir Parmaklık
Ahşap Kepenk
Ahşap Pencere
Ahşap Kapı
Ahşap Korkuluk
Çim Alan
Taş Basamak
Mermer Basamak
Kaba
Baba
Kiremit Kaplama
Kiremit Saçak
Kiremit Mahya
Kiremit Yan Mahya
Kiremit Valf
Kiremit Kare Sırma
Kiremit Kare Sırma Kaplama
Kiremit Kare Sırma Mahya
Kiremit Kare Sırma Yan Mahya
Kiremit Kare Sırma Valf

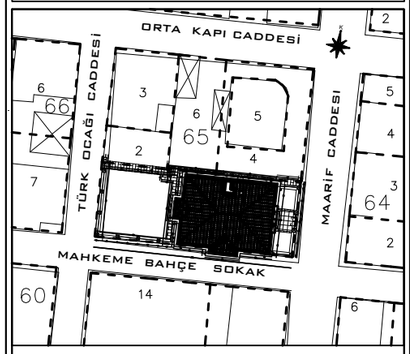
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

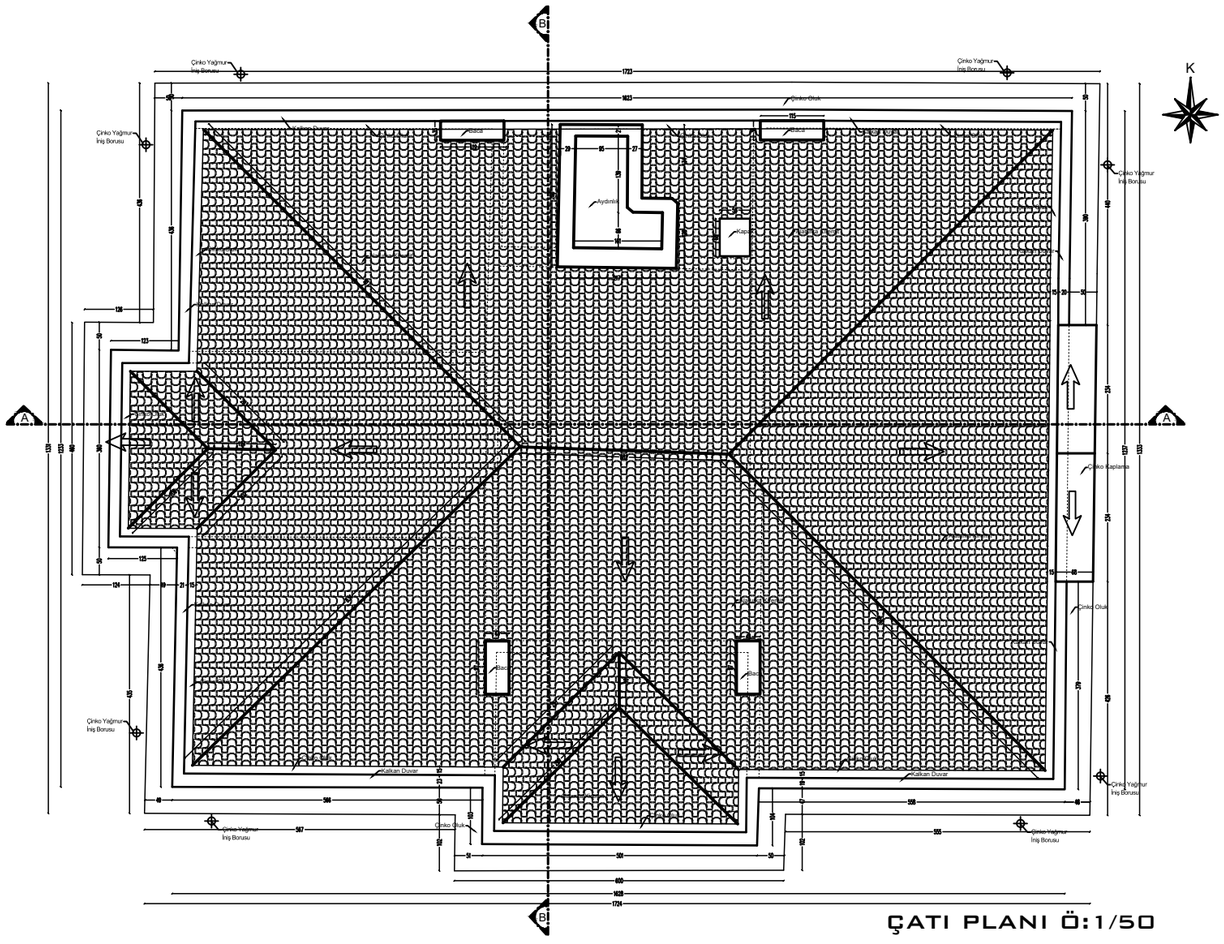

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	18
TARİH	12.06.2022

ÇATI PLANI Ö:1/50

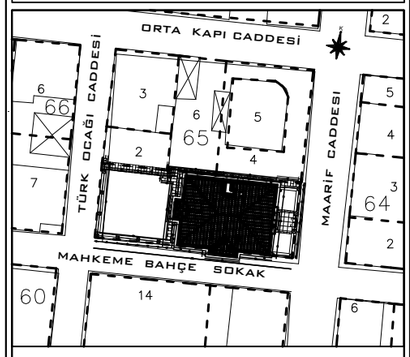
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

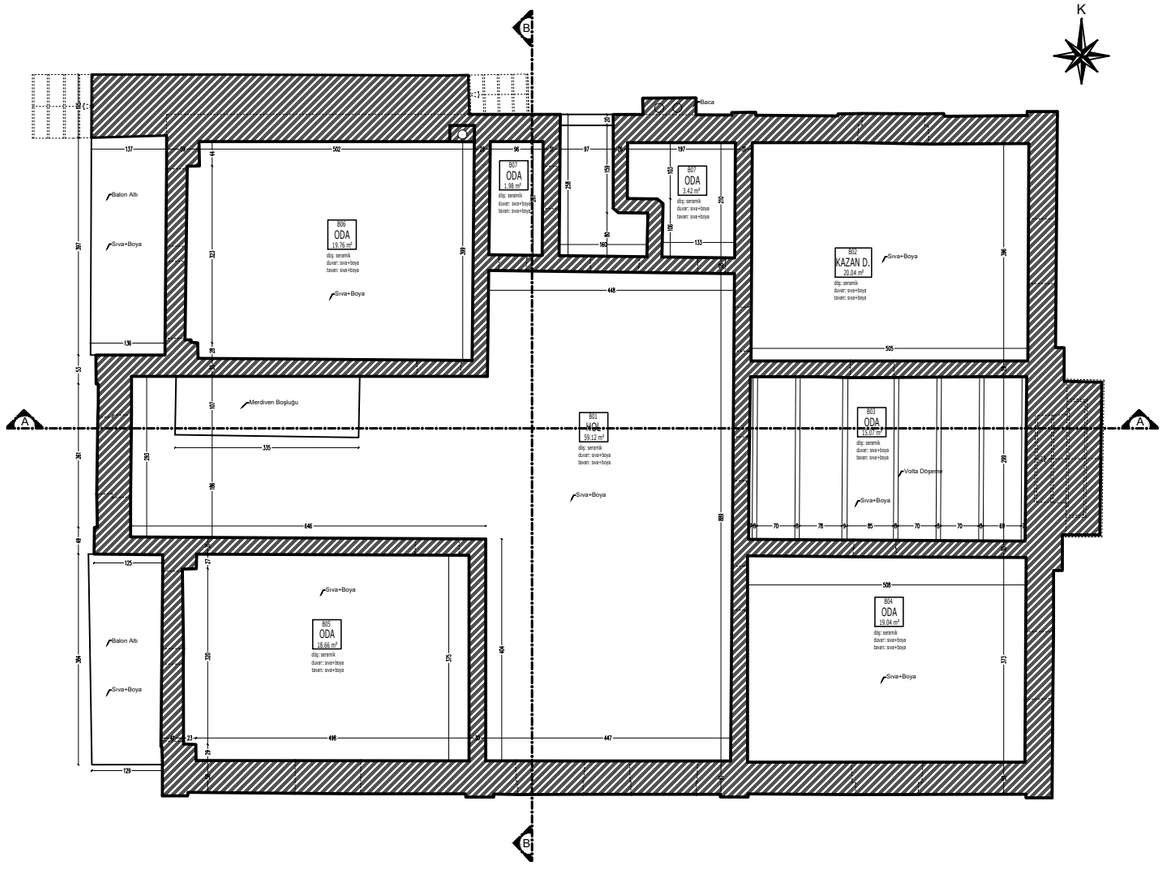
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÇATI PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	19
TARİH	12.06.2022

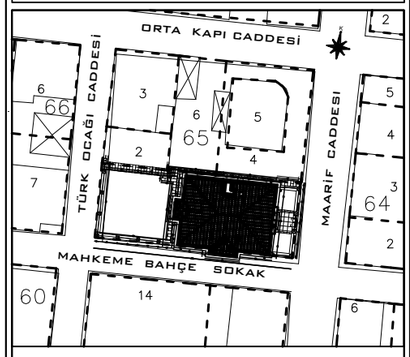
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

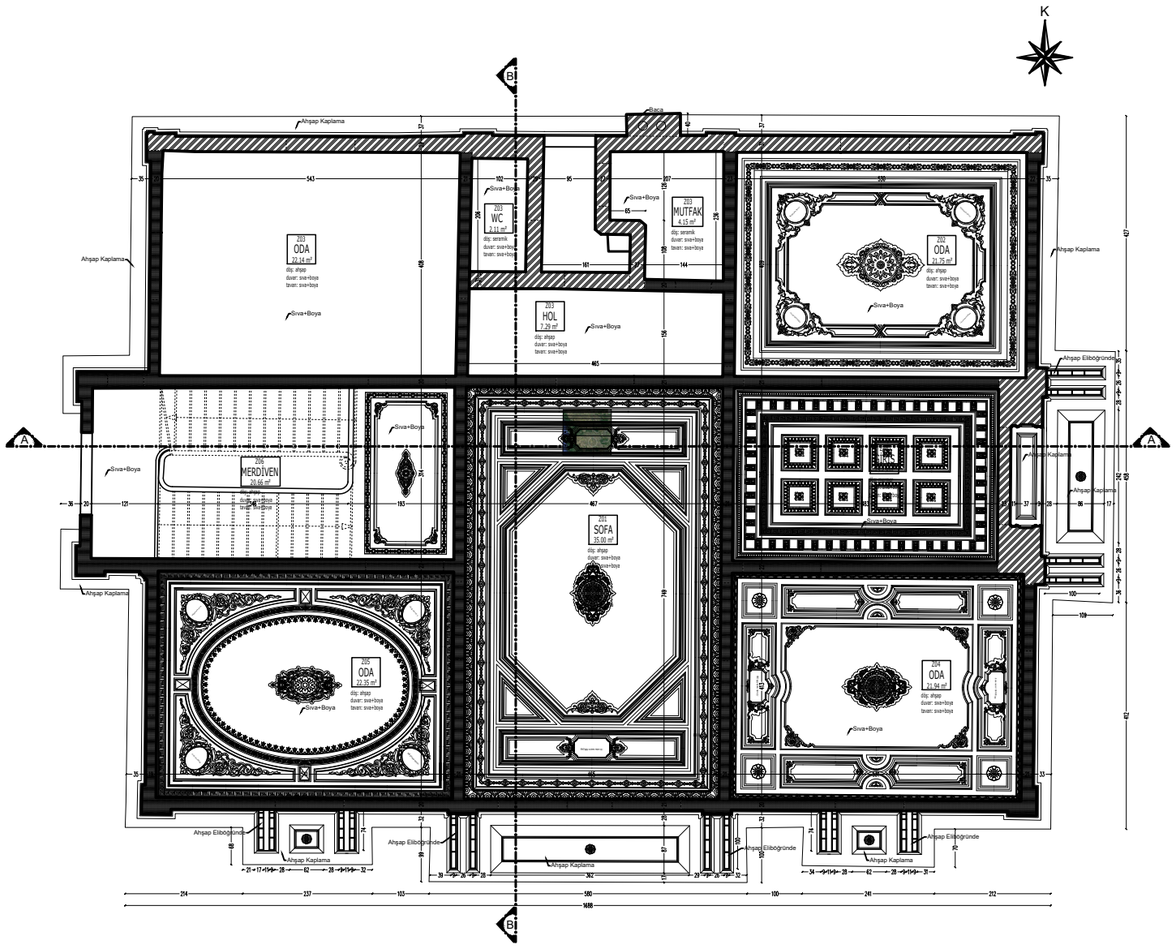

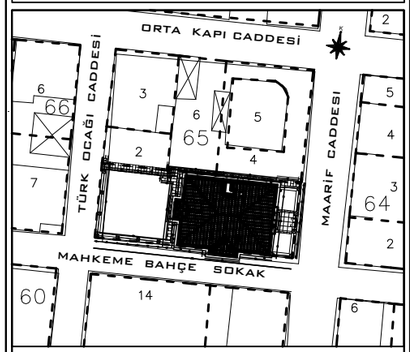
ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	20
TARİH	12.06.2022

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR

ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

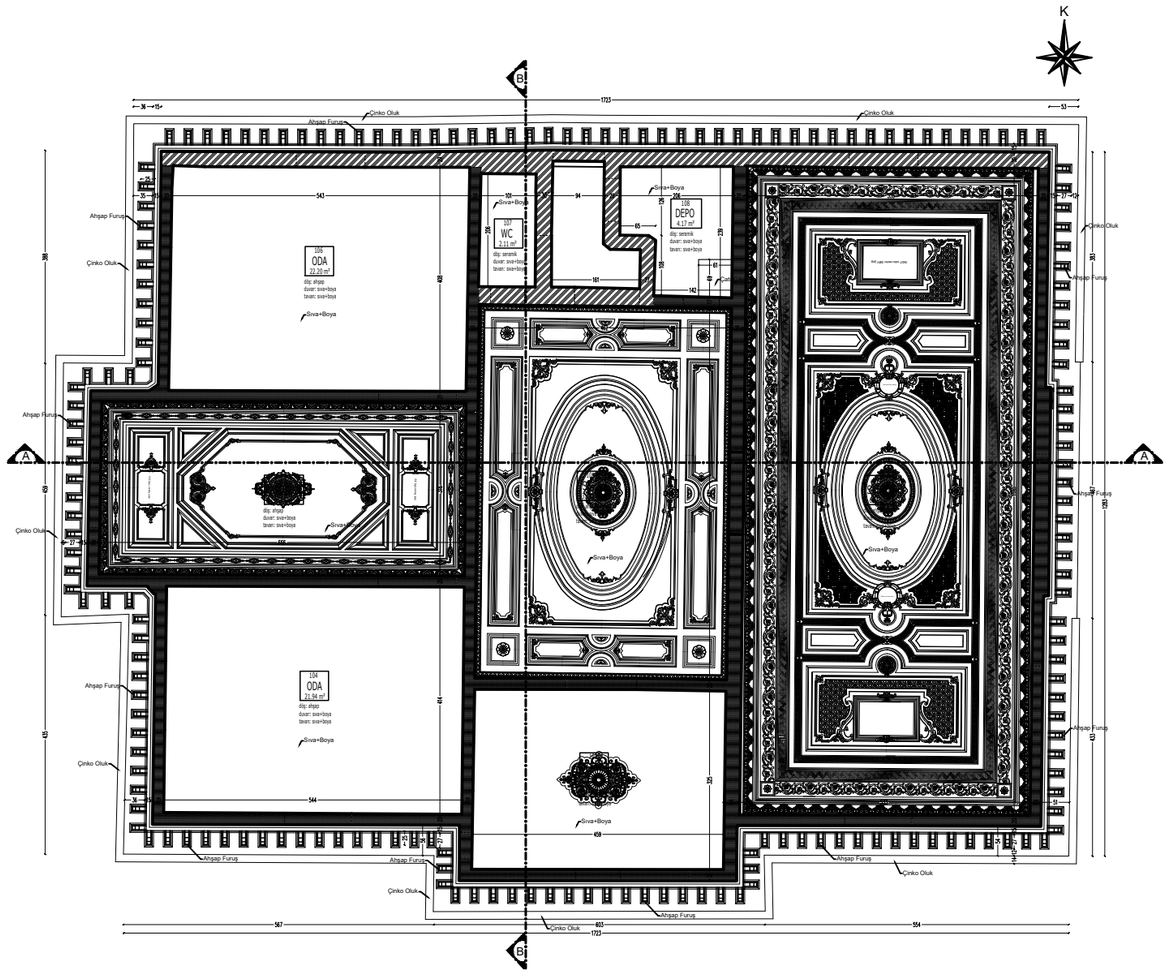
MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	21
TARİH	12.06.2022

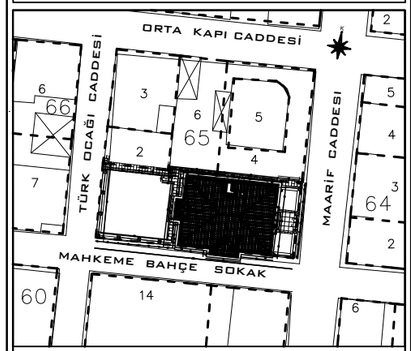
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	22
TARİH	12.06.2022

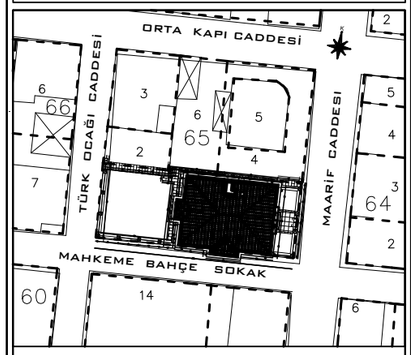
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	A-A KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	23
TARİH	12.06.2022

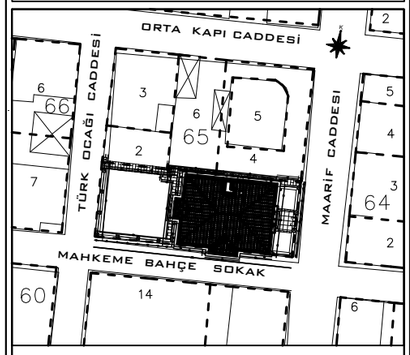
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	B-B KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	24
TARİH	12.06.2022

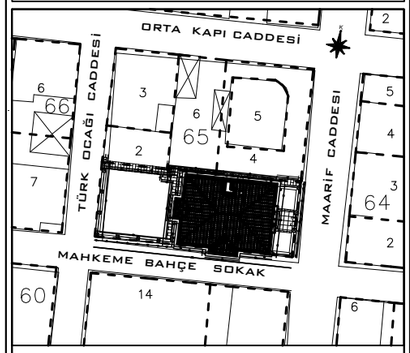
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

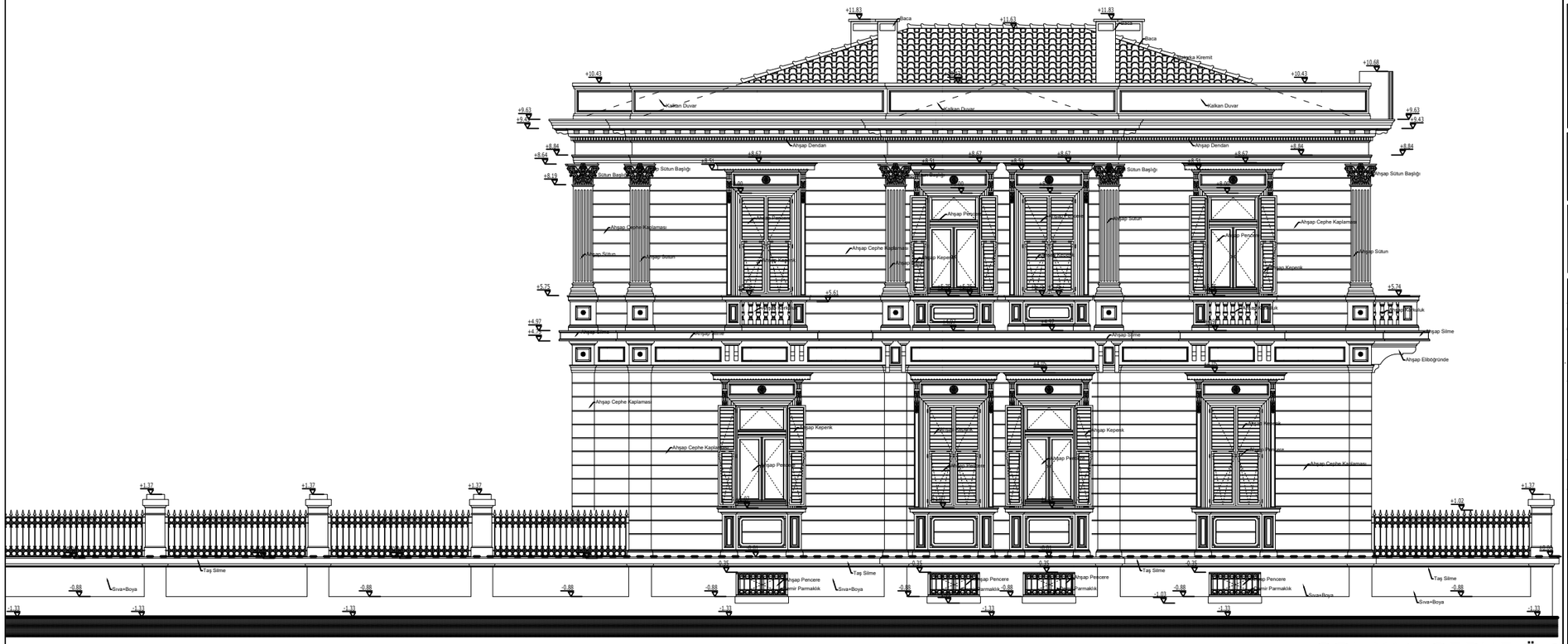

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	DOĞU ANA GİRİŞ CEPHESİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	25
TARİH	12.06.2022

SOL YAN CEPHE Ö:1/50

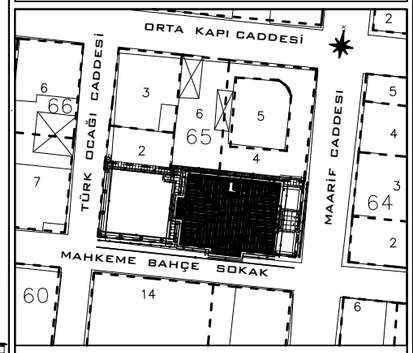
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

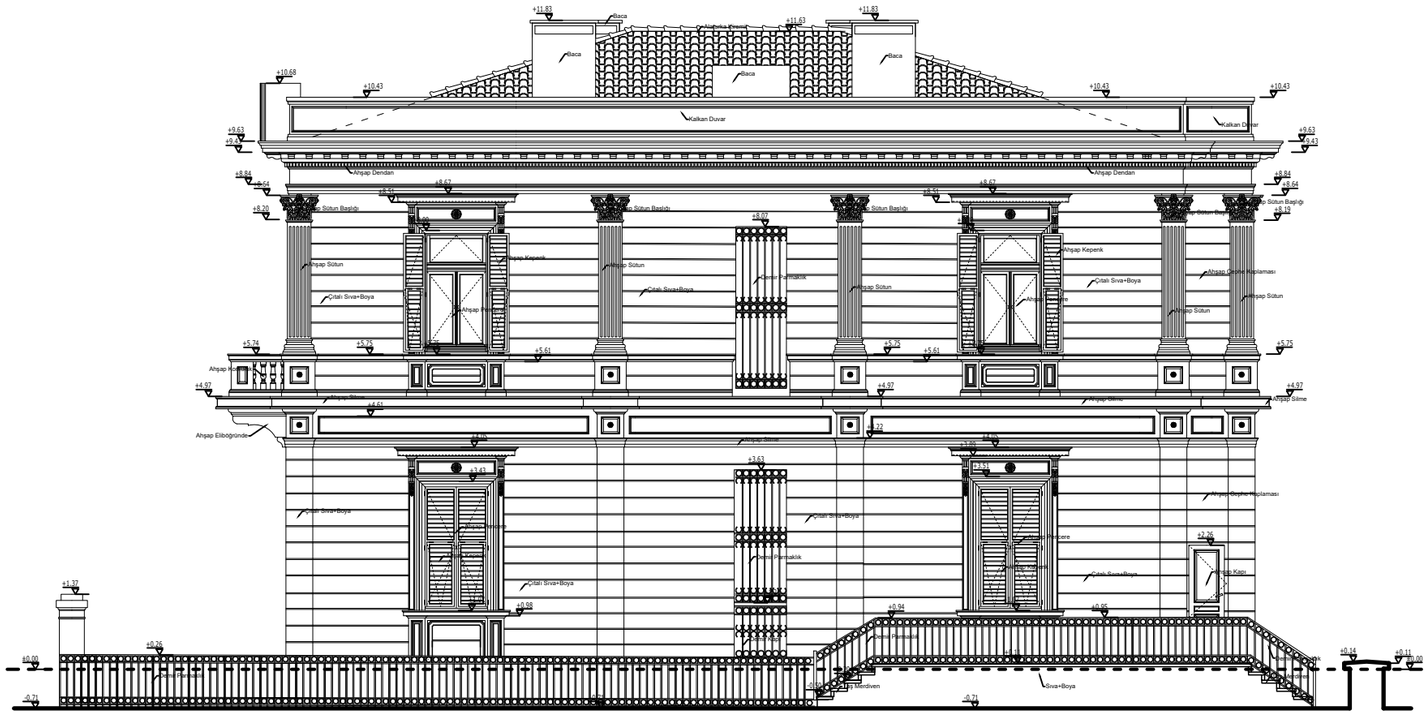

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	GÜNEY SOL YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	26
TARİH	12.06.2022

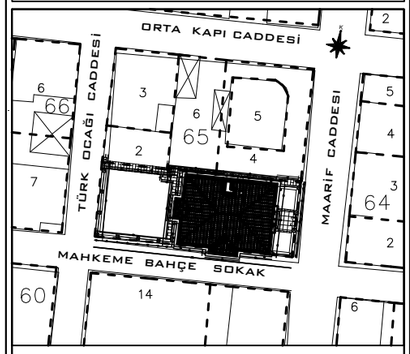
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

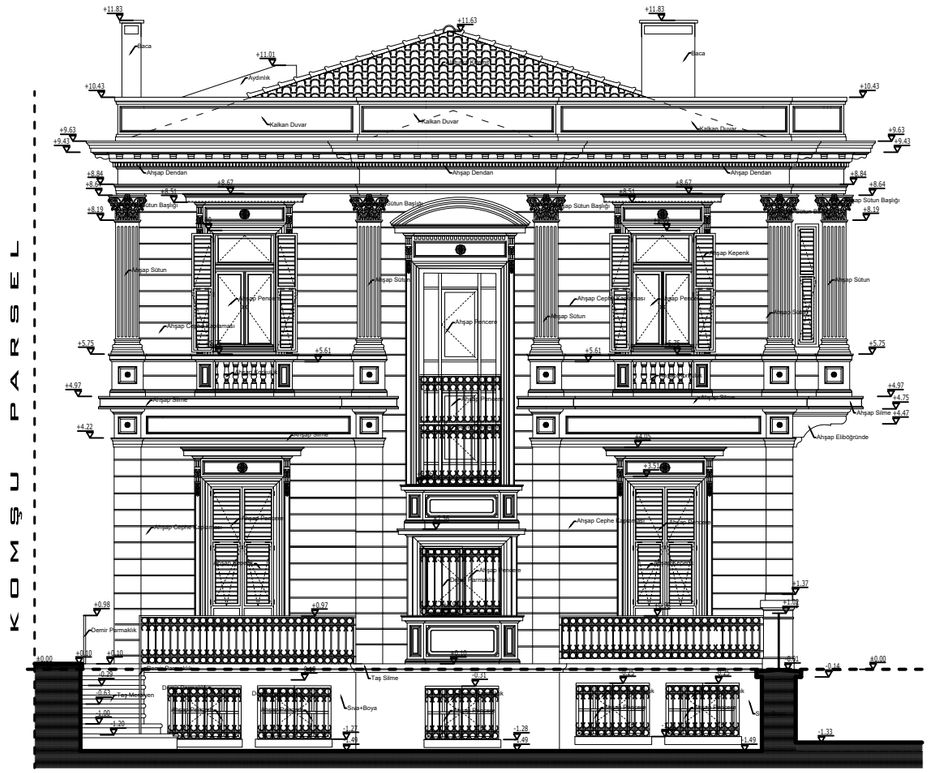

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	KUZEY SAĞ YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	27
TARİH	12.06.2022

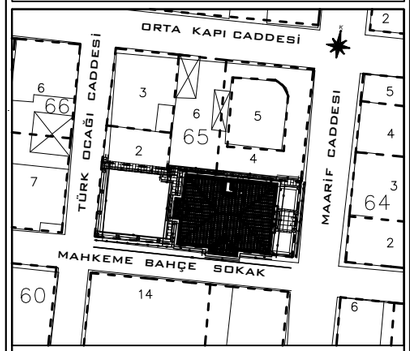
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTİTÜSYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BATI ARKA CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	28
TARİH	12.06.2022

RESTORASYON KARARLARI

1 MUHDES DOLGULAR ve EKLERİN KALDIRILMASI

İlave bölümler, yapıdaki içindeki moloz dolgular, kapı, pencere boşluklarında bulunan dolgular, metal, pvc eklentiler, çimentolu müdahaleler vb. kaldırılıp, yapının özgün hale getirilmesi sağlanacaktır.

2 YAPISAL AHŞAP TAŞIYICILARIN ONARIMLARI

Mevcut ahşap taşıyıcılar ve kirişler uygulama esnasında kontrol edilecek, gerekli onarım ve takviye yapılacaktır. Değişimesi gereken ahşap elemanlar için de uygulama öncesi hazırlanacak statik rapora göre ahşap konstrüksiyonun nihayi kesit genişlikleri belirlenecek ve uygulamada bu kesitlerdeki ahşaplar kullanılacaktır. Yeni ahşaplar daldırma yöntemiyle, mevcut yerindeki ahşaplara sürme emprenye yapılacaktır.

3 TAŞ - TUĞLA BEDEN DUVARINDAKİ ONARIMLAR

- Kılcal çatlaklar temizlenerek özgün harcı ile doldurulup onarılacaktır.
- Orta genişlikte çatlakların onarımı için çatlağın iki yanağı arasına tuğla yada taş bloklar yerleştirilip, boşluğun harç enjeksiyonu ile doldurulması uygun olacaktır.
- Çatlak genişliğinin 5 cm'den büyük olduğu yada duvarı oluşturan malzemenin düşmüş olması durumunda, çatlağa bitişik malzemenin çürütülüp, dikiş elemanları yerleştirilerek, taş yada tuğla duvar boşlukları, düşük basınç altında harçla doldurulması gerekmektedir. Bu yöntem duvarın diğer yüzünde de uygulanmalıdır.

4 TAŞ-TUĞLA BEDEN DUVARINDAKİ AŞINMALARIN ONARIMI

- 1 - 5 cm den az olan aşınmada yüzey korumaya alınacaktır.
- 5 cm den daha fazla yok olmuş yüzey çürütülerek, özgün malzemesi ile tamamlama, mataj yapılacaktır.
- Derinleşmiş ve onarılamayacak olan taş elemanlar ise özgün malzeme ve biçimde, yeniden imal edilecektir.
- Taş duvarın dış yüzeyine, horosan sıva uygulaması yapılacaktır.
- Bodrum pencere etrafındaki kabartma sıva söveler onarılacak, eskik olanlar detayına uygun imal edilecektir.

5 SIVA ONARIMI

Ahşap konstrüksiyon duvarlarda bağdadi çıtalı olarak, horasan harcı sıva yapılacaktır. Niteliğini yitirmiş veya dökülmüş sıvalar temizlenerek horasan harcı sıva yapılacaktır.Sıva üzerine iki kat boya uygulaması yapılacaktır.

6 BODRUM KAT ZEMİNİ

Bodrum kat zemini için restorasyon projesine göre kot düzenlemesi yapılacaktır. Gerekli ısı ve su yalıtımı yapılarak traverten malzeme ile zemin kaplanacaktır.

7 AHŞAP ZEMİN ve TAVAN KAPLAMALARI

Mevcut zemin ve tavan kaplamaları kontrol edilip, sağlam bölümleri onarılacaktır. Eksik ve yeni yapılacak kaplama, çıta ve koltuk altı silmesi gibi elemanlar, proje detayına göre, uygulama esnasında kesin ölçüler alınarak, emprenye edilmiş ahşapla yenilenecektir. Zemin kaplama altlarında gerekli ısı yalıtımları yapılacaktır.

8 AHŞAP CEPHE KAPLAMASI - SÜSLEME ve ELİBÖĞRÜNDE İMALATI

Bodrum kat hariç, tüm dış cephede ahşap kaplama uygulanacaktır. Kat silmesi, pencere pervazları gibi ahşap süsleme elemanları, uygulama esnasında kontrol edilip, gerekirse proje detayına uygun şekilde yeniden imal edilecektir. Ahşaplar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir.

9 ÇATI KONSTRÜKSİYONU YAPILMASI, YALITIM ve ÇATI KAPLAMASI İŞİ

Emprenye edilmiş ahşapla, projesine uygun, gizli dereli, ahşap çatı konstrüksiyonu yapılacak ve kiremit altı su ve ısı yalıtımı sağlanacaktır. Üst örtü olarak alaturka kiremit döşenecektir.

10 ÇİNKO YAĞMUR OLUĞU ve YAĞMUR İNİŞİ YAPILMASI

Çatı imalatından sonra, eksiz olacak şekilde yağmur olukları yapılacaktır. Yağmur inişlerinde de çinko boru kullanılacak ve yaklaşık 50cm. aralıklarla boru duvara tespit edilecektir. Çinko malzemeden pencere dış denizlikleri de kaplanacaktır.

11 KAPI DOĞRAMALARI İMALATI

Mevcut özgün ahşap kapılar raspa yapılıp gerekli seren ve tabla onarımları yapılacaktır. Gerekirse yeni kapı imalatında proje detaylarına uygun klasik kapı yapılacaktır. Ahşap kapılar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir.

12 PENCERE DOĞRAMALARI İMALATI

Tüm pencere doğramaları raspa yapılıp gerekli onarımları yapılacaktır. Gerekirseun yeni pencereler sert ahşaptan, projesine uygun tipte yapılacaktır. Ahşaplar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir. Pencere camları da ısı cam olarak yenilenecektir.

14 AHŞAP MERDİVEN ONARIMI

Mevcut ahşap merdivenler kontrol edilip, sağlam bölümleri onarılacaktır. Eksik ve yeni yapılacak bölümleri, projesine uygun ve yerinde kesin ölçüler alınarak imal edilecektir. Tüm ahşaplar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir.

15 AHŞAP KORKULUKLARIN YAPILMASI

Mevcut ahşap korkuluklar kontrol edilip, sağlam bölümleri onarılacaktır. Eksik ve hasarlı korkuluklar, proje detayına uygun yeniden yapılacaktır. Ahşaplar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir.

13 DEMİR PARMAK ve KORKULUK İMALATI

Bodrum kat pencerelerindeki, zamin kat balkonlardaki ve bahçe kapılarındaki mevcut özgün demir elemanların onarılabilecek olanları tamir edilecektir. Eksik olanlar yerine, özgün tip ve kesitte malzemeyle imalatlar yapılacaktır. Tüm demir malzemeler iki kat antipas ve iki kat yağlı boya ile boyanacaktır.

16 DRENAJ YAPILMASI

Yapı temelinden ve beden duvarlarından nemi uzak tutmak için tüm yapı çevresinde önceden yapılmış drenaj kontrol edilip, gerekli iyileştirmeler yapılacaktır. Toprak altında kalan duvar bölümlerinde su yalıtımı için membran kaplanarak önüne, ince tuğla ile koruma duvarı yapılacaktır.

17 ISLAK HACİMLERDEKİ ZEMİN ve DUVAR KAPLAMASI

Projede gösterilen ıslak hacimlerin tümünde, döşemede ve duvarlarda seramik kaplama uygulanacaktır. Döşeme ve duvarlarda membran ile su yalıtımı yapılacaktır.

18 KALEMİŞİ YÜZEYLERİN ONARIMI

Kalemişi olan yüzeylerde, enjeksiyon ve sağlamlaştırma ile özgün sıva korunacaktır. Gerekli görüldüğü taktirde kalemişi sıva tabakası yerinden alınarak korunacak; restorasyon sırasında özgün yerine konularak tamamlaması yapılacaktır.

19 BAHÇE DÜZENLEMESİ

Bahçede mevcut yapılmış düzenleme aynen korunacaktır. Bahçe zemininde bozulan yerler onarılacak benzer malzemeyle tamamlama yapılacaktır.

20 BAHÇE DUVARI

- Tüm bahçe duvarlarının mevcut bölümleri için gerekli onarım ve iyileştirmeler yapılacaktır.
- Eksik veya söküp yeniden yapılacak bölümler için projedeki kesitlere uygun özgün mazemesinden bahçe duvarı yapılacaktır.
- Bahçe duvarı horasan harcıyla sıvanacaktır.

21 DIŞ MERDİVEN SAHANLIK ve TAŞLIK KAPLAMASI

Dış merdivenin sahanlık ve taşlık bölümleri, temizlenecek, basamak kotları teraziye getirilecektir. Eksik kaplama bölümleri için dönemine uygun karo siman kaplama yapılacaktır.

22 YÜZEY TEMİZLİĞİ

Taş yüzeylerde yer yer kararma ve kirlilik görülmektedir. Yüzey kirliliğini temizleme tekniği olarak, düşük bar su püskürtme kullanılmalıdır.

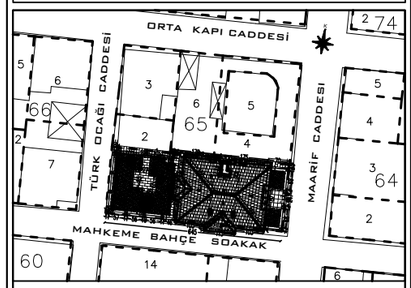
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18 Merkez / EDİRNE

RESTORASYON

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

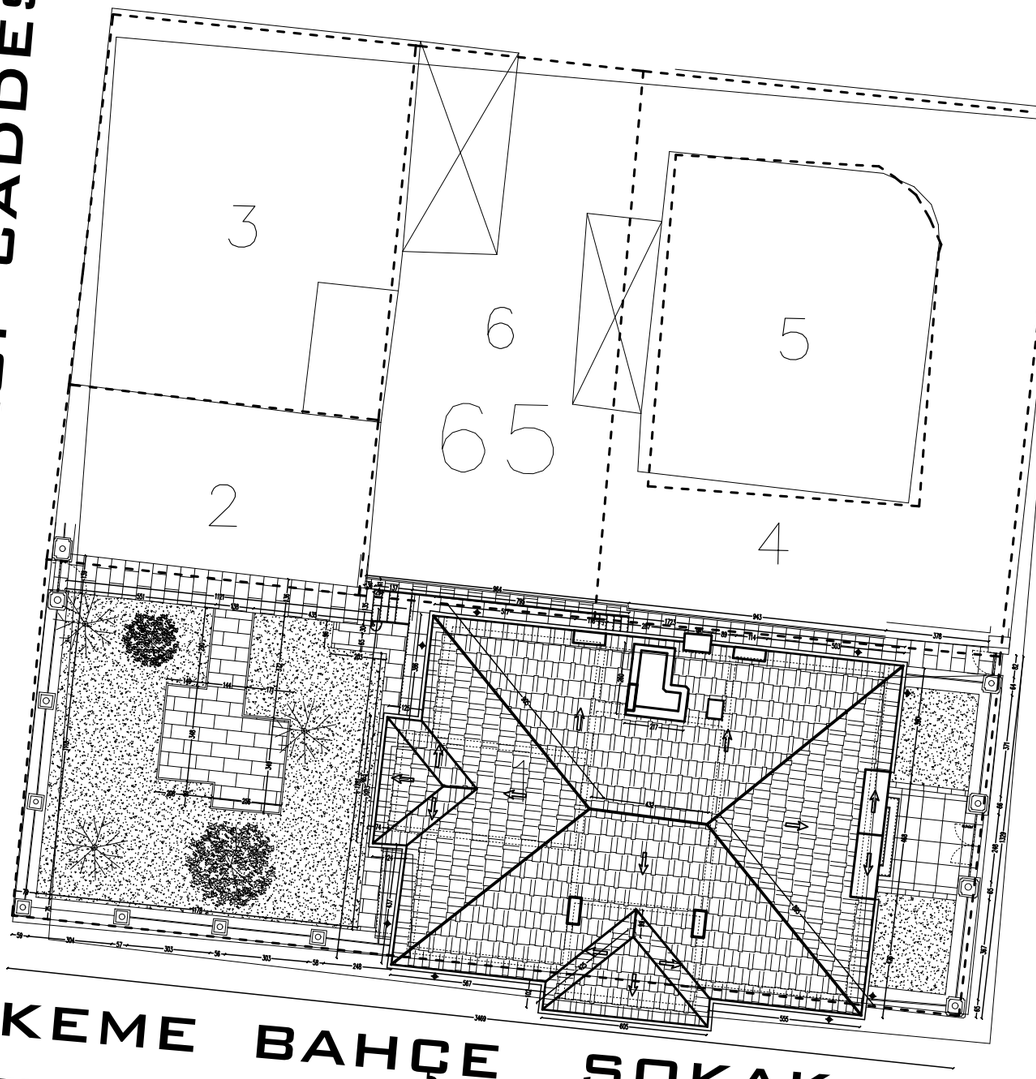
BAŞLIK	RESTORASYON KARARLARI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	29
TARİH	12.06.2022

ORTA KAPI CADDESİ

TÜRK OCAĞI CADDESİ

MAARİF CADDESİ

MAHKEME BAHÇE SOKAK

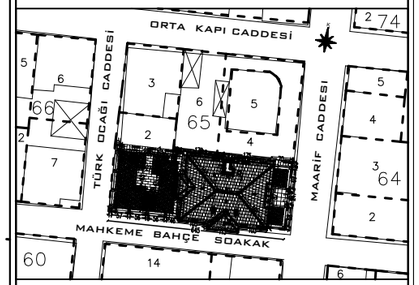
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

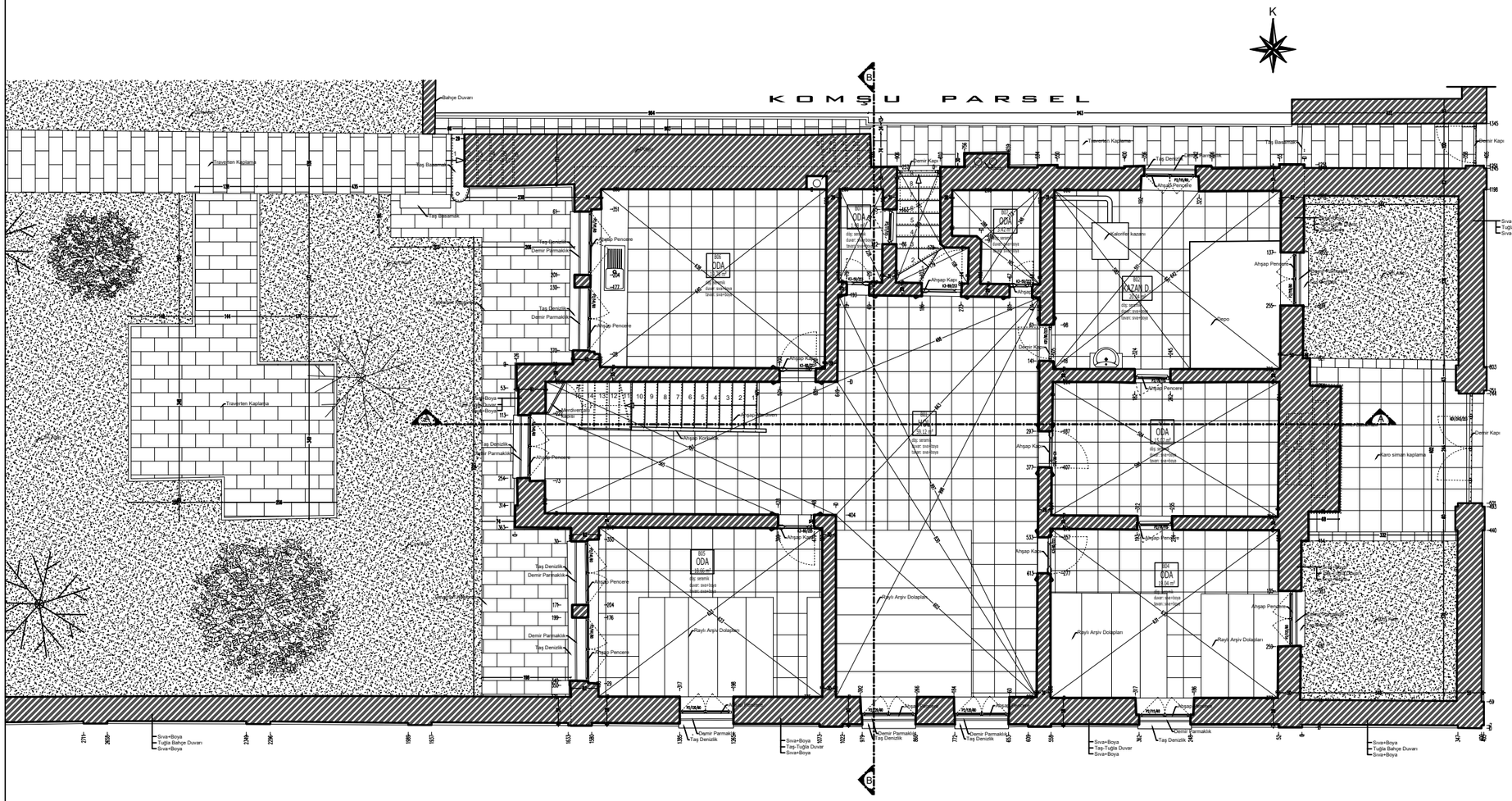
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON 0 1 2 3 4 5m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	VAZİYET PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	30
TARİH	12.06.2022

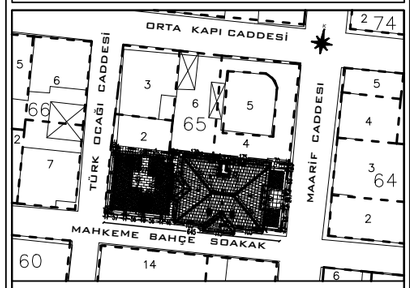
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

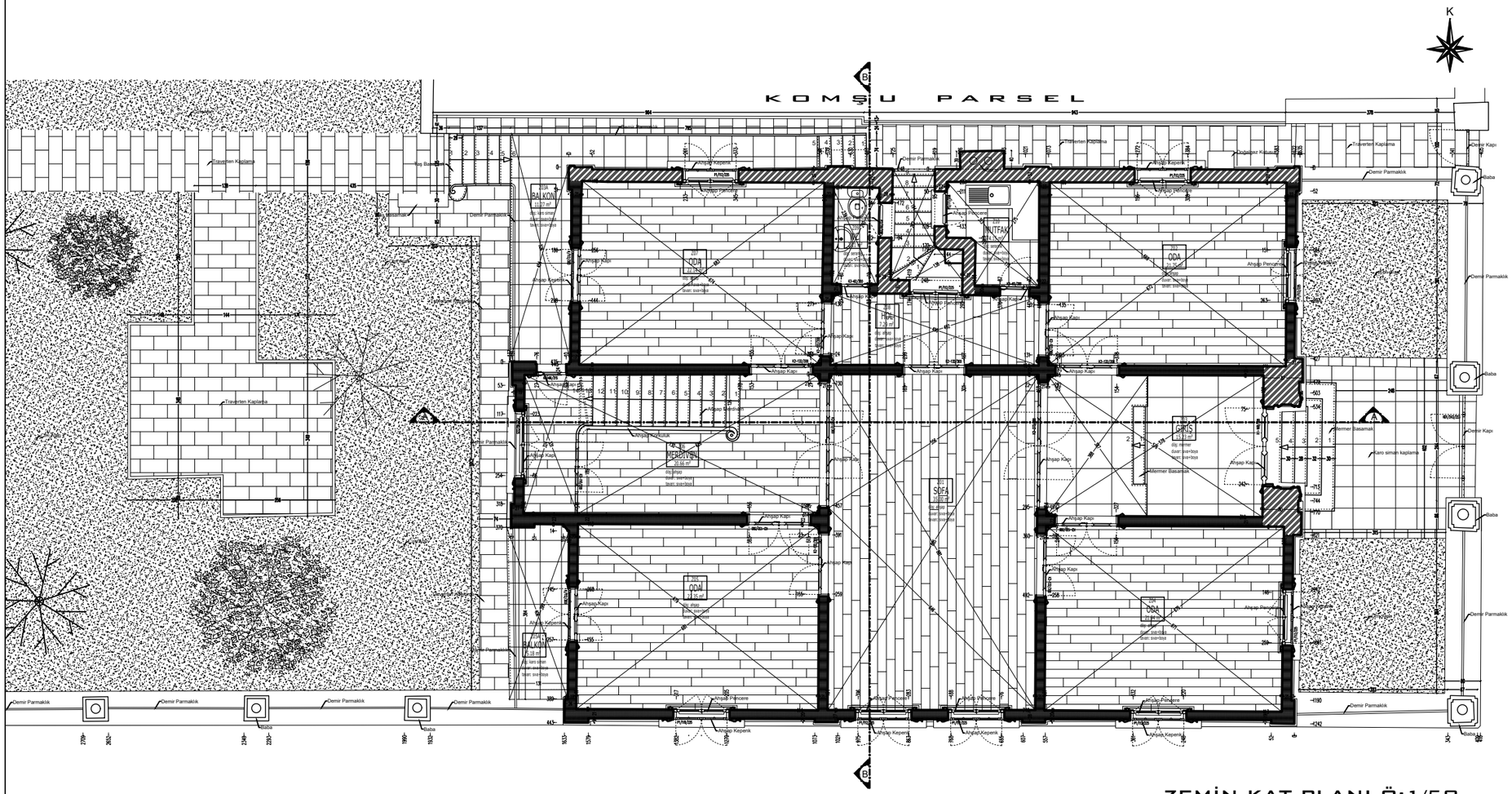

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	31
TARİH	12.06.2022

ZEMİN KAT PLANI Ö:1/50

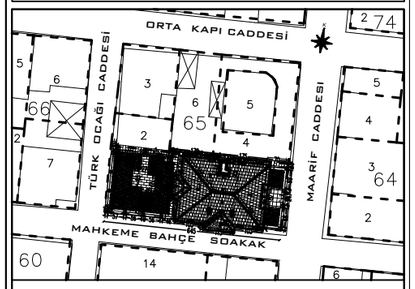
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

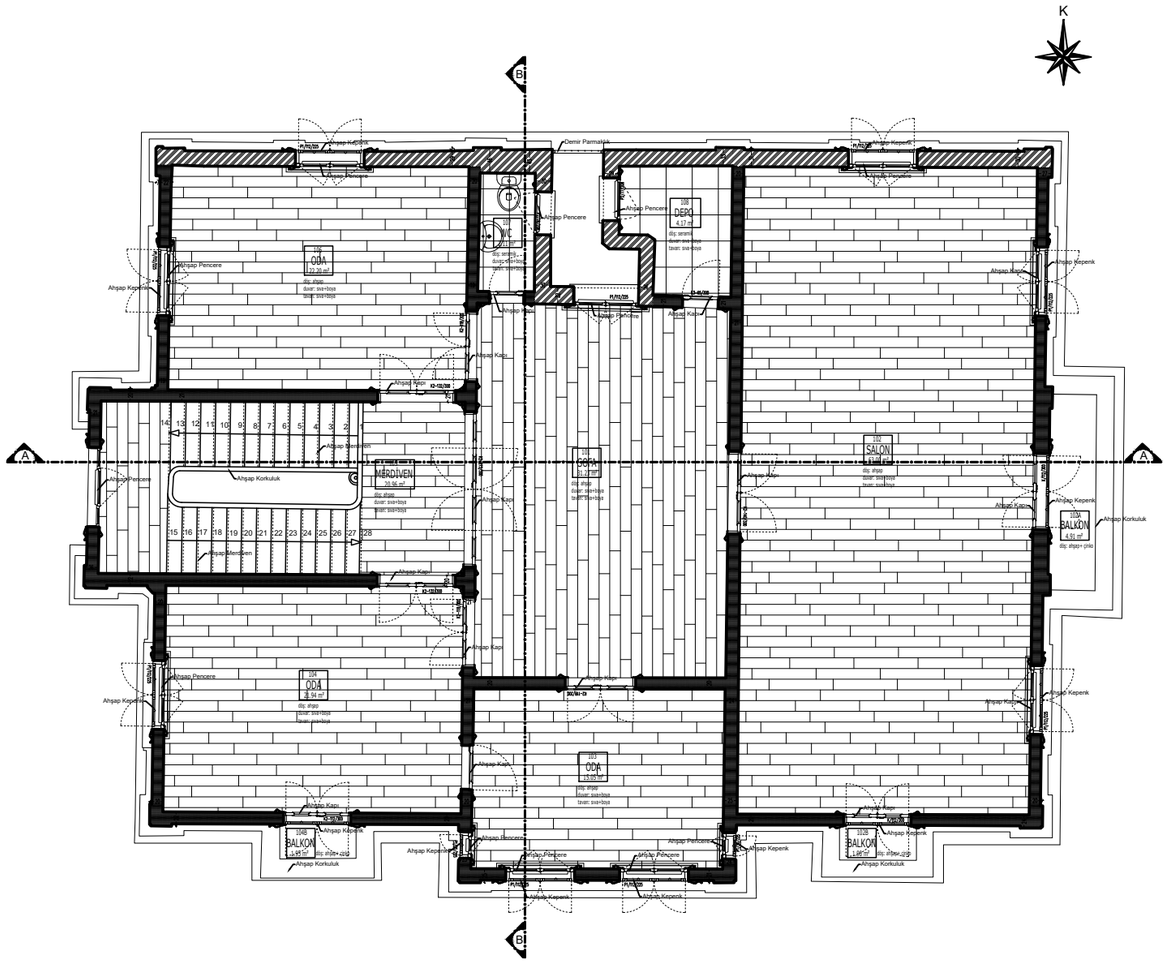

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	32
TARİH	12.06.2022

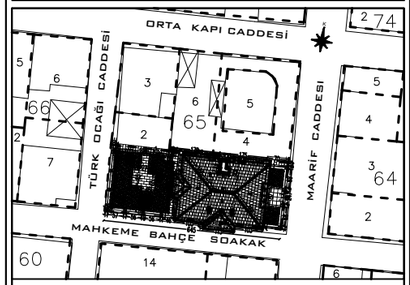
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

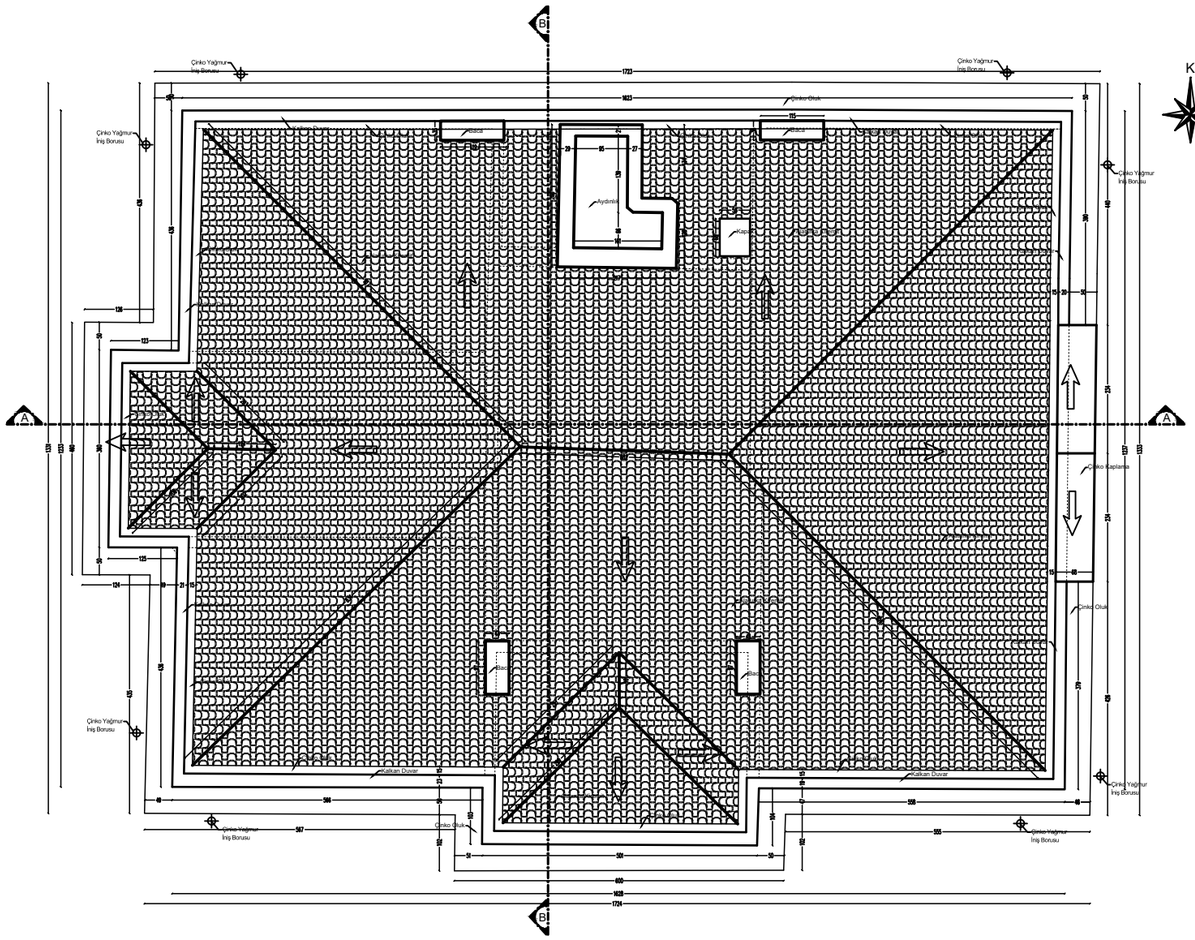

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0,5 1 1,5 2 2,5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	33
TARİH	12.06.2022

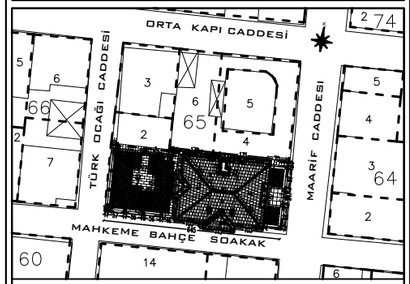
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

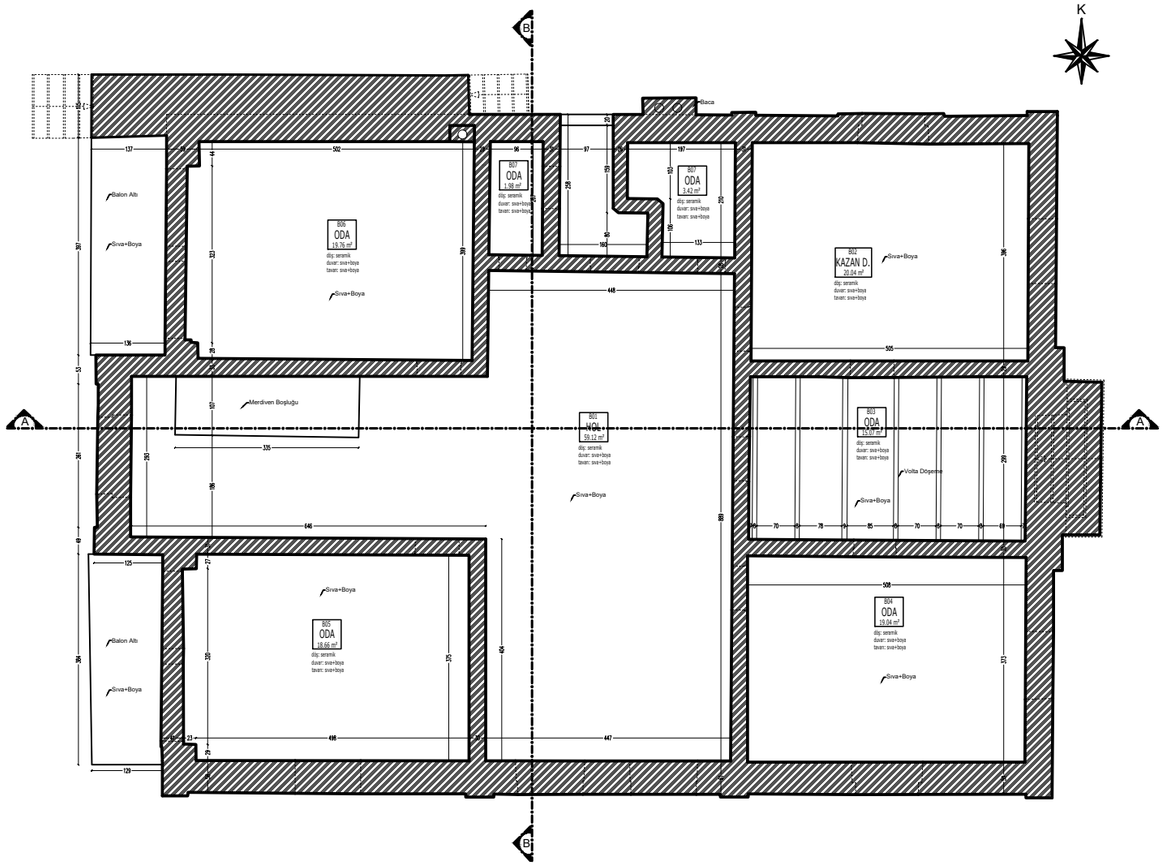
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÇATI PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	34
TARİH	12.06.2022

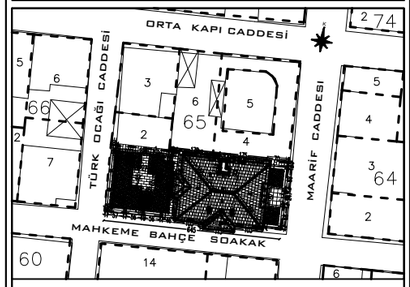
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

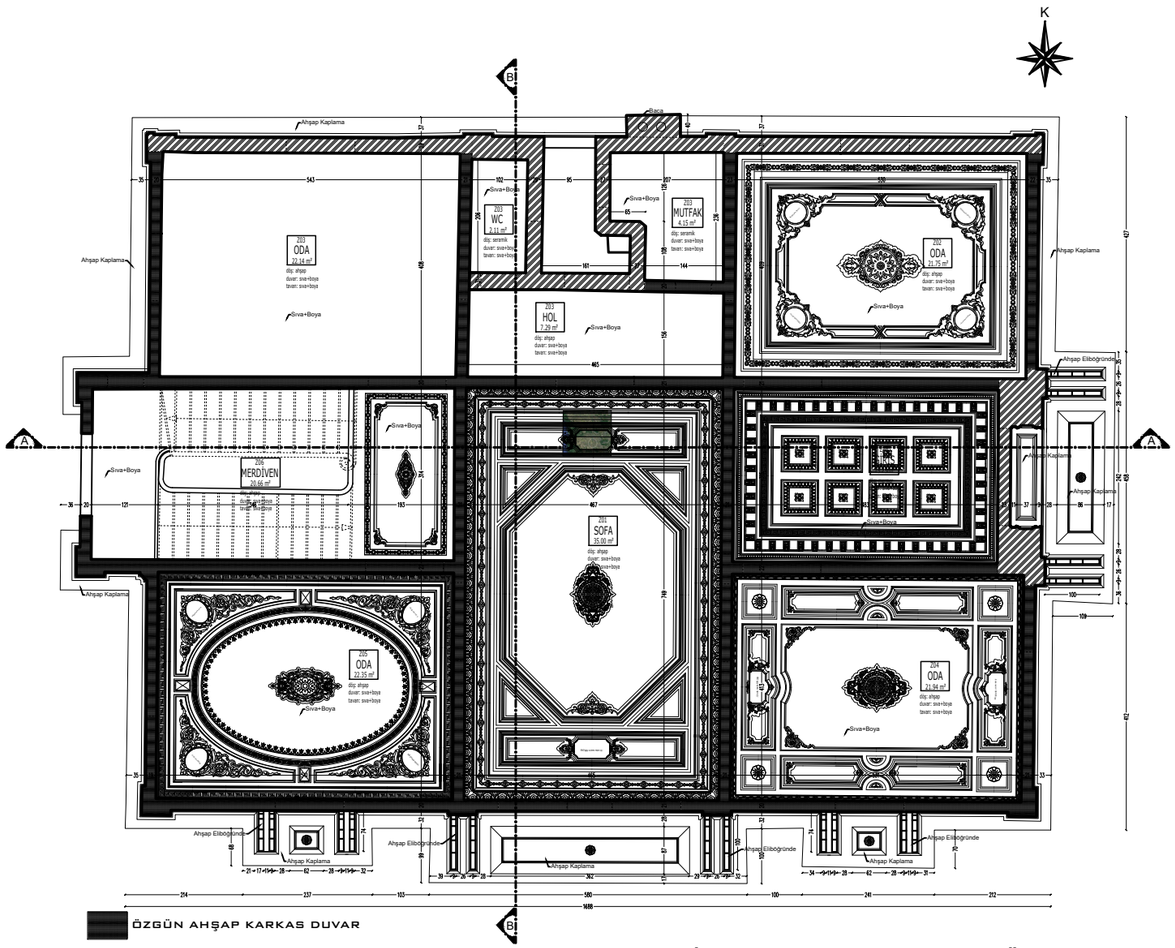

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	35
TARİH	12.06.2022

ZEMİN KAT TAVAN PLANI Ö:1/50

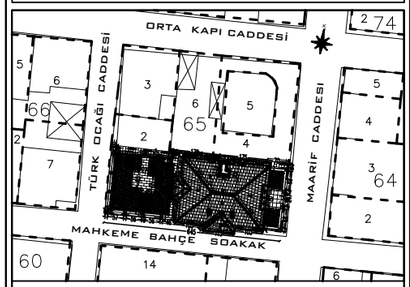
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

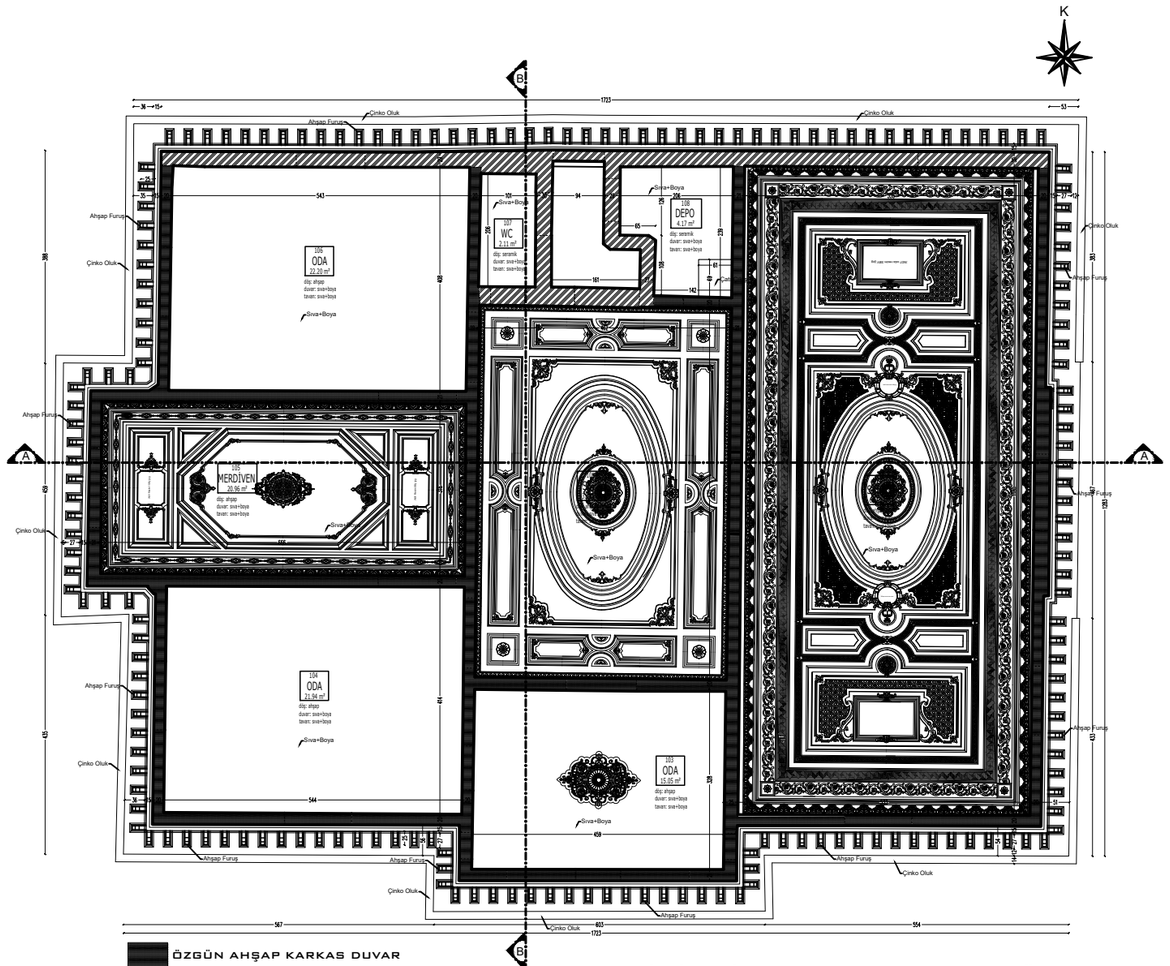

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0,5 1 1,5 2 2,5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	36
TARİH	12.06.2022

BİRİNCİ KAT TAVAN PLANI Ö:1/50

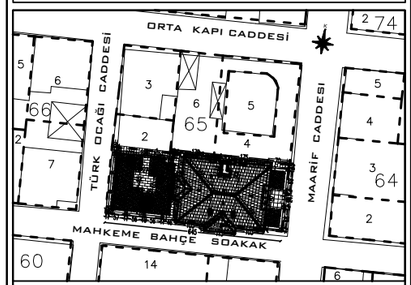
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0,5 1 1,5 2 2,5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	37
TARİH	12.06.2022

A-A KESİTİ Ö:1/50

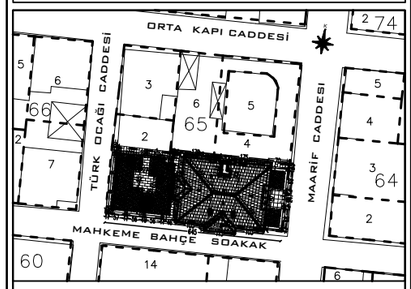
FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

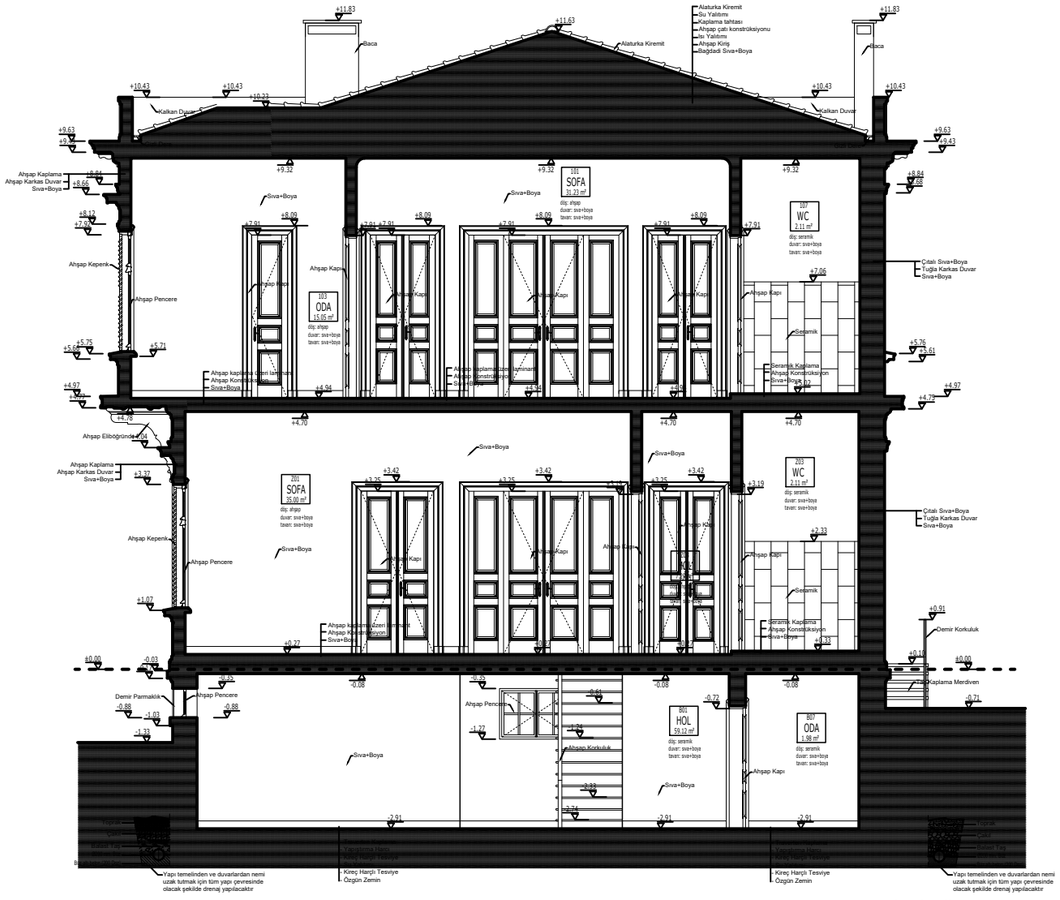

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	A-A KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	38
TARİH	12.06.2022

B-B KESİTİ Ö:1/50

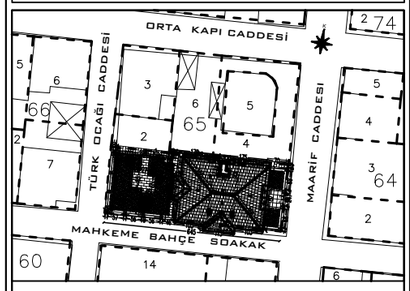
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18 Merkez / EDİRNE

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR

ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	B-B KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	39
TARİH	12.06.2022

ÖN CEPHE Ö:1/50

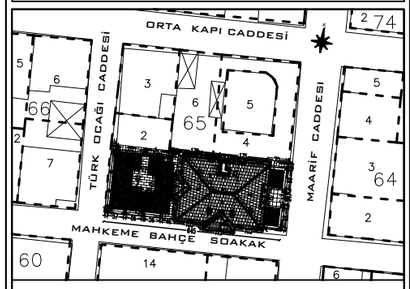
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

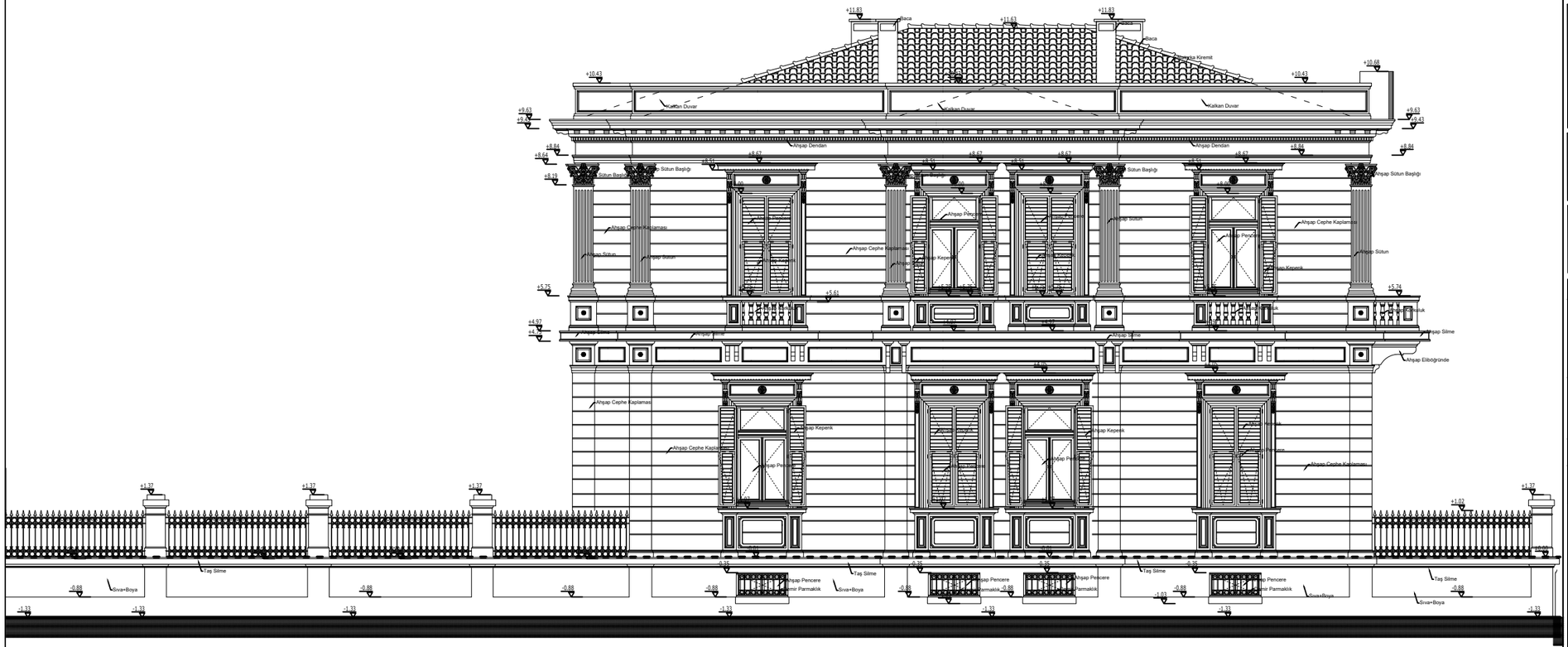

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	DOĞU ANA GİRİŞ CEPHESİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	40
TARİH	12.06.2022

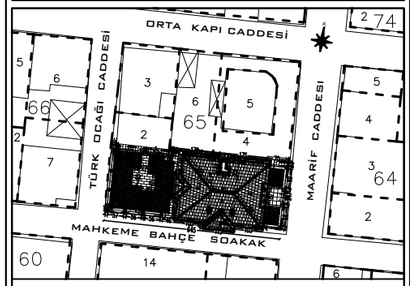
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

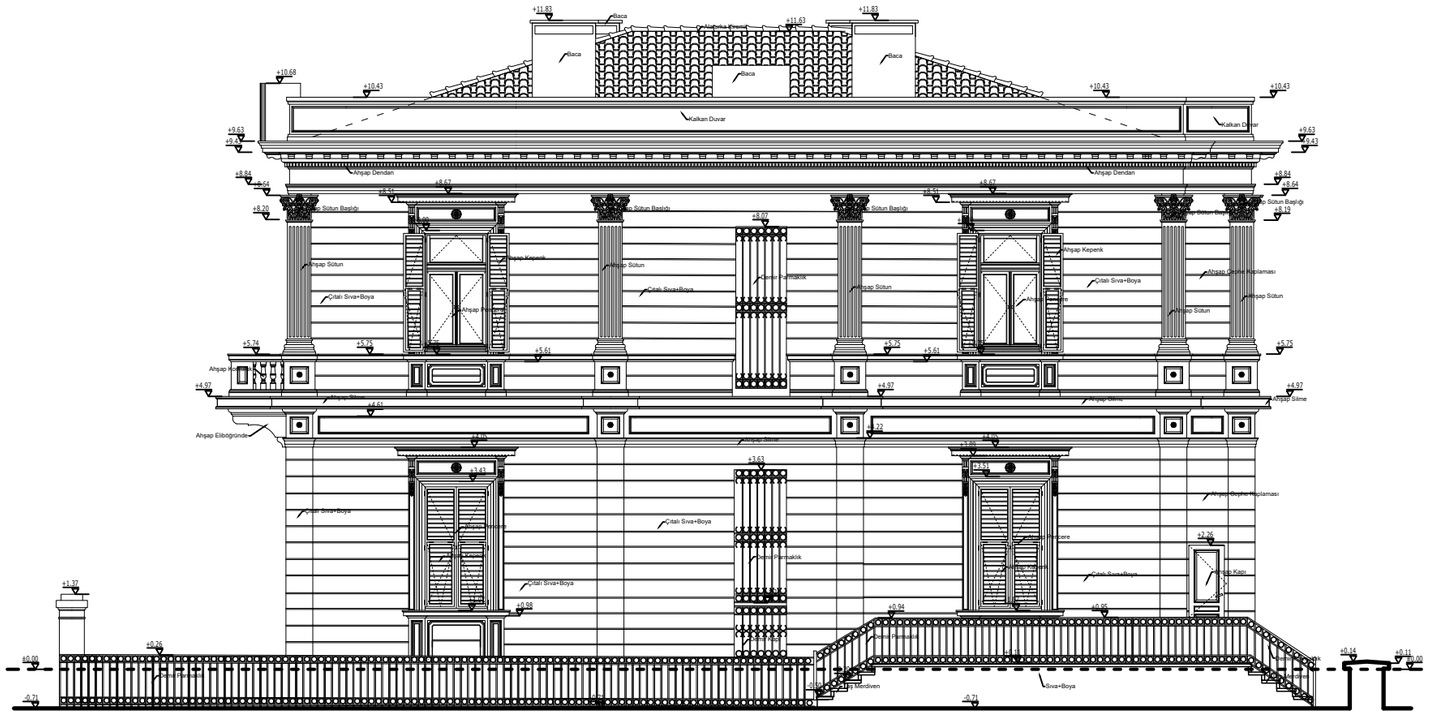
ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR

ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	GÜNEY SOL YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	41
TARİH	12.06.2022

SAĞ YAN CEPHE Ö:1/50

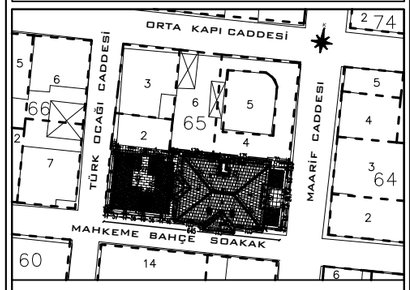
FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

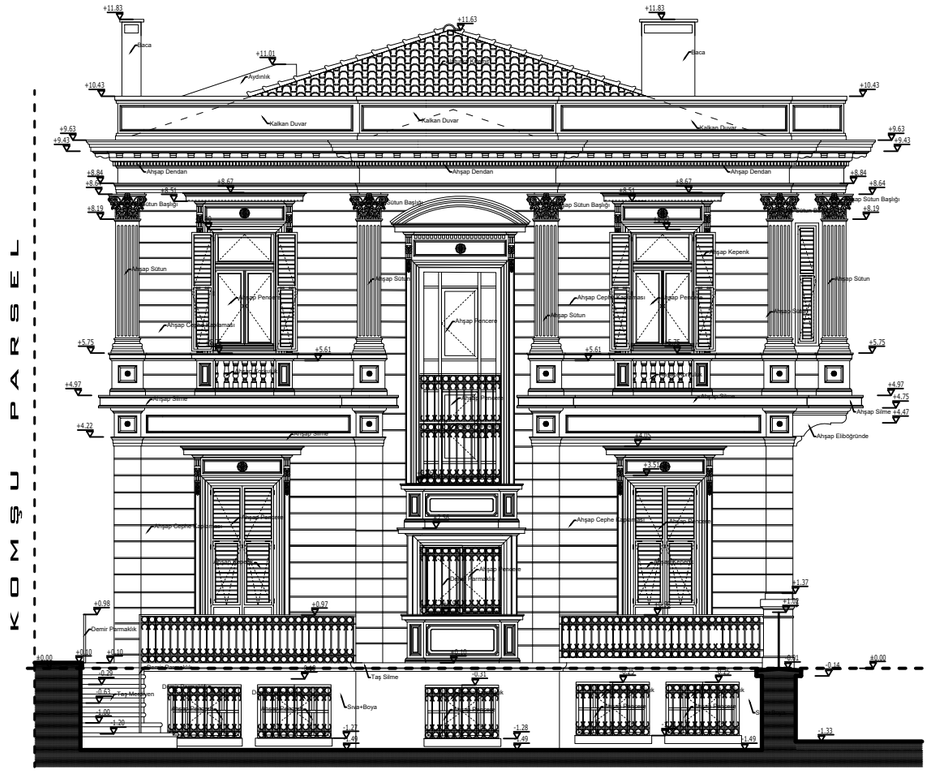

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

RESTORASYON 0 0,5 1 1,5 2 2,5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	KUZEY SAĞ YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	42
TARİH	12.06.2022

ARKA CEPHE Ö:1/50

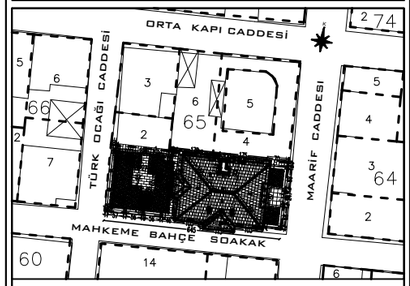
FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

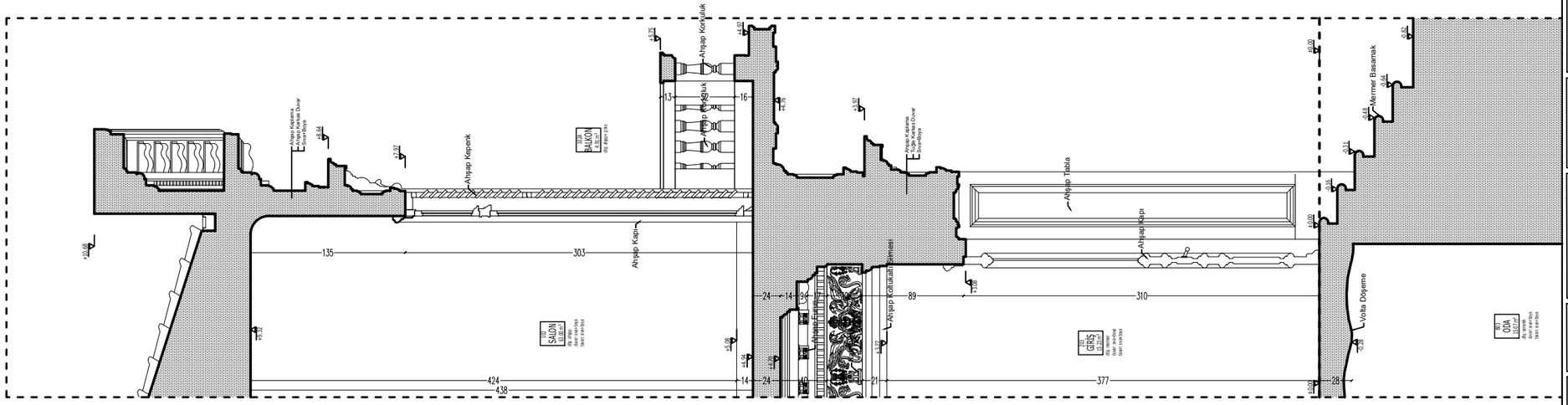

ÖZGÜN AHŞAP KARKAS DUVAR
ÖZGÜN TAŞ-TUĞLA KAGİR DUVAR

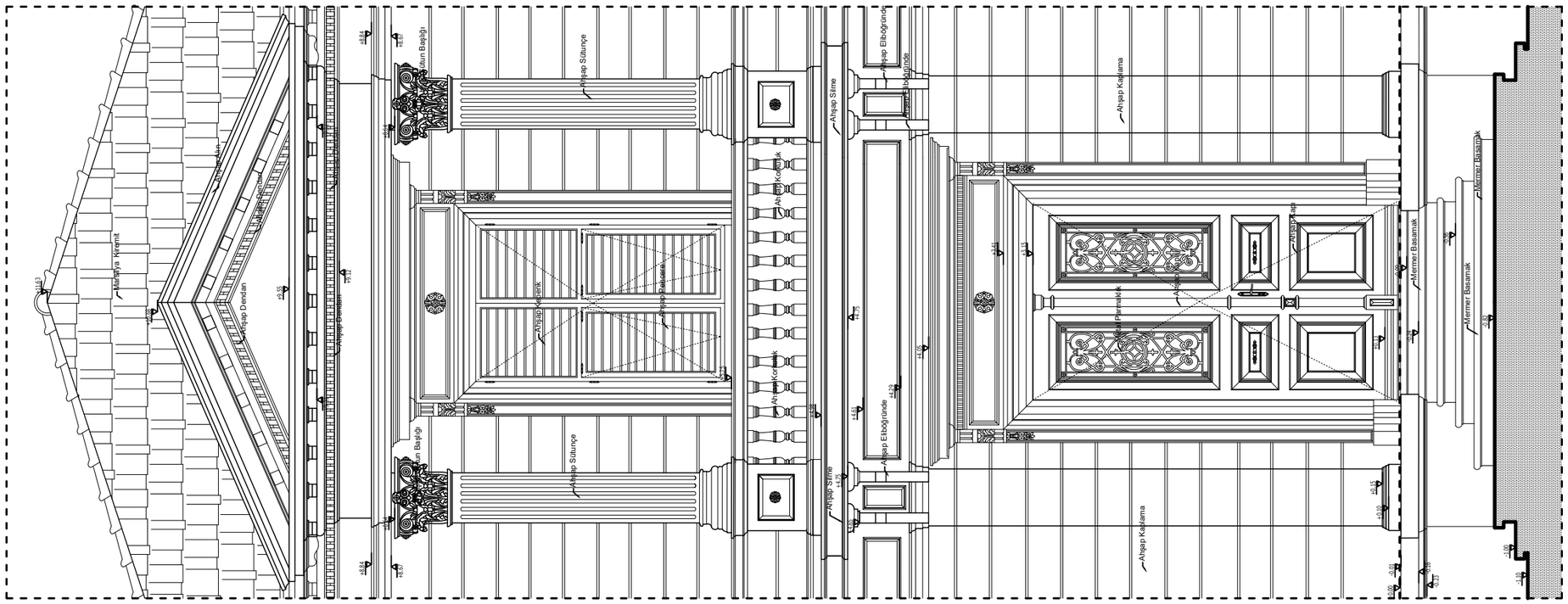
RESTORASYON 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BATI ARKA CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	43
TARİH	12.06.2022

KISMİ KESİT Ö:1/20

KISMİ ÖN GÖRÜNÜŞ Ö:1/20

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

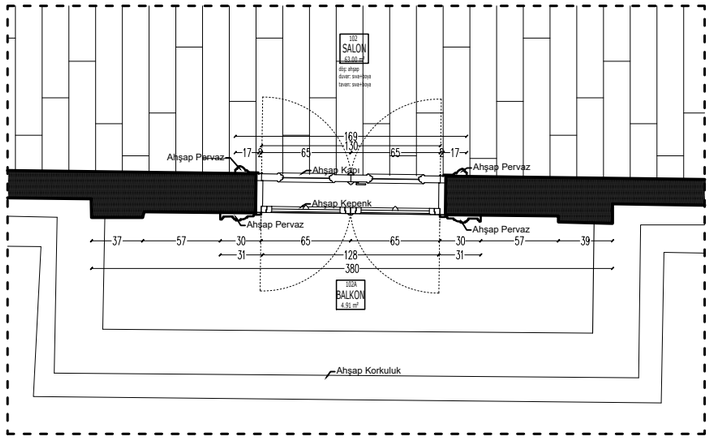
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

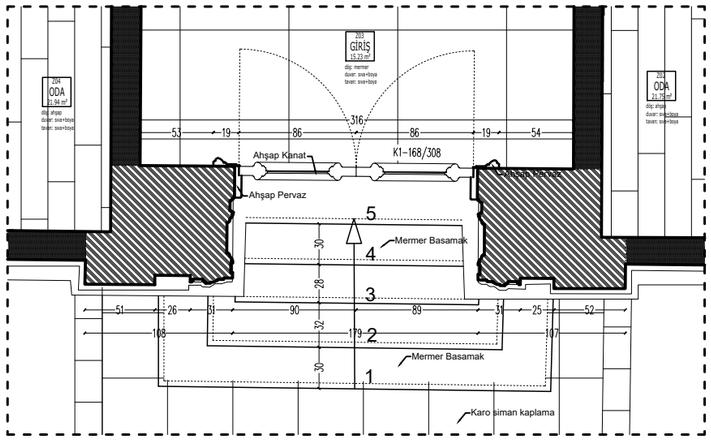
RESTORASYON 0 0.2 0.4 0.6 0.8 1 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

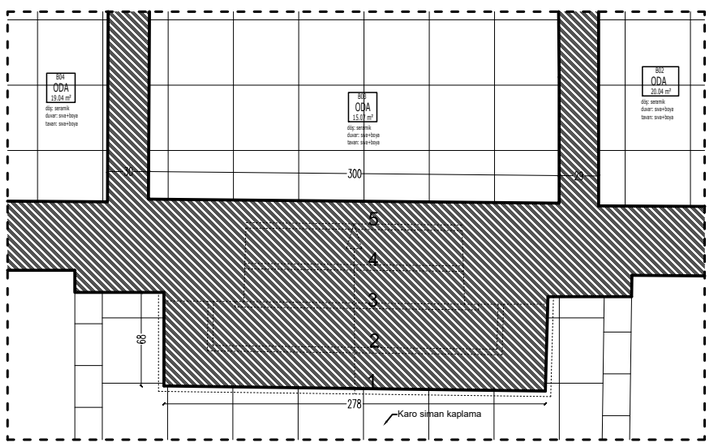
BAŞLIK	SİSTEM DETAYI-1
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/20
PAFTA	44
TARİH	12.06.2022

KISMİ 1.KAT PLANI Ö:1/20

KISMİ ZEMİN KAT PLANI Ö:1/20

KISMİ BODRUM KAT PLANI Ö:1/20

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

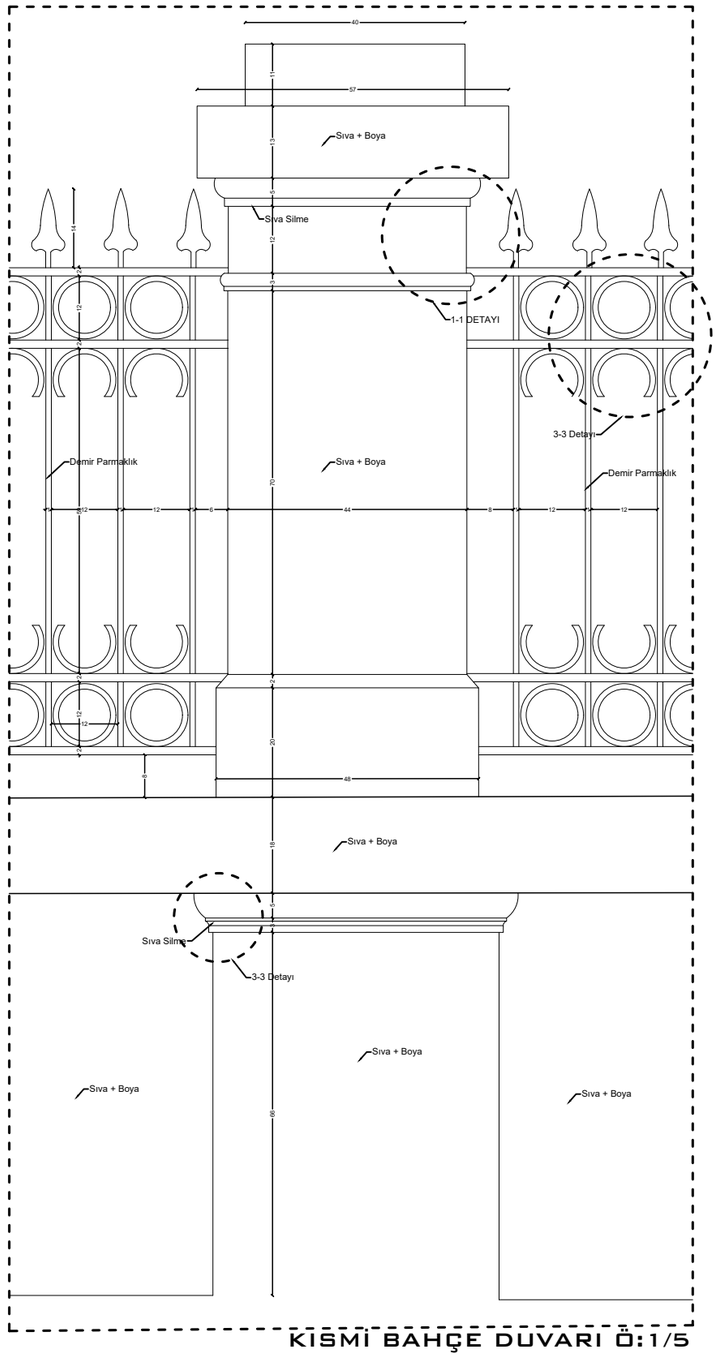
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

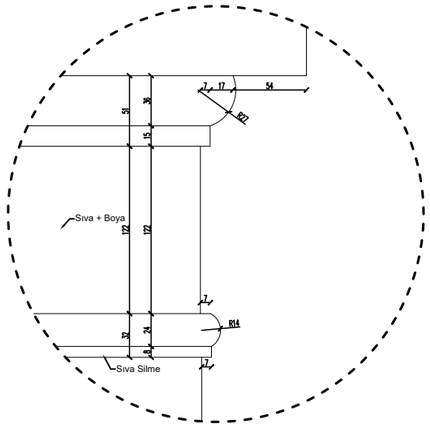
RESTORASYON 0 0.2 0.4 0.6 0.8 1 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	SİSTEM DETAYI-2
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/20
PAFTA	45
TARİH	12.06.2022

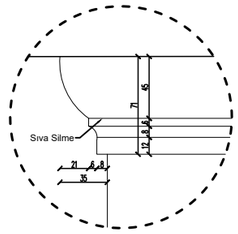

KİSMİ BAHÇE DUVARI Ö:1/5

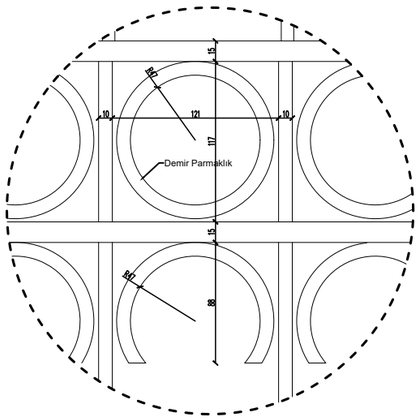
1-1 DETAYI Ö:1/2

(Ölçüler milimetredir)

2-2 DETAYI Ö:1/2

(Ölçüler milimetredir)

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

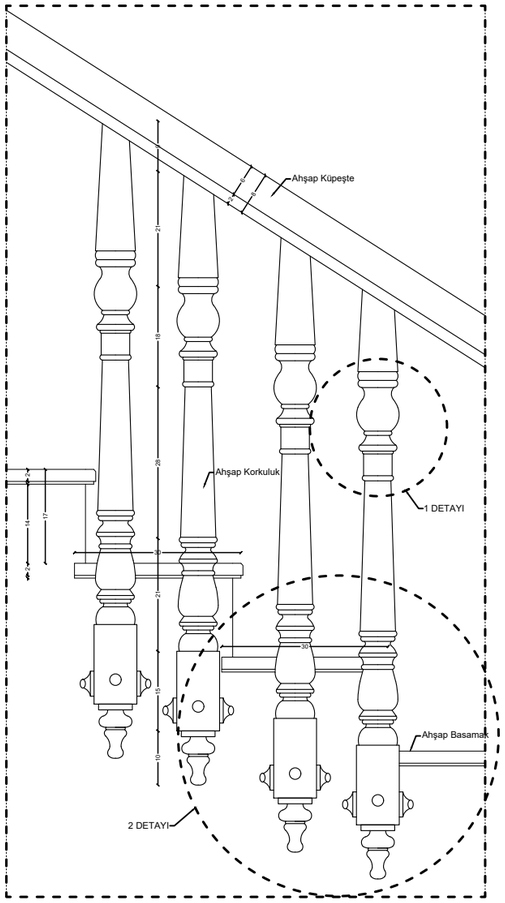
RESTORASYON

1/5 0 5 10 15 20 25 cm

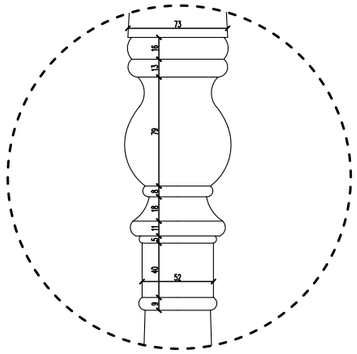
1/2 0 2 4 6 8 10 cm

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

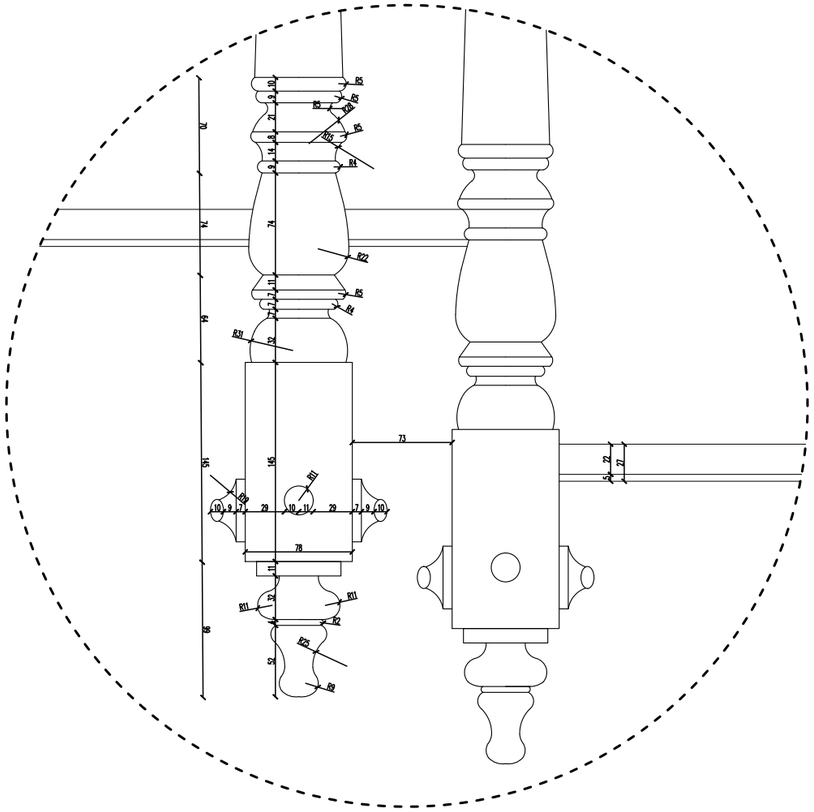
BAŞLIK	BAHÇE DUVARI VE PARMAKLIK DETAYI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/5 - 1/2
PAFTA	46
TARİH	12.06.2022

KORKULUK Ö:1/5

1 DETAYI Ö:1/2
(Ölçüler milimetredir)

2 DETAYI Ö:1/2
(Ölçüler milimetredir)

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

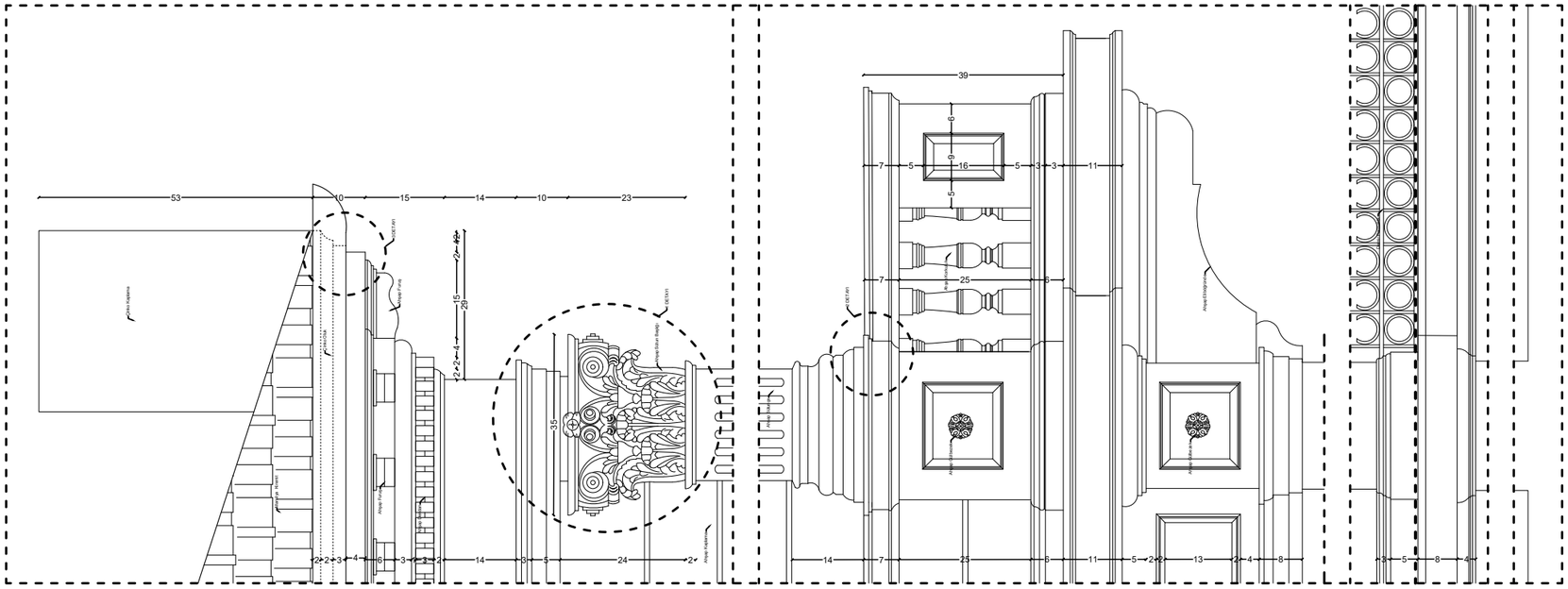
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON

1/5 0 5 10 15 20 25 cm
1/2 0 2 4 6 8 10 cm

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	AHŞAP KORKULUK-MERDİVEN-KÜPEŞTE DETAYI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/5 - 1/2
PAFTA	47
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

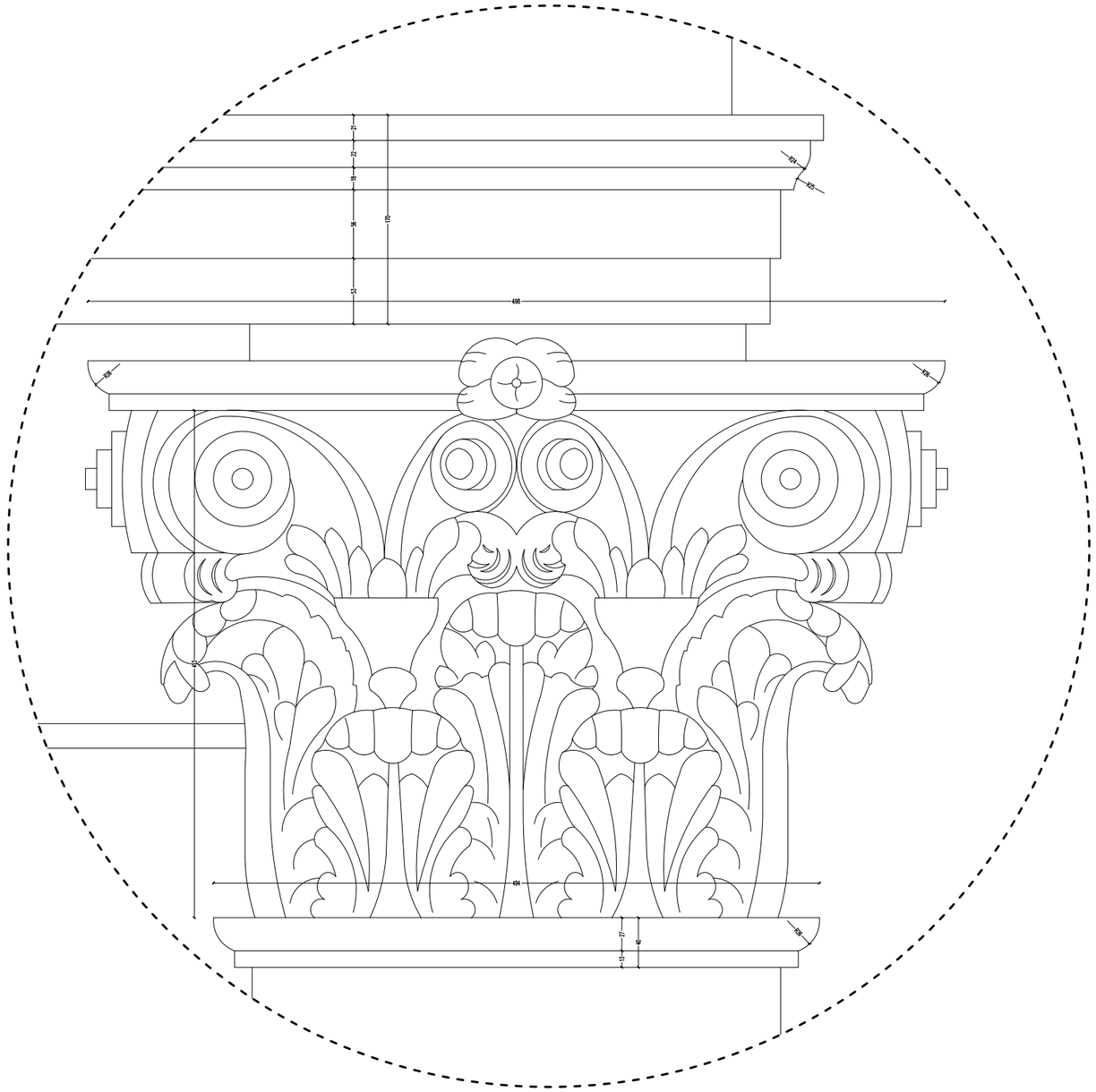
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON 0 10 20 30 40 50 cm

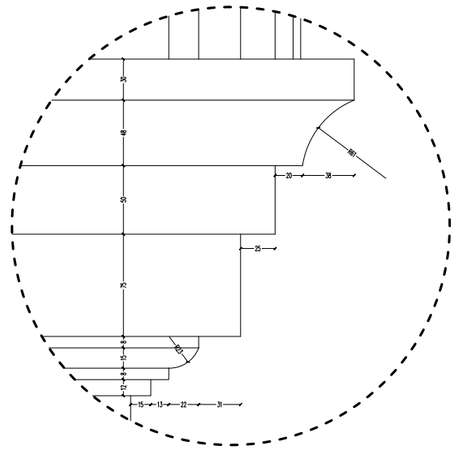
Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	SİSTEM DETAYI-3
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/10
PAFTA	48
TARİH	12.06.2022

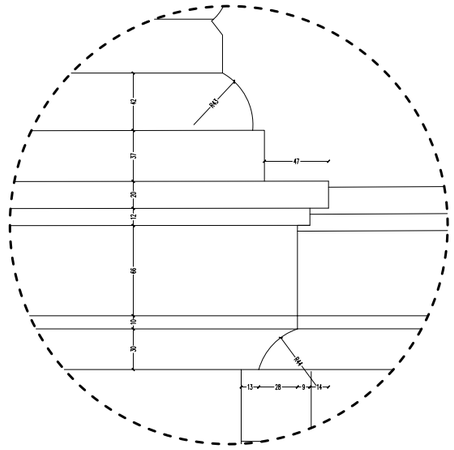
1 DETAYI Ö:1/2

(Ölçüler milimetredir)

3 DETAYI Ö:1/2

(Ölçüler milimetredir)

2 DETAYI Ö:1/2

(Ölçüler milimetredir)

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

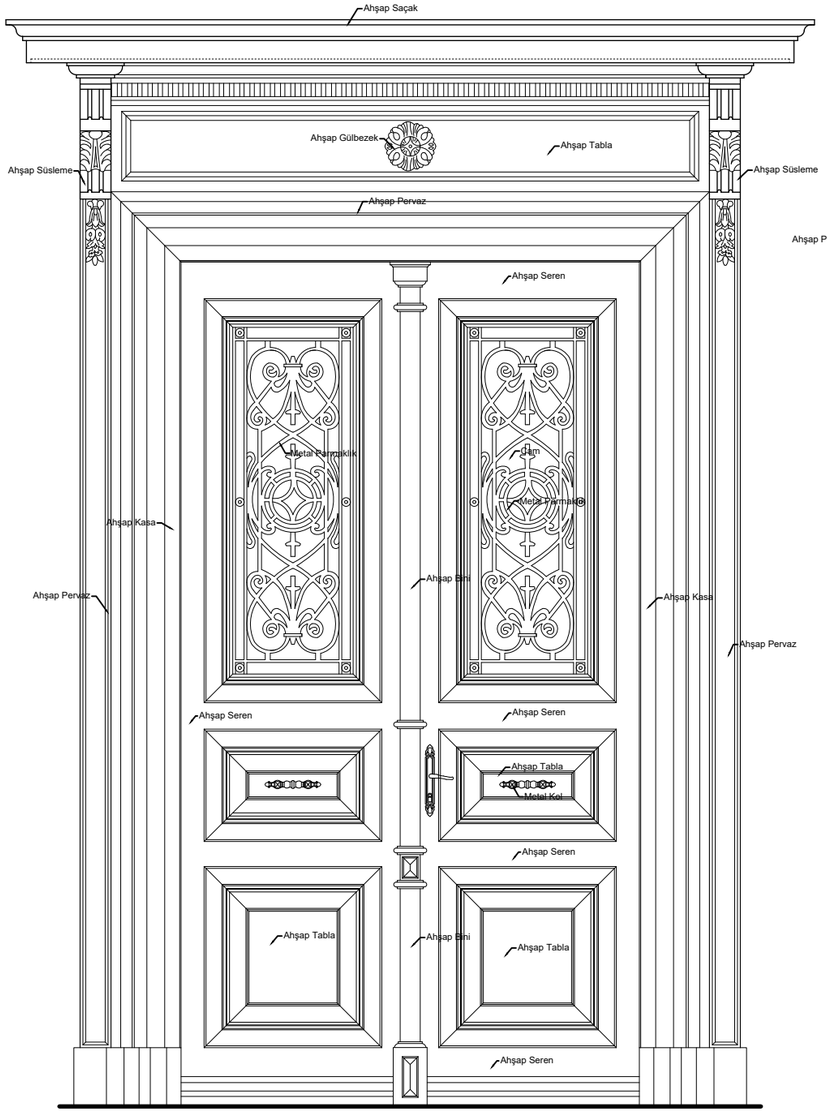
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

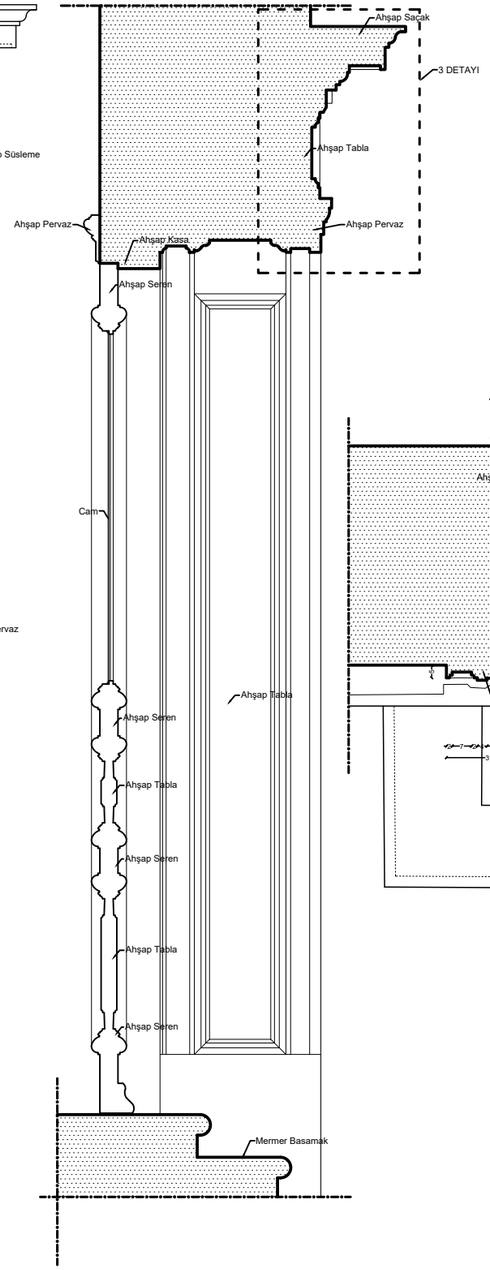
RESTORASYON 0 2 4 6 8 10 cm

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

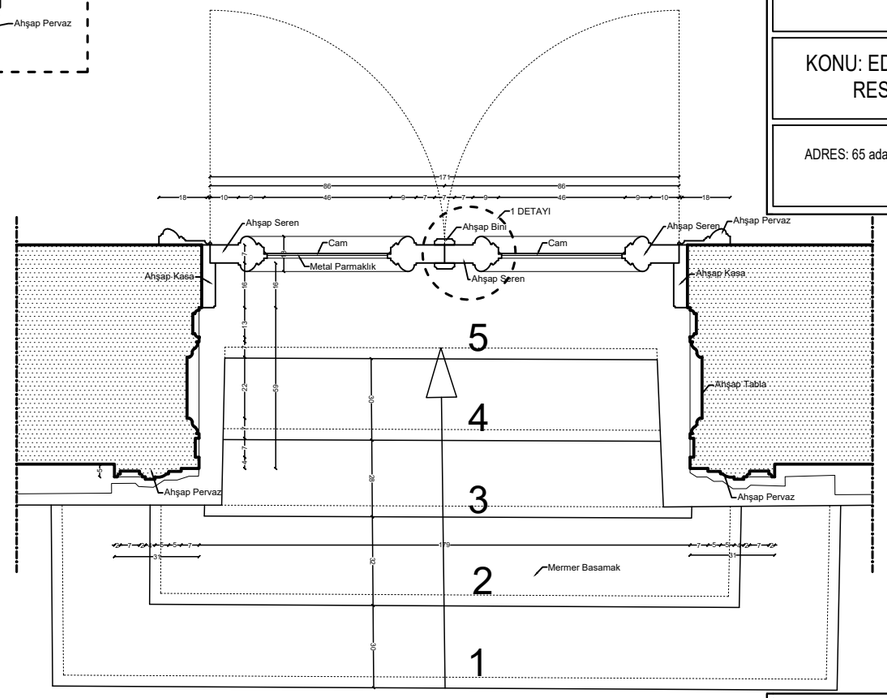
BAŞLIK	NOKTA DETAYI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/2
PAFTA	49
TARİH	12.06.2022

GÖRÜNÜŞ Ö:1/10

KESİT Ö:1/10

PLAN Ö:1/10

FATİH SULTAN MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

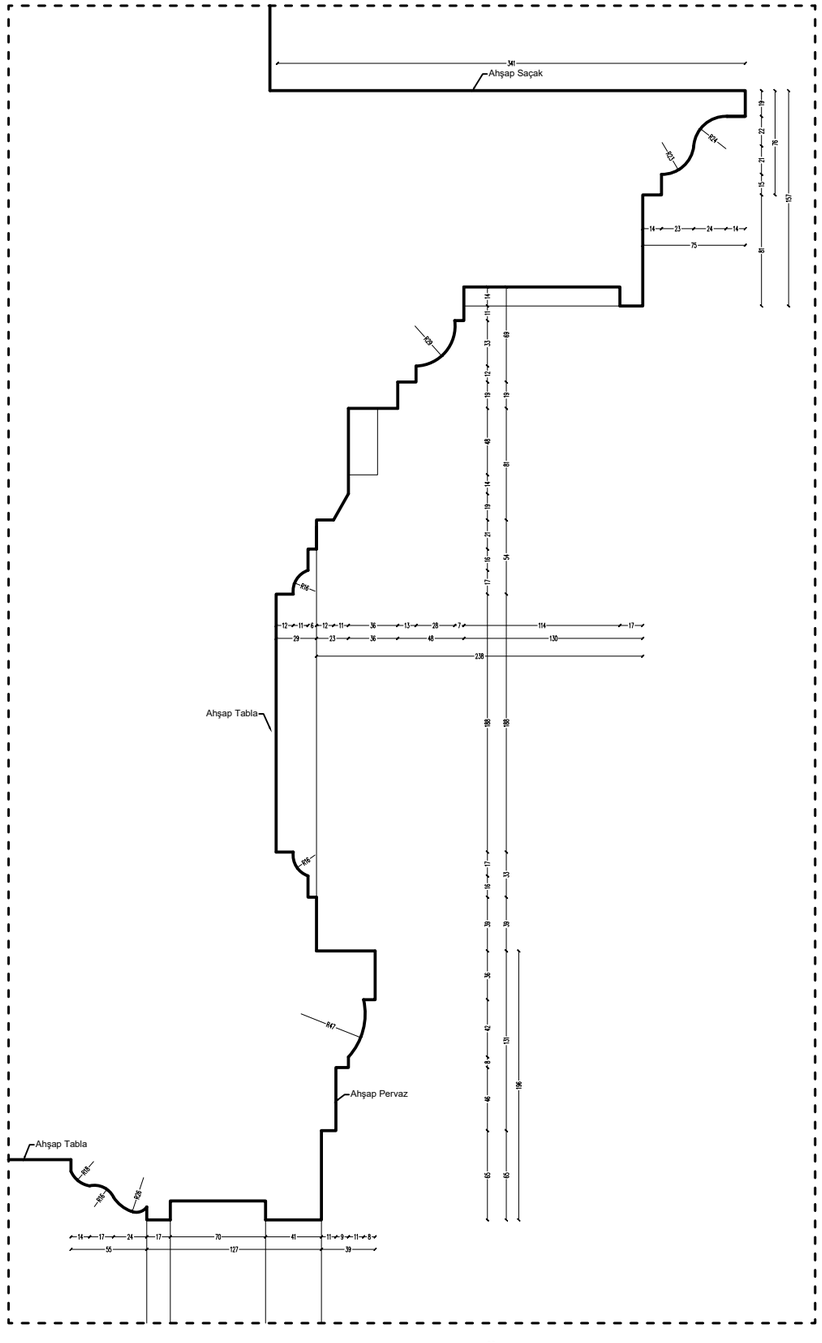
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

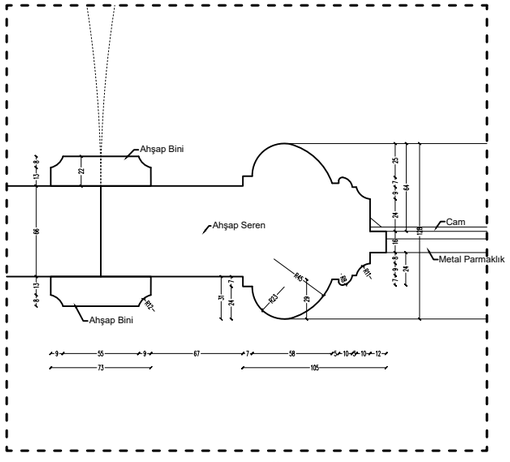
RESTORASYON 0 10 20 30 40 50 cm

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	K1 AHŞAP KAPI SİSTEM DETAYI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/10
PAFTA	50
TARİH	12.06.2022

2 DETAYI Ö:1/2
(Ölçüler milimetredir)

1 DETAYI Ö:1/2
(Ölçüler milimetredir)

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

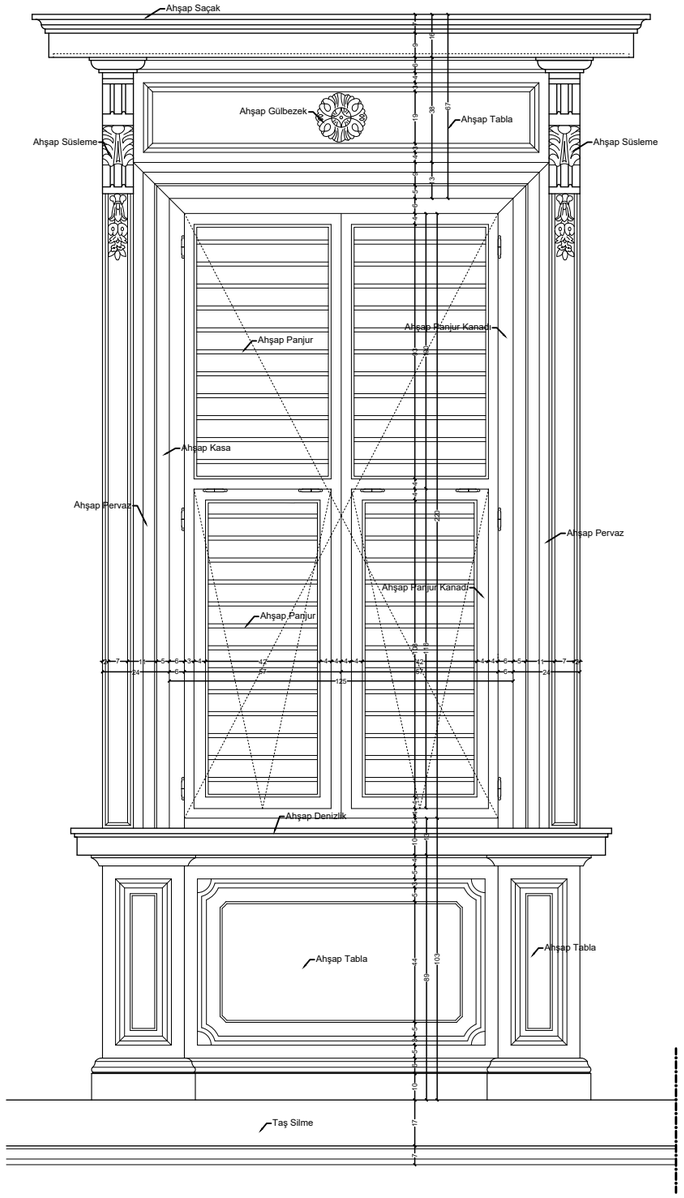
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

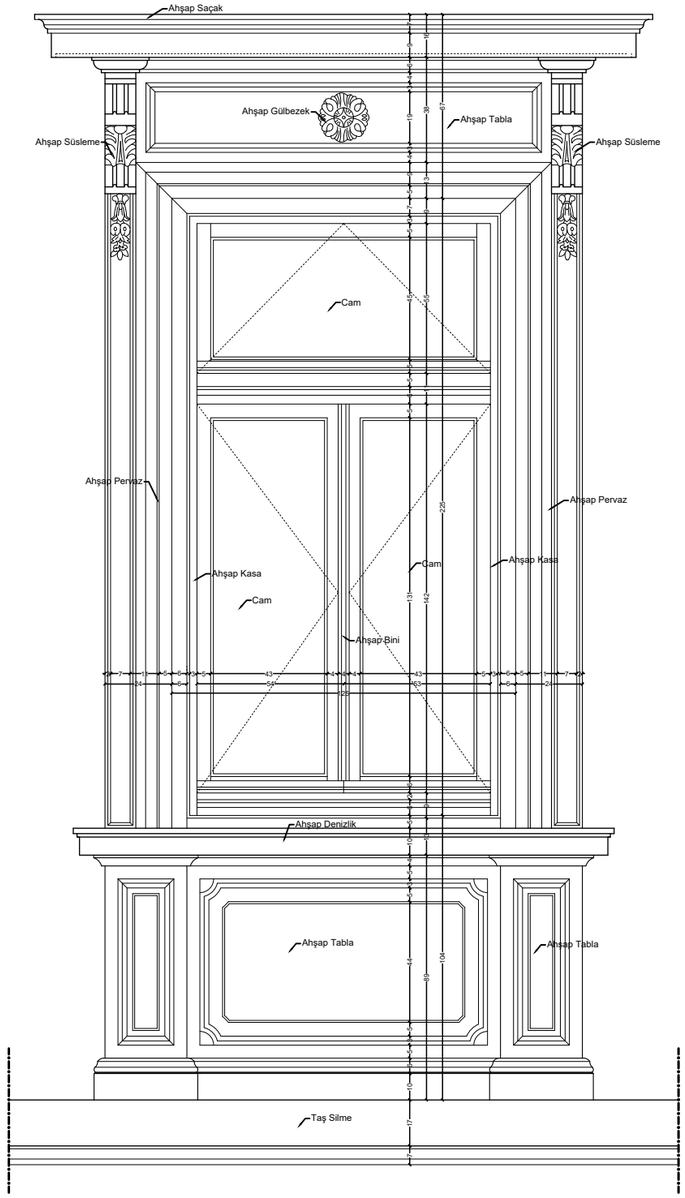
RESTORASYON 0 2 4 6 8 10 cm

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	K1 AHŞAP KAPI NOKTA DETAYI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/2
PAFTA	51
TARİH	12.06.2022

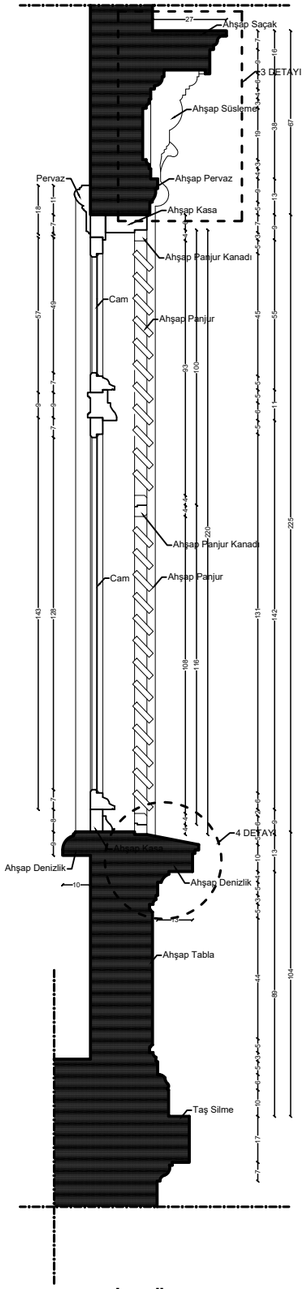

GÖRÜNÜŞ Ö:1/10

GÖRÜNÜŞ Ö:1/10

PLAN Ö:1/10

KESİT Ö:1/10

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

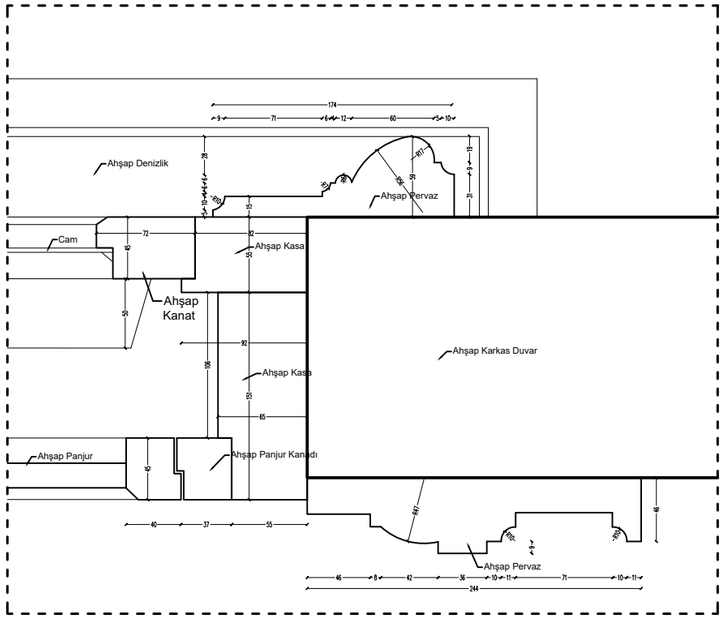
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

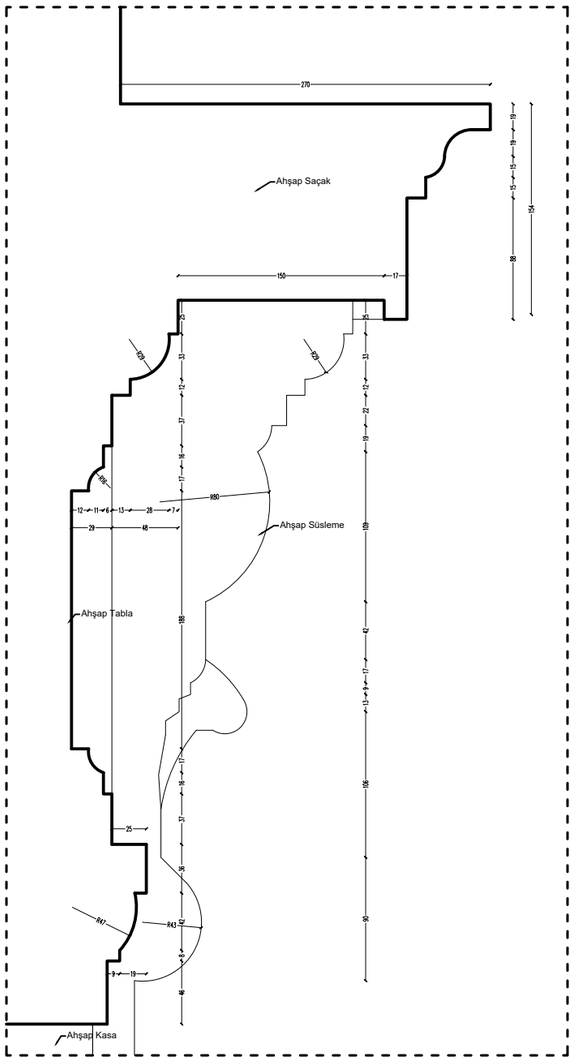
RESTORASYON

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

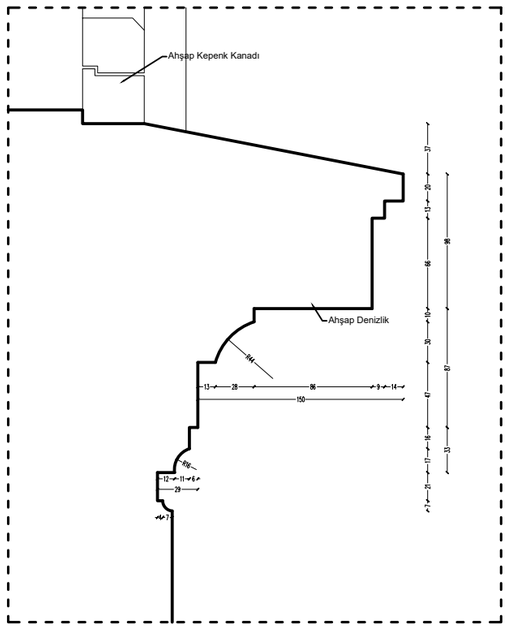
BAŞLIK	P1 AHŞAP PENCERE SİSTEM DETAYI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/10
PAFTA	52
TARİH	12.06.2022

1 DETAYI Ö:1/2
(Ölçüler milimetredir)

2 DETAYI Ö:1/2
(Ölçüler milimetredir)

3 DETAYI Ö:1/2
(Ölçüler milimetredir)

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

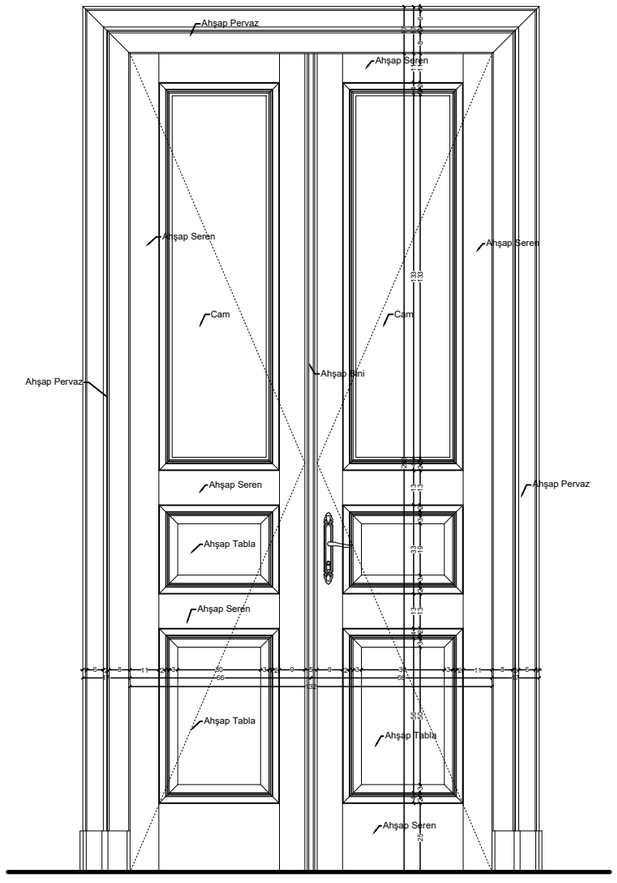
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

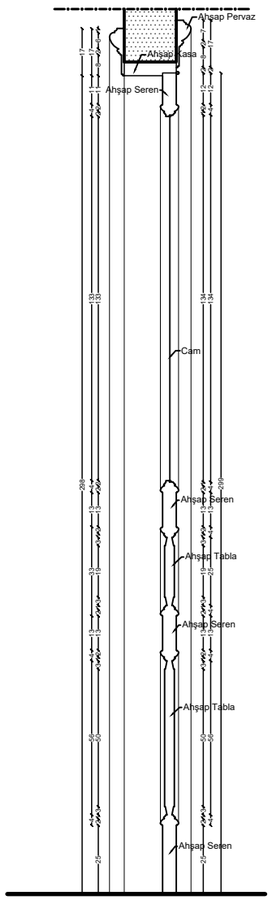
RESTORASYON 0 2 4 6 8 10 cm

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

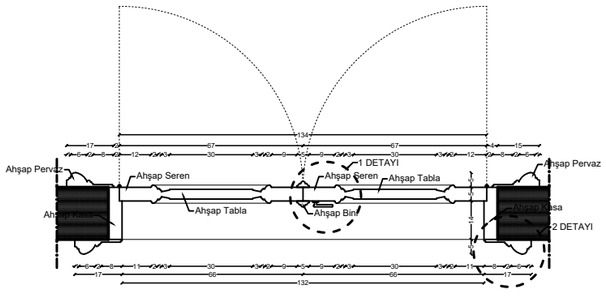
BAŞLIK	P1 AHŞAP PENCERE NOKTA DETAYI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/2
PAFTA	53
TARİH	12.06.2022

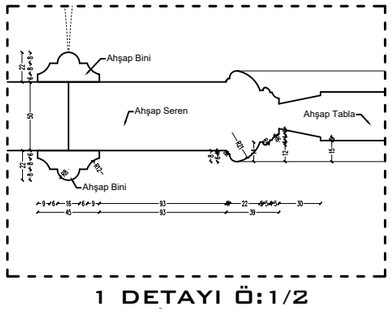
GÖRÜNÜŞ Ö:1/10

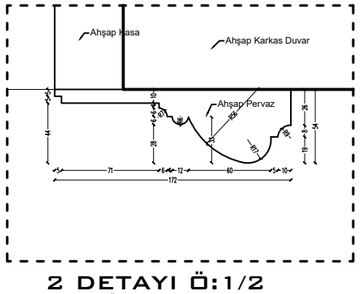
KESİT Ö:1/10

PLAN Ö:1/10

1 DETAYI Ö:1/2
(Ölçüler milimetredir)

2 DETAYI Ö:1/2
(Ölçüler milimetredir)

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON

1/10 0 10 20 30 40 50 cm
1/2 0 2 4 6 8 10 cm

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	K2 AHŞAP KAPI SİSTEM VE NOKTA DETAYI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/10 - 1/2
PAFTA	54
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (doorpeş, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	55
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (zemin, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	56
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

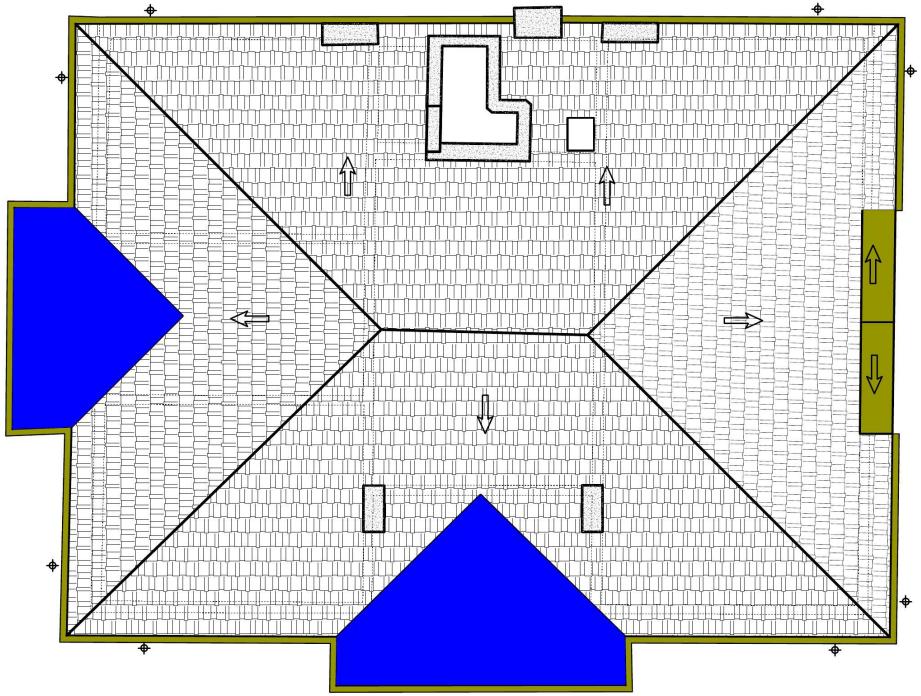
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	57
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÇATI PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	58
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	59
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

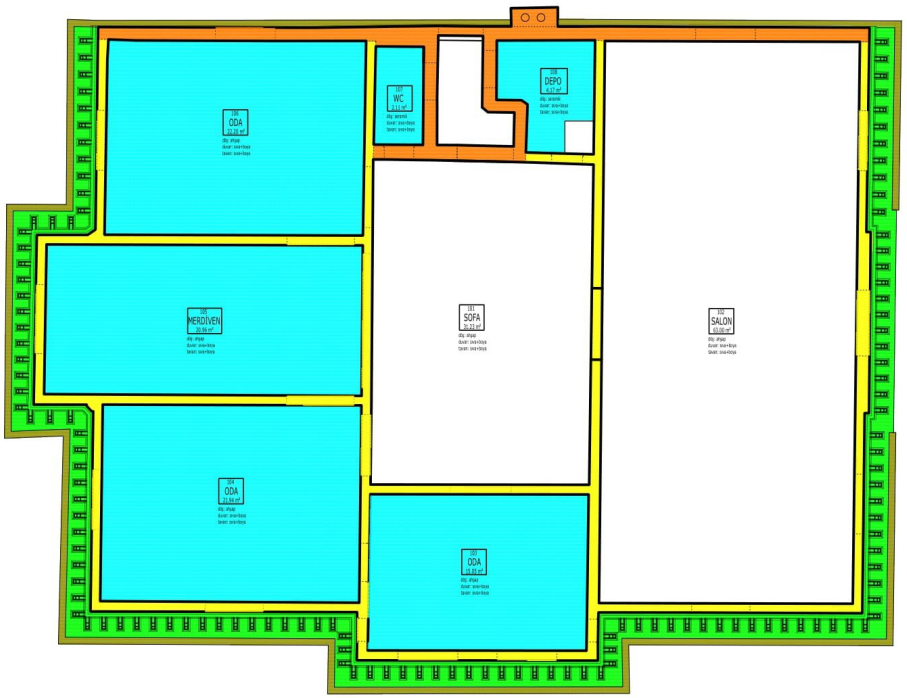
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Siva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	60
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

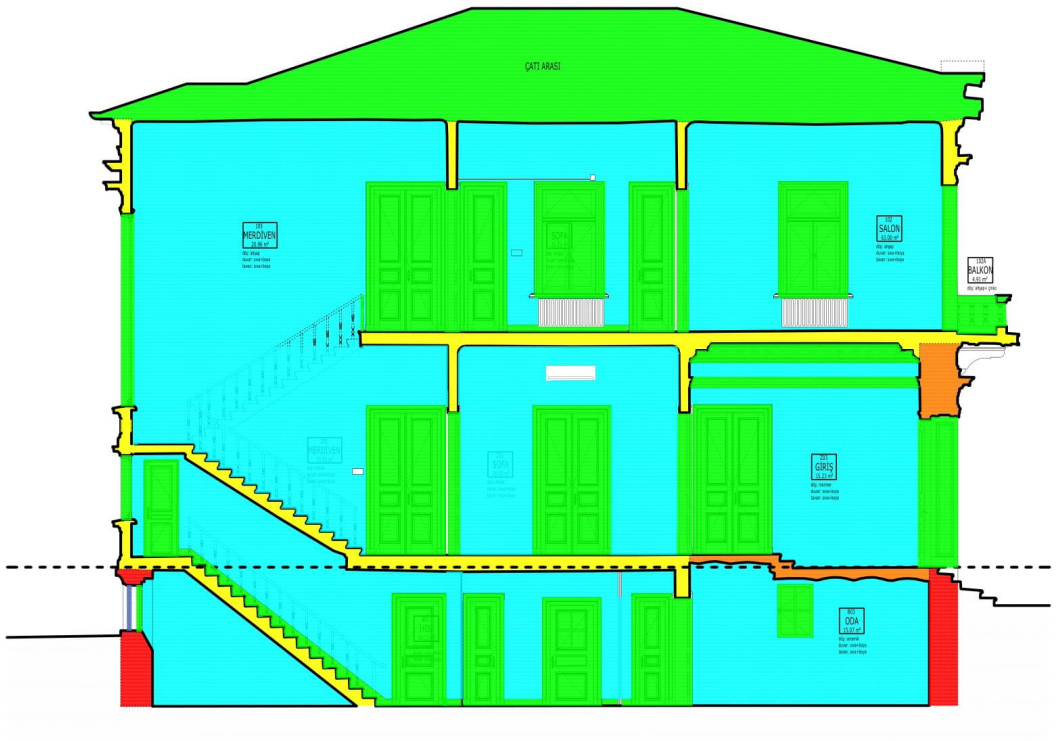
- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (zemin, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	61
TARİH	12.06.2022

A-A KESİTİ Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

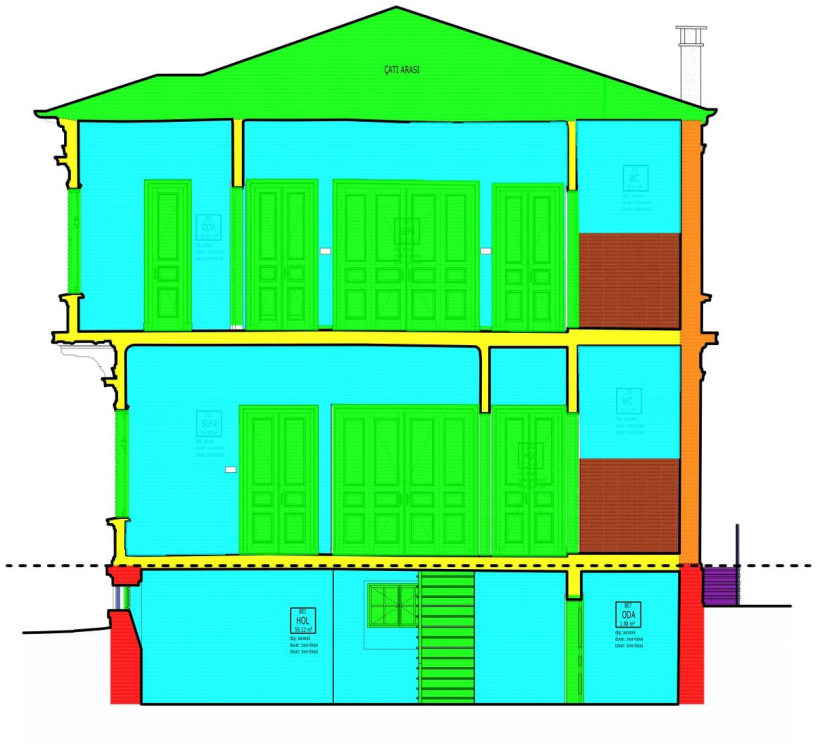
KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

MALZEME ANALİZİ

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	A-A KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	62
TARİH	12.06.2022

B-B KESİTİ Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

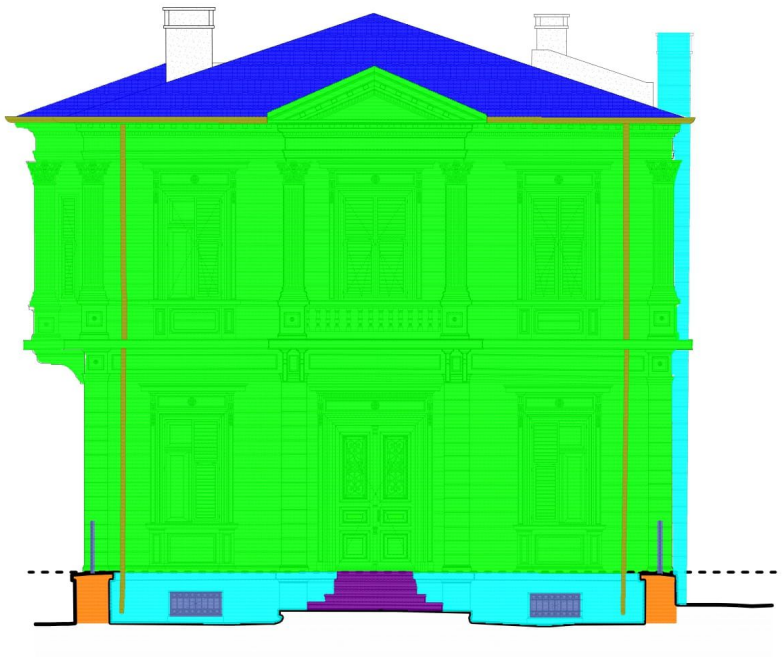
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (zemin, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	B-B KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	63
TARİH	12.06.2022

ÖN CEPHE Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

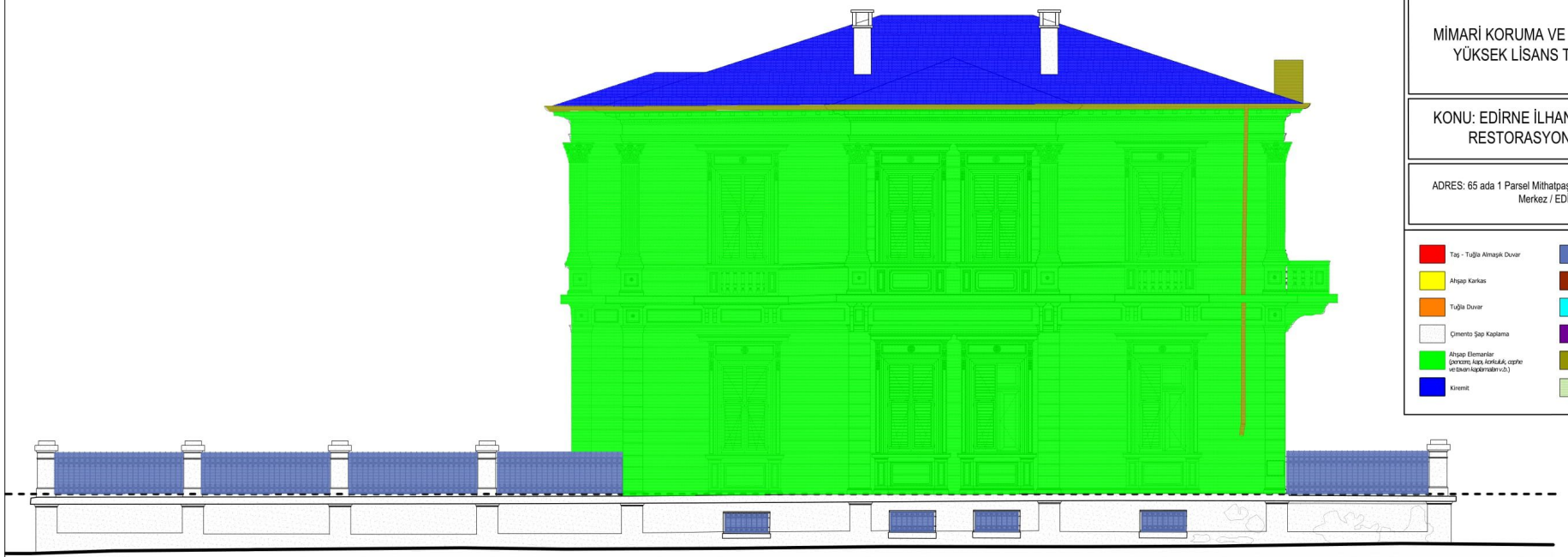
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (zemin, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	DOĞU ANA GİRİŞ CEPHESİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	64
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

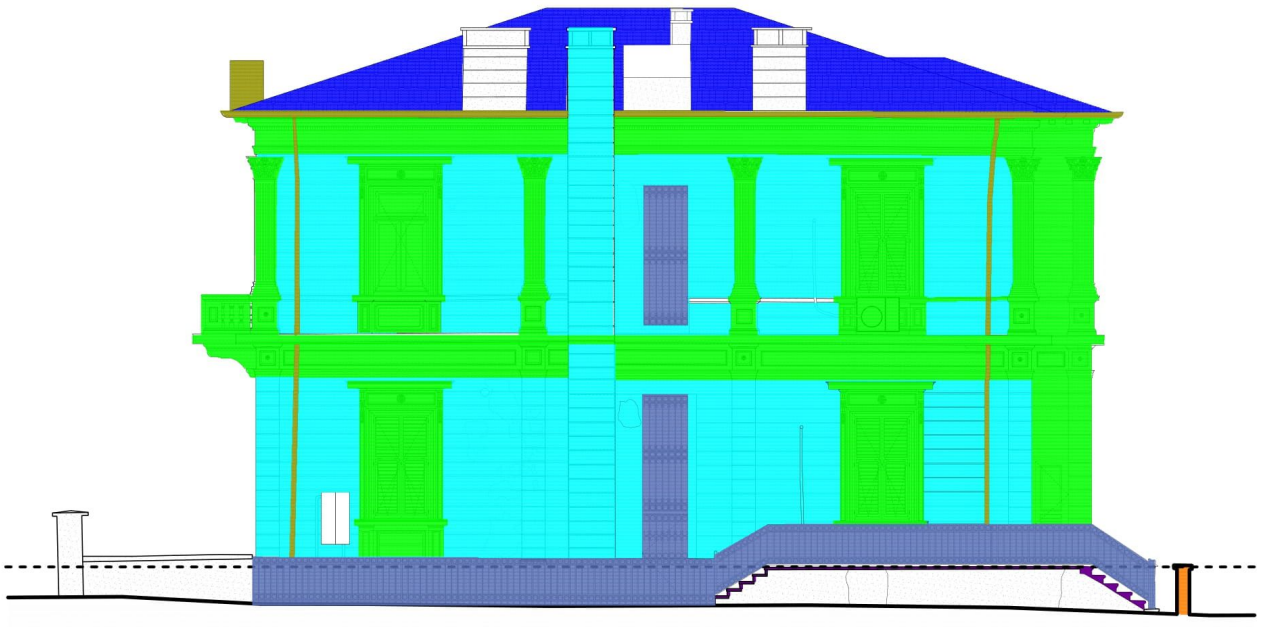
- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	GÜNEY SOL YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	65
TARİH	12.06.2022

SAĞ YAN CEPHE Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (zemin, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	KUZEY SAĞ YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	66
TARİH	12.06.2022

ARKA CEPHE Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Ahşap Karkas
- Tuğla Duvar
- Çimento Şap Kaplama
- Ahşap Elemanlar (zemzeme, kapı, korkuluk, cephe ve tavan kaplamaları v.b.)
- Kiremit
- Demir Elemanlar
- Seramik Kaplamalar
- Sıva+Boya
- Taş Kaplama
- Çinko
- Bitkilenme ve Yosunlanma

MALZEME ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BATI ARKA CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	67
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zaptiye ve duvar kaplamaları v.b.)
- Çatıda Bozulmalar
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	68
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zoprle ve duvar kaplamaları v.b.)
- Cephe Bozulmaları
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	69
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

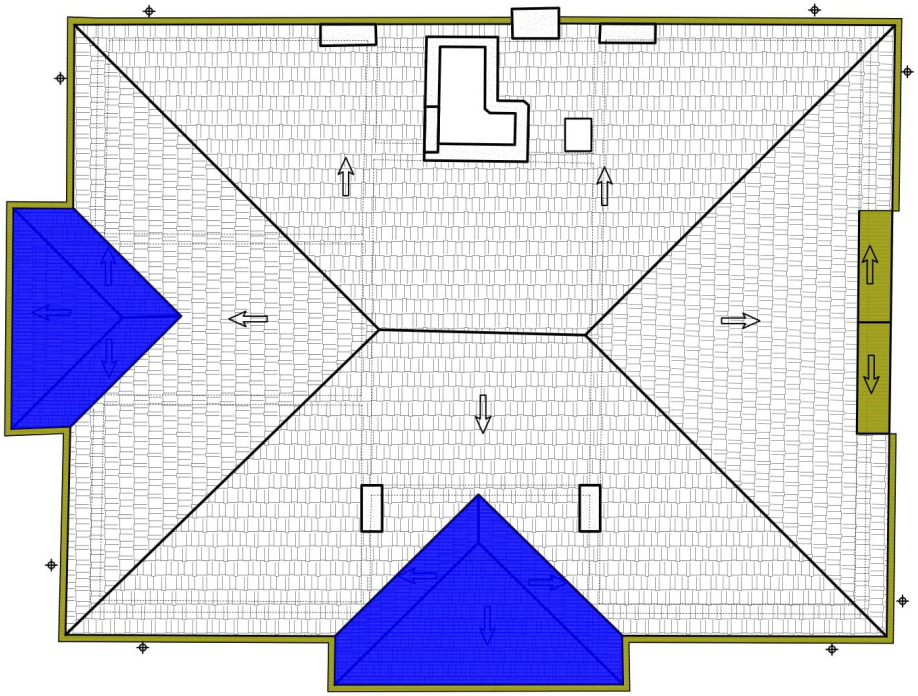
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zeplin ve duvar kaplamaları v.b.)
- Cephe Bozulmaları
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	70
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

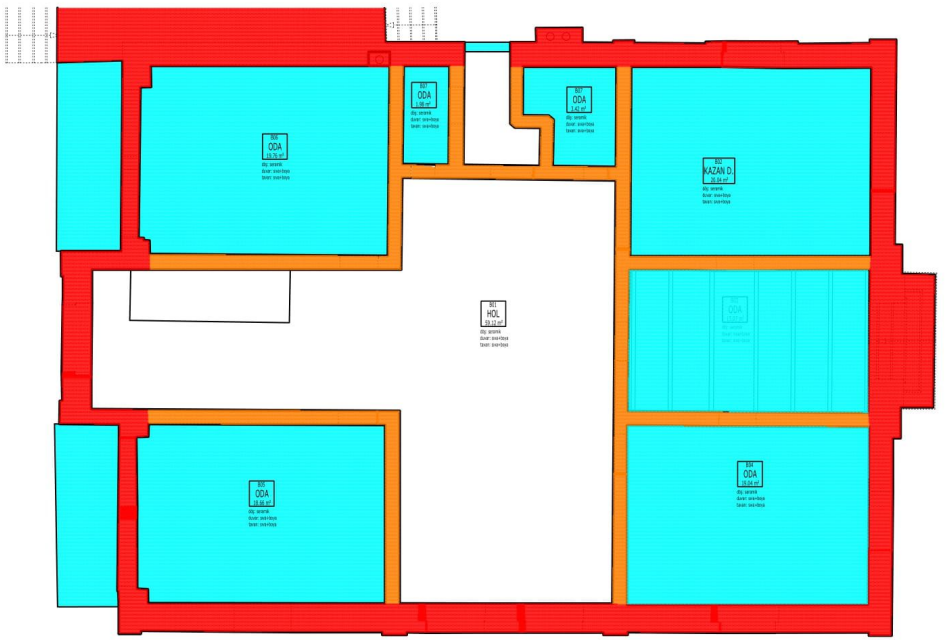
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zaptiye ve buvari kapılarının v.b.)
- Cephede Bozulmalar
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÇATI PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	71
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

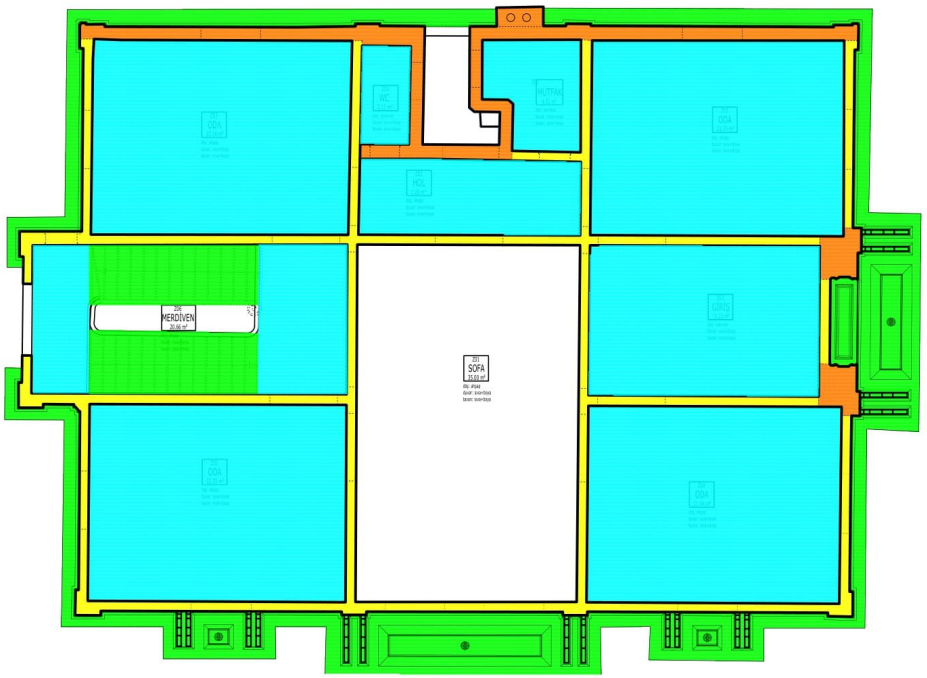
- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zeplin ve duvar kaplamaları v.b.)
- Çatıda Bozulmalar
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	72
TARİH	12.06.2022

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

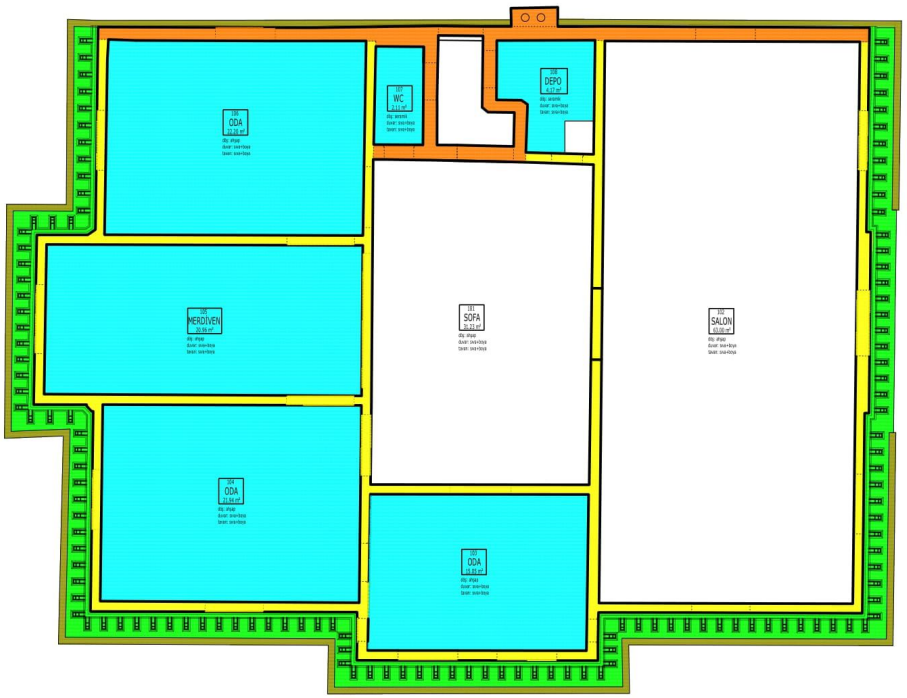
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zoprle ve buvari kapılmalar v.b.)
- Çatıda Bozulmalar
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	73
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

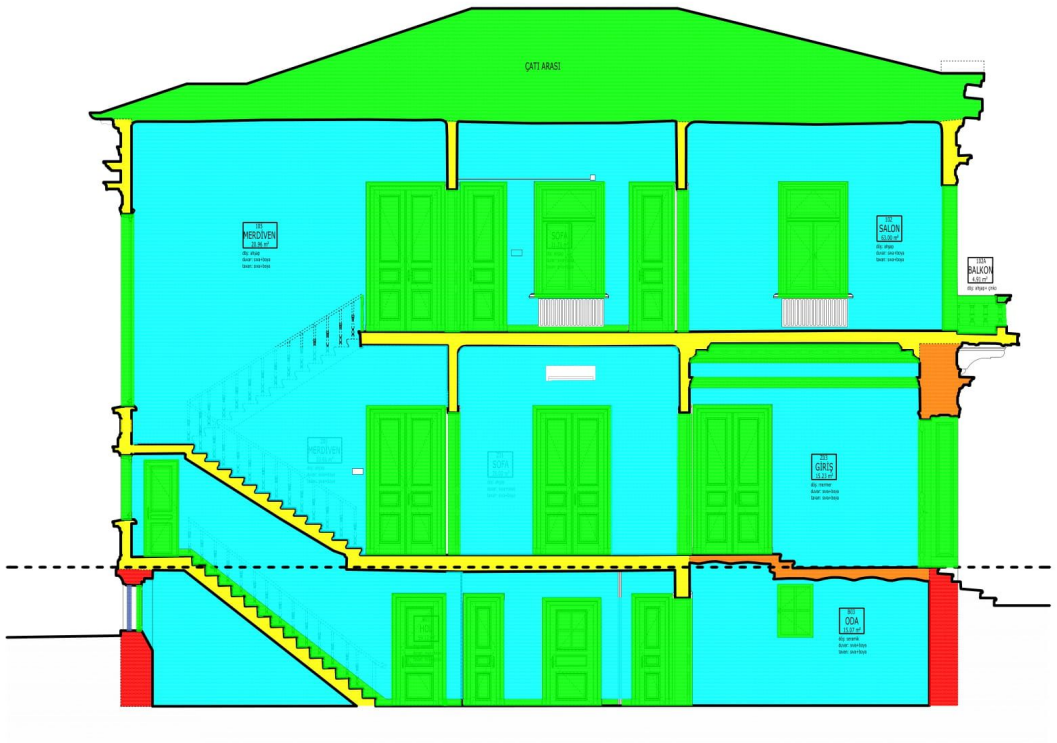
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zaptiye vb.boyalı kapılmalar v.b.)
- Çatıda Bozulmalar
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	74
TARİH	12.06.2022

A-A KESİTİ Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

TAŞ - TUĞLA DUVARDAKİ ONARIMLAR

- Kiltaşl çatlaklar temizlenerek özgün harcı ile doldurulup onarılacaktır.
- Orta genişlikte çatlakların onarımı için çatlağın iki yanağı arasına tuğla yada taş bloklar yerleştirilip, boşluğun harç enjeksiyonu ile doldurulması uygun olacaktır.
- Çatlak genişliğinin 5 cm'den büyük olduğu yada duvarı oluşturan malzemenin düşmüş olması durumunda, çatlağa bitişik malzemenin çürütülüp, dikiş elemanları yerleştirilerek, taş yada tuğla duvar boşlukları, düşük basınç altında harçla doldurulması gerekmektedir. Bu yöntem duvarın diğer yüzünde de uygulanmalıdır.

SIVA ONARIMI

Ahşap konstrüksiyon duvarlarda bağdadi çıtalı olarak, horasan harcı sıva yapılacaktır. Niteliğini yitirmiş veya dökülmüş sıvalar temizlenerek horasan harcı sıva yapılacaktır.Sıva üzerine iki kat boya uygulaması yapılacaktır.

AHŞAP ZEMİN ve TAVAN KAPLAMALARI

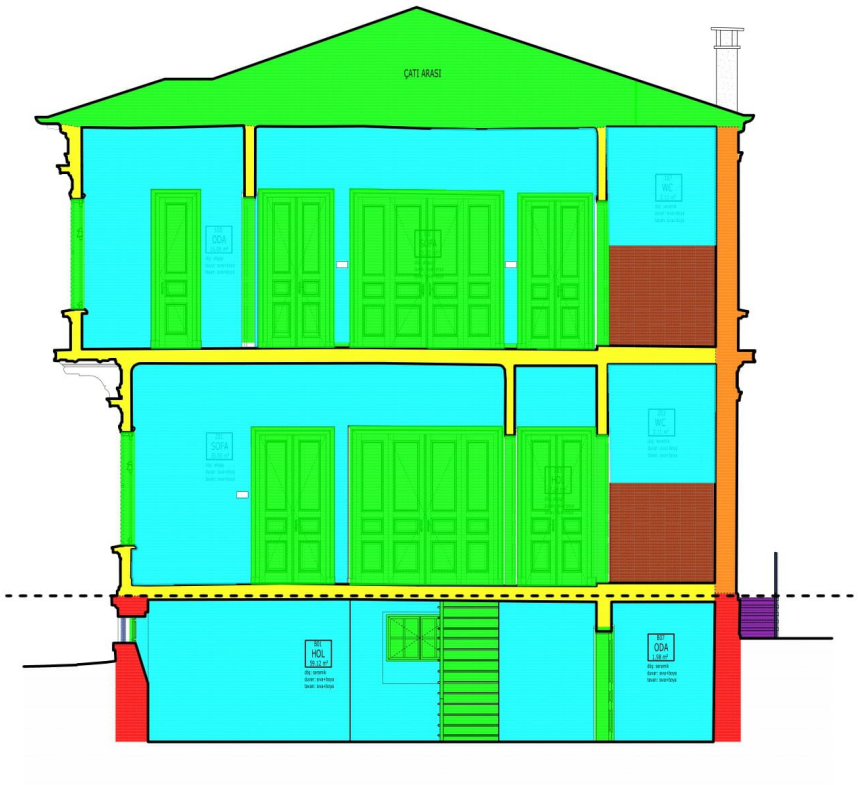
Mevcut zemin ve tavan kaplamaları kontrol edilip, sağlam bölümleri onarılacaktır. Eksik ve yeni yapılacak kaplama, çıta ve kotluk altı silmesi gibi elemanlar, proje detayına göre, uygulama esnasında kesin ölçüler alınarak, emprenye edilmiş ahşapla yenilenecektir. Zemin kaplama altlarında gerekli ısı yalıtımları yapılacaktır.

BOZULMA ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	A-A KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	75
TARİH	12.06.2022

B-B KESİTİ Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

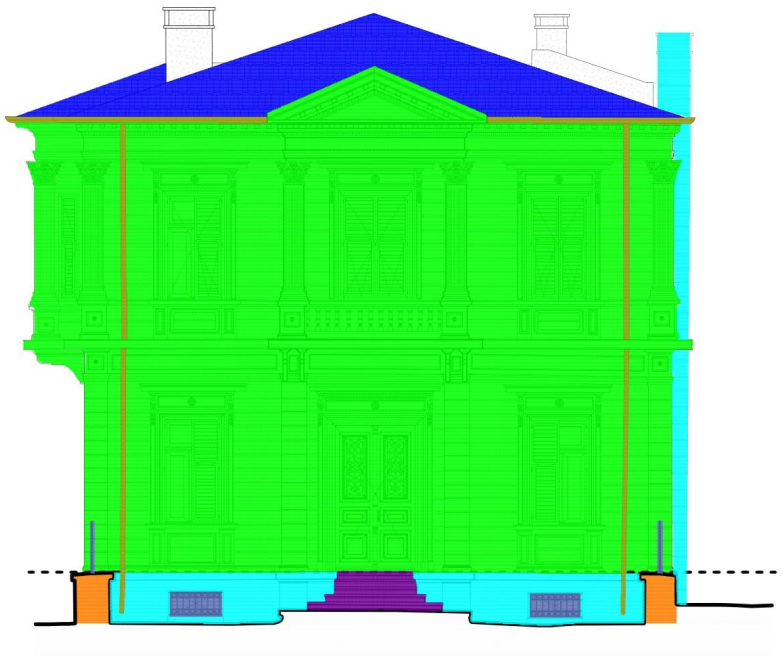
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, cephe ve basın kopmaları v.b.)
- Çatıda Bozulmalar
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	B-B KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	76
TARİH	12.06.2022

ÖN CEPHE Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

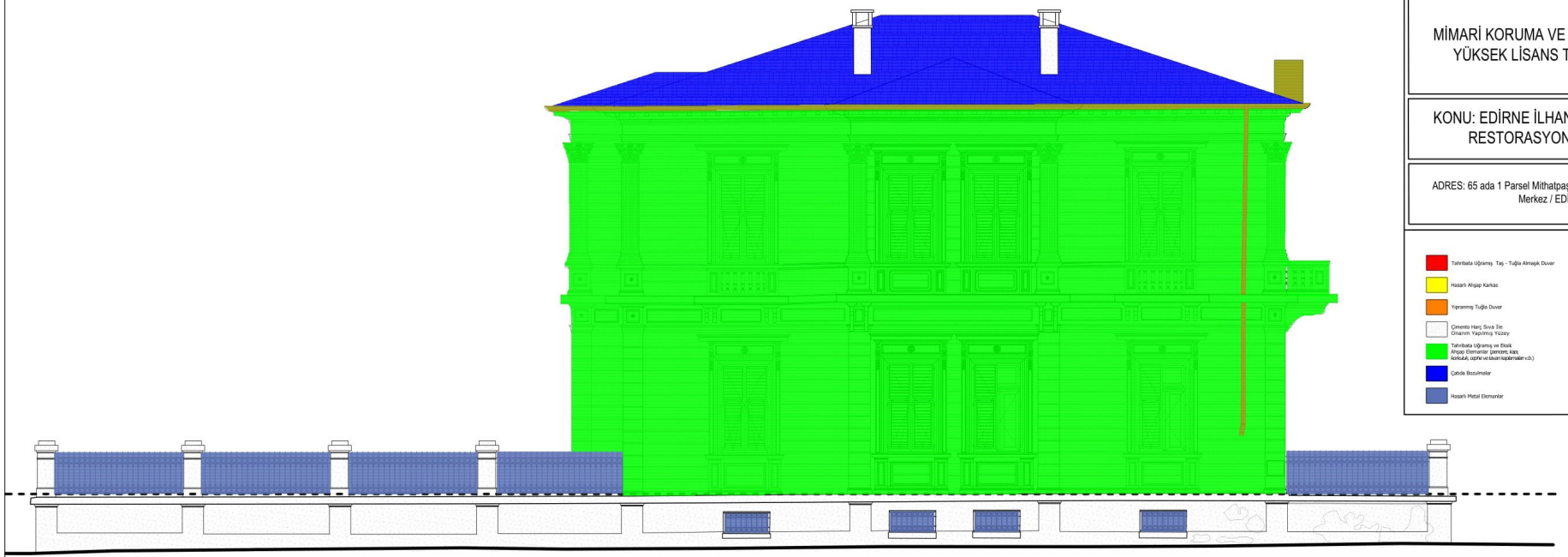
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zeplin ve bazı kaplamalar v.b.)
- Cephe Bozulmaları
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	DOĞU ANA GİRİŞ CEPHESİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	77
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

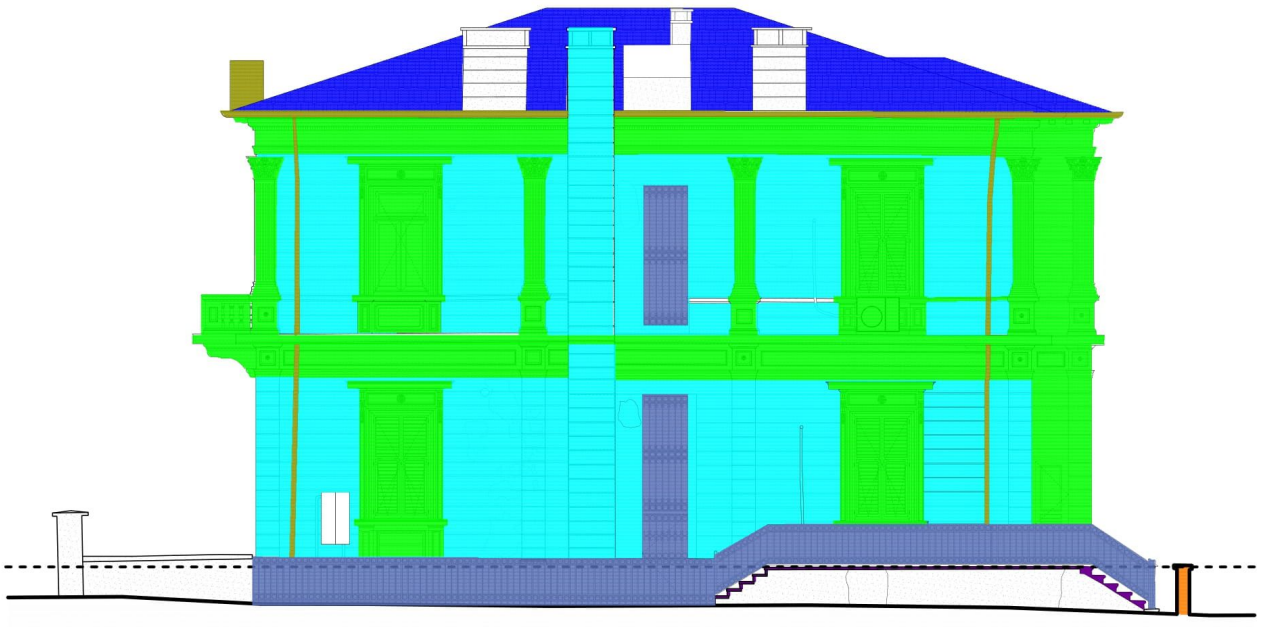
- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, cephe ve duvar kaplamaları v.b.)
- Çatıda Bozulmalar
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Mahdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	GÜNEY SOL YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	78
TARİH	12.06.2022

SAĞ YAN CEPHE Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zeplin ve bazı kaplamalar v.b.)
- Çatıda Bozulmalar
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	KUZEY SAĞ YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	79
TARİH	12.06.2022

ARKA CEPHE Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

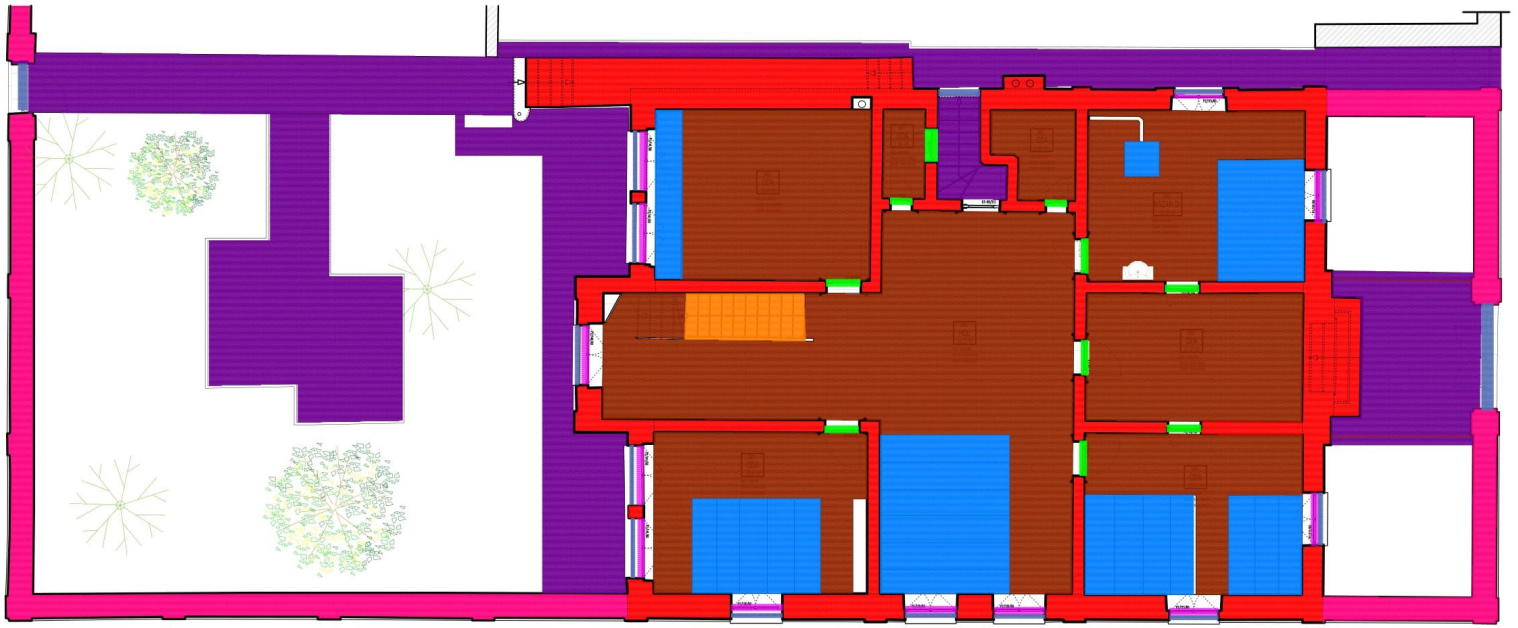
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

- Tahribata Uğramış Taş - Tuğla Almaşık Duvar
- Hasarlı Ahşap Karkas
- Yıpranmış Tuğla Duvar
- Çimento Harç Sıva İle Onarım Yapılmış Yüzey
- Tahribata Uğramış ve Eksik Ahşap Elemanlar (pencere, kapı, korkuluk, zeplin ve bovan kaplamaları v.b.)
- Cephede Bozulmalar
- Hasarlı Metal Elemanlar
- Muhdes Yapı Elemanı
- Yıpranmış Sıva+Boya
- Hasarlı - Yıpranmış Taş Kaplama
- Hasarlı Çinko Elemanlar
- Kılcal Çatlak (<5cm)
- Yüzeysel Kirlenme ve Boyada Bozulmalar
- Bitkilenme ve Yosunlanma

BOZULMA ANALİZİ 0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BATI ARKA CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	80
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

TAŞ - TUĞLA DUVARDAKİ ONARIMLAR
- Kılcal çatlaklar tersiyerlerarası özgün harcı ile doldurulup onarılacaktır.
- Orta genişlikte çatlakların onarımı için çatlağın iki yanağı aralanır, bağla yada tag tirelar yerleştirilip, bozulgun harç enjeksiyonu ile onarımı yapılacaktır.
- Çatlak genişliğinin 5 cm den büyük olduğu yada duvarı oluşturan malzemenin düşmüş olması durumunda, çatlağa bitişik malzemenin çürüdüğü, dış yüzeylerin parçalandığı, taş yada tuğla duvar bloşukları - özgün harcının zamanla harçsız duvarlaşmaları gerekmektedir. Bu çatlakın duvarın diğer yüzünden de kapatılmalıdır.

BODRUM KAT ZEMİNİ
Bodrum kat zemini için restorasyon projesine göre kot yükseltilmesi yapılacaktır. Bu kot yükseltme işlemi yapılırken nemlenmeyi önlemek için zemin kaplanacaktır.

KAPI DOĞRAMALARI İMALATI
Mevcut özgün ahşap kapılar mevcut yapılışı gereği sıcak ve soğuk onarımlar yapılacaktır. Gerektiğine yeni kapı malzemeliği proje müellifinin onayı ile yapılacaktır. Kapılar emprenye edilip, üretime iki kat koruyucu sürülecektir.

PENCERE DOĞRAMALARI İMALATI
Tüm pencere doğramaları ahşap yapılış gereği onarımları yapılacaktır. Gerektiğine yeni pencere malzemeliği proje müellifinin onayı ile yapılacaktır. Ahşaplar emprenye edilip, üretime iki kat koruyucu sürülecektir. Pencere camları da en uzun ömürlü yenilenecektir.

AHŞAP MERDİVEN ONARIMI
Mevcut ahşap merdivenler incelinir edilip, sağlam bölümler onarılacaktır. Eksik ve yeni yapılacak bölümler, projesine uygun ve yerinde kesit ölçüleri alınarak imal edilecektir. Tüm ahşaplar emprenye edilip, üretime iki kat koruyucu sürülecektir.

DEMİR PARMAK ve KORKULUK İMALATI
Bodrum kat pencerelerindeki, zemin kat balkonlarındaki ve bahçe kapılarındaki mevcut özgün demir elemanlarının onarımları yapılacaktır. Eksik olan yerlerde, projesine uygun, özgün tip ve kesitte malzemeden imalatlar yapılacaktır. Tüm demir malzemeler iki kat antipas ve iki kat yağlı boya ile boyanacaktır.

BAHÇE DÜZENLEMESİ
Bahçede mevcut çeşmeniş düzenleme işlemi kalıcılacaktır. Bahçedeki mevcut ağaçlar korunacak, gerekmesi halinde budama işlemleri yapılacaktır.

BAHÇE DUVARI
- Tüm bahçe duvarlarının mevcut bölümleri için gerekli onarım ve sağlamlaştırmalar yapılacaktır.
- Eksik olan ahşap yerden yapılacak bölümler için projesinde belirtilen ölçülerde ve malzemede yeni duvarlar inşa edilecektir. Bahçe duvarı formasyon kesitinde onarılacaktır.

MEVCUT BİTKİLER ve EKİLERİN KALDIRILMASI
Tüm bölümlerde, yapılan işlerdeki molozu döşemeler, kapı, pencere boşluklarında bulunan çöplükler, metal, pvc atıklardan, çimentolu malzemeler vb. kalıntılar, yapının özgün hale getirilmesi sağlanacaktır.

RESTORASYON MÜDAHALE ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	81
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

TAŞ - TUĞLA DUVARSAKİ ONARIMLARI
- Kırık çatlaklar temizlenerek bozgun harcı ile doldurulup sıvanacaklar.
- Dış cephelerde çatlakların onarımı için çatlağın iki yanağı arasına kenetleme demiri (paslanmaz çelik, bakırdan hafif eğriltilmiş ile kalıtım) uygun olacaktır.
- Çatlak genişliğinin 5 cm den büyük olduğu yerlerde duvarın kesitine göre tuğla örgüsü ile kapatılacaktır. Bu kapatılan kısımların yüzlüğü, diğer elemanları (ahşap/demir, taş yerine tuğla duvar boşlukları, düşük kasnış altında hareçle doldurulması gerekmektedir. Bu yöntem duvarın diğer yüzünde de uygulanacaktır.

YAPISAL AHŞAP TAŞIYICILARIN ONARIMLARI
Mevcut ahşap taşıyıcılar ve kirişler uygulama esnasında incelenecek, çürümüş, kırık, eğilmiş olanlar tespit edilecektir. Değiştirmesi gereken ahşap elemanlar için de uygulama öncesi hazırlanacak statik rapora göre ahşap konstrüksiyonun sıhhiyi durumu sağlanacaktır. Yeni ahşaplar eskilerine uyumlu olacak şekilde kullanılacaktır. Yeni ahşaplar eskilerine uydurmak, mevcut yerinden ahşapsara sürme emprenye yapılacaktır.

AHŞAP ZEMİN ve TAVAN KAPLAMALARI
Mevcut zemin ve tavan kaplamaları kontrol edilip, sağlam bölümleri onarılacaktır. Bozuk ve yeni yapılacak kaplama, çürümüş, kırık, eğilmiş olanlar tespit edilecektir. Değiştirmesi gereken ahşap elemanlar için de uygulama esnasında statik rapora göre ahşap, ahşapsar edilmiş ahşapsara yerdeğmecektir. Zemin kaplama altlarında gerekli ve yerlerinden yapılacaktır.

KAPI DOĞRAMALARI İMALATI
Mevcut özgün ahşap kapılar varsa yapılış gereği onarılıp, sağlam bölümleri onarılacaktır. Bozuk ve yeni yapılacak kapılarda, yön değiştirme ve özgün ahşap kapı yapılacaktır. Ahşap kapılar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir.

PENCERE DOĞRAMALARI İMALATI
Tüm pencere doğramaları varsa yapılış gereği onarılıp yapılacaktır. Gerektiğinde yeni pencereler ısıtılı ahşaptan yapılacaktır. Ahşap kapılar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir. Pencere camları da ısı camı olarak yenilenecektir.

DUVAR YALIN SIVALARDAKİ ZEMİN ve DUVAR KAPLAMASI
Projede gösterilen sıvalı kaplamalar esnasında, düşmemede ve düzeltilerde sıvalarla kaplama uygulanacaktır. Sıvaların ve duvarlarda nemlilikle ile ilgi yalıtımı yapılacaktır.

AHŞAP MERDİVEN ONARIMI
Mevcut ahşap merdivenler kontrol edilip, sağlam bölümleri onarılacaktır. Bozuk ve yeni yapılacak basamaklar, projesine uygun ve yerinde kesin ölçüler alınarak imal edilecektir. Tüm ahşaplar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir.

BAHÇE DÜZENLEMESİ
Bahçede mevcut yapılmış düzenleme eşanlı korunacaktır. Bahçe zeminnde bozuklar yerler onarılacak bahçe malzemeleriyle tamamlama yapılacaktır.

BAHÇE DUVARI
- Tüm bahçe duvarlarının mevcut bölümleri için gerekli onarım ve bakımlamalar yapılacaktır.
- Yeni bahçe duvarları, mevcut duvarların bölümleri için projesine hazırlanan özgün malzemelerden bahçe duvarı yapılacaktır.
- Bahçe duvarı mümkün mertebe sıvanacaktır.

DEMİR PARMAK ve KORKULUK İMALATI
Bodrum kat penceresinde, zemin kat balkonlarında ve bahçe kapılarındaki mevcut özgün demir elemanların onarılabilecek olanları tamir edilecektir. Eksik olanlar yerine, mevcut demir elemanlara uygun yeni demir elemanlar yapılacaktır. Tüm demir malzemeler iki kat antipas ve iki kat yağlı boya ile boyanacaktır.

RESTORASYON MÜDAHALE ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	82
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

TAŞ - TUĞLA DUVARDAKİ ONARIMLAR

- Kötü yapılabilen temizlemelerde özgün harcı ile ördüreceğiz onarılacaktır. Oluşan çatlakların onarımı için çatlağın iki yanında sıvanın bağlı yada taş birbirler yerleştirilip, boşluğu özgün harç enjeksiyonu ile doldurulacaktır. Çatlak genişliğine 5 cm'den büyük olduğu yada duvarı oluşturan malzemenin düşmüş olması durumunda, çatlağa tuğla malzemesi ile örülecektir. Bu yöntem duvarın diğer yüzünde de uygulanmalıdır. Aşırı kesmiş yıkmış harçla örülmüş kalınlıklarda genişletilerek Bu yöntem duvarın diğer yüzünde de uygulanmalıdır.

YAPISAL AKŞAP TAŞIYICILARIN ONARIMLARI

Mevcut ahşap taşıyıcılar ve ahşabın uygulama esnasında kontrol edilecek, gerekli onarım ve bakımı yapılacaktır. Ahşap taşıyıcılarda çürüme, böcek yeme ve yanma durumunda önceki hasarlı kesitli taşıma gücü ahşap kontrolüdüzeyinin ahşap kesit genişletilerek belirlenecek ve uygulamada bu kesitlerdeki ahşap kullanılacaktır. Ahşap taşıyıcılarda çürüme, böcek yeme ve yanmuş durumdaki ahşapların sökme enjeksiyon yapılacaktır.

AHŞAP ZEMİN ve TAVANI KAPLAMALARI

Mevcut zemin ve tavan kaplamaları kontrol edilip, sağlam bölümleri onarılacaktır. Eksik ve yeni yapılacak kısımlar, yine ve kullanı atlı sökme ağaç elemanlar, yoğa ölebyuna gibi, mevcut zeminleri ahşapdan sökme enjeksiyon yapılacaktır.

KAPI DOĞRAMALARI İMALATI

Mevcut özgün ahşap kapılar sökme yapılıp, gerekli onarımları yapılacaktır. Onarılmaz yeni kapı imalatında yoğa ölebyuna gibi, mevcut kapılarda ahşap kapılar enjeksiyon edilip, sökme iki kat konuyuca sözleşecektir.

PENCERE DOĞRAMALARI İMALATI

Tüm pencere doğramaları sökme yapılıp gerekli onarımları yapılacaktır. Onarılmayan yeni pencereler seri ahşaptan, yoğa ölebyuna gibi, mevcut pencerelerde ahşapdan sökme enjeksiyon yapılacaktır. Ahşaplar enjeksiyon edilip, sökme iki kat konuyuca sözleşecektir. Pervaz camları da su cam olarak yenilenecektir.

ELAK HACİMLENDİRİCİ ZEMİN ve DUVAR KAPLAMASI

Projede gösterilen ıslak hacimlerin tümünde, hacimlendirici elak zemin ve duvar kaplaması uygulanacaktır. Ölçülerle ve duvarlarda imamlıman ile su yalıtımı yapılacaktır.

AHŞAP MERDİVEN ONARIMI

Mevcut ahşap merdivenler kontrol edilip, sağlam bölümler onarılacaktır. Eksik ve yeni yapılacak kısımlar, yine ve kullanı atlı sökme ağaç elemanlar yoğa ölebyuna gibi, mevcut merdivenlerde ahşapdan sökme enjeksiyon yapılacaktır. Ahşaplar enjeksiyon edilip, sökme iki kat konuyuca sözleşecektir.

DEMİR PARMAK ve KORKULUK İMALATI

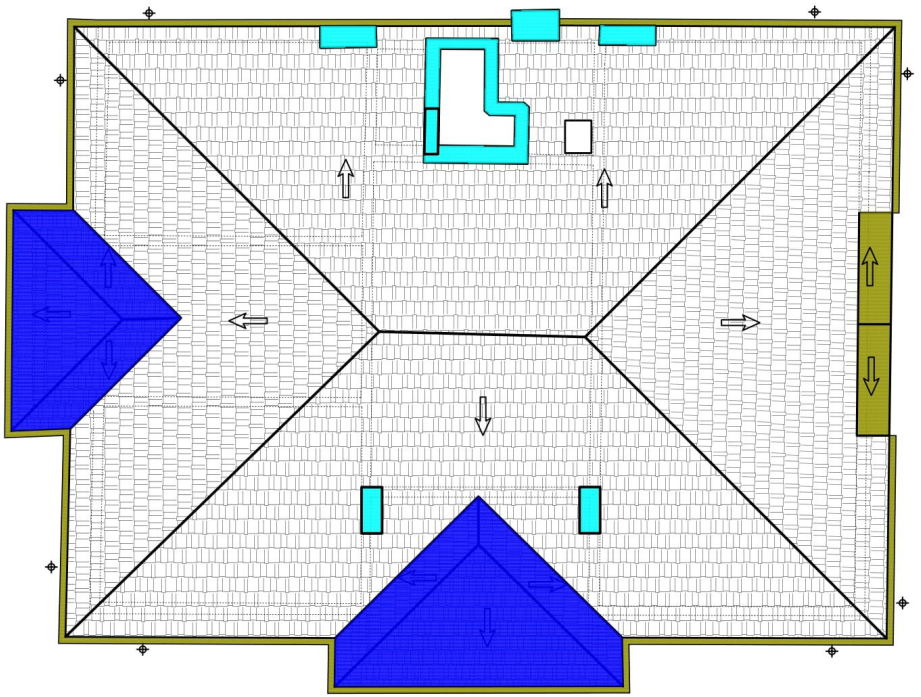
Bulunan kat pencerelerindeki, zemin kat kullanılanları ve bahçe kapılarındaki mevcut özgün demir elemanlarının onarımı yapılacaktır. Onarılmaz yeni demir imalatında yerine, özgün üç ve kesitle malzemesinin imalatları yapılacaktır. Tüm demir malzemeleri iki kat antipas ve iki kat yağlı boya ile boyanacaktır.

RESTORASYON MÜDAHALE ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	83
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

ÇATI KONSTRÜKSİYONU YAPILMASI, YALITIM ve ÇATI KAPLAMASI İŞİ

Empreneye edilmiş ahşapla, projesine uygun ahşap çatı konstrüksiyonu yapılacak ve kiremit alt yalıtımı sağlanacaktır. Üst örtü olarak alaturka kiremit döşenecektir.

ÇİNKO YAĞMUR OLUĞU ve YAĞMUR İNİŞİ YAPILMASI

Çatı imalatından sonra, eksiz olacak şekilde yağmur olukları yapılacaktır. Yağmur inişlerinde de çinko boru kullanılacak ve yaklaşık 50cm. aralıklarla boru duvara tespit edilecektir. Çinko malzemeden pencere diş denizlikleri de kaplanacaktır.

SIVA ONARIMI

Ahşap konstrüksiyon duvarlarda bağdadi çıtalı olarak, horasan harcı sıva yapılacaktır. Niteliğini yitirmiş veya dökülmüş sıvalar temizlenerek horasan harcı sıva yapılacaktır.Sıva üzerine iki kat boya uygulaması yapılacaktır.

RESTORASYON MÜDAHALE ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÇATI PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	84
TARİH	12.06.2022

FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

TAŞ - TUĞLA DUVARDAKİ ONARIMLAR

- Kılcal çatlaklar temizlenerek özgün harcı ile doldurulup onarılacaktır.
- Orta genişlikte çatlakların onarımı için çatlağın iki yanağı arasına tuğla yada taş bloklar yerleştirilip, boşluğun harç enjeksiyonu ile doldurulması uygun olacaktır.
- Çatlak genişliğinin 5 cm'den büyük olduğu yada duvarı oluşturan malzemenin düşmüş olması durumunda, çatlağa bitişik malzemenin çürütülüp, dikiş elemanları yerleştirilerek, taş yada tuğla duvar boşlukları, düşük basınç altında harçla doldurulması gerekmektedir. Bu yöntem duvarın diğer yüzünde de uygulanmalıdır.

SIVA ONARIMI

Ahşap konstrüksiyon duvarlarda bağdadi çıtalı olarak, horasan harcı sıva yapılacaktır. Niteliğini yitirmiş veya dökülmüş sıvalar temizlenerek horasan harcı sıva yapılacaktır.Sıva üzerine iki kat boya uygulaması yapılacaktır.

AHŞAP ZEMİN ve TAVAN KAPLAMALARI

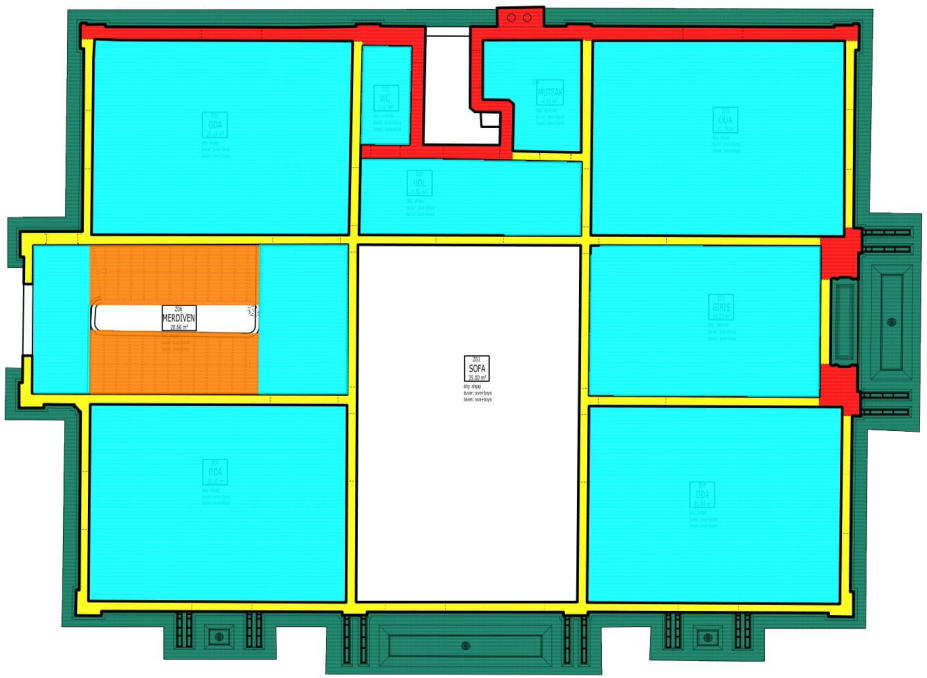
Mevcut zemin ve tavan kaplamaları kontrol edilip, sağlam bölümleri onarılacaktır. Eksik ve yeni yapılacak kaplama, çıta ve kolluk altı silmesi gibi elemanlar, proje detayına göre, uygulama esnasında kesin ölçüler alınarak, emprenye edilmiş ahşapla yenilenecektir. Zemin kaplama altlarında gerekli ısı yalıtımları yapılacaktır.

RESTORASYON MÜDAHALE ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BODRUM KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	85
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

TAŞ - TUĞLA DUVARDAKİ ONARIMLAR

- Kılcal çatlaklar temizlenerek özgün harcı ile doldurulup onarılacaktır.
- Orta genişlikte çatlakların onarımı için çatlağın iki yanağı arasına tuğla yada taş blokları yerleştirilip, boşluğun harç enjeksiyonu ile doldurulması uygun olacaktır.
- Çatlak genişliğinin 5 cm'den büyük olduğu yada duvarı oluşturan malzemenin düşmüş olması durumunda, çatlağa bitişik malzemenin çürütülüp, dikiş elemanları yerleştirilerek, taş yada tuğla duvar boşlukları, düşük basınç altında harçla doldurulması gerekmektedir. Bu yöntem duvarın diğer yüzünde de uygulanmalıdır.

YAPISAL AHŞAP TAŞIYICILARIN ONARIMLARI

Mevcut ahşap taşıyıcılar ve kirişler uygulama esnasında kontrol edilecek, gerekli onarım ve takviye yapılacaktır. Değişmesi gereken ahşap elemanlar için de uygulama öncesi hazırlanacak statik rapora göre ahşap konstrüksiyonun nihayi kesit genişlikleri belirlenecek ve uygulamada bu kesitlerdeki ahşaplar kullanılacaktır. Yeni ahşaplar dadıtma yöntemiyle, mevcut yerindeki ahşaplara sürme emprenye yapılacaktır.

SIVA ONARIMI

Ahşap konstrüksiyon duvarlarda bağdadi çıtalı olarak, horasan harcı sıva yapılacaktır. Niteliğini yitirmiş veya dökülmüş sıvalar temizlenerek horasan harcı sıva yapılacaktır.Sıva üzerine iki kat boya uygulaması yapılacaktır.

AHŞAP CEPHE KAPLAMASI - SÜSLEME ve ELİBOĞRÜNDE İMALATI

Bodrum kat hariç, tüm dış cephede ahşap kaplama uygulanacaktır. Kat silmesi, pencere pervazları gibi ahşap süsleme elemanları, uygulama esnasında kontrol edilip, gerekirse proje detayına uygun şekilde yeniden imal edilecektir. Ahşaplar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir.

AHŞAP MERDİVEN ONARIMI

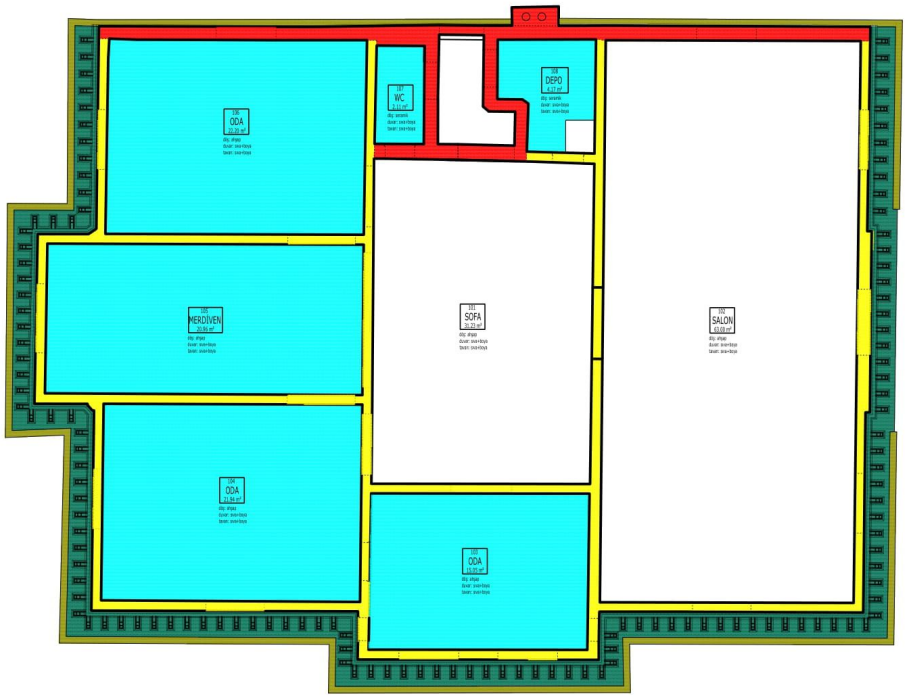
Mevcut ahşap merdivenler kontrol edilip, sağlam bölümleri onarılacaktır. Eksik ve yeni yapılacak bölümleri, projesine uygun ve yerinde kesin ölçüler alınarak imal edilecektir. Tüm ahşaplar emprenye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir.

RESTORASYON MÜDAHALE ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ZEMİN KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	86
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

TAŞ - TUĞLA DUVARDAKİ ONARIMLAR

- Kılcal çatlaklar temizlenerek özgün harcı ile doldurulup onarılacaktır.
- Orta genişlikte çatlakların onarımı için çatlağın iki yanağı arasına tuğla yada taş bloklar yerleştirilip, boşluğun harç enjeksiyonu ile doldurulması uygun olacaktır.
- Çatlak genişliğinin 5 cm'den büyük olduğu yada duvarı oluşturan malzemenin düşmüş olması durumunda, çatlağa bitişik malzemenin çürütülüp, dikiş elemanları yerleştirilerek, taş yada tuğla duvar boşlukları, düşük basınç altında harçla doldurulması gerekmektedir. Bu yöntem duvarın diğer yüzünde de uygulanmalıdır.

YAPISAL AHŞAP TAŞIYICILARIN ONARIMLARI

Mevcut ahşap taşıyıcılar ve kirişler uygulama esnasında kontrol edilecek, gerekli onarım ve takviye yapılacaktır. Değişmesi gereken ahşap elemanlar için de uygulama öncesi hazırlanacak statik rapora göre ahşap konstrüksiyonun nihayi kesit genişlikleri belirlenecek ve uygulamada bu kesitlerdeki ahşaplar kullanılacaktır. Yeni ahşaplar dalörma yöntemiyle, mevcut yerindeki ahşaplara sürme empreneye yapılacaktır.

SIVA ONARIMI

Ahşap konstrüksiyon duvarlarda bağdadi çıtalı olarak, horasan harcı sıva yapılacaktır. Niteliğini yitirmiş veya dökülmüş sıvalar temizlenerek horasan harcı sıva yapılacaktır.Sıva üzerine iki kat boya uygulaması yapılacaktır.

AHŞAP CEPHE KAPLAMASI - SÜSLEME ve ELİBÖĞRÜNDE İMALATI

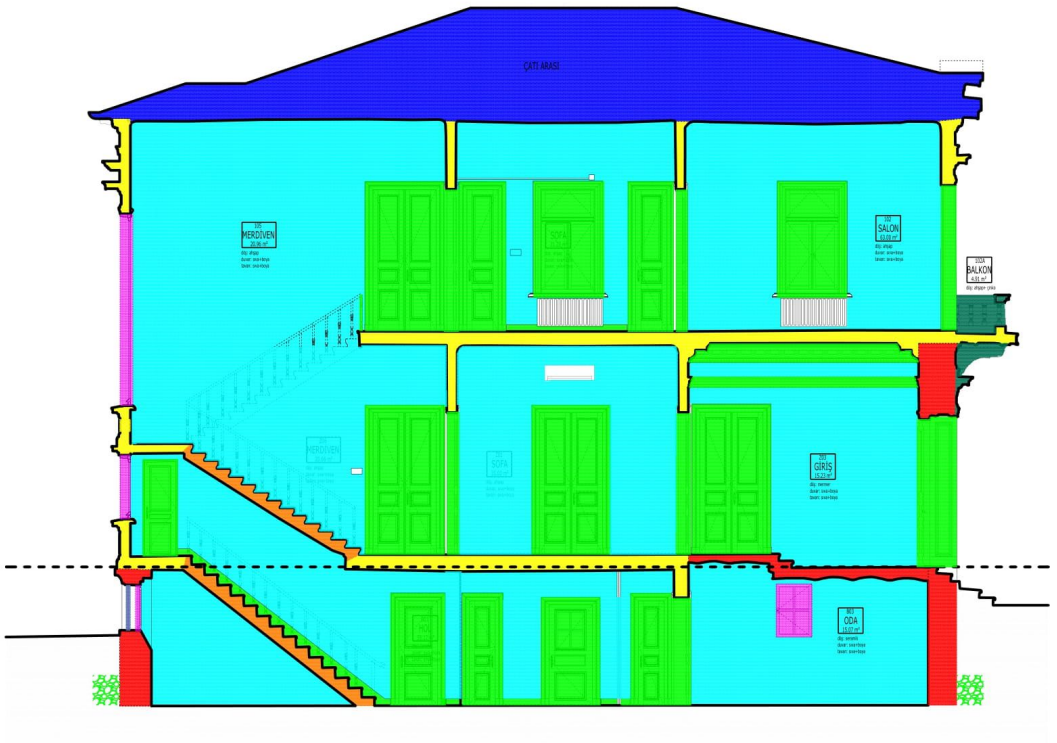
Bodrum kat hariç, tüm dış cephede ahşap kaplama uygulanacaktır. Kat silmesi, pencere pervazları gibi ahşap süsleme elemanları, uygulama esnasında kontrol edilip, gerekirse proje detayına uygun şekilde yeniden imal edilecektir. Ahşaplar empreneye edilip, üzerine iki kat koruyucu sürülecektir.

RESTORASYON MÜDAHALE ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	ÜST KAT TAVAN PLANI
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	87
TARİH	12.06.2022

A-A KESİTİ Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

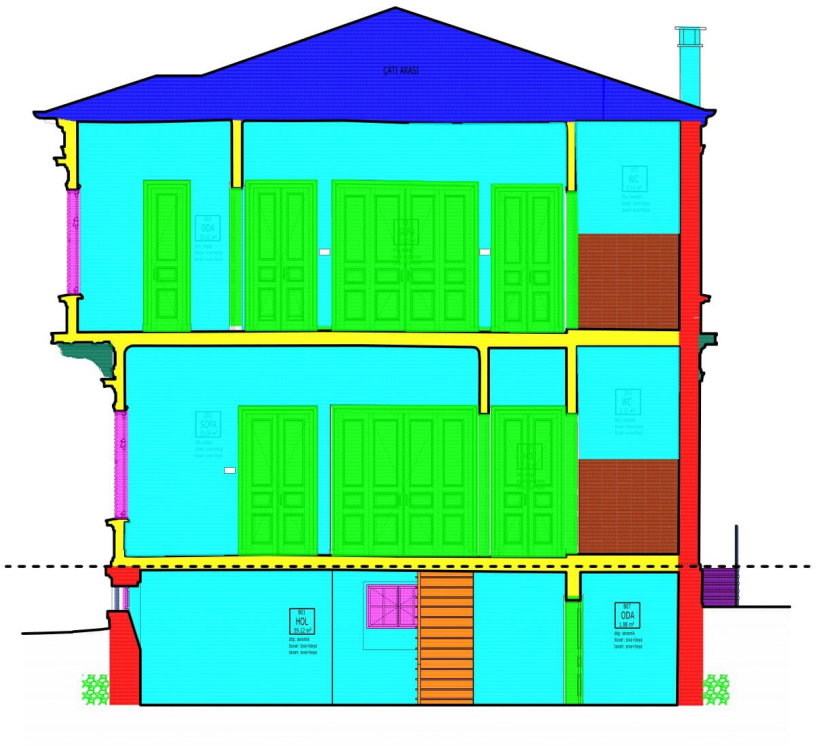
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON MÜDAHALE
ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	A-A KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	88
TARİH	12.06.2022

B-B KESİTİ Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON MÜDAHALE
ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	B-B KESİTİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	89
TARİH	12.06.2022

ÖN CEPHE Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

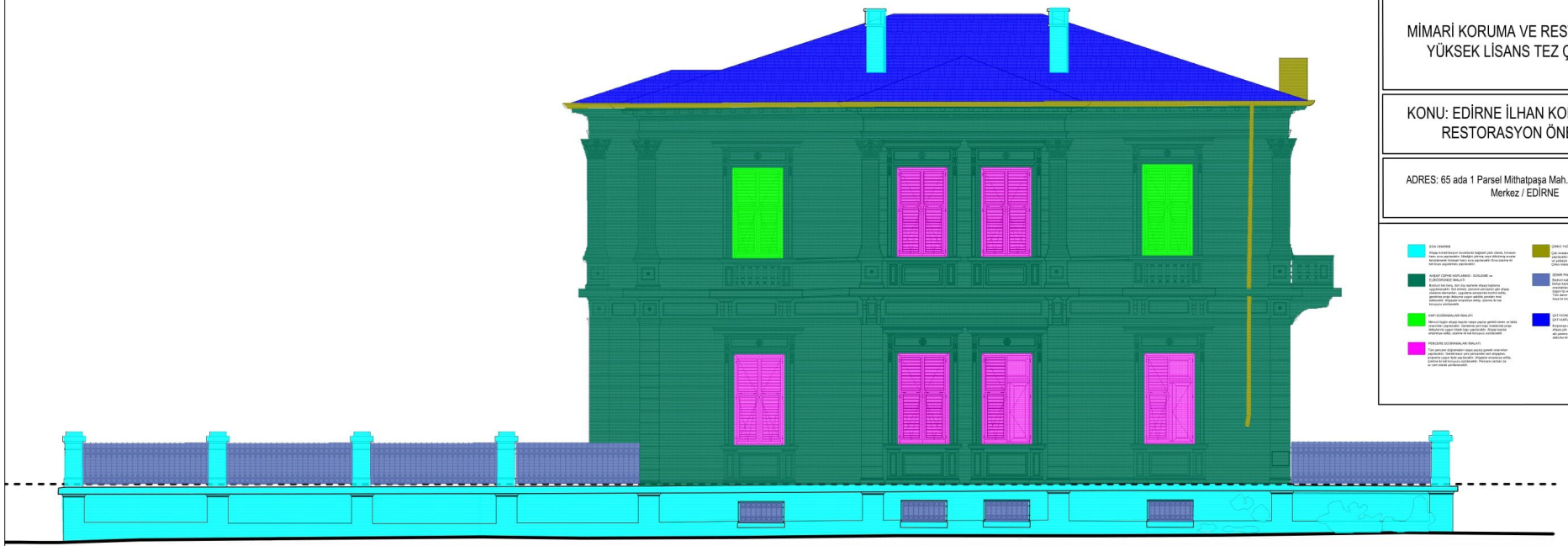
ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON MÜDAHALE
ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	DOĞU ANA GİRİŞ CEPHESİ
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	90
TARİH	12.06.2022

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON MÜDAHALE
ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	GÜNEY SOL YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	91
TARİH	12.06.2022

SAĞ YAN CEPHE Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON MÜDAHALE
ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	KUZEY SAĞ YAN CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	92
TARİH	12.06.2022

ARKA CEPHE Ö:1/50

FATİH
SULTAN
MEHMET
VAKIF ÜNİVERSİTESİ

MÜHENDİSLİK VE FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANA BİLİM DALI

MİMARİ KORUMA VE RESTORASYON
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI

KONU: EDİRNE İLHAN KOMAN EVİ
RESTORASYON ÖNERİSİ

ADRES: 65 ada 1 Parsel Mithatpaşa Mah. Maarif Cad. No:18
Merkez / EDİRNE

RESTORASYON MÜDAHALE
ANALİZİ

0 0.5 1 1.5 2 2.5 m

Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Ruba KASMO

BAŞLIK	BATI ARKA CEPHE
ÇİZEN	FATİH AYGÜL - 170211019
ÖLÇEK	1/50
PAFTA	93
TARİH	12.06.2022

ORTA KAPI CADDESİ

OCAĞI CADDESİ

TÜRK

MAARİF CADDESİ

MAHKEME BAHÇE SOAKAK

K

ÇATI PLANI Ö:1/50

274

5

6

66

2

7

3

6

65

5

4

4

5

3

64

2

60

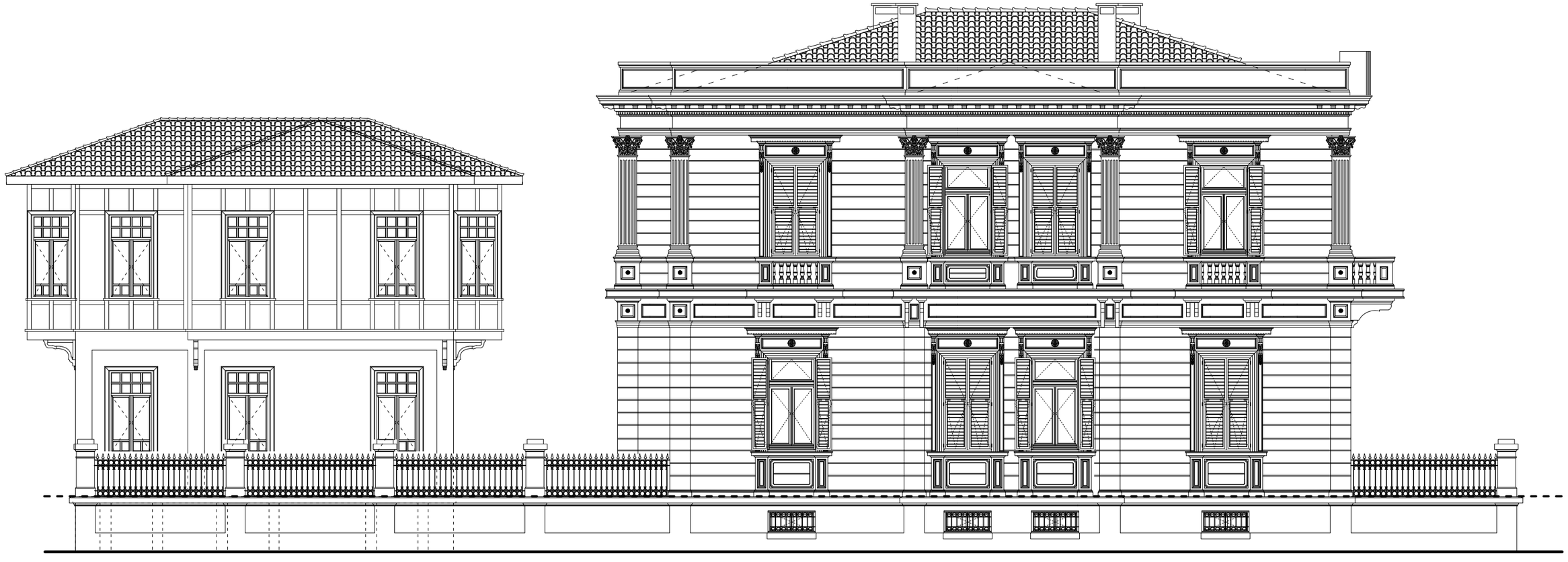
14

6

KOMŞU PARSEL

ARKA CEPHE Ö:1/50

SOL YAN CEPHE Ö:1/50